بکمله قارشی‌یه اوطوریبورم ظن ایتدم..
ینه او فلسفه .. ینه او عقل .. ینه او فکر .. هیچ دکیشمامش .. حکمای قدیمه‌دن بری ، اخلاقی اخلاقسزلردن اوکرندیکنی سویلیور ... ایشته بزده (مورال) درسنی بوندن آلیورز. سایه‌سنده حکمت حیات وفلسفه‌نك درلو جلوه‌لرینی کوریبورز .

صوکره ایکی چوجغی اوکارینه جلب ایله نرمین صاچلرینی اوقشایه‌رق آلنلرندن بربوسه آلدیلر ...

لبیبه‌نك کوزلری ینه طولدی. یتیم اوغلی بر دها آغوشنه چکه‌رك پارماغیله شارقی اشارتله :

— او ، یاقینده باباسنی کوره‌جك ... یاوروم یاسن ! .. دیدی .

بیتدی

« قوش سوديله بسله‌مليسك... ياوروملك شـاپير
« شـاپير اوكل يناقلرندن قوقلايه قوقلايه پوس
« ايدرم... تأهلمدن اول بكاچيقان پيانقو كيفيتى
« برصنيعه، برخوليا ايدى. اما قريباً قونه‌جغم ثروت
« ايشته كوزاوكنده قوصقوجه برحقيقت... بونى
« انكاره مجالك يوق يا؟ . قريباً محترم قائن پدريمك
« براقه‌جغى كوفلو ليرالرك سامعه‌نوازشيقيرتيلريله
« سنك‌ده عليهمده‌كى شدت غيظكى تسكينه موفق
« اوله‌جغمى قوياً مأمول ايديورم .. باقى يافينده
« سرور ملاقاتكه نائليت تمنيسيله سـوكيلى راجى
« آلنكه قوصقوجه بربوسهٔ تحسر اهداسى ...»

قردەشك : مفتون

راجى درين درين ملاحظاتله مكتوبى بعد القرائه همشيره‌سنه اوزاتدى . زواللى ايپه بو عجيب مكتوبى بعضاً آجى آجى نفرت ، بعضاً طاتلى طاتلى رقت كوزياشلرى ايچنده برقاچ دفعه اوقودى . ايكى قردەشى عميق بر تفكر آلدى . نهايت راجى شفقت اخوت وايكى سنه‌لك افتراقك شمدى براز رخاوت ويرديكى برخصومتله ديدى كه:

— بومكتوبى اوقوركن كنديمى مفتون اغا

« كه تحفى مطلقة جبريه‌م اديبه خانم بندن
« آلديغى « قوكترى » درسلرندن خلاف مأمول
« بيوك بر فيض كوستره‌رك عزيزه خانمله برلكده
« أوه دليقانليلر جلب ايتمشلر. بو ذواتلرينى قونو
« قومشو كورمش، عارندن قاسمه نزول اصابت
« ايتمش، آغيز چاربيق برقوليله برماجاغى ايشله‌مز
« بر حالده اويله منزولاً ياشايورمش... قالى
« ديكلدرديكى وقت اديبه‌دن باشقه وارثى يوق...
« حكمت ربانيه‌يه باقكز بوقدر قرلداقلر، اوغرا
« شمه‌لر نتيجه‌سنده الده ايده‌مديكم بو ثروته والده
« طرفندن بالوراثه مخدوم بنده‌كز نوال شارق بك
« قونه‌جق... اختيار قاسم كوزينى يومار يومماز
« بن استانبولده‌يم... چونكه كيج قالمغه كلمز. اديبه‌نك
« اوغلمه باشقه قوجه‌دن اورتاقلر يتشدرمه‌سى
« احتمالى وار. بن قاريمى ذاتاً بوشامدمدى كه...
« بو ثروت جسيمه‌نك پارسده هر كيجه خيرلى
« خيرلى رؤيالرينى كوروب طوريورم. والده‌مك
« اللرندن، لبيبه‌نك كوزلرندن اوپرم ...
« خسته‌دن طولايى قاسم افندى اوغلم شارق سنك
« يانكه كوندرمش... بو كوچك پرنسى سن عادتا

« ژوبی توکه‌نیردی؟ بویله‌شیلر نفسنه قیمق ایچون
« بر سبب اوله بیلیرمی؟ بو صفوت ، حماقت دکل
« عادتا حیوانلق .. . وقوعات عائله‌مزه دائر بورادن
« آله بیلدیکم حوادثك الك مهملری شونلر: »
« سنك دقت متمادیه و آلانورقه آمریت
« وحشیانه‌که رغماً ربیعه بردها حامل قالمش..
« اسقاط جنینه ایکنجی جرأتنده بو سفر تبدیل
« عالم ایتمش... یعنی جارلاغی چکمش... حق
« سلامت ویره ... او ابدال قیز مطلق آخرتده
« بدری‌یه واریرم امیدخامیله اولمشدر ... »
« آشفته‌لکندن دولابی ظرافتی خانه دن
« قوغمشسك ... سزدن صوکره قپولاندیغی محلده
« بوده ، ینه قضای حمله اوغرامش. فقط بودفعه
« اسقاطه جسارت ایده‌میه‌رك خسته‌خانه‌لرك برنده
« طوغورمش ... ظرافت عربدی اما بیاض
« ارککاره یك دوشکوندی . شمدی، سودلی
« قهوه رنکنده‌کی چوجغی کوفه کبی صرتنه
« باغلایوب قوجه تجره‌یی باشنه اوتورته‌رق جامع
« قاپیلرنده طولمه صانیورمش.. اوخ اولسون
« فلاحه، کبه قالمغی ارتق اویونجاق ایتدیدی..»

« ایکی بیك آلتی یوز لیرا قدر طوتان ثمرهٔ سرقتندن
« بیچاره‌نك آلتی یوز اللی لیرا بیله کچمدی. ره‌وولوه‌
« ریکی یوز یاصدیغنك آلتنه صاقلایوب ده بنی یا مبالغ
« مسروقه‌نك صاحبنه اعاده‌سی ویاخود انتحار
« آره‌سنده مضطرب براقغه اوغراشدیغنك کونی، سنی
« قاندرمق ایچون درلو موالله اوقودیغم اوانده،
« بوپاره‌لر (چك) اوله‌رق کاملاً اوستمده ایدی.»
« بدبخت ماهرك، باشی اوموزی اوزرینه
« دوشمش، قولی صارقش او قانلی کوملکیله
« فراش انتحارنده یاتیشی بعض بعض کوزمك
« او کنه کلیور. زواللی بدلا!. برقادینی، ارتق سندن
« اسیر که‌مکه باشلادیغی بوسه‌لری باشقه‌سنه و یرو کن
« یاقه‌لامقدن متولد بر تأثر له فدای جان بلاهتنه قدر
« واریلیرمی؟ کوزل برقادینك زکات حسنی یوقمی؟
« وارسون برقاچ اوپوچوقده باشقه‌سنه ویرسین.
« نه‌اولور؟ یناقلری آشینمازیا؟ البته کوکلی اولور
« برکون ینه سکاده ویرر. خودبیندلکك الك
« وحشی برصورت شدیده‌سی ده عشقی علاقه‌ده
« رونما اولیور. بلاهت بشریه صاییلمقله یازلمقله
« بیترمی؟. . . ایکی بیك لیرا اکسیلمکله باباسنك

« اوزمره‌دن عده‌یلته‌نه‌رك آلدانیورسك . بن ایسه
« خلقت بشریتم نه ایسه بلاوهم وتزیین کندیمی
« اولدیغم کبی کوستریورم . شمدی حق کیمکدر ؟
« بونك تقدیرینی ارباب وقوف ودانشه حواله ایدرم ..»
« شرائط اجتماعیه وثروتم ، بتون حرصلریمی ،
« املریمی ، جنتلریمی تطمینه کافی دکلدی . زر
« وسامانك بعضلرینه کوستردیکی تبسملرك منشأینی
« تدقیق ایتدم . بومکتوبك براز یوقاریسنده کی ـ
« انسانلر کندیلرندن دها احمقلرینك ضررینه
« تأسیس رفاه ایدرلر ـ نظریه‌سنی اونوتمدك یا ؟
« ایشته بنده بوقاعده‌یه اتباعاً قاسم افندی‌یه چاتدم .
« صاعقه بوچالادم . صوله بوچالادم . حیاتنده
« هر نقدن برشی قوپاره‌بیلمك قابل اوله‌میه‌جغنی
« اکلادم . وفاتی بکله‌مکده‌وقتم قالمدی . بوثروتدن
« براز اولسون استفاده ایچون ماهرك حماقتی ایشمه
« یارایه‌جغنی کسدردم ... زواللی چوجق اولا
« اغفالاتمه مغلوب اولمق ایسته‌مدی . فقط کندی
« مقصدمله اونك عصمت جاهلانه‌سی آره‌سنه بر
« کوزل قادین وجودی اقامه ایدنجه یولارینی الیمه
« چکیردم . أوت شمدی کندیسنه پك آجیورم .

. . . .

« فضیلت شفقته كلنجه بو خصلت على الاكثر
« قارشیلق کان نشئ بدخواهلق یاخود ضعفدر .
« اولا بونلردن برنجیسندن ناشئاً درجاتی تعلیق
« ایدهلم . بدخواهلق هر وقت بر حال جزئی وضعفده
« پك كثیردر . عمومیدر . همان هر كسده واردر .
« ویك سهو تلهقابل . بوقاری درجاتی بولور . آسان
« اوجی مشهور « كوته » ملك « بیتیه » عنوانك
« بو دنیا تمام مكانلرندر » ... سوزنی بیلمقلیدر .
« بزم ایچون نه سعادت كه حزم ، تأنی ونزاكت
« پوشیده لرنی بدخواهلقك اوزرینه آتیورلرده
« بوچ ... كین شیلك دقت عمومی وعقابل اولدیغی
« وجهله ك حقله قارشی اعلان حرب حقیقتا
« معناً ، فكراً اولسون ، هر مرتبه ده حكم سوردیكنی
« كورمكدن بزی منع ایدیبور . »
« ایشته قرنده شم راجی بو سوزلر بنم ذكر
« عمری حقیقی مسلك حیات اتخاذ ایتمش بیولا بر
« المان فیلسوفنك ... رزده بیلیموغلك ...
« ایشدیكی خود بینیه قلوب انسانلردن بر فرده
« مس تمال اخلاقه قائم كورنیور . بر ازده كندیكی

« بالنفس غير ناجيد اولمقله برابر دنيانك هر
« اولديغنى كوردك عقلمزدن هانكيسنى ترجيح
« ايده جكسك؟ — سؤالنى اورتايه قويمق لازم كلير
« بو ايراد سؤالك مانع كورديكم غير باصمه حقنى
« ايضاحه لزوم يوقدر ظن ايدرم ... هر شخص
« كندى باشنه بر (كائنات نفسانى) بر مركز
« خود بيندر . خودبينى عرق طمعانى خارجاً
« مادىٔ معنوى قورقولر، حائللر ايله مسدود
« بولماسه، هيچ برشيئى نظر اعتباره آلميه رق
« غايه ويرمكى ايستر . موكلى لايقيله خودبينلرله
« تخالف وتعارض و آماللردن ظهور ايده جك
« قارغشه لق تصور ايده بيلورسيكز ، اويله بر دنياده
« حالى نه اولور ؟ انكليز فيلسوف مشهورى
« حرب » ك قوليجه La guerre de tous (١)
« contre tous فلاكتى خاطر اولور . ايشته بو
« سببه مبنى عقلاً بر حكومت تشكلنه لاعقل اولمسى لازم
« ايدر : بناءً عليه حكومت ، انسانلرك حائز
« اولدقلرى قوتى يكديكرينه قارشى القا ايتديكلرى
« خوف متقابل سببيله وجود بولمشدر .

(١) جمله نك جمله يه قارشى الاان حربى خصوصى

« ایچون تأسیس عدالت قوانینلری [illegible] اولونور .
« انسانلردن بری (کندی) خودبینیسی قانون
« طانیمقده زمان وزمینی مساعد بولدقجه دائما
« هر حقیقی چیکنر . . علولرینه خلق کیف
« واستبدادینه اسیر ایتمکدن چکینمز . »

« بیوك فیلسوفلردن بری باقکز بو خصوصده
« نه دییور : »

« خودبینلك طبیعةً بی حددر . بر انسان
« ثروت مطلقه‌یه والی نهایه محافظهٔ موجودیت
« ایتمك ، آزادهٔ یأس واضطراب قالمق ممکن
« اوله بیلدیکی قدر نائل رفاه اولمق ایستر . بو
« اقدامات خودبینانه‌سنه حائل اولان هر شی
« نفرت ، حسد وانفعالی تحریك ایلر . بو حائلی
« واجب الازاله بر خصم بی امان عد ایلر . هر
« [illegible]
« قابل اوله‌میه‌جقندن هیچ اولمازسه هر شیئی
« کندی ارزوسنه رام ایتمك طاقتیله [illegible]
« هر شی بنم اولسون دیکرلرینه بر ذره بیله
« قالمسون » [illegible]
« بی پایاندر دنیانی دولدیره‌بیلیر طاشار . بر انسانه :

« قارشی ایجاد ایتدکلری بر نوع آلتجه‌در —
« انسانیتپرورلك دکل... »

« انسان داها [illegible] چکمه‌یه
« باشلیوب [illegible]
« دن [illegible] عدالت [illegible]
« طوغری [illegible]
« آتشه [illegible] حکمنی [illegible]
« فقط بعضاً [illegible] او زمان
« دمیر قفسلرینی چاك ایدن حیوانات مفترسه کبی
« [illegible]
« [illegible]
« دیشاری فیرلایورلر... »

« [illegible] او زمان حکمدارلر [illegible]
« هرشی آلت اوست اولیور، قان کوده‌یی
« کوتوریور [illegible] زنکین فقرایه قارشیور
« هرکس حمیتپرور اولیور... »

« بو دنیاده هرشیدن اول حکم سوردن خود-
« بینلکدر. هرکس کندی خودبینلکنه نظراً [illegible]
« افعال یولنی آرار. بر فردك خودبینی‌یه تطبیق
« حرکتی دیکرینك عینی اوله مخالف دوشه‌جك

« ایشته حیاتك نظر دقتی!.. بتون انسانلر کندی
ویلرندن دها حقلو بنك عمرونه تأسیس رفاه و توسیع
« معاش ایتمك قاعدهٔ اغف آکار ایله یاشایورلر...
« مهندس، تاجر، ایرادجی، ادیب، شاعر،
« حکیم، فیلسوف هر کیم اولورسه اولسون رفاه
« حیاته نائل اولمش بولونانلر مکلف غیرلرینك
« باشنه اوطوره‌قلری زمان نظر اقدمنه قدر آچ،
« محتاج نان سفیللر، ... عقلمیله گتیرمکسزین
« تسکین اشتهایه صفا ایدیورلر... چونکه سفالت
« بشریه... بو مسئلهٔ حزینه‌سنه شمدی‌یه قدر
« حل ایدیله‌مامش، وایدیله‌میور... بونی ذهنه
« کتیره‌رك اخلال اشتهایه دنیا وار؟.. انسانلر
« ثروت و جاهك آلاخترلری آلده ایدنجه‌یه قدر
« رحیم، شفیق، حتی برادر اولورلر... اوندن صوکره
« گتیردیکی ایچون « سفالت » بلا قابل تداوی بر
« مرض بشری، بر رحم، رقتکی شیلر حس ایدر
« سینیر خسته‌لری مزاحمه‌لرینی... ورد زبانه شو راده
« بوراده تهوین ضرورت بشریه نامنه ویریلن
« مساعره‌لر، باللولر، ارباب ثروتك ایشمز،
« کوجمز زنکین قادینلرك جان صیقینتیسنه

« مرحبا برادر !

« ایکی سنه‌لك بر افتراق مدید عالمه‌ده‌کی
« حدت وغضبکزی مبدل سکون ایتمشدر
« ملاحظه‌سیله بو مکتوبی تحریره جسارت
« آلدم . شو سطرلره تماسله نفرتکز وهلهٔ
« تجدد ایده‌رك اللریکزی تیتره‌مکه باشلادیمی ؟
« دقیقهٔ افتراقزدنبری برقاچه‌دن حالامی انتخوان
« اولمه‌ده‌سکز ؟ حقسزسکز ، حقسز ... سز
« انسانلری ، انسانلری لایقیله اکلایامشسکز ..
« بو بیوك حقیقتك استکناهی خصوصنده بولمیانلر ،
« عمیق ، آجی تجربه‌لره واصل غوامض حیات
« اولمیانلر ، بنی نوعلرندن بعض ایدیکلره انتقام
« ایدنلر ، عداوت اخلاق کبی بعض مدهوشانه وجود
« ویرمه‌نلر ، یواش یواش هرشیلرینك بطلانی ،
« امیدلرینك بوشلغی تبین ایتدکجه ...
« مادام الحیات ، احتسزیاشارلر ... حقیقتی اکلامق
« بوش امیدلری قلبدن چیقارمق ایسته‌مه‌ملی
« بودر ... بوندن اوته‌سی هپ غفلتدر ، حماقتدر ،
« کره‌بشر هپ بو غفلت ، حماقتدن بوکی قربانیدر .

اوقوتمق ایچون آنی اوزاتدی . فقط هیهات . . .
مقتون میدانده یوقدی . صاغه باقدی ، صوله
باقدی ، کورهمدی . اوك هر طرفنی ، باغچه‌یی
طولاشدی . . . یوقدی . بك اوغلنه تلغراف
چکدی . . . استانبولك هر طرفنی آراتدی .
آرادی یوقدی ، هیچ بر طرفده اثری بولنه‌مدی .

ایکی سنه صوکره

بریاز صباحی راجی ارن کوینده‌کی خانه‌لرینك
باغچه‌سنده قهوه ایچیور ، لبیبه خانم غزته مطالعه
ایدیور ، همشیره و برادر زاده‌لری علی خسرو
ایله نوال ، شارق ایکی چوجق قوملرك اوزرنده
اوینایورلردی . پوسته موزعی بر مکتوب کتیردی .
ظرف تورکجه ، فرانسزجه « آدرس » ایله پارس
تمغاسنی حاوی‌ایدی . راجی مکتوبك مقتوندن
اولدیغنی آکلادی . یوره‌کی اوینادی . چونکه
ساعت غیبوبتندن بری برادرندن بر خبر یوقدی .
نفرتله ممزوج بر حاجانله ظرفی آچدی . چیقان
مکتوب شویله باشلایوردی :

« بويله‌رق حيات آرتق يك كران كلديكي ايچون
« وجهه‌ٔ قرارمی اوبرده بايه چويردم . بو تحمتی
« صارق ، ساخته‌كارايتدی ، دعا يالواريدم بلكه
« قابل ... ايسه‌جكدی ، ، ، بنی انسالار ايده‌مد
« اللهدن بولسونلر ... كيمه نه‌دييه‌يم ؟ .. اقربا
« بليمه اوغرادم ... ثروتم صرفتی‌ده آلدن
« آلديلر ... پدريمك چكمجه‌سی قيروبده ،
« نوازشنه مائل اولاق ايچون برطاق مكررمی
« ارتكاب ايتديكم افتنام معشوقه‌می ، حيثك
« قوللری آرمسنده ياقالادم ... دها زياده سويله
« يه‌م ، چونكه آه چونكه سيلديرجيوزم آه ..
« . بنی طانيانلره الوداع »   ماهر

راجی ، متحرك صولك تألمات نوميدانه‌سی ايچنده صارارديغی بر آنده ، چونكه ، ارتق ، قريب پرواز اولان روح مضطرباندن قوپان ايلدن اظلماردن بتون حقيقتی اكلادی .. بوآخارك سببلری معترنله مادام ماتقدلان اوانيتی كشف ايتمك بيوك بر قرارته متوقف دكلدی ، متحرك حياتك آجيلغنه ، البانارك قدرين و خيانتلرينه قارشی صولك شكايتنامه‌سی اولان بوكاغدی بيوك برادرينه

صاغلق يولى يرنده طورسون ... هيچ برطرفه
آيرلمه‌مكز .. هايدى بوراده هپكز چكه‌كز ..
سيكزى كسكز باقه‌لم ...

اخطارنده بولنديغى اثناده اوطه‌نك اورته‌
سنده‌كى ماصه‌نك اوزرنده طوران برحقه قلمه
برآچيق كاغد نظر دقتنى جلب ايتدى .. هان
وارارق كاغدى آلدى.

بوكاغده نه يازيلى اولديغنى اكلامق ايچون
هركسده بيوك بر مراق اوياندى . كيمسه
دن نفسلرى چيقميوردى . كاغدك اوزرنده برقلم
ايله هيچ اوقونماديغى يازلديغى حروفك سيرملكى
وارباليكى ميدانده آكلاشيلان شو سوزلر اوقونيوردى :

« باشقه بر صورت خلاص كوره‌مديكم
« ايچون انتحار ايتدم، چونكه سويه‌يوردم
« سويلمديكى . آكلاديغمى صوكره‌دن پك
« صوكره‌دن اكلادم ... چونكه اونسز ياشايه‌
« مازدم . چونكه آه چونكه ... چونكه عيبسى
« سويله‌يه‌مم ... عشق ... عزيمتى پك نشئه‌لى بر
« يول ... فقط عودتى پك اليم ... پك مدهش ...
« باشقه بن ... دها ... كه كاشكى خون شباكه

متحرك آرقه‌سنده یاقه‌سز بر کوملك، یالڭز باشقه شی یوق. آنجاق باش یاصدیغنه طیانوب طوران اوطورور کبی بر وضعده وقوع بولمش. متعاقباً رأسی اوموز اوزرینه ییمدورولمش، صاغ قول قاریوله‌دن آشاغی صارقمش. دوداقلری الك اوزانديغى جهته بوزولامش، کوزلر قپانمش، آغز آرالق قالمش، چهره صاراریمش... قان بولاشیغی بو اصفرارلك، بوتون موتیلك منظر ملالنی بسبتون آرتدرمش ...

قادینلر بر خانه‌دن جنازه چیقدیغی اثناده ایشیدیلدیکی کبی هپ بر آغزدن چیغلیغه باشلادیلر. ایچلرندن لبیبه بوغوق بوغوق:

— آه قوجه‌جغم ... سن ساده کندیکه قیمدك بکاده قیدك ...

سیماسی وبردراغوش صولتله جسدك اوزرینه آتیلدی، فقط ناجی همشیره‌سنی درحال یاقه‌سندن طوتوب کیری چکه‌رك:

— قوجه‌كك قیمتنی شیمدیمی بیلدك؟.. چکیل اورادن، جسدك وضعیتی بوزمه ... بو ... مستنطق کلوب هیچ بر استجواب ایده‌جك ...

بری خارجدن اوطه‌نك پنجره‌سنه مردیوه‌ن طیایه‌رق ایچری کیرمسی دها مناسب اوله‌جغنی سویلر، بوصورت دخول قبول ایدیلیر، علی‌یی باغچه‌دن مردیوه‌نله اوطه‌یه چیقاریرلر... اوشاق پنجره‌دن ایچری کیره‌ر کیرمز مصادف اولدیغی منظره‌نك دهشتندن اورکوب :

— آمان آناجغم...

ندای تلهفیله حایقیره‌رق ... قاپی‌یی آچار... هپ ایچری طولارلر...

ماهر قاربوله‌سنه یاتمش، موقت اویقویه دکل انسانلرك دائما قورقوب تورقوبده — حیاتنده بوله‌مدقلری استراحت مطلقه‌یه وصول ایچون — بعضاً اشتیاقله آتیلدقلری خواب مؤبده دالمش کیتمش... باشنه صیقدیغی قورشونك صاغ شقاغندن کیرمش بر آز اوکا نحراقله جبهه‌نك قسم یسارندن چیقمش.. قان ثم جریحه‌یی طولدرمش.. صول کوز و قاشنك اوجنه طوغری یاییلدقدن صوکره بر قاچ خطوط حمرایه انقسامله، یناقله قولاق توزی آره‌سنده‌کی قسمدن بوینه، اورادن بیاض کومل‌که آقمش لکه‌لمش..

كله‌جكز، نه‌يوزله كله‌جكسك؟.. باباسنك چكمه‌جه‌سى
قيرمش، پاره‌سنى چالمش... بوندن بزه نه‌يولاشير..

ايكى قرده‌ش بيننده ينه اوزونجه بر مجادله
باشلار. صباحلايين راجى اوراده اوطه‌سنه كيرديكنى
آلى‌نك خبر ويرديكندن تقريباً ياريم ساعت
قدر صوڭره اوك ايچنده بر طراقه محوقه اولور،
بر سلاح سسى ايشيديلير، راجيله متوزشاه بر [illegible]
در.. ايلك ايچنده [illegible] يوزيله باقه‌قالديرلر..
لينه صاچلرى اوزارمش، كوزلرى سوزمش..
ياس عظيمله حاقرى حاقرى اوطه قپوسنده كلوب
باغيرارلر:

— نه طوروييورسكز؟.. قوجه‌م كنديني
اولدردى.. يتيشكز.. يتيشكز.. باكه قورتارمق
قابلدر...

راجى باشتونه طيانه‌رق قالقار، بتون او
خلق ماعدا قپالى اوطه قپوسنى آچه‌مزلر..
قپويى اولا يومروقلارله... صوڭره تكمه‌لمكه
باشلارلر.. ايچريدن هيچ بر سس كلمز..
اوغراشيرلر، اوغراشيرلر قپويى آچه‌مازلر...
قيرمغه قرار ويرديكلرى بر صره‌ده قاديننك

بو المصلوب ماهرده كلش ... شمدی بو ادمی اجبه
اولورسه كز ، مسئله‌نك قابل تعمیر اولان جهتلری
ایشی عدلیه‌یه بوزغمامی قاپاتیرز . اولدو بیتر ..

مقتولك جواب ویرمه‌لری ، تعریف اولنماز بر
شاشقینلقله مترقب حال بر طور آلدی .

راجی آلی‌یه :

— ماهر بكه سویله بورایه كلسین ...

آلی متوحشانه ضعیف بر صدا ایله :

— افندم چوق صرخوشدر . نه وقت بوراده
كه جفت شب بر ار جوق بیولدغ ... ظایه چقمه‌لریز ..
یاطرتی اوله‌جق ...

— هایدی سن چاغیر دیبورم ...

آلی چیقار ، بر مدت صوكره عودتله :

— ماهر بك كندی اوطه‌سنه چكیلدی گیردی ،
ابیله خانم دیسه‌لریده قوغدی . اوطه قاپیسی
ایچریدن قیلیدلدی ، چوقده زورلدی ، اوقویاجق
دیمش ...

مقتولك بو حال طورشی دیكسیر ، گوزلری
یارلدادیه باشلاری ، مظفرانه بر صدا ایله :

— بن سزه دیدیمی ؟ بورایه بزم یاغمزه

سرخوش ... بر ... نه ... اولدیغنی بن
شمدی تخطر ایده‌بیلیرمی‌یم؟.. دیمك لبیبه ایكی
سرخوشلك ترهاتنه بناء مسئله ایده‌رك بوندن‌ده
میدانه بر دیرلتی چیقارمق ایسته‌یور ...

☆

بر آره‌لق آره ... آرالق اولوب ... باتی
چینغراغه باصارق ایچرویه كیره‌ن آلی‌یه ...
— نه اولیور؟ اوك ایچنده‌بر باغریشمه‌وار؟..
خدمتجی قیز كوزلرینی اوكنه ایندیرو .
اوفاق بر ترددن صوكره ..
— ماهر بك كلدی ... اما ... چوق
سرخوشدر . لبیبه خانمله غوغا ایپورلر ..
ماهرك بو ورود ناكهانیسی خبر مدهشی
اودرینه مفتونك كوزلری ، قاپانه طوتولمش بر
صانصارك صوك درجه خوف ایله برقرجه قرار
آراشدیرمسی قیلندن ... قایسته ... دیكلدی ...
... برادرینك ... حال ... ایده‌لی :
— یوق .. یوق ... طرفه صاووشمق
فكرینه دوشمیكز ... فرار ... بوتیج
قورشونله مسدود بولورسكز . . . ایشته

يريه‌يه تسليم ايدوب ايتمديكنى بيلمم . . تحقيقاتده
البته هرشى ميدانه چيقه‌جقدر . . .

— بونلره عجب بر قولپ ايجاد ايتمه‌يه چاليشيور-
سكز . حقيقتك موقع ثبوته اخراجيله شو
موزليكنزك عكسى ظاهر اولديغى كون سزه
اولان نفرتم تضاعف ايده‌جكدر . . . او كيجه‌سى
بزم ليديه قريه‌نك بر كوشه‌سنه كيزلنه‌رك مادام
مافقرلانله آره‌كزده جريان ايدن غايت مهم بر
محاوره‌يه محرم اولمش . . . بوكا نه ديه‌جكسكز ؟

فقتون بردنبره بر اوركيلدى . فقط درحال
اعتدال دمنى محافظه‌يه اوغراشه‌رق :

— ليديه برقاچ زماندر توجه‌سنى ايصغالايور .
ايشته بو بابده نه ياپه‌جغنى بيلميور . توجهسنك
آزغيناغى اونك بونك تشويقاتنه حمل ايديور .
حريف خارجده هفته‌لرجه كزديكى حالده حالا اوزرينه
توز قوندرميور ... بزم قادينلرك بو يقوزلغى
بيلمز ميسكز ؟ آبار اولانلرينه . قاريلر قوجه‌
لرينه بو درلو قباحت بولمق ايسته‌مزلر ... بالو
كيجه‌سى احتمال كه مادام مافقرلانله قريه آره‌سنده
قونوشمشزدر . فقط قارى سرخوش ، بن

— قرده‌شم ایناغمایکز ... بوناق حریفك ادعاسنه اهمیت ویرمیکز ... ایشته ماجرا : خانك اوطه باشیسی ... گچنلرده معامله‌ٔ ترهینیه اجرا اولنان صراف ... قاسم افندی طرفندن تعیین ایدیلن وکیله قبض ایتدیرلمش ... بو ترهینك کیفیتی قاسمك بر مواضعه‌سی ... اوخانی قاسم قرض مقابلنده ضبط ایتمش ... ومتصرف اوله ایله بینلرنده کی معامله‌ٔ قطعیه هنوز ختام بولمامش ایمش ... معامله‌یی تصدیق ایچون اتفاق ایتمك ایچون گیدر ؟ نه دو ؟ قاسم خانك ترهینی منفعتنه موافق گورمش ... ایی بر وکیل بولمق ایچون بکا ماجرایی خبر گوندرمش ، طانیدیغم بر دعوی وکیلی واردی . قاسمك نزدینه گوندردم . ایشته بنم قباحتم بوندن عبارت ...

— فراغ معامله‌ٔ قطعیه‌سی ختامه ایرمامشسه خانك سندی قاسمك الینه نصل گچدی ؟

— او منحوس حریفك معاملاتنه بنم عقلم ایرمز ... بنم بیلدیکم شی .. دعوا وکیلنی بن اونره گوندردم . معامله‌ٔ ترهینیه اجرا ایدلدی . ماهر پاره‌لری آلدی گوتوردی . ایشته بو قدر ...

— انكارمی ایدیورسکز ؟

— نه‌یی ؟..

— بو سرقتکزی ...

— برادر سز کوزلریکزلە صباح چیاقلرینی سیلوب ده بو تذکره‌یی بر دها دقتلیجه اوقویکز ... اختیارینی بافعل سرقتله تهام ایتمیور... اوغلنی سرقه تشویق ایتمش اولدیغنی ادعا ایدییور ...

— یالانمی ؟ .. بو ادعاسی باطلمی ؟ ..

— لاحول ...

— مفتون بك بکانارشی ساخته معصومیت قومدیاسی اویناتمه قالقمایکز ... عین چکمجه‌دن سرقت ایدیلن خانك سندینی ماهر ایله ایکیکزك برلکده کوتوروب ترهین ایتدردیککز حقنده شهود متعدده وار ...

مفتون بیوك بر تلاشله :

— اولسون ، بوندن نه چیقار ؟ .. حقیقت مادیه‌یی بر کره‌ده بندن دیکلیکز ...

— ایکی کون صوکره سجل محاکمه‌یه متون جرائمه کیره‌جك برشیئی بو دقیقه‌ده انکار ایتمه‌کزده نه فائده تصور ایدیورسکز ؟ ..

بولندیغی احوالك عدم جریانی تأمین ، او بنم
الده اولمیان بر کیفیت... ایسته‌دم که ایکی قرده‌ش
وجدانی ، یعنی وجدانلریمز بر برینك آیینه‌سی
اولسون... هر ایکیمزدن صدور ایده‌جك افعال
او آیینه‌لرك بر صورت منعکسهٔ عینیه‌سی بولنسون.
بن سزی سرقتله اتهام ایتمیورم . بر فعل واقعدن
بحث ایدییوردم . جرأت ایتدیککز بو حرکتك
دلائل باهره‌سی سزه‌سیله اوکوزکزه دیزیلوب
دوکولدیکی وقت ظن ایدرم که بوکا بزده سرقتدن
باشقه بر توصیف بوله‌مازسکز...

— نه ایمش او دلائل باهره ؟ بز ده کوره‌لم...
ایشیده‌لم ..

راجی قاسم افندینك مکتوبنی اوزاتدی :

— بیوریکز ایشته بر دانه‌سی ...

مفتون رعشه‌لی وجودینی [illegible] اوغراشه
اوغراشه مکتوبی قرائتدن صوکره :

— بویله بوناق بر حریفنك بر تذکره‌سی
بنم ثبوت جنایتم حقنده سند ، دلیل اتخاذ
ایدیورسکز ... کوزل قرده‌شلك... دوغریسی
بیوك بر حکم عادلانه ...

صورتله بر کنارنده بولنمش، عائله‌مزه ناموسنی اعاده ایتمش اولورسکز... بناءً علیه بر کون سزه ایده‌جکم قطعی بر تکلیفم وار... اجبار ایله بو تکلیفمی قبول ایتمکده سزی سربست براقیورم. ایکیسندن برینی انتخابه مجبورسکز... او زمان نه یاپه‌جغمی بن بیلیرم...

بو تهدیده قارشی مفتونک یوزی بر اولوقدر صاراردی. کوزلری دالغین دالغین اوراده برایه دولاشدیروب بر ایکی یوتقوندقدن صکره صوردی:

— تکلیفکز نه‌در؟

— قاسم افندینک چکمه‌جه‌سندن سرقت ایتدیککز آلتی یوز لیرا ایله بالق بازارنده‌کی خانک رهیننددن آلدیغکز حججی معلوم المقدار مبالغک تماميله صاحبنه اعاده‌سی...

مفتون بو اتهامه قارشی بردنبره پارلایه‌رق:

— طمارلریکزده دوران ایدن عین پدر قانیدر... کندیکزه بر صفت حاکمیت ویره‌رك بنی جنایت سرقتله اتهامه نه‌صل وجدانکز مساعده ایدییور؟...

— تلاش ایتمیکز افندم... وجدانمك مساعد

— براوردلكمدن عارلانەجق مرتبەدە بنی
رذالتدن بر شخص اولەرق طانيورسكز .. اويلەمی ؟ ..
— « اويلەمی » ؟ ادات استفهامیەسنی قالدیريكز ... اويلە .. اويلە ... تا اذن الّتی بیلك
اوراق پياقو صنعەسندن باشلايوب بوكونەقدر
برده ولی ايدن رذالتلريكزك هانكی برلسندن
بحث ايدەيم ؟ ... سزك ايچون اوراق صلاحە
عودت احتمالی يوقدر . بونی بیليورم ... قاسم
افندی قيزینی سزدن بوشاتدرق داماداقكز
دن اوزاقلاشدردی ... فقط بن ايچريلديکه
برامکان خلاص يوق ... نەياپسەم يەنە قرەدشم
قالەجقسکز ... بولوندیغکز رذالتلرك معنويالی
انظار عالمدە داها زیادە بیوتەجك ... انكالیەجك ..
شخصکزە حرمتکز یوقسە بکا آجیکز .. خاصە
ايچندە سورە تأثيراتكزدن مصون قالەبیلمش اولان
بر والدەمز وار اونی دوشونکز ... بلکە
رذالتلریکزدن ، جنایتلرکزدن عفواً توبە ایتمە سزك
ایچون قابل دکلدر . فقط طلب ایدرم که اوزو
ایدەسەکز مسئلەنك صورت ممکنەسنی بر ایکی
قطعەسی بولونەبیلیر ... اسکی خطالریکزە بر

اوزرینه آره‌مزده ناقابل عبور بر مسافه ، بر بعد افتراق حاصل اولمشدر ... الملی الکمزده سوروب کیرلتمك ایسته‌مم .

راجی‌نك بو آغیر اتهاماتنه قارشی مفتون نه یولده مدافعه نفس ایده‌بیله‌جکنی شاشیره‌رق :

— پواسناد بکزی آکلایه‌مدم ... هانکی افعال رذیلانه‌مدن بحث ایتمك ایسته‌یورسکز !..

— اوت، حقلیسکز ... افعال رذیلانه‌کز بر ایکی دکل که !.. هانکیسندن بحث ایتمك ایسته‌دیککمی اکلایه بیله‌سکز ...

بیوك بر اهتزاز صدا ایله :

— راجی بك ایلری واریورسکز ...

— هیهات ... بالعکس پك کیری قالیورم ... پك ناقص سویلیورم ظن ایدرم ...

— بیوك برادریکز اولدیغمی‌ده اونو-دیورسکز ...

— خیر اونوتمیورم ... ایشته بیوك برادرم اولدیغکزی دوشوندکجه برباد اولیورم یا ... اصل بنی بیتیرن جهتده بوراسی یا ...

— بیورسون ، گوروشه‌لم ...

— فقط راجی ، اوغلم چوق رجا ایدرم صباقین غوغا فلان چیقارمه‌یم دیه ... سن ده خسته‌سک ، اوده .. آنک ایچنده ینه بر گوزوناتی قوجه‌جق نیسه بیده‌کم (هزل) یاپراغی گبی تیتره‌یوب طورییور . قوزوم انلادم ، سوزیمی دیکله‌یه‌جکمی ؟..

— پکی .. پکی مراق ایتمه ... فقط او بورایه کلدیکی وقت سن اوطه‌دن چیق ... چونکه کیزلی ، آره‌مزده اوکیجه بر ایشی قونوشه‌جغز ..

— بو تنبیهمی دیکله‌مک شرطیله چیقارم ..

— مراق ایتمه دیدک آ ...

لطیفه خانم اوطه‌دن چیقارکن بر مدت صوکره مفتون کیردی . حقیقةً چهره‌سی پک صولغون ، حالنده فوق العاده بر یورغونلق آثاری گورینیور . ایچری‌یه کیره‌رک کیرمز بر بشاشت جبریه ایله کوچک برادرینه طوغری یوریدی ، الکه اندن طوتمق ایستدی . فقط راجی نفرتله رد ایده‌رک :

— الله بزی قرداش ایتمش فقط صوك افعال رذیلانه‌کز .. خایر سویله‌یه‌مدم .. جانیانه‌کز

طولویور، قانلر بولاسیور، ژاندارمەلر، پولیسلر کلیور، غاچیر غاچیر دەمیر حبسخانه قاپیلری آچیلیور، بو انسانلرك برچوغی اومظلم یرلره طیقیلیوردی.

راجی بو مدهش رؤیالری، بو قورقونج خیالاتی خیره یورسازه فی الواقع بولیله مضطرب بابه نك فرداسنده مفتون اوه کلیر. برادرینك دوردیجی خبر آلنجه راجی اوطه سنده کیمسه بولنماسندن بالاستفاده، حقیقتنك اخطارلری خلافنه، اینجین آیاغنه باصه رق دوشکندن قالقار. بو وقت کوزندن طولو طولو دوروولەرجی آنیر، باش یاصدیغنك آلتنه صاقلار. وقوعاته مترقب اولور...

برمدت صوڭره والده سی لطیفه خانم اوطه یه کلیر. کیجه یی ناصل کچیردیکنی، آیاغندن چوق اضطرابی اولوب اولمادیغنی صورار. بو استفساراتی متعاقباً دیرکه:

— مفتونم کلدی. تی بکزی پك بوزوق.. مساعده ایدرسه ك سنكله کوروشمك ایسته یور..

کچیردی . صوکره بوغوق ، بوغوق ایکله‌یه ،
ایکله‌یه‌رك قیصیق ، قیصیق حایقیره‌رق حایقیره‌رق قان تر
ایچنده اویاندی . عودت ایتدیکی بو عالم یقظه‌یی
هنوز کچیردیکی او خواب دوزخیندن پك فرقلی
بولمادی . شمدی کیجه قندیلنك تیترك ضیاسی
آلتنده بلورەن مخوف ، مبهم شکللریله بر عالم
معنوی‌یه عائد ظن اولنان کولکه‌لی ، بیوکلی
کوچکلی ، مریض قابلره اخروی بر حزن و هراس
ویرن او ، ایچنده قوزی کچنده او ، لوش ،
سسسز فقط قورقونچ تخته اوزرنده مدهش
بر سینه‌ماطوغراف مناظری کچیوردی . ماهر
ایله مفتونك بر سارق احتیاطیله آیاقلرینك
اوجنه باصه‌رق قاسم افندینك خانه‌سنه کیروب
چکمجه‌یی ناصل قیردیغنی سیر ایدییور ، ماهری
بر فرنك قاریسنك قوللری آراسنده ، همشیره‌سی
لیلیه‌یی یباجی بر ازکتك قوینده و بتون خانه‌یی
قوجه قوجه خروس شکلنده بر قارناوال آلاینه
آلدیران زنپاره‌لرله طولمش کوریوردی ، صوکره
ارکك قادینسز مرکب بر غلیه‌لی صویا صویا ،
قا قایه ، بر بیته صالدیریور ، هر طرف مقتوللرله

راجی بو تذکره‌یی اوقودقدن صوکره بوسبتون عفریت کسیله‌رك کندی کندینه :

— بو منحوس اختیار بوجزا سنك ایچون آزدر. طور باقه‌لم جناب حق بوقدرجقله اکتفا ایده‌جکمی ؟.. بو حرص وطمع کیم بیلیر سنی دها نه‌لره دوشوره‌جك !. قیزیکه قارشی آلوده‌دامن، طوزونك توصیف اسمی ایچون هیچ تعبیرلرینی استعمالدن برازصوکره بدل نکاح، عدت نفقه‌سی، چوجق ایچون تخصیصات شهریه طلبندن چکنمیورسك. بن قرنداشم انسان اولسه ایدی بن سکا اویله مرتب شهود اوکنده قاری بوشاتمه‌یی کوستردم‌مانه‌یاپاییم؟.. ایکیکزده بربریکزدن ملعون چیقدیکز.

راجی بو ایشك صوکنده بر فاجعه قوقوسی آلیوردی... او کیجه پك قاریشیق رؤیالر کوردی. اطرافنی بر طاقم مخوف السیما عفریتلر آله‌رق بوغمق ایچون اوزرینه هجوم ایتدیلر، زواللی دلیقانلی بونلرك حمله‌لرندن قورتولمق تلاشیله فراش عذابی ایچنده چیرپیندی، چیرپیندی، انقطاع تنفس صیقینتیلری، اویوم کابوسلری،

« عليهلرنده سرقت وساختەكارلق دعواسنه قيام
« ايده‌جكم . بو ايكى شخص لئيمدن برى اوچنجى
« دامادم ، ديكرى مع التأسف اوغلم بولنمشلر
« ايديسه‌ده بوكون هر ايكيسيله‌ده بر كونه قرابتم
« قالمامشدر . زينبك قاتلى بدر اولمكندن لله الحمد
« قورتولدم . ديكرينى ده اولادلغمدن رد وطرد
« ايتدم . حاشا بعدما بنم ماهر آدلى بر اوغلم
« يوقدر . »

« كريده‌يه كلنجه اوده تماميله چيغريندن
« چيقمش . حفظنا الله بيرايه ، شرابه ، شوكونه
« سوروكمكه ، فستان كيمكه ، دها بلمم نه خبا
« ثتالره آليشمش ... بونه بر آلوده دامنى ججه
« برابر خانه‌مه قبول ايتمك بنم ايچون بيوك بر
« عاردر . فقط نه ياپه‌يم‌كه (ديش اهليه‌در)
« آتسه‌ك آتيلماز كسه‌ك كسيلمز . بونى جناب
« حقك بكا تعيين ايتديكى بر جزا كبى بيله‌رك
« چكمكه ، بوعيبى اورتمكه ، كيزلمكه چاليشه‌
« جغم . شرع شريفك تعيين ايتديكى حد داخلنده
« قيمت نكاحنى عدت نفقه‌سنى ، چوجق ايچون
« تخصيصى ايجاب ايدن مبالغ شهريه‌يى تماميله
« طلب ايدرم ... »

فقط بو صورتله دخی تشفیه موفق اوله‌مامشدی . ماهرك اوچ درت کوندنبری دوام ایدن غیبوبت اخیره‌سندن دولایی ناقابل تسلی تأثرات الیمه ایچنده قاوریلیوردی . چونکه مادام ماقفرلانك آتش سوداسیله ماهرك مجنوندن بتر برشیدا الفه دوشدیکنی بیلیوردی .

خانه‌ده بویله بر بحران حکمفرما ایکن راجی بر صباح قاسم افندیدن بر تذکره آلدی . بونده درست نهایت جمله واردی ؛ نه‌ده املا . اختیار حریف اوزون سطرلرله بر قاچ قیصه حقیقت آکلاتمق ایستیوردی . تذکره‌نك زبدهٔ مآلی شوایدی :

« مفتون بکی ارتق قابل خطاب ناموسکار
« بر فرد اوله‌رق طانیه‌میه‌جغم ایچون سزه
« مراجعت ایدیورم . قرداشکزه نصیحت
« ایدیکز . ماهری اغفالا چکمجه‌مدن چالدرمش
« اولدیغی التیوز لیرا ایله هر ایکیسنك بالاتفاق
« ساخته‌کارانه جرأت کوستروب خانمك ترهیبیله
« بدسرقت وغصب ایته کچیرمش اولدقلری مبالغ
« معلومه‌یی تماماً اعاده ایتمدکلری صورتده

درجی هر لحظه بر طرفه صالدیره‌جق بر قلقات
درون بر غلیان شدید حالنده بولنوبده کندیسی
بو قدر زمان قیوداتنه محکوم کوردکجه یأسندن
بایغینلقلر کچیریوردی. زواللی دلیقانلی بو صیقینتی،
بو مأیوسیت جانکدازی ایچنده ایکن قاسم قدیننک
قیزی نه صورتله مفتوندن آییرلمش اولدیغنی خبر آلدی.
چکمجه‌ی قیره‌رق درونندکی آلتون لیرا نقدینه
سندی آشیرانلرده مفتونه مظهر اولدقلری بالق
بازارنده‌کی خانک ایکی بیلک لیرایه ترهینی کیفیتیله
واصل مرتبهٔ ثبوت اولمش اولدیغنده اوکرندی.
کندی قات قات آرتدی. احوالک بو صورتله
خلاف مأمول بر طرز جریان آلمش اولمسندن
مفتونده تاشیردی. لکن اقشام اوده قوریلان
بنایی وقعه‌سنده علی‌دن تفصیلاتیله دیکلدی.
مفتون اوه کلوب کیدیور فقط مؤاخذات
شدیده‌سندن قورقدیغی ایچون راحتله اوطه‌سنه
کیره‌مییوردی. ماهر‌توت بش ایکی‌دنبری غائبدی
اوه کلمیوردی. لبیبه خانم افندیلر فورانیله؛
زوجیتلک محبت مشروعه‌سنه مختص فراش
صمیمیتنه بر عاشق قبول ایتمک جرأتنه قدر وارمش

واوله‌جغه بشوش بر حالده بولدی . استفسار
خاطره آنجق برقاچ سوز وخوش بولدن صوکره:

قاسم افندی بردنبره تبدیل لسانله دامادی علیهنده قورهاته کیریشیر . شدتله غروری نفسنه تجاوز ایدر . اکر انسانلق وناموس دنیلن خصائلدن کندینك قزوجه نصیبی وارسه آنده کره‌سی دیبنی براقسی لازم کله‌جکنی ، یوقسه ایشك پك فنایه واره‌جغنی سویلر . مفتوندن بر تیور آنی‌یه طوتیله‌رق نه‌دیه‌جکنی بیلمز بر حالده اوشموده مستحضره مواجهه‌سنده زوجه‌سنی بالتطلیق قاپی‌نی چیقار .

§

خروس آرینه چیقوبده هیچ بری نشانلایه‌مدیغی کیجه راجینك ایچنن آیاغی ایرتسی صباح طوپوغندن تا دیز قاپاغنه قدر کوتوك کبی شیشه‌رك موصمور کسیلدی . چیقیقچی جلب ایدیله‌رك باجاق قات قات صارغیلر ایچنده صیق صیقی‌یه صاردیرلدی . دقیقانلی‌یه قارنوله‌سنده یاتمرق برقاچ کون هیچ یردن قیلدانمه‌سی توصیه ایدلدی .

مرقتلك فاعللرینده بو ایکی ملعون ایمش ...
شمدی بونده قطعیاً اکلاشلدی . قاسم دامادی
نکاحسیله ، یوز کوره‌مدیکی ایله بیك لیرا قدر
اورمق تصورنده ایکن کندی بو منفعت
متصوره‌سنك بر قاچ مثلی قوتنده واوغلنك
بویله بر ملعنته اشتراکنی اوکرنمك صورتیله
تامنکاهندن اورولدی . بو اویله مهم ونازك
بر مسئله ایدی که بوراده شاشقینلق کوسترلیرسه
کندینك قریباً بو اولکیلردن ممعتی برضربهٔ
خساره دها اوغرادلمی احتمالی واردی . اختیار
دوشوندی ، دوشوندی ، اوده بعده مهم بر
قرار ویردی . بو قراری موقع فعله وضع
خصوصنده کوردیکی لزوم کیلرله کوروشدی ،
خانه‌سنه عودت ایتدی . ارتسی کونی کویا
هیچ بر شیدن خبری یوقمش کبی متجاهلانه
ونازکانه برخبر ایله‌دامادینی نزدینه جلب ایتدی .
مقتول ، بو دعوته اجابتی برقاچ صورتله الزم عد
ایتمه‌لك بیوك بر مراقله کیتدی . اوطه‌دن ایچری
کیرنجه قاتن یدی یاشلری عبلی شالوارلی ،
ساطالی اسنان قیافتنده برقاچ کشیله مجتمع

شدید بر حما نوبتی کبی که آتشلر ایچنده یانمق
کاه بوز کسیلمك ، کاه کندینی بتون بتون غائب
ایتمك تأثراتی ایچنده چیروبده عقلنی باشنده طو-
تامغه اوغراشدیغی برصره‌ده ضربهٔ دیکره او-
غرادی . کرا طوپلامق ایچون بالق بازارنده‌کی
خانه حین مراجعتنده اوطه باشی‌نك ، غریب
بر طور استیضاحله قارشیسنه چیقه‌رق :

— افندی یاره‌بیا نه‌مضایقه‌ڭ واردی که بو قو-
صقوجه خانی ایکی‌بیك لیرایه رهینه قویدردڭ ؟

سؤالنی ایرادی اوزرینه اختیاره بر بایغینلق
دها کلش صو ایله، لیمونله زور آییلتیله‌بیلمشدی،
بوصدمه‌یی‌ده چیره‌دکدن صوکره اوطه باشیـنه :

دامادینه، اوغلونك مکمل بر وکالتنامه ابراز
ووکیل تعیینله خانی آخره ایکی بیك لیرایه
ترهین ایتمش اولدقلرینی اوکره‌ندی . بو نه بیوك
جرأت ، نه بیوك جسارتدی ... بوایش نك
باشنده ماهرك ایشله‌یه‌بیله‌جکی بر خیانت دکلدی .
هپ بو فنالقلر دامادی مفتون بدنك دلالت
ایلیسانه‌سیله وقوع بولیوردی . بو آشکار ، باهر
بر حقیقتدی . دیمك که خانه‌ده وقوع بولان

اوغلانلر علی صوله آتیلیور ، صاغه صالدیریور ، اوکه توشویور ، آرقه‌یه دونیور ، صوپایی صاوورییور ، صاوورییوردی . بیچاره اوشاق بر تلاشله ، هیچ بریسنه اصابتچه بر نشان آله‌مقسزین هدفوینک عبسنی قاچیردی . راجی آغاسندن پک مضطربدی . الندکی صوپایی عاشق قرانینک آرقه‌سندن فرلاتدقدن صوکره ، دست افعالنک ایره‌بیلدیکی یرلردن بر قاچ طاش طوپلایوب اونلری ده صاوورردی . بتون او قدر ؛ فشنکی توکنمش بر اردو کبی آواره‌جی صارقیتدی . خصملرینك آرقه‌لرندن خاسرانه اویله باقه قالدی . علی بونلری قادلری کوروك کبی قاباردی ایتر برحال غالبانه تکان یاته کالدی . راجی آغانك آغریبان طرفی ایله یوقلایه‌رق :

— عبسی قاچدی !

— الله ایلی قاچمدی ... کوبوغلولری برکوده قارغه کبی اوچوشدیلر ...

⁂

قاسم افندی سرقت زیاندن متولد یأسنی

باغچه‌ده بر اوت خزینه‌سی قپاغنی تقریباً کندیسی
پنجره‌دن آشاغی‌یه براقدی . بش آلتی آرشین قدر
بر ارتفاعدن آشاغی‌یه سقوط ایدر ایتمز آیاغنی
بورغولدی . بر وجع شدید ایله :

— اوف آمان آیاغم قیرلدی . .

استمداديله حایقیروب بیغیلمش کبی اوراده
قالدی . علینك کندیسنه عرض ایتدیکی قوشمه‌یی کورنجه
صلح قبول ایتمز بر انفعال تأثیریله آیاغنك
آجیسنی اونوته‌رق ، خدمتکاره حریفك فرار
ایتدیکی طرفی کوستره‌رك او جهته تعقیب قوما
نداسنی ویردی .

بی چاره علی نه طرفه قوشمه‌لی ؟ باغچه‌نك
بر اوزاق بوجاغنده اوطه‌لق بیننده ایتدیکی تکمه
ضربانیله تکمیل خانه زلزله‌یه اوغرادیغی زمان
بتون قوللوقچیلر بولنه‌رق چیل یاوریسی کبی
طاووقلر بر طرفه خروسلر دیکر طرفه پروانه
باشلامشلردی . علی مدهش صوپاسیله جیرینك
آره‌سندن قوشارکن مطبخ قاپیسندن بری بنه
بیلایوره برنجیکری پنجره‌دن آطلایوردی .
هیبتنه بر ضربهٔ تأدیب اوله‌رق بتصدیق

بویله سویلنه‌رك لیبه‌نك اوطه‌سی او كنه قدر كتدی . اولاغی قاپی‌یه ویردی . ایچریدن ایشیتدیكی مشاهدات عاشقانه‌یه تحمل ایده‌میوردی ...

امان یاربی چیلدیرمق ایشدن بیله دكل ...

بونلره دلیقانلینك بتون بدنی قیزیشدی .. حال مذبوحانه كاه بر قورقون [illegible] قفا طاسی ایچنده صاغه صوله آقمه‌یه طاشمه‌یه باشلادی . [illegible] ال آتله‌جق ایدیكنی ویاپه‌جغنی بیلمه‌ین بر [illegible] ایله قاپی‌یی آرمه‌سنه [illegible] ایچون براز توقف ایتدی . قاپی بر [illegible] اولمامسی موقع اولمه‌سی [illegible] [illegible] . تكمه‌لرنی كیرشدی .

یأس وغیظك اعصابنه ویردیكی برقوت خارق‌العاده ایله آرقه‌سی كلدیكجه تكمه‌لیوردی . مكر [illegible] تكمه‌لرله [illegible] صارصدی . هان ایچری دالدی . اوطه‌یه كیرمه‌سیله جانباز پاندو [illegible] تحفلی وچریكلكله بتون اورپلرینی [illegible] قولتوغنك آلتنه آلمش نیم عریان بر [illegible] سرعتله پنجره‌دن باغچه‌یه ... آتلادیغنی ، خایر اوچدیغنی كوردی .

طوتنه‌رق تخته‌پوشه چیقمشدی، پنجره‌دن ایچری کیردی. شمدی کوسملک مکانه‌سنی حالکی طرفندن اوز کوره‌جکدی ...

خانه‌دکی قادینلرك ایچنده الك دیکیلمی، الك ترسیلمسی، قیزلق زماننده وقوع بولان او ایلك خطاسی و زوجنه اعتراف ایتمدیکی جهتله الك زیاده بیلمه‌سی لازم کلن بناءعلیه الك اعانه‌سی شایان همشیره‌سی لیبه اوله‌جغندن غیظ و حدتله الك چوق اوکا عاجزانه فورلان چیقدی. والی راجی بیوك بر قهر ایله یوموروقلرینی صیقرق کندی کندینه :

— اوناقزبه‌یکن بیك درس اخلاق و حکمت ویردم. اونلرك هیچ بری مثبت متنبع اولدیقده مفتوندن آلدیغی ایکی «قوکتری» درسیله ینه شیرازه‌سندن چیقدی شمدی بکا قوجه‌سندن انتقام آلمق ایچون کرهاً بولنه بولاشمش اولدیغی اعتذارینی سرد ایده‌جك ... بو بی‌ادبسز زوجندن خیانت کوردی قاچه ایله حادثی انتقامك بر صورت منفوره‌سنه آتیلمش اولسه‌لردی شمدی دنیاده ناموسلی بر عائله قالمیه‌جقدی؟

— تمامی ؟

— تمام ...

— والده‌مله تیزه‌مه کلن یوقمی ؟

— شمدی‌یه قدر کورمدم ...

یأس و خلجاندن راجینك وجودینی صفرق [illegible] قپلامشدی . الده‌کی صوپایی [illegible] دفعه [illegible] صوکره :

— هایدی علی کوره‌یم سنی بو صوپالری شو حریفلرك قفالرنده پارچه‌لایه‌لم ...

علی الندکی صوپایی برایکی وزنیه‌رك :

— بو صوپالر قفالرنده [illegible]
قالیر ...

— بن مطبخك شو کوشه‌سنده طوره‌یم . کوزیکی اول هر ایکی طرفه طولاشدیر ، ایچریده [illegible] بیشاری‌یه [illegible] قالیرلر [illegible] [illegible] اولورسه همان صوپا ایله [illegible] [illegible] بنده ایچری‌یه کیروب [illegible] بیشاری‌یه [illegible] ...

علی‌یی مطبخك کوشه‌سنده‌کی نقطهٔ ترصده اقامه ایتدکدن صوکره راجی کندی چارداغه

« تماشاسی » دیه قوناغك قاپیسنه آصه‌جغم .
آرتق کندم راحت اویقویه واره‌جغم ...

باغچوان غایت محترزانه آدیملر آتیور ، هر خطوه‌ده بر توقف ایدیله اطرافی دیکله‌یوردی ...

علی بك یواش :

— سسزمی طوردی؟ نه‌یاپدی؟ .. حریف اویوردی غالبا؟ . هاپدی .. کومس ... کومس .. کومس ...

— اوغلان صوص ...

— افندم بر آیاق اول بو ایچری‌یه کیرسون که اوته کیلرده کلسین ...

کریم آغانك ظهوریله چیقان محترز بر زنپاره اوضاع مضحکه‌سیله قارانلقده کاه یاری دوغرو یونی اوزاتارق ، کاه قوللریله اوکنی قولاچلایارق آیاقلرینك اوجنه باصه — علینك تعبیرنجه — کومسه کیردی .

چوق بکلتمه‌مزدن اییسه وادیه خانملرك مسافرلری‌ده داخل بزنکاه اولدیلر . کیمی تحته پوشدن ، کیمی بالقوندن ، کیمی مطبخ پنجره‌سندن آتلایه‌رق کیرمشلردی . داحی صوردی :

— یبانجی دکل ...

— یبانجی دکل نه دیمك !..

— بزه بتیشك کوشکك باغچوانی آرناوود کریم آغا !..

— بو کیمك مسافری ؟

— عزیزه خانمك ...

— اوغلان یالان سویلیورسك ... اوصاف قادین بو خلطی ایدرمی ؟

— بن صاقلغنی مافلغنی بیلمم ... بو آرناوود عزیزه‌نك اوطه‌سنه کیدر دن بیلیرم ... آزیجق دها بکلیکز ، شمدی هپسی تمام اولور ... کوزیکزله کوره‌جکسکز ...

— بزم او قره کوزلك یالووه صفاسی اونو - ننددن دها برباد اولمش ... دیسه‌که ...

— یالووایه قدر نه کیدییورسکز آی افندم ؟.. صفا صفا بزم اوده ... هاله بك اوغلو برادرلرنده بر تحته وار ، اوزرنده « طولمشدر » دییه یازیلی ... مشتری تمام اولنجه بو تحته‌یی صاللاندیریورلر ... ایشته بن ده بویله بر تحته یازدیرتوب کیجه ساعت اوچ بچقدن صوکره

بونکله یاطیرتی چیقاریسه‌ق اوته‌کیلر کلیرلر ..
براقه‌لم شمدی بوخروس کومه‌سه کیرسلک ...
اوته‌کیلرده برر برر طوبلانسونلر ... هپسنی
بردن قوللوقلده باصدیره‌لم ...

— علی اوسطه ایچنده ... بوبله برحریف
بولنوردده بن بورانده ناصل صبر ایده بیلیرم؟ ..

— بلی افندی باشقه چاره‌یوق ... برازده‌ها
صبر ایدیکز . هپسی کلسون . صوپالری چکوب
اوزرلرینه یوروبه‌لم . بوکیجه یااونلر پاره‌لی‌دوشر
یا بز . بوایشده تمیزله‌نیر ...

علی حقلیدی . بوناموس سارقلرینك شکل
خیانتلری علیهلرنده ضابطه‌یه شکایته قیام ایده‌بلیر
کی‌دکلدی . بو . مخاصمه‌نك انجق کندی‌یدلرنده
فصل ایدیله بیلیر اضماری‌ده اظهاری‌ده مشکل
اولان مسائل منحوسه‌دن ایدی ..

برنجی کله‌نك کومه دخولندن بش‌اون دقیقه
صوکره ایکنجیسی ظهور ایتدی . بوده اوزون
بویلو فقط یوغورلو ایدی . قومشونك باغچه‌سندن
آتلادی . راجی اصولجه صوردی :

— بو هانکیسی ؟

قهوه‌یه کیده‌جکنی خبر ویره‌رك سوقاغه چیقار. اورته‌لق اینجه قراردقدن‌صوکره بو ایکیسی خفیاً دیواردن آشه‌رق باغچه‌یه کیروب قریه‌نك اوبر جهتنده‌کی طارلالرك اینجه یاصدیه یاتارلر.

علی خرسزلرك اکثریتله نره‌دن کیروب نره‌دن چیقدقلرینی بیلدیکندن پوصو اوکا کوره ترتیب ایدیلر ... آلتی آووجلری ایچنده صاقلایه‌رق برابر سیغاره ایچرلر. بر قاچ کیجه‌لری ایدرلر. همان اوچ چیره‌ك ویا بر ساعت قدر صوکره تاجیه‌لرینه اصابت ایدن دیوار قسمندن برقالتیك اینجری آتلادیغی سجیلیر. علی دقتله باقوب فیصلدایه‌رق:

— ناه ایشته باق ... سیوری قیملی ... اینجه اوزون ... بوه دیمه خانمك خرسزی... بو (موطفاق) قاپیسندن کیرهجك... ایچری‌ده چوق اکلنمز ... بر بچوق ویا ایکی ساعتدن ... زیاده طورماز دفع اولور ...

راجی بیوك بر خلجان‌ایله قایت پس صدا ایله:

— هایدی اوزرینه یوریوب تپه‌لهیه‌لم ...

— نه‌یه یارارکه بك افندی؟ .. شمدی بز

قره‌التیلرندن ، کوکلرندن ویه‌خانه‌لك خرمنلری
هانکیسی ؟ ادیبه‌خانه‌نککی هانکیسی اولدیغنی
فرق ایده‌بیلیورم ...

راجی کتم ایتمکله صولغینلغی صرفدن کیری
طورمیه‌رق فقط کزلی ایصتمه طوتمش کبی
کسیك طوتوق بر تلفظ متحیرانه ایله :

— بو خرمنلری بکا کوستره‌بیلیرمیسك ؟

— کوستریرم ... مفتون ، ماهر بکلرك بوراده
بولندقلری بر کیجه‌سنده سوقاغه کیدییوردم دییه
اوك بر طرفنه کیرلنکز ... اونلر بر دوبروسو کون
ایدرلر ... بوراده اوکلدن کیمسه قالمدیغنی اونلره
تلغرافله‌می خبر ویرییورلر ؟ ... نه یاپیورلر ؟
اکلایه‌میوردم که ...

راجی ایله علی بوهوس خرمنلری یاقه‌لامق
ایچون بر کیجه باغچه‌ده بر صوره باغه‌یه قرار
ویردیلر . ذاتاً مفتونله ماهر اوصره‌لرده صیقجه
صیقجه غیبوبت ایلیه‌ده بولندقلرندن ایکی اقشام
صوکره بر فرصت دوشدی .. اللرینه قطرلری ،
الللرینه یغورتمه‌ش بر صوپا تدارك ایتدیلر .
راجی اقشامدن کویا اودن صاووشدی . علی ده

اونلری کوریت... بن کوردیکمی سویلیورم.
بواوده اولان ایشلری سزه سویله‌میوبده محله
مختارینه‌می خبر ویره‌جکم ؟.. بن بوقونافده
اکمك ییورم ... آیره‌نی، چیقانی خبرویرمزسه‌م
صوکره بونعمت بنم کوزیمه طورمازمی ؟

— پکی سویله باقه‌لم ... قادین باشنه بر
خرسزمی اصابت ایدیوردیدك ؟

— أوت... طارلیه‌جقکزی بیلسه‌م‌دهاسنی‌ده
سویله‌یه‌جکم اما ؟..

راجی بتون وجودینی بررعشهٔ حدت قاپلامش
اولدیغی حالده مهتز برصدای تأثرله :

— سویله ، قیزمامق ایچون ممکن اولدیغی
قدر جبر نفس ایده‌جکم ... ایشلك دها
نه ایمش ؟ .. آکلات ...

اوشاق اطرافنه محترزانه برکوز کزدیردکدن
صوکره صداسنی فیصیلدی درجه‌سنه ایندیره‌رك :

— افندم مفتون بکك ، ماهر بکك وسزك
بوراده بولنمدیغکز آقشاملر بواوده‌کی خانملردن
هر برینك اوطه‌سنه برر خرسز کیرییور . بن
بونلری کوره کوره شکلارینی اوقدر بلله‌دم‌که

صیقلتیسندن همشیره‌سنك یاننده طوره‌مدی .
باغچه‌یه چیقدی . صاغی صولنی فرق ایده‌میه‌جك
دالغین بر حالده بر آشاغی ، بر یوقاری کزینیور ،
آغابکیسنی تأدیب ایچون مؤثر برچاره دوشونیوردی .
او آره‌لق خدمتکار علی یاننه تقربله :

— بك افندی بو خرسزلر ایله نه یاپه‌جغز ؟

— حالا می خرسزلر ؟ ..

— أوت حالا ...

— نه چالیورلر ؟

— هیچ ... هر کیجه کیروب چیقیورلر ...
أزدن برشی اکسیلمیور ... بن ده‌بو کاشاشیورمیا ! ..

— قاچ خرسز کیرییور ...

— بونلرك صاییسنی حق تعالی حضرتلری
بیلیر اما ... بنم حسابمه کوره أوده‌کی قادین
باشنه برخرسز دوشیور ...

راجی‌هان علینك یاقه‌سنه یاپشوب دلیقانلی‌یی
شدتله طارطاقلایه‌رق :

— علی بن آدمی که‌برتیرم صوکره بیلیور-
میسك ؟

— افندم بنی نه که‌برته‌جکسلك ... طوتده

فقط راجینك حدتی ، شدتی ترحم ایجلرینی ده
شوندی . اوبك محرمیتندن ده اورکدی . لکن یالکز باشنه
چاره یوقدی . درت کون صوکره ایم بیلیر غزته‌لرك
سطور تقبیحنه چکه‌جکلت ، محاکم جنائیه‌یه ویرشه‌جك
بر مسئله‌نك بر کون راجینی خفی غوغولمسنده
بر معنا کوره‌مدی . عائله‌سی باشندن صاوره‌جق
قورقونج بر فورطنه واردی . بوکا مقاومت ایچون
ممکن مرتبه اتخاذ تدابیر لازمه‌دندی . کاتم حقیقت
یوزندن ایلروده تولد ایده‌جك فنالقلردن نصفنی
مسئول کوردی ، شمدیلك واقعه بر سرقت عادیه‌دن
عبارت کوروتیوردی . او آنده کندینه اشندن
بشقه واقف کیمسه یوقدی . اوت ، اوت بر بوروالی
نورسنه‌نی کوزه آلدیروب ، وقعه‌یی بتون [illegible]
ایتدیکی کبی اولاغجه بوعشت راجی‌یه آکلاتمق لازم
ایدی . بوحوادثی اوزرینه برادرینی تمامًا [illegible]
چکه‌رك وخامت احوالی تمامیله خبر ویردی .

راجی برادری علیهنده حس ایتدیکی
نفرت شدیده ایله قاشلرینی چاتدی . بومسئله طرفی
سیغمدی . خومور خومور خومورداتمه باشلادی .
صوکره درین درین دوشونمکه واردی . چان

جریان ایدن محاورهٔ عجیبه‌نك بتون نقاط مظلمه‌سی
قادینك ذهننده درحال تنور ایدیویردی .
قاسم افندینك أوته‌کی سرقتك وقوعی هفته‌سنده
مقتوله ماهر بر قاچ کیجه خانه‌دن غیبوبت
اقتضا ایدی . بو تصادف ، حقیقت حالی بوسبتون
توضیح ایلیوردی . دیمك‌اولیور ، ماهری بوینه
اقبال وخیمه‌یه سوق ایتمك ایچون ایدی ، مادام
ماتقر لاوانك بیشه‌غنه بویله سستیسنه اوغراشمشدی .
کرك براد بلك ، کرك زوجه‌نك بوسرقت‌لری
بك مدهشدی .

حالبوکه بوکون آچیلان بو ورطهٔ فلاکتك
قعرینی پایان مطلعه ایصال نظر ایتمك ایسته‌دی ،
خوف ونفرتدن لرزدار اولدی . او شمدی
بر سارق زوجه‌سی اولمشدی . بتون عائله‌نك
افرادی [illegible] قدر سوریه‌جك بر لکه‌ك .
بو وقعهٔ مخوفه‌نك اوکنی آلمق ، بوکا بر چاره
بولمق قابل دکلمیدی ؟ بویله بر لکه‌یی باشنه [illegible]
قاتیلمق کیمدی قوتی بوسنده بر امر عقیم ، بر
[illegible] که جوقی باشاریه‌جغی آنکاردی ،
دهشت حالمن ناجی‌یی خبردار ایتمك لازمدی .

بر بارداق صو ایچه‌جك قدر صوكره تكرار اویقویه اوغراشیوردی .

قاسم افندینك كرم وقعه ایچون التزام ایتدیکی بو كلفتلر ، چكدیكی سیقنتیلر پك بیهوده ایدی ، زوجه‌سیله ، همشیره‌سی عایشه قادین كبی ایكی چال چكه قوجه قارینك محروم اولدقلری بر خصوصك تمامیٔ اخفاسی قابل اوله‌میه‌جغنی زواللی اختیار بیلمیوردی . بو ایكی قادین [illegible] مقداری و سائره حقنده [illegible] [illegible] قادینلر كندیلرجه امثالی عد ایتدكلری [illegible] [illegible] ایچون آنلرك [illegible] [illegible] [illegible] كوتوروب سپر یاپه‌رق مخاطبلرینك قولاقلرینه [illegible] عدم [illegible] خصوصنده بر تدبیر كافی عد ایدییورلردی . [illegible] كون صوكره [illegible] عكس ایتدی ، اوچ كون صوكره هر طرفه یاییلدی ، وقعه لیله‌نك [illegible] دقیق اولور اولماز ، بالو كیجه‌سی آقا [illegible] بادام ماتقرلان آره‌سنده

قاریشہ قاریشی کورمك ایستمه‌جکلرینی، آز
وقتده وقعه غزته‌لره و بتون جهانه شایع اوله‌رق
دورلو دورلو تفسیراته یول آچیله‌جغنی ، نتیجه
حالنده قسم اعظمنك اوندن هر کره‌وكك آلتنده
کیزلی بر جکمجه آلتون وارمش روایت مبالغه
کارانه‌سنك انتشارله ثانیسی هر کیجه برچوق
خرسزلرك مهالکه دخولارینه معروض قالمه‌سنی
دوشونمشدی . بوقدر کلفه کوره دغدغه‌لی کلفتدن
صوکره‌لری مبالغ مسروقه‌دن بر لیراسنك بیله
امکان تصور ایدلسه ! بوده یوقدی ..

اختیار ، بو سرقت وقعه‌سنك شیوعنه میدان
ویرمامك ایچون چوق غیرت کوستردی . فقط
آلتیوز لیرانك آجیسی بوره‌کنه چوق کلدی . بو
جریحهٔ اندمالی ایچنده آفندی هر کیجه رؤیاسنده
مبالغ مسروقه‌یی چوق چکمجه‌یه کیردیکنی ایچنی
کوروپ سونج خلجاناتی ایچنده جیرینه
جیرینه اوپابیور ، حیف که بوکا بر مسعود بر
عسرت منام اولدیغنی اکلاینجه اولکنین بر
بر حمای یأسه دوشه‌رك او شدت عطشله قوجه

[illegible]
بر سرقه جرأتنه احتماله ویره‌میوردی . سرقتك
شکلی ده غریب بولیوردی . هایدی آلتیوز
[illegible]
[illegible]
یارایه بیلیردی ؟ عجبا سنداله میر، سارقلك خوف
[illegible]
آلنمشدی ؟ اختیار بو مبهم نقطه‌لره بر جواب
[illegible]
دوشوندکجه دوشونیور ، دالدقجه دالیوردی .

[illegible]
آلتنه سوروکلنمسو کره بو سرقت غریبه‌یه دائر
کیمسه‌یه برشی آچمامه‌لرینی زوجه‌سیله خدمتجی
قادینه کرات ایله آندلر ، یمینلر ایله تنبیه ایتدی . چونکه
کیفیت سرقت ضابطه‌یه قدر عکس ایدرسه کندینك
قره غوللره ، مرکزلره جلب اولنوب استجواب
[illegible]
[illegible]
درلو تدقیقاته کیریشه‌رك چکمجه‌نك موضوع
بولندیغی کره‌وت آلتنه وارنجه‌یه قدر هر یری

دخولنه دلالت ایده‌بیله‌جك بر اماره بوله‌مدی .
حقیقتده اوده قاتل کیمسه‌لری تحقیق ایتدی .
خدمتجی قادینك یکرمی ایکی یکرمی التی
یاشنده‌کی اوغلو آرابه‌جی عبدالملك برقاچ دفعه
کلوب والده‌سیله کوروشمش اولدیغنی وحقته
آره‌سنده داهرلرده کلمش بولندیغنی اوکرندی .
والده‌سیله خدمتجی قادینلرین آشاغیده مطبخده
چای پیشیرمکله مشغول ایکن ماهرك اوقوسی
اولدیغندن بخته یوقاری‌یه چیقوب برقاچ ساعت
قدر یاتمش اولدیغنی‌ده خبر آلدی . بناءً علیه خرسز
ماهر ایله عبدالملكدن بری ایدی . فقط سارق
بو ایکی دلیقانلیدن هر هانکیسی ایسه کرك
آلتنده‌کی چکمه‌جه‌نك وجودینی ناصل کشف ایتدی ؟
واوطه قاپیسنك کلیدینی نه‌صورتله آچوب تکرار
کیلیدله‌یه بیلمشیدی ؟ قاسم افندی بوبابده
دها زیاده تعمیق تحقیقاته بونه‌رق عبدالملك
یوقاری‌یه چیقمق دکل اوده قاپیسی ایچری‌یه
بیله قطعیاً کیره‌مدیکنی اوکرندی . یوقاری‌یه
یالکز ماهر چیقمشدی . تا ایشکدیری اونده
یوقمش اولدیغی اوغلانك هرحرکتنه واقفدی .

دوشمدن آلتیوز لیرا قدر نقد ایله ، مهر آلتینی
وبالق ازآرسه‌لر خانك سندی سرقت ایدلمشدی .

قلم افندی بو اوراق خزینهٔ مکتومه‌سنی لزوم گوردکجه ادرج درت کونده برلعنهٔ آچق مقدار [illegible] آچاردی . صوك دفعه [illegible] چکمه‌جه‌یی قیریق گورمش [illegible] دورنی قاشدیروب سرقتك نشانه‌لرینی اکلادقدن صوکره یأس و [illegible] برقاچ [illegible] گیرمش [illegible] ایچون [illegible] قوللری [illegible] [illegible] [illegible]

اختیار ، چکمه‌جه‌سنی بش آلتی گوندنبریدر آچمامش اولدیغی ایچون سرقتك زمان وقوعنی تعیین ایده‌میور ، دیگر احتمالاتی تجسسده ذهنی صارصیلیور ، بوکالیوردی .

سکینه خانه ، بر کندی ، بر زوجه‌سی ، بر ده خدمتجی اختیارجه بر مهاجر قادیندن عبارتدی . کرمك آلتنده خالی [illegible] اولدیغی اوأوده کندندن باشقه بر بیلن یوقدی . کیروب [illegible] [illegible] قوردی . [illegible]

باشنه ناصل مقدر ، موفق اوله بیله‌جکدی ؟ بو
تفکرات مظلمه تأثیریله بعضاً دهشتی اوجرنبه
قاپیلیوردی که انحصاره ابدی‌یه قدر وارییور ؛
وخولیالره پرادرینك خیالی بوله کندینك قران
کبی هیچ بر موافق بولمیوردی .

بر گیجه بالنجابه گزلندی . نهایت بو
اختفاسنك برنجی قرالیله تصادف ایتدی .
انلرایله بوغوشه‌رق بوشالتدی ، حریفلری
قاچیردی . بر جنایت عادی خرسزلرده دسیسه
خوف واشتباه اولدی صحیح اخلاقلر برمدت اوزاق
فقط ایلی مرتبلرینی صوقون قالدیلر .

❊

احوالك بزیله برغرابت مؤلمه پیدا ایتدیکی
انادو قاسم افندینك خانه‌سنده وقوعه کلان هیجده
سرقت وقعه‌سی معنای ایکی هیجانلردنبری
برغایله بیوردی . اختیارك اوفاق بر خالی‌یه
صاندیغی کندی اوطه‌سنده‌کی کرویتك آلتنه
کزلدیکی ، کوشه‌لری طوپللی ، ایشله‌لی آلتنقه
جوز چکمجه‌سی آلت خصوصیه ایله آچیلوب

تأثيريله آزديق تبديل ماهيت ايديپوردلردى ، بينه سنده مى ؟ قالى ياصدى ، قومه دليسيله كويا اوزرت باس ايدلدى ، ـ فقط بو كيفيت بتون شكل وهيئتيله طوريپوردى ، ـ ياقوتدن چيقان اون بش اون آلتى ييللق ايراقلق عصت اساسيلى مثبت ادارة نتيجه يادعوالى ، هرقى يدرقديله كوريلمدى ، يوكلده موسيو ماقرلانك شيطنيله قوردقلرى ردوبارا اولديلى اكلامشلرى ماهتلرى ماهر ، مادام ماقرلانه اولان قربتلكى يوزندن ديوانه‌يه دوندى كيتدى . عائله‌نك آتيسى بو مقتولك الندە تهدعش بر ورطه‌يه طوغرى يوارلانوب كيديوردى. قادنلرنه يه اوغرادقلرينى بيلميورلر ، بر ثابتلك حوق ندره واره‌جقنى دوشونه ميورلردى . اوتيه مقتول ، اوتيه ماهرى قيصقانمق يوزندن برو غيظ نوميدانه ايچنده چيرپنيرق كويا زوجلرندن عين صمدانقسزلك وحياطله اوچ آلمق جهتله مقتولك انسون دعوتيله شاهيه كان برنره كنديلرنى بيتمش چكيوردى ، بوده زنادندى! ، اوت يارب نه رذالت ! . . بوقدر كيازلك اصلاحه راجى نك

ایتدکدن صوکره ینه کیردکاری قاپیدن چیقدیلر .
بو مسافر طبیعتلی ، مونس حرامیلره قارشی
صویا صلاللامه‌یی ارتق علی فائده‌سز کوردی .
بالکز ایرتسی کونی بکاره عیناً حکایهٔ حال ایتدی .
مفتون خدمتکارك بدلالغنه کولدی . عزیزه خانم ،
بردها بویله خیالات کوردیکی زمان اوقویوب طوراقده
اوفله‌مسی ایچون علی یه بر دعا اوکرەتدی . فقط
زنجی بویله ال آیاقی چکلدکدن صوکره کوشکه
کیروب چیقانلرك هاویله نفسنه ، دستورله‌چکیلیر
کیدوب ، مسلطلردن ، نه‌ده صندیق ، سپت ، قاب ،
قاچاق ، قارشدیرمه کبی سرقهٔ عادیه اولمدقلرینی
بیلیوردی . بو خیالات ، بوجنلر ، شیطانلر ،
خرسزلر مفتونك خانملره ویردیکی « قورقه‌تری »
درسنك تأثیر افسوننده پیدا اولمه اجسام غیر
لطیفه ایدی .

زنجینك آغالك تامی ویردیکی بو اخلاقسز
مجنونك شو کیدیشی نه کیدیشدی ! . . عائله‌ده
نه ثروت ، نه راحت ، حتی نه‌ده ناموس هیچ
بر شی قالمدی . عزیزه ، ادیبه خانملرکی ولیه
ظن اولنه‌جق طبیعتده قادینلر بیله مفتونه تماس

قرالیچه‌دن عبارتدی . باشقه برشی سچه‌مدی . ینه بکلر ایدی ، یوقسه ایکی براقشامدن اوچ قرالیچه‌نك کوشکك آرقه‌سنده‌کی کوچك باغچه قاپوسندن ایچری کیردکلرینی کورمش ، « خرسزوار » اخبار مدهشیله بتون خانملری تلاشه ویرمك ایسته‌مش ایسه‌ده قادینلرك :

— آمان آلیق صوص پاطیردی ایتمه ... خرسز ، مرسز یوق ... سنك کوزیکه خیالمی کورونیور ؟ نه اولییور ؟

تکدیرندن باشقه خوف وتلاش اثری کوسترمامه‌لری پك زیاده استغرابنی موجب اولمشدی . برقاچ اقشام صوکره علی دوت قرالیچه‌نك ینه کوچوك قاپودن کیردکلرینی عیاناً کوردی . سارقلرك بویله عددی آرتمه‌سی بوده‌فعه اوشاغك استغرابی قدرده خوفنی جلب ایتمدی . خانملره اخبار حال ایتمه‌ك ، تکدیر وتحمیق ایدلمکدن باشقه برفائده‌سی اوله‌میه‌جغنی ارتق اوکرنمشدی . بوسفر نتیجهٔ حاله مترقباً قارانلق برطرفه سیندی . بکله‌دی .. بکله‌دی .. سارقلر ایچریده بکلنلدکاری کبی اطالهٔ دست زیان

خانملرك مفتون بكدن آلدقلرى « قوكه‌ترى »
درسنك ـ بطائت دائمه‌لرى خلافنه بر سرعتله ـ
نظرياتندن عمليانته كچمش اولدقلرى بر صره‌ده
پهلوى زاده‌لرك كوشكنده‌ده غريب المشوار
خرسزلر داداندى . هپ بونلرك خانه‌يه ساعت
دخوللرى علينك آغير اويقوده اولديغى بر
زمانه تصادف ايديوردى . بسبللى اوك شايان زيارت
وتحرى كوشه بوجاغنى ايجه‌دن ايجه‌يه آراشديرـ
دقدن صوكره غرابتى اكلاشيله‌ماز برسببله بر
شى سرقتنه موفق اوله‌مقسزين چيقوب كيديورـ
لردى .

بوزوار ليله‌نك دخول وخروجلرينى على؛
صباحلين باغچه‌ده كورديكى بانچى آياق ايزلرندن،
اقشامدن قاپولره قويديغى اشارتلرك بوزلمش
اولمسندن آكلايوردى . كورونورده هيچ بر
ضررلرى كشف ايديله‌مين بوتحف سارقلرك ليله
دخوليلرينك هپ بكلرك خانه‌ده بولنمدقلرى زمانلره
تصادف ايتمه‌سى دوجاى دقتدى . نهايت بركيجه على
بونلردن ايكيسنه باغچه‌ده راست كلدى . صوپا ايله
اوزرلرينه يورودى . قاچيردى . فقط كورديكى ايكى

صيقنتيسندن ، مراقدن ، خلجاندن هلاك اولوب
بيتيوردي . بري ياخود عزت نسويه‌سي فنا
حالده صارسلمشدي . كنديسي ماهركي قابا صابا
بر قوجه‌يه راضي وراغب اولسه‌يدي ينه قيمتي
قدري بيلمه‌سين !.. ايشته بو خصوصده
بك كوجنه كيديور ، بو آلام درونيي تسكين
ايچون زوجنه قارشي انجق عدم صداقتيله اوج
آلمق جهتنده برتسلي يولي آرايوردي . قادينلغك
بتون ضعفلريله ، غليانلريله بك متزلزل برحال پيدا
ايتدي . قوجه‌سنك دوداقلريني اوقالايبك كردنه
بر اشتياق مفرطله ياپيشمش كوردكجه ، بو خاطرهٔ
باصره سوز نظر انفعالي اوكنده تجدد ايتدكجه ،
پايانسز تألملر ، عادتا جنتلر چكيريوردي .

§

اوده كوزلي طرفلرنده خرسزلرك كثرتندن
شكايات چوغالدي . هركون غزته‌لرده بر ايكي
وقوعات اوقونيوردي . براچي بك خدمتكارلري
كنج علي‌يه اقتضاسندن قاپولري سورمه‌له‌مه‌سني ،
اطرافه دقت ايتمه‌سني ، كوزيني آچيكده ، قولاغني
كيرشده بولوندرمه‌سني تنبيهدن خالي قالميوردي .

ایده‌جك ؟ او منحوس قارینك سوق عشقیله بر
تشبث جنائیده‌می بولنه‌جق ؟ . . بونلر نه قدر
وسوسه آور ، نه قدر ذهن طورطوروجی شیلر !..

لیبه زوجنك اوزرینه صاحب نفوذ اولمق
ایچون ذكا و معلومات جهتیله كندینك مادونی
بر اركگی انتخاب ایتمشدی . بدایت معاشقه‌لری
براز تهلكه‌لی اولدی . فقط نه ایتدیسه ایتدی
وارمغه موفق اولدی . نكاحله هر بر قباحتی
اورتولدی بیتدی .. برادری یوزندن شمدی
كوزلری اوكنه آچیلان بو قارانلق ، بو مخوف ،
بو لرزه بخش كرداب فلاكت نه‌در ؟ اوت عائله‌لری
اوزرنده بر نحوست قرالتیسی طولاشیوردی ،
قریب الوقوع كوردیكی بو فنالقدن راجی‌یی خبردار
ایتسه عجبا ناصل اولور ؟ راجینك حدتی ،
شدتی بیلدیكی ایچون اوكا بویله بر اخبارده بولنمقله
قاش یاپمغه اوغراشیركن كوز چیقارمش اولمقدن ،
ایشی بتون بتون وخامته دوشورمكدن ، بلكه
دیكره سببیت ویرمكدن ده قورقیوردی .

لیبه نه یاپه‌جغنی پك بیله‌میه‌رك ، الك اوفاق
بر عارضه‌یه وقف انتظارله بكله‌یور فقط ایچ

« مادام — اختیار خسته‌می ؟

« مفتون — خایر هنوز طورپ کبی ..

« مادام — او حالده؟

« مفتون — بن بوو راثته اختیارك صاغلغنده وضع ید ایچون بریول کشف ایتدم .

ایپه بو محفوظات ذهنیه‌سنی ، بینی آوجی ایچنده صیقه صیقه بورایه قدر تکرار ایتدکدن صوکره محاوره‌نك شو قسمنه آتلایوردی :

« مفتون — بر ایکی کون صوکره ماهر ایکی اوچیوز لیرالق بر احتیاجکدن بحث ایت .. طوری دکیشدر .

«مادام — صوکره پاره‌لری آلمدنمی آله‌جقسك؟

«مفتون — خایر سنککی سکا .. بنمکی بکا..

اك مدهش شبهه‌لر ایچنده یانوب قاوورولان بر دماغی بو سوزلر نه مؤلم فرضیات جنائیه‌یه قدر سوق ایتمز ؟ « سنککی سکا بنمکی بکا » نه دیمك ؟ بونلر نره‌دن چرنقود ایده‌جکلر ؟ مفتون مادام ماقفرلانه ـ ایکی اوچیوز لیرالق احتیاجندن بحث ایله ماهری تضییق ایتمسی ـ توصیه‌سنده بولنیور . ماهر بو مبالغ مهمه‌یی نره‌دن تدارك

ایچنده ایدی، زوجی ماهر مادام ماقفرلانی جیلدیر-سیله سویه‌ردی. ارتق بوکا هیچ شبهه‌سی یوقدی. بو ایکیسنک آره‌سنده محبت مسارلغی ایدن ده قرده‌شی مفتون بکدی. ماهرك آتش سوداسنی آله بیلدیکنه کورو کله‌یور، پارلاتیوردی. عجبا نیچون؟ مفتون بو عادیلکه نه‌دن جرأت و تنزل ایدیوردی؟ وخیم اولدیغی قدرده غریب کورینن بو نیم مظلم معما قارشیسنده زوالی قادین بوکالیور: مدهش شبهه‌لر، سوء ظنلر ایچنده چرپینیوردی. صوکره بردنبره الیله آلنی صیقوب بالو کیجه‌سی مادام ماقفرلانله مفتون آره‌سنده کچن او رذیلانه محاوره‌نك شو آتیده‌کی قسمنی ذهننده‌ن همان عینیله تکرار ایدیوردی:

« مادام ماقفرلان — قاپا، خویرات، حشر بر تورکه پیشکش چکیلیورم. بونك صوکی نه اوله‌جق؟

« مفتون — زنکین اوله‌جغز.. زنکین...

« مادام — قاسم افندینك میلیونلرینه بزمی وارث اوله‌جغز؟

« مفتون — شبهه‌سز...

نچون اویله آتیلی ، عادتا ایصیریجی بر اشتیاقله باقیورلردی ؟ بو عیب دکیلدی ؟ عفتی بوندن متأثر اولمازمیدی ؟ فقط بو فنالقلردن ترتب ایده جك قباحت ، کناه ، مفتوندن باشقه کیمه راجع اوله بیلیردی ؟ هپ بو فنالقلر اونك دیلکیله ، آرزوسیله اولمیورمیدی ؟

بو کیازه لکلری یاپدیغی ایچون یالکز اذن دکل درس ویرییوردی . قادینك وظیفه سی ارکك آولامقدر . طورمامالی ، آولاملی دینمیورمیدی ؟ ادیبه تیمی آولایه جق ؟ وناصل سلاح قوللانه جقدی ؟ او ، عمرنده ، سرچه قوشی بیله طوتماشدی .

ادیبه ایله عزیزه بلك جاهل ایدیلر ، قادینلقلری حسیله چوق شیلری یاپمغه جان آتارلردی ، فقط کناهدن قورقارلری ، جسارتسزلکلری ، الفتسزلکلری ، آرزولرینی اجرایه مانع اولوردی . شمدی اورته ده هر کناهی یوکله نه جك مفتون کبی بر جهنملك اولدقدن صوکره بعضی کنجلردن نچون محروم قالملی ؟

بری یاپدن لییده بیوك بر اندیشه واضطراب

بو اوده بر چوق شیلك تورنجه‌لری صیرده
صالیه‌رق قراسمزجه‌لری قوللانیلیوردی .
بونلری ظرافت ایله اوکرنمشدی . فقط بو قدر
مدت بکلدیکی حالده کندینك بر درلو اوفاقلره
دیزی یاقیوردی . اوخ امان یاربی بونلر نه کوچ
شیلردی ... لکن یا بو دره‌یی کوکلك یاپوریاردن
کیتملك لازمدی .

بدبخت قادین قرنکیجه‌دن بایاغان واری بر
قاچ ساده حمله اوکرندی . صیقشدیغی زمانلرده
اویسون اویناسون بونلری استعمال ایدییوردی .

قیافتجه ده ایله بریوره ممکن مرتبه اوتعمیه
چالشدیغی برازاولیدی ، حتی اوچ تازه صبیدن
صاچلرینی صاریه بویادلر ، بویله صاریلی ،
یاقیشلی ، بنکلی لوال چهره ، انجه اورتو ایله
سوقاغه ایلك چیقدیغی کونی نه قدر صیقلمشدی .
اوکنکلر سیبدجلهٔ کبی باقیورلردی . او انظار
کستاخانه ایله کندی یوزی آره‌سنه تشبیهی
ایلدیردیکی زمان او کوچوچوك حالك آرقه‌سنده
غریب بر حسه بوره‌کی آرفیور ، کوبیور
آتیوردی . بو قیافته ادبه‌لك کوزلی اولیوردی؟

کندی کوزی [illegible] زوجنك
باغچه قاپیسنه قارشی [illegible]
[illegible]
[illegible] ادیبه‌نك قلبی [illegible]
[illegible] آنی
[illegible]
چکنددن یوزینه قارشی سویلیورلردی . ادیبه
قادینلغك هیچ برفضیلتنه مالك دکلیدی ؟ بویله
زوجنك [illegible] کوریجی
[illegible]
فضیلت صاییلانلر بوراده عفو اولنماز بر بیوك
قباحت عد ایدیلیورلردی . عجبا هانکی طرف
حقلی ایدی [illegible]
اخلاقیه‌سنده حقلی بیله اولسه ادیبه‌لرتق اوزانك
[illegible] طرفنه [illegible]
کشمك لازم کلیوردی [illegible]
قادینی اولمق ایچون مطلق هر کون دوز کونه آللقه
[illegible]
کیلمدن مسافرلره قیجنی چیقاروب بو آیاغی
[illegible] اجابت
ایلیورلردی ؟

جهره‌سنه گيرديران سونكورك غامضدن فوره
اولوب باشنى صاقه ، صول جوره‌رك آيينه
باقديغى زمان او كنديسى هركسك آياقى فوقنده
براطمينانله بكنمشدى .

باقمش كريم الفالك ايكى بازوى مشهيانه‌سى
آراسنده شدتله صيقيلورده نفسنه آجيقمش
اوله رك باركنكك اهتزازات شهوتى آلتنده وجودى
صارصلديغى كيجه ساعتك عزيزلك اوبارعقتنى
برقاچى كچورمش و يا قوپمشدى . او حالت
عاشقانه اثناسنده تا اعماق قلبيسندن برشيئك
يوزيلوب چوزيلوب صدرنده بوشالق براقدرق
طيران ايتديكنى حس ايتديكى اولمشدى ، طاهراً
رابطهٔ فلاكت نامى ويردكى اوطاتلى كيجه‌نك ،
او وصلت عاشقانه‌نى خطر ايتديكى زمان حرقتك
آتشلى دوداقلرينك يوزنده طولاشديغى او آنده
بنه طويان او بوس ييقلرلا غاسله بت يناقلرى
يكايشير ، صيقيتيلى كوستر‌ديكى او ، آن ادراك
عيدنه باشلادوق درجه‌سنده خاطرسنده يادنا حقيقه
انقلاب خوارق پيدا اولوردى .

§

[illegible]
عد ايله‌يى ويرمشدى . بر كون لبيبه، عزيزه‌يه :

— [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

توصيه‌سنده بولنمشدى . عزيزه خانم اولا « آدم ايتمه » مقامنده بر قاچ تبسم تردد كوستر-دكدن صوكره :

— آ هيچ اولورمى ؟ [illegible] قرده‌ش بو
[illegible]

عزيزه‌نك هر زمان لبيبه‌يه قيزم خطابيله سوز سويلركن بودفعه قرده‌ش تعبيرينى استعمال
[illegible]
[illegible]
تجربه اكلنجه مقامنده بر دقيقه‌لق دوزكون سوره‌سى ابرامنده بولونديلر . بو تجربه اجرا
[illegible]
[illegible]
[illegible]

برقاچ نوع دورکون وقیرمزی ، آمونیاقله عمل ایدیلیر آللق ترکیباتی اوکرتدی .

§

مفتونك بو ملاحت ، ظرافت درسلری

اوزون مدت حرارتدن محرومیتنه قوهٔ نباتیه‌سی آرتمش طوپراق اوزرینه تخم ساچیلیر کبی شایان حیرت برسرعتله ثمره‌بخش اولدی .

دورکونه آللغه بولاشقده لیبه ایله ربیعه اوله آیاق اولمشلردی . هله بو صوکره‌کی ، اسمر یوزینه برلون جاذب ویره بیلمك ایچون برقاچقات بیاض بادانه یاپدقدن صوکره اوزرینه « ستاجیه » بجر کبی کوز قاپاقلرندن قولاقلرینه ، تا بورننك اوجنه‌قدر « آل قالکاره » ایتمه‌یوردی .

« اوزوم بربرینه باقه باقه قرارر »

دیرلر . بونلرده بربرینه باقه باقه بیاضلانوب قیزاریورلردی . چوق سورمدی اطرافدن سوروه سورو یشیللمه‌نلرده پیدا اولدی .

حنیزه خانم تلوین چهره‌یه « سنت » در ، دییه سرمه‌دن باشلامش ، برمدت صوکره سرمه‌لرك کوز اوچلرنده‌کی قویروقلری اوزایه اوزایه

لیبیه — ارککی آولامق ایچون قادین داما
سلاحی ألنده حاضر طورەلی ایمش ...

— امان صوص بزم آوجی دیمه ... بالو کیجه‌سی جاموری هندی لیبیه بیوغنه صاریلان حریف کلیور عقلمه ... آغابکنه سویله ... بزم قادینلره بوقدر یوز ویرمه‌که کلمز . اقشامه صباحه رسیده قپانجه‌سنی برطرفه قویار ، ینه بر آو یاقالار ...

مفتون قادینلرك ارککلری اولامه‌لری قنده اکتساب مهارت ایتمارلری لزومنی شدتله توصیه‌دن صوکره سوزی « ماکیاژ » یعنی دوزکونله ، آللقله ، سرمه ایله یوز بویامق جهتنه انتقال ایتمشدی . دوزکون ناصل استعمال اولنور ؛ آللق چهره‌نك هانکی اقسامنه و نه صورتله سوریلور ؟ قاش کیرپیك ناصل بویانیر ؟ بونلری اوزون اوزادی‌یه تعریف ایله خارجده صاتیلان توتیالی ، اسربلی دوزکونلرك ، ترابکی مشکوك آللقلرك ، بویالرك مضارندن بحث ایتمشدی . « آللق » توزی وتقطیر ایدلمش سیرکه ایله وصونقیراتدن یرموته ، کل صویی ، صاف غلیسرین ، چیچك صویی ، کل روحیله یاپیلیر ، صولو ، قویو وتوز حالنده

تا باشندن ایاغلرینه قدر صویه مخصوص بر نوع
قوستوملە بانیو ایدییور. بو البسه‌ده نه قیرمه‌لر،
نه اویمه‌لر، نه تفریج، ظریف رنکلر کوریلیور.
سز ایسه بوقدر تلاش ایله بیکانه‌سکز. او قدر
بیکانه‌که نسوان افرنجک خانه‌لرنده صویغونلق
قیافتلری دیمک اولان بر زمانده استعمال ایتدکلری
«پنیوار»لری سز دوکونه کیدرکن کییورسکز.
واقعا بکنیلمک، زوجه‌یکزک انظارنده دائما
مرغوب قالمق صنعتنک، اسرار الهامکاریسنده دائما
کشاده ذکا بولنه‌جق بر تیقظ و حیویتک ایچنده
یاشایکز. بر قادین بدقدرتک لطیف محاسن بخشا
سندن لزومی قدر مستفید اولمامش بولنورسه بو
بو نقصانی طبیعتی فن و صنعتک وسائط تعمیریه‌سیله
بعض مرتبه تضمینه قابلدر. قادین دائما کندیسی
آوجی و رقیبی شکار فرض ایدرک مشغله‌
صیدینه هیچ فاصله ویرمه‌ملی، هر فرصت
ظهورنده هجوم و تعرض ایچون سلاح بدست
انتظار بولنملیدر ...

عزیزه خانم لبیبه‌نک قولاغنه یواشجه:

— قادین نه اولملی ایمش؟

بونك عالم طبيعيسی ، عارف خالقيسی اولورلر ،
قوجه‌لريڭزه بعضاً نه قدر بڭزه‌مزسڭز ، حتى قورقونج
شكللرده كوزوكديكڭزی خاطرلايورميسڭز؟ او ،
قوللری كنيش اسكی پاموقلی خرقه‌لرله ، كوكسه
قدر چكلمش دونلرله ، صاچلر قولاقلرله برابر
تا قاشلره قدر پارتال بر يمنی ايچنه آلنمش قوندراقلی
باشلرله ، بوتكننه باشی ، بو اورته‌لق سپورگه‌ ،
اوروجك آلفه مخصوص اوماجی قيافتلريله
ارككلريڭزك قارشيلرنده قالديقلريڭزی اونو-
دويورميسڭز؟ محبتك بو قيدسزلقلردن انجينه
اوزر يك نازك دوزلری واردر . زوجلريڭزك
چشمان پرستشی رنجيده ايده‌جك بوكبی احوالدن
واقعاً حذر ايديڭز . «خدمتچيمز اولمازسه نه‌یاپالم؟
الكسوسلوقيافتله ايش كوره‌مزيا؟» ديه‌جكسڭز .
ايش كورمك ايچون مطلقا اوماجی شكلنه كيرمك
ايجاب ايتمز . دكنلمك فننه آشنا ذكی بر قادين
بو ايش قيافتنده‌ده بر طاقم دلفريب مناظر آله‌جق
طرز تلبس بولور چيقارير . اونی ده بر وسيله‌
شوخی اتخاذ ايده‌جك مهارتلی كوسترر . بر قادينك
قادينلغنی نه‌كزه كيردن هيچ كورمديكڭزمی؟

دقیق نقطه بورا‌سیدر . قادینلر بو وظیفهٔ مشکله‌لرینی
ایفا ایچون مالك اوله بیله‌جكلری بالجمله وسائط
تسخیریه و اسلحهٔ اغفالیه‌لرینی استعمال احتیاجنده
درلر . كوزللك ، نزاكت ، ظرافت ، جاذبه بو
اسلحهٔ تسخیریه‌نك باشلیجه‌لرینی تشكیل ایدر .
رقیق قلبلر ، صنعتكار نظرلر ایچون جاذبهٔ
نسوانده ، تصویر ، تعریف اولنه‌ماز اویله خوارق
خلقت ، تأثیرندن قاچیله‌ماز اویله ساحر بر قوت
و ردر كه بر قادین شیقلقدن ، شو خلقدن ، لطافت
ادادن ، او یالتاقلانمه‌لرندن بتون فعالیت نسویه‌
سندن مركب اسلحهٔ نوعیه‌سیله قانوناً و عادةً
كندینك حاكم و آمری اولان اركگی مطیع
منقاد بر اسیری منزله‌سنه كتیره‌بیلیر . خانملر
ایشته بو نقطهٔ مهمه اوزرینه نظر دقتكزی
جلب ایدرم . زوجكز سزدن بیقدیسه ، اونك
نظر ذوق و اشتهاسی خانه خارجنده طولاشمه‌یه
باشلادیسه ، بو قباحتدن یالكز اركك دكل سزده
مسئولسكز . دیمك كه سز ایلك محبت زوجه‌یی
حسن اداره ایده‌بیله‌جك مهارتی كوسترمامشسكز .
بو اویله‌ایجه بر صنعتدر كه بعض قادینلر بلا تعلیم

پهلوی زاده بو مبحثده کندینه مأخذ ایندیکی «پارس قادینلرینک کوزللك و تزیینلرینه عائد اسرار، ورجته‌لرك تورك خانملرینه‌ده تشمیلی فائده‌سی» نامنده بویله عنوان طویلی اوچ سطر سورەن بر کتابی اوکنه آچدی. تقریره کیریشدی:

— اساس مقصدیمز قادینلرك زوجلرینه قارشی کوسترملری اقتضا ایدن اطوار شو خانملرندن، ظرافتلرندن، صورت تلبس و تزیینلرندن یعنی بر ارککی اداره و مسعود ایتمك ایچون لازم التحصیل اولان بر فن مهمدن بحث ایتمکدر. کنج قیز بر غنچهٔ لطافت ایکن عشقك قدرت خارقه‌سی تأثیریله یواش یواش آچیلیر، قادین اولور. بو چاغه ایردکدن صوکره قادینك وظیفه‌سی محاسن مادیه و معنویه‌سیله ارککی تسخیره حصر مساعی ایتمکدر بر ارککی تسخیر ایتمك اکثریا قولایدر. فقط بو مسخری دائما ید ضبطده بولندیرمق پك مشکلدر. فتح ایدیلان بر قلعه‌یی تمادیاً تحت اطاعتده طوته بیلمك، اونی فتح ایتمکده‌کی فراستدن دها مهم بر مهارته برفنه توقف ایدر. ایشته خانملر انظار دقتکزی جلب ایتمك ایسته‌دیکم

— آه الدن كلسه‌ده شو قوجه‌مى بر آلداتسه‌م... اقشام كورديكم كپازه‌لكاره‌قارشيلق نه ياپسه‌م حينجيمى آله‌ميه‌جغم ...

§

قارشيكى اوطه‌ده لبيبه ايله ماهرده بر برينى بيورلردى . اوك ايچنده اركك قادين ، كوچك بيوك هپ طوپلانديلر . كورلتى بيودى . اغلامه‌لر ، صيزلامه‌لر ، حايقرمه‌لر باشلادى . مسئله غايت وخيم برشكل آلدى . عادتا بر اختلال بيتيه حالنه كيردى . برقاچ كون سوره‌ن مجادلات شديده نتيجه سنده اركك‌لرك ، طاشقينلقلرى ، هرجايى‌لكلرى تسليم ايدلمكله برابر قادينلرك ده برچوق قصورلرى ، قيدسزلقلرى ، زوجلرينه قارشى مسامحه‌لرى بولنديغى درميان ايدلدى .

مفتون قادينلرى آويتمق مقصديله اورته‌يه برمشغوليت چيقارمق ايسته‌يوردى . نتيجهٔ حالده زوجلرينى اداره ايچون خانملره سوس ، نظام ، « قوكترى » درسى ويرلمك تقرر ايتدى ، نهايت برصباح عزيزه خانمدن ظرافته وارنجه‌يه قدر اوك قادينلرى مفتونك درس اوطه‌سنه طوپلانديلر .

— طوغریسی، بونلرك هیچ برینی کوزه‌مدم . هله قوجه آلداتمه‌سی ناصل اولور ؟ هیچ بیلمم . اقشاملری قادینلر بوقوجه آلداتمق فنی طوغریسی کوزل تحصیل ایتمشلر، کوزمله کوردم. واقعا « فین‌فون » لریکزدن برشی اکلایه‌میوردم اما رذالتلك چین‌جه‌سی، انکلیزجه‌سی ، فرانسزجه‌سی اولمیور ، کوزی قولاغی بولنان برانسان ایچون بو ادبسزلك هانکی لساندن جریان ایتسه آکلاشیلیور . بنی یالواره یاقه‌ره ، بابامه خبرلر کوندره، کوندره بیك منتله آلدك . بن جاهل ، احمق ایسه‌م ، بر عقللیسنی ، اوقومشنی آله ایدیلرده سنی شویله دونه دونه آلداته ایدی . کوروجه‌م ... کونی فرانسزجه بر رومان اوقویوبده بکا تورکجه‌یه ترجمه‌سنی یاپیوردی، ، قارینك برینی زنپاره‌سنی قوجه‌سیله یاتدیغی قاریوله‌نك آلتنه صاقلامش . . . . سن ایشته بویله قتان، ناموسسز برقادین ایسته‌یورسك ، چوق شکر بنم سوتم بوزوق دکل . . .

ادیبه حدتندن کوکسنی باغرینی چکوب دیدیکله‌یه‌رك :

— دون اقشامکی رذالتك اوزرینه بنم سکا طارلمغه حقم یوقمی شمدی ؟

— یوق . . .

— آی نیچین ؟

— نیچین اوله جق ؟ . قوجه سنی قیصقانان .. زوجنك خارجده کوزی اولماسین دیه ن ، بر قادین کندی وظائف زوجه سنی تماميله ایفا ایدرده بوکا مقابل زوجی نانکورلکده بولنورسه اوزمان سوز سویلسه که کندنده بر صلاحیت کورور ..

— بن سکا قارىلق وظیفه سنی یرینه کتیر-میورمی یم ؟

— کتیرمیورسك . شمدی بنی قابا قابا سویلته جکسك ... قادینلق وظیفه سی یالکز سنك اکلادیغکدن عبارت دکلدر . بر قادین زوجه اوله بیلمك ایچون کینمه سنی ، قوشانمه سنی ، سوز سویله مه سنی ، زوجنه قارشی ایدیله جك معامله یی ، اونی اوتمه سنی ، اکلندیرمه سنی ، آلداتمه سنی ، جذب ایتمه سنی بیلملی ... هپ بونلر اوکره نه جك بر قیز ایچون عادتا لازم التحصیل بر فندر . سویله یاقه یم ؟ بونلرك هانکیسندن خبرك وار ؟ ..

ارككمى ايمشم ؟ تحف شى ! برانسان ياقادين اولور، ياارككك. باشقه نه اوله بيلير؟..

— طوغرى... سنك ايچون قادينلق، اركككك طبيعتك ويرديكى علامت فارقه ايله اكلاشيلير، باشقه برشيله دكل... قادينلغك حيوانيتنى ناصلسه اقربا كدن اوكرنمشسك. «سن نه سن ؟» ديه صورارلرسه علامت نوعيه كه باقوب قادين اولديغكى سويلرسك... فقط قادينلغك فضائلندن كلياً بى خبرسك... برقادين اركككه: ديشاريده كوزك وار. چابقينلق ايديورسك. سن شويلهسك، بويلهسك ديملى اما بو مؤاخذه‌لرده بولنه بيلمك ايچون كندنده براز يوز، صورات اولملى...

— بنم يوزم، صوراتم يوقمى ؟

— الله امانت وار. يوزكده صوراتكده هيچى تمام. قادينلقجه اعضا جهتيله بر نقصانك يوق... بن يوز، صورات تعبيرلرينى بوراده حق، صلاحيت مقامنده ايراد ايديورم. ايشته بونى اكلايه جق قدر تربيه‌ك، درايتك، ظرافتك يوق..

— یا بن اکلایه ایدم !.. سکا نه یاپاردم بیلیورمیسك ؟

— ناصل اکلایه‌جقسك جانم ؟.. یدیردمسه بوناری سکا کتیروب ده چوجقه بولاماچ ویرر کبی پارماقله یدزمه‌دمیا .. کیمیسنی پاسته‌یه قاریشدردم . کیمیسنی شروبه ... کیمیسنی چقولاته‌یه .. رنکنه کوره ...

مفتون پنجره‌دن اوکوروب توکوره‌رك :

— (درونی) قاسم افندینك میراثندن اول بن باشقه شی یمشم‌ده خبرم یوق . (آشکاره) کوکلم بولانیور .. فنا اولیورم ...

— نه‌وار کوکلك بولانه‌جق ؟ . . یدکسه شمدی یمدك‌یا ؟.. قاچ آی اولیور ! . .

مفتون برانفعال شدیدله :

— های کوراولاسی قاری بکا بویپسلکاری یدیره‌جککه شو سن کندك آدم اولمه‌باقسه‌که ... سکا قادین دیین برانسان کفرایتمش اولور ...

— آها ئه‌هه‌م‌ده ... ئه‌هه‌م ... صانکه بك افندی لاف سویلدی ، قادین دکلشم‌ده‌یانه ایتمشم ؟..

کوپکك ترسی ... دها هانکیسنی سویلهیم ؛ نه طویدهسه یاپدم .. بر درلو عقلك باشکه کلمدی حریف ! .. سنك طمارك بوزوق ... اصلاح اولور شی دکلسك که ...

مفتونك استکراهدن رنکی دکیشهرك :

— الله بلاکی ویرسون ... هپ بو سویلدکلریکی بکا یدیروب ایچردکمی ؟

— یدیردم، ایچیردم ... عافیت اولسون ...

— بن بونلری یرکن هیچ برشی حس ایدوب اکلامدممی ؟

— نرهدن اکلایهجقسك ... هر شیئی بیلیرم ادعاسندهلکده دها بدیکك ، لك بیله فرقنده دکلسك ...

مفتون مقدمهٔ استفراغه بکزهر براشمئزازله یتچرهنی آچوب دیشاری توکورمکه باشلایهرق :

— قهر اول یزید قاری ... وجدانك بوکا ناصل مساعده ایتدی ؟

— بن وجدان مجدان بیلمم ... جنساب حقه معلوم ، عقللان دیبه یاپدم ...

شیلره تحمل ایتدم . چیره کده‌رک ، باشقه برقادینه
صارلیلوب‌ده قارشیمده جلوه‌لشدیکك زمان شکر
ایت که قالدیروب‌ده قفاکه برشی اورمدم . « شیب
سودی » مصیبت . . .

— خانم اغزکدن چیقانی قولاغك ایشتسون . .
بنم حقارته درجهٔ تحملمی تجربه ایچون می بو خلطلری
ایدییورسلك ؟ . .

— بن ارتق شویله بویله لاقیردی بیلمم . .
شیب سودی دکلسکده یا نه‌سك ؟ آدیدون ؟ . .
عقللانه‌سك دییه کیزلیدن کیزلی شو دنیاده سکا
یاپمادیغم قالمدی . . باشماق شریفدن صو کتیرتوب
ایچردم . مرکز افندیدن طاش آلدم . . .
چماشیرلریکی یدی امراره اوقوتدم . . بابوجی
بیوکدن نسخه آلدم . چانتکك ایچنه آصتارله
یوزك آره‌سنه دیکدم . صمر اجیله صویی هندیلر
تکیه‌سنه اوقوتدم . اوفلتدم . توکورتدم . کتیروب
سکا ایچردم . عقللانمدك . . . عزیزه خانم بکا
نفس ویردی . هر کیجه ایچنه اوقویوب اوفله‌یوب
توکورمه‌دن سکا صو ایچرمزدم . ینه یاره ایتمدی . .
یکی طوغمش چوجغك ایلك ابدستی ، بنکسز سیاه

باقەیم ؟.. چوق شکر بابامك آدی حاجی قاسم...
بك دیه... بیلدم، آقشام بو بریکزده صاریلوب ده
بر ازطوپاچ کبی فریل فریل دوندیککز قاریلردن
بن دکلم... اوتانماز... هپسنی کوزجککزمله
کوردم... اولا، توالت یاپمق ایچون حاضرلا-
نوب ده صوکره باغچه ایچنده چوبوق تیککز قریه‌نك
یشیلیکلری آرقه‌سنه صاقلاندم. هر شیئی برر بر
سیر ایتدم. آکلایورمیسك ؟

مفتون بیوك بر حدتله :

— تأسف ایدرم.. ذاتاً بزم قادینمزده
ارککمزده جاسوسلق، انسان کوزەتلمك بیوك
بر ریلك وار.. ایکی کیشی محرمانه قونوشورکن
خارجدن کیزلەنوب دیکلەمك... بونە بیوك
تربیەسزلك !.. نه وجدانسزلق !..

ادیبه استغرابکار بر انفعال ایله مدید بر قهقهه
صالیویرەرك :

— آآآآآ یدیکی (ناه) بە باق..
هانکیمز آکی تربیەسزلك، هانکیمز آکی وجدا-
نسزلق ؟.. الله ایچین سویلەسونلر ؟.. ینه
صاپچه قدر قدمی، انسان اولادی بمده او کوردیکم

ارککلرك قوه‌سی تمامیله میدانه چیقمش ، نه‌مال اولدقلری اکلاشلمشدی..

او کیجه تمهٔ رذالت اوله‌رق قومشو خدمتکارلرینك تعرض بهانه‌لرینه اوغرایان قادینلر ، عزیزه خانمك توصیه‌سی اوزرینه هپ ابدست تازه‌له‌مشلردی . هنوز باشنده نماز بزیله استغفار ایتدیکده بولنان ادیبه ، قوجاسی اویقودن قالقار قالقماز همان کوزینی یوموب آغزینی آچارق :

— ماشاءاله بك افنـدی « بالو » دیدیککز رذالتی کوردك .

مفتون اقشامکی یورغونلغی هنوز چیقاره‌مدیغنی کوستردیر رخاوتله کوزلرینی اوغشدیره‌رق :

— صوص جانم .. صوص .. سن بالودن نه کلا سلك ؟ بو کلمه‌نك تلفظی بیله اغزیکه یاراشمیور ...

— طوغریسی بو کلمه سنك اغزیکه ... هر طرفکه یك کوزل یاراشیور ... کوزم !..

— مادام اغزیکی طوپلا ...

— نه‌دیدك ؟ نه‌دیدك ؟ مادامی ؟ اغزیکی سن طوپلا .. رذیل ... نه‌دن مادام اولیورمشم

اوقودم. اوقومه‌م کیتمدی... «براق بنی نه سلك
سن؟» دیدم. «عوری خانم بن سکا عاشق»
دیدی. شویله بر الله آرناوودك اوستنی یوقلادم كه
نه باقایم؟ حریف پرسلاح.. اویم قوپدی کیتدی..
ای بیلدیرجین.. بکالك.. سزی ناصل آولادیلر؟.
سز هیچ اکلامیورمیکز.. خانملر ساده بنی
بویله توپ اکلیورلر.. تیملك کیمه کلکه یوزی
وار. بنی آرناوودمی. سزکی لازمیدی؟
عربمیدی؟ نه‌ملتی سویله‌سه‌کزه...

ظرافتك کورولك قهقهه‌لریله قیردادقدن
صکره هپسندن اول جواب ویره‌لك:

— قور اوله‌سی بنمکنی آشجی ایدی...
بچاغی آوجه باتدی.

ربیعه‌نك بو آوجلردن هانکیسنه اصابت
ایتدیکی اکلاشیله‌مدیغی کبی بویله وحشیانه بر
تعرضه هدف اولمقدن ناشی بر کونه شکایتده
ایشیدلمدی.

٣٠

او صباحی مفتون بکك کوشکنده بر قزجغه
قیامتلر قوپدی. چونکه قاپینك انظارنده

وقعه‌نك اوزوندن بر قاچ كون مروروندن صوكره قادينلر بربرينه :

— هايدى بيلديرجين، ككلك، قاز، هندى.. طوپلانك باقه‌لم . . .

دعوتيله هپسى بر اوطه‌يه كيروب قاپى‌يى سوروه‌له‌دكدن صوكره عزيزه خانمدن صور - يورلردى :

— قوزوم عزيزه‌جكم آرناوود آوجى‌سى ناصل ياقه‌لادى ؟ آكلات ...

عزيزه ينه آووجلريله يوزينى اورتوب حجرت حجابله بيلكلرينه قدر قيزاره‌رق :

— قيز الله جزاكى ويرسون ... صوص عقلمه كتيرمه ... فنا اوليورم .

— جانم عزيزه‌جكم هايدى تعريف ايت ناصل اولدى ؟

عزيزه اركك تلفظنى تقليداً سسنى قالينلا شديروب :

— حريف « هاموری هندی » ديدى . يوزيمه صيجاق صيجاق اغزينى ياپشديردى . قوللرينى بوينمه آتدى، آزدها بنى بوغيوردى..

ککلکلرك فریاد بلند استمدادلری ایشیدلدی .
باغچه‌یی برچیغلقدر صاردی .

هر طرفدن قوشوشدیلر .. آوجیلر سلاح
جرأتلرینی استعماله وقت بوله‌مادن مجبور فرار
اولدیلر. قه‌للرینه ، قولتوقلرینه گیریله‌رك یاری
بایغین بر حالده‌قادینلر کوشکه کوتورولدی . . .

بوولوله‌ٔ عظیمه‌نك سببی نه‌اولدیغی دیکرلرنجه
بلك آکلاشیله‌مدی . واجیله‌مفتون سبب شهانه‌یی
ایبه ایله ادیبه‌دن صوروبجه :

— امان نه‌اولدیغمزی بیله‌میورز . ایشته
اویله بر حاله اوغرادق صیقینتیدن حاشردق . .
بزه بونی بر دها صورمیکز

دن باشقه برجواب آله‌میورلردی. عزیزه
خانمه مراجعت وقوعنده قادنجغز بر خلجان عار
ایله ایکی ألنی قالدیروب یوزینی اورته‌رك :

— امان صورمیکز . . سویلنمز . ایشته
اویله بر قضادر چکشدردك. نه ایسه صاوودی..
ینه ویرلمش صدقه‌لریمز وارمش . . صقلسز
قوتولدق . . .

— سن بیقلی سلاحلی ، آبی کبی برانسانه بکزمیورسك ، کیمسك سن ؟..

— هاموری بن عاشقم عاشق ... سکا یانیقم خانم ....

— اوف ... اوف .. آغزیده قوقویور . سرخوش .... امان بن نه بلایه اوغرادم بو کیجه ؟..

عاشق کستاخ تجاوزینی براز دها ایلری واردیرنجه عزیزه خانم بیوك بر خاجانله :

— آی بن قورقارم . ایتمه حریف ...

— نه وار که قورقاجقسك ؟..

— غیدیقلانیورم آمان براق ....

عزیزه خانم هولجانله وار قوتی غیرتلاغنه طوپلایه‌رق :

— آ دوستلر ناموسم بوزیلیور .. جان قورتاران یوقمی ؟

نعره‌سنی صالیویردی . عین زمانده دیکر اوجیلرك دام بی‌رحمانه‌لرنده کالهٔ عقللری دوچار هتك اولانق تهلکه‌سنده قالان بیلدیرجینلرك ،

نوواتت محلنه کلن مفتون بکك قادینه دوکندیکی دیللری ایشیده بیلمك ایچون قولاغنی یاپراقلرك آره‌سندن ایچری‌یه ویرمکه اوغراشیرکن قادیجغز بردنبره یناغنه توکلو برچیفت سولوك کبی یاپیشان غایت حرارتلی دوداقله، بوینـنه دولانن ویردن ایکی قوی قولك تحت تضییقنده بوغالق درجه‌سنه کله‌رك کندی کندینه:

— آبن غالبا أیی ساعتده اولسونلره اوغرادم. بو کیجه دیشاری‌یه دستورسزمی چیقدق نه یاپدق؟..

خوف وتلاشیله اطرافنه اوقویوب اوفله‌مکه باشلامشدی. لکن کیده کیده وجودینی سراپا استیلا ایدن بوعقور زینك اویله اوفله‌مه‌پوفله‌مه ایله قاچار بویدن اولمدیغنی اکلایه‌رق:

— سنی نفسله ده اوقومه ایله ده دفع اولماز میسك؟..

— حاشا اولمام...

عزیزه خانم بوجن متسلطی الریله یوقاریدن آشاغی‌یه یوقلایه‌رق:

— ارسلان كبی ولی طورورکن علی یی نیده جكك ؟..

— حریف چكیل شمدی بابام طوتار ...

— آناك باباك دكل آ ... بتون قوم وقبیله‌ك كاسه براقام غیریق ... بر یول یاخالادم ...

§

بوسیاه بیاض ایکی آشجی نرا كاقده بر بر یله بوغوشورکن دیکر آوجیلر قریه‌نك اطرافنی طولاشیر طولاشماز آل یورداسیله ایلك هجومده ادریسلك بوشاق بوشاق لیبینی یاقالایه‌رق :

— بن برسمیز بیلدیرجین آولادم ..

نداسیله باغیره‌سی عقبنده کریم ، عزیزه خانمی ، عربه‌جی ییسی‌نه‌ادیبه‌یی در آغوشله‌بری :

— ضاموری برهندی طوتدم ..

دیگری‌ده :

— سفتاح قسمت ایشته بن‌ده بر کلك یاقه‌لادم آبه ! .

آواز مسرتلریله ، درکمند سودا ایتدکلری آولرك نوعلرینی بر برینه خبرویردیلر ...

زواللی عزیزه خانم ، ینه أش دكشدیره‌رك

— بن قره‌طاووقله وصالله‌مغه کیدیورم ...
سزده شویله بر اطرافی طولانڭ ... بواقشام بو
باغچه‌ده آو چوق . . . نه قسمت یاخالارسه‌کز
همان ذوقنی چیقاردك ...

توصیه‌سنده بولندقدن صوکره قره‌طاووغلڭ
آرقه‌سندن قوشار. یاران نزاکت اتماسی‌ده‌ایدیلن
بوتوصیه‌یی اجراده ثانیه‌فوت ایتمکسزین باغچه‌نڭ
جهات مظلمه‌سنده آو تحریسنه طاغیلیرلر ...

آشجی ولی‌ظرافتی کثیف بر ظلمت ایچنده
یاقه‌لایه‌رق اشتیاق شدیدله بلندن بر قاورار ...
وهلهٔ نه‌یه اوغرادیغنی بیله‌مه‌ین ظرافت :

— اوخ امان‌بلم قیرلدی... علی‌میسلڭ‌سن؟.

ظرافت بومشتاق متهورینی الیله یوقاریدن
آشاغی‌یه قدر بر یوقلایه‌رق چاپی علینڭ کوریه
وجودینه نسبت قبول ایتمز صورتده خانطال
بولونجه فریاده باشلار :

— آ.. آ... آ بوقوصقوجامانی بیقلی ...
دستور .. تو .. تو ... تو .. یاعلی یتیش !.. بنی
شیطانلر یاقه‌لادی ...

سؤالنی تکرار ایده ایده بوفه‌نك یاننه قدر کله‌رك آلنی‌یه :

— آیوقیز آلنغو .. علی‌یی غوردکمی؟ نره‌یه غیب اولدی بوچیفت ؟..

سؤالنی ایراد ایدنجه ولی یاننده‌کی ادریسی دورته‌رك :

— امان قره‌طاووق کلدی . . . شونی بر قپانه‌صوقامازمی‌یز ؟ . . بونجقلری ایشیل ایشیل ایشیلدییو.. آه‌غوکوملك (کوکلك) پوصمه‌سی... (ظرافته‌خطاباً) آه غوزه‌لم علی‌یی نیده‌جکك که؟

ظرافت قاشلرینی چاتوب حدتله :

— سن کیمسك آیو ؟ . نه وظیفه‌ك سنك؟. الله . . الله . . تربیه‌سزه باق !

ولی — علی‌یی غوردم:ه اونك ایچون صوه‌ری‌یورم . . . نه‌قیزییوك ؟ . .

— غوردکسه سویله . . .

ولی آلیله قراکلق طرفی اشارت ایده‌رك :

— ناه ایشته شو طرفه یوللاندی . . .

ارائه ایدیلان بو قرانلق جهته ظرافت همان صالدیرر .. آشجی‌ولی آرقداشلرینه خطاباً :

صوكره كلش اوقداشلرى ميداننده بولنهمانجه ديوار كنارندن بالوتى سير ايتمكه باشلامش . بو اثناده ولينك سسنى ايشتمش . . . بر از باقنمش ادريسلكده كريننده اوراده اولدقلرينى اكلايهرق اوقداشلرينه التحاق ايچون ديوارى آتلامش ، بوفهيناشوب آلتينك اكرامنهاوده نائل اولمشدى .

آلتى بردرت خدمتكاره اكراماً صوندیغى قدحلرك عندى تربيهلريله موازنه ايتمك احتمالنده بولنهمديغى ايچون بو حشراتك باشلرى دونوب كوزلرى دومانلانجه ، كوردكلرى شو اكرامك مقابلهٔ شكرانيهسنى برصورت معكوسهده ادايه كيريشديلر . . .

ظرافت اولجه يووارلانوب صيزمش اولدیغى يرده مدت خواب مستانهسنى اتمام ايدهرك او آرهلق قالقوب ، يانندن برلحظه افتراقنه تحمل كتوره مدیکى علىيى آرامغه باشلامشدى . عرب شامپانيه خاريله آغيز چارپيق ، كوز شاشى بر حالده بوجقلرينى بيلهزيكلرينى شاقيردهشاقيرداته سندهلهيه سندهلهيه وهرايصالدف ايتديكنه :

— آيو علىيى غوردكمى ؟

— وغلان دارچینی نیەدك اولورمی ؟ اودە قوخوسی مبارك لازملقلی برشیدر ... دارچینی شواورتەدە زیپلایان قاریلرك بیاض کوکسلرینە أکوب دەصوکرە طاووق کوسکی دییەقاشیقلایاخ اولمامی ؟

آشجی — بوردە بوندر نعمت طورورکن طاووق کوسکنی نەدن خاطرلادك اوغلان ؟ . . پس بوغازاغك لزومی یوخ ... هایدی خوخونا خانم بکا بر آنظوروت اکرام ایت کە کیفلنەم ...

النی — آنظوروت ؟ . بونە ؟

ادریس — دوزجەسی بزم آشجی باشی ایراخی ایستەیی ... ایشتە لافیردی یی جلوەلندرمك ایچون اوزاتی یی . .

النی — راقی ؟ . .

آشجی — ایراخی ... اوت . . .

النی — دوزیقو وار ...

آشجی — قدحە دوزقوی ... اکری قوی اوبوغازمدن کیدرکنە اردوزەلیر . . . آمما ایشتە بوپارناغم کبی طوس طورغو اولور . .

عربەجی وایسی اخوردە حیوانی تیمارایتدکدن

قاپەنی ... ادریس دە کریم دە برابر ... بو اقسام بزم ایکی قدح ایچکیمزە قوللانمازسکز ؟ ..

ندای تلطیفندە بولنور . آشچی ولی بو اکرامی طویونجە :

— خوخونە قیزی بزە اشمار ایدییو ... کیدەخمی ؟

ادریس — غوردکمی قاری نی؟ ایشتە بن دە بوکا بیتی یم ... اوغلان نە طورویوخ ؟ کیدەخ کیدەح ...

کریم — مادام کنە چاغرییورلر . نیچون کتمیورز اورادە ؟ ..

اوچ رفیق بوفەیە یاناشیرلر . ألنی برر بیرا اکرام ایدر . ادریسلە ، کریم یووارلارلر . فقط آشچی باشی بیرایی اعادە ایلە :

— بن آربە صویی قوللانمەم .. آق جینلی یوقمی ؟ آق جینلی !..

ألنی — تارچینلی ؟ ..

— آشچی — یوخ خوخونا ... دارچینی نیدەم ؟ ..

ادریس ألنی یە قارشی بر ظرافت طاسلامق ایستەیەرك :

ادریس — هله ایدی اورادن خیلی ماوی قاری اولورمی ؟

کریم — سوزینك تمثیلنی سویلمشم .. ماوی اولمازسه صاری اولسون نه ضرری وار؟ . .

او چ ارقداش بو محاوره غیر نزیهه لرینی برخیلی مدت اوزاتدقدن صوکره نهایت آشچی ولی :

— شاشقین شاشقین طوروب ده بورادن نه بافیو یوخ .. دیواری آشه قده یانلرینه وارسه ق، بزی قوغه جقلر ده غول آ قوجه ضیافت بو !.. او صاحبی یك تزا کتلی بر بکدر ...

آشجینك بو فکری دیگر ایکیسی طرفندن درحال تصویب ایدیلیر .. دیواری آشارلر ... اوراده طوره .. بورادها کلنه .. یواش یواش ایلری طوغری صوقولورلر ... نصلسه بو اوچ دعوتسز مسافر ألینك کوزینه ایلیشیر ... روم قیزی شامپانیه نك الك بیوك حصه سنی نفسنه افراز یتمش اولدیغی ایچون قفاسنك او طاشقین نشئه سیله قارشیدن بزم بابا یکیتلری طانیر . . قومشولق خاطرنوازلغنه قالقیشه رق :

— آشجی باسی کل بورده ... او ... ویره

دیدی .. اوکیجه ظرافت، علی ایله طوباج حالنده کلوب رقص میداننی آناقوره ویردیکی وقت آشجی ولی آرقداشلرینه :

— همشهریلر غوروبوکزمی؟ هیغوکزی سودیکمات قاره‌طاوغی هپسنه طرپان آتدردی.. بریاخالا، سه‌م برقاچ طرپانده بن اوکا آته‌جغم آ.. فقط غوغوز جلودلی .. جیوه کبی قابنیور أله کچمیوکه؟..

ادریس آلیق آلیق کوله‌رك :

— آشجی باشی طبیعتکه طوروپ صیقام ... بویله قاپاق بیاض قاریلرك یاننده سن‌ده عربه‌می خیزلانیوك؟..

آشجی — اوغلان ادریس سن‌ده آغزیکك طادینی نه بیلك؟.. قصراغك أیدی طاقمی اوردوقلان کیشنه‌یوب شاخه وارانده رنککنه نه‌باقیوك سن؟.. کریم‌سن‌ده نه‌یه برلاف دیمه‌یوك؟ هانکیمز حقلی؟..

کریم — کریمه بو آقشام برقاری اولسونده هاوری قارانلقده رنکنه نه لازم بنم .. ایستر قارا اولسون ایستر ماوی ...

کوزلری سوزوك مادامله صاریلوبده بو خرمن رقصده قریل قریل دونن اوکلرك بو بختیار- لقلرینه لعاب اشتهالرینی آقیده‌رق غبطه ایدییورلردی .

آشجی ولی ظرافتك اوزاقدن بر مشتاق حبیبسی ایدی . عرب قرمزی پاوش خرقه‌سی، قباریق صاچلری ، الوان بونجقلریله باغچه‌ده طولاشوب قانی یولداشی اوشاقله جلوه‌لنه‌شیرکن ولی قارشیدن بیاغی کوکس کچیرر، ظرافته عادتا دیش بیلردی . بو سیاه آفت جانلك آدینی قره طاووق قویمشدی . ایشدن خالی قالوب‌ده مطبخلك یانده‌کی اوطه‌ده کچه کلاهنی بر طرفه چارپیتوب طنبوره‌سنی چالدیغی واغستوسده بیله اوکیرلی یولده چورابلرینی چیقارمدیغی قوقان آیاقلرینی بر برینك اوزرینه آته‌رق مضرابك جنبش زیم زیرینه تطبیقاً صاللادیغی زمان قره طاووغك اوزرینه بیتلر ، داستانلر دوزه‌ردی .

بعضاً رفیقی خدمتکاره :

— اوغلان ادریس ... قیمتی بیلنمه قاره طاووق پیلیچدن دها کوره‌ك ... دها آلندر...

قاديله كلديكنى قريه‌نك خارجنده مختنق بولنان خائنلر، دليقانليلرك سسندن آكلاديلر ...

لبيبه اوايشيتديكى سوزلردن عادتا زهرلندى؛ اوبيه اوقان فانلردن برشى آكلايه‌ميور، يالكز بوسه شايرتيارينك بلاغت مؤثره‌سيله زوجى عليهنده تزييد غيظ ايدوب طوريوردى. عزيزه خانم كندى كندينه مفتون ايچون:

— امان نه‌شيب سودى حريف‌مش بو!.. بالوده‌كى قاريلرك هپسنه ايروب يتشيور ... بو دنياده اونك بكنمديكى هيچ برقادين يوق‌كه .. كيم بيلير بنم ايچونده ذهننده نلر چكيور؟ اوشت كويك يوز نوكم اولسه والله سكا بريى ويرم .

§

بوبالو ولوله‌سى بتون جوار كوشكلره طنين انداز شطارت اولقده ايكن قومشونك اوشاغى، آشچيسى، باغچيسى، ادريس، ولى، كريم ... بواوچى، ديواراك آرقه‌سندن بيونلرينى اوزاته‌رق صفوتله بلاغت آره‌سنده بوزتبسم ويايشقا. نالقله اويونه باقيورلر، كوكسلرى آچيق،

— فقط بو كشفمده سنك معاونت دفينه‌كـ سايه‌سنده موفق اوله‌بيله‌جكم ...

— ناصل ؟

— ماهرده سودا آتشى صاچاغه صاريديمى؟

— باجانى بيله يكجدى ...

— برايكى كوندن صوكره ايكى اوچيوزليرالق براحتياجكدن بحث ايت ... طورى دكيشدر .

— صوكره بوپاره‌لرى الكدنمى آله‌جقسك؟

— خاير سنككى سكا ... بنمكى بكا ...

— اكلايه‌مدم ...

— ماهرك يدندن نه‌قوپاره بيلرسه‌ك سنك اوله‌جق ...

— ياسن نه‌صورتله جرنقوديده‌جكسك؟..

— اوده بكا مخصوص برسر ...

او كيجه تووالت اوطه‌سى نامنه احضار ايديلن بو سودا منزلنه برجفت اويونجى دها كلدى . اولنكيلر تووالتلرينك ايجابنه باقمش اولدقلرى ايچون بوحجرهٔ مظلمهٔ تزينى يكى كلنلره ترك ايله چكلديلر . برساعت قدر سورەن قيصه بر مدت ظرفنده مفتونك اورايه اوچ مختلف

طوتمغه مجبور اولیور... اه بو ارککلر آه بو ارککلر ... چاشنی دکیشدیرمك ایچون چوق دفعه لطافةً دون بر قادینی اسکی معشوقه کزه ترجیح غرابتنی کوستریرسکز... زواللی بالانشله ایکیمزك دردی‌ده باشقه درلو ... او یاشه عاشق استخدامی مجبوریتنده بولنیور، بن ده سنی پك بیلەمدیکم حالده قاباه خویرانه خشری برتورکه پیشکش چکیلیورم . بونك صوکی نه اوله‌جق ؟

— زنکین اوله‌جغز .. زنکین ...

— قاسم افندینك میلیونلرینه بزمی وارث اوله‌جغز ؟

— شبهه‌سز ...

— اختیار خسته‌می ؟

— خایر هنوز طورب کبی ...

— اوحالده ...

— بن بو ثروته اختیارك صاغلغنده وضع ید ایچون بریول کشف ایتدم ...

— او طوغریسی قطب شمالی کاشفلکی قدر مهم بر کیفیت ...

غابرییه‌ل ایله زیاده مشغول دکلی ؟ .. بو کیجه‌کی
طاشقینلقلرینه دقت ایتمدکمی ؟

— اوخ .. اوخ مادموازه‌ل « غابرییه‌ل »
نه کولنیج عنوان ؟ اکمدنه بر اقتدار حاکیمانه‌م
اولسه بویله اوتوز یاشنده‌کی قارت ، بالخصوص
صفت بکارتی بر امتیاز مخصوص فحش کبی استعمال
ایدن قاریلرده ماد موازه‌ل دینمه‌سنی رسماً منع ایدردم .

— چوق حقلیسک ... بو فکر کندی دولابی
دنیانک بتون ناموسکار مادموازه‌للری کندیلرندن
شکران اوله‌لر یری وار ...

— یک ایلری وارمه ... دنیانک مادموا-
زه‌للری دیدیکک او آغز غنجه‌لکی نه اولیور ؟..
شمدی اوروپاده بو عنوانه مصدق اوله‌جق قدر
اوصلو طورمش مادمازللر چوق چیقماز ..
قوجه‌م عقتپرستدر ، بویله مادموازه‌ل عنوانلی
فاحشه‌لره زیاده حرمت و اعتبار کوستریر ...
زواللی بلانش بو کیجه قوجه‌سنکده آماننده
آغوش سوداکرنده بر رقیب کورمکله متألم
اولیور ... اویله خیال قدر رقیق ، نازک کوزل
بر قادین سنک کبی کوندلکجی بر عشق زنجیری

— سنك اطفاريكى قارشى اولك كوستردیکی
بو كفران طوغريسى ..

— نه ايسه شمدى اونك لزومى يوق ...
مادام شهرطك سكا ايتديكى رجانك نوعيتنى آكلامق
ايسترم ...

— قوجه‌سنك مادام ادمونه پيدا ايتديكى
ابتلاىى بلاش چكيور .. بوكا هر درلو تحمل
ايديور ... شهدى خيسقانلرق ايچوده م
كنديسنه قارشى غيظنى بر عاشق دولى اوينامه‌سنى
ارزو ايديور .

— بونده بر نوع قادين جنتى .. محض ارزو ..
فقط سنك اينانى درعهده ايتديكك دولده يك
ايلرى واريورسكز ... بويله اصولا لاه عاشق
رولارى سنك ايچون يچلمش (قافتان) ... بزم
موسيو مافرلان مادام شهرطك‌سنه ايلريورده
سورم اوكا سنك كى بو الباسته جاذقار استخدامه
قالقيور ...

— آه مادام بندن ايى بيليرسك يا؟.. موسيو
مافرلان سوكيلى زوجه‌سى شمدى مادموازل

بو آرزو اولدیغنی نه سن بکا ، نه بن سکا اوکره-
نه‌جك قدر ایکیمزده عجمی ، احمق ایدك ...

— معلوم مادام ... معلوم ... فقط
بیلیه‌کز مادام شهیم بو آقشام بکا نه قدر یالواردی ...
بو رقاصی رداینجه دوغروسی انسانی ارکه‌کله
« غالانتری » نزاکته موافق بولمدم ...

— اوخ آمان نه قدر تحف ! بنی کولدیرمکدن
اولدیرمکمی ایستیورسکز ؟ مادام شهیم سزکا ،
هیچ بر بالو آدابیله توافق ایتمیه‌جك بر جرأتله
عاشق ایکنده بکا سابقلی ده اوینی دیدی .

— او ، آچیقدن آچیغه اویله دیمدی ، فقط
اونك دیدیکندن بن بو معنایی چیقاردم ...

— ناصل ؟ ...

— شهیم بکا شمدی مادام أصیون نه ایله
شدتله طوتولمش اولدیغنی بیلیورسکز ...

— أوت بیلیورم ... او ، نانکور بر
حریفدر . دها اوچ کون اولی بنم ایچون دلی
اولوب طوریوردی . شیمدی بر قاچ زماندن بری
کولدیکی دکیشدیرن بیلان کبی عجائب بکیلر ...

— چیچکلی مفتون .. چیچکلی ... بو اقشام هر طرفم ماهرك سایه‌سیله یپقاندی ... او چیچکلری تانیه بیلمدیکم تمیزلنه‌میه‌جکم .. اغزیکه بولاشیر چیچکلی ...

مفتون بر ایکی شاپیرتیدن صوکره :

— بولاشیرلر .. بو توزدن بدن بو سودا طلسمیله تماسه کان هرشی ترکیب اصلیسنده‌کی بیاغیلغی غائب ایده‌رك عادتا جوهر مصفایه منقلب اولور .

— هایدی .. هایدی ... بدلالغك لزومی یوق ... سن ده توزلیسك ... سن ده ماهرك جنسندن‌سك ... سن ده او متاعسك ... بو چیچکلری کیمه یاپیورسك ؟ .. بو کیجه مادام شریمی او چیچکلردن اغزك یوروملدمی ؟ ..

— آه مادام ... اوپدم ذکا ایتیم .. فقط نه‌کی بر لزوم مبرم اجباریله ... بیلیورمیسك ؟

— اوخ تحف شی ... بر ارککك کوزل رقاصنی اوپمه‌سی تحف .. نوع ارزو سوقیله وقوع بولور . ایکی دیسك دکل ... بونکده باصل

اولور قطعیاً بیلمیور . بونگکی محبت دکل عادتا یاپاماملق .. نی چیك چیك یه‌جلك ... آز یحق دها سرخوش اولوب ده بونك تمادی مهاجمات عاشقانه‌سنه قارشی مدافعهٔ نفسده بولازداالغیثلق کوسترمه‌یه‌یدم مطلق یارین صباح قوللرن کوکسمدن برقاچ غراماق أتمی اکل ایتمش بوله‌جقدم ... وجوده‌لك حالی کوره‌ده . بکا آجیرسلك . دلیك دیشیلك اولدم ... قوجه‌ملك اون سنه‌لك سه‌وکیسنی ، در غرشنی ، بوسه‌سنی بر آره‌یه طوپلا‌ه‌ق قابل اولسه ماهرك بوکیجه بندن آلدیغی تام سوداپه نسبةً مطلق لاشی حکمنده قالیر ...

مفتون آغزینی مادامك کردنه یاپشدیروب بر شهرق معدیف ایله ایکاه‌دکدن صوکره بوسه شاپیرتیلری آره‌سنده :

-- عفو ایدوسکز مادام ... پك یورغون والیدیغکزی بیلیورم ... فقط ملیانه‌میورم ... بو بیاض ، بونرمین ، بوسکر صینهٔ لطافتدن بنم‌ده حصهٔ تلذذم واردر . بنم سوتلرمی ، قایماقلرمی ، شکرلرمی بتون غدای عشقمی بوکیجه ، اوقهر اوله‌سی ماهر سیلدی . سوپوردی .

چیقدی ، چوق سورمه‌دن بر جیفت دها چیقدی .

بو مظلم توالت محلنك اك بیولدیغی خلیع چهره و قیافت قصدیله ایچری کیره‌نلرك بعده اوراده قالدقدن صوكره کیدنلردن ایش بر بوزوق بر توالته دیشاری چیقمه‌لرینه تدیل اولیوردی .

بوکی کابی جیفتلك سلری لیبه مجبوراً تحمّل دکلدی ، اركك مفتوندی . برآز دقتدن صوكره قادینلکده مادام ماقفرلان اولدیغنی آكلادی ...

ناصل ، ارلشده بو قاری ماهرانه او بدمستانه صیرناشیقلقندن او کوشه‌ملك ، جوز بالکن بیامه‌دن آغوش حرمندن قورتوله‌بیلمش ؟ .. فرانسزجه قوتوشیورلردی ، قاری اوزون اوزون بر قاچ دفعه بوغلایه‌رق رنکنده قاچ ساعتدر توالت ایدن ضجرت شدیده‌سی بوشالته‌ه اوقورانوب :

— امان مفتون بیتدم .. نه‌یاپیشقانشی !..

الندن قورتولنجه‌یه‌قدر آق ایله قره‌یی سچدم .. تووکارك عاشقلری هپ بویله بلاجه‌میدر ؟ قاش برادرك اوله‌جق بو ماهر اهمل حریف عمرنده هیچ قادینه‌یوللامشمی ؟ سوکی ، نوازش ناصل

قوجه‌سنك خيانت علنيه‌سنى رؤيتدن عادتا جنت حالنه كلمش بولونان اديبه كوروجه‌سنك هيچ بر حركتنى نظر دقتدن قاچيرمامش اولديغى ايچون اوده همان يتدرمه‌سنى كيوب باشنه بر اورتو آتارق بش اون خطوه آرقه‌دن لبيبه‌يى تعقيباً باغچه‌يه چيقمشدى . اونلر كيدرده عزيزه هيچ طورورمى؟ اوده بر چارشافه بورونه‌رك بو ايكيسنك پشنه طاقلدى . خانملرك بويله بربرينى تعقيباً اورتونوب اورتونوب چيقدقلرينى كورمه‌ين ربچه‌ده اونلره امتثالدن كيرى طورمادى ...

لبيب غايه‌لكك ارزاغندن طولاشه‌رق كيتدى . قريه‌نك ياسمين وبياض كل دال وياپراقلرندن متشكل جدار خارجيسنك مناسب بر محلنه صوقولدى . طوردى .

اديبه ايله عزيزه كنديلرينى يكديكرينه سزديرمكسزين اونلرده برر طرفه بوزيلوب چكلديلر ..

لبيبه كوزينى قولاغنى قريه‌نك موافق بر دليكندن ايچرى‌يه اويدرمنه اوغراشيركن برموسيو ايله برمادام نوواتلرينى هنوز اتمام ايتمشلردى . اونلر

دوالس » اوراده قارانلقده کیزلی برشی اوینانیور .
آه سن امیرکه زیم ... آلافرانغه‌نك باولری
هپ بودرلوميدر ؟ بويله برفصلی آيدينلقده هر کسك
ايچنده اوته‌کی فصلی قارانلقده يالکز جه‌می
اويناتير ؟ ..

عزيزه‌نك ارتق چکه‌سی آچيلدی . ايديه ،
بوقته قومقومه‌سی قارينك سوزلريله بوسبتون
زهرلنمالك ايچون صو ايچمك بهانه‌سيله بجره‌نك
اوکندن قالقدی . بيوك بر جان صيقينتيسيله بر
ايکی اوطه‌يه کيردی ، چيقدی . برده‌نيره عقلنه
برشی کلدی . . . بووارد ذهنيسنی اجرا ايدوب
ايتمامك خصوصنده بر مدت تردد کوستردکدن
صوکره نهايت باغچه قرار ويردی . او کيجه
مادامارك تواتلرينه تخصيص ايديلن ضياسی
اوفانمش قريه‌نك يانه کيدوب زوجنك ديکر بر
قادينله اولان رذالت‌سودسنی کوزيله کورمك ،
قولاغيله ايشتمك ... صوکرا اوزرلرينه آنيله‌رق
ايکيسنیده ديدك ديدك پاره‌لامق ايسته‌يوردی ..
عبان يلديرمه‌سنی کيدی . باشنی اورتدی ، باغچه‌يه
چيقدی . .

اوكنه كيده‌رك بوشيلر زيفناوب زيفنلوبده دها صوكره نه‌طرفه چكيليورلر ؟ فرقنده‌ميسكز ؟

لبيبه — بانيچه‌نك تا اوبر اوجنده‌كى قريه‌يه كيديورلر، اظنكم اورايه بر آينه، بر فانوس، طراق، پودره كبى شيلر قويديرتدى، اوراسى بوكيجه‌لك مادامه‌لره تووالت اوطه‌سى خدمتنى كوريور . قادينلر اورايه كيدوب كيدوب تووالت تازه‌له‌يورلر .

عزيزه خانم — آيكى كوزم أني سويليور-سك اما قاديلر اورايه يالكز كيديورلركه !.. يانرنده قازيق كبى بردانه‌ده حريف كوتوريورلر . اونلر نه‌جى ؟ تووالتلرينى بوحريفلرمى ياپدير-تيورلر ؟

لبيبه جانلك صميميتيسندن بر قاچ دفعه پوفلايه‌رق :

— بيلمم ...

— آيچمزده آلافرانغه عادتلرينى الك اي بيلن سنسك .. بن بوشيئه دها دقت ايتمدم .. او قريه‌ده‌كى لامبه سونديره‌لى خيلى زماندر .. اوكا چوقدن « پوف » ديديلر ... شمدى تووالتلر قارانلقده ياپيليور ... بوراده اورته‌يرده آشكاره

نهایت کندیسی ده بی تاب وتوان قالەرق بر طرفه تکرلندی کیتدی .

بو فورطنه اثناسنده جاکی سوکیلیلرندن فتانی یرتیلمق ، دیکری اینجیلمك قبیلندن خساره اوغرایانلر اولدی . فقط بالو خانمی بر (بوتو) هواسیله کندوسنك ایستکین اولسه بیله باشی طوغری اولدیغی بیلدیریلان آلتنجی قدرینك ، بوندی حیات قاصیرغه‌نك شو حرکتی ص کی طرفندن بر قهقهه ایله تلقی ایدیله‌رك خوش کورولدی بکندی .

❁

ذوجلرینك آرتق رقصه تحمل ایتمه‌یه‌جك درجه‌یه وارن آداب رقص خارجنده‌کی طاشقینلقلرینی تماشادن زوللی قادینلر آرتق یله بوکلمشلردی . صحنهٔ رقصده‌کی احوال جاریه‌نك الا اوفاغنی بیله اوغان نظر تنقید وتعییبدن قاچیرمیان عزیزه خانم رفیقه‌لرینه دیدی که :

— چوجقلر !.. بو حریفلر ، قادینلر بربرینه صاریلوب هایدانا ! بیکری کبی اورته یرده فیریل فیریل دوندکدن صوکره یورغون دوشمیورلر؟ کوکلنمیورلر : نه در ؟ ایشته اویمیانه (ترکا) ی کبی بر

باشقه كيمسه قالمدی ، بتون بانو خلق كناره‌یه بر
طرفه چكيلوب شمدی بو سياهلی بياضلی
قاصيرغه‌يی سير ايديورلردی .

موزيقه‌ده صوصمدی ، ظرافتك بروستلاسی
برطرفه كيتمش ، صاچلری بر سياه دومان كبی
قاباروب بر هوا اولمش ، .. كوزلرينك قاره‌سی
ايچری دوكلمشدی ، موزيقه‌سی كندندن بجسيم بر
اربونجق كبی بو طوپاچ اورطه‌ده دونيوردی ، چونكه
ظرافت بسباتی وطنی هوالرندن بری اوله‌جق :

هونغولو قالالا والالالاوا
هونغولو قالالا والالالاوا

طرزنده املايه زوركلبره بسته‌سی كفته‌سندن
عجيب بر هوا طوتديرمشدی ، فرنككك بری —
مراقسزجه :

بو قاصيرغه باشمزه نره‌دن قوپدی ؟ حركت
محوريه وسيريه‌سی حقيقی سيقلوندن بدتر ديدی .

بتون اوينجيلری صامان كبی دورت طرفه
صاووران بو طوپاچ ساحه‌ء وسطه يالكز قالنجه
« هونغولو قالالا » هواسيله دوندی ، دوندی ،

قیزشمشلردی که اورته‌ده دونن فستان اتکلری قورته‌دن باغی کوشه‌مش یلکن اوچلری کبی یلپیر، یلپیر، دالغه‌لانه دالغه‌لانه صاوریلیوردی. صاغه، صوله اوریلن والس یاپانلرك هم سرعتی هم وسعتی کیتدیکجه آرتمقده ایکن بردنبره بر قیامتدر قوپدی.

بو والس خرمننك اورته‌سنه، کویا بکدیکرینه ایپله صاریله صیق صیقی‌یه ربط ایدلمش ایکی انسان وجودینك توحیدندن حصوله کلمش بر طوباج قاپیلوب صالیویرلمشدی. بو بی آمان، بو عقیز طوباج، درت آیاغك اجتماعندن بر محور حاصل اولمش ظن اولنه‌جق بر سرعتله هم دونیور هم کذرکاهنه تصادف ایدن شیلری قاصرغه‌نی هرج مرج ایده‌رك کیدیوردی. بالو میدانده درحال دهشتلی بر آنافور پیدا اولدی. طوباجك مصادمهٔ شدیده‌سنه اوغرایان اویونجیلر ارکك قادین همان اوراده، بوراده دوریلیورلردی. هرکس نه‌یه اوغرادیغنی بیلمه‌مدی. بر مدت صوکره رقص ساحه‌سنده ظرافتله عدیلك وحدتندن وجود بولمش بو مدهش طوباجدن

دانه . . . آمان نه غوزل انسانلك ایچنده فیشیر، فیشیر . . ایدییو .

-لی یه یورغونلقله حرارت باصمش اولدیغندن برتکلیفه قارشی طوره‌مییه‌رق، قره‌ساقینلك الندن بیاض کوپوکلو شامپانیه‌یی آلوب ایچدی .. اوغلانلك وجودینه خوش بر سرینلك بیننه خفیف بر نشئه بیایدیر . عرب النده شیشه ایله علینك آرقه‌سنی هیچ براقمیوردی . اون دقیقه‌ده بر چره‌که بر ایچیریور ... دماغی اعصابی مسکرات تأثیراتندن او زمانه قدر مصون قالمش اولان علی حیاتنك بو ایلك سکرنده ایکی اوچ قدحله بیاغی نشئه‌له‌نیر ... عربك والس تکلیفنه شمدی موافقت کوستریر . مطبخك آرقه‌سنده « دانس » باشلار . بش اون دقیقه صیچرادقدن صوکره بر طرفدن شامپانیا دیکر طرفدن علینك استشمام کل رخیله برمست ایدن نسیان ظرافت دلپسندینی قوللرینی آره‌سنده اوچوریه اوچوره تا عمومی رقص محلنه قدر کوتوردی .

موزیقه « ژول قلهن » یه شامپانیه والسنی چالغیجه بر سرعتله چالیوردی .. اویونجیلر او قدر

قابل اولمیه‌جغی اکلاشیلرق طوغریلدی ، قدحی
ویردی :

— آبلاایسته‌بوصولك... آرتق ویرمیه‌جك...

ظرافت شامپانیایی دیکر … بوشالتدی ،
کوزلرینی‌ده برابر آچوب قاپایه‌رق :

— آه بونه غوزه‌ل غازوز . . . بوغازمدن
فیشیر فیشیر فیشیر ایچمه کیتدی . . . آه شعبان
ایکی غوزلرك قور اولسون . . . آه عالم علمده
کل عالم . . . کل دینه کل یارم . . . آه نه فنا
اولیو بنم حالم . . . ظرافت یانیو . . . امان کل
یاقیجی حیوان عالم . . .

الی اوراده طوران صندیقدن ایکی شیشه
شامپانیه آلیر . بوزك ایچندن اکسیلنلرك یرینی
طولدیرمق ایچون صندوق قپاقورلر . ظرافت
شامپانیه شیشه‌سنی کوردی . آلیرکن بر مشغولیتی
زماننده بالاستفاده صندیقدن بر شیشه آلیر .
صندوق قاپاقورلر اورادن … آلیرلر .
الله … بر بادقله … یانیه کیتدی .

— عالیجنابم ! شو صندوق غازوزدن آلیرم .

آیه، اوقوتوناقاریاری سنك قارنی طویورمی؟ سكا ظرافتدن اتمك، كیمه فایده وار ؟ .. هایدی كل شورایه .. مطبخك آرقه سنه ... موزیقه‌یه اویالم‌ده سنكله اوینایه‌لم ! ..

ظرافتك اویونجه‌لرك آخری یاتمش اولان علی مهم براشی بوندیبی بر كه‌سی سردیاه همان یوروی ایر ده صاووشور .. فقط عربه‌دن یقاله‌نك آرقه‌سنده تهدیداً پارماغنی صاللایه :

— آ آ آ شـابقنه باق ... قارت قاریلری آجیق صاچیق غورده‌ده ایتربلدی؟ نه‌یاپدی؟ ن آندك غوری جیقاریرم ..

ظرافت بوحدته بوكره یناشوب :

— ألنقی قیز ! . ویر شوردن برغازوزده‌ها ایجم یانیه‌ر.

ألنی براز صوراتی آصه‌رق :

— یوق آبلا موغازوز ساقیلر ایچوند ...

— پاطلاسین ساقیلر، ویردیورم... ایجمی بر آتش صاردی ...

ألنی شـامپانیه ویرمه‌ن آبلانی صاومق

ظرافتك ایچکیه هیچ یوزی یوقدی. بر بارداق بوزا ایچمه نشئه‌سنی ویرردی. بوزا ایله شامپانیادن صوکره عرب بر بیتابیٔ نظرله کردن قیرمغه باشلادی. بر آز بولانان کوزلریله علی‌بی آراشدیرییوردی. محبوبیله قطار قاریشه‌رق و انس ایچه‌نك تمام صیره‌سیدی. اوغلانی اوزاقدن کوردی. زواللی دلیقانلی هر ایشه یتشه‌جك اوغراشیوردی. فقط کوکسی آچیق بر قادینك یاننده‌ن چکرکن صدخلانمش کبی بولندیغی یرده قالیور، انی بیاضلقلرنه بر طراوت کورینن وتعب وقصه‌له شهدی دالغه‌ده نه پرداشمش، داملالرله جر ییوروسی ایچنده اطرافنه زینا اویقالی کاغد چوربش آچیق شفق رنکلی سنبل ایله زنبق دسته بکزه‌ین بو وجودی دالهانه تماشایه بر دوله طلیامیوردی.

بزم سیاه ظرافت، دلپسندینك، بیاض وجودلره بو مجذوبیتی شدیدیسنی قارشیدن حس ایله آنی، بر قیصقانجلق فورتنه‌سیله قوشدی. دلیقانلینك اوموزندن یاقه‌لایوب سیلکرك:

— اوراده، بورایه باقوب نه آلیورسلك

قاریشمغه چیقدی. بوفه یه تقرب ایتدی. والجینك بر قدح ایچکی بولاردقدن صوكره آلیدن شعبان زاده منزل آلدیغنی كوردی. ظرافت بیرایه بایلیردی. اوراده بر صاندالیه یه ایلیشدی. بردانه بولاردی. بر قاب درونده بوز ایچنده شامپانیا شیشه لری كوردی. بونلرك هانكی نوع مسكراتدن اولدیغنی بیلمه دیكندن آلیدن صوردی:

— آیوقیز آلنغو، بو بوزك ایچنده كیلر نه در؟

آلی سوزی قیصه كسمك ایچون:

— غازوز آبلا.. غازوز...

— بن ایچكی بوكیجه شوق یاپیور ویره سه‌كه بر غازوز...

— آبلا بو غازوز چوق سرتدر. باشكه اورور...

— عالم ایچیو... اورمیوده بكامی اوره - جك؟.. ویر...

آلی ناچار قالی بولداشنه برقدح شامپانیه اكرام ایلدی. عرب كوزلرینی سوزه سوزه ایچدیك:

— اوخ... اوخ نه غوزه‌ل غازوز بوقی..

قوقوسی براز سرت اما ایچیشی خوشمه كیتدی...

بو حیات عالیه‌لرینی ارتق رؤیته تحمل ایده‌
میه‌رك صانجی طوتمش کبی قیوردیم قیوردیم
قیورانیورلردی . لبیبه نه یاپه‌جغنی شاشیرمق
اوفکه‌سنی ماهرك عشیره‌سندن چیقارمق ایستر کبی
عتاب آمیز بر طورله ادیبه‌یه :

— قرده‌شکزك افندینك اویونه باقسه‌کزه
دماغنه اوقدر یاپشمش که باشنی اورادن چکسه
قارینك کوکسنده معلق اغزینك رسمی چیقمش
کوریله‌جك ...

دیوردی . ادیبه‌ده :

— یا سزده برادریکزه مفتون بکك حالنه
باقسه‌کزه ! . اوسرچه کبی ضعیف قاری‌یه عادتا
بر آتمجه حرصیله صارلمش ...

جوابنی ویریوردی عزیزه خانم ایسه هرایکی
قادینك حدتنده برچیرپیده کوروکلمك ایچون :

— کیمك کیمه برشی دیمکه یوزی وار ...
ایکیکزك قوجه‌سیده بربرینك تپاره ...

باغچه‌ده‌کی باللرك کیده کیده هورایه . .
هورادن حاورایه دوندیکنی کورمدن ظرافت
مطبخی ترکلایه اوده اوکنده بروستاسیله کاروانه

اولسون كورمكه وقتی یوقدی . . شهیم بلكه كندی صانكه بو ایكی زوج قوللری آرەسندەكی یاباجی قادینلردن آلدقلری حصهٔ ذوقه بدل كندی زوجەلرینی او كیجەنك بر متروكیت تامه ایله آغوش آخره تبرع ایتمشلردی .

مادام مانفرلانك تربیەسزلكیده عشقی كبی حددن بیرون اولان سوداییسنك بو تجاوزلرینه، تحملكنه حرمةً بر از مسامحه كوستریور . فقط كلیاً مساعد بولنسه دلیقانلینك زنك تجاوزی پك قویولاشدیرەجغی آكلادیغندن « سوسیته » ایچنده برقادینه قارشی بو كبی طاشقینلقلرك پك بیوك حقارت عد اولنەجغی كاه قالیله كاه حالیله افهامه اوغراشیوردی ... شوقدركه بویكی آوی قاپاجەدن اوركودوب بوسبتون قاچیرمامق ایچون ایشی یاری یاری‌یه ده خوش كورمكله شاقه‌یه بولوشدیرمغه مجبور اولیوردی .

مفتونك مادام شهیمله اولان صورت رقصی‌نده « والس » قواعد معروفه‌سنی طاشەرق ماهرلك بایشقانلغنه بكزر بر حاله كلدی .

پنجره اوكنده بولنان قادینلر زوجلرینك

سوزغیله ! کلایه‌مدی . فقط جریان ایدن شو
سوزلرك ، کندیسنك مادامه اولان شدت سوداسنه
نه‌لقی حس ایتدی . ایکنجی دوره‌ده ینه مفتونك
یانندن صیرتوب چکدکلری اثناده مشاقی اوسینه
ر وحفزادن آیره‌رق :

— أنشته‌جکم ... تکمیلی عقارات بدیعلك
سندلرینی کز یارینسکا دعتیله کتیرمیسه‌م بکاده
ماهر دیمسونلر ... امرایت ... افندم ماهر قوله
امر ایت ...

دیدی و انشته‌سنك بر بیوك لطفی تحدیثاً
پرسته‌سنك کردننه بر بوسهٔ آتشین قوندردی .

مفتون ماهرك بو تبشیر نا کهانیسنه مقابل
شیطنتکار بر تبسم کوستره‌رك :

— هی آلیق ! طوربافه‌لم بن شمدی یالکز
سندلریله اکتفا ایده‌جکمی‌یم ؟

دیدی .

بالو خلقنك بو دفعه‌ده تعاطئ اقداحه ویردیکی
کرمی آرتدقجه آرتدی . موسیو ماتفرلاذیکر
بر قادینله اوقدر مشغول ایدی که زوجه‌سنك
کردننه یاپیشان اوریبقی سولوکی شویله بر لحظه

بو چيفت :و الس طوتومندن خارج بر صارماش طولانماله ديكر او يو نجيلرك آره سنده عادتا سر سريانه دينه جك بر سير تعقيب ايتمكده ايكن همان سوره تو نه جك قدر بر برينه تقرب ايتديكلرى بر صره ده مفتون مادام ماقفرلانك طوغرى ايله رك ماهرى قصد ايتديكني بر كوز اشارتيله اكلاتوب ديدى كه:

— *Je vous prie madame de travailler au dressage* [١] *de cet animal-là*

(شو حيوانك تعليم و تربيه سنده و غيرت ايتمه كزى رجا ايدرم مادام)

مادام ماقفرلان همان شو جوابى ويردى :

— *Ne vous inquiétez pas monsieur il est déjà demi dressé*

(مراق ايتميكز افندم . اوتعليدن يارى تربيه ايدلمشدر .)

ماهرك فرانسزجه سى قالب اولدرق بر قاچ جمله ازبرلمكدن عبارت اولديغى ايچون ، قولاغى دينده صرلدانيلان شو كلمات تريفيه نك بر

---

[١] Dressage حيوانلرك تعليم و تربيه لرى حقنده قوللانيلير .

قواعد ذهنیه‌یه موافق بر طوتوم اولمدیغنی آکلا-
یه‌رق وجودینی مادامکه ممکن اوله‌بیلدیکی قدر
اوزاقلاشدیرمغه اوغراشیوردی، فقط ناقابل مقاومت
بر مقناطیسیت ینه ایکی بدنی بر برینه رامپه ایدی-
ویریوردی. بر ایکی دوز اجرا اولندی. موزیقه-
جیلرده اویونجیلرده قیزیشدیلر. عادتا حاللندیلر.
مادام ماقفرلانده انتشار ایدن طاقتشکن بر بوی جاذب
ماشرده تحمله قدرت بیراقمدی. بوزولانی دلیقانلی
بوینی داماننک کوکسنه، ایکی بدیعهٔ معطره‌سی
آره‌سنه صوقمش، یالکز کندیسنک اوراده
تجریه‌دن باقان بر اوجه‌سی، قولاری آره‌سنده‌کی
قادینک اوبلوده برقوجه‌سی بولندیغی دکل آرتق
کندی وارلغنی، بتون موجودیت کائناتی بیله
اونوتمشدی. قاچ زماندن ازبرلمش اولدیغی:

Oh madame comme je vons aime

(اوح مادام سزی نه قدر سویورم)

جمله‌سنی آره‌صیره، آغیر بایغین بر تلفظله
تکرار ایدرك بونی آلتنده‌کی اوغلنی آوو-
«بوکسن» ی محتضرانه سوز کونلکلرله اشتهام
ایدیوردی، عادتا ایچیوردی.

بر تکلفه چوقدنبری حاضرلنمقده اولدیغنك مادام ذاتاً فرقنده بولندیغندن اوده توجه :

— بکی افندم .

جوابنی ویردی . ماهر بر قوالیه صفتیله اصولاً قوالی رفیقه‌سنه تقدیم ایده‌جکی یرده کندیسی مادامك قرینه کیردی . رقصك باشلامسنه انتظاراً طوراشیورلردی . دلدار یله وجود وجوده اولان بو تماسدن قاسم افندی زاده او قدر بیوك بر خفیفلق حس ایدییوردی که بونك شکرانهٔ عظیمه‌سنی قولاغنه فیصلدامق ایچون مادامی تنها بر طرفه چکوب کوتورمك ایسته‌یوردی . بر ایکی طولاشدیلر . بودوشونجه‌سنی اجرایه وقت اولمه‌دن رقص باشلادی .

نرم عجمی اوپونجی ، هنده‌دن بر دعوابازی ازبرلر کبی ذهناً حفظ ایتمش اولدیغی : « قوالیه دامانك صول طرفنده بولنوب صاغ قولیله باندن صاریله‌جق الی آخره .. » ولی نظریه‌سنی تخطره‌ءِ غیراشه‌رق دامانی برقاوز ایشدرقاوزادی . کندیلرینی اورته‌یه برقاپوب صاللیوردیلر ... ماهر خیلی سرخوش اولمقله برابر بوطوتومك

ماهر ینه بو قفه‌یه باشلدی . بر سیلمه بارداقی
دها یووارلادی . بو سفر بالو بتون اویونجیلریله
صالالایان قصانلرله ، پیانوسیله ، بوفه‌سیله آتلی
قره‌جه کبی باشنك اطرافنده دونمکه باشلادی ،
یوریمك ایسته‌دی . عادتا سندله‌یه‌جکی حس
ایتدی . آغیر آغیر بر کنارده چکلدی طوردی .
« ماياتيزه » ايدن کبی کوزلرینی مادام مارقولانه
دیکدی . هیچ آیرمیوردی . هیچ ... مختصرانه
بر سوزکونلك ، بر بیتکینلك . تحمل غایه‌یی بولمش ،
بر اشتیاقله باقیوردی . رقصه فاصله ویرلدی .
بو دفعه دیکر برار ککك مادامك یانته کیتمسنه
میدان براقه‌رق همان قوشدی . سرخوشلغی بللی
ایتمامکه اوغراشیر ، بیوده احتیاطلی و آغیر بر
تلفظله کویا فرانسزجه سویلمك ایستیه‌رك :

Vous et moi danser

دیدی . فقط فرانسزجه‌یی بجره‌مدیکنی
اکلایه‌رق عقبنده تورکجه :

— بواویونی .. عاجزیکزله ، یعنی بنمله ..
ماهر بنده‌کزله اوینامکزی رجا ایدرم ..

صورتنه تبدیل کلام ایتدی . ماهرك بوله

بگنمه‌مرك ، او ، احتیاطه رعایةً یاریم بارداق
بیرا ایله اکتفا ایتدی . ماغر شمدی صدرندن
بیننه طوغری بر حرارتك ترفعنی حس ایدییور،
یرندن قیمیلدادیغی وقت باشی خفیفجه دونیوردی،
کندیسنده‌كی لواقع اسکیسنه نسبةً خیلیجه جسارت
پیدا اولدی . عجمیلك خطالریله مادام مانفرلانه
قارشی محجوب قالمامق ایچون اول امرده
دیگر قادینلرله بر قاچ دفعه اویناماغی مناسب
کوردی. اوینادی، دانس رفیقه‌لرینك بر ایکی
دفعه خفیفجه آیاقلرینه ، فستانلرینه باصمق ،
اوزرلرینه ییقیله جق کبی سندله‌مك قبیلندن
قصالر کچشدردی .

باشلایه‌جق « والس » ی کندیله اوینامسی
وعدینی آلمق ایچون پرخلجان مادام مانفرلانك
اطرافنده طولاشمغه باشلادی . کوزلری
قیریشدیروب ، یوتقونیور، افاده‌سی مشکل بر
دیه‌جکی اولدیغنی ایماءً درلو غریب اشمئزازلرده
بولونیوردی، راجی‌ده ایدن أنی به کوزینه مادام
شهیمی کسدرمشدی . فقط اغا بکیسی مفتوندن
راحت یوقدی، مادام شهیمك بر دیگریله اوینا.
مه‌سنه مفتون همان هیچ نوبت براقیوردی .

برقاچ والسدن صوكره قادينله باشلانيلدی ،
برازكاك بر قادين چيفت چيفت برر خط اوزرينه
اوكه آرقه يه قوشو شوبلركن عزيزه خانم تجربه دن
برقهقهه صاليويروب :

— های بتشمه سيجه لر ... بونار عادتاچاتی
ايله بزم بيلديكمزه كوشه قاپمه جه ايله سكه سكه
بن كالدم . اويونلرينی اويناپورلر . .

بر ايكی ساعتلك ايچنده بالو قيزيشدی .
بوفه نك اوكنده مسكرات قدحلری طولوب
طولوب بوشاليوردی . دفتون خانم قادينلرله
برقاچ نوبت اوينادی . راجی ايله ماهر حالا
آلارغه ده طوروب رقصه داخل اولمق جسارتنی
كوستره ميورلردی . نهايت ماهر راجينك قولندن
چكوب بوفه نك اوكنه كوتوردی :

— هايدی شورادن آدم عقللی چكهلم ده
اويونه كيرمكه جرأت كاسين .. ديدی ..

ماهر ، بو توصيه سنه ايلك نمونه يی كندی
كوسترمك ايچون برصو بارداغی ياريدن زياده
(دوز) ايله طولديردی . بر از صو علاوه سيله
ديكدی . راجی اثشته سنك بو حاضرلغی يك

قادینلری کندیلری ایچون غیر مشهود بر تماشای فوق العاده اولان بو بالوبی سیر ایتمك تمایلکیله خانه‌نك پنجره‌لرینه دیزلمشلردی.

برنجی والس باشلادی ؛ دها مسکرات ایله وجودلره حرارت قفالره جسارت کلمامش اولدیغندن راجیه ، ماهر داخل رقص اولمق جرأتنی کوستره‌مدیلر . بو ایکی دلیقانلی ، مقتدر اوله‌بیلدکلری مرتبه‌ده برر دقت ایله باقیورلر ، بو رقصلك الك انجه بر قاعده‌سنی بیله حده نظردن قاچیرمامغه اوغراشیورلردی . ماهر قاچ کوندر مقتوندن آلدیغی درس تفصیلاتنی یکان یکان ذهناً احیایه اوغراشه‌رق کندی کندینه :

— قارالیه ، دامامنك صول طرفنده بولنوب صاغ قولیله بلدن صاریله‌جق ، صول الیله دامانك صاغ الندن طوته‌جق ... قوالیه‌نك صول الی ، دامانك صاغ قولنه آنی بر مدتده مختلف استقامتلر ویره‌بیلمك ایچون زیاده‌جه آچیلمش بولنه‌جق .. قوالیه‌نك صاغ اوموزی ، دامانك صاغ اوموزینه دقتاً عمودی طوره‌جق ، ایکی وجود یکدیکرینه تماس ایتمیه‌جك ...

بیاض دیشلر میدانه چیقیوردی . آرتست صاغ
النك پارمقلرینی التقویس قلابیه اوزرنده سریع
ضربه‌لرله، آشاغی یوقاری برقاچ دفعه کزدردی.
اوزون بوغازلی نارین بر بلور صراحیه‌دن صو
بوشالتیلیر ظن اولنه‌جق بر بیرینه اولاشمش بر
غلغلهٔ آهنکدار ایله خفیف، پرشاق، یووارلاق
سسلر ایشیدلدی . آرتست ، اوموزلرینی دوکن
اوزون صاچلرینی سیلکرك باشنی صاللایوب ،
پیانونك آقوردندن عدم خشنودی بیان ایدر
صورتده یوزینی اکشیتدی . صوکره آلتك
مارقه‌سنه باقه‌رق :

— *Un vieux Blancher* دیدی .

کالی آلتی حفظه‌سی ایچندن چیقاردی ،
پیانسنك کوستردیکی (لا) اوزرینه آقوردایتدی.
کیجه تماميله طلوع ایلدی . بتون فنارلر اشعال
ایدلدی . مدعوین ایچنده اوجده طانیلانلردن
باشقه برقاچ جیفت مادام ، موسیو دها واردی.
مادامل یلدیزه کبی کیمش اولدقلری دقاق
بوسیه‌لری اوزرلرندن آتدیلر . بعض کردنلر ،
قوللر دفعتاً تولهرق میدانه چیقدی ، اوك

آره‌سنده برر حصیر صندالیه آلوب دوداقلریله
بچره‌بیلدکاری قدر بر « والس » هواسی ایصلغی
طوتدیره‌رق عشقنده دوام ایدییورلردی .

نهایت بالو کیجه‌سی تقرب ایتدی . برکون
اول موسیو ماقفرلاننڭ طرفندن برصندیق شامپانیه،
قوجی ایله بیرا ، . مسکرات سائره و بر چوق
ما کولات گوندرلدی . ایرتسی گونی پیانو باغچه‌یه
ایندیرلدی . مناسب بر طرفه مکمل بر بوفه ترتیب
ایدلدی . آغاجلر، جام وکاغد فنارلرله دونادلدی...
ظرافت اوجاقلره بیوك تجردلرله چیچکلر اوردی .
آلی بوفه‌جی، علی ده اوراده خدمتنه تعیین ایدلدی،
گوندلکله ایکی خدمتجی قادین دها طوتولدی .

آقشامدن صوکره بالو هیئتی آرابه‌لرله سوکون
ایتدی . کنیزکاری گچکین بر پیانیست ایله
بر اوفاق سیاه تابوت شکلنده‌کی محفظه‌ٔ آلتی
آلنده طوتان بر گنج کمانی پیانونڭ باشنه گچدیلر .
بو « آرتیست » لر صقال و بیقلرینی طراش ایدوب
صاچلرینی اوزاتمشلردی .

« پیانیست » بوقوجه آلتڭ سیاه قپاغنی
قالدردی . باقانلره صیریتیر کبی بر صرمه قوجه

قسیله خانم :

— واردی... واردی .. اوللرده بویله بر قاچ دفعه دها باباسی طوتمشیدی ... اونك علمنی شعبان بیلیردی .. بیلمم بر شیلر یاپار آییلتیردی...

عزیزه خانم :

— تحفهشی ! بو عربك باباسی بویله مطلق علی ایله شعبانهمی طوتار ؟ .. بویلهش بیلمم کی اوغلانی صیم صیقی صارلمش .. آه صویا یوقسه ولو فلاح آه...

بك کورولتی ایله کنج اوشاق عربك آغوش تحجارندن قورتارلدی . وعلی بهنظر اقنك بویله باباسی طوتجه انسانی بوغمق احتمالی اولدیغی تهلکهسی و بو صحابانه اوقدر یاقلاشمهسی لزومی اخطار ایدلدی .

٭

أولك ایجنده « والس » تعلیملری دوام ایدیوردی . بو اوصانلار ، بو غیور رقص طالبینه صحیفه وقت ایچون قادینلرك دیزلرنده هله پیانو چالق خصوصنده لیبهنك قوللرنده قوت قالمدی . اوکنکار (داما) بربنه قوللری

هر درلو قواعد رقصیه فوقنه چیقاردیغی بو والس
چوربجه‌سی اثناسنده مطبخده قوپان گورولتی‌یی
الك اول عزیزه خانم طویه‌رق همان محل ولوله‌یه
شتاب ایلمش ، بیچاره علی‌یی عربك آغوش مضیق
تمدیننده بوغالمش ، عادتا مورارمش بر حالده گو-
رنجه وار آوازیله :

— یتیشك ... ظرافت علی‌یی بوغیور ...

دیه خایقیره‌رق بتون خانه خلقنی مطبخ قاپیسنه
طوپلامشدی . گلنلر « والس » دن باشقه هرشیئه
بکزه‌ین بو در آغوش تحببك شقه‌سی ؟ یوقسه غوغا
بوغوشمه‌سیمی ؟ حاصلی نه اولدیغنی بر درلو کسدیره-
مدکلرندن اوینه باقه قالمشلردی . بر ایکی اغزدن :

— ظرافت اوغلانی براق زواللی موصمور
کسیلمش ...

قبیلندن وقوع بولان اخطارلره عرب هیچ
آلدیرمیوردی .

عزیزه خانم :

— چوجقلر گورمیورمیسکز ؟ ظرافتك
گوزلری دونمش آغزی کوپوردمش ، اونك عادتا
باباسی طوتمش ... بویله حالی وارمیدی ؟

آنی متعاقباً

آه آناجغم بکا نه اولدی بن بیلهمم .

شرقیسنه کیریشدی ، عرب کنج قوالیهسنک انفاس تازهٔ رجولیتنی ، یاقیندن ایلیق ایلیق تنفس ایتدکجه عادتا قودوریپور ، کورولمدك بر طراوت مفتونه متسویینه اسنان اولهبیلهجك بر وجد مفرطله اوزادن اوزایه آتیلیوردی .

ایکی تحن قپاغی ، تجربه یوزارلانمدی . بر اوزون طباق دوشدی . توزله بوزاولدی . زواللی علی بر استافوز قصقاجی آره‌سنده قالمش قدر ازلدیکی بوصیقالی ایکی سیاه قولك تضییق بی رحیمانه‌سندن قورتولمغه وار قوتیله اوغراشیور ، موفق اولهمیوردی .

عربده یواش یواش اغز کوپوردی . کوزلر دوندی . شمدی :

آه . . . آنا . . . جغم . . . شرقیسی ارتق اوزون فاصلهلرله تقطیع ایدیلرك ، سیاهلری غائب اولمش کوزلرله . . . بایغین نظرلرله ، بر احتضار سودا کسیککلکلریله سویلهنیوردی .

علی ایله سینه بر میدهٔ جذبه اولان طرافنك

علی براز دها یاقلاشیر.. ظرافت :

— اوتانه جانم... بن صاریلی دیدکدن صوکره سن نه صیقیلیورسك؟ اویون بو... بویله صیقی اوله‌جه، بك افندی اویله تعریف ایتدی... شمدی صاغ باجاغکی بنم صول باجاغنه یاقلاشدیر.. بر، ایکی، اوچ دیدیکن بن ناصل صیچرایورسه سن ده اویله صیچرا...

ظرافت بو اوچ تمپوسی اوزرینه علی‌یی بر خیلی دفعه صیچراتدقدن صوکره کنج اوغلانك سینه‌ٔ حار شبابیله تماسه کلمك ذوق جانفزاسنه بردرلو طویه‌میه‌رق بر، ایکی، اوچ تمپوسنی بودفعه :

آمان یار، یاشام یار.
اولدم یار، جیمداللی

شرقیسنه بالتحویل، اوچاغك اوکندن بولاشیق چقورینه، اورادن طباقلغك یاننه آتیله‌رق زواللی علی‌یی مطبخك ایچنده درت دوندورمکه باشلادی. « جیمداللی » دن صوکره :

هایدکدی هوپلاده کل...
.... دیکی طوپلاده کل...

اوینایه‌جه ... برقادین بیرارکك ... حسابلادیلر سن بنم حصه‌مه دوشدك .. بن ده سکا دوشدم ...

— بن نره‌یه دوشدم آبلا ؟ ..

— آبلامی؟ ها اونوتدکمی؟ هاتیا ئه‌شم ؟..

— ئه‌شم بن نره‌یه دوشدم ؟ ..

ظرافت قاب سودازده‌سنی کوستره‌رك :

— بورایه دوشدك ... بورایه ... ظرافته، شمدی سنك آدك «قاوالا» بنم آدیمده «مامادا» اویونده اویله دییورلر ..

— سنك آدك مامادامی ؟

— یوق آیو !.. مامادای نچین اوله‌یم ؟. ارککلر «قاوالا» قادینلر «مامادا» آکلادیمی؟ شمدی بورایه یانمه کل... برالکله بنم بلمه‌صاریل اوته‌کی الکله‌ده بوینمه صاریل ...

علی کمال محجوبیتله بوتعریفاته تطبیق حرکته اوغراشه‌رق غایت کوشلك، کوکلسز برصورتده برالنی عربك بوینه دیکرینی بلنه آتار.. ظرافت حایقیره‌رق :

— اویله دکل... صیقی صاریل ... صیقی صاریل...

مشلرده ناصل صیچرایورلر ؟ شوعربلهربیعه‌نك
اویونلرینه باق ... نه ارکك جانایسی قاریلر
بونلر ! ... کوز ورسك ... عزیزه‌قادین‌دیدیدی
دیرسك ... بوعربله بوقیزك اولوملری‌الك نهایت
ینه قانلی باصوردن‌اوله‌جقدر ... سنك‌شیب‌سودی
قوجه‌که باق ... قره‌قیزه ناصل صارلمش؟... یا
اسکی کوز آغریسی .. بوراسی بابولخانه‌میدر ؟
أومیدر؟.. ناصل‌شی بیلم‌که؟ .. عرب، اوشاقله...
بلك، تیزه‌قیزیله ... او ،اونکله ... بو بونکله ..
عرب بو یکی اوشاغی‌ده باشـدن چیقاره‌جق ..
زواللی کنج اوغلانیك‌بون... آ ، ظرافت‌اونی
بر یودوم صو کبی ایچی‌ویرر والله

فی‌الحقیقه اویون پایدوسنده ظرافت علی‌بی
مطبخه جلب ایله تازه اوکرندیکی بو دومانی
اوستنده‌کی رقصی کنج اوشـاغه مشـق ایچون
خلیجانلر ایچنده دیدی‌که :

— علی ...

— افندم ...

— بو قوناقده هفته‌یه بالو وار ... یمکلر
یاپیله‌جه ... چالغیلرچالینه‌جه ... هرکس بربریله

مفتون قارشیدن ، قائن برادرینك بو را -
حتسزلغنی آکلایه‌رق :

— ماهر بك داما کزی «دەزەنفگتە» ایچون
برقاچ کیلو «سوبایمه» لازم .. لطیفه‌سیله حایقردی .

ماهر بورتنی ظرافتدن ممکن اولدیغی قدر
اوزاقلاشدیروب کوزلرینی‌ده نیم قاپایه‌رق ، بو ،
بولاشیق پاچاوره‌سی کبی قوقان عربه بدل بر
هفته صوکره قوللری آره‌سنده طوته‌جغی وجود
لطیف ومعطری تصورله ، پیانونك ضربات
آهنك دارینه تبعاً ، اوکون اوکرندیکی «والس»
تمپوسنی بر ، ایکی ، اوچ ، دییه صایه‌رق بوعجمی
آلاینك طوتدردیغی « دانس » قاصرغه‌سنه
قاتیشوب کیدیبوردی .

اسکمله‌لری دویرملك ، اثواب یشیسوکوملك ،
دوشوب قالجه ایجنملك ، تجربه چاربوب جام
قیرمق نوعندن هرج ومرجلر ایچنده بو رقص
تعلیمی برقاچ ساعت دوام ایتدی .

عزیزه خانم صفه‌نك قاپیسندن اومدهش
دهن تزییفنی آچه‌رق :

— ادیبه باق قیزم باق ... بر برینی قوچاقلا -

— آه بو کوچك خانمك چالغیسی بکا نه قدر طوقونیور ... دییوردی .

علی نك او خانه یه ورودندن بری حقیقة ظرافتك یوره کی اوقدر یوفقه لاشمشدی که قابی غیجیردسه زواللیده بر میل کریه پیدا اولیوردی .

مفتون آشجی قادینی کوره رك :

— آ ایشته ظرافتوار . ماهرك داماسیده او اولسون .

دییه حایقردی ، آشجی قادین بو تکلیفی ایکی دفعه ایتدرتمدی . همان بر نجیده قبول ایتدی . ظرافته والس خطوه لری بیك مشکلاتله براز آکلاتیلدی .. « آکلادی » دییور . تعریف ایدیلن شیئك ضدینی یاپیوردی .

پیانو والسك برنجی خانه سنه کیردی . ماهر داماسنی اوموزندن ، بلندن یاقه لادی . عرب ، کره ویز ترشیسیله بیانلامش صارمصاقلی یخنی آره سنده اویله کسکین بر قوقو نشر ایدییوردی که زواللی ماهر بورنی نه طرفه چویره جکنی بیله میوردی .

— هایدی ادیبه سن‌ده بکا داما اول . . .

ادیبه قونداقلی باشنی برغیظ شدیدله قرده‌شنه طوغری اوزاتوب :

— نه اوله‌یم ؟ نه اوله‌یم ؟ ..

— داما ...

قاسمك قزی آیاغندن چیقاردیغی ترلکنك ترسنی قرده‌شنه کوستره‌رك :

— شونی شمدی سنك آغزیکه یاپشدیرسه‌م کورورسون .. قوجه‌مك بکا تکلیفه جسارت ایده‌مدیکی برشیئی سن ناصل سویلیورسك ؟ بك افندی‌یه داما اولوب‌ده تعلیملی میمون کبی صیچرایه‌جقمشم! .. الله عقللر ویرسون... سن آزدك ماهر .. سن برشی اولدك .. طور باقه‌لم صوکی نه‌یه چیقه‌جق ؟ ..

ظرافت قیرمه‌لی دانتلالی فقط کرلیجه بیاض « پروستلا » سیله صوفه‌نك قپوسندن باقیوردی . لبیبه‌نك پارمقلری « ژورژ روسه » یه عائد قیوراق براسپانیول والسنك مدخلی اوزرنده کزینیرکن عرب باشنی قاپینك سوکه‌سنه طیایوب کوزلرینی سوزه‌رك :

مجمله ومستعجله اعطاسی مجبوریتنده‌یم. «والس» خطوه‌سی اوچ تمپ، اوزرینه وبراز سریع اوله‌رق اجرا ایدیلیر. برنجی تمپوده صول آیاق، صول جهته قایدیریلیر. ایکنجیده دیزلر براز قیوریله‌رق مکث ایدیلیر. اوچنجیده صاغ آیاغی آرقه‌دن صول آیاغه سرعتله یاناشدیروب صول ایلری سوریلور... بوخطوه آیاقلری عین صورتله آرقه جهتنه سورمکله‌ده قابل اجرادر. قوالیه‌نك رفاقت رقصیه‌سنده بولنان مادامده عین خطوه‌لری آته‌جقدر.

لیدیه پیانویه اوطورتلدی. مفتونك او-قودیغی نظریاتك قسم عملیسنه کیریشیلدی. اورته‌ده ربیعه ایله آلی‌دن باشقه «داما» یوقدی. بچاره ربیعه‌نك‌ده، بدرینك نار افتراقیله بوره‌کندن قان کیدییوردی. چوق رجالردن صوکره رقصده مفتونه أش اولمسی قیزه قبول ایتدرلدی. آلینك کنجلکی، کوزللکی متأهل ارککلرله اوینامه‌سنه خانه بولنقه‌سنجه برمانعه ایدی. ادیبه‌ده، لیدیه‌ده روم قزنی زوجلرندن مصـقانیورلردی. آلی راجی‌یه داما اولدی. ماهر بك قالدی. همشیره-سنه مراجعتله:

آشجی قادینده کنج اوشاغه اعلان عشق ایچون بالوبی برصحنهٔ موافق عد ایدییوردی.

دانس تعلیمی ایچـون خانه خلق صفـه‌یه طوپلاندی. عزیزه‌خانم اورتولوباشنی قورویدورك قاپیسندن چیقاره‌رق کندی کندینه :

— سن اسیرکه ربم .. بو أوك خلقی هپسی تیمارخانه قاچقینی .. شـمدی بونلر هپ ایریلی اوفاقلی اورته‌یه چیقوب صیچرایه‌جقلرمی ؟ .. آی تیمارخانه‌جینك کوزی چیقسـین ... سیر ایده‌یم . باقه‌یم ...

مفتون الندهکی فرانسزجه رقص رساله‌سنی آچه‌رق :

—« والس » اویونلرك شاهیدر . بواویونك محل ایجـادی آلمانیا اولدیغی روایات قدیمه‌دن ایسه‌ده مأخذیمز بونی قبول ایتمه‌یور . (« والس » اصلاً فرانسز محصولیدر . بو اویونی ایلك دفعه اوله‌رق قرلریمزدن اوچنجی هانری اوینامشدر) تفصیلاتیله سوزه کیریشوب برطاقم وثائق تاریخیه سرد ایدییور . شمدی بونلرك بزه لزومی یوق . بالومزباقینده ویریله‌جکندن والس حقنده معلومات

— قوزوم کوچك بك . . . « بالو » نه‌در؟ آیو بن بیلمم . . . بکا اکلاتسه‌کز . . .

بو استیضاحه قارشی ماهر سونجدن ایکی النی بر برینه چارپوب کمال نشئه ایله آغزینی ظرافتك یاغندن پوسه‌چین اوله‌جق‌مش کبی یوزینه یاقلاشدیره‌رق :

— بالو نه بیوك بر اکلنجه‌در بیلسه‌ك ظرافت ؟..

عرب استغرابله :

— نه اوله‌جه ؟

— چالغی چاله‌جق... بر قادین بر ارکك، بر قادین بر ارکك، بر برینه صاریلوب اوینایه‌جقلر...

بو سفرده ظرافت ایکی دست سرورینی بر برینه اوره‌رق پشتماللی بلنی صاغه صوله برایکی چالقه‌دقدن صوکره :

— اوخ نه اعلا... اوخ نه اعلا... بن‌ده علی‌یه صاریلوب اوینارم... اوخ کل کیفم کل... نه قدر ایش اولورسه بن کوروروم... قاچ تجربه یمك ایسترسه پیشیریرم ...

کیمنی فوق العاده نشئه‌لندردی. ماهر سوینجدن عادتا قابنه صیغمیوردی. بالو اثناسنده ایچیله‌جك، اویناه‌جقدی. دامادیك مادام ماقفرلانی آغوش سوداسنه آلوب ده برقاصیرغه کبی او یوزن میدانی دونرکن او نشئهٔ رقص، او سرمستئ غرامله معشوقه‌سنك سمع رقت و مرحمتنه نه قابلی کلمات استرحام فیصلدایه‌جق. بوبلو اعلان عشق ایچون نه کوزل بر زمین تهیه ایده‌جکدی.

مفتون النده رساله ایله تعلیم رقص ایچون میدانه چیقدیغی زمان لکبیوك خواهشله اوزرته آتیلان طالب ماهر اولدی.

زوجینك بو آرزوسی، بو هوس شدیدینی، بو چیلغینلقلرینی کورن لبیبه فوق الحد مأیوس اولیور فقط بو بالونك، ماهرك اسرار معاشقه‌سندن بر قسمنك ترشحنه مدار اوله‌بیله‌جکی احتماله مبنی کتم تأثره اوغراشیوردی.

بو اکلنجه‌یه چیلغینلق درجه‌سنده سوینلردن ایکنجیسی‌ده طرافت اولمشدی. آشجی قادین «بالو» نك نه‌یمك اولدیغنی آکلامق ایچون ماهره مراجعتله:

ومادامه‌سی ... جمعیتمز اعضاسندن موسیو قامیل ..
بر ایکی ازکاك بر ایکی قادین .. ایشته همان بوقدر ...

— یالکز برجهت بنی دوشوندیریور ..

— هانکی جهت ؟

— بزم عائله خلقندن رقص فننه آشنا بر فرد
یوق ...

— عائله‌کز افرادینه « آداب معاشرت »
تعلیمی ایچون سزك بر « قور » آچمش اولدیغکزی
بیلیورز ...

— اوت ...

— « دانس » ده « آداب معاشرت » تمه‌سندن
برقسم دکلیدر ؟ ..

— حقکز وار ...

— شمدی خانه‌کزه عودت ایدرکن تنابجینك
بزندن بر « رقص رساله‌سی » آلیرسکز . کوشکه
کیدر کیتمز تعلیمه باشلارسکز .

۱۹

مفتون او اقشام کوشکه جیبنده بر « تره‌ته
دولادانس » ایله عودت ایتدی . بوبالو خبری
خانه خلقندن کیمینك صوراتنی صمورتدی .

اوروپاده هپ او . . . اوت موسیو شمدی
بر اکلنجه‌دن بحث ایدیورسکز . . .

— اوت . . . بك اوغلنك « تی شان » دیدکاری کوچك باغچه‌لرده بیوك جاده نامنی ویردکاری دار سوقاقلرنده ، قرانلق هوا آلماز بیراخانه‌لرنده ، طوزدن نفس آلنماز شیشالیسنده ارتق بوکلدق . کوکل براز قیر هواسی آلمق ایسته‌یور . تکمیلی مصارفی بکا عائد اولمق اوزره ارن کوینده سزك کوشکده بر اکلنجه ترتیبی آرزوسنده‌یز . .

— پك أیی اولور . . .

— برقیر بالوسی یاپه‌جغز ...

— اعلی ... اعلی ...

— سزه بر هفته مساعده .. بویله بر اکلنجه ایچون ایجاب ایده‌جك استحضاراته باشلایکز ..

— بو فکریکزی آلقیشه سزا درجه‌ده کوزل بولدم . فقط بو مسامره‌مزی وجودلریله تزیین ایده‌جك ، ذواتك کیملر اوله‌جغنی لطفاً سویلرمیسکز ؟

— غلبه‌لق یوق . سز ، بز . . شهیم بك

— سزه دیمدیمی ؟ لاقردیسی اولورکن ایشته غوغا باشلادی . ذاتاً زوجه‌مك الك بیوك ذكاوتی هرسوزی قاش كبی اوكنه یایه‌رق غوغایه آلویرشلی اولان جهتنی چكوب آله آلمقده كوستر- دیكی مهارتده‌در .

— امین اول موسیوكه سكا نسبتله بوخصوصده بن‌پك كری قالیرم . یانكده غوغاجو لقده چیراق بیله اوله‌مم . . .

مفتون بولندیغی صاندالیه‌دن بردنبره دیم‌دیك آیاغه فیرلایه‌رق :

— یوق . . . یووووق . . . دیكله‌یه‌مم . بزم اوده كیلره نسبتله بوسزك غوغا كزبك طاتلی ، پك ظریفانه . . . عادتا باللی بوره‌ك . . . فقط توركجه‌ده برضرب مثل واردر « انسان هركون یتق یسه بیقار » دیرلر . . بنده غوغادن اوقدر بیقدم كه ارتق الك طاتلیسنه بیله یوزم یوق . . . فقط تحف شی . . بوعائله حالی ، قاری قوجه كچیمی . . . محیطه ، تربیه‌یه ، تمدنه عائد فرقلر طی ایدلدیكی حالده افریقاده‌ده‌ده ... آسیاده‌ده ...

— بیوك برا كلنجه ...

— نره‌ده ؟

— اره‌ن كوینده سزك كوشككده ...

— تمام اكلنجه محلنی بولدیكز ..

— نه‌دن ؟ سزك كوشكده اكلنجه یاپیله‌مازمی ؟

— یاپیلیر . ذاتاً هر كونده یاپیورز ...

— ناصل ؟

— قاریم ایله ... ایبه‌قوجه‌سیله ... ظرافت آلی ایله .. راجی هپمزله هرساعت غوغا قیامت قوپییور ...

— جانم براقكز اوعائله دیرلتیلرینی ... او ، هر یرده اكسیك دكل ... ذاتاً قادینلرك غوغاسز ایچلری صیقیلیر ... بونلرك عقللیسی بزم مادام دكلمی ؟ بعضاً بر كونده اوچ دورت دفعه دالاشیرز .

مادام ماقفرلان كنایه‌لی بر تبسمله :

— تشكر ایدرم موسیو ... أش ، دوست مواجهه‌سنده نی دائما دیرلكسزلكه دائر اولان حكایه‌لره سوی مثال اوله‌رق تشهیر ایدرسك .

موسیو ماقفرلان بر قهقهه صالیویره‌رك :

لیدیه‌نك بو بله بر ره‌نمسی مفتونك جانی صیقدی .
همشیره‌سنك آچدیغی انظار اشتباهی آووتمق ،
اویوتمق ایچون برچاره دوشونمك فکریله دایقانلی
سوقاغه چیقدی . اودوشونجه ایله طوتدردیغی
مشیئله دالغین ، دالغین کیده کیده کندینی بك
اوغلنده موسیو ماقفرلانك قاپیسی اوکنده
بولدی . چینغرغی چکدی . ایچری کیردی .
موسیو ماقفرلان ییلدیزجه پك زیاده اهمیت
ویریلن سیاسی برمسئله‌ده سرای قوداماناریننك
اوهاماتی تطییب ایده‌جك برصورت حل بولمش ،
« شانتاژ » عوعوه‌سیله کیفیتی آلولندیره‌ن غزته‌
لری‌ده هر زمان آلدقلری حق سکوتك همان
نصفندن آز برمبلغله صوصدرمغه موفق اولمشدی .
بوخدماتنه مقابل ماقفرلان جنابلری ییلدیزدن
آووجلرینی طولدیره‌جق برمکافات نقدیه‌یه مظهر
کورولمشدی . بوندن دولایی کیفی یرنده ایدی .
مفتونی کمال بشاشتله قبول ایده‌رك همان دیدی که :
— أی که کلدیکز . سزی کورمك ایسته‌
یوردم .
— نه‌وار ؟

همشیره‌سنه معاونتده بولونورسه جاسوسلغی ایتمش اولور ؟...

— جاسوسلغك مهمی علی الخصوص مشروعی بولندیغنی بیلمیوردم .

— سز بو رجامی قبول ایتمزسه‌کز راجی آغا بکمه مراجعت ایدرم..

— راجی مرد اوغلاندر . او بویله عادی بر جاسوسلغی هیچ بر وقت قبول ایتمز ...

— اویله ایسه بو ایشه کندم صیغانیرم ...

— هاه شمدی اولدی ایشته .. پاچه‌لریکی صیغا .. چارشفی چك باشکه ، دوش قوجه‌کك آرقه‌سنه .. بك اوغلنده میخانه ، بیرخانه ، دها بیلمم نه‌خانه .. اونره‌یه کیره‌رسه سنده کیر ... اوزمان مهرك اسرارینه واقف اولورسك ...

برادر ایله همشیره آره‌سنده‌کی مجادله‌او کونی بو راده‌یه قدر واره‌رق صوکره قاپانمشدی . لکن آغابکیسندن آلدیغی تحف جوابلر ، کوردیکی عجیب طورلر لبیبه‌یی بوسبتون قوشقولاندردی . قادینجغز او کوندن صوکره زوجنك حرکاتی اوزرینه کوزلرینی دقت آچدی .

§

— بیلەم سزك فلسفە کزجە انسانلرك شیطانلغە بیاملرنی بتیرلیمدر ؟ یوقسە براعتلامی؟ یالکز بنم بیلدیکم ، حس ایتدیکم ، عادتا واضحاً کوردیکم شی قوجەمك شو آزەلق آزمەسی . . . اونك بو آزغینلغنـدە سزك دە دخلی وتأثیریکز بولنمەسیدر .

—- صاچمە سویلیورسـك لیبە . . . سنك قوجەکی آزدرمقدە بنم ایچون نە منفعت تصور اولنەبیلیرکە بویلە بر مناسبتسزلکە قالقەیم ؟

— بیلەمم ؟ سزك حرکاتکزە ، افعالکزە باخصوص فلسـفەکزە کیمسەنك عقلی ایرمز . حتی کندیکزك بیـلە . . . اونك بو آزمەسـندە سزك حقیقةً برتأثیریکز یوقسە . سودیکی فرانسز قاریسـنك کیم اولدیغنی ، مناسبتلری نەدرجەدە بولندیغنی تحقیق ایدوب بکا خبر ویریکز .

— او . . او . . فنا دکل . . . خانم افندی زوجی نك تحقیق احوالی ایچون بی ، آغا بکیسنی جاسوس کبی استخدام ایدەجك . .

— بویلە مهم ومشروع برخصوصدە انسان

تيتره‌يوردم . (بكه‌نيامزسه‌م) مأيوسيتم بيوك اوله‌جقدر .)

هپ بو سوزلر ، مصراعلر ، پارلاق دكلمی ؟ زوجنك اغزندن جيلرندن چيقان ، طاشان بو بداهتاره قارشی بی تأثر قاله‌جق بر زوجه تصور ايده‌يه‌مز . هپ بونلر ماهرك صداقت بيته‌دن زوجه‌دن انحرافنی كوستريبور .

مفتون بربرينك يوزينه آنديغی ايكی باجاغنی تيتره‌ته‌رك دالغين برطورله :

— تحفشی ! . . بردليقانلی فرانسزجه‌دن درت مصراع ازبرلرسه صداقت زوجيه‌دن انحرافمی ايتمش اولور ؟

— يوق . . يوق . . بويله بيهوده مدافعه‌لره ، تأويلاره لزوم يوق . مسئله‌نك اصل تحفی ، ماهرك بو غرابت احواله سزكله صميق فيق دوشوب قالقمغه باشلادقدن ، بلك اوغلنده بعض مأهلر تزيينه داداندقدن صوكره اوغراميسيدر .

— ها !.. هايدی باقه‌لم بنی ده زوجك كبی بر احمقی آزدرمق تنزانده بولنان بر شيطان دركه‌سنه ايندر .

Madame vous êtes la reine de mon Coeur

(مادام كوكلك ملكه‌سي سكز)

Madame pourriez vous me dire les heures où s'absente votre mari ?

(زوجه‌كزك غيبوبت ايتديكي ساعتلري بكا سويله‌يه بيليرميسكز ؟) جمله‌لري بك جالب دقت ، بك معنيدار دكلمي ؟ ايشته بو دلائلدن ، ماهري طبيعتي خلافنده‌كي بو دنيالكارده ، بو خواهشلره سوق ايدن بر قوت ، بر مؤثر ، دها طوغريسي بر مادام اولديغني آكلايورم . كفته‌سيله ، ايسته‌سيله فرانسزجه بر شرقي ازبرله‌مش سويليور . قولا-غمك ديبنده ايجه كوندوز مرلدانمه‌سندن بوني بن ده اوكرندم .

L'aveu que je voulais vous faire
Est un aveu tendre et discret
Mais je tremble de vous déplaire
J'en aurais un si grand regret

(سزه ايتمك ايسته‌ديكم اعتراف ، بر اعتراف رقيق و خفيدر . فقط سزه بكنيلمامك (خوفيله)

بیون باغیسنك برساعتجك اولسون بیوننده طوغری طوردیغنی کوره مزدم . همان بر طرفه چارپیلی ویردی . نه ایسه اوغراشه اوغراشه براز آدمه بکزه تیر کبی اولدم .

— نه یاپه لم . سن کندك بکندلکده واردك . عملکر چك ...

— شمدی ده لزومندن فضله انجه لکه ، ایکی درهم برچکردك اولمغه یلتنیور . انجه لك ، شقلق خلقتنده اولمدیغی ایچون کولنج حالره کیرییور . پانطالونلرك قاتلری بوزولماق ایچون باصقیلره چاکتلره یاردیسولره آصقیلر ، درلو رنك وشکلده بیون باغیلر آلمش . برینی چیقاروب برینی طاقیور . یاراشدیغنی بندن صورییور . اولدن ایکی کلمه فرانسزجه او کرنه سنی ایسته مزدی . شمدی جیبنده کوچك بر مکالمه کتابی ، طورمیوب ازبرله یور .

Bonjour madame. Comment vous portez-vous?

قبیلندن مکالمات عادیه دن باشقه آیریجه کاغدلره یازلمش :

— زوجمی ...

— ماهریمی ؟ سن ده قوجه کی فصولیه کبی نعمتدن عد ایدییورسـك . بن دنیـاده اونی آیارتمغه هوسـلنه جك قاری تصـور ایده مم . قادینلرك طوپی بردن ایشته بویله سنك کبیدر . آلیق صـالیق قوجه لرینی آفت ظن ایدرلر . دنیانك کوزلی اوکا دیکلمش قیاسنده بولنورلر.

لیبه حدتله قاشـلرینی قالدیروب تأیید مدعا ایدر صـورتده برقاچ دفعه معنالی معنالی باشنی صالladقدن صوکره :

— أوت آیارتیورلر . هم آیارتانده بر فرانسز قاریسی ...

— او .. او .. او ... ماهر بکی آیارتان تورکده دکل ده فرانسز قاریسی ایمش ... بونی نه دن آکلادك قوزوم لیبه ؟

— بنی انصافله دیکلیکز . بو آدم بزم أوه بکی ایچ کوکیسی کلـدیکی وقت قوله لی کوملك کیمدیکه یاقه لق ، قوللق قوللاغنه بیله پك آلیشمامشدی . قالبسز فس ، دیزی چیقق پانطالون ، طوزلو اوکجه سی چاریق اسقارپنیله کزردی .

ماهری آلافرانغه‌لق عاشقلرینك «دەبوش» قسمنه «اینی‌سی‌یه» ایتدیکنی آکلایوردی. فقط بر آنشته قائن برادرینی نیچون آزدیرسنڭ؟ ایشته بوکا برسبب کوره‌میور، بر معنا ویره‌میوردی. بر سکوت ایتدی. ایکی سکوت ایتدی. نهایت ماهرك احوالنده سکوتنه تحمله آرام براقیه‌جق طاشقینلقلر، سنه قیقلرده بالخصوص دیکر برقادینه کوکل ایلیشدیرمش... خایر عادتا طوتولمش اولدیغنه دلالت ایدر امارەلره مصادف اولنجه بر کون برادرینك اوطه‌سنه کیده‌رك استیضاحات دهمه‌سی اولدیغی اشراباً قاپی‌یی قاپادقدن‌صوکره:

— آغا بك بو نه رذالت؟

— نه اولمش؟

— زوجم کوندن کونه چیغرندن چیقیور..

— آدم سن‌ده براق شو آبدالی...

— آبدال مابدال اما قوجه‌مدر....

— قوجه‌کسه الله مبارك ایتسون الکدن آلان یوق آ...

— ناصل آلان یوق؟ آیارتمغه‌اوغراشیورلر..

— کیمی؟

امان غيرت ايدييم، برشي چاقديرمه‌يم، دييورم. ايصتمه برتي چكمييوركه . . . قاري كوپوغلو قورناز... وجوديمي زلزله‌صاردیغنی آكلايور... صوكره‌مادامك يانندن قاچيورم. نه‌لازم بنم.. بوقاري بكا حرام، بنم أوده‌ده‌سك كبي زوجه‌م وار دييورم. أوه كيدرك بتون حرصمی لیبه‌دن چيقارمق ايستييورم... لكن آه ناصل‌ا كلاته‌يم أنشته نك قاريسي سوييورم. اوقشايورم... أندن طوتيورم. نافله.. برلذت يوق.. هيچ برشي طويميورم. مادام بكا صانكه قايمق، قاريم صمان كبي كليور... واي كچمشنه به حرام شي نه قدر طاتلي اوليور!..

— هاي ا. مستحقكي ويرسون نه آبد انسك ماهر...

بويله بك اوغلنده كيجه‌لر كچيروب انشته قانك برادر يورغون آرغين، اوبقوسزلقدن يارى بايغين برحالده أوه عودت ايلدكارى زمان لبيبه زوجنده كلى برتبدل، اسكى عاداتى خلافنه تحف تحف يكيلكلر، بعضاً ايپه صاپه كلمز ـ اليلكلر كوردیكنـدن آغا بكيسي مفتون بكك، زوجى

بر کره قیزارسه دوکلمه‌یی اولدرمکه قالقمازمی؟
وای جانمه؟.. روولور نشانه‌ده هیچ ادمانم
یوق... باق صوبا اینه، توبولله، چوبوقله اولسه
ایمانی کوره‌تیرم...

— بوووق ماهر! بوجه‌یتلرماویله صوبا، چوب،
مطراق فلان کیرمز.. دقت ایدرسه‌لك.. آغیر
تمکینلی، احتیاطلی طاورانیرسه‌لك.. هیچ بر شی
چاقدرمازسه‌لك.. موسیو ماقفرلان دائغین، شاعر،
بر حریف، نه آکلایه‌جق!..

— ناصل نه آکلایه‌جق به!.. قاری پك
سربست... قوجه‌سنك اتنده کلیور لاربه‌وق
المدن یاقه‌لایور.. «مونه‌ی قومان صـارا؟»
دییور. بن ده «صاوایه‌ن ترهبیه‌ن! ترهبیه‌ن!
ترهبیه‌ن!..» دییورم. صوکره کولویور..
کولویور.. کولویور.. ألی برقاچ دفعه صیقیور..
یوشاق، یموشاق اونك بیاض طومبول ألی بکا
طوقونجه تکمیل وجودم عیبدر سویلامسی ایشته
اویله تحف برحال... برشیلر اولیور... ایصتمه
یاقه‌لامش کبی هابدی بنی برتیتره‌مه آلیور...
ایکی چکمم زانغیر زانغیر بربرینه اورمه‌یه باشلیور..

— بن نه قانٔن برادر بیلیرم.. نه انشته ... بن حقیقت پرست بر آدمم... لله قادینی ارککلردکی قادین ایچون یاراتمش.. فقط برارککتک برقادینله یاشایه جقدر دیه امر ایتمامش . هیچ بر دینده ، هیچ بر فلسفه ده بویله بر صراحت یوق... شمدی سن بنم انشته مسلك دیه بویله الك بیوك حقیقتلری انکارمی ایده جکم ؟ . . بزم کی حقی، حقیقتی، انسانیتی طانیر ، عقلی باشنده ، محاکمه سی یرنده انسانلر ، بر برینی ملائك صنفندن عد ایتمزلر . آلودهٔ معاصی اولاد بشردن اولدقلرینی بیلیرلر. یکدیگرینك قباحتنی تعییب وتشهیر ایتمزلر ، کورمه مزلکدن کلیرلر . اورت باص ایدرلر ، بنم همشیره مه قارشی بن سنك قباحتکی کیزلرم .. سنککنه قارشی سن ده بنمکنی اورترسلث،کچنمه بویله اولور ...

— آه انشته جکم کوزل سویلیورسك اما بنم کوکل ویردیکم قاری،قوجه لی.. بلانك بیوکی اوراده . . . سینیور پاردیسومیدر ؟ چلبی قاپوطمیدر ؟ موسیو ماقفرلانمیدر ؟ نه در ؟ ایشته او حریف بو ایشی سه زوب ده ، اوفرنك قفاسی

بویله سنکله بك اوغلنده بولنوبده صوکره أوه عودت ایتدیکمز زمان بم هرحاله دقت ایدییور. درلو بهانه‌لر بولوب جیبلرمی قاریشدیرییور.. البسه‌لریمی قوقلایوب : « اوف اوستك باشك هپ فرنك قاریسی قوقویور » دییور . . . اودن غیبوبت ایده‌جکمز کیجه‌لرده باشقه قادینلره کوز آتماملغم ... سنك سوزلریکه‌اویماملغم ایچون بکا درلو آندلر ویرییور .. یمینلر ایتدیرییور.

— قادینلر جانم ... اونلرك هر دیدکلرینه اهمیت ویریلیرمی؟ اونلرك سوزلرینی طوتمق لازم کلسه هرکون ایکندی زمانی أوه کلملی صباحلین قلم وقتی چیقملی... یلکه بویله یابان ابدال قوجه‌لرده بولنور. فقط نه یاپسه‌ك اونلره یارانیلماز.. ینه دیراتی چیقه‌ره‌جق برشی بولورلر ...

ماهر، انعطاف ایتدیکی نقاطده ثانیه‌لرله طوران آغیر، مجف ، مستانه نظرلرله انشته‌سنی یوقاریدن آشاغی‌یه سوزه‌رك :

— سن ناصل انشته‌سك‌به ؟.. قائن‌برادریکه باشقه برقادینی سومکه مساعده ایدییورسك.. بکا اوقدر یوز ویرمکه کلمز... یوز بولاجه صوکره آستارینی‌ده ایسترم‌ها!..

انشته‌سی اوليورز ؟ بنم کی بر أنشته‌يه شمدی
لعنت ايديبورسك دكلمی ؟..

— هيچ بروقتده ...

ماهر شاشقين شاشقين مخاطبنك يوزينه باقه‌رق :

— هيچ بر وقتده‌می ؟.. اکلايه‌مدم ...
چونکه آچيقجه سويله‌يه‌مزمی ؟ سن بنم همشيره‌مك
اوزرينه بويله بر فنالق ايتسه‌ك بن سكا چوق
کوجه‌نير ... طوغريسی لعنت ايدرم ...

— چوجقسك ماهر چوجق !.. بر انسانك
مشروع قاريسی باشقه بويله خارج مشروعيت
مناسبت پيدا ايتديکی قادينلرده ينه باشقه ...
دنياده بر قادينله ... زوجهٔ منکوحه‌سيله طورمش ،
اوطورمش قاچ ارکك بولنه‌بيلير ؟ بن ارککلکی
نقطهٔ طبيعيه‌سندن محاکمه ايتديکم ايچون .. نه‌سنك
بويله بر سوداية دوشمش اولمه‌که قيزارم . نه‌ده
بنده بويله بر حال وقوعه کلديکی زمان سنك حدت
ايتمه‌کی ايسته‌رم ... سن سکسان قادينه کوکل
ويرسه‌ك ليبه ينه سنك زوجه‌کدر .. اونك
مشروعيتنه هيچ خالل کلمز ..

— فقط سنك همشيره‌ك چوق حسلی قادين ..

— نه ایشی ؟ ..

— اوف... بکا ده قاریه ده یازیق اوله جق...

— نه دن یاوروم ماهر ؟ نه دن ؟ ..

ماهر انشته سنك ایکی الندن طوتوب صیقه رق :

— سویلرسه م بکا لعنت ایتمزمیسك ؟

— قطعا ...

— مادام ماتفرلان یوقمی ؟..

— ای ؟..

— ایشته اونی کورونجه بنی بر آتش بورویور... وجودی وجودیمه بر آز تماس ایدرسه او قدر الکتریقله نیورم که ... آه انشته جکم آه مادامده بر قادین قوقوسی وار ...

مفتونك صیمصیقی طوتدیغی اللری دوداقلرینه کوتوره رك بوسه لره غرق ایده ایده، قطرات یأسیله ایصلاته ایصلاته :

— ایلیق ایلیق ... تا روحمه قدر نفوذ ایدن، مسکر بر رایحه. آه ایشته او قوقو بنی بیتیریور، اولدیرییور ...

ماهر بر آز دیکلندکدن صوکره :

— بز ، بربریمزك هم قان برادری .. هم

خمیل ، کورکوسز ، جاهل اولورسه اولسون ینه ارککدر. چیچکدن چیچکه طولاشان آری کبی برسوق شدید طبیعتله حسندن حسنه کوکل کزدرمك حس رجولیتنه غالبه ایدەمز ... بی عفو ایت لبیبه ! بو بدلا قوجه‌که دیکرقادینلری سودرمك ایچون درس عشق ویرمك، اوکا اصول موفقیت و آداب سودا تعلیم ایتمك مجبوریتنده‌یم.

بك اوغلی مسامره‌لرینك برنده مادام ماقفرلانك نشئهٔ سوداسیله ایچکی‌یی فضله قاچیران ماهر انشته‌سنی بر کوشه‌یه چکه‌رك براز شاشی نظر ومستانه ادا ایله :

— بکا باقسه‌که انشته‌جکم ...

— سویله ...

— بنی برده‌ا بو عالمه کتیرمه . . رجا ایدرم ... بنم آیاغم بو ارالردن کسیلسون ...

— نیچون ؟ ..

— آه ناصل سویله‌یه‌یم ؟.. انشته‌م سلك !

— انشته‌ك اولمقدن نه چیقار ؟

— ایش باشقه ... ایکی کوزوم .. ایش باشقه ...

ذاهب اولان ماهر خوف ومحجوبيتندن يرلره كچيوردى . اويله كوزل الك سكسان اركك آوجى ايچنده صيقلمه‌سنه بر زوجك ناصل تحمل ايده‌بيلديكنه ، بودريا دللكنه زواللى صاف دليقانلى بر درلو عقل ايرديره‌ميوردى .

قائن برادرينك فرنك قاريلرينه بويله آشنلمه‌سندن زوجه‌سى ليبا يه قارشى محبتى پك كه‌وشه‌مش اولديغى مفتون اكلايه‌رق كنديكنديكه :

— زواللى قادينلر انسانيته قارشى اولان الك بيوك خدمتكز تواليدايكن بو وظيفهٔ قدسيه‌يى ايفادن صوكره اعتلايه بدل چوغكز زوجلريكزك انظارنده سقوط ايديورسكز . برقاينله اركك آره‌سنده ايكى اوچ سنه‌لك برمدت زوجيت .. برده چوجق .. محبت عائله‌نك الك يوكسك طبقاتنده طيران ايدن زوجلرك بال‌سوداسنى بلهيوريوردى ، دوشيوريور ، قيرييور ، بيچاره ليبا اكثرى قادينلرك دوچار اولدقلرى بو نكبته اوغرامامق ايچون سن خام خلاط برقوجه انتخاب ايتدك . اونك برچوق بدلالقلرينه‌ده قاتلاندك . اوبوكون نظر اشتهاسنى سندن چويردى . براركك نه‌قدر

وفاتندن اول ثروتنك برقسمه آل آتمق احتمالی
پیدا اولی ویرنجه ماهری یمله‌مك ایچون ایجاب
ایدن پاره‌یی صوك وسعنی استعمال ایله تدارکه
اوغراشیوردی . قاین برادری طومبول مادام
ماقفرلانه باییلیور ، بیتیوردی . فرنك قاریسی‌ده
بوقاشلی ، کوزلی طیقناز ، کوربوز تورك دلیقا-
نلیسنلك بلاهته قریب بر ساده دللکله ، کویا
بومفتونیتندن هیچ برشی حس ایتدرمامکه چالیـ
لایه‌رق ، آره‌ده صره‌ده کندینی اونوده‌جق برمستیٔ
غرامله قایدیردیغی باینین نظرلر . قارشیلك بی حس
قالمیوردی .

فرنك عادتنجه ، بولوشمه ویا وداع زمانلرنده
أل أله طوتوشمق لازم کلوبده ماهرك بر حس
شدید اشتیاقله اوزاندیغی دست رعشه داری
مادام ماقفرلانك یموشاق پارمقلری آره‌سنده
خفیف بر تضییقه اوغرانجه دلیقانلینك یوزی
حمرت سودا ایله آتشله‌نیور ، یدعفت زوجه‌سنك
مخالصت دوستانه‌نامنه‌دیکر برحس غیرمو الاتکارانه
ایله صیقدیغنك فرقنه واروبده موسیو
ماقفرلانك حسدتدن بر آتش کسیله جکنه

ينك صفحاتندن هر كون برينى دلوب دشه جك مؤثراتله طولو بر محيطه دوشرلر ايسه اسكى اعتيادلرندن يواش ، يواش كنديلرنده بر شى قالماز . . . هان خبرلرى اولمه دن تبديل قناعت ايدرلر . .

دفعةً وقوع بولان تكليف معهودنده موفق اوله ميان مفتونك تدريجى حركتى تقديرنده تأمين غايه ايده بيلمسى ممكندى . قائن برادرينى بعض جمعيتلره ، اكلنجه لره آليشديره بيلمك ايچون زواللى بى كركى كى بوتمق ، ايجاتمك لازمدى . غيرارادى واقع اوله جق قاباقلرينك صفوتنه ، كوركوسزلكنه ، جهالتنه باغشلانمسى ، نظر عفو ايله كورلمسى استرحاميله ماهرى بك اوغلنده بعض دوستلرينه تقديم ايتدى . قائن برادر ، بو عالملره قارشى اولا بيكانه لك وعادتا وحشت كوستردى . يواش ، يواش براز آليشدى . ايكى شى اك زياده خوشنه كيتدى . قادينلر وقمار . . . فقط لسانه بالخصوص برچوق عاداته عدم وقوفى پك چوق تحفلقلره سببيت ويريبوردى .

مفتونك نظر حرصى اوكنده قاسم افندينك

ارتق دایقالی به بوبحثه دائر شق شفه ایتمامشدی . ماهرده آره لرنده هیچ بویله بر سوز کچمامش کبی بولنیوردی . فقط ماهرك صفوتنه نظراً مفتون عادتا بیوك بر « پسیقولوغ » علم احوال روحیه عالمی عد ولنه بیلیردی . قاتن برادرینك هیچ بر حالی ، حرکتی نظر دقتندن دور طوتمیور ، دمیرك قیزوب قیزوب ده نهایت چکیچ آلتنده استه نیلن اشکالی اخذ ایده جك بر یوموشاقلق پیدا ایتمسی کبی مفتون ده ، ماهرك ایشته اویله بر طاو زمانه انتظار ایدیوردی .

بعض کیمسه لر واردر هر هانکی بر شی حقنده پیدا ایتمش اولدقلری اعتماد وقناعتی الی الابد محافظه قیدنده بولونورلر . بونلرك بطلان قناعتلری کندیلرینه اثبات ایدلسه حقیقته قارشی طوروه رق بینه رد ایله مقابله ایدرلر . کثیریلن الك قوی دلائله قارشی جواب اعطاسندن عاجز قالنجه الك زیاده کوستره بیله جکلری صورت تسلیمیت : « اه عشقنه صوص . . فکریمی بوزدجقسك . ایلری وارمه . . سویله سه ك ده ارتق دیکله مم . نافله یوروله . » سوزندن عبارت قالیر . فقط بو ذوات ، او قناعتلر -

بی فهم علی بو تعبیری عربك صورت استعما-
لنده کی مقصددن بوسبتون اوزاق برمعنایه آله‌رق
یعنی قاپی یولداشی مآلنده باتلقی :

— پکی نه‌شیم ! . بوندن صوکره اویله‌دیرم..
دیمشدی . ظرافت اوغلانك کولکه‌لنمش
بییقلری آلتنده‌کی کوزیه یننه دوداقلریله
تلفظ ایتدیکی بو تعبیر صمیمیتی ، استماعه
بردرلو طویامیه‌رق :

— اما، بایلدم علی!.. نه‌غوزه‌ل‌سویلدی..
بردها سویله باقه‌یم !..

— نه‌شیم ...

بوتلفظ لطیفدن عربك تکمیل موجودیت
سوداسی جوشه کله‌رك :

— آدوستلر بیتدی آرتق بنم ایشم ...
نعره‌سیله زواللی علی‌یی بربهت عظیم ایچنده
براقدی ...

§

مفتون ، میلیونرلر علیهنده‌کی فلسفهٔ مخصو-
صه‌سنی ماهرانه تلقین‌ایله نتیجهٔ حکمیاتنده درمیان
ایلدیکی مهر ، سند سرقتی تکلیفندن صوکره

طورسون ... بن سندن جانمی اسیر کرمییم آه علی جکم ؟ ..

علی لزومندن فضله اوردم طویاز بردلیقه نلی، عربك بوسماحت وفرط امنیتی بر حس مادرانه ایله اویاتمش بیوك بر توجهه، بر محبته حمل ایدییور.

ظرافت شـمدی شـعبانك اغتر قیله یاتوب یاقلدیغی زماندن زیاده مضطرب سودا.. کیجه‌لری راحت نومدن محروم. بودلدار شابنه المدرونی نه‌یولده افهام ایده‌بیلمك چاره‌سنی بی آرام تحریله نالان ...

— « عجبا ایچمـده یانغین وار » وار دییه باغره‌سه‌می؟. یوقسه بر دنبره‌بیوننه می صارلسه‌م؟.

قیبلندن درلوصور اعترافه آره‌سنده‌بی قرار، متردد ... نهایت برکون ظرافت علی نك، کندینه «باجی» خطابنده بولنمه‌سندن بالانفعال :

— آیو بکا بردها « باجی » دیمه ...

— یانه دییه‌یم ؟

ظرافت النی اوزاتوب دلیقانلینك چکه‌سنی اوقشایه‌رق طاتلی ، یاپیق وبانغین برتلفظله :

— نه‌شیمدی ..

اكر اعلره برعنا ويرەميەرك قبولدە بر آز مستغنی بولوندی ، فقط ظرافتك شيرين تبسم اقناعنی ابذال ايله :

— آه يه آيو... سن كنجسك . . يده وجوديكه آرت اولسون .. أبی ايش غور ..

اشتهاسی كتابدە اولان علی بر ايكی استغادەن صوكره بوله طورمامغه باشلامش ، صباحلری مطبخ قاپوسنه كلەرك :

— آبلا اقشامدن بكا نه طاتلیمی صاقلادك ؟

ديەجك قدر تكليفسزلكی ايلرلتمشدی .

بر آی باشنده ظرافت يدی مجيديه آيلغی كتيروب علينك آوجنه قويەرق :

— آل بو (فارا) سنده طورسون ...

ديمشدی . بو بيوك امنيته وجه استحقاقنی وقتاً تعيين ايدەمەين علی شاشقين شاشقين مخاطبەنك يوزينه باقەقالنجه ظرافت درلو امحنا وفقيرديلر ايله :

— آ ! يوزيمه نه باقيورسك آيو ؟ .. تكليفمز واری ؟ . بنده طورەجغنه سنده

دوشدی . أت تحته‌سنك باشنده ساطورك صاپندن یاقالایور :

علم علم كل علم
كل دینه كل یارم
كل دینه كلمزسه‌ك
برشفتالی ویر علم

شرقیسنك مصراعلرینی لایعد دفعه تكرار ایله اوكنده‌كی تحته‌یی بیوك برسرعتله بلاانقطاع یكرمی اوتوز دفعه طاقیردا‌تیور . . صوكره شفتالی مصراعنه كلنجه قوللری كه‌وشه‌یور ، كوزلری سوزیلیور ، ساللری آقارق مدید بر قهقهه ایله صاغنه صوله یاپالایوردی .

بوكنج اوشاغك اوخانه‌یه ورودندن صوكره آشجی قادینك قلبنده شعله اولان كانون قدیم سوداسی كولنی ویردی . اونك یرینه ، علی ایچون بربركان آتشفشان فوراته باشلادی ... اوغلانی الندن كاسه قوش سودیله بسله‌یه‌جكدی . طاووق بوطلری ، الك عوشاق قیله‌طیلر ، بوره‌كلر ، قره‌مالر ، لالانغه‌لر ، كیزلی كیزلی هپ علی‌یه یدیریلیوردی . اوغلان اول امرده بوطاشقنجه

یکی اوشاق ظرافتك بویله (شین) لری
یایوب چاتلاته‌رق آغیز طولوسی صاوور دیغی
(ماشاءاه) لردن صیقیلارق محجوبانه:

— علی ...

ظرافت اك عشوه کارفیقیردیلرینی، قیرتمه‌لرینی
اظهار ایله:

— علی‌می؟ آدم آدی‌ده غوزه‌ل.. کندی‌ده
غوزه‌ل.. صیقلمه اویله آیو.. هیچ انسان قاپی
یولداشندن اوتانیرمی؟ بوندن صوکره سن هپ
بنمله دوشوب قالقه‌جقسك ... یا علی جکم ...

بو «علی جکم» ادات تملیکیه تصغیریه‌سی
اویله عشق ایله شوق ایله تلفظ ایلدی‌که
قارشیسنده کینك بادۀ حسنیله سرمست کسیلن
ظرافتك بونوخطه علی‌یی برمزء قدر کوچولته‌رك
یوتی ویره‌لك جنته دوشدیکنه شبهه قالمدی.

ظرافتك بو پك عجولانه تکلیفسزلکاری
اوکنده علی‌نك چشمان محجوبیتی برده‌ا آشاغی‌یه
دیکلدی.

اوکونی ظرافت یمك پیشیرر کن سوتی‌لیمونه
سرکه‌یی باله قارشدیره‌رق نه یاپدیغنی بیلمز بروجده

بكاشمه‌دی یادكار قالیردی. باباسنی غوره‌جكی كلدكچه چوجغنك یوزینه باقار أكله‌نیردی .. كچن اقشام رؤیامده ینه غوردم. « بو آی آیلغكی آلدیسه بكا ویر » دیه ألنی اوزاتدی .. كلسین‌ده ویره‌یم.. ارتق بنی غوزمده دنیا ، آیلق فلان قالدیمی ؟ عجبا دنیا غوزیله غوریشه‌جه‌می ؟..

برقاچ كون‌صوكره‌شعبانك‌یرینه كنج براوشاق طوتولدی . علی . . . شـاب امردلكدن هنوز قورتولمش . . . بیقلری ترله‌مش ، اون طقوز یكرمیســنده، بویی، وجودی یرنده . . . لونی بیاض ، قاشی كوزی كوســته‌ریشلی . . پنبه‌پنبه یناقلرینك اوست طرفلرندن آیوا تویی صـقال باشـلری بلیرمش . . كوزلرینك ایچی كولیور تعبیرینه ماصدق اوله‌جق برحالده چهره‌سی‌دائمی برتبسم شبابتله جاذبه‌دار ، سویملی بردلیقانلی...

ظرافت بونی مطبخ قاپیسی اوكنده ایلك كوردیكی كونی‌الندەكی طابله‌یی برطرفه‌چارپیتوب آرقه‌سنی دیواره ویره‌رك شـاشالایه قالمشدی . كوزلرینی بویكی اوشاغك بهارحسننه‌دیكوب :

— نره‌دن چیقدی بوماششـاءاه ؟ . نظر دكمز انششاءاه ! . سنك آدك نه‌آیو ؟ . .

بيان ايتدكدن صوكره يشيل بويالى اوفاقجق
صنديغيله بر مكبه ، بر بوغچه ، شيلته و يورغاندن
عبارت اولان اشياسنى بر حماله تحميلاً ، سقط
دوشكنده بين الحيات و الممات ايكن قصازده
ظرافتله وداع ايتمك خاطر شناسلغنى بيله
بولنميه‌رق چيقوب كيتمشدى .

ظرافت او قصادن افاقت بولوب ده آياغه
قالقنجه شعباتك يرنده بالر اسديكى كوره‌رك
بر حماى يأسله تكرار يتاغه كون دها قفايى يره
اوردى . مشابهت فلاكتندن دولايى ظرافتله
وبيعه بيننده شديد بر دوستلق اوياندى . بو ايكى
قضازده سودا ، كيجه‌لرى بر لشوب درداشدكلرى
زمان ظرافت پنجره‌نى آچيور ، شعباتك‌ك اوزاقلره
كيتديكنى ايماءً ايكى قوالى ظلمت ليلى ايچنده
پارلدايان يلديزلره اوزاته‌رق :

— هانى بر لره صاوشدى ده كيتدى عجبا؟ .
عدى ، يديردى ، ايچمدى ايچردى ، بتون آلديغى
آيلقلرينى الله ويردى ، قدريمى قيمتمى بيلمدى .
قاچدى . كيتدى .. آهوار كلكلر .. آهوار كلكلر
كشكم چوجغى اولسون دوشورمه‌يى ديده ،

حیدر پاشا چارلرینی دولاشیور . سوکیلیسنی دیگر قادینلرله مشغول دادوستد بولنجه تحملفرسا بر حال الیمه دوشیوردی . نهایت بو عذابه تحملك دشوار اولدیغنی اکلاینجه بیچاره انتحاره قرار ویرر . بوقرارینی برصورتده فجیعه‌ده فعله چیقارمق اوزره ایکن کوریلور . تخلیص ایدیلیر . قزلك نفسنه قارشی اولان بوتشبث جنائیسی خانه خلقنه پك زیاده سوء تأثیر ایدر . ارتق نه کیجه نه کوندوز پشنی براقیه‌رق تحت ترصده آلیرلر .

قیزلك سبب ضعف واضطرابی قاتلی باصوردن اولدیغنه الك بیوك اطمینانله اینانلردن بریده پدری مصطفی آغا ایدی . زواللی آدم هر کون باصوره قارشی ایی اوکرندیکی ادویه‌نك وصفه‌سنی یا ذهننده یا جیبنده حفظ ایدرك أوه کلیردی .

ظرافته باش کوسترن نحوستسوداده ربیعه‌ ذککندن آشاغی دکلدی . عربك اسقاط جنینی ماده‌سندن صوکره باشنك یاقینده بردرده اوغرایه‌جغنی حس ایدن شعبان دلدار سیاهرویندن اوکونه قدر جرایده بیلدیکی نقودی کافی کوره‌رك بر صباح باشافندی‌یه قیصه‌جه براعتذار مفارقت

چیقدی . مفتون بولندیغی نقطه‌ده فنا حالده بوزولدی قالدی . کندی کندینه :

A père avare enfant prodigue طمعکار باباڭ چوجغی مسرف اولور . دیرلر اما بو باشقه درلو بر اولاد . . پاره‌یی بولسه صرف ایده‌جك فقط احمق بوله‌میور . . . بولدی‌ی‌ده جنایت ظن ایدییور . *Il y a temps pour tout* هر شی ایچون بر زمان واردر . ضرب مثلی‌ده بوشنه سویلنمامشدریا ؟.. انشته ، قائن برادر ، بزده بو زوکورتلك دوام ایتدکجه عقلمزده فکرمزده دها بیك قالبه دونر ... هی کیدی احمق هی . .

§

اوك ایچی قسوت افزا بر حال آلدی . ربیعه حمادن قورتولدیغی ، ینه تجدید مناسبت ایتمك سوداسنده بولندیغی انهاماً مؤثر برایکی مکتوبله یازدیروب بدری‌یه کوندردی . فقط جواب آله‌مدی . یأسندن مجنونه دوندی . بدری‌یی قارشیدن براز کوره بیلمك صورتیله اولسون تسکین اشتیاق ایتمك ایچون یوزینی کوزینی قالین پچه‌لرله صیقی صیقی‌یه اورتوب تبدیل قیافتله

نفسـندزده اسیر که یور . بکا عمـارت چورباسی
پدرمشسه کندیسی طاووق صویی ایچمامش که..
هم او ثروتی کندیسی چالیشمش قازانمش . . .
شمدی بابامك بو قزانجنی تدقیق ایدرسه‌ك
میدانه نه چیقاجغنی بیلمم . فقط بزده چالیشه‌لم
قازانه‌لم... بزم الیمزی قوللرمزی کیمسه طوتمیوریا؟..
سز بویله اوچ کون قرق دره‌دن صو کتیره‌رك
سویلنسه‌کز پدرمك قاصه‌سندن سند ، مهر
چالمه‌نك سرقت اوله‌میه‌جغنی بکا اثبات ایده‌مزسکز...
فقط بن سزدن قورقمغه باشلادم . دوشونیورم.
دوشونیورم سوزلریکزك چوغنه جواب ویره‌
میه‌جکمی اکلایورم .. چونکه عیب دکل‌یا بن
بویله حکمتلری شمدی‌یه قدر نه بر یرده اوقودم.
نه کیمسه‌دن ایشتدم . بن ساده عقللی بر دلیقانلی‌یم.
بویله سویلنه سویلنه عقلمی چله بیلمه‌کزك ده احتمالی
واردر . اکر بردها بکا بویولده درس ویرمکه
قالقارسه‌کز . هم کوجه‌نیرم هم‌ده بردها یانکزه
کلم . شمدیلك اه اصمارلادق ...

ماهر اوطه قپوسنك کلیدینی آچوب دیشاری

شمديكي خسته‌لقلرڭ چوغي سوء استعمالاتدن دولايي اختيارلردن زياده كنجلره عارض ... اه « آپانديسيت » لري ، قره جكر ، شكر ، قلب ، ورم دها بيلمم نه خسته‌لقلريني آطلانه‌بيليرسه‌ڭ اللي ياشنده برميراث يدي اوله‌جقسڭ ... بو سندن صوڭره كله‌جك ثروتده بيوك شيخ الاسلاملريمزدن بريسنڭ ياپديغي كبي ... يروير كيتسون ...

ماهرڭ چهره‌سي دوندي ، قاشلري چاتيلدي ، كوزلرنده شمدي‌او پارلادي ، برآيكي دولاشدقدن صوڭره اللريني جيبنه صوقوب مقتولڭ قارشيسنده معنداره برطور آلارق :

— بڭا باقسه‌ڭزه انشته‌بك ... بن انسان بيلمم ، اويله بيوك مكتبلرده اوقومدم . بو سويله‌ديككز حكمتميدر؟ فيلسوفلقميدر؟ اويله شيلره عقلم ايرمز ... واقعا سويله‌ديككز بولاقيردي غليانك ايچنده حقيقتلرده وار . اويله حس ايديورم ، نه ياپه‌لم كه بنده بو سزڭ حكمتلريكزه آديم اويديره‌رق كيده‌جك قفا يوق ... بابام بڭا باقش باقامش بوباشقه مسئله ... نه ايسه آتي كوتو بيوتمش ، شو بويه كتيرمش .. او آدم بندن اسيركه‌ديكي برشئ

دكلسك ، اصل سارق بابك . . . اوننك ثروت موجودەسندە سنك حقك وار ، سنك حقكى اينتە اوستدن چاليور . . . آيدە برقاچ يوز ليرا ايرادى اولان بر آدمك مخدومى بويلە سنك ياشاديغك كيبى ياشار ؟ سنى كوچكلكدنبرى عمارت چورباسى ، فودولە ، باصدرمە ايلە بسلەتمش . . . مصرفى موجب اولور خوفيلە تحصيلكدە اعتنا ايتمامش . . . سنى بويلە سفالتلە بيوتەجككنە هيچ پيدا ايتمامە ايدى . بر بابا اولادينى ثروتنك مساعدەسى نسبتندە تربيە ، بيوتمكە مجبوردر . اما ديەجكسك كە پدرم وفات ايدنجە هپسنى بكا براقەجق . . . آدم سندە ! . . كيم اولە . . . كيم قالە ؟ پدرك وجودجە بوكون سندن بندن زندە . . . بز اوياشە كلينجەيە قدر اوننك يورديكى يولى يورومكە قدرتمز ، نە دە يديكى فودولەلرى هضمە قوتمز قالير . . . پدرك ، اوكاندن ، عزرائيلك ، بر تبسم اهمال ايلە كچديكى لايموت اختيارلرك ، ممتاز فانيلرك صرەسنە داخل اولمش . . . او ، طقسانى دكل يوزيدە آطلاتير ، قورقمە . . .

ظن ایتمه ... انسانیتی صویان سارقلك بیوکی ایشته اومیلیونردر . آلتله قابی ، قاصه آچان خرسزلر حیاتلرینی تهلکه‌یه قویوب بر محله کیریبورلر . اونلری طوتمغه، دوومکه، یاره‌لامغه حتی اولدرمکه صلاحیتدارسك . فقط بریکیلری قانون حمایه ایدیبور، اونلر سنی ، بنی چالیشدیریبورلر، بزه لاشی قیلندن براحرت ویره‌رك ثمرهٔ مساعیمزی الیمزدن آلیورلر . بونلر ایچون چالیشمغه محکوم اولان انسانلرك، بورأس‌المال صاحبلری نظرنده بوغاز طوقلغنه اقشاملره قدر دولاب چویرن بیگیرلردن هیچ فرقلری یوق .. بونی برکون سکا ایکی کره ایکی درت ایدر وضوحیله اثبات ایلرم . ایشته اومیلیونرلر بنم کبی سیوری عقللیلری سومزلر . چونکه بن قفاده کیزروتکن شعاعی وضع ایدلمش کبی اونلرك ایچنی دیشنی سیر ایده‌ورلر . حقیقتی بیلیرلر . سنك کبی حمقا ایسه « جناب حق اوکا ویرمش بکا ویرمامش » سوزیله ایکی النی بوکرینه صوقوب اوطورورلر... سن باباكك قاصه‌سندن سندینی آلمنی سرقتمی عد ایدیبورسك ؟ خایر یا کلیش . . سارق سن

هر فرده بيوك برشي اصابت ايتمه‌يور. ناصل اولمش‌ده اوميليونر، او بر آدم بتكلرجه انسانى حصه‌لرندن محروم ايده‌رك كندى قاصه‌سى درونه ياخود امضاسى آلتنه اوقدر ثروتى وضع وادخال ايده‌بيلمش؟.. بونى قازانج ناميله انسانلردن چالمش، فقط كسبى ظواهر بينانى آلداته‌جق صورتده مساغ قانونى‌يه اويدرمش. هله بو قازانجى نقطه‌بنقطه تحليل و تدقيق ايده‌لم. قارشيمزه جسيم بر كتلهٔ سرقت چيقار. صوكره بوسرقهٔ عظام ثروتلر ـ ينك يوزده برى، ايكيسى نسبتنده فدا كارلقلرله مكتبلر، كتبخانه‌لر انشا ايتديروب بنى نوعلرينك حرمتلرينه ادعاى استحقاقه نوغراشيورلر. نه كولنج قومدى!.. صاحب وجدان بر آدم هيچ بر مسلكده ميليونر اوله‌من. چونكه جزئى بر مبلغك فقدانى يوزندن كوشه‌ده بوجاقده جان ويرەن بيچاركانك سفالت مدهشه‌لرى، او صاحب وجدانى لزومندن زياده پاره ادخا ـ رندن دائما منع ايدر. عادتا ايكرنديرر... سن اصل خرسزى جيبلرنده اسقارپله وچالق بكزله يازى آچ يارى طوق طولاشان اوزواللپلرى

آليور ... هيچ‌نك امرى آلتنده ازيلن، كوچوك
ايش كورەن سنسك ... بو مأموريتلر اونلره
من طرف الرحمن توزيع ايدلدى يا ! . . اونلر
آچيق كوزلولك ايتديلر ... آلت طرفلرندەكى
زواللى حمّاللرى تكمەلەيوب ايلرى چكديلر .
سرقت سوزينى بوراده تمام معناسيله تطبيق ايتـ
يه‌قه‌يم؟.. ديمك كه صو باشلرينى اوجلر چويرەنلر
پاطلايينجه‌يه قدر تسكين عطش آمال ايتسونلر ..
آچلقدن اولمامك ايچون، كناردن، قيدن آوجنى
طولديرەمق، بر يودم طاتمق ايستەين بى نصيب
سفيللره سارق نام مذمومى ويرلسون .. صاحب
سرمايه ويا ثروت اولمق بر «حق» عديله يوزلرجه
كشى‌يى چاليشديروب اونلرك ثمرات مساعيسنى
بر ويا بر قاچ آدمك كندى قاصەلرينه ايندير-
ملرى اصول غير عادلانه‌سى دوام ايتدكجه بو
دنيا دونەمز، ديمك كه بن سرقته دوامك شكل
تلقيسنده صنا ويريورسەڭ؟.. تدقيق ايدەلم،
ميليونلرجه ليراره مالك بر آدم او قدر
ثروتى نره‌دن قازانمش ؟ . . دنيادەكى ثروت
موجوديتى نفوس باشنه تقسيم ايدرايسەك

— واهی ماهی یوق ... بو تكلیف ایتدیككز شی عادتا بر سرقت ...

— دها سوزمی بیترمدم كه ...

— بیتیرمكه لزوم یوق ...

— نه‌دن سرقت اولیورمش ؟

— پدریمك سندیله مهرینی قاصه‌سندن آشیرمق ... سرقت دها نصل اولور ؟

— چوق صافسك ماهر چوق ... سن بو عقلكله ، بو صفوتله یاشارسه‌ك دنیاده رفاه یوزی كوره‌مزسك ... اولا ، بونك خدمتكار آمال ووسائلی اولمقدن قورتوله‌مازسك ، چونكه صاف آدملر بو طاقم حیله كارلری زنكین ایتمك ایچون چالیشیرلر . شمدی باق دقت ایت ... مثلا بر بانقه‌ده‌كی آغیر ایشلری حمال كورور . الك چوق پاره‌یی مدیره كتوره آلیر ... بر غزته اداره‌خانه‌سنده بتون مساعی محررلرك اوزرنده‌در . بوز واللیلرك هپسی برقاچ یوز غروش معاشله صاحب امتیازك قاصه‌سنی طولدیرمغه اوغراشیرلر . مثلا قلمده‌سن ایكی یوز غروش آلیورسك ... میزك بیك ایشیوز ، مدیرك آلتی بیك ، ناظرك اوتوز قرق بیك

— يمه‌سين ... ينه ايرادلريني آلوب قاصه‌يه قاوانوزه استيف ايتمكده دوام ايديسون ...

— فقط بكا پك زياده مراق ويريبورسكز.

— بك اوغلنده‌كى بيوك اوتلك قيمت مخمنه‌سى نه قدردر ؟ ..

— اوتوز آلتى بيك ليرا ...

مقتون اصل شمدى اولانجه قوتيله مخاطبنى مانيا تيزمه لامه‌يه اوغراشير ثابت برنظرله باقه‌رق :

— بو املاكك سندلرى نره‌ده طورور ؟

— بدستانده قاصه‌ده ..

— كوزم ماهر! سن شو سندلردن بريله باباكك مهرينى ايكى ساعتجك بنده طورمق اوزره چالوب كتيره‌بيلير ميسك ؟ ..

بو تكليف اوزرينه ماهر بورون بورونه، بو عجيب مواجهه‌ سيميه‌دن بردن بره كوزى قرلايه‌رق استيناف قبول ايتمز برصداى رد ايله :

— بو تكليفى تكرار ايتميكز ده قبولى نجه ممكن دكلدر .

— واه چوجق واه ...

— ویره‌مزسه‌ك . دها طویسه‌ك اولادم طوی ... ها ! . شونی‌ده خبر ویره‌یم‌که بن پدر بکك ثروتنه محتاج بر آدم دکلم . پاره‌لریمك نه صورتله نره‌لره قپادلمش اولدیغنی آکلاندم . ینه شویله الك‌عادی الك آشاغیدن بر حسابله یکرمی بش اوتوز بیلك لیرالك ایچنده‌یم .. بو آزینی ویرلنجه‌یه قدر سندن طلب ایده‌جکم . بو آنده بکا معاونت ایت .. نه آلدمسه ینه تماميله اعاده ایده‌جکمه سنی ناصل ایسترسه‌ك تأمين ایدرم . .

— بویله تأميناته حاجت یوق . . . سزه نه صورتله معاونت ایده‌بیله‌جکم ؟ مرامکز بونی آکلامق ؟ بنم الده بر شی یوق . . . سز بو دوشونجه‌کزده یاکلیورسکز ظن ایدرم ...

— خایر یاکلیورم ... پدریکك برقاچ خانی ، حمامی ، آپارتمانی وار دکلمی ؟

— اوت وار .. فقط اولوب اولماسنك شمدیلك بزجه براهمیتی یوق که .. بونلرك ایرادینی تماميله هر آی قاصه‌یه اینديرر . اوزپاره‌سنی صرف ایتمز ... نه‌یر ، نه‌یدیرر ...

مسكنت توكليله ياشايورز ... باباكك بيكلرله
ايرالرى عالمك چكمسنى يوروب طوريبور، فقط
سنكله بنم اون پارەلق ايشيمزه ياراميور، حال بوكه
پدريكك صاغلغنده بزم ايچون بو ثروتدن استفاده
ايتمه‌نك چاره‌لرى وار...

بو دفعه ماش صنداليه‌سنى برقاچ سانتيم دها
اشتەسنه ياقلاشديره‌رق :

— چاره‌لرى وار ؟..

— هاى.. هاى‌ى... نەسكا نه‌بكا جناب
حق اوكوزلرى كوسترمسونده ... بز بو ثروتدن
مستفيد اوله‌بيلمك ايچون كويا او محترم اختيارك
موتنى بكليورمشز كبى طوريبورز ، سن بكا
اويارسه‌لك باباكك صاغلغنده بز او ثروتك بلكه
نصفندن زياده‌سنى اله‌كچيره‌بيليرز. وارسين او ده
اختيار كمال عافيتله ايكى يوز سنه دها ياشاسين ..

— بوقدر سنه‌در يوقسزلق ، پاره‌سزلق
چكدم ، حالا ده چكيورم ، پدريمك صاغلغنده
ثروتندن استفاده ايده‌بيلمك طريقى هيچ عقلمه
كلدى .. بوكا بر چاره بوله بيله‌جككزده حالا
احتمال ويره‌ميورم.

قوهشونگکی یوورطلایور ، فقط بزمکی یوورطلا-
میور ، حکم سکیناسیله تو کله داوب کینامل ..
طاووق نیچون یوورطلامایور؟ بونك سببی تحری یه
اوغراشملی . یمك نوعنی د کیشدیرملی . کومسی باشقه
شکله قویملی .. حاصلی حیوانی یوورطلاتجه یه قدر
جابالاملی .... بر « یوف » یری واردر ، او کشف
اولنورسه طاووق یوورطلار .. ایشته هر شی
بویله‌در .. چوق یرده انسان نصیبنی کندی تولید
ایتمك اقتدارینی حائزدر . بنم ده قسمتم بوایمش ..
بویله ایمش دییه قدره باغلانوب طورماملیدر .
بودرین فلسفه‌دن نه چیقاجغنی ، هیچ بر
صورتله کشف ایده‌مدیکی ایچون ماهرك حیرت
ومراقی کیتد کجه تزاید ایدییوردی .
بو دفعه مفتون گزتی یه ختام ویره‌رك آلتنه
برصندالیه چکدی . بورنی بورنه تماس ایتدیره‌جك
صورتده یوزینی قائن برادرینه یاقلاشدیره‌رق
قارشیسنه اوطوردی . مانیاتیزمه‌لاركبی کوزلرینی
کوزلرینه دیکوب :
— قرده‌شم ، ماهرجکم ... سن .. بن ..
ایکیمزده ایشته او طاووغی یوورطلامیان آدملث

— ای اوحالده ؟ . .

— سز بکا معاونتکزی وعد ایدرسه‌کز پدریکزك خبری اولمادنده چوق ایش کوره بیلیرز...

— ناصل ؟..

— ها !.. ایشته بو ناصلی تفسیر ایدرکن سوزلریمه اینی دقت ایتمکزی رجا ایدرم...

ماهر عادتا شاشالایه‌رق اغزینی آچدی. کوزلرینی انشته‌ینه دیکدی. مفتون، رولنك الکزیاده محتاج مهارت اولان برقسمنه کلمش بر آقتورطوریله اللرینی اوغوشدیره‌رق اوطه‌نك ایچنده کزینمکه، والك حزین صداسیله تقریر صرامه باشلادی:

— برادر ! .. بودنیاده حقا مقدرات نصیبه بویون اکرلر .. سیوری عقلیلر ایسه احکام نصیبی دکیشدیرملك یوللرینی آرارلر ... بوعالمده هرشی بر سببه، بر نظریه‌یه، صرئی غیرمرئی بر قانونه باغلیدر . بوقانونلری مهما امکان کشف ایده‌رك اونلرك نتایجندن استفاده ایتمه‌نك چاره‌سنه باقملی‌یز . یوقسه حاضر بیتیکدن .. مثلا طاووغی یمورطلامیان بر آدم .. « ده، قدرم بویله ایمش..

ایچون شاشقین ، شاشقین باقیوردی . دفتون الدیغی اوغوشدیره‌رق بو سفر براز کوچلکله باشلادی :

— بك بیوك یأس وفتور ایچنده قالدم . نه یاپه‌جغمی شاشیردم . صوکره عقلمه سز کلدیکز ...

ماهر فوق‌العاده بر حیرتله :

— عقلکزه بنمی کلدم ؟ .

— اوت ...

— بویله مشکل بر خصوصده سزه نه صورتله معاونت ایده بیله‌جکمی کسدیره‌میورم !..

— ایسترسه‌کز بکا پك بیوك بر قرده‌شلك ایده بیلیرسکز ...

— اکر پدره‌دن بر قاچ بیك لیرا قوپارتوب بیلمك ایچون وساطتمه مراجعت خولیاسنده ایسه‌کز، بونك امکانی اولمدیغنی بیلکز. بوکون اوغلنی، قیزینی، دامادینی هپمزی میدان سیاسته کوتورسه‌لر بو آدم قورتارمق ایچون بوزغروش فدا ایده‌مز ...

— بیلیورم ...

— صاقين ها!. كنديڭه برشى آچمغه كلمز..

بنم اوغرادیغم زیان هنوز تعمیر قبول ایتمز بر درجه‌یی بولمدی. بو ضررڭ قورتولمق امیدلرم باقی.. وقیتلیدر.. اخواندن بریسنڭ اصرارى اوزرينه اجنبى تحویللری آلدم. بز بيوك بر ترفعه انتظارده ایکن اشترامزدن برقاچ آی صوكره همان بر ثلثدن زياده تنزل وقوع بولدى. شمدى بيك بشيوز ليرامز بيك ليرا بيله طوتميور. شمدى صاتسه‌م ضرر بيوك اولەجق. ينه ترفع امیدلرى يلڭ زياده.. بكله‌مكى مناسب كوريورم. بر قسم پاره‌مزى ايله‌ده پياسه‌دن آفيون طوپلادق. آفيونلرى باشقه‌يه تسليم ايتدك، مقابله پاره آلدق. يعنى بشيك ليرا ايله اون بش يكرمى بيك ليرالق ايش كورمكده ايدك. اشترامزدن بيوك خلط ايتمكده قالقيشدق... آفيونده دوشدى. باشقه بكله‌مز. بو تنزلڭ حصوله كلن آچيغمزى قاپاتمق لازم... براز موازنه‌مى بولسه قويه‌بيلمك ايچون درت بش بيك ليرايه احتياجم وار...

سوزك بوراسنده مفتون سكوت ايتدى. ماهرده نتيجهٔ كلامڭ نره‌يه وارەجغنى آكلامق

— دنیایی اکلامش ، تجربه کورمش ، اسکی آدم افندم .

— دیمك پدرمك کشفی دوغری . . .

— تماميله . . .

— شمدی او بوفلا کتی طوبیه مراقندن برقاچ هفته اویقو اویویه‌ماز . . .

— البته یبانجیسی دکل‌یا . . . دامادی‌یم . . . بن ده بر اولادی دیمکم ، . .

— پدرم پاره مسئله‌سنده اولاد ، داماد دیمز . . یدی قات یبانجی‌یی‌ده بر طوتار . . . کچنلرده فائضجیلردن برینك کلی مقدارده پاره باطیرمش اولدیغنی غزته‌ده اوقومش‌ده عمرنده بردفعه اوذاتك یوزینی کورمامش اولدیغی حالده کدوندن او چدرت کیجه اویویه‌مدی ، ساده صویه چوربادن باشقه (قورساغنه) بر شی کیتمدی .

— قاسم افندی صابنه‌قدر انسان آدمدره ، بنی نوعندن برینك اوغرادیغی فلاکتی عیناً کندینه واقع اولمش عدیله متأثر اولور ..

— بوفلاکتکزی طوبیه تأثری سزککندن بیوك اولور ، بلکه‌ده یوره‌کنه اینر ..

— أوت . پدر بنی كوردكجه دائما بوپیانقو مسئله‌سنی سوبلر . « عجبا بزم داماد پاره‌لری بیورمی ؟ نه‌یاپیور ؟ بو بیوك اكرامیه‌دن برشی اكلایه‌مدم ... شمدی دنیانك حالی عجایب .. كیمسه‌یه امنیت قالمدی . انسان آولامق ایچون بیك درلو طوزاقلری قورویورلر . درلو نامده بانقه‌لر ، فونده‌لر ، سهملر ، تحویللر بیلمم نه‌لر وار . انسانه بیوك بیوك منفعتلر كوستریبورلر .. صاقین بزم داماد بونلردن برینه قاپیلوب‌ده زیاده‌سنی آلمق طمعیله نقودینی ألدن چیقارمش اولماسین ؟ » دییور .

مفتون همان یرندن فیرلار پارماقلرینی قانجه‌لاشدیروب صاچلرینك ایچنه صوقه‌رق كویاشدت تأثرله بینی قارشدیره‌یورمش كبی اشمئزازلی ، عصبیت حاللری كوستره‌رك :

— اوخ قائن پدرم ... بومبارك آدم اولیادر علماه ... نصل كشف ایتمش ! .. اوغرادیغم بلیه‌یی ناصل اكلامش ؟ ...

— پدرم پاره‌یه تعلق ایدن خصوصاتده هیچ یا كلماز ...

طوتوشديروب بر آنده كندى ياقدقدن صوكره
غايت اهميتلى بر سوز آچمغه حاضرلانديغنى ايما
ايدر طورلرله :

— برادر بز بربريمزله اقربا يعنى انشته‌قائن
برادر اولدق . آريمزغيريمز قالمدى . شوخانه‌يه
باشمزى صوقدق ايى ، كوتو ايشته نه حال‌ايسه
كچنيورز . بتون ادارهٔ بيتيه‌نك‌ده بنم اوزرمده
اولديغنى بيليورسكز .

بو صباح دعوتنك نتيجه‌سى پاره كيفيتنه
چيقه‌جغنى انشته‌سنك طوتدرديغى شو مقدمه‌دن
كشف ايدن ماهرك بوغازينه بر قورولق عارض
اولدى . يازلق بياض پيكه خرقه‌سنك اوزرينه
دوكيلن سيغاره كوللرينى اليله سيلكه‌رك بر ايكى
اوكسوروكدن صوكره اهميت مخصوصه ايله
كوزلرينى آچدى . قولاقلرينى ويردى . مفتون
دوام ايتدى :

— دنياده ياكيه‌يان انسان اولماز . ناصلسه
بن‌ده ياكلدم . بزه روم‌ايلى تيمور يوللرى پيانقو-
سنك بيوك اكراميه‌سى اصابت ايتمشدى .

ماهر تبسم ايده‌رك :

خانلر ، حماملر ، آپارتمانلر ، بوستانلر ، کدکلر . .
نقود موجوده‌سنك مقدارینی گیزله‌یور . صریحاً
مقدار حقیقی‌یی کیمسه بیلمیور ، فقط بالق
بازارنده‌کی خانلر ، بك‌اوغلنده‌کی آپارتمانلر جیبه
قاصه‌یه گیزله‌مز ، قانونلره وضع ایدیلوب
گومولمز آ . . . بونلری عالم بیلیور . استقراض
ایچون باش اوردیغم برقاچ محلدن : « فأن پدریکك
خانلرندن حماملرندن برینك سندینی گتیرسه‌کا
استدیککك قدر پاره ویره‌لم دییورلر . . » بوسندلر
ناصل اله گچر ؟ . . بزم آلیق قاریسنك برقاچ
دفعه اغزینی یوقلادم . اوزواللی دنیادن بی‌خبر . .
املاك پدرینك سنداتی نره‌ده طوردیغنی و کل
ارقه‌سنه گیه‌جکی چاشیری نره‌یه قویدیغنی
بیلمیور . . . بو خصوصده عجبا انشته‌م ماهر بر
ایشه یارارمی ؟ اوده‌قارك بیوکی . . . بردنه‌ییم . .
تجربه‌یی گو که چکمدیلریا ! اوقاز ایسه بز
قورناز اوله‌لم . . .

§

برصباح مفتون انشته‌سی ماهر قاسمی اوطه‌سنه
دعوتله قاپی‌یی ایچریدن کیلیدله‌دی . آنه‌برسیغاره

— حرص و طمعده صحتی رخنه‌دار ایدن برنوع مرض دکلیدر؟ قاسملك بوقدر ایرادی، عقاری ، بانقه‌لرده یاخود قاوانوزلرده نقودی وار.. بو ثروتك برقسمنه جزئی برضرر عارض اولیویرمش اولسه بوحریف یأسندن چاتلایاجق.. اویله حرصلی آدملر نزول تهلکه‌سنه پك معروضدر.. بو حرص‌ده حیاتجه بر سوء استعمال دیمکدر. اوحالده آلمان فیلسوفنك عمر طبیعی بوکسندیکی یوز سنه‌یی بوله‌دن سکسان بشنه‌بلکه دها اول، ایرالری بزه براقه‌رق کیده‌بیلیر. بوده محتمل.. (باشنی ایکی طرفنه صاللایه‌رق) نه غریب حال!.. (پوزیسیون صوسیال) جه پك تحف بر موقعده قالدم. اوت.. شودوشندیکم کریوه‌دن قورتوله‌بیلمك ایچون عمر طبیعی بشریك قیصاله‌سنی تمنی ایده‌جك بر وضعیت اجتماعیه‌ده بولنیورم.. فقط حال موقتم نه اولورسه اولسون بویله ایکی ألم بوکرمده، بواختیارك وفاتنه عطف امیدله بکلرسه‌م محو اولورم. هرحالده بنی بومشکل وضعیتدن چیقاره‌جق برچارهٔ خلاص دوشونملی‌یم. قائن پدرمك دنیا قدر عقاری، ایرادی وار..

عمر طبیعیسنه یکرمی سنه وار ... بووراثت بویله
یکرمی اوتوز سنه دها اوزارسه بنم حالم نه اولور؟
بنم آلتی آی بیله بکله‌مکه وقتم یوق ...

پهلوی زانه بو مسئله‌یی دوشکله قارشیسنده
باشنی ایکی الی آره‌سنه آلوب شقاقلرندن صیقه‌رق
ایری ایری خطوه‌لرله صالونده کزینمکه باشلادی.
بو عمر طبیعی خصوصنده بر آز فرح ویره‌جک،
امید اویاندیره‌جق، قاسم افندینك — یکرمی سنه
فرض ایدیلان — عمر محتملنی برقاچ آیه ایندیره‌
جك بر احتمال فنی، مرضی، بوظلمت افکاری
آره‌سنده شویله کوزلرینه پارلدایی ویرسه ! . .
آزیجق یورکنه صو سرپیله‌جکدی. ایکی سنه‌دن
اودنسز زوجه‌سنك، ودیعجی قودیجی عزیزه‌نك
اوخام خالاطاحمق انشته‌سنك اللرندن نه‌لر چکدیکنی
اه بیلیوردی. شمدی قائن پدرینك وفاتی قریب
اولمق احتمالاتی جهتنه سوق ذهنه اوغراشمغه
باشلادی. نومیدیدن بوغولمامق ایچون بر ایکی
احتمالده بو جهتدن بوله‌رق بیننی یاقان حمای
مأیوسیتی بر آز تعدیل ایتمك ایسته‌یوردی ..
کندی کندینه شویله دوشوندی :

اختیاره کورەمی؟ طوورونلرینك مزارلرنده سنەلرلە
« یس » اوقویان نە آغا بابالر طانیرم... عمر طبیعی
تمش سنە ایمش... بو جوهری کیم عورطلاسە
یعورطلامش . هایدی بونی برحقیقت اولەرق
قبول ایدەلم . فقط بزم قائن پدرك هفتاد
سالی آطلاتەلی اون سنەدن زیادە اولمش...
عمر بشرجه هرکسك حد تهلکه عد ایتدیکی
برکچیدی اون سنەلك برخطوۀ حیاتلە تپمش
کچمش... اولومك دە حدلری، صینیرلری، عادتا
میانەسی واردر . اونلر برکرە کچدیمی ، وجود
صاغ ایکن مومیالاشیر . جانلی برقدید اولور .
سن هرمه عارض امراض مهلکەنك هیچ بری
ارتق بو انسان قوروسنە دیش کچیرەمز ... اوزمان
بوکبیلر، «شوپنهاور» ك غایه عد ایتدیکی یوز
سنەیی ده فرح فرح آطلاتیرلر... بو اختیاره پیدای
شهریت ایدەلی بو قدر وقت اولدی . بو مدت
ظرفنده هپمز اوفاق تفك خستەلقلر کچیردك .
بوذاتك یارم ساعتجك اولسون بر نزلەدن
مضطرب اولدیغی ایشیدلمدی . شمدی قائم پدر
افندی یی سکسانندە فرض ایدرسەك دها ختام

مفتون بو واديده تعميق تفكراتله كندى كنديسنه ديبوردى كه :

— اوت تكرارلنيور . . . فقط تكرارلنلر كيملر ؟.. حياتى سوء استعمال ايدنلر ... حيات ناصل سوء استعمال ايديليرى ؟ مسكرات ، مكيفات ، قمار ، قادين و آكلنجه نامنه امثالى شيلره ، وجود-لريمزى كيرتديكمز ، زهرلنديكمز انواع سفاهته توديع نفس ايتمكله .. جانم بتون شو انسانلرك ايچنده ، انه براز پاره كچنجه شو صاپديغم سفاهت قويولرينه دالمق ايسته‌مه‌ين قاچ كشى بولنور ؟ ديمك بن زنكين اولسه‌م « شوپنهاور » ك يارى حياتده آخرته تكرارلنديكى كيمسه‌لردن اوله‌جغم ... فقط قاسم افندى اويله‌مى ؟ او .. بكا ، شوكا ، بوكا بكزه‌يورمى ؟... تقصير عمر ايده‌جك شو سفاهتلردن هيچ برينك روزكارى اولسون شو آدمك حياتنه طوقونمشمى ؟ حرص وطمع اونى اوقدر رياضتله ياشامغه مجبور ايتمش كه بو ذاتك معده‌سى بوزولونجه‌يه قدر دكل بلكه مدت عمرنده قرنى طويونجه‌يه قدر يديكى بيله واقع اولمامشدر عمر طبيعى يتمش ياشمش ... امان افندم اوقول بو

بوکا بر حد تعیینی قابلمی ؟ عمر طبیعی ایچون یتمش سنه دینیور . بوده اویدرمه بر لاف ... غایهٔ عمر بشر جداً یتمش اولسه بو سنده بولنانلرک عمومیتله گریبان حیاتلرینی عزرائیله قاپدیرملری لازم گلزمیدی ؟

حیات بشر ایچون یتمش یاشی، حقیقةً دنیادن آخرته بر گچید باشی اوله ایدی؛ بو عالم چوق قاریشیردی . کیمسه‌نک اخر عمرینی تعیین ایده‌مامسنده بیوک بر حکمت واردر. عمر طبیعینک علی التقریب تعیینی خصوصنده‌کی اقوال حکما متخالفدر. سکسن دیین وار ، طقسانه چیقان وار. هله شوپنهاور، غایهٔ عمر بشر اوله‌رق انجق یوز یاشنی قبول ایدییور. اوت ، آلمان فیلسوف بو مبحثده دییور که : « انسانلر دنیایه ناصل هرشیدن بی‌خبر شیرخوار بر طفل کلیورلرسه مقصد طبیعت اونلری غایهٔ سنه ، عته پیری‌یه یعنی تمامیله طفل ثانی‌یه ایردیره‌رک ینه ویاهمان خبرسزجه او بر دنیایه گوندرمکدر. فقط حیات اوقدر چیغرندن چیقارلمش ، سوء استعمالاته اوغرادلمش که شمدیکی انسانلرک چوغی عمر طبیعینک نصفنه بیله وارمه‌دن تکرار اینیورلر ... »

مفتون باقیوردی. قاسم افندی اوغلی‌ده قیزینی‌ده باشندن سیلکوب آتمشدی. طمعکار اختیار اولادلرینه اون پاره‌لق معاونت نقدیه‌ده بولنمدقدن باشقه اون بشبیك لیرالق بر پیانقونك لطف تصادفنه اوغرامش زنگین بر عائله‌یه قارشمش اولدقلری ایچون اوغلندن، قیزندن انتظار مروت ایدییور، «اختیارم چالیشه‌میورم. ایشلرم ترس کیدییور. بکا باقمق دامادمك بیوننه بورجدر» قلیقلی خبرلر بیله کوندرییوردی.

مفتون صیقشدی. ارتق ترده‌نده برنجی موقعه بنه‌میور، سنه‌ده بر قاچ قات البسه یاپدرته‌میور، بك اوغلنده، شوراده، بوراده مصرفلی اکلنجه‌لردن، مسرف ارقداشلردن قاچمغه مجبور اولیوردی.

پهلوی زاده بو بلای معیشتی باشنه نیچون آچدی؟. قاسم افندینك طمع ثروتی یوزندن دکلمی؟.. بو ثروتك قاسمدن اوغلنه، قیزینه صوکره‌ده دولاییسیله کندی آلنه انتقالنه دها نه قدر مدت واردی؟. کیم بیلیر؟ بو وراثت مهمه انجق قاسمك وفاتیله حصول لیاقته اوله بیله جکدی. اختیار نه وقت قالبی دیکلندیره جك؟ کسن کس

شارق، فارق کبی استعمالده تحذیره هیچ بر معنا اولمیان یکی یکی اسملری قوللانمق دها مناسب اولمازمی؟

§

مفتون چولوق چوجق صاحبی اولدی. همشیره‌سی لیبه خانمک ده دنیایه بر اوغلی کلدی. علی خسرو.. رنجی‌ده اولندیره‌جکلردی. عائله بیودی. فقط معیشت، اداره ودیرلک جهتیله ایش یک بوزوقدوزه‌ن کیدیبورایدی. اسکیدن اوطوزدقلری خانه‌لره صیغه‌مامغه باشلادیلر. مطبخ مصرفی ایلکینک همان ایکی مثلی بولدی. بوکا مقابل واردات تزاید دکل تناقص ایتمشدی. بتون درد اداره مفتونک باشنده ایدی. بورج بوغازی‌ده کچدی. قولاقلره چیقدی. ترهین ایده‌جک منقول، غیر منقول بر مال قالمدی. داینلر ارتق الک کوچک بر اقراضدن امتناع ایدیبورلردی. کویا اوده داماد آلندی. ماهرک الی یک بوفقه ایدی. قلمده‌کی معاشی انجق ایکی یوز غروش اوله‌بیلمشدی. اوکاده، ییوب ایچمه‌سندن، اوستنه باشنه تاجیب خرجلغنه‌قدر

مفتونك تأهلی اوزرندن ایكی سنه مرور ایتدی . برده اوغلو اولدی . « نوال ـ شارق » بو باشینده چیفته اسمه عائله افرادندن اعتراض ایتمه‌ین قالمدی . هله « نوال » ك آوال ایله قربیت تلفظندن دولایی تبدیلنه راجی چوق اوغراشدی . موفق اوله‌مدی .

مفتون :

— یوزلرجه سنه‌لردنبری كثرت استعمال ایله عالمك آغزینی آشیندورمش اسماء خاییده‌یی اوغلمك تعیین هویتنه نیچون علم ایده‌یم ؟ بویله ایشیدلمدك ترفنده اسملر بولوب قویملی كه بزده هر شیئمز كبی پك محدود اولان اسماء خاصه انفاچه‌سی ده زنكینله‌شین ... مكتبلرك امتحان جدوللرینه باقكز . بر صنفده‌ده بش حسن ... بیلمم نه قدر علی .. بزم اهالی قیون سوروسنه بكزر . ترقی ایتمرز خوفیله هر شیده تماملین برخطوه آیرلمغه اوده‌لری قوپار .. بیوك حسین ، كوچوك حسین ، بیدایق حسین ، چهارشنبه‌لی حسین دیه دفع التباس ایچون دولو لقبلر ، محله اسملری ذكرینه مجبور اولنه‌دن ایسه ، باریك ،

فیقیر فیقیر دودقلری تیتره‌یه‌رك کیمسی ویردیکی کوزی اوکنه کلیور. بونوعدن برایکنجی فلاکته سبب اولمامق ایچون بوکاده بر درلو جسارت ایده‌میوردی .

عزیزه‌نك «حاد» دن مزمن حالنه کچن برخسته‌لق کبی بودرونی حدتلری دوام ایتدیکی مدت اثناسنده ظرافتله ربیعه اکتساب عافیتله آیاغه‌قالقارلر . وقت کچر . بوخسته‌لقلری عائله‌جه اونودیلور . فقط نه‌قدر زمان مروراینسه عزیزه‌نك نار غیظی بردرلو سونه‌مز . رماد نسیانله قاپانمق دوره‌سنه کیرمز بوماجرا ذوقلی هر لحظه‌خاطرلرده اویاندیرمق ، تازه‌له‌مك ایچون وسیله چوقدن خالی قالماز . عزیزه بو وقعه‌یی عادتا مبدأ تاریخ اتخاذیله هر نه اولسه :

— تمام ظرافتله ربیعه‌خانمك قانلی باصوردن یاتدقلری صره‌لرده ایدی ..

سوزلرینی اورته‌یه آته‌رق افراد عائله‌نك چهره‌لرنده اشمئزاز تألم حصولیله ، سوزلرینی اوکلرینه ایندرمه‌لرینه سبب اولور ، بوشفاناپذیر مرض نفسانیسندن شو صورتله اولسون تشفی‌یه یول آراردی ..

دییوب قاپی‌یی چکیجی ویره‌یم. بزم بورادن قورتولمه‌مز افندی باباملە مفتون بکلك ألندە... ایشته بویله ناچار برحالده‌یز.. گیه‌لك اولسه‌وز، چوجق دوشورملك اولسون أله کونه قارشی گیازه اولمه‌دنسه مادامکه اونلر باصور دییورلر، بزده اویله دیر ایشلك ایچندن چیقارز.

عزیزه خانم دوکونوب ایکی طرفه صاللانه‌رق:

— امان سن اسیرکه ربم.. بویله کوتو رفعله بزی ده یالانجی شاهد طوتیورلر. بونك بزه بیوك وبالی واردر.

عزیزه خانم بر حقیقتك بویله شکل دیکره تقلیبنی بر درلو ذهننه صیغدیره‌مدیغندن بو سر قادینك عادتا ایچنی‌یوب بیتیرییور، اصل مسئله‌یی هر اوکنه که اولدیغی کبی اکلاتمق حرصیله بی قرار قالیور. لطیفه ویا وسیله خانملردن برینی بر طرفه چکه‌رك:

— آیول سز قاچیقمیسکز؟ هیچ اویله باصورمی اولور؟ عرب چوجق دوشوردی.

دیه‌لك ایسته‌یور. فقط شکوره خانمه قارشی عین افشاآتده بولندیغی اثناده زواللی اختیارك

مجبوریت حاصل اولدی . اطرافه‌ده اویله اشاعه ایدلدی . یالکز عزیزه خانم ادیبه‌یی بر کوشه‌یه چکوب کوزلرینی بیوله‌ه، بیوله‌ه بومروقلرینی صیقارق :

— آی! اوفکه‌مدن چات دییه شمدی ایکی‌یه آیریله‌جغم ... اویله باصورمی اولور ؟ صاچلری اوچ رنکه کیرمش ، قاچ دفعه چوجق آناسی اولمش ، طوغورمش ، طوقومش قوصقوجه یاشلی‌باشلی قادینلر کبه‌ اکله باصوری بربرندن آیرد ایده‌میورلر ... بوقسه ایدیبورلرده مخصوصمی بویله سویلیورلر ؟ بیلمم که ؟ . دنیا فنا اولمش فنا ... طوغریلق اورطه‌دن قالقمش .. ناصل ایشلرینه کیرسه‌لاقیردی‌یی اویله چویریورلر . ادیبه‌جکم سن بوکا نه‌دیرسك ؟

— نه‌دییه‌جکم! اﷲ هپسنك جزاسنی ویرسین، دیرم . آلنمك قاره یازیسی بویله‌ایمش .. برکره بونلرك ایچنه دوشدم . بوحیاسزلرله برطام آلتنده یاشایورز . اونلره بولاشان بریوز قاره‌سی بزه‌ده بولاشمش دیمکدر . نه‌یاپه‌لم ؟ چاره وارمی ؟ بن قوجه‌می بوشایامام که « اراده‌ك الکده اولسون »

— جنازه چیقان بر أوده بزم بیلدیکمز ختم شریف ایندیریرلر ، مولود اوقوتورلر . بوراده درلو لسانلردن نطق ویریلیور...

اوته‌دن آچ کوزلونك بری :

— آطوغری سویلدك بیوك خانمجغم... نطق اولدیغنه کوره باری شکرلی ، شربتلی اولسه یینه انسانك اغزی طاتلیلاریرده اولمشه‌ده بر « قل هو الله » اوقونور... بو دیدی ، در قورو لافیردیدن عبارت...

۱۸

پهلوی زاده‌لرك خانه‌سی آزوقتده ایچه وقوعاته صحنهٔ جریان اولدی. ظرافتله ربیعه‌نك چوجق دوشورمه‌لری، شکوفه خانمك، زواللی اختیارك متأثراً وفاتی، نطقلر، کورولدیلر...

قضای سودایه اوغرایان بو ایکی قادینك نوع مرضلرینی خانه خلقندن آکلامیان قالمدی . فقط حیثیت عائله‌نك محافظه‌سی نامنه کتم حقیقت لازم کلیوردی. بناءً علیه ایلك شایعهٔ مؤوله اولان « قانلی باصور » سوزینك عائله‌جه کرهاً قبولنه

سان » لردن حزين بر صورتده بحث اولنوركن كنج بر قيزك ، ايكى اوچ كريه هيچقيريغنى ايشيدلدى . فقط زوالينك درحال منديلى اغزينه كوتوروب ضبط بكانه اوغراشديغنى كورولدى .

بو بيچاره چوجق ؛ ليلرينك رأيلرى خلافنه اوقومه اوكرنمك ايچون نصلـــه النه كچيرديكى كتابلرك بولوب يرتيلمش اولمه‌سندن متولد هيجانـنـه تاب آور اوله‌مه‌يه‌رق اظهار تأثردن كنديني آله‌مامشدى ؛ فقط ترقى‌يه معطوف چوق خواهشلرك ، فريادلرك ، كريه‌لرك محافظهٔ جهالت اصرارلرى ، طغيانلرى ، تهديدلرى قارشيسنده سونوب ايشيدلمز اولديغنى كى بو ايدلرده كسيلمشدى .

صاچلرينى صارى‌يه بويامش بر خانم ياننده كنه :

— دقت ايتديكزمى قردهش ؟ نطق (سويله‌ين) مادام تورك قادينلرينى قفسده قاريه‌يه بكزتدى ...

— هاى الهى نطقى طوتولسون ... بزم نره‌مز قاريه‌يه بكزيورمش ؟ باشنده قوجه توبه كنديسى قازه دونمش ... اوكا باقسين ...

اختيار قومشو خانمك برى‌ده :

« سوکیلی خانملرم ! باشکزی آغرتمه‌یه‌یم ..
بر تورك ضرب مثلی ایله بحثه ختام ویره‌جکم .
بورا‌ده قادینلره « صاچی اوزون عقلی قیصه »
دینیور . بو مثل یالدیزلانمش قلب بر سکه کبی
شرقده ضرب اولنمش . فقط حقیقته درجهٔ
موافقتی پك دوشونلمش .. عقلده تنمیهٔ تعلیم
وتکامله تابعدر . اوروپانك « ژورژسان » « لوئیز
آقه‌رمان » کبی داهیه‌لری شرقك عقامت عرفانی
ایچنده حیاته‌ایره ایدیلر البته عقللری صاچلرندن
قیصه قالیردی .. »

« ایچکزده فقر علمله تباه اولمش .. هیهات
فکری عقیم قالوب یالکز صاچی اوزامش نه‌قدر
ضایع « ژورژسان »لر وار .. زواللی خانملر .. »
سامعین ایچنده بو آجی نطقك مؤدای مؤلمندن
متأثر اوله‌جق قدر قدرت تفهم وتفکر کوستره
بیلنلر آزدی . خانملرك چوغی خطیبه‌نك
پارماقلرنده‌کی متعدد یوزوکلرله ، باشنده‌کی قوجه
شاپقه‌دن بر دال کبی اوزانان سیاه تویه نصب
نکاهله اویالانه‌رق وقت کچیرمشلردی .
یالکز آخر نطقده بزده‌کی صنایع «ژورژ-

پارمقلری اوجنده‌کی او آ آنلك رفاقت نغمانیله وطن شرقیسنی، ملی هوایی یاوروجغك دقت ورقتنی جالب بر صورتده مزایای کیفیه‌یی تقطیع ایده‌رك روحنواز بر آهنکله اوقور. بر چوجغك کوربه دماغنه تخم حماست وترقی ایشته بویله آتیلیر. بویله بر والده اولادینك انظار شکرانده دائما موقر ومحترم قالیر.»

«طبیعت، حیواناتدن برچوقلرینی بیله‌یاورولرینی جنسنه مخصوص تعلیم وتربیه ایله توظیف ایتمشدر. سکز یاشنده‌کی چوجغندن جاهل قالان والده کیملك زوجه‌سی اولورسه اولسون، بو عجزینه دائما آجینیر برزواللیدر. زوجی اولان پاشا بویله برقادینی نسوانیتنی تکریماً نه قدر مزین حرم دائره‌لرینه قاپاسه، نه‌قدر ایپکلره، الماسلره غرق ایتسه بیهوده‌در. برچوجق‌قدر سعی تدرسله‌تنور ایتمامش، جواهر علم وفضلدن عاری بوش بر دماغ اوزرینه پرلانطه جلنك طاقمق نه حظ ویرر؟. رجالکز، ترقی ایچون، چالیشمه‌قده نسوانك لزوم معاونتنی بیلمیورلر. بو خصوصده‌قادینلرکده بیوك برحصهٔ فعالیتلری واردر. بو مهمه‌درك ایدلدکجه ایلری کیدیله‌مز..»

اولدیغنی اوسنده اوکره نیور.. نقصانی، تام عرفانی، محاکمه‌سزلکنی، عقلسزلغنی، صفوتنی حس ایدییور.. دها او زماندن والده‌سنی استخفافه باشلایور.. حرمتی نسکسر اولیور، رعایت، اطاعت قالمیور. اوت خانملر اردکلره قارشی ذلتکز دها او وقتدن باشلایور..»

«شمدی برده اولادینك انظار خشیت و حرمتی قارشیسنده بر عالم و والده تصور ایدیکز. چوجغنك درسلرینی مذاکره ایدییور. وطن، وظیفه، انسانیت، حمیت، مدنیت، ترقی سوزلرینك حین تلفظنده الك مؤثر صداسی ایله نافذ نظریله آلدیغی طور تعلیمی دوشونکز. گاه نرمین الریله یازدیغنك ایپك صاچلرینی اوقشایه‌رق، گاه جبین صافنه بوسه‌لر قوندیره‌رق، باغرینه باصدیره‌رق، تفسیر حماست ایتدیکی بیوك کلمه‌لرده اهتزاز لسانله ویردیکی ابتدائی بو درس انسانیتی چوجق بو تأثیر لطفله هانکی مکتبده هانکی خواجه‌دن آله‌بیلیر؟.. صوکره بو معلم والده بیاننك باشنه کچر، کندی نازك لحنی چوجغك صدای معصومانه‌سنه قارشدیره‌رق

بو بیلمکیسز آنالرك نور كبی جوال، ذكی، سكز، طقوز یاشنده برار غلی وار. مكتبه كیدیور. قرائت ابتدائیه‌یی بیتیرمش.. غزته وقویور.. مكتوب یازییور... كیجه چوجق وظیفه‌لرینی یازارکن والده‌سی بر غرورمادرانه ایله یاورو جغنك اوموزباشندن، قلمنك سطح ابیض ورقه‌ده‌كی سیر متموجنه باقیور. بو سیاه سیاه چیزگیلردن، نقطه‌جقلردن او بیلمدیگی ممنلك نصل چیقدیغنه حیرت ایدییور.. اولادینك بو گزشش علمیسنی مشاهده‌دن افتخارله گوزلری صولانیور.. زواللی والده، سكزیاشنده‌كی چوجغندن دها جاهل... حقیقةً اغلانه‌جق حال!.. او كوچك، كوچك سیاه قیوریتیلردن استخراج مآل كیمسه ایچون مستحیل برموفقیت اولمدیغی حالده او بدبخت آنالك ولیاری بو اعلی بوحمق قیزلرندن اسیركه‌مشلر... تحصیله هیچ اهمیت ویرمامشلر.. بونك درجهٔ لزومنی درك ایده‌مامشلر... بیچاره‌یی سكز یاشنده‌كی چوجقلردن جاهل قالمق خجالتی، فلاكت مؤبده‌سنه محكوم برقمشلر.. وچوجق، سكزیاشنده‌كی او صبی والده‌سنك كندندن جاهل

« آنالریکزدن کوردیککزدن باشقه برمکتب تربیه کز یوق . رجالکز سزك ایچون تحصیلی بی لزوم کوربیورلر . بویله مستظل جهل قالیشکز قصدی . . بو حقیقت میدانده ایکن بعض یکی فکرلی ار ککلریکز ، سزك نقصانیٔ عقل وعرفانکزله اکلنمکده ، تأهل ایچون بزی یعنی فرنك قادینلرینی سزه ترجیحده نصل بر صلاحیت وجدانیه بولیورلر ؟ . . نسوان ملبهسنی حقیر کوروب اجانب قادینلریله ازدواجده شرف آرایانلر ، بو حرکتلرینی مدار فخر وغرور عد ایدنلر ، شایان خنده خسته فکرلی انسانلردر . اکثریتی اصلاحه باقلی . بریکی مستثنادن ، بویله تورکلی ، فرنکلی آلاجه عائلهدن نه چیقار ؟ . . اولا قادین ، آنا یتشدیرملی که صوکره هر مسلککده ارککك یتشسون . »

« خانملر !.. عزت نفسلریکزه طوقونمق ایستهمم ... آنجق فقط آجیلغی قسرده طوغری کوچك بر مثال ایله ایضاح مدعا ایدهجکم . . بر والده تصور ایدیکز که انی کورسه ، سزك تعبیریکزجه برتك ظن ایدهجك قدر قره جاهل ...

« مقدرانکزك حاکملری سزه بسیط فقط آغیر وظائف تحمیل ایتمشلر . نسوانده بر عزت نفسك وجودی قبول ایدلمامش .. سز زواللیلر حضرت حوانك اصالت خلقیه‌سی بوزولمامش اك صاف ، اك نجیب قیزلری‌سکز .. بیلدیککز ، اخلاقکز ، حیانکز ، توالتکزه وارنجه‌یه‌قدر هرشیئکز ساده ، طفولانه . . . ارککلریکزك الندە تللی ، پوللی بیوك چوجقلرسکز . اوت رجالکز سزی هر وجهله چوجقدن باشقه درلو عد ایتمیورلر . چونکه بر ارکك افراد عائله‌سنی تشکیل ایدن قادینلردن برمحلده بحث ایتمك ایسته‌دیکی وقت ، سکزیاننده‌ن‌سکسانه‌قدر، جمله‌کزك حقنده « بزم چوجقلر » تعبیر استصغارینی استعمال ایدرمش . . . دیمك سزی مادةً دکل لفظاً بیله بیوتمك ایستمیورلر . سزی اك بیوك ، محترم یاشلرکزده بیله دائما چوجق کورمك ارزو ایدییورلر. قادینلری دورهٔ طفولیتدن چیقمامغه محکوم بر ملت نصل تکمل ، ترقی ایده‌بیلیر ؟ بتون نسوان جهان نامنه بو بر ذلتدر . بوندن قورتولمغه چالیشکز . »

محبوسیتندن بی خبر وبر اینجه شعاع شمسله شوقه کلن قاریجغك شطارتی غافلانه‌سیله بوتون عمرنده یالکز زوجی مقدرینه قارشی تزیم عشق ایتمش . . . چیفته‌خانه‌سی ایچنده اولادی تشدرمکه اوغراشمش . . . نوازش زوجی اورتاقلریله پایلاشمغه ، کندینه آز حصهٔ التفات دوشدیکی زمانلر اغلامقله اکتفا ایله آلیشمش بر قادین . . . »

« سز حیاتك عارضی عادتلردن متولد مرارتلرینی کایشی کوزلتجی بر ضربلایه توکله آلیشمشسکز ، قضایه رضا داده اولیورسکز . فقط قضا ظن ایتدیککز شیلرك چوغی نتایج مسامحه‌کارلیککزدر . جهالت انسانی مسکین ، علم وفضل ایسه تقویه ایدر . بر قسم جاهلر سزی نابینای جهالتده براقی ایسته‌مزلر ، دوره‌لریکزه اولان غلبه بارولرینی الی نهایه ادامه ایچوندر . طبیعت ار ککله قادینی ذریت بشرهٔ خادمیله توظیف ایتمشدر ، بو وظیفهٔ مشترکه یرینه کتیرلدکدن صوکره ارککك قادیندن فضله مطالبات آمرانه‌ده بولونمسی ، قورولمسی صرف خشونت طبعندن ایلری کلمه بر خودبینلکدر . »

« ایلك سؤالمی بر دها تكرار ایدیم : شكوره خانم كیمدی ؟ سكسان سنه لك عمرینی قفسك چبوقلری آرقه سنده كچیرمش بر « انسان قناریه » نامحرم انظاردن ستر جمال ایچون طوپلرله قماش اسكیتمش بر مستوره ... دنیانك طوپ كبی یوارلاق اولدیغنی بیان ایدنلرك مادهای مجنونانه لرینه قهقهه لرله كولن ... ایچدیكی صویك تركیبات كیمیویه سنی بیلمه ین بر بیكانهٔ فن و حقیقت ... اسكندرله ناپولئونك مظفریاتی سمع حیرته واصل اولامش ... تیمورلنكه اسیر دوشن پادشاهك اسمنی اوكرنمامش بربی خبر تاریخ ... شعرك آهنك نوشینیله دوچار مستی اولامش ... تجلیات غلیانلر وجدلر كچیرمامش ... صنایع نفیسه بدایعی قارشیسنده استغراقه دوشمامش ... محاسن طبیعیه پرستشی اوكرنمامش ... دهای بشرك تزهرات كمالاتندن هیچ بر بوی حظ و لطافت استشمام ایتمامش .. انشراح سنوحاتدن روحی برشی طویمامش ... افق عالی بو اولدیغنی قفسك آدملرندن كورونديكی قدر ظن ایتمش ... قفسی درونده طوغان ،

«شرقده قادینلرك تابع طوتولدیغی ساده، یکنسق - ملال آوراولمسه هان بوش دیه‌جکم - اوحیاتی تدقیقه اوغراشدم. نه بولدم؟ (سوزلریمه کوجنمیکز) عطالت، جهالت، محرومیت... یاشایشکزده درین بر مرارتده وار. فقط اعتیاداتکزله چوجقلغکزدنبری اشباعه کلمش اولدیغکز ایچون بو جهت بزم قدر سزجه محسوس دکلدر ظن ایدرم. سز عالم مرئینك ماوراسنده بر جهان خفاده یاشایورسکز. بتون غراملریکز، احتراصلریکز، سرورلریکز، الملریکز هپ اورتولو... سزذی حیات بر معماسکز.. او قدر پوشیدهٔ اسرار، او مرتبه منخسف یاشایورسکزکه نه‌اولدیغکزی کندیکزده بیلمیورسکز، دیه بیلیرم. طبیعتك، هر شیئی روشا قلان مشمس، شو ماوی، کنیش سماسی آلتنده آچقده جریان ایدر بر حالکز یوق... نیچون طبیعتدن، ضیادن، حقیقتدن بو قدر روکردان وکریزانسکز؟»

«حیاتکزك طرز واحدی حسبیله بریکزك ترجمهٔ حالنی نقل عمومکزك حکایهٔ عمرینی اجمال دیمك اولور.»

اولادلری ، طورونلری ، بتون انسل نجیبه‌یی اورته‌سنده وهله‌ٔ سونی ویردی. موت هپ فانیلره شامل برقانون لابددر . بوحادثهٔ طبیعیه‌منا بتیله الملکزه الم، کوز یاشلریکزه دیگر یاشلر قاتمق ایچون سوزه کیریشملك ایستمم. یالکز «توفاق» ك جنس لطیفمزه منسوب اولمسی، استانبوللی بولنمسی نی شرقلی قادینلرك مقدراتی حقنده بعض مطالعات سردینه سوق ایدییور. ظن ایدرم که بوخصوصده‌کی حسن نیت ومقصد خیرخواهانه‌م هیچ برصورتله مشکوك عد ایدلمز.»

«سوزلریمك تعلق دهمی حسبیله شمدی بنی احاطه ایدن کوزل سامعه‌لرجه برر دقت مخصوصه ایله استماع ایدیله‌جکندن امینم . »

شکوره خانم کیمدی؟ سزك ایچون اختیار ، محترم بر والده . . بنم ایچون شرقلی بر تورك قادینی . . . تورك قادینی نه‌در ؟ ایشته بتون اوروپالیلرك انظار تجسسلری اوستنده تیتره‌ین وسوءٔلی سیمالریکز کبی شمدی‌یه قدر اورتولو قالمش برمسئله . . . حلی ایچون برچوق سوزلر صرف ایدلمش مراقلی برلغز . . .»

آیری آیری اللرینی طوتوب صیقه‌رق فرانسزجه
برشیلر سویله‌دیلر . نه دیدکلرینی لیدیه ایله آنی‌دن
باشقه کیمسه آکلامه‌دی . . صوکره مادام شهیم
صفه‌ده بر صندالیه‌نک اوزرینه چیقه‌رق بتون
اوقادین غلبه‌لکنه قارشی قائماً نطقنی اوقودی .
اوبیتیردکدن صوکره بر دیکر صندالیه‌یه لیدیه
چیقدی . برقاچ سوزله هیئتی حاضرونه یعنی
قومشو خانملره تقدیم ایتمک ایسته‌دی .
فقط دها کوزلوکی اوزرینه اقدیغی بر کورلتی ،
اوغولتی حکمفرما اولیوردی . نه دیدیکی بلک لایقیله
آکلاشیله‌مدی . قادینلر بربرلرینه :

— خانملر صوصکز . نه دییور ایشیته‌لم .

اخطاریله هر طرفدن برسس چیقیور ، الک
زیاده کورولتی‌یی سکوت توصیه ایدنلر یاپیوردی .
برشماته آره‌سنده نطق اولا عائله‌یه خطابله تعزیه
شویله باشلادی :

«اوغرادیغکز نا کهانی افتراقدن دولایی عائلهٔ
محترمه‌کزه بیان تعزیه کلدم . رئیسه‌سی بولندیغم
« شرق آقاده‌میاسی » جمعیتی بو خدمت حزینی
ایفایه بنی مأمور ایتدی . شکوره خانم کچن کونی

اولدیغی عادات شرقیه و کتابت ترکیه‌ده‌کی جهلنی اعتراف ایتمدیکجه‌یه قدر آلاتورقه بر صوبا چکمک ایسته‌دی .

§

« آقاده‌می » متوفاتك عائله‌سنه بیان تعزیته مادام شه‌یمی مأمور ایتدی . رئیسهٔ جمعیت تورك قادینلری حقنده خیلی مدتدنبری اجرا ایتمکده اولدیغی تدقیقاتك بر قسمنه برزمین تشهیر بولمق ایچون فرانسزجه مؤثر برنطق قلمه آلدی . غرابت دیکره میدان ویرمکدن خوفاً نطقك ترجمه‌سنی بودفعه راجی کندی درعهده ایتدی .

بر فرانسز قاریسی مفتون بکك خانه‌سنه‌کلوب استانبول قادینلری حقنده برنطق ویره‌جکمش حوادثی اطرافه یایلدی . قونو قومشو کوشکه طوپلاندی .

مادام شه‌یم ، مادام ماتفرلان دها بر قاچ اجنبی قادینی ، ایکی آرابه ، عادتا برهیئت کلدی . مادامل قویو رنکلی وساده قوستوملری لابس ایدیلر .

بوهیئت افرادی اعضای عائله‌دن هر برینك

کریمه‌لری لطفیه، وسیله خانملر، حفیدلری مفتون، راجی بکار، حفیده‌لری لبیبه، ربیعه، حسنه خانملر، بیوك دامادی مصطفی افندی، کوچك دامادی ماهر بکك یکنلری صائم وتحسین بکار واولادلری، قائم‌برادرلری بهجت افندی واولادلری وبالجمله اقربا ومتعلقاتی!

. . . . سنه‌سی تشرین اولك طقوزنجی صالی کیجه‌سی ساعت آلتی بچق راده‌لرنده قیصه برخسته‌لق نتیجه‌سی اوله‌رق وفات ایدن سوکیلی والده‌لری، بیوك والده‌لری، قائم‌والده‌لری، خاله‌لری، تیزه‌لری وینکه‌لری!

پهلوی شکوره خانمك

ضیاع المناکنی سزه اشعار ایتمکله براضطراب ایدرلر. جنازه ماه‌حال روحینك اوتنجی کونی ساعت . . . ده متوفانك ادرن کوبنده . . . سمتنده‌کی خانه‌سندن قالدیریله‌جغندن وقت معیندن برآز اول خانهٔ مذکورده اجتماع ایدلمسی بالجمله احبا واودایه اعلان اولنور.

درسعادت ١٠ تشرین اول سنه * * ١٣

دعوتنامه اخذ ایتمه‌ین ذواتدن اشبو اعلانك او مقامده تلقی بیورلمسی وچلنك وسائر درلو چیچك کتیرلمه‌سی ایروجه استرحام اولنور.

مفتونله راجینك قبل الطبع بو اعلانی عجبی کورمکه وقتلری اولمامشدی. راجی بونی ایرتسی کونی غزته‌ده اوقودیغی او قدر حدت ایتدی که شرق آفاده‌یاسنك بو عجمی کاتبه کلیاً بیکانه‌سی

عمر بك نام دیگر موسیو « لومەر » مکتب سلطانیدن مأذون بناءً علیه اخلاق وعادات شرقیەیه ولسان عثمانیەیه بیوك برمقیاسده وقوف ادعاسنده ایدی . دعوتنامەنك تحریری ایچون ایجاب ایدن معلوماتی فتون بکدن اخذ ایله برکاغده « نوط » ایتدی . فرنکجه دوشونوب تورکجه یازان متین بنلی ، آلاجه فکرلی بعض ادبامز کبی تسویدینی اولا فرانسزجه یاپدی . صوکره تورکجەیه ترجمه ایتدی . بو ورقهٔ مترجمه بر مطبعەیه کوندریلەرك بر چوق نسخه طبع ومحال لازمەیه توزیع ایدلدی . غزته ادارەخانه‌لرینه ده کوندرلدی . جدی غزته‌لریمزك هیچ بری جنازەیه دعوت ورقەسی نامنه کان بو تسویده عجیبی درج ستون ایتمدیلر . یالکز شهریمزده (ددقادانان) ایله معروف هرشیده بدعت وتجدد هوسکاری برغزته ایکنجی صحیفەسنه درج ایله ابراز غرابتدن چکنمدی . بو دلالت تجدده پروانەسندن دولایی بعدما شرق (آقادامیا) سنك واسطهٔ نشر افکاری اولمق شرفنی احرازایتدی ، ایشته عیناً دعوتنامه :

وجود ایتمك ایچون کیفیت وفاتدن وقتیله خبردار اوله‌میورلر . جمعیتمزك کاتبی بو مثللو احوال مؤخره‌ده ارسالی معتاداولان واسمنه «التردوفرپار» دنیلان بر دعوتنامه صورتی قلمه آلسون . طبع ایتدیریله‌رك ایجاب ایدن ذواته ارسال وبر قاچ عددی‌ده نشرایدلمك اوزره غزته اداره‌خانه‌لرینه کوندرلسون . بتون‌اودنی جائزه‌یه‌جلبه وساطت صورتیله جمعیتمز متوفا حقنده ابراز حرمت وخدمت ایتمش اولیور . »

شرق آقاده‌میاسی جمعیتنك کاتبی بك اوغلو « لوانتن » زاده‌لرندن موسیو « لومه‌ر » اسمنده کنج بر ذاتدی . آلافرانغه یاد ایدلمك ایسته‌نیلدیکی زمان بو نامله چاغریلیر ، آلاتورقه توسیمی ایجاب ایدرسه اسمنه عمربك دینیردی . بویله مضاعف اسملی ذوات تورکلكك شرقلیلغك مراق اویاندردیغی یرلرده . تجارته وسائر خصوصاته رواج ویردیکی صره‌لرده عمر بك اولورلر . تورکلره قارشی درایت چالمی‌صاتمق ، آووروپا ایتمك نوعما اصالت مدنیه ادعاسنده بولنمق لازم کلیرسه موسیو « لومه‌ر » نامیله فرنك کسیلیرلر ...

قدر گیتمه یکز، فری کوینده، شیشلیده کی خرستیان قبرستانلرینک اطرافنی احاطه ایدن متین دیوارلری، دمیرقاپیلری، نظیف، لطیف روضه‌شکلنده‌کی خیابانلری، دقت دائمه‌یه مأمور پاسبانلری کورمیورمیسکز؟ دنیاپرستلر ایله دار بقاعتوغللرینک قرارگاه اخرویلرینه باقیکز. اولوبه، اولویه حرمت آثاری هانکیسنده باهر؟ دینسه نه جواب ویره‌جك؟ ثوبات اخرویه‌یه نائلیتده چالیشمقله اولور. سز شرقلیلر حد ذاتنده تنبل، اوغورشوق آدملرسکز. چالیشماماق ایچون هرشیئه برعذر ایجاد ایدییورسکز. «امانای سائق ترقی بك علوی بردیندر. تمدن ایچون بودین عالی بی مانع کوسترملك عظیم روبالدر. اوقدر بیوك بروبالدرکه دینه بهتانله بو عطالتده دوام ایدرسه کز چکه‌جککز جزا پك وخیم اولور. بوجزایی دنیاده قومشولریکز مترقی ملتلره چیکنه‌نمك، آخرتده‌ده کیم بیلیر نصل عقوبات شدیده ایله چکرسکز.»

«سزده جنازه‌لرعلی الاکثر وفات وقوع بولان محله‌دن کلن بش اون کیشیله قالدیریلیور. اوزاقده بولونان اودا واحبابکز بو صوك خدمتده اثبات

« بوجواب كوزل لكن شرقليلرك قوللری فعللرينه اويمايور . بوخصوصده سزه كوچك فقط مؤثر برمثال عرض ايدهيم . نه زمان سور خارجنه چيقسهم مقابر اسلامی شايان اسف بر حرمتسزلك ايچنده خراب ومتروك كوريورم . آخرته مربوطيت موته حرمتله باشلار . برچوق قبر قوووقلرنده كابلر ياورولايور . ذكرندن توحش اولنه جق ديكر كونا احوال وقوع بوليور . قبرستانلری احاطه ايدن بيوك يوللرك برندن ديكربنه چمك ايچون مزارلقلر كسدرمه طريق عد اولنه رق پامال ايديليور . عظام اجداد وهم دينكزی هر ملته وحيوانلره چكنتمكده بی باك ايسه كز عصرلر سوزهن اهالكزدن دولايی دورلمش، خراب وسرنكون يرلرده ياتان وبعضلری آيات جليله ايله موشح [١] مزار طاشلرينی پای كستاخانه كزله نصل تپوب چيورسكز؟ آخرته دينه قارشی كوستر ديككز تقيد وحرمت بوميدر؟ اوروپايه

---

[١] فرنكار خطوط، نقوش وكتابه لری حقنده تدقيقات اجراسی ايچون برچوق مزار طاشلرينك فوطوغرافيلرينی چيقاردقلرندن بوبابده آذچوق صاحب معلومات درلر .

« — انسان غربدن شرقه كلنجه مادياتدن معنويانه قدر هر شيدهكى تقلبات كليهنك تأثيرات متضادهسى آرهسنده قاليور . بو ايكى محيط بيننده دنيادن آخرته قدر هر شى دكيشيور . شرقليلرده هر نوع دنيا اموريته قارشى بيوك بر قيدسزلق كوريورم . استراحت حياتى تأمين ايدهجك اسباب ترقينك هيچ برينه اهميت ويرلميور . هر شيده دوه يورويشنى آنديرر اوروش عتيق اهاليكاراندن آيريلمميور . ماضى انظار انتباهه آلنميور . حالك اصلاحى جديتله دوشونلميور . آتى ايچون ذهن صرفى بى سود ، عادتا كناه عد اولنيور . توركلر اوروپانك تأثيرات مدنيهسندن كلياً تجريد ايدلسه همان بداوته ، حال ابتدائى بشريته عودت ايچون كنديلرنده بيوك بر انهماك وار . بونك اسبابنى بعض توركلردن صوردم . شو جوابى ويرديلر : »

« — بو دنيا بر مسافرخانهدر . او سزك ظن ايتديككز زر وسامان عادتا لوثدر . بو دارفانينك آلايشنه قاپيلق امور اخرويهيى فراموشه سبب اولور . موقت بر حيات ايچون مؤبدى اهمال ايسه موافق عقل وحكمت دكلدر . سز افرنجلر دنيا پرستسككز . بز مسلمانلر آخرت آدمى يز . »

بیلنمز همانکی فائدهٔ ملحوظه‌یه ابتداءً یازیلیر . سویله‌نیر ... بر ماتی راه ترقیدن کیری قویان مؤثراتدن الك برنجیسی لساننده‌کی عدم وضوحدر . بو وضوحسزلغك ده‌هشتی بعض حقیقتلری سویلتمه‌مك ایچون لسان ادبا وعلمانك محکوم رکاکت ایدلمسیدر . اکلاشیلمه‌یان سوزلرله دماغلر طولدورلمغه اوغراشلدقجه فکر محاکمه وذکا سوز .. یرلرینه حمق وبلاهت قائم اولور . هر کس انظار مطالعه وتدقیقدن کچیردیکی شیلرك چوروکی صاغلامندن آیرمغه موفق اولسه ، اکلادم ظن ایتدکلرینك اکلاشلماز شیلر اولدیغنی بیلسه یاخود تغذیٔ فکره غیرخادم ساخته منطق یالدیزلریله اورتولمش مالایعنیات ، مغسطه اولدیغنی فرق ایتسه ترقیاته قارشی عیون اممی پرداریدن حائللردن ك بیوکی رفع ایدلمش اولور . ثبوت حقایقه وضوح بخش اولمق ایچون ایجاد ایدیلان « منطق » بیله عصرلرله اثبات بواطله آلت اولمش واولمقده‌در .

موسیو مانقرلان آز بر استراحت واعضای جمعیتله قیصه بر مذاکره‌دن صوکره ینه باشلادی :

کشی‌یی ارشاد مقتدر نه قدر فضلای سفها وار!.
ترقیات حاضره‌نك اك مدهش امراضندن بری ده
بو ... مانفرلانك علم وذكاسی كندی مملكتنده
تأمین تعیشنه كفایت ایده‌مدیكی ایچون ا كملك آرامغه
بورایه كلمش ... و دنیانك علم وعرفانی ناقص
اولان بر اخلاقسزی بوبله ، هر خصوصده مكمل
یولونانلرینك نصل بر آتش پاره‌دها اوله‌جقلرینی
ارتق تصور ایتملی ... سوزلرنده عاری فكر
وضوح بر جمله یوق . هپ كلمه‌لر بزر فائده‌یه
ابتناء رشته‌سیله دیزلمش ... یا عباراتك ساده‌لكی!.
فرانسزجه‌ده‌كی عذوبت فصاحتدنمیدر نه‌در ؟
مستمعلر ایچنده اصفدن بری ده بولنسه بر كاتب
قدرشناس اولور ... بزده تورکجه لسانله ویریلن،
یازیلان نطقلرده‌كی او كلمه غلبه‌لكی ، سطرلری
بربرینه اولاشه بر اندازده واران اوطمطراقلی
او ، پارلاقلغیله سوقسی بر اولان تالاش آلوینه
بكزر او قوف سوزلر نه‌در ؟ هله اخلاقیات
وحكمیاته دائر بعض *Abstrait* وادیلرده فكر
قارئی ویا مستمعی ظلمتدن ظلمته سوروكله‌یه‌رك
نهایت ذهنی آفیون كبی اوغوشدیران عباره‌لر

مفتون وراجی بکلره قارشی حکمت ازلیه‌دن
و بو کبی احوال مؤلمه‌ده لزوم مکافته‌دن بحث
ایتمه‌نك معلومی اعلام قبیلندن اولدیغنی بیلیرم .
فقط انسان طبیعتی ضعفله شائبه‌دار ایتدیکی بر
مخلوق‌وهن آلوددر . با خصوص حیاتك بویله
الیم تجربه آنلرنده اك زیاده مقویات حکمتله
متغذی متین دماغلرك بیله دوچار تزلزل اولمسی
« مستبعد کلدر . بر انسان علماً ، فضیلةً محب الم
دیده منلك ماذوننده بولنسه بیله بو کبی بیوك یأس
و ماتم زمانلرنده اوداسنی دیلنك دونه بیلدیکی
مرتبه‌ده الفاظ تسکینیه ایله تسلیه ایتمکله
وظیفه‌دار درر . بناءً علیه شوراده حاضر بالمجلس
بولنان ایکی دادر ماتمزده‌یه جمعیتمز نامنه بیان
تعزیت ایدرم . »

شو نطقك حین ایرادنده ایکی قرده‌ش جداً
متأثر اولمشلردی . هله راجی برقاچ دامله یاش
دوکمکدن منع نفس ایده‌میه‌رك شویله‌دوشونمشدی :

— نامنه ماقفرلان دنیان شو آدمك نه‌قدر
اخلاق دوشکونی اولدیغنی بیلیورم . علمیله
کندی عامل اولمیوب فقط سوزلریله بکلرجه

بوشن، بو، کورولتیجی ملکلر نره دن چیقدی ؟ او اختیارلری فراش موته اوزاتدیغمز زمان بونلر و یرمیدی ؟ ایشته جناب حق قرب رحمانه اونلری آلدی . یرلرینه بونلری کوندردی . بوکون حیاتك باب معصومیتدن کیره رکن اللرندن طوتدیغمز عاجز چوجقلر یارین بزی صوك منزل استراحتمزه ایصال ایده جکلر .. بو قانون طبیعته اعتراض ایتمیه لم . صبرمزه راضی اوله لم . طبیعتك هضم وتحملی مشکل ارادات لایتغیری قارشیسنده ایده جکمز شی عصیان دکل بونرده کی حکمت ازلیه یی درپیش ملاحظه ایده بیله جك متانت فکریه پیداسیله اکتساب فضائله، تربیهٔ نفسه چالیشمقدر .

«شکوره خانم بوکون اولادلر، طورونلر ترك ایدییور . بو محترم قادین طبیعته اولان دین ذریتی مع زیادةٍ ادا ایتمش . شمدی اوکا قارشی ایفا ایدیله جك اك بیوك وظیفه عین صورتله یعنی اولاد یتیشدیره رك تقدیس و ادامهٔ خاطره سنه خدمت ایتمکدر .

« جمعیتمزك اك منور الافکار اعضاسندن بولنان

عائله میانه‌سندن آق صاچلیلر موقع محترملرینی
بوش براقه‌رق برر برر ماورای مقابره چکیلورلر.
بایراملرده، قندیللرده [۱] مبارك اللرینی اوپمك
ایچون حضورلرنده احترامله دیز چوکدیکمز
وشتای حیاته سفیدسر اولمش جد وجده‌لریمزی
بوکون تخطر ایدیورمیسکز ؟ بوس دست
ایچون اوکلرنده کلدیکمز زمان قورومش ایکی
صولغون دوداغك ، باللغایه تبریكاً جبهه‌لریمزه
آن تماسنده اختیارك کوزلرندن قوپان ایکی
صیجاق قطره ایله یوزیمزك ئسلندیکنی چوغمز
هنوز اونوتمدق . فقط صغیر سنمز حسبیله
بوقطره‌لرده‌کی بلاغت مؤثره‌یی اوزمان آکلایه‌میه‌رق
اوبیرام سروری ایچنده بیوك پدر ویا والده‌مزك
اغلادیغنه تعجب ایدر ایدك . شمدی آکلایورز ،
اونلر منتهای عمرده بولندقلرینی ادراکاً ویاشلر
ایله بزه وداع ایدرلرمش . اوت بو پك حزین ..
فقط شمدی باشکزی شورایه چویریکز ...
باقکز بو پنبه طومبول یناقلی ، صیرمه صاچلی ،

[۱] مافرلان نطقنده هپ شرقلیلری نظر دقته آلدیغی ایچون بو تعبیراتی استعمال ایلمشدر .

ایشته بزه جبراً تحمیل اولنمش بر وظیفه ... بونی شکایتله ، مؤاخذه ایله ایفا ایتمك طبق یاشامق ایچون مساعیٔ بازیه محکوم بر خدمتکارك صیز. لابه‌رق ، خوردانه‌رق چالیشمسنه بکزر. حیاتی ترك ایتمك ایسته‌مه‌یشمز سعادت دنیویه افسانه‌سنی قبولمزه دلالت ایدر . حال بوکه چوغمز بوکون بونی منکرز . غفلتمز غلبه ایده‌مز بده خلقتك مایه‌مزی تخمیر ایتدیکی ضعفدن قورتوله‌میه‌رق حیاتدن خوشلانیور ایسه‌ك بو سودامزی عقل واذعان حدندن افزون برمرتبه‌یه وارديرمیه‌لم . الی‌نهایه اولمك ایسته‌مه‌مك کبی برمحاله تعلیق امل ایتمك چوجقلغنده بولنمیه‌لم . طبیعت دفتر کا-ئناتده ادخالات ، اخراجات خانه‌لرنده‌کی نسبت لازمه‌یی دوشونور ، برمقتصدی ماننددر . اولومك قازدیغی حفره‌لری تولدات طولدورور وفضله‌قالیره برخانه‌دن طابوتك کوتوردیکنی بشیلك اعاده ایدر ، قسوت موتی انجق نشئهٔ ذریت اورته‌یه‌بیلیر ...

« خانملر ! افندیلر !

« طبیعتك انسانلر آره‌سنده ، توزیعات حیاتده‌کی انتظام حکیمانه‌سنه دقت ایدیکز ، بر

مؤبديتله فريفته اولمیهلم . اولومدنده بی لزوم قورقمیهلم . ماهیت حیاتی تحلیل ایده بیلنلر کنه موتی تفرسه الك زیاده یاقلاشمش اولورلر . »

« خوف ایدیله جك شی اولوم دكل بلكه بر سوداى جاهلانه ایله تمنی ایدوب طوردیغمز مؤبديت حیاتدر . مؤبديت حیات ! . . اوف . . حقیقتین متفكرین اىچون بو تركیبك تلفظی بیله روحه ثقلت ویریبور . دماغی صیقیور . مؤبديت حیات ! . . حكمایی ایكلرندیرن ، فلاسفه یی كریه بار شكایت ایدن ، ظلمه یه درلو جنایات زمینلری تهیه ایتدیرن « سفالت بشریه » بزمله مؤبداً یاشایه جقمی ؟ بوشفاناپذیر معنوی خستهلقلر ، المل ، كریهلر الی نهایه پایدارمی اوله جق ؟ . . چونكه مدنيت حاضره سینهٔ فخر واحتشامندن بو سفالتلری قوغوب چیقارهمدی . »

« خانملر افندیلر !

« احكام طبیعته سرفرو بردهٔ اطاعت اولمقدن باشقه چاره یوقدر . نه تحمید ایله نه تنقید ایله اونك بر نقطهٔ ارادهسنی تغییر ایدهمهیز . بزم ایچون بو دنیایه چاغرلمادن كلمك ، یول ویرلمادن كیتمكدر .

حقایق باهره‌یه قارشی کوز یومق ... ایشته ذکای
بشر!.. ایشته منتهای مساعئ امم!.. ایشته غایهٔ
علوم وفنون!.. ایشته سرحد فلسفه!..

« خانملر افندیلر!.

« بر عائله ایچنده اقربادن برینك وفاتی.. بو
فلاکت، اعظم مصائبدندر. فقط نیچون صاقلایه‌لم؟.
بو کون بیوك والده‌مزه واقع اولان بو حال الیم
یارین اصل والده‌مزده وقوع بوله‌جقدر. اوبر
کون عمه‌جه‌مزه دها صوکره برادرمزه هپ بر بر
بو حفره‌یه تکرلنمکه نامزددرلر. هپ صره‌مزی
بکلیورز. کیدنلری زیر لحده قدر تعظیمله تشییع
ایدرك بو سیاحته آلیشالم... یواش، یواش
کندیمزده حاضرلانه‌لم. چونکه زمان اولمق
اعتباریله ابدیته قارشی تیزرولکده عصرلرك
دقیقه‌لردن فرقی یوقدر. چونکه شو آنده اولومله
آره‌مزده بك اوزون فرض ایتدیکمز مسافه
حلول موتده، صفره، هیچه اقتران ایدر. چونکه
دائما بر ابدیت غیرمتناهیه صورتنده تصور اولنان
بو مسافه بتون خوابیدکان مقابری آلداتمش
اولان بر سراب زماندر. حیاته احمقلر کبی تمنیٔ

اوکیجه فغتون بکك خانه سنه طبیب جلب اولنوب حادثهٔ وفات تحقق ایتدکدن صوکره أره ن کوینندن بك اوغلنه تلغراف چکلدی . ایرتسی کونی جمعیت بر صورت فوق العادهده اجتماع ایله رئیس، حیات، ممات حقنده فرانسزجه برجه آتی بر نطق ویردی :

« ایشته حیات دنیلان شی بویله‌در ، بر کون اول بر عائله تکمیل افرادیله بر شوق وخندان ایکن برقاچ ساعت صوکره آنی بر حادثهٔ موت ایله نشئه‌لر سونیور ، چهره‌لری یأس افترق بوریور . او شن عائله بر آنده ماتمزده اولی ویریور . وبتون عمر وسعادتمزده‌کی بورنك فنایی بز انجق بویله بیوك وآجی تجربه ساعتلرنده کوریورز . صوکره هرشیئی اونودیورز .

« مذبحه‌لری قربنده‌کی چایرلرده‌سو ده کمز برنشئه ایچنده غفلتله اوتلایان قویونلر کبی اذواق حیاتمزده برسرمدیت ابلهانه تصوریله کندیمزی آلدانه‌رق ساخته حظوظات آرقه‌سندن طولاشوب طوریورز .. صوکی بویله بر ظلمت مطلقه‌یه واران آلایش حیاتدن متلذذ اولمق .. بونجه

قرقه نسبتله نصفندن ده پك دون بر اقليتده تشكلنی موجب اولمشدی .

رئيس موسيو ماتفرلان، رئيسه مادام شهيم‌دی. قادينلر صره ورأی اعتباريله حائز تفوق ايديلر . مفتون بك اعضاسی بولنديغی بو جمعيته او صفتله برادری راجی بی‌ده ادخاله موفق اولمشدی . همشيره‌لری لبيبه خانم‌ده قاءميالك اعضاسی غائبه‌سندندی، هيچ برزمان مجلسده اثبات وجود ايتمز فقط هر هفته‌نك ضبطنامه‌لرنی مطالعه ايله بيان رأی ايده‌بيليردی .

جمعيتك سبب وحكمت تشكلی آلافرانغه‌نك محاسن عاداتندن شرقده قابل تطبيق اوله بيلنلرنی همان تعميمه خدمتله تنوير افكار اناثه همت ايلمكدی . بو بر نوع *Propagande laïque* ديمكدی كه شرقك هنوز يونتولمامش بعض قبا اقلرنی غربك علم وعرفان ونزاكت جاده‌لرندن كچيره‌رك دماغلريمزی ايخلتمك وطرز حياتمزی آسيالیلق پوروزلرندن قورتارمق، نيت خيريه‌سيله تأسيس ايديليوردی . جمعيتك تأسسنی تعقيب ايدن ايلك وقعه شكوره خانمك وفاتی اولدی .

دردیری .. أیلکی .. کوتولکی نه وظیفه‌مز ...
زواللینك دون صباح قهوه‌نی پیشیروب أله بن
ویره‌مدی . زحمت اولدی قیزم حلال ایت . دیدی .
آنه لازم طوغریسنی سویله‌ملی ... حق حوق
بیلیر قادینجه‌دی . بندن طرفه غنی غنی حلال
اولسون ... هیچ ایجنمدم ... ایشته بو صباحکی
قهوه‌سنه یتیشه‌مدی .. آه یالانجی دنیا ...

١٧

بك اوغلنده موسیو ماقفرلانك خانه‌سنده
« شرق آقاده‌میاسی » نامیله اعضاسی قادین
وارککدن مرکب بر « مجلس عرفا » تشکل
ایتمشدی . هیئتك بویله جنسیندلك ترکبی بو مجلسه
دنیاده‌کی آقاده‌میالرك‌ك دونقداری اولمق لطافتنی
بخش ایدییوردی . جمعیتك بری قادین دیگری
ارککك ایکی رئیسی وقرق اعضاسی اولمق مقرر
ایسه‌ده مملکتمزك علم وعرفا سیاسه‌سنده سنه‌لردن
بری حکم سوره‌ن قحط عظیمدن دولایی او
مقامات فاخره‌یه شرفبخش اوله‌بیله‌جك ذوات
معارفسماتك ندرت مؤسفه‌سی اعضانك شمدیلك

بوجاقدن حزین، حزین، کسیك کسیك اینلر ، بکالر ... «واه آننه جکم» کلمات ماتم انکیزی طوبولمغه باشلادی. حاضرون ایچندن اشك یاشنی سیلمك ایچون میدانه اك بیوك برمندیل چیقاران عزیزه خانم اولدی. نوحه کرانی بتون بتون جوشدیرمق ایچون متوفیه نك تعداد محاسنه کیریشه‌رك :

— آه نه قدر آغلاسه‌کز . کوز یاشی دوکسه‌کز یری ... اویله نور کبی آنانی بردها نره‌ده بولورسکز ؟ دوشکه یاتمه‌دن ، کیمسه‌جکی اوصاندرمادن اوچدی . کیتدی . نه قدر عملی صالح بر قادینمش ... جنت قوشی ... اولوم قاشله کوزك آره‌سنده دیرلر ... آه باقیکز نه قدر طوغری. بر وارمش ، بر یوقمش... آه غفلت دنیاسی... آه بوقالین قفالریمز... اولومی، آخرتی بر کره خاطرمزه کتیره‌میزده بر بریمزی ییوب طورورز... دیدی قودیدن هیچ باش قالدیرمایز... آدم نه اولیورز... دنیانك مالی دنیاده قاله‌جق... ییه‌جکمز بر لقمه، کیه‌جکمز برخرقه دکلمی ؟.. هرقویون کندی بجاغندن آصیله‌جق . . عملنك حسابنی هرکس کندی ویره‌جك . . عالمك

عزيزه خانم بوزواللى صاف اختيار ه ايدرديكى بو آنى ضربهٔ مهلكه‌نك درجهٔ دهشتنى آكلادى. فقط ايش ايشدن كچمشدى. سائقهٔ جهل ونادانى ايله ارتكاب قتل ايدن بوقارى همان :

— آ دوستلر قوشكز بيوك خانمه برشى اولدى . . .

بغاره‌سيله خانه خلقنى اوايه طوپلادى. هر اغزدن وارد اولان سؤاللره شو جوابى ويريبوردى :

« واه زواللى بيوك خانم شمدى بنمه كوزل كوزل قونوشيوردى . برشيجكى يوقدى . . . بردنبره ايكى اوچ دفعه «نغالده» جزوه قاپنار كبى «حيق ميق» ديدى . كوزلرى قارشى يه ديكلدى. . بيوك خانم نه ياپيورسك ؟ ايتمه آيول . كنديكه كل . . . هو . . . هشت ، پيشت . . . ديدم . يوزينى اوقشادم . . قوالنى قلداتدم . . بيوك خانم نرده ؟ زواللى نى قوبدكسه بول . . . آه نه أيى قادينيدى . . . . »

هكيمه اوشاق قوشديرلدى . بتون چهره‌لرى درحال بر يأس عميق استيلا ايتدى . كوشه‌دن

— آ آاو نصل‌سوز ؟ ربیعه‌م دهاقوجه‌یه وارمدی که ! . .

— ایشته فنالق‌اورادهیا ! او غوغوروقلر . . سوسلی یلدیرمه‌لر . . سیرلر . . سیرانلر . . کوز سوزمه‌لر، اشارلر . . چیفته حوضلر ، فنارلر ، قوش دیللری . . کیجه‌لری صباحلره قدر اللهك طاغنده بایرنده سورتمه‌لر . . . نه اوله‌جق‌یا البته صوکی ایشته بوکا چیقار . . . بزم بیوك آنالریمز قیامته یاقین قیزلر قوجه‌سز طوغوره‌جق دیرلر-میدی ؟ . ایشته نه‌دیدیلرسه اولیور . . عقللریمزی باشیمزه طوپلایه‌لم . . وقتلر یقین . . بو اوی الله اصلاح ایتسین . دون کیجه‌ظرافتدی . بو کیجه ربیعه . . باقه‌لم یارین کیجه بوراده ایچمزدن کیم طوغوره‌جق ؟ . .

بوصوك سوزلر اختیار قادینك اوزرنده صانکه بر ییلدیرم ضربه‌سی تأثیرمدهشنی کوستردی . باش آرقه‌یه دورلدی ، چهره موراردی . اغز چارپیلدی . کوزلر بر نقطه‌یه دیکلدی . . . خفیف بر هیچقریق کبی بر ایکی صارصیتی کچیردی . . . صوکره برکتله‌ٔ جامده حالنه کلدی .

اونلرك خسته‌لغی سنك آكلادیغك درلو دكل..
درد، دوشوریبورلر.. درد ..

بیوك خانم بر آز شاشه‌لایه‌رق :

— دردمی؟ اون‌یدی یاشنده كی برقیزاوغلانقیزده
بویله آوازآوازه دوشه‌جك نه‌دردی اولورمش ؟
آربیه‌می بن‌بیلمزمی‌یم ؟ ... برشیجكی یوقدی.
كل كبی قیزدی . هپ بنم اولادلرم صیزیرلمش
آلتونه بكزه‌رلر ... الله امانت ...

— اولادلرك صیزیرلمش آلتونه‌می بكزرلر؟..
آقادینم چوقدن اونلرك عیاری بوزولمش ...
واه زواللی سنك برشیدن خبرك یوق ... سنك
آكلایه‌جغك دوزجه‌سی ... طوروكك چوجق
دوشوریبور ... شمدی قفاكه داق دیدیمی ؟..

بی‌چاره شكوره خانمه بیوك بر شاشقینلق
عارض اولدی . كوزلری بیودی . بلاتكلم آفال
آفال مخاطبنك یوزینه باقیور، عزیزه خانمك الك
قابا صورتده‌كی وضوح افاده‌سنه رغماً ینه برشی
اكلایه‌مامش كبی كورینیوردی . عزیزه بودفعه
ال ، قاش ، كوز اشارانیله وضوح‌بیانی بالتقویه:

— چوجق دوشوریبور .. چوجق ...

قیزی اوزرینه اوطورتسه‌لر ایی کلزمی عجبا؟ .

— (اغزینی چارپته‌رق) هـا بیلمم ؟. قیزغینلقله کان خسته‌لق بلکه قیزغین کول ایله کچر ...

— نه دیدك یاورووم؟ . بوخسته‌لق ربیعه‌یه قیزغینلقله‌می کلش ؟ کیمه اوفکه‌لنمش بوقدر ؟.

— اوفکه‌لنمسی فلانی یوق .. طوغریسنی سویله‌مکه بردرلو دیلم وارمیور .. عارف (ظاریف) قرق بیللق قارین لك .. آبوك خانمجغم !. هیچ بویله باصور اولورمی؟ ! کلایی ویرسه‌که! عربك دون آقشامکی خسته‌لغی ایله ربیعه خانمك بو آقشامکی دردی ایکیسی برعلت ..

— ها اویله‌ایمش .. قیزه ظرافتدن، کچدی دیرورلر اما .. بوش لاقیردی .. عربه نره‌دن کلدی؟. هپسی بردن .. کیمسه‌نك علتی کیمسه‌یه کچمز ..

عزیزه خانم درونی سویلنه‌رك :

— امان بوبوناق قاریده اوردم طویمازه .. هرشیئی باشه‌قاقه سویلیوردم‌ده بردرلو اکلامیور . آ آرتق چاتلایه‌جغم .. (آشکاره) بیوك خانم

خرقه‌لره باقارسه‌ك اونك‌ده بودرلوخسته‌لغه چناق آچان طاقمدن اولدیغی آکلاشیلیور اما... آه زواللی وقتك کچمش ... هرخسته‌لغك بر موسمی اولور. آ کهنه جوانم ... سنك کبی اوچ یکرمیسنده کیلر کوفه کوفه اوزوم قاوون یسه‌لر ... ینه‌باصورك بودرلوسنه اوغرامازلر ... اوزولمه ... کوکلك راحت اولسون ...

شکوره خانم طورونی اوحال اضطرابده کورونجه اوزون مدت رؤیته تحمل کتوره‌مدی. صفه‌یه چقدی. حصیر قولتوقلیسنه اوطوردی. برمعتاد کندی کندینه سویلنمکه باشلادی. عزیزه خانم همان اختیار قادینك یانینه تقربله:

— بیوك خانمجغم نه‌سویلنیورسك بوراده؟

— نصل سویلنمه‌یه‌یم قیزم؟. ایچم خون اولدی کیتدی. ربیعه قیز نه‌حاله کلمش؟.. باقمغه یوره‌کم طایانمدی. اونصل یره باته‌سیجه خسته‌لق اویله؟.. بن بویله باصور هیچ کورمدم...

— أوت باصورك صونطورلوسی... دوستلر باشندن ایراق ...

— لکن‌نه قیزغین کوللی صو یاپسه‌لرده

باقیور. أولك ایچنده‌کی بو صالغین باصور خسته‌لغنه اوغرایه‌جغم دیه زواللینك اودی قوپییور . . .
بن شکریه‌نك قولاغنی بوکو ویره‌یم ، اولمازمی؟ قادنجغزه بو باصورك جننی آزیجق چیتلاتی ویره‌یم . . .

— یاصو کره برپاطیرتی قوپارسه ...

— نه‌پاطیرتیسی قوپه‌جقمش؟.. بلکه حریف بیوك آناسندن اوتانیرده بو خاطی برده‌یه‌جز ..

ایکی قادین بویله فیس قوز قونوشورلرایکن یانلرینه لطیفه خانم کله‌رك :

— آنه‌در بزم اوك ایچنه عارض اولان بو باصور خسته‌لغی؟.. بن ده کوبکم قوپاریپور کبی کلیورده اوده پاطلایور... صاقین یارین اقشامده بن طوتولو ویره‌یمیم؟.. شاقه‌سویلمیورم والله قرنم بورغوب بورغوب طوریپور. آی کیده‌یم براز قاقوله، نانه شکری فلان ییه‌یم ...

لطیفه خانم کیدر. عزیزه خانم قائن آنانك صالنه یورویشنه آرقه‌سندن باقه‌رق :

— آی خسته‌لغه بوده‌اوزه‌نیور...سوردیکی آروج آووج پودره‌لر، کیدیکی بونجقلی قیره‌لی

بوقفالغه کیمسه برشی دیمزمی ؟ بوکا حکومت قاریشمزمی ؟ بو حریفك برقورتلدیغی یر . . . صایدی برآدم یوقمیدر ؟

— آلان راضی ، صاتان راضی اولدقدن صوکره بوکا کیمسه برشیجك دیمز قیزم . . . میداننده دعواجیسی یوق که . . . بوقباحتی کیمکله ایشلدیکنی ظرافته صورسه‌ك طوغریسنی سویله‌من که . . . کیم بیلیر اوشاغك نوسته‌ممی آتار ؟ باغچه‌ انه‌ می نترا ایدر ؟ ریسه‌یه صورمه‌لی کلدا . . . اوده ، اولدم لله‌دیمه‌لی کیمسه‌یه برشی سزدرمن . . . هم باقسه‌که ادبه‌جکم . میدانده چوجق دوشورمك لاقردیسی وارمی ؟ «قانلی باصور!» ایشته اوقدر . . قادون اوزوم یمکله ، پیس بوغازلقله کلمش بردرد . . بوکا «لا شفا ویرسون» سوزندن باشقه کیمك نه ییمکه حقی وار ؟ . . عجبا مفترلك بیولك کوچك آنالریده بو دوبارهیه اینانیورلرمی ؟ اینانیورلرسه نه آلیق قاریلر . . . اینانمیوب ده حسب الروم سکوت ایدییورلرسه نه کبازه شیلر . . . قادین ننه شکوره خام اینانیور . . . زواللی قوجه قاری پك بون . . . انسانك یوزینه بل بل

خانم قیزینی اوکا ویرمکه اوغراشمش . . عادتا نشانلامش بیله . .

— اوت ... اویله ایمش بنده ایشتدم ...

— بونی سنده ایشتدکمی ؟ های اه راضی اولسون ... بر أو ایچنده بر اوغلانله بر قیز نشانلی کبی برحالده بولونورلرسه نکاح ، دوکون اوزاینجه اکثریا نتیجه بورایه چیقار ...

ادیبه‌نك قوجه‌سنه حسن نظری ذاتاً مفقود اولدیغندن عزیزه خانمك بو دهشتلی منطقنه قارشی ینه مغلوب قالمه‌رق کوز یاشاریله دیدی که :

— نه طالعسز باشم وارمش ؟ .. بنی قوجه دیه بو آزغین حریفه نصل ویردیلر بیلمم که ... دیلرم باری خدادن افندی بابامده ایتدیکنی بولسون انشاالله ... بوکا قوجه دیمه‌ملی آرتق باشقه بر اسم بولملی ...

— بو حریف قوجه دکل ، عادتا قادینلر ایچنده صالیویرمش انسان تکه‌سی ... کیه قالانلر هپ طوغورسه‌لر أولك ایچی مالطیز کچیسی مانده‌رسنه دونه‌جك . . .

— امان یارب بونه کیازدلك .. نه کیازدلك ...

مفتون بکدر » دیبوردك . شمدی ربیعه ایچون نه دیه‌جکسلك باقالم ؟

عزیزه خانم فیلدر فیلدر دونن کوزلرینی اطرافه بر دولاشدیردقدن صوکره :

— قیزم اوسکاسیرلره‌یرسین… ربیعه‌ایچونده ینه دون کیجه سویلدیکمی سویله‌یه جکم … ینه اونی دییه‌جکم !..

— کیمی ؟

— قوجه‌ك مفتون بکی !..

ادیبه آتیلوب ایکی الیله عزیزه‌نك اغزینی قاپایارق :

— امان اوه عشقنه صوص … آرتق یالان سویلیورسك .. قوجه‌مه افترا ایدییورسك … بوقدری‌ده کناهدر …

— (حدتله) بن هیچ بر زمانده یالانی ، افترایی قبول ایتمم … . کوزمله کورمش کبی بیلیورم که او … بو معرفتی یاپان ینه مفتون …

— نصل بیلیورسك ؟ نه‌دن آ کلادك ؟

— جانم بونده بیله‌یه‌جك . . اکلایه‌یه‌جق نه وار ؟ مفتون بك سنی آلمازدن اول وسیله

کیشی واردی. عزیزه خانمده بو میاننده ایدی.
قادین اولا فریادی ایشیدوب صوکره لکنی، قانلری
کورونجه، همان ادیبه نك قولاغنه اکیله رك اك
زهرلی صدای استهزاسیله :

— دون کیجه بن سکا دیمه میدی ؟ یالکز
تخمینمده یاکلمشم. آنی دن بکلدیکم حادثه دن
ظهور ایتدی ... دیم جمله مزی اسیر که سین ...
بو قانلی باصور بو خانه یه فنا داداندی .. نزم
قومشونك اوغلی چاپقین ذهنی بك صیغوقاغنه
اوغرادیغی زمان : « کیجه رؤیامده آلدانمشمده
سیدیك زورینه اوغرادم » دردی. یاتوب یاتوب
قالقاردی. اصل دردی نه اولدیغنی کیمسه یه،
قاریسنه بیله بللی ایتمزدی. بونی بکا خدمتچی
قیزسویلدی . شمدیکی خدمتچی قیزلر فندیلرینك
قیزلی دردلرینی خانملرندن أیی بیلیورلر . آمان
یاربی خسته لغك آدینی دکیشدرمکله هر کس
آلدانیور . هر شی اولوب بیتیور . بو أوده
توره ین قانلی باصورده کوله یم باری ...

ادیبه خانم متفکر برحالده :

— دون اقشام ، « عربی او حاله قویان

صوکون بتدی . چیقانی طریان کوزلری
اوغوشدیرده قصریضلك اوطه‌سنه قوشویوردی.
خسته‌اغك نوعنی صورمغه لزوم وارمی ؟
آلی مرضی تشخیص ایتمش، صانکه دطابه‌یه
شوصورتله قید دوشمشدی، «قانلی باصور!» ...
انکلك محتویاتی، بز پارچه‌لرینك قیرمزی بولا-
شیقلری، بودرلك فی الحقیقه قانلی اولدیغنی کوستر-
ییوردی. فقط اعضای داخلیه‌دن بعض صافدلر
بومدهش باصورك ظرافندن وبیعه‌یه یکرمی
درت ساعت ظرفنده‌کی سرایت سریعه‌سنه یك
شاشیورلردی. بوخسته‌لقده قولرا درجه‌سنده
سریع برماهیت ساریه‌می پیدا ایتدی؟ عجبا بو
کیجه صوکره خانه‌ده‌کی قادینلردن هانکیسی
بومرض مخوفه طوتیلوب اوطه‌سنه قاپلی صاچه-
جقدی ؟ حتی زواللی قادین ننه شکوره خانم
قیزلرندن اول کندی باشندن قورقه‌رق مرسملك
بودردی تولیدده‌کی تهلکه‌سندن مصونیت ایچون
ارتق اوصولك بهارده اغزینه اوزوم، قاوون، میوه
وزیتون یاغلی اطعمه قویمامغه قرار ویردی.
حاضرون ایچنده آلدانمیان یالکز برقاچ

سبق ایدن تجربه‌سی دلالتیله ، لکن ، حاولو ، بز ، صو وسائره کبی بو ایشده لزومی کوریلن شیلری اوکرنمش بولندیغندن درحال هیسنی تدارك ایدر .

آنی عین فلاکته کندینك ده معروض بولندیغنی بیلدیکندن برقشاوقرعنه استعمال ایتمشایچون ظرافتك علاجندن آشیرمقده اوده قصور ایتمامشدی ، فقط دوانك بوایکنجی شدت تأثیرینی ده کورنجه بك زیاده اورکدی . خدا نکرده بوکبی بر حاله کندی‌ده دوچار اولدیغی تقدیرده بویله حیاتله ممات آره‌سنده جانخراش وجعلر ، تحملفرسا عذابلر چکیرمکدن ایسه عائلك دیدی قودیسنه باقیه‌رق استتالیه‌یه کیدوب دوبه دیز طوغوری ویرمه‌نك دها خیرلی اوله‌جغنی اکلامش وبوکا قرار ویرمشدی . صوکره قوندانی قوجاغنده خسته‌خانه‌دن چیقدیغی زمان ، کندینه اواولادی احسان ایدن جناب مولانك البته رزقنی ویره‌جکنه قناعت ایدییوردی .

آنی هرشیئی حاضرلایوب ربیعه‌یی ده لکن اوکنه اوطورتدقدن صوکره افراد عائله بر ایکیشر

وجودینی استلزام ایتمك بشریتك مقدرات ازلیه‌سندن اولدیغی کبی ادبیه‌ده‌کی بو حال شدیدده محبتله توأم ظن اولنوب نامنه « قیصق‌انجلق » دنیلن واستیلا ایتدیکی قلبی هر لحظه کمیره‌ن او اژدر عقور ایدی .

ظرافتك بر خانه خلقنی ولوله‌یه ویره‌ن بوشدتلی قالی‌ناصوری ایله مهیجه‌سندن برکیجه صوکره عین حال ربیعه‌نك وطه‌سنده وقوع بولور. قیزجغزعین درددن خلاص اولمق ایچون چالدیغی علاجك تأثیرشفابخشانه‌نه مراجعت ایدر. ظرافتك برکیجه اولکی جانگدازانه فریادلرینی ، تحملسزلکنه، عرب بایغره‌جیلغه حمل ایله کندیسی شدت وجعدن ترك حیات ایتمك مرتبه‌سنه کلمه بیله‌ه‌ویق » دیمه‌لك، قطعاباغیرماق عزم‌وقراریله علاجی استعمال ایدر . فقط او دوای مسروق وجودنده اجرای تأثیره باشلایجه قرارنده ثبات امکان کوره‌مز . چاك تحمل ایله ظرافتی سکوتی براقه‌جق برشدتله اورته‌لغی چینلاتمغه باشلار . مستمدك فریادینه الداول آنی قوشار . مریضی کوروب مرضك نوعنی اکلایجه براقشام اول

سودا طوسونی . . . یوق عشق تکه‌سی دها بیلمم نه‌لرمش نه‌لر ... زوجنك ، کندندن اول دیکر قادینلری سومش بولنمسی ، هله‌هرار کککك تنزل ایتمیه‌جکی ظرافت کبی زنجی بر آشجینك وصل منفورنده بر لذت بولمش اولمسی بداهتی ادیبه‌یی بك اغضاب ایتدی . اونك یالان سویله‌ین دوداقلرینی ایصیرمرق ، بوغازینی صیقه‌رق ، هر طرفنی دیدیك دیدیك دیدکله‌یه‌رك ، دنسز ، شماریق بر محله قیزی جوشغونلغی ایله اوندن شدید بر انتقام آلمق ایسته‌یوردی .

زوجنك قبل‌الازدواج دیکر قادینلرله هم آغوش سودا اولمش بولنمسی ادیبه‌نك کوکلنده اویله بربورا قوپاریبور ایدی که قبندن سمدار بر صیجاقلغك ترشحله طمارلرینه یاییله‌رق تکمیل اعصابنده طاقتفرسا آلام ، بتون وجودنده بر بی‌تابی ، بردرمانسزلق حصوله کتیردیککنی حس ایدیوردی . عجبا محبت دنیان شی بومیدی ؟ خیر!.. بونزیه ، صاف برمحبت دکلدی . هرجنتك حظوظات روح افزاسی مقابلنده برده جهنم بولنمق یعنی برینك امکان تصوری دیکرینك

قادین یوزی کورمامش اولدیغی حقندەکی تأميناتی وصدق ووفا وابدیت سوداسنە دائر درلو مواعید ویمینلرینی دیکلدکجە بوطاتلی یالانلرە هپ اینانیور، مفتون کبی چوق بیلمشلك وهزارفنلك ایلە مشهور بر ارککك قلبنی بودرجەلرە قدر تسخیرە موفقیتندن دولایی عادتا مغرور اولیور، کندی کندینی تبریك ایدیوردی. فقط کورونوشدە یالکز هر کسە دکل کندی نفسنە قارشی بیلە زوجنی سودیکنی اعتراف ایتمك ایستەمیور، هر کون دیلندن درلو شکایتلرلە: «الله بنی بو حریفدن تیز کوندە قورتارسین» ورد یندە براقیوردی.

ایشتە عزیزە خانم آدلر ایلە سویلیور. قوجەسی اولەجق او دیدون حریف مکرسە نە مالمش، نە متاعمش بویلە ... کندندن اول باشقە قادین یوزی کورمامش اولدیغی حقندەکی او کولنج، او ابلهفریبانە، او قوجەقوجە یالانی شویلە بر طرفە طورسون، مکرسە دفتر عشق واعمالندە سیاهنە وارنجەیە قدر رنك رنك معشوقەلر وارمش.. قادین اوبوری، پوق

قولاغنی اوراية بوراده‌ویر. دورت طرفه برقولاچان ایت.. چوق شیلر اوکرهنیرسك.. بن سکا شاشه‌جق برشی‌ده‌ها سویله‌یه‌یمی؟.. اقشام صباحه بویله برقانلی باصوره‌مادمازه‌ل آلنی‌ده اوغرایه‌جق... عزیزه دیدی دیرسك. عربی بوشلامایان بو آچ کوزلولر آلنی‌یی صاغلام براقیرلرمی هیچ؟ ... آه.. قاشلی، کوزلی قیز ... اه ایچون. روم‌دابری... آلنی ظرافتدن ده‌ها عقللی چیقارده باصورینی اسپتالیه‌ده تداوی ایتدیررسه اونی بیلمم. ظرافت کیلرینك بك چوغی‌ده یکی باغچه ویا خصکی قادینلر خسته‌خانه‌سنه کیدوب بومعرفتی اورلرده بجررلر اما آشچی قادین نصاسه غافل بولنمش وقتده اورالره قپاغی آتامامش.. بلکه بوایلکی عجمیلکیدر.. بر ایکنجی اوچنجیسنده هپسنی اوکره‌نیره اوسته اولور..

بیچاره ادیبه‌نك قلبنده زوجنه قارشی اویله بر عداوت وبو عداوتله برابر اوقدر شدید بر محبت پیدا اولدی‌که بردنبره نه حاله اوغرادیغنی بیله‌مدی. کیجه‌لری قوجه‌سنك غفلانه نوازشلرینه مستغرق اولدقجه، شمدی‌یه‌قدر کندندن غیری

هیچ برشی کار ایتمز . مطافلرك حوریه‌یی بیامز‌میسك ؟ قارینك کوزینه نه توجه ، نه اولاد ، نه آنا ، نه بابا هیچ برشی .. جهان کوزوکمدی شویله... باری سودیکی‌ده بر آخم‌شاهم اولسه... یورکم یانماز . آت خرسزی قیافتلی برحریف .. جناب حق جمله‌مزی بوایکی درلو آزغینلقدن‌ده محافظه بیورسون ... آ بیوك سویله‌مامی .. انساناق حالی بو . دها کنجز .. دولاصاقلاسین . بودنیاده نلر اولماز ؟ سن بوندن صکره بو (دیدون) لك [۱] یوزندن نه‌لر چکه‌جك ، نه‌لر کوروب ایشیده‌جکسك ...

— افندی بابام بنی بوبلاسنه ویره‌جکنه کاشکی قیویه آته ایدی . .

— او ، خسیسلکندن دولایی بوایشی یاپدی اما صوکره چوق ندامت چکه‌جك کوررسون... واه زواللی ادیبه !... دها اغزك سوت قوقویور . قویدیغم یرده اوتلایورسك .. نصل برحریفه دوشدیککدن خبرك یوق ... کوزیکی آچ ...

---

[۱] بو ، ایکی قادینك آره‌سنده مغنونك اسمی کچدکجه عزیزه اونی تزیفاً بونامله یاد ایدردی .

راقی زیفلاندیمی ارتق اونك ایچون عربده بردر. چورابده ... بعض ارککك پریسی دوشکوز، سفلی اولور. نه پیس بوغاز حریفلر واردر. عربلری خانم افندی ایدوب کوشه یه اوطورتان (کالی فللی) افندیلر اولدیغنی بیلمزمیسك ؟

— بو کور اولاسی قوجهم بنم هیچده می خاطرینی صایمامش ؟ بوهرزه یی نصل یمش ؟

— حسابجه بو (نانه) یی دها سنی آلمادن یمش اوله جق ..

— اویله ایسه میمون بنی آله جغنه عربه نکاح ایدوب اوطوره ایدی ..

— قیزم اونك نه سنده کوزی وار نه عربده ... بویله لرینه « شیب سودی » دیرلر. شمدی سوده، شمدی کره ... اوتلانجی طبیعتلی اولورلر. سنی ده سوز بنی ده، اوته کنی ده، بریکنی ده ... طورباقه لم دها نه کوردك؟ بونلر اویله اوچ درت قادینه قناعت ایتمزلر. بعض ارکك قیزه قادینه اویوری، سوداطوسونی اولور. دیش اهلتنه بردرلو طویه ماز. بعض قادینده ارکك جیل اولور. برکره کوزی قیزدیمی ارتق دنیایی کورمز. نه تکمیر ایله اوصلانیر. نه طیاقله.

— اویله ایسه قوجهم بو ناموسسز عربه نیچون صحابت ایدییور ؟

— آی حالا آکلایه میورمیسك شاشقین..

— خایر ...

— چوجق کندن ده اونك ایچون ...

ادیبه فنا حالده بوزولور . دوشمانك ایچون دیواره استناد ایله :

— امان عزیزه خانم امان یاراشدیروب اویدیررسك ها ؟

— بونك یاراشدیرمه سی ، اویدیرمه سی فلانی ، فلانی یوق ... کور کور پارماغم کوزینه ...

— بو حریف بوقدر معده سزمی ؟

— ارککك کوزی قیزیلجه ایله آرتق اونده معده ، کوکل ... قالماز ... نه بولسه هضم ایدر ...

محاسبه جیلرك « قدم خیری » بیلمزمیسك ؟..

کونك برنده کومبور کومبور بر اوغلان طوغوری ویردی . کیمدن ؟ دیدیلر « کوچك بکدن » جوابنی ویردی . اومارصیق کبی عرب « کوچك بکك بکا علاقه سی واردر » دیدی . دنیاده هر شی اولیور قیزم . ارکك قسمی هله درت دانه

اوت ! مفتون كوز كوره بر حقيقتی كتمه جابالايوردی . بونك سببی نه اوله‌بيلير ؟

عزيزه كوز قوير وغيله اديبه‌يه ، مهم كشفياتی بولنديغنی فهماً سريع براشارت ويردی .

عزيزه خانمك اتهامات و خيمه‌سنه قارشی مفتونك مدافعه‌سی ظرافتك اعادهٔ ناموسی ايچون عائله فرادنجه كافی كورلدی . خسته‌نك يانه يالكز آنی‌يی براقوب هپسی اوطه‌دن چيقدی .

عزيزه اديبه‌يی قولندن طوتوب تنها بر كوشه‌يه چكه‌رك :

— كوردكمی قوچه‌ك عربه نصل صاحب چيقيور ؟ قباحتنی اورت باص ايتمكه اوغراشيور ؟

— عجبا نه‌دن عزيزه خانم ؟ ..

— آی آليق قاری اكلايه‌مدكمی ؟

— يوق ؟ ..

— عربك خسته‌لغی اكر چوجق دوشور-مه‌سی دكلسه بن بو ايكی الیمی بيلكلرندن كسرم ...

— ايتمه اللهه‌ه‌لك ! .

— ايتمه‌سی متمه‌سی يوق ... ايشته ماده ديديكم كی ...

کیمسه‌یه بر سوزدوشمز . بو خسته‌لغنه او ، کندی آلیشمش سزی ده آلیشدیرمش دیمك اولیور . هرسنه بویله ها !.. طوغریسی اونك چوق طایانقلی بنیه‌سی ، سزك ده پك کنیش حوصله کز وارمش !..

عزیزه خانم ادعاسنده اویله قولایجه مغلوب اولان قادینلردن دکلدی . اونك ایشی کوچی صنعتی دیدی قودوجیلقدی . بعض صنعت اربابی مرور زمانله مسلکلرینك خرده جهتلرینه نصل وقوف پیدا ایدرلرسه عزیزه ده عادی بر خصوصی مهم بر مسئله شکلنه صوقق ، مصادف اولدیغی بر حالك ، ایشتدیکی بر سوزك دیدی قودویه اك الویرِیشلی نقطه‌سنی انتخاب ایتمك امرنده فوق‌العاده بر مهارت پیدا ایتمشدی . او شمدی ظرافتك غرابت مرضی کیفیتندن ، دها مهم بر ایکنجی مسئله چیقارمق جهتنه‌سوق ذهن ایتمکله مشغولدی . مفتون بك عربی نه‌دن بویله حرارتله مدافعه ایدیبوردی ؟ ظرافتك چوجق دوشورمه‌سندن اوکا نه مسئولیت توجه ایده‌بیلیردی‌که بو مرتبه تلاش کوستریبوردی ؟

طوتهجغی خام حالاط خدمتکارلری بونلر قدر ایجلنه بیلمك ایچون نه اوزون اکلر صرفی ایجاب ایدییوردی .

ایشته بو اسبابه مبنی مفتونبك عزیزه خانمك بدزبانلغنه قارشی ظرافتی مدافعه یه لزوم کورەرك دیدی که :

— عزیزه خانم ظرافتك، خستهلغنی اویله کندیلککزدن اکنه ، بوینه معنا ویرەرك درلو صورتلرله تفسیره قالقیشمایکز. کناهدر. زواللی عرب کندی دردیله اوغراشیور. اوکچن سنەده عیناً ینه بویله خسته اولدیدی. مزمن بر قانلی باصوری وار . هرسنه بو وقتلری اوزوم وقتی نکس ایدییور. بیچارەیی یاتیرییور. ایشته بو سنه براز شدتلی یاقەلامش ...

بکك ظرافتی بو التزامنه ، بویله حرارتلیجه مدافعه سنه قارشی عزیزه خانم بوزولدی. دودافلرینی ایصیررق :

— عفو ایدرسکز باصورك برده بودرلوسی اولدیغنی بیلمیوردم ظرافتك هرسنه بویله بردرد کچیرمك عادتی ایسه « اللهشفالر ویرسین » دیمکدن باشقه

برانای بیاز آله‌رق محله قاریلرینه مخصوص بر
دیدی‌قودیجیلق ایتمسیله دهشت مسئله‌یی انظار
حاضرونده ماهیت حقیقیه‌سندن بش اون درجه
دها اعظامه اوغراشیوردی . مفتون بك اوطه‌
دهکی حالی کوردکجه عزیزه خانم دها اغزینی
آچمه‌دن حقیقتی آکلامش ، ظرافتك نوع مرضنی
او آنده کشف ایتمش ، بوقالی باسورك شعبانله اولان
سودای مرضنك نتیجه‌سی اولدیغنی بیلمشدی .
حقیقت حال میدانه چیقمه آداب عائله نامنه
او ساعتده شعبانله ظرافتك خانه‌دن دفعی لازم
کله‌جکدی . حال بوکه اوشاغك ؛ آشچی قادینك‌ده
متراکم بر چوق معاشلری واردی . بونلری
دفعة تسویه قابل اوله‌میه‌جق ، کندینه اون التی
بیك لیرا پیانقو اصابت ایتمش بر ذاتك بر قاچ
یوز غروشی تأدیه ایده‌مامسی یار واغیاره غریب
کورینه‌جکدی . بو محذوردن باشقه شعبانله
ظرافتك آلافرانغه بعض اصوله اردق اللری
یاتمش کیبدی . مفتون بك بو ایکیسنده شوقدرجق
بر الفتی پیدا ایتدیرنجه‌یه قدر نه‌لر چکمشدی
نه‌لر ! . بوندن صوکره ینه درت بش مجیدیه‌یه

قومشولر اوزاق . بوحایقرمه جواب کوشکلرك
برندن کلسه بویله انسانك قولاغنك دیبندن
ایشیدیلیور کبی بوقدر جیزلی کلمز . بورادهحاله
یوق .. صراق ایتدم . آشاغی‌یه ایندم . بتون
اوطه قاپیلرینی دیکلادم . هیچ بر یرده حیات
یوق . نهایت ظرافتك قاپیسنه کلدم . ایچریده
غیریل غیریل برقونوشمه وار . . . صانکه
دیشلریدن طویولماسون دییه غایت یواش
قونوشویورلر . صوکره قولاغمی قاپی‌یه ویردم .
بریسی « کتیر شولامبه‌یی باقه‌لم قیزمی اوغلانمی؟ »
دیدی . یاخود وهممدن بکا اویله کلدی . اللهك
بیلدیککی قولدن نصاقلایه‌یم ... قاپی‌یی اوردم .
ایچریده برشیلر یرلشدیرر کبی بر کزنه اولدی .
ندن صوکره قاپی آچلدی . « بو حال نه » دییه
صوردم . « ظرافت قانلی باصور طوتدی . اونی
بکله‌یورز » دیدیلر .. آ قرداشلر بو یاشه کلدم .
نه بویله باصور کوردم . نده اویله حایقیرمه ...
بن ده اونلرك یالانجیسی‌یم . ایشتدیککمی کوردیککمی
سویلیورم . کناهلری اوستلرنده قالسین ...

عزیزه خانم غایت صافدلانه برطور وساده

أنده د ڭڭزكيله شكوه خانم اديبه ، لبيبه مفتون،
راحجى هپ كالديلر . . .

ربيعه ايله ألنى مسئله نڭ بك دغدغه لاجغى
اكلادقلرندن يكى كالمرك هنوز آغز آچملرينه
ميدان ويرمه دن اكثرى قارشيلقلى برر طرفدن
طوتوب كوتوره رك خلايه بوشالتديلر .

هر آغزدن :

— دڭزكى باغرمه نه ايدى ؟ اورته لغك
بوخالى ، بوقانلر نه در؟ ظرافت نه دن بوبله بيهوش
ياتيور ؟

سؤاللرى باشلادى . عزيزه خانم سوزينڭ
درجهٔ اهميتنى افهام ايچون معنيدار تقلصات آلان
چهره سيله حاضرونه برر تبسم طولاشديره رق
هركسدن اول جوابه شتابله :

— اوطه مده اويويور ايدم . آجى برباغيرمه
اولدى . اوياندم . اونه حايقرمه ايدى خانم !..
« عجبا قومشولرده منزل اوستنده برقاديمى وار؟
آ . واللى الله قورتارسك » ديدم .. او آواز انجق ابه
صندالیه سنه اوطوروب آغريڭك صوك دملرينه
كلمش اولانلردن طويولور . اطرافه قولاق ويردم .

توسنی قالدیره‌رق) آ آ آ . . . بو نه بو ؟
هانکیکزك ایچی بوشاندی بویله ؟.. صانکه بر
طانه ، غازمشلر کبی لکن قانله طولمش ... دمندن
توکای آجی آجی حایقیریوردیکز ؟.. بر انسان
بو قانی دوکونجه‌یه قدر کیم بیلیر نه آجیلر
چکر ؟ . . (دوشکه تقربله ظرافتك بوغانی
اوجندن برازقالدیره‌رق) های یتشمه فلاح ...
دوشکده قورنه باشی صویغزنی کبی چیریل
چبلاق یاتیور ... بو قان عربه‌نمی کلدی ؟

ربیعه — زواللی قانلی باصور چکیوردده ...
بو کیجه فنا حالده صانجیسی طوتمش . بزده
یالکز براقه‌میورز ...

عزیزه خانم — های توبه‌لر اولسون اینانمام ...
قانلی باصوردن بویله لکن طولولری دم کلمز . .
هم اودمنکی باغیریش باصور حایقیرمه‌سی دکلدی .
او . . دنیایه چوجق کتیرر کبی آجی برسسدی . .
بن قرق ییللق قادینم . . . چوجقلغك چیقیشندن ،
انسانك زوری هانکی طرفنده اولدیغنی آکلارم .

هنوز آره‌لق طوران قاپی آچلدی . ایچری‌یه
وسیله خانم کیردی . ارقه‌سندن لطیفه خانم ،

ایچریده کیلر بتون بتون شاشیردیلر. ظرافت
یواشجه صوردی :

— کیم او آیو ؟ .

دیشاریدن :

— بنم بن .. عزیزه خانم .. فیس قوزك
صره‌سی دکل قاپی‌یی آچك ...

بو محله قاریسنك دیلنه دوشمه‌دن ایسه
دیبسز بطاقه قویولره دوشوب کیرمك دها اولی
اولدیغنی اوچی ده بیلیورلردی . فقط باشقه چاره
یوقدی . آچمق لابددی . چارچابق دوشکی یراز
تنظیم ایله ظرافتی ایچنه یاتیروب یورغانی اوستنه
چکدیلر . آلکنی بر چارشافله اورتدیلر . مهما
امکن هر طرفه غایت سریع برچکی دوزوویردکدن
صوکره قاپی‌یی آچدیلر ..

عزیزه خانم الینده یانار برشمعدان ، باشنده بر
نمازبزیله ایچری کیردی . شمعدانی اورایه بورایه
اوزاته‌رق اورته‌لغی معاینه ایله :

— بو ساعتده قورد ، قوش اویقوده ...
سز کیجه یاریسی بورایه طوپلانوب ده نه‌قومپاص
قوریورسکز ؟ (الکنه طوغری کیدوب اور-

ألنی — بن نه‌ییه‌جك آبلا ؟ ..

ظرافت — دوشدی... هایدی لامبه کتیرده باقه‌لی قیزمی ؟ اوغلانمی ؟ ..

اوچنده‌ده جننی کورمکه بیوك بر مراق پیدا اولدی. بو دوشوك چوجق، اللی، آیاقلی، قاشلی، کوزلی کوچوجوك انسان موده‌لندن بر شیمیدی ؟ ألنی لامبه‌یی کتیرمکه قوشدی. او اثناده طیق .. طیق اوطه قاپیسی اورولدی. بویله مهم بر زمانده یبانجی بر أل ایله قاپینك طیقرداماسندن دولانی اوچینكده بکزلری آتدی. جانلری صیقلدی. نه یاپمق اقتضا ایده‌جکنی تعیین ایچون بر برینك یوزینه باقمغه باشلادیلر. بر قاچ ثانیه صوکره عین طیقرتینك تکراریله برابر:

— آچسه‌کزه قوزوم !.. او دمندن قوپان چیغلق نه ایدی ؟ بریمی اولدیریورلر ؟ یوقسه بریرمی طوتوشدی ؟.. شمدی میریل میریل قونوشیوردیکز ... « لامبه‌یی کتیرده باقه‌لم » دیوردیکز. نه‌یه باقه‌جقسکز ؟ آچکز قاپی‌یی‌ده برابر باقه‌لم... بن‌ده کوره‌یم.. نه‌ایمش او؟

خاین شعبان قیزی ... بو قانلی باصور دکل، چوجغنی دوشوریو ...

ربیعه تلاشله :

— کندی کندینه می دوشورییور ؟ یوقسه علاجمی یاپدك ؟

ظرافت بو سؤاله جواب ویرمهدی. چونکه کندینه آرتق بر بایغینلق کلمشدی. ربیعه‌یی براقدی، ارقه‌سنده طورن أنی‌یه طایاندی. جوابی روم قیزی ویره‌رك :

— علاج یاپدی . . . باق اوراده ماصه اوزرنده طورییور .. کاغد ایچرده صاریلی ...

ربیعه علاجی معاینه ایتمك ایچون همان آیاغه قالقدی. بیوجك بر کاغده صاریلی بر طاقم یاپراقجقلر کوردی. پارمقلرینك اوجیله آوجنه طوغری ایتهرك بونلردن اوچ درت دانه‌سنی چالدی. نه ظرافت نه‌ده النی بو سرقتك فرقنه وارهمدیلر . .

ظرافت کوزلرینی آچارق :

— دمندن لکنك ایچنه برشی کیتدی . چوجغنی دوشدیمی عجبا ؟ ..

حصوله كتيريوردي. بوصارصينتيلردن صوكره قلبنه برسخونت وآني متعاقباً تكميل وجودينه صانكه بررقت يايلدي. شمدي ضطرابات ماديه سني اونودوب شعبانك وفاسزلغنه متأسفاً كوزلري صولاندي. برتعب مديد ايله درمانسز دوشن قولي ربيعه‌نك بيوننه آته‌رق يناغني تيزك يناغنه يابشدردي. بو تماسله تهوين تألم ايديورمش كبي كوزلريني قاپايوب بر مدت اويله طوردي. هر ايكيسنك ده كوزلرندن حزين قطرات دوكوليوردي. كندي اشك آلامنه ربيعه‌نك ده نوع متأثرانه‌سي قاريشديغني كوروتجه ظرفت آرتق بر رقت كسيله‌رك :

— واه زواللي ربيعه ، سن بني ايچون آغليومي ؟ بكا آجيومي ؟

— آجيمازمي‌يم هيچ ؟

ظرافت بوترحمندن طولايي ربيعه‌نك يناغني بوسه‌لره غرق ايده‌رك :

— آها بني ايكي كوزي ربيعه... بن سندن جاني بيله صاقلاماز ... ايشته بني بو حاله او

ظرافت — یانسین .. یانسین. بن یانیورم
هر کسلرده یانسین!..

ربیعه متأثرانه بر طور ایله یوزینی ظرافتـه
یانلاشـدیره‌رق عربی دقتلی دقتلی سـوزدکدن
صوکره:

— واه زواللی ظرافتجـکم؟.. کوزلرك
بلرمش... دوداقلرك کوکرمش... بو حالکه
سبب اولان سببسز قالسین انشاالله...

ظرافت — قالسین...

ربیعه — (ایکی کوزلری) کور اولسون...

ظرافت — اولسون...

ربیعه — بن سنی آبلام کبی سورم اما سن
بندن ینه هر سریکی صاقلارسـك... فقط سن
نه‌قدر صاقلاسه‌ك سکا بو فنالغی ایدنك کیم اولدیغنی
بن ینه بیلیورم...

ظرافت — کیم آیو... سویله؟

ربیعه — او شعبان مصیبتی... شعبان...
شعبان... شعبان...

بو اسمك هر دفعهٔ تلفظی عربك تا اعمـاق
روحنده الکتریق صدمه‌سی کبی بر صـارصینتی

ظرافت بو موحش خبری ایشیدنجه کویا وهاةً باصورصانجیسی صوك شدتله صیقیشدرمش کبی اویله بر :

— وا وا وا وا وای ی ی ی

نعره‌سی صالیویردی که بوصدمه ایله سقطمی واقع اولدی نه اولدی عربدن برشیلر کلدی. بو فلا کتك دهشتی قارشیسنده بیچاره اوقدر مدهوش قالدی، اوقدر شاشیردی که منع آواز ایچون طیقاچ مقامنده الندہ حاضر طوتدیغی بز پارچه‌سنی اغزینه کوتورمکی بیله اونوتدی. شدت فریاددن جاملر صارصلدی. ربیعه دیدی که :

— نه چاغیرییورسك آبلا اوقدر ؟ یالکز اوده کیلر دکل یدی محله خلقی اویانه جق ...

ظرافت بایغناقلر کچیره رك :

— اویانسین ... یدی محله خلقیله برابر آنشلره یانسین ... واواواوای ی ی ی ...

ربیعه — شعبان سکا فنالق ایتدیسه یدی محله خلقنك نه قباحتی وار ؟ .. (ام عالم) نیچین چار چار آنشلره یانسین ؟..

ربیعه براز بوزولدی . سکوت ایتدی . آلنی بو
قانلی باصور حکایه‌سنده ظرافتك معاونتنه‌شتابله :

— اوت قانلی باصور ... زواللی ظرافت
چوق قاووز ، اوزوم‌یدی بویله‌اولدی ... دیدی .

ظرافتك یدیکی خلطك اوزومدن قاووندن
پك باشقه بر شی اولدیغنی ادعایه ، اثباته حاضر -
لانیر کبی ربیعه‌ده عدم خشنودی‌یه دلالت ایدر
بر قاش‌اویناتمه ، باش صاللامه حرکتی کورولدی .
ظرافتده شعبانه تعلق ایدن خبری ایشیتمك
ایچون فوق‌العاده بر استعجال وار ایدی . همان
صوردی :

— سن قاپینك آرقه‌سنده ایکن شعبانه بر
شی اولدی دییودی ... نه‌اولدی اه عشقنه ؟

کندندن کتم اسرار ایلدیکی ایچون عربدن
انتقام آلمه‌نك تمام صره‌سی اولدیغنی دوشونه‌رك
ربیعه همان آنی بر پلان ترتیبیله دیدی‌که :

— نه‌اوله‌جق اوشاقلقده پك چوق پاره
بریکدیرمش .. حالی وقتنی دوزمش .. شمدی
استانبولده کوزل بر خانم بولمش .. اونکله
أوله‌نیورمش ..

ظرافتك عريان قاره باجاقلری آره سنده کی لکنك محو یاتنه دیکلدی. بیچاره چوجق دم ضایع ایتمشدی. بونك ایچنه صوده قاریشمش اوملی که اوکنده عادتا بر بحیرهٔ حمرا حصوله کلمشدی. آغارمش دوداقلر بنك تقاصیله بر حال بیتابی یه کلمش چهره سی، کدی کبی پارلایان کوزلر بله ظرافت بلا تکلم بافیوردی. ربیعه قوشدی. زوللینك صغرق بر تولهٔ ایصلاتمش آلنی اوقشایه رق:

— واه. ظرافتجکم واه نه اولدی سکا بویله؟..

عرب دوشوندی. وهلهٔ تودیع اسرار ایتمه نك مرافق حال اولوب اولمیه جغنی کسدیرمکه اوغراشیوردی. نهایت احتیاطه لزوم کوره رك خفیف بر صدا ایله:

— قانلی باصور. دیدی.

قانلی باصورك افراغاتی بویله ترس بر مجرادن وقوع بولمیه جغنی بدیهی ایدی. ربیعه بوکا عقل ایردیره میه جك قدر بر چوجق دکلدی. دیمك ظرافت کندندن کتم حقیقت ایتمك ایسته یوردی.

الویرر طوقونه دییور. اوطـه‌نك ایچی آلان، طاران... یوکسك اوکچه‌لری جاریپلمش، طازالانمش، پنبه اطلاسی ترلکلر برر طرفه فرلاتیلمش، تیرمزی پلوش خرقه بر کوشه‌ده بوروشمش یاتیور. اوراده، بوراده قانله ملمع خرقه اسکیسی، حاولی، بز پارچه‌لری.. کیرلی مندیللر... دیوارلرده آصلی أتکلکلر، انتاریلر، بونلرك آره‌سنده یمش هونکلری، چرچیوه‌لر اوزرنده صـابون قالبلری، اورته یرده، دورلمش بوش بردستی... بر حمام طاسی... برکنارده اوزرنده اوفاق برباقیر کوکم طوران قاپاقلی صاچ منغال.. دیوارك اوکنده هرزمان ظرافته تووالت ماصه‌سی خدمتنی کورن یرده بر چوق بارداق کاسه غلبه‌لغی...

ظرافتك صحنهٔ ولادیه‌سنده کی بتون بو تجملات، دهـا زیاده آیدینلق ویرمسی ایچون آچیلدقجه ایس صـالیویرمش اوفاق بر لامبه‌نك قرارمش شیشه‌سی ایچنده تترهین برشعلهٔ ضـعیفه اعانه‌تیله مرئی ایدی..

ربیعه ایلك خطوهٔ دخولنده اوطه‌نك شو قارغاشه‌لغنه کوز کزدیردکدن صوکره کوزلرینی

آره‌سنه صو قولان لکنه مائل بر وضعده اوطوریور .
عربك باشنده کی منکشه اوپالی قیرمزی غاز
بویامه‌سندن قونداغی ، قاباریق ، قیویرجیق صاچلری
اوزرندن قایمش قایمش تا تپه‌سنه طوپلانمش ...
زواللی جغز شدت اضطرابدن قمل‌دادقجه او
قطرانی کردانه‌ده کی بونجق حلیاتیله برابر اوطه‌نك
لوشلغی ایچنده ، کوزلری ده پاریل ، پاریل پارلایور .
آرقه‌سنده مور آتغیسی ، قوللرنده متعدد بیله‌
زیکلری ، قولاغنده یاقوت تقلیدی کوپه‌لرینه
وارنجه‌یه قدر تزیینات معتاده‌سنده هیچ نقصان یوق .
آلنی اوکنده بیاض پروستلا ، قوللر یوقاری قدر
صیغالی ، عملیاته مهیا بر « اوپراتور » کبی عربك
باشی اوجنده کزینیور ... نه اولیور ؟ نه اوله جق ؟
بیلمیورلر . یالکز ، ظرافتك بطننده ظهور
ایده جك عجیبه‌نك نزولنه ایکیسنده ده شدتلی بر
انتظار وار ... فقط بو شی نصل ظهور ایده جك ؟
بونی تسریع ، تسهیل ایچون نه یاپملی ؟ ایشته اوکا
هیچ عقللری ایرمیور ... یالکز طبیعته ترك
مصلحتله بکلیورلر . بعض بعض النی ظرافتك
اوراسنی بوراسنی قاریشدیریور . عرب ده ارتق

— ظرافتجکم .. رجا ایدرم ..

ایچریدن هیچ جواب یوق ... ربیعه ظرافتك شعبانله معاشقه سنی اوقدر حس ایتمش بولندیغندن بو عاشق مغفلك اسمی آشجی قادینك اوزرنده بر تأثیرپیدا ایدر ملاحظه سیله :

— باق شعبانه نه اولمش ؟ سکا اونی آ کلاته جغم ...

دیدی . فی الحقیقه تأثیرمطلوب حاصل اوله رق بواسم قاپینك کشادی امرنده بر آناختار خدمتنی ایفا ایتدی . ظرافت یواشجه آلنی به :

— باق شعبان دیبو ... ینه قور اولاسنه نه اولدی عجبا ؟ آج باقه لی . . . آ کلایه لی ...

آلنی سوروه یی آچدی . ربیعه همان ایچری کیردی قاپی سرعتله تکرار قاپاندی .

یره سریلی بر دوشکك آیاق اوجنه یورغانلر ، اوفاق مندرلر . یاصدقلر ییغیله رق سدیر کبی بر ارتفاع ویرلمش . . بونك اوزرنده ظرافت طبیعما کنه لرینك مرکب مردانه لری سیاهلغنده کی چیلاق ایکی اینجه باجاغنی برر زاویهٔ منفرجه تشکیل ایده جك صورتده کروب آچه رق آیشی

شمدی فلاکتهٔ ظرافتك ربیعه‌دن بر فرقی وارسه،
اوده صربك طوتولدیغی دردن خلاص اولمش
ویا اولمق اوزره بولنمش اولمه‌یدی .

بی چاره ظرافت اوده بر عاشق مفتلك ایلك
آتش وصل ایله ایتدیکی وعد وفا وصداقته ،
او یمینلره اینانمشدی .

ربیعه ارتق ایی‌دن ایی‌یه آکلادی . ظرافت
یاچوجق طوغوریور ویادوشوریوردی . دیمك
عرب قاریسی کندندن بجره‌اکلی چیقمش،
دوشدیکی خطایی تعمیرده تتك طاورانمشدی .
بو درد اورتاغیله بر آیاق اول حسب حال ایتمك
ایچون ربیعه یواشجه «طیق طیق» قاپی‌یی اوردی .
ایچریده کیلری بر تلاش آلدی . ظرافت بایغین
بر سسله :

— آه غوردکمی آیو طوغیولدی؟.. اغزینه
بز طیقادی.. باغرمدی ینه طوغیولدی ..

— سمدی نه یاپه‌جغز قله ؟..

— (یواشجه) صوص سسنه چیقارمه
اورسون، اورسون کیتسون . .

ربیعه دیشاریدن مسترحمانه برصدا ایله :

کندینی ده... بنی ده ...سودیکنی ده... ایتدیکنی ده...
قباحتنی ده چوجغنی ده هپسنه انکار ایدییو ...

بر از سکوت واقع اولدی . بو سکوتی پك آجی بر فریاد تعقیب ایدرکن سس منديل ، أل هرنه ایله ایسه بوغولدی ... باصدرلدی . طاغیدلدی ... اورتولدی ... ضعیف بر انین حالنده انجلتلدی ... یرده بر شی سورو کله نیر کبی بر خیشیرتی اولدی . ینه ایکلتی کسیلدی ...

ظرافتك دردی ربیعه نککه نه قدر توافق ایدییوردی : زواللی آشجی قادینك :

— کیمسه لر نکاح اولمادن بنی کبی قوجه یه وارماسون ... واوا واوای ی ی ...

فریادی بو فصاحت عجیبه سی ایچنده بیله ربیعه ایچون نه بیوك بر درس حکمتی حاوی دی . بونك نه دیمك اولدیغنی أنی بك اکلایه مدی اما ربیعه بتون قوت معناسیله اکلامشدی . فقط نه چار که بو درس حکیمانه نك عبرتبین اوله بیلمك زمانی هرایکیسی ایچون ده کچمشدی . چونکه ایشته ظرافت ده ربیعه ده نکاح اولمادن قوجه یه وارمق بلیه سنه دوشمشلر ، او قباحتی ایشله مشلردی .

— یاربی ظرافتی اولدیره جه‌سه . . آرتق اولدورت ... دیرلندیره جه‌سه آرتی دیرلتدرتدر . .

— یا آبلا اولی نیچین دوسوغمدی ؟ . .

— نه بیله‌جه‌بن ؟ . . قرق ییلدر ایشته اولمدی . . اولمدی‌ده . . بوقضا شمدی باشنه کلدی . . اکسیك چوجق بویله بیوك اغریلرله چیقارسه ... عجبا تام چوجق نصل اغریلرله طوغه‌جه . ؟ . آه توبه‌لر توبه‌سی ... تکمیل ارککلر شعبانله برابر یرك دیبنه کیرسین ... بر دها یاننه صوقمام . . آلنی آلله سورم ... قورتولورسه (به‌یابد) مکی کوکرجینلره چناق چناق داریلره آدقلری اولسون ... امان اولیو ... ظرافت کیدیو ... بیتیو ... آشلره . . دوستلره بندن نصیحت اولسون ... هیچ کیمسه نکاح اولمادن نیکی قوجه‌یه وارماسین ... امان بوارککلر ... امان بوظالملر ... یالانجیلر ... ایلك اونجه‌سنی آلەجه دییه قاندیرییورده . . قرنی شیشیردکدن صکره یوزینی چویرییور . . حرام اولسون ویردیکی پاره‌لره . . یدردیکی کونلباصدیلره . . یمکلره . . طاتلیلره . . کوزینه دیزینه طورسون ... شمدی

— قویدی . . . مندیل طیقادی . . .
سسنه چیقمازسه جانه جیقه‌جه . . . وا وا وا
وای‌ی‌ی . . .

— آه بو دقیقه‌نی بن نه‌یاپه‌جق سایوردی قالدی.

ربیعه، ظرافتك اوطه‌سنده‌كی ماجرای لیلی‌یه شوقدرجق وقوف پیدا ایتدی . فقط حقیقت وقعه‌یی پك اكلایه‌مدی . ظرافت صانچی‌لانمشه بكزیوردی . پك اعلا اما صانجیلانان بر انسانك منع فریادینه اوغراشلمقه‌می اكتفا ایدیلیر ؟ انصافسز آلتی عربجه‌زی كنیش كنیش نفس آله‌جق صورتده بیله باغرتمق ایستمه‌یوردی . خسته‌لق صاغلق، نه‌م ایچون دكلمی ؟ باغروبده خانه‌خلقندن برقاچ كشی اویانیرسه نه اولور ؟ طبیبه آدم كوندریلیر . علاج یاپیلیر . بر چارهٔ تداوی دوشونیلور . . . فنامی اولور ؟ . .

اوطه‌ده‌كی محاوره‌نك مابعد الیمی اساس كیفیتی ربیعه‌یه بوسفر ایی‌دن ایی اكلاتدی . . . ظرافتك مندیل طیقانمشه بكزه‌ین اغزندن آزیلیرك، یوغره‌له‌رق، بوغوله‌رق ایكلتی شكلنده چیقان شو سوزلره قولاق ویردی :

ظرفی اتلاف ایچون وزانای اودست قاتل عربی
براقوب زنجیری یاقالامش اولسه، بو ابیلکی اونك
ایچون یاپیق ایسته‌سه دها موافق اولمازمیدی؟

موم یاقمقسزین ال یوردامیله دیوارلره
طوتونه طوتونه صنعیه چیقدی. مردیوه‌نی
ایندی. برمردیوه‌ن دها ایندی. یولنده دوام
ایتدکجه صسه تقرب ایتدیکنی اکلایوردی. طاشلی
بولدی. ایکتی شمدی دها ای طویولیوردی. مر صلقلی
آرداسی کچدی. تام ظرافتك اوطه‌سی اوکنه
کلدی. قولاغنی قاپویه ویردی . . . اوسس حالا
بوغیق بوغوق کلیور، فقط بو بوغوقتی ایچنده
مرلدایلان کلماتدن بو دفعه برچوقلرینك معناسی
اکلاشیلیوردی. ایشته شویله ایدی:

— آمان یاورم... آمان قیزم آلنغو. ظرافت
اولیو... ظرافت کیدییو... بونك برچاره‌سنی
بول . . . قیزوم آلنغو . . . . اهانی آلنغو...

— باغیرمه قله . . . دیسنده صیق . . .
اوك ایچنده نه قدر آدملر - هدی هپ اویه‌جق.

— نصل باغیرمه؟ . . طایانیلیومی؟ . .

— منديل اغزكده قوی كه سس چیقمه‌سین!..

دقیقه قدر صوکره بوغوق، ضعیف بر انین
ایشیتدی . بو بر انسان سسی ایدی . بودفعه
واضحاً طویدی . اوت انسان سسی ایدی .
فقط بویله حزین بی‌درمان بر صدانك دیکر بر
خانه‌دن کله‌بیلمسی ایچون بولندقلری کوشکه
یاقین باشقه بر ابنیه یوقدی. بوصدا نره‌دن کلیوردی؟
کندی باغچه‌لرندمی؟ یوقسه کوشکك ایچندمی؟
بویله نصف للیدن صوکره محکوم انین او أوك
ایچنده کندندن باشقه بری‌دهامی واردی؟

ربیعه باشنی پنجره‌دن دیشاری‌اوزاندی. دقتله
اطرافی دیکله‌دی . جزئی مدت بر فاصله‌دن
صوکره سس ینه کلدی . برینك مانع فریادی
اولمق ایچون طیقایوب ده قیصلدیریلان غایت
دریندن بوغوق بوغوق کلن آواز استمداده
بکزه‌ر برسس ... ربیعه براز دها اوزاندی.
بو‌ه‌ذبوحانه انین الك آلت قاتده‌کی طرافتك اوطه‌
سندن کلیور کبیدی . بوکیجه ظرافتی بوغویور-
لرمیدی؟ . آشاغی‌یه آشجی قادینك اوطه‌سنه
اینمك ایچون آیاغه قالقدی. فقط قورقه‌دن نصل
اینه‌جکدی؟ براز دوشوندی.. نه‌دن قورقه‌جقدی؟

یاپراقلری حیشلداتیور ... باشقه برشی یوق ..
برمدت دیکله‌دی... ینه یوق... تکرار خیالته
دالدی . او ایکلتی تکرر ایدر کبی اولدی .
والده‌سی بیتشیک اوطه‌ده حسنه ایله یاتیوردی .
زواللی قادین قزینک سرحملـه آکاه اولدقدن
صوکره نه فنـا بر حال کسب ایتمش ، نه قدر
ضعیفلامشدی . اوخسته ایدی . فقط کیمسه‌یه بر
شی سویلیوردی . عجبا ایکله‌ین اومیدی ؟

ربیعه شمدی بر از والده‌سنک حالنه سوق
فکر ایتدی . کندی حیاتندن زیاده اونککنی
زهرله‌مش اولدیغنی دوشوندی . بو قادینی عجبا
ارتق هیچ برصورتله متسلی ایتمک ممکن دکلیدی ؟
والده‌سی دائما چاتغین دلغین برچهره ایله کزییور ،
برشی سویله‌میور ، عجبا نه دوشونیوردی ؟ ربیعه
والده‌سنک ، پدرینک معاونتلرینه محتاج اولمقسزین
بو فلاکتدن قورتوله‌مازمیـدی ؟ خلاص ممکن
اوله‌میوبده کندیسی مطلق مستحق جزا ایسه
بونی ترتیبی نیچون اونلره بر قیوردی ؟ قیزجغز ،
ینه مغلوب تفکر اولدی ، اوده‌کی ایکلتی تکرر
ایتدی ... بر دها دقتله قولاق ویردی . یاریم

رویئنده تبسم اغفال ... کوکلری مخمور سودا ،
دوداقلرنده اهتزاز شهوت ، تر بیلکی بر آفت...
یالالشدی ... یالالشدی خفیفجه اللرینی بیعه‌نك
اوموزلرینه وضع ایتدی . . اغزینی یناشدیردی ،
یناشدیردی ، دهن مظلوماً دلداده‌سنه طو-
قاندیردی . زوالی بیعه بوتماس خیالینك حظ
بی‌نهایه‌سیله اوفاق بر آن کندینی غائب ایتدی .
صوکره یوش یوش عنانی ینه طوپلادی . فقط
بو خیال دلفریب قارشیسنده شمدی او قدر
ناشکیب ، اوقدر ضعیف ، اوقدر بی‌تاب وتوان
ایدی که او آنده بدری حقیقةً قارشیسنه
چیقوب‌ده تجدید سودا تکلیفنده بولونسه ، بر
شی دوشونمه‌یه‌ك ، هیچ بر بالادن چکنمیه‌رك
او آغوشه همان ینه تسلیم نفس ایده‌جکدی .
او آن تلذذك بر دقیقه‌سی ایچون بر عمرلك
فلاکته ، بدبختی‌یه راضی ایدی . خیال
دلدارینه قارشو بویله صوالر ، نیازلر ،
تظلملر ایله مشغول ایکن قولاغنه خفیف بر
انین ، ایکلی‌یه بکزر بر سس کلدی .
قولاغنی دیشاری‌یه ویردی .. خفیف بر روزکار

نامشروعندن خبردار اولدیلر . آره یره مفتون بکلك دوکونی قاریشدی . بوکا دائر هیچ بر تدبیر اتخاذ اولنمدی . عجبا نه دییاجکلر ؟ نه یه قرار ویره جکلردی ؟ زندان بلاسنده منتظر محکومیت بر جانی کبی ایشته بو قرارك نه وله جغنی دوشوندکجه نه جانکدز آنلر کچیریوردی .

اولدن پك طویدی . بوفلاکك اوقدر بیوك بر قباحت اولدیغنی بیلمیوردی . نافابل مقاومت بر قوت کندینی ، بر دلیقانلینك آچدیغی آغوش نیازه آتمشدی . او وقته قدر هیچ طاتمدیغی غشی آور حظوظات ایچنده قیصه بر مدت کچیرمش ، صوکره فرط تلذذدن کندینی غائب ایلمشدی ... ایشته او قدر . باشقه شی بیلمیوردی ... بو اوقدر بیوك بر شناعت ایسه شریك جنایتی نه ایچون بو عذابلردن ، بو جزالردن معافیتله اورته ن چکیله رك هر بلایی ، هر آجی یی کندینه چکدیرییوردی ؟ اونك بو انصافسزلغنی دوشوندکجه یومروغنی کیجه نك مبهمیت ظلمتی ایچنده طاو ظن ایتدیکی خیال دلدارینه طوغری اوزاتدی . صوکره اوخیالی ، الیله دکل انجذاب قلبیله ، چشم روحیله بولدی .

تکرر ایدییوردی. پدرینی نصل سودیکنی،
اونك نیاز عاشقانه‌سنه طیانه‌میه‌رق ایلك دفعه
قوللری آره‌سنه نصل تسلیم وجود ایلدیکنی،
جوهر عصمتنی بو ایلك عاشقك صولت شهوانیه‌سنه
نصل چکنندیکنی، شمدی هرکسلك وعاشقی
انظارنده نصل ملوث بر قیز اولوب قالدیغنی،
دوشوندی. ارتق کندی اقرانی باکرلر کبی بر
قیز دکل، بدبختی‌به محکوم برجانی‌ایدی. اوباشده،
عمری قیرارمش، بتون امید استقبالی سونمش،
حیاتك شبابته قارشی اولان خنده تکریمی بر
عبوست مظلمه‌یه تحول ایتمشدی.

فلاکت ذات عقوردیشلرینی کوسترییوردی.
ایتدیکی فنالق، اوغرادیغی مصیبت یالکز کندی
نفسنه منحصر قالمیوردی. والده‌سی، پدری
بتون تعلقاتی‌ده بو رذالتدن حصه‌مند فلاکت
اوله‌جقلردی. هر نفسی آلوب ویردکجه قرننده‌کی
ثمرهٔ محبتك بیودیکنی حس ایدییورکبی اولیوردی.
پدری بویله کندینی رده دوام ایدوب بطننده‌کی
چوجق بیودکجه نتیجهٔ حال نه اوله‌جقدی؟ اغا
بکلری، والده‌سی، بورذالت سوداسندن، بوحمل

صورتنده کورونجه هر طرف غنوده ایکن، کندیسی یواشجه پنجره‌نك اوکنه کچه‌رك اشك حزنی، آهنك طبیعته تبعاً، کیجه‌نك بو مناظر ملال آوری اوزرینه قطره قطره سرپمك ایستردی.

او کیجه، هر کسك درین ویقویه وارمش اولدیغی بر زمانده ربیعه دوشکی ایچنده صاغنه، صوله یوارلاندی، یوارلاندی خرابك غفرهٔ بیهوشی آوایسنه دالوب برقاچ ساعتجك اولسون اوازای اعصابدن قورتوله‌مدی. بر اوطه‌ده تك باشنه یاتیوردی. دوشکندن یواشجه قالقدی. پنجره‌نك اوکنه کیتدی. پانجورك تك قنادینی آچدی. بو نه یالکز باشنه قویتو یرلره چکیلوب دوشونمه علته اوغرایالیدنبری توتونه آلیشمشدی. پاکتندن بر سیغاره یاقدی. مهتابی، بولوطلری، آغاچلری، کزینن کولکه‌لری تماشایه طالدی. کیجه‌نك بوتون بو مهابت حزینانه‌سی کندینه بر چهره اخطار ایدیور، روزکارك مشافههٔ محرمانه‌سی یالکز بر اسم تلفظ ایلیوردی: بدری، بدری، بدری، کائناتك بتون مناظرنده، بتون اشکالنده، حزین ناله‌لرنده، جوشقون فریادلرنده هپ بو چهره، هپ بو اسم

خفیف بر شمال روزکارینك سوقیله آتیلمش یاموق کبی جنوبه طوغری اوجوشان سحاب پاره‌لرك حیلولتندن آره صره کاملاً قورتوله‌رق اورته‌لغی سیمابی بر نوره غرق ایدییور. بعضاً نیم شفاف بر غازهٔ سحابله یاشمانلانه‌رق استتار ایله‌یور. بعضاً ده کثیفجه بر بلوط پارچه‌سی آلتنده برمدت منخسف قالیور.

بولوطلرك ضیای قمرله بو جنبشلرندن حصوله کان تعاقب ظلال و انوار تأثیریله باغچه‌ده اشجارك قرالتیلری آره‌سنده مقمر صحنه‌جکلر تشکل ایدییور. بونلرك اوزرنده عجیب شکللی اسرار انکیز کولکه‌لر کزینیور. نسیم لیلك اوراق اشجارده کاه وبی کاه حصوله کتیردیکی خشیلتیلر، بر پری سائر کبی اورایه، بورایه قاچیشوب کیزله‌نن بوکولکه‌لرك نفخه‌لری ظن اولنیور.

بویله حزین، بویله سوداوی، بویله صمت مؤلمانه‌یه مستغرق کیجه‌لرده زواللی ربیعه‌نك کوکلنده بر چوشغونلق، چشمانده بر انهماك کریه، اعصابنده ناقابل تعریف آلام پیدا اولوردی.
کائناتی بویله اظهار تأثرانه موافق برصحنه

یاپارلارکن بونلرك باجاقلرینه بر طون گیدرسه‌لر اولمازمی؟ ادب حیا یوق که طوموزلرده ... بو حریفلر بزم چپلاق مصطفایی کورمشلرسه مطلق رسمنی آلمشلردر. آنه تحف! طونسزدن خوشلانیورلر.

لیدیه «پهرسه» نك «مدوزه»ك باشنی نصل کسدیکی حکایه‌سنی، مقتوله‌نك ملاحت فوق‌العاده‌سنی، صاچلرینك لطافتنی، فقط «مینه‌روا»یی کوجندردیکی ایچون بو کوزل صاچلرك بر مار مخوف، تحولنی، زوالینك کوزلرنده انعطاف ایلدیکی شیلری طاشه تحویل ایتمك خاصه‌سی پیدا اولدیغنی هپ تفصیلاتیله اکلاتدی.

عزیزه خانم بو فجیع حکایه‌دن عادتا متأثر اولدی. دها زیاده یوره‌کنی اوزوب هم ده کناهه کیرمامك ایچون سائر تصاویر واشیای عجیبه حقنده معلومات صورمقسزین صالوندن چیقدی.

۱٦

سرین، حزین بر صوك بهار کیجه‌سی.. تمامیت قرصنه براز نقصان عارض اولمش بولنان قمر،

وار. چونکه قوطویی آچدی مصیبتلری عالمك باشنه صالیویردی . . . بزم مصالرده برطاقم دیولر، پریلر، پادشاهلر واردر، هم‌اویله‌طاغلرك، مملکتلرك اسملرینی سویله‌مزلر . . .

عزیزه‌خانم برار باشنی چویرر . ینه‌اساطیری موضوعلردن« پهرسه »نك رسمنی کورور . ینه کال تأثرله‌یوزینی کوزینی بوروشدروب کوزلرینی یومه‌رق :

— آی امان‌بو، بتون بتر زقنا . . . آیی کبی چلاق بر حریف ، برالنده یالین بر قیلنج ، اوته کنده کسیك بر قفا، قیلنجدن‌ده، قفادن‌ده شیپیر، شیپیرقان طاملایور. او آیاقلرینك آلتنده‌کی نه‌در؟ آی.. آی طور باقه‌یم!. قفاسنی کسدیکی آدمك وجودی غالبا .. بونلر خوشلانوب‌ده رسم دییه دیواره آصیله‌جق شیلرمی؟ کوزونجه انسانك توکلری اوربه‌رییور . سن صاقلا ربم، بونلر کیجه آدمك رؤیاسنه کیره‌ز . بو جانی حریفك وجودینه‌باقسه‌که نه چیر کین. طمارلری اوق کبی قابارمش... اك اوفاق سینیرلری بیله کورینیور. جانم عیب دکلمی؟ بومصیبت‌رسملری

عزيزه — امان آليق مصيبت .. بو مثال
أبي اما ايچنده اسم چوق.. هم ده « آخته‌يه‌تا »
كبي عجايب عجايب شيلر . عقلده قالمازكه..

لبيبه — (ئه‌بي‌ئه‌ته)قوطونك قپاغني آچار.

عزيزه — (تلاشله) بتون مصيبتلري
ديشاري قاچيرر دكلي .. « آچديرمه قوطويي
سويلتمه كوتويي » ديرلر .

لبيبه — اويله‌يا ! ..

عزيزه — امان يتشمه‌سين اويله آليق
حريف ...

لبيبه — بتون بلالر . . . فنالقلر دنيايه
داغيلر . . . كنديله رقابته قالقيشديغي ايچون
(ژوپيته‌ر) « پرومه‌ته » يي طوتدروب قافقاسيه
طاغلرندن برينك تپه‌سنه زنجيرله باغلانير . . .
بر روايته كوره قوجه بر آق بابا ، ديكر روايتده
كوره بيوك بر قرتال كلير قره جكرني يه‌كه باشلار .
قوش بيوب بتيردكجه جكريكز باشدن ينه سوره‌ر...

عزيزه— امان حكمتنه قربان اولديغم... ايچم
فنا اولدي. صوص.. زواللي بيوك « آخته‌يه‌تايه »
آجيدم. هيچ صوچي يوق. باق كوچوكنك قباحتي

آقاجان اوغلانله خدمه‌نك قاریسی سحری‌ده
طوتوب اوقوطویه قویسه‌ایدی نه‌اعلا اولوردی.
مصیبتك بیوکی ایشته اونلر.. امان او اکسیك
ویرن بقالی‌ده طقیشدیرملی.. بو دنیانك بتون
مصیبتلری بر قوطویه صیغارمی هیچ؟.. ایشته
مصال بویا!. دکلی خانم؟.. بن بو مصالی قومشوم
قیومك حافظ‌یه کلاتسه‌م ایچنده عقیدمیه طوقونور
شیلر وار دییه بنی سپورکه صوپاسیله دوکرلر..
تحف مصال اما هر کسه سویانمز..

لبیبه — بو شمدیکی زمان حقنده دکل..
پك اول زمانه عائد. او، وقت بودنیاده‌دن فلان
هیچ برشی یوقمش.

عزیزه — هانکی زمانك مصالی اولورسه
اولسون ایچی کفر طولو... شرك طولو...ای
صوکره؟..

لبیبه — «پرومه‌ته» قورناز، قوطویی
کورونجه حقیقتی آکلار. آلنه آلماز...

عزیزه — کوردکمی؟ های تیلکی های..

لبیبه — کوچك، قرده‌شی «ئه‌پی‌مه‌ته»
آلدانوب قوطویی آلیر...

عزیزه — او قدر حریفك ایچنده عرض اهلی قادینك نه ایشی وار قوزوم؟ ...

لبیبه — عرض اهلی ایمش دکلمش شمدی اولاقردینك بوراده لزومی یوق ...

عزیزه — آ اویله یا ... اویله یا .. عرضك، ناموسك ارتق کیمسه‌یه لزومی قالدیمی؟ .

لبیبه — خانم اویله ایسه صوصه‌یم ..

عزیزه — برشیئه باشلایوب‌ده یاریم برقمق اوغور دکلدر . مادامکه باشلادك بیترملیسك ... اما ایشته ینه تکرار ایدیورمکه بتون وبالی سنك اوستکه اولسون . .

لبیبه — اولسون ضرری یوق ..

عزیزه — نه هایدی دیکله‌یورز ...

لبیبه — (ژه پیتەر) مصائب قوطوسنی پاندورك آلنه ویرر « پرومه‌ته » یه کوندەرر.

عزیزه — مصائب قوطوسی نه‌در خانم؟

لبیبه — بو دنیاده‌کی بتون مصیبتلری ، بتون فناقلری اوقوطونك ایچنه طولدورور . .

عزیزه — آ ایشته بو ایی.. استانبولده بزم محله‌ده، اورته‌لغی بر برینه قاتان سراجك او

عزيزه — آدم لى... هيچ آتشسزاولورمى؟ يمك نه ايله پيشه جك ؟.. قهوه نه ايله قاوروله ـ جق؟ . ياساق ايدن كيم ؟

لبيبه — ژوپيتەر ...

عزيزه — كيم اوحريف؟ فرنكلرك ضبطيه ناظرمى ؟..

لبيبه — اساطير آلهه لرينك باباسى...

عزيزه — ينه اغزيكى بوزمغه باشلادك... بن بويله شيلر ايشتمك ايستەمم . بكا ضبطيه ناظرى دى ده كچ ...

لبيبه — پكى .. پكى .. فرنكلرك ضبطيه ناظرى (ژوپيتەر) «پرومه تە» نك كوكندن آتش چالوب ده انسانلره ويرديكنه پك حدت ايدر. بونى جزايه چارپق ايچون برطوزاغه دوشورمك ايستر... (پاندور) ى خلق ايدر.

عزيزه — (پاندور) كيم ؟

لبيبه — بركوزل قادين ...

عزيزه — آشفته نك برى ديسه كه ...

لبيبه — نه يه اولسون آشفته جانم ؟..

اینـانه قیزم . عقیده‌ك بردفعه بوزیلورسه غیـا
قویوسنه قدر کیدرسك ... سن بونلری کیمدن
اوکرنیورسك ؟ آغا بککدنمی؟

لیبه — بونلر معلومات عمومیه وعادیه
قبیلندندر . براز « انسـتروکسیون » ی اولانلر
بویله شیلری بیلیرلر ...

عزیزه — (الیله کوکسنی طوته‌رق) چوق
شکر اللهمه ... بویله شیلر اوکرنمککی بکا قسمت
ایتمدی . و انشـاءاه بوندن صوکره‌ده ایتمز . . .
کایننککز ادیبه خانمده پك طویدر . اعتقادی
تمـامدر . ایکیمز برلکده « احمد بی جان »
حضرتلرینی تمام یکرمی دفعه ختم ایتدك ...

لیبه — خانم دیکله‌یه‌جکمیسککز؟ سویله‌یه‌یمی؟

عزیزه — برکره باشلادك . سویله قیزم اما
کناهی سنك اوستکده اولسون... شوقوش اونی
نیچون پارچه‌لیور ؟ اونی مراق ایتدمده ...

لیبه — « ژوپیته‌ر » انسانلره آتش استعمالنی
یاساق ایتمشدی .

عزیزه — جمعه ایرتسی کونلریمی ؟..

لیبه — یوق دائما ...

« اورانوس » ایله « تار » ك ، دیگر روایته کوره « ژاپه » ایله « قلیمن » ك اوغلیدر .

عزیزه — آی پاطلاسین .. کیمك نه‌سی اولورسه اولسون بزلری لازم دکل .. بو قوجه قوشه اونی نیچون یدیریورلر؟ قباحتی نه ؟ .

لبیبه — طور خانم صبرسیله آکلاته‌جغم .. بر روایته کوره « پرومه‌ته » انسانی بالچقدن یاراتوب ، آشیردیغی آتش سماوی ایله اوکا روح ویرمشدر .

عزیزه — صوص اولادم صوص . کناهه کیرمه . انسانی بالچقدن یاراتوب روح ویرن جناب حقدر . بویله چیلاق حریفك انسان یاراتمق نه‌حدلرینه .. توبه .. توبه‌صوص .. بویله شیئك سویله‌یه‌نده دیکله‌یه‌نده کناهی واردر .

لبیبه — باشلامازدن اول سزه بونك صال اولدیغنی سویلمدمی ؟ بو کونکی دیلردن اول انسانلر آره‌سنده بر طاقم خرافات دورلری کچمشدر . بر ایشته اوزمانلردن بحث ایدیورم .

عزیزه — خراده اولسون قوراده اولسون نه اولورسه اولسون ... بویله شیلره صاقین

— ها «پرومه‌ته» یی صوریپورسکز . . .
او «میتولوژیق» بر «سوژه» در .

عزیزه — قیزم فرنکجه اکلامه‌یز . رجا ایدرم . بزه دوبه دوز تورکجه سویله . . .

لیبه — اساطیره عائد برموضوعدر ...

عزیزه — او نه دیمك او ؟.. صانکه بو سویلدیکك تورکجه‌می !

لیبه — عربجه !..

عزیزه — بنم آنامی عربه ویرمدیلر یاوروم ! . . بن نه اکلایه‌یم اوندن ؟ . بونك تورکجه‌سی یوقمی ؟

لیبه — افسانه ...

عزیزه — فسخانه‌می ؟

لیبه — آی ینه دیلم عربجه‌یه کیتدی .. مصال ... مصال ...

عزیزه — مصال مصال ماتی طاس ، قائن آنامك ... طاس .. آی آکلات بقالم ، نصل مصال بو ؟ ..

لیبه — «پرومه‌ته» بر روایته کوره

لبیبه کلین خانمله مسافرینك انتاریلرینك
اتکلرینی باشلرینه چکمش اولدقلرینی کوردی .
بوکا بر معنا ویرهمدی . استغراب ایتدی . فقط
برادری مفتون بك کلین خانمده کوزیلهجك
دنسزلکلرك ، غرائب احوالك هیچ بریسنه
اعتراضه قالقشمامسنی همشیرهسنه اکیداً تنبیه
ایلمش بولندیغندن لبیبه بو تخفلغك هیچ فرقنه
وارمامش کبی کورینهرك خفیف بر دهدهوانسله :
— بونژور مهدام . . .
عزیزه خانم عجیب بر تبسمله :
— اودیلدن اکلامازکه قیزم . . . کوپك
بیله اکلایور بك شاشدم . . .
لبیبه — کوپکم بك جنسدر . . .
عزیزه — کوپکك جنسی نه اولهجق خانم . . .
کوپك بو والسلام . . . باقسهکه قیزم شورسمی مراق
ایتدك . بوقارت حرابی اورایه باغلامشلرمی نه
یاپمشلر ؟ . . قوشده کلمش قوجهغاغهسیله زواللی‌یی
ییور . . . امان کاوور اولسون چیفت اولسون
یورهکم یوفقهدر . بویله شیلره طایانهماز . . .
لبیبه رسمه باقهرق :

چکیلوب بودفعه نظر تماشاسنی « پرومه‌ته » نك رسمنه نصب ایدر. اونی‌ده دقتله سوزه‌رك :

— امان یارب بو صالونده رسم دینه‌جك آدم عقللی برشی یوق ... هپ کپازه‌لك ... بو قوجه قوش بوصاچلی، صقاللی چیپلاق حریفك قیجنی نیچون ییور بویله؟

بو سؤال اثناسنده صالون قپوسی آچیلیر، لیبیه آرقه‌سنده « قوکن » ایله ایچرویه کیره‌ر؟ قوکن خصمنی کورونجه ینه دیشلرینی کوستروب خیرلدامه‌یه باشلار ...

لیبیه حدتله :

— ته تووا قوکن، پا دو به‌تیز [۱]

بو تکدیر اوزرینه حیوان سسنی کسر، خانمك اتکنك آلتنه طوغری صوقولور، عزیزه خانم کوپکك بو اطاعتنی کورونجه :

— سبحان‌اله کاروجه آکلایور ... بز دمندن اوقدر مسلمانجه سویلدکده هیچ آلدیر- مدی ... دهازیاده حدتلندی. اونك بیله‌طماری اوطرفه دونمش ...

[۱] صوص قوکن حیوانلق ایتمه .

قالمش، كنديسنك شدتيله سودیکنه قناعت
كتيرمشدى .

بو، كنديجه برحقيقت مسلمه اولدقدن صوكره آرتق ديكر جهتلرى دوشونيور، كنديسنكده مفتونى براز اولسون سوديكنى اعتراف ايتمك ايستهيور، قوجهسنك شدت سوداسنه قارشى كويا كنديسى مرحمةً اوكا براز يوز ويريورمش كبى برطور آليوردى .

عزيزه خانمك «صو پريسى» حقنده كى افشاآتهپهسى اوزرينه اديبهنك عزت نفسيهسى وهلةً غليان ايتدى . مفتون كندندن باشقه برقادينى سومش بولنسون .. برخاطرهٔ تبجيل سودا اولهرق اوناموسسز قارينك عريان رسمنى ديواربيتنك معلا برمقام افتخارينه تعليق ايتسون ... اودقيقهده اديبهنك قلبنه ايلك قصقانج قوردى كيردى . براز قزاردى . بوزولدى .

عزيزه خانم :

— توه اوتانماز ! .. توه كپازه ..

تقبيحاتيله عريان صو پريسنك اوكندن

نه مسقره رسملر بونلر ؟. نه کیبازه قوجه‌لك وارمش ؟.. او فرنك قاریلری ارککارله برابر کلوب بو اوطه‌ده‌می اوطوریورلر ؟

— اویله یا ؟..

عزیزه خانم ایکی طرفنه صاللانوب اللریله دوکونه‌رك :

— جناب حقه بیك شکرلر ایده‌لم که بنه قیامتلر قوپمیور . . باشمزه آتشلر یاغمیور . . .

ادیبه او ساعته قدر زوجنه قارشی اولان حسنی تحلیلدن عاجزدی . مفتونی سویورمیدی ؟ اوندن آیرلسه درجهٔ تأثری نه اوله‌جقدی ؟ هنوز بیلمیوردی . مفتون زوجه‌سنك کمال صفوتی ایله کیجه‌دن اکلادیغندن الندن کلدیکی قدر زواللی‌یه یاتاقلانیور . هیچ بر قصورینی کورمیور . هیچ بر حالنی تنقید ایتمیور . . قاسم افندینك میلیونلرینه آل آتجه‌یه قدر زوجه‌سنك بتون حماقتلرینه ، بتون دنسزلکلرینه تحمله قرار ویرمشدی . هر کیجه درلو نوازشکار سوزلرله تأیید شدت سودادن کیری طورمیوردی . ادیبه زوجنك بو اغفالاتنه ، بو خدعهٔ بیاناتنه تمامیله

قاری ... توه اوتانماز ... یارادانه صیغندم . . .
نه‌ده یوارلاق قبجی وار ... ارکك قادین بوکا
هرکیم باقارسه غسل لازم کلیر .. قیزادینه بیلدکمی
اوقاری کیم ؟

— آ بن نه بیله‌یم یبانك قالطاغی ؟..

— بن بیلدم ... (اللرینی کوزلرندن چکوب
بو دفعه دقتله باقه‌رق) بیلدم . . . بیلدم . . .
علماه تا کندیسی ...

— کیم آیول ؟..

— قوجه‌کك دوستی ! . . مفتون بکك
اویناشی . .

— اماده یاپدك ها عزیزه خانم !..

— اینان اولسون‌که او !.. او دیدیکم !
تا کندیسی ...

— نه‌دن بیلدك ؟

— بر ارککه دوستندن باشقه هانکی
قادین بویله طباق کبی اوراسنك بوراسنك رسمنی
چیقاروب کوندررر ؟ سویلتمه بنی ... کناهه
صوقارسك شمدی ... ذاتاً ایکمزده بویزجه
کناهه کیردك کیتدی . . . بو نصل اوطه ؟..

عزیزه خانم باشنی « وه‌رلن » دن بر از چویردی .

مشهور هیکلتراش « اودون » ك اثر مهارتی اولان « ووالتر » هیکلینك بر « غراوور » ینی کوردی. فیلسوف ، مطروش سیماسی، اومستهزی خفیف تبسمی و آرقه‌سی بر آز قنبورلاشمش بر وضعیت پیری ایله برقولتوقده اوطوریيوردی .

عزیزه ینه یایغاره‌سنی باصه‌رق :

— بوقوجه قاری نه‌یه کولیور بویله؟ بوقدر ارککك ایچنده نه‌ایشی وار ؟ های بوناق‌های!.. آلیق قاری ؟.. هله صیرتیشه‌باق ... اوتانمامش بو یاشده رسمنی چیقارتمغه !.. عجوزه !.. جهنم کوتوکی ...

عزیزه بر آز باشـنی قالدیرنجه قاسم افندینك ایللك زیارتنده نوعما مجلوبکارانه دینه‌جك بر صورتده انظار تقبیحنی جلب ایتمش اولان معهود عریان صوبریسنی کوردی. آنی برحرمت حجابله اللرینی کوزلرینـه کوتوردی . یوزینی قاپایه‌رق :

— امان ادیبه اونه ؟ . . چاس چاولاق بر

عزیزه خانم تلاشله استاریسنك انكنی چكوب باشنه اوروردی . اونك بو تلاشنی كورونجه دیبه‌ده عین صورتله تستر ایدرك دیدی كه :

— عزیزه جكم های امندن راضی اولسون . بنم بو پاپاسدن قاچق عقلمه كلدیدی . قاچ دفعه كوروندم . نه بیوك كناهه كیرمشم . شمدی بن نه یاپه‌یم ؟ . .

— بزم حافظه‌نلایه صورالم . اوده كندندن دها بر اوقومشسنه دانشسون . نه دیرلرسه اویله یاپارز . كفارتمی ویردیررلر ؟ كوپكلره اكمكمی طوغراتیرلر ؟ .. آرتق باقه‌لم نصل اولور ؟

عزیزه خانم « وه‌رلن » ك انظار نافذه‌سنه قارشی اتكیله ستر چهره قیدینه رعایتدن صوكره شاعری ایچه سوزه‌رك :

— های كور اوله‌سی بونه قوصقوجه‌ده بر آتمینی صارمش ! بو صیجاقده اوشونورمی ؟ . های بیتپون سنی ! . چیق دیوارده بورایه كان قادینلری هپ بویله سیر ایت دكلمی ؟ . ادیبه بن سنك یركنداولسه‌م بو حریفك كوزلرینی چیقاریرم . های‌یی انسانه یلك قنا باقیور .

برشی دکل .. اوقوقمش اغزیله انکمی ایصیردی. آبدستمی بوزدی. قاچ سنه دن کوپکه سورتوندیکم یوقدی.

عزیزه خانم قنایه نك اوزرینه کندینی براقوب او، اوفاق خلجانلك ایلك صیق نفسلرینی چکیردکدن صوکره آغیر آغیر باشنی قالدیره رق اطرافنه بر کوز کزدیرنجه دیوارده نظرینه ایلك تصادف ایدن شی (شعرای دقادانیه) دن مشهور « وه‌رلن » ك فرانسزجه مصور غزته‌لرك بریندن کسیلوب چرچیوه‌لنلمش، اینجه بیوك قطعه‌ده بر رسمی اولمشدی. شاعر بیوننه قالین بر آتقی طولامش، صقال بییغه قارشمش، کور قاشلرینه طوغری عادتا برتومسلك پیدا ایدن آلنی آلتنده « آبسنت » قوتیله پارلایان چکیك کوزلریله کسکین بر نظر فرلاتیوردی. عزیزه نك کوزلری شاعرك بو نافذ انظارینه مصادف اولنجه قادین باغیره رق :

— آیتشمه‌سین.. بوباباس کیم؟ آمان انسانه نصل ده باقیور!.. قیز نامحرمدر باشمزی ورته‌لم. بویزجه کناهه کیردك .

— آ نصل کبرته‌یم؟..صوکره بکانه‌یاپارلر؟..

— سنك اولدردیککك بللی بیله اولماز ...

کبریتلرك اوجلرینی قوپار . اکمککك ایچنه قوی

یوتدری. یوتدری ویر ... قیوریلیر قالیر ...

« قوکن » علیهنده‌کی بو توصیهٔ مدهشه‌یی

اکلامش کبی عوعوه‌یی آرتدیروب عزیزه خانمه

اوفاق، اوفاق صالدیریشلره کیریشیر ... عزیزه

تلاشله :

— هایدی اورادن قوقمش ... شمدی

ترلکمی فیرلاتیرایسه‌م صوراتکی طاغتیرم سنك...

بوتهدیداوزرینه کوپك پایغره‌یی آزیشدیرر.

عزیزه خانم ایصیره‌جق ظنیله ترلکنی فیرلاتیر..

ایکی قادین کوپکك اوکندن صالونه طوغری

قوشمغه باشلارلر... حیوان کندندن خوف

ایدلدیکنی آکلاینجه صالدیرر. عزیزه‌نك اتکندن

یاقالار. برترلك دها فرلاتوب صالونه کندیلرینی

دارآتەرق قاپویی قاپارلر...

عزیزه خانم ایچه برخلجانله برقهقهه‌نك

اوزرینه ییغیله‌رق :

— آیوره‌کم کوپ کوپ آتیور...قورقدیغم

آتلادی . بیبانجی قادینه قارشی خصمانه نظرلر فیرلاته‌رق دیشلرینی کوستره کوستره اوفاق خرلتیلردن صوکره حاولامغه باشلادی .

عزیزه خانم — (قورقوب کریچکیله‌رك) ایصیریرمی ؟

— یابغاردجی مصیبت ... ایصیرماز ... حایقیرر طورور ... فقط کوپکدر بو ، اینسان اولورمی؟ ترلککی ألکه آلده حاضر طوت... آتیلیرسه صوراتنه چارپشدیری ویر ...

— آدی نه ؟ .. آدینی سویله بلکه صوصار...

— های آدی ده یره باتسین کندی ده ... نه ایدی طور باقیم ؟ شی « قوقان » [۱] .

— اوف (موندار) .. نصلده، کندینه لایق براسم بولوب قویمشلر ... هایدی اورادن قوقان کافر ...

— حالا بکاده آلیشه‌مدی... کوردیکی یرده خیرلار طورور ...

— بو اوغورسز بوراده ایکن اولك ایچنه ملك‌ده کیرمز ... کبرتی ویر کیتسین ...

[۱] Coquin قوکن

— بنمکیده یدیکی عجبا ؟

— های زیفتك یکنی یسون . . سنی موزیغه ایله اوینامغه قالقارلرسه نه یاپارسلك ؟

— آی سوزیکی یل کوتورسون . . . بن قوقلامی‌یم ؟ چنکانه قاریسیمی‌یم چالغی ایله اوینایه‌جق ؟ چالغیلری ده هیچ برشیئه بکزه‌میور . کورومجه‌م هر کون دان، دان، دان بیانا چالار . . انسانك کناغه کیروب ده دیکلیه‌جکی کلیور باری چالدیغی بر هوا اولسه ! . . آه ترللی للی‌لی چالسه، هایدی دی‌مینی‌مینی ماشااه کبی فرحلی برشی چالسه یورمکم یانار . قادنا بیکیرلری کزینیور کبی کوم کوم اوزته‌لنی اوتدورور . بعضاً ده هم چالارهم بر ابر اوزه‌ن اوزون اولور . اوك ایچندن کیلورده نه‌قفا قالیر، نه‌بین . . راحتسزلغمك هانکی بریسنی اکلاته‌یم ؟ بو اوده صالون دیورلر بر یروار . هایدی سنی اورایه کوتوره‌یم ده باق . . بوراسی بر مسلمان اوینه‌می ، یوقسه بر بتخانه‌یه‌می ، بکزییور ؟ اکلارسك .

اوطه قاپوسندن صوکجه چیقدیلر . صفه‌ده بر صندالیه اوزرنده اویویان فینو همان یرندن

اوزمان قادنجغزك نه ديدیکنی اکلامازدق ...
یاشـلاندقجه ، بویله دزلو فنالقلری کوردکجه
شمدی .. شمدی هرشی بوقالین قفالریمزه دانق
دییور ...

— آدی شهیم بك .. ایشته سـوزم اوکا
مسلمان .. الهی بویله‌نی بکار کوتورسون ..
قاریسی‌قوجه‌سنك قوانندن‌چیقیور باشقه ارککك
قوانه کیرییور .. بربرلرینك‌الارینی صیقیورلر ..
بر کولوشمه برحقه‌بازاقدر کیدییور . بو قاریلر
کنـدی قوجه‌لرینك یاننده باشـقه ارککلرله
صارماش طولاش اولوب موزیقه ایله‌اوینارلرمش .
فرنکلر کوزلرینك اوکنده بویله شـیلره نصل
مساعده ایدییورلر ؟ مادامه‌لرینی باشقه‌لرینه نصل
پشـکش چکیورلر ؟ بونلر قاریلرینی هیچ
قصقانمازلرمی ؟

— قیصقانمازلر .. قیصقانمازلر .. چونکه
اونلر آدی باته‌سی فنا حیوانك آتی یرلر ...
طوموزده قیصقانمه اولمدیغندن حکمت‌خدا آتی
ییئلرده ده اولمازمش ... حاجی بابام اویله
سویلردی ...

ایچون اوغراشمازمی یم ... بویله شیئك اجری بیوکدر . هم ثوابه نائل اولورز. هم ده سن راحت ایدرسك ...

— بووایه کانلوك ایچنده شهیم بك دییورلر بردلیقانلی وار ... قاریسی فرنك ... قول قوله کیروب سوقاقده کزییورلر ...

— قیامت علامتلری ... شمدی بزم شیق بکلره قوقونا قاریسی آلمق موده اولدی. ارمنی اولسون، روم اولسون، چیفت اولسون ، فرنك اولسون ... تك تورك اولماسین ده نه اولورسه اولسون ... بکندکاری قازیلر باری آلدقلری جنسلك خانمندزقادیندن سچامش اولسه انسانك او قدر اسماسی یانماز . اویله یرلردن چکوب آلیورلرکه سویلکه انسانك یوزی قزارییور .. آه قرقییالق یانی اولورمی کانی ؟ .. آه آه زمانه باشقه.. زمانه باشقه ... الله رحمت ایلهسین خانم ننهم بونلری وقتیله بزه سویلردی . . . قیامت علامتلرینی هپ صایوب دوکردی . . بنا ایله زنا چوغالهجق ، قاطرلر طوغورهجق ، دیردی . هپ دیدکاری شمدی اولییورمی ؟ جاهللك بز

باص توتسو یی، البته کونك برنده عقللانیر ..لاتی
لوقوم شکرینه‌ده برکوزلجه‌اوقوده‌یم . نه‌یپه‌جك
اونی‌ده یدیر .. فقط دقت ایت شراب ایچدیکی
آقشامه تصادف ایتمه‌سین . بیلیرسك یا بن‌اسکیجی
خواجه‌دن اذنلی‌یم ... سنك آغزیکه توکوروب
بن‌ده سکا اذن ویریرم . سندن صو ایسته‌دیکی
وقت سکا اوکره‌ده‌جکم دعایی اوقــو ، بارداغك
ایچنه توکور . ویر ایچسین .. مؤمن توکروکی
اویله‌لرینه شفادر . اوتانمازلرك کیمینك صوراتنه
کیمینك صوینه توکورملی .. بیلمزمیسك
استانبولده بزم قومشو قوافك دامادی صائم
نه قدر ایچکی‌یه مبتلا ایدی . بن پاره‌یی چوجغك
لازملی‌سنه آتدم . تمام یدی کون اوراده‌طوردی .
صوکره اوپاره ایله راقی آلدق . ایچنه بر ز حامله
ادراری قارشدردق ... طور ... شیئك‌کی ...
مختارلرك‌مزین اوزمان کبه ایدی .. هیچ عقلمدن
چیقماز ... حریفه ایچردك . اوندن صوکره
سرخوشه‌راقیدن برایکرنمه کلدی ... نهایت توبه
ایتدی قورتولدی . قاریسی صدیقه بکا حالا دعا
ایدر ... ایللر ایچون چالیشدم‌ده هیچ سنك

تتره‌یور ... اصل قاین آننه‌مده صیصقه .. بر
صیقماق جانی وار ... اول الله هپسنی حقلارم ...
طورباقه‌لم .. بو اوده نه (پاندومینا) لر اوله‌جق ...
ممکن دکل بوراده بن بونلرله ایده‌میه‌جکم ...
بابام آلدیغی بشیوز لیرالی کیری‌یه ویرر ، بنی
بورادن آلدیرر ... باشقه چاره یوق ... بن بو
قاریلرله غوغایه باشلارسه‌م سن ده کلوب بکا یاردم
ایده‌سك دکلمی عزیزه خانمجغم ؟

— ایتمزمی‌یم هیچ ؟ ایتمزمی‌یم ؟ .. اونلرله
دالاشمه‌نك غزا ایتمك قدر ثوابی واردر ، تورك
ایسه‌لر تورلکلرینی بیلسه‌لر .. فرنکسه‌لر ،
باشقه .. بونلرك طمارلرینه نعوذبالله شیطان کیرمش .
هر طرفلرینه یاپیلمش . کوکلری قرارمش ..
قلب کوزلری قپانمش ... بز اولا الیمزدن کلدیکی
قدر بو جهنملکلرك اصلاحنه اوغراشه‌لم . بن
علاج خواجه‌یه کیدوب بر خواصلی ، تأثیرلی نسخه
یازدیره‌یم . بو نسخه‌یی حرفك خبری یوقکن
البسه‌سنك بر طرفنه دیکویر ... بر ده توتسو
یاپدیره‌یم . اویوکن فلان کندینی توتسوله‌یکی
بجره‌مز ایسه‌ك چاشیرلرینه اولسون باص توتسویی ،

بيـله بيـله آلديلر.. مادامكه ارزولری بوايمش.
اونلرده پانغـالتهدن، ديللنمش، ييرتيق برفرنك
قيزينی آله ايديلر ..

— لكن كـونی بزمكی بكا ينـه « مادام »
ديمزمی؟.. هـايدی او فرنك قاريلرينی بن آدم
يرينه قويميورم .... يسته‌يه‌مكله دكز (موندار)
اولماز.. قوجه‌م اوله‌جق حريفك ايكی‌ده‌برده بو
سوزينی ارتق چكه بيلير ميم‌يا ؟ . .

— والله بن اولسه‌م همان اغزينه شـاماری
ايندری ويرردم.

— عجله ايتمه ... يواش .. يواش يوز كوز
اوليورز... كيده كيده اونیده يابه‌جغم... هپسی
اوله‌جق ... فقط دهـا شمدی قورقيورم ...
حقه‌باز كبی حالنده بر عجائبلك، بر ترەللیلك وار،
كوزلری والفجری اوقويور... هرصباح يومرو-
قلريله قوللريله تعليملر ايديور... طـابينير كبی
برشـيلر ياپيور. آی‌قدر قوتلی ... فقط ايجاب
ايدرسه الحمد لله دين قوتيله بن اونیده پاطاقلارم،
كوروجه‌مى‌ده... قادين ننه شكوره خانم بوناقی
بوناق... تيريده دونمش.. هرطرفی صاپير صاپير

مادامدن مراد سنسك. مادام مفتون ديمك مفتونك قاريسی ديمكدر.. ا كلاه كمی مانقفا ... بردها كيمسه‌يه بويله سرسمجه شيلر صورمه، صوكره انسانی دفه‌قورلرده چارلارلر» ديدی. بنی تپه‌دن طرناغه قدر سوزدی سوزدی‌ده نهايت! «نه‌در بو چاپاچوللقك ؟.. ظرافت بيله سندن درلی طوپلو كزيور . براز ياقه‌كی پاچه‌كی طوپلا .. كنديكه آزجق جكی دوزمن وير .. دوت لاقردی اوكرمن ... انسان يانه چيقه‌جق معامله‌لره آليش ... اغابكمه يازيقدر . بورادن باشقه استانبول يوق . سنی بياباندمی پيداهلا- ديلر قاری ؟ .. صباحلين قالقنجه قوجه‌كه بون جورنا.. سوقاغه كيدركن اوراوارا، اقشام اوستی بولصووار..دها بيلمم نه‌لر ديمليسك» ديدی.

— صوص.. صوص.. اغزيكی آليشديرمه اويله كوتو، اويله پيس لاقيرديلره ... اوراوارا صوراوارا نه ديمكمش اونلر اويله؟ آ!.. سوز قطاغنده آصمه‌لر بودايم.. الحمدلله سن قاسم افنديك قيزيسك.. اويله اوراوارا.. موراوارا سنك اغزيكه ياراشيرمی؟ سنی كيمك قيزی اولديغكی

عزيزه خانم يوزيني اكشيته‌رك :

— نه ديديلر قيز ؟.. زواللى اديبه !..

— مادام مفتون ديديلر !..

عزيزه خانم آوازى چيقديغى قدر حايقره‌رق :

— قيز صوص ... ديللرى طوتولسون...

اونصل سوز؟..(توبه)دى... توبه‌دى ى ى ى...

— آه ديدم ... ديدم ... توبه‌لر توبه‌سى ديدم... بوسوز نه‌قدر كوجمه كيتدى بيلسه‌ك.. صباحلره قدر اغلادم .

— قيز استغفار ايت ...

— ايتدم .. آناجغم... ايتدم عزيزه جكم.. يالكز ايشته‌اونى آكلايه‌مدم. قوجه‌مه نيچون مادام ديورلر؟ هيچ اركك مادام اولورمى؟ قوصقوجه بيقلى آدمه مادام مفتون دينيرمى؟ صوكره بونك حكمتنى كوروجه‌مدن صوردم . بنم سؤالمه لبيبه خانم اويله كولدى اويله كولدى‌كه شاشيره‌قالدم . بكا : « آه آليق يارم سن بوقدر صاف بوقدر بون نره‌ده بيودك ؟ شمدى بويله شيلرى بش ياشنده‌كى مكتب چوجقلرى بيله بيليور... مادام مفتون ديمك اغابكمه قادينلق اسناد ايتمك‌دكلدر .

قادینلر . هیچ بری اختیارلغنی بیلمیور . صوصانوب
اوك ایچنده یابمه ببك کبی کزییورلر . باری براز
یاراشسه یوره‌کم یانماز ... آخرتی هیچ دوشونمیورلر .
هیچ برینك برگره‌جك اولسون سجدهٔ رحمانه
واردیغنی کورمدم . أولك ایچی بعضاً قوقونالرله ،
فرنك قاریلریله طولویور . برفاقان برفینه‌وندر
کیدییور . هپسی خانه کوزه فرنکجه‌دن بر ایکی
لاقردی اوکرنمشلر ... « سویله‌سه‌که » دیه‌بنی‌ده
زورلایورلر ... آیول بنم دیلم دونرمی او یله شیلره ؟
مسلمان اولادی‌یم الحمدلله ...

— سویله‌مه قیزم صاقین‌ها ... صوکره چایر
چایر یانارسك ... فرنکجه سویلدیکك لاقردی
باشنه‌یاین آخرتده سکا عذاب اوله‌جق ... دیلك
قیزغین ماشه ایله اکسه‌کسن چکیله‌جك ...

— مراق ایتمه عزیزه خانمجغم هیچ بویلرمی‌یم ؟
ایسته‌سه‌مده هیچ بوندن صوکره دیلم دونرمی ؟
اوفان‌فانلر لاقردی‌یه بکزه‌ز شیلر دکل که ...
دیل یاتماز برطاقم بلابرزخ غیرلتیلر ... کچن کونی
فرنك قاریلری بورایه طولدی . بکا نه دیسه‌لر
بکنمیرسك ؟ ..

کور اوله‌سی‌نی قاچ دفعه دماغمه باطیردم .. آغزم شیشدی .

عزیزه خانم متأثرانه کوزلرینی سوزه‌رک :

-- دنیاده اوزیقمله یملک ییلره یارین آخرتده زبانیلر اوچلری سیوری قیزغین چتاللرله یملک ویره‌جکلر ... امان ربم مرحمتکه صیغندم ... اللهك ویردیکی پارمقلر طورور کن دمیرپارچه‌لریله یملک یه‌نیرمی ؟ آه ادیبه آه ... باباجغك بو ایشی نیچون ایتدی بیلمم که ؟ بش وقتنه بش دها قاتار نور کبی مسلمان آدمدر . بر آیاغی ده چقورده . اما جناب مولا تقصیراتنی عفو ایتسون . پاره‌یه طیانه‌ماز ... سنی اوبورایه کلین ویرمدی . عادتا یوز (کساخجه) یه صاندی . اوچ قائن آنادیورسك ، بنم بیلدیکم بر دانه .. ایکیسی ده نره‌دن چیقدی ؟

— بریسی اصل قاین آنام لطفیه خانم .. اوبری ده بیوك آنا شکوره خانم .. اوچنجیسی ده تیزه وسیله خانم .. بو ایکیسی اصل قاین آنامدن دها دلاجان .. دها غرغری ... وسیله خانمك کویا أوی بارقی ده آیری . . فقط بورادن چیقدیغی یوق که .. هپسی ده بر برینه اویغون ... یاشلی باشلی

استفساره کلدیکی زمان ایکیسی بر اوطه‌یه کیروب قاپویی سورمه‌لیه‌رك ساعتلرجه درتلشدیلر. اوطه درونده کندیلرینی اغیاردن خالی بولنجه زواللی ادیبه همان عزیزه‌نك قوللری آره‌سنه آتیله‌رق برهفته‌دن تحمل کوستردیکی اشکنجه‌لی حیاتك رنج افزا آنلرینی برمرارت بیانله تفصیله باشلادی. زواللی یکی کلین دموع نومیدی صاچه‌رق دییوردی که :

— عزیزه خانمجغم حالمی صورمه ... بکا اولدی اولانلر . کلینمی اولدم ؟ اسیرمی اولدم ؟ جهنمه‌می دوشدم ؟ حاصلی نه اولدیغمی بیله‌میورم ... اوچ قائن آنا ... حسابسز کوروجه ... او آشجی ظرافت قادین بیله بعضاً باشمه کل کهیا کسیلیور. اوبیج قوروسی حسنه‌یه وارنجه‌یه قدر بو اوده هپسی بنی (نظاره) یه ماهتابه آلیورلر... آرتق کوچکنك بیوکنك (مسقره) سی اولدم . نه یدیکمی بیلیورم ... نه ایچدیکمی .. هپسی صورتا مسلمان ، فقط یاشاملری هیچ بزمکنه اویمیور . یمکی ال ایله یمیورلر . چتال دیدکاری او زیقیمی قوللانیورلر.

اوقدر بیکانه ایدی که یاپدیغی تحفلقلره ظرافت
بیله کولمکدن کندینی آله‌میوردی. زوجنك
چولوغك چوجغك انظار تمسخرلری آلتنده بر
ایکی لقمه شی یدکدن صوکره یاری آج یاری طوق
سفره‌دن قالقیور، تنها اوطه‌لره چکیلوب کیزلی
کیزلی آغلایور، اوغرادیغی شو تحملفرسا حالدن
قورتارمسی ایچون یانه یاقیله جناب حقه دعا
ایدییوردی.

زواللی ادیبه طوغدیغی کوندنبری آلیشدیغی
معیشت وعادتك اوقدر ضدی وخلافی بر محیطه
دوشدی که عقل قاصرانه‌سیله حقلرنده بردرلو
موافق بر حکم ویرمدیکی برچوق شیلره دائر
پیدا اولان استغرابلری کوندن کونه آرتیور،
بویکی شیلری نه اکلایور نه‌ده بو تحفلقلره آلیشه
بیلیوردی. پك زیاده صیقلدیغی بوکالدیغی زمانلر
عزیزه خانمی چاغیرتیور. هفته‌لرجه یانندن
صالیویرمیوردی. عزیزه خانم صورتا تسلی کونا
فقط حقیقتده یانغینه کوروکله کیدر سوزلرله
زواللی‌یی بوسبتون جیله‌دن چیقاریوردی.
بو ازدواجك هفته‌سنده عزیزه خانم یکی کلینی

عفو و کندیلری بتکرار میانهٔ عائله‌یه قبول ایدلدی. قیزنی دکرندن پك فضله برفیئاته چاقش اولدیغی کبی اوغلنی ده بر پاره‌سز اولندیرمش بولندی. قاسم افندی آخر عمرنده ولوله‌سز، دغدغه‌سز، تنها بر حیاته احتیاجی بولندیغنی وسیله اتخاذیله اوغلنی قیزنی، دامادنی کلیننی باشندن صاوردی.

بو درت جان طاقوش طوقوش مفتون بکك والده‌سنك خانه‌سنه کلدیلر. ذاتاً مفتون ایچون قاسم افندینك او ساده حیاتنه، بالخصوص او یاوان اوغایت محدود، ساده صوبه یمکلرینه آلیشمق قابل دکلدی. بتون عائله خلقی، یره اسکمله اوزرینه موضوع سینینك اطرافنده‌کی مندرلره دیزیلوب تحته قاشیقلرله برکاسه‌دن چوربا، تك بارداقدن صو ایچمسك کبی برحاله داماد بك بر ایکی هفته زور تحمل ایتمشدی.

پدرینك خانه‌سندن زوجنك کننه نقلندن صوکره صورت معکوسه‌ده، عین راحتسزلق زواللی ادیبه خانم ایچون باشلامشدی.

مدت عمرنده پارماقلری چتال بچاغه تماس ایتمامش اولان کلین خانم آلافرانغه اصول تناوله

کرچکندن فرق اولنمیه‌جق قدر بر یالانجی
بوروش بوله‌جغنی وعدایتدی . بوساخته‌کارلغك
قویه‌سی میدانه چیقنجه‌یه‌قدر قاسم پدرکده جانی
چیقمش بولنمق محتملدی .

بویله هر شی کسیشـیلوب ترتیب ایدلدکدن
صوکره قاسم‌افندی بشیوز لیرا آغیرلنی آلدی .
اوقدر ساده صـویه خفیف بر دوکون یاپدی که
بو جمعیته یکرمی لیرادن زیاده صرف ایدلمدیکنی
بالادعایمین ایدن بولنسه کناهه کیرمش عداولنماز
ایدی .

قاسمك کندی ایچون بیوك بر موفقیت عد
ایتدیکی بو ایلك غلبه‌سنه قارشی مفتونله‌مافقرلان
بیق آلتندن حولانه‌براستهزا ایله‌صیریتیورلردی .
چونکه بویله بشیوز لیرا یتله‌مه‌ایله اختیاری‌بتون
ثروتیله دام صـنیمه‌لرینه دوشورمش اولدقلرینه
کمال قناعتله حکم ویرمشلر کیتمشدی .

۱۵

قاسم افندی بشیوز لیرا آغیرلنی قاوانوزه
ایندیرمك ایچون دوکونی کندی خانه‌سـنده
یاپدی . بو درنکده لبیبه ایله ماهرك قباحتلری

بیلیردی. اکر قاسمك داما‌دی حقنده‌کی تخمینات مستقبله‌سی‌ده بویله نقطه‌سی نقطه‌سنه مطابق ظهور ایدرسه ایشی ایش دیمکدی .

جمعیتك قریباً اجراسنه قرار ویرلدی. اختیار اودن چیقدقدن صوکره مفتون همان ماقفرلانك خانه‌سنه قوشدی. قاسم افندینك زیارتنی وبتون ماجرایی اکلاتدی . پاره مشکلاتی ایچون چوق دوشوندیلر. قادین ننه شکوره‌خانمك صندیغندن آنتیقه پیریول ساعت وسائره آشیرمق، راجیدن کیزلیجه والده‌سنك اوفاق تفك بعض مجوهراتنی ترهین ایتمك، مفتون کندینه عائد پانغالته طرفلرنده‌کی بر عرصه‌یی صاتمق صورتیله درتیوز لیرا قدر تدارك ایده‌بیلدی. ایلریده قاسم افندینك تویلری یولونمغه باشلاندیغی یاخود اختیار جغر تبدیل عالم ایلدیکی زمان کندینه حصهٔ مناسبه آیرلمسی شرطیله ماقفرلان‌ده یوز لیرا تدارك ایتدی. آغیراق آقچه‌سی جداً یك آغیر تدبیرلر، چاره‌لرله تهیه ایدلدی. مهر مؤجلك وعدهٔ تأدیه‌سی استقباله عائد هم‌ده بر شکل مهمیتده کبی کورولدیکندن بشیوز لیرا نکاح قیمقدن اورکمدیلر. یوز کوروملکنه کلنجه موسیو ماقفرلان

مغلوب قالمق‌ده... مفتون کبی بر صاحب عزمه یاراشیرمی؟ ویریله‌جك بوپاره اختیارك یوز بیك لیراله واران ثروتنی أله ایتمك ایچون بر نوع (آوانس) دیمکدی. بر اوفاق یملمه ایدی. مفتون باشلادیغی بو پازارلغی هر حالده بر حسن خاتمه‌یه ایصاله قرار ویردی. اوده بو بیك لیرایه پك نسبتسز دوشمیه‌جك، کدا چشملك عد اولنمیه‌جق مقدارده برشی ویره‌جکدی. تأدیه زمانی حلول ایدنجه موسیو مانفرلان ایلك صنیعه‌یی ترتیب ایتدیکی کبی وارسون بوکاده بر قواب اویدورسون.. اول مقدار اوله‌رق مفتون اوچیوز لیرا ویردی. اوروشه چکیشه آغیرلق بشیوز لیرایه کسیشلدی. بو پازارلق آقینتیسنك نقطهٔ توجهیله نقطهٔ معینی آره‌سنده‌کی بو جالامه بعدینی پك ماهرانه تعیین ایلمش اولدیغندن دولابی قاسم افندی کندی کندینی تبریك ایتدی. چونکه اونك ده ذاتاً قراری بشیوزدی. بیکدن طوتدیروب بده تاس‌تمام بشیوزه دوشمك خصوصی مفتونك تخمین سخاوتی حقنده اختیارك کوستردیکی اصابت نظره جداً شایان حیرت بر معیار اوله

واردیغنی ایما ایدر عجیب بر تبسم ایتلافکارانه ایله :

— نیچون بوقدر تلاش ایدیپورسلک اولاد؟..
بیلک ایرا دیمکله همان جیبیکزدن پاره‌کی آلمدیا؟...
سن‌ده برشی ویر باقه‌لم ..

بیلك ایرالق برطلبه قارشی نه ویریله بیلیردی؟ بویله برطلب غالی‌یه مقابل قرق اللی ایراویرملك بلك چنگانه‌جه بر پارالق اوله‌جقدی. یوز، ایکی یوز ایرایه چیقمق لفظاً قولایدی. فقط مادةً تأدیه ساعتی ورود ایدنجه نه‌یاپیله‌جقدی؟ اوزبش بیلك ایرالق پیانقو صندیه‌سنی آرایجی فشنکی کبی برپاطرتی ایله اورته‌یه صالیویردکدن صوکره بوحوادثك تولیدایده‌جکی بوکبی محاذیری دوشونه‌مامش اولدیغندن دولایی شمدی ماقفرلانی براز مؤاخذه‌یه باشلادی. مفتون هیچ برشی ویره‌میور، بلاانقطاع کزینیوردی، اغزندن، الك اوفاق برمقداری قاچیرمغه قورقویوردی. چونکه یکرمی ایرا دیمش اولسه بیله حاضرده بوقدر نقدی یوقدی. بو سماحتی قوه‌ده قاله‌جقدی. فقط بوبله بر امر عظیمده ایلك مشکله قارشی

فقط آقنتی‌یه کیره‌رك چکن بر قایقجینك محل مطلوبك، چوق اوست طرفنده‌کی بر جهتی هدف حرکت اتخاذ صورتیله انجق نقطهٔ معینه‌یه ایره‌بیلمسی قبیلندن اوله‌رق دیدی که :

— کیسه کیزك آغزینی آچکز اولاد . قیزیمه اول مزاد بیك لیرا آغیرلق ایسته‌رم ...

بو « بیك لیرا » سوزی مفتونك بینی ایچنده فنا چینلادی .

تیزه‌سی وسیله خانمك کوروجیلکدن عودتنده تعریف ایتدیکی یرتیق باصمه طونلی ، اوبخنی بناق ، او ، مانغفا قیزه بیك لیرا آغیرلق طلبی لطیفه طرزنده ایرادایدلسه‌بیله استماعنه تحمل اوله‌بیلیر بر سوز دکلدی . مفتون همان یرندن قیرلادی . اختیارك بو یوزقاویلقنی ، بو بیك لیرانك دماغنده حصوله کتیردیکی طنین نامتناهی‌یی براز ذهننه سیندرمك ، براز هضم ایتمك ایچون صالونك ایچنده آشاغی یوقاری کزنمکه باشلادی . داماد مستقبلنك بوتلاشندن ، واقع اولان شو برنجی تکلیفنده ذهنلری سرسملته‌جك برطوپ طراقه‌سی قوتی بولدیغنی اختیار اکلادی . براز ایلری

— امان افندم اوزون اوزادی یه پازارلغه
نه لزوم وار؟ نه ارزو بیورر، نه امر ایدرسه کز
ایفایه حاضرم ..

بو جواب قاسمك خوشنه كیتمدی، چونكه
مفتونی كندیله اكلنه‌یور ظن ایتدی، هر نه آلیش
ویریشنده اولورسه اولسون بوغاز بوغازه چكیشه‌رك
پازارلق ایتمك قدر اختیارك ذوقنی آرتدیران بر
شی یوقدی. قاسم هان قاشلرینی چاتوب :

— آلیش ویریشده امر ایله ایش اولماز.
پازارلق حلالدر. انسان بر اینك بیله آلسه
پازارلغنده برقاچ كون چكیشیر.

بو توجه اوكوزك كریه‌سی حقنده كی شو
تشبیهی نزاهتدن بعید فقط حقیقته قریبدی.
مفتون قارشیسنده كی اختیارك جنت خصلتیله هم
آهنك اولمقدن باشقه چاره موفقیت اولمدیغنی
اكلایه‌رق یوزنی یوزنه یاقلاشدیرر درجه‌ده
قائن پدرینك قارشیسنه دیز چوكوب :

— پك اعلی .. مالكزه بر فیأت ایسته یكز
چكیشه‌لم .. دیدی

اختیارك نیتی بشیوزلیرا آغیرلق ایسته‌مكدی

استعمالدن مقصدی مفتون بك عائله‌سنه اوغلنی دامادلغه قبزینی کلینلکه طلادیله توزیله یعنی بك بهالی صاتمق نیتنده اولدیغنی اشراب ایدی. فقط مفتون، خسیس اختیارك بونکته‌سنی اکلایه‌میه‌رق کوله، جاریه تعبیرلرندن او، یالکز انسانیت نامنه نفرت طویدیغی ایچون او یولده رد ایله جواب ویرمشدی. قاسم افندی داماد مستقبلنك بو صورتله جوابنی قورنازلغه حمل ایله « دمیری طاونده دوکمك کرکدر » مثلنه توفیقاً بو ایشی همان اوکون اوراجقده پشیروب قوتاری‌ویرمك مقصدیله دیدی‌که:

— اولادم کل شویله قارشمه کیج.. سنکله برپازارلغه اوطوردم.. اکر قسمت ایسه بش آشاغی‌یه بش یوقاری‌یه ایشی بیتری ویرهلم والسلام..

قاسمك بو صهریت اخذ واعطاسنه برنوع حیوان آلیم صاتیم چاشنیسی ویرمسی مفتونك بر آز تحفنه کیتدی. فقط اختیارك ذوقی نه‌ایسه اوجهتی‌اوقشایه‌رق ایشه کیرشمك موافق اولدیغنی دوشونوب مخاطبنه ممکن اولدیغی قدر خوش کورونمك ایچون دیدی‌که:

قاسم افندی بو تکلیفی قبوله ناتاجان آتیوردی. تکلیفات متصوره‌سنی قبول ایتدیره بیلمك ایچون بر آز منانی کوروندك. نازلی بولنمق، آغیر طورانمقدن باشقه چاره اولمدیغندن باشنی کوکسی اوزرینه اینديروب جعلی بر تفكره واردقدن صوکره:

— نکاح، آغیرلق، یوز کورومدکی خصوصلرنده اویوشه بیلدکدن صوکره ویردم کیتدی.. سزدن ایسته‌مه‌می ویره‌جکم؟.

— اوجه‌تلری مراق ایتمیکز. کیم کلم غنیدر. دوسته، دشمنه قارشی پاره ایچون نه کندیمی محجوب ایدرم نه‌ده سزی...

— وار اول اولادم... اویله ایسه بن‌ده سزه قیزیمی زوجه ایکه‌نکل جاریه ایکه ویره جکم.

— بکا جاریه‌نك لزومی یوق.. بن زوجه ایسته‌یورم.

— سز نصل ایسترسه‌کز اویله قبول ایدیکز. قیزم ادیبه جاریه‌کز، اوغلم ماهر کوله‌کز اولسون. بن او نیتله ویرییورم..

قاسم افندینك بویله کوله، جاریه تعبیرلرینی

قاسم افندی بر تفکر عمیقه دلالت ایدر صورتده قاشلرینی چاتوب، کوزودوداقلرینی بوزوشدیره رك:

— دعوامی ؟.. اویله شیئه نه لزوم وار ؟ دعوا ایتسه کزده ماهرك نه سنی آله جقسکز ؟ طوت کلك برچندن ...

— کندیسی بی قدرتسه ولیسنه تضمین ایتدیررلر ...

— شمدیکی عدالت، یکی حقوق بویله می؟

— بویله ...

— اوغلنك سرقتندن دولایی پدرینك محکوم اولدیغنی طوغریسی هیچ ایشتمامشدم .. بن او چابقینه بویله می تربیه ویردم؟ انسان اولاد پیدا ـ هلایور اما خوینی پیداهلایه میور.

— پدر افندی بوخصوصده سزه قارشی بر دعوا آچارسه م امین اولکز چوق مصرفه کیررسکز. چوق بائکز آغریر ... بتون بو قناقلری، ضررلری، دیدیلری قودولری قاپاتمق ایچون برچاره وار...

— (بایغین برصدا ایله) نه در؟

— کریمه کزی بکاویرملك..

برطرفدن كيريشوب ايشى بتيرى ويرمك ايچون كمال تهالكله هر ايكيسنك‌ده قلبلرى شدتله آتوب طورييوردى . مفتون بو كيفيتك موفقيت و عدم موفقيت جهتلرينى ذهندن بر كوزلجه طاسارلايوب برموازنهٔ مخصوصه ياپدقدن صوكره اختيارك ضعيف طرفندن باصدرمق ايچون ديدى كه :

— مخدومكز ماهربكك عائله‌مزه قارشى كوستر- ديكى تجاوز بزى ايكى صورتله متأثر ومتضرر ايتمدى . بويله وليلرينك رأيلرى خلافنه خانهٔ مادرى ترك ايله عاشقنه قاچان برقيزك بوحركتى عالمجه نه‌قدر سوء تفسيراته ، ديديلره قودولره بادى اوله‌جغى معلوم عاليكزدر . بو تألمله والده‌مك صحتى مختل اولدى . بيوك والده‌مى بر از نزول يوقلادى . ديكر طرفدن ضايعات ماديه‌مزده پك بيوكدر . همشيره‌م عاشقيله اوزونجه مدت ياشايه بيلمك ايچون كندى مجوهراتندن باشقه والده‌مككيلرى ودها بوكده خفيف بهاده آغير برچوق شيلرى طوپلايوب كوتورمش ... بو ضررلريمزى كيم تضمين ايده‌جك ؟ كيمدن دعوا ايليه‌جكز ؟

مدت حیاتنجه من حیث المجموع یوز لیرا صرف
ایلدیکی پك مشکوکدی . بو حسابجه قیزی ایچون
اولان مصارف اعاشه‌یی معفائض بر جمله‌ده اله
کچیریور دیمکدی . بو آز بیوك بر کازمیدی؟
بشیوز لیرا ایله آچیلان بو باب صحبتك
ایلریده موجب انتفاع برچوق صفحه‌لری اوله‌جغنه
شبهه یوقدی . اوت ایشته آغیرلقدن صوکره
نکاح مسئله‌سی کلیوردی . بشیوز لیراده او ...
ایتدی بیك آلتون ... یا بو لیرالری تعقیب ایده‌جك
یوز کورومه‌لکی کیفیتی ... کیسهٔ طامعنه پیانقودن
دومانی اوستنده هنوز اون بشبیك لیرا کیرمش
بر آدم ازواجنه بو قدر شدتله طالب اولدیغی بر
قیزه ایکیوز لیرادن آشاغی‌یه یوز کورومه‌لکی طاقه
بیلیرمی ؟ قاسم افندی کریمه‌سنی عادتا آغیرلغنجه
آلتونله ترامیه ایدیور ، یالکز تزیینك او کونه
قدر اولان یدیکنی ایچدیکنی دکل تعیشاً بر قاچ
باطنه قدر جبرمافات ایلیوردی .

بو صحبتده هر ایکی طرف کندینی دیکرینك
ضررینه تأمین منافع ایدن بر مغفل کار آموز فرضیله
درلو خولیالر کچیردیکندن شو مسئله‌یه مناسب

بيله جكدى؟ قاسم افندى بوتون قوهٔ شيطنتكارانه سيله عمق مسئله يى بو جهتدن استقصا ايتدى . اول حساب ايشيوز ليرا اوله بيله جكنه عقلى كسدى . ايشته بو هدفه توجيه مقصدله بر ترتيب ذهنيده بولندى . بو پاره يى قيزينه آغيرلق اوله رق طلب ايده جكدى . مفتونك بو مقدارى بلا استكثار قبول ايده جكنه قانعدى . چونكه قاز مأمول ايديلن يردن طاووغك اسير كنميه جكى امراشكار ايدى . هانكى نقطهٔ نظردن باقلسه قاسم افندى بو آليش ويريشده كارلى چيقيوردى . چونكه جاريه فرضيله قيزينه بر قيمت تقديرى لازم كلسه بو قيمتك اونده برينى بيله كتيرميه جكنى رعنا بيليوردى .

بو فكرينك حصولنه موفق اولورسه قاسم افندى بر اوروشده ، قيزينك تا رحم مادردن سقوطندن او كونه قدر اولان مصارف روزمرهٔ حياتنك بر قاچ مثلنى الده ايتمش اوله جقدى . چونكه فودوله ، باصديرمه ، زيتون برده صيجاق طعام نامنه عمارت چورباسى ، كوله طوپوران تعبير ايديلن پنير خاشلامه سيله بسلديكى كريمه سنه

آتمق فکرینه دوشمشدی . باقەلم کیم کیمی دویره بیله‌جکدی ؟ شدتنی زمان مناسبده اظهار ایتمك ایچون تماميله کتم قوت ایدن قورناز بر خصم تبصبصیله پك صاف ، ضعیف ، بدلا گورینه‌رك ایشه گیرشمکی تصمیم ایتدی .

مفتون کندی عقلنجه اختیاری درین درین تدقیق ایتدکدن صوکره بونك تماميله بر « بون اوم » یعنی برساده‌دل اولدیغنه ، کندی کبی جن فکرلی ، سیوری عقللی برهزارفن ایچون بوزواللی بوناق حریفك بتون ثروتنی برقاچ آیده یوتی ویرمك ایشدن بیله اولمدیغنه قناعت گتیردی .

اختیار ایسه قیزینی مفتون بکه ویرمکدن نه کار ویا ضرر ایده‌جکنی اك اوفاق تفصیلاتنه‌قدر چوقدن حسابلامشدی . مفتونه مراجعتی ایشته بو حساب نتیجه‌سنده تعین ایدن لزوم اوزرینه وقوع بولمشدی . مفتونك کندینه داماد اولمسیله ماهرایله لبیبه مسئله‌سی ده یولنه گیرمش اوله‌جقدی . اختیارك زعمنجه مفتون بیاقودن اوز بشبیك لیرا قازانمشدی . دلیقانلی ایله بویله صحبت تماسنده بولنور بولنماز بومهم مبلغك نه مقدارینی چیریه

بر سوء نیت، مطلق بر فساد بولندیغنه، بو اجانبك
عموماً استانبولده تورکلری آلداتمق ایچون کلمش
اولدقلرینه قانعدی. باشی شاپقه‌لیلری هپ عرق
واحده‌دن عد ایدردی. اونك نظرنده فرانسز،
انکلیز، آلمان، ایتالیان یوقدی. هپسی کاووردی.
حتی بوماللی مختلفه‌یی عین لسانله متکلم ظن ایدر،
ارمنیجه ایله آلمانجه‌نك، فرانسزجه ایله روسجه‌نك
بر فرقنی کورەمزدی. بونلرك کافه‌سی قاسم
افندی ایچون کاوورجه ایدی والسلام...

مفتونك اختیار ایتدیکی بو اوزون سوزلرندن،
بو کلفت بیانلرندن کندیسی یره اورمق ایچون
حاضرلاندیغنی، بتون بو مقدماتك کریسنده کندی
ضررینه تأمین ایدیله‌جك بر فکر خفی منفعتپرستانه
بولندیغنی، اختیار تجارب مدیده ایله حواس
خمسه‌دن صوکره آلتنجی بر حس اوله‌رق اکتساب
ایلمش اولدیغی بر قوتله واضحاً ادراك ایدییور،
فقط مفتونك بو صفوتنه کیزلی کیزلی صقالنك
آلتندن کولمکدنده منع نفس ایده‌میوردی.
اوت کندیسی کوندەدن آتمغه اوغراشان بو کنجه،
خدعه شناس بر اختیار پهلوان مهارتیله بر چالمه

آلتونلری قاوانوزه طولدیروب کومزلکك بر
قارانلق کوشه‌سنه خفیاً دفن ایتدکدن صوکره
اوزرینه کومور توزی چکمکدی . او خزینهٔ
مدفونه اوراده طوغوروق سونجندن ویا اولمك
تهلکه‌سندن مصونیتله سنه‌لرله اویویه‌بیلیردی .
الك بیوك معامله‌سی ، الك بیوك جسارتی کوزینه
کسدیره بیلدیکی کیمسه‌لره غایت فاحش فائض ،
معتبر کفیل ، مکمل مرهونات مقابلنده پاره
اقراض ایتمکدی . بوکا بك ایی عقلی ایردی .
فقط وعدهٔ اقراض ختام بولوبده پاره‌لری
قاوانوزه یاترنجه‌یه قدر نه مراقلر ، نه کوکل
اوزونتولری ، نه اندیشه‌لر چکیرمزدی . هرکسی ،
هرکسی کندینه‌قارشی بردولاب اغفال چویرمك ،
بر طوزاق قورمقله مشغول ظن ایتدیکندن
عمومك نظر بیقیدیله کوردیکی الك اوفاق شیلردن
قوشقولانیر ، کیمسه‌یه امنیت ، اعتماد ایتمز ، افراد
عائله‌سنه ، اولادینه‌قارشی بیله درلو تدابیراتخاذیله
یاشار ، استراحت بال نه‌در بیلمزدی .
قاسم افندی باشی شابقه‌لیلردن هیچ خوه
شلانمازدی . بونلرك کیریشدکاری ایشلرده مطلق

دماغی بر آلتون بانیوسنه دالیور ، اوراده بوکالیور ، بروضوحه ایره‌میوردی .

بو مملکتده باکرمنابع ثروت بولندیغی سوزی قاسم افندی ایچون بی معنا برلافدی . اویله برقاچ کشی برلاشوب سرمایه‌وضعیله زراعتدن ، تجارتدن ویا زیرزمیندن ثروت چیقارمق قبیلندن سوزلر بوزواللی اختیارك نظرنده وعد منافعله پاره‌لی کیمسه‌لری اغفال ایچون اویدورلمش بر دسیسه اولمقدن باشقه هیچ برحکم واهمیتی حائزدکادی . اویله بیوك بیوك قزانج موعدینه‌قاپیله‌رق نتیجه‌سی مشکوك خصوصاته کیرشمکدن پك محترز بولنوردی . پاره ماده‌سنده اونك هیچ کیمسه‌یه ، حتی الك معتبر مؤسسات مالیه‌یه الك بیوك بانقه‌لره بیله اعتمادی یوقدی . اونك نظرنده‌هرفرد ، بنی نوعندن دیکرینك پاره‌سنی طولاندرمق ایچون یارادلمش بر واپایسدن باشقه برشی دکادی . « پاره پاره‌یی طوغورور » ضرب مثلنی ایشیتدکجه اکثری دفعه‌ده پاره‌نك پاره‌یی اولدردیکی حقیقتنی تأییداً مثل دیکر ایراد ایدلمامش اولدیغنه تأسفدن کندینی آله‌مازدی . حفظ اقچه ایچون کندنجه الك امین اصول

امور آشنا کیمسه‌لر وارکن تدارك ایده‌بیله‌جکمز قدر سرمایه طوپلایوب ده ایشلریمزدن بزجه قابل انتفاع اوله بیلنلری کندیمز اداره‌ایتمه‌یه‌رك نیچون فرنکلرك ایدیٔ استفاده‌لرینه براقه‌لم ؟

مفتون بك لاقردی‌یه براز مولا ویره‌رك افاداتنك مخاطبی اوزرنده‌کی درجهٔ تأثیراتنی آکلامق ایچون قاسم افندی‌یی درین ، درین سوزمکه باشلادی .

قاسم افندی بو سوزلری حظ موسیقیدن بیکانه‌لکی بین‌الناس مثلاً ایراد ایدیلن قابا بر حیوانك قاوال دیکله‌مسی قبیلندن بر بی‌قیدی ایله استماع ایدیورایدی ، دها طوغریسی مخاطبنی دلکیر ایتمامك ایچون دیکلر کبی برطور ارائه ایلیوردی . یالکز آرده بر میلیون سوزینی ایشتدکجه طاتلی بر أسنه‌مه ایله ذهنی بو کلمه‌نك دلالت ایتدیکی ارقامك کشف ماهیتنه سوق ایتمك ایستیور ، فقط تعداد و ترقیم‌ده‌کی کورکوسی معلومات سائرهٔ فنیه‌سی کبی پك ضعیف اولدیغندن بو تعبیرده ذهنلرك آلامیه‌جغی درجه‌ده بر کثرت مقداردن باشقه برقطعیت کمنیه بوله‌میور ، بوسوزك حین ایرادنده

واردر . اوراده ایشلره اوقدر هجوم ایدلمشدرکه
بوکون ایشله‌دیله‌جك برچوق سرمایه ایله دماغ
و قول موجود اولدیغی حالده اورته‌ده ایش
آزالمشدر . یعنی بو فعالیت شدیده‌یی تمامیله تطمین
ایده‌جك ایش قالمامشدر . ایشته بونك ایچون
اوروپالیلرك بر قسمی بو سرمایه و فعالیتلرینه
مملکتلری خارجنده جولانکاهلر آرامق
اضطرارنده بولنیورلر. بتون مملکتلردن اسکی
دره بکلکاری وخرجکذارلقلر قالقدی . فقط
شمدی اونلرك یرینه دها مدهش قائم اولدی .
چالیشه‌میان ملتلر چالیشانلرك خرجکذاری
اولیورلر دیمکدر. بو محاربهٔ اقتصادیه‌نك نتیجه‌سی
چالیشمیان ملتلر ایچون اوقدر مدهشدرکه صوکنی
تعقل ایتمکسزین دائما حاضردن ییوب نهایت الامر
خدمتکارلرینه خدمتجی اولان احمق میراث
یدیلرك حالی آندیرر. بو سوزلرم آیری آیری
تفصیل ایدلسه هر برینك اوچی واریر بر ومستقل
فنه دایانیر.. بنی دیکه‌مك خصوصنده کوسترمش
اولدیغکز متانتی‌ده زیاده‌سوء استعمال ایتمکسزین
نتیجةً شونی عرض ایده‌یم‌که ایچمزده بنم کبی

ایتمك لیاقتنی کوسترەنلر بولنەجق . بوکون
سوقاقلردە الك عادی شیلری وسیلهٔ تماشا
اتخاذیله آغزلرینی آچوب آقشاملرە قدر
شوکا بوکا وقف انظار ایله وقت کچیرەن ،
دیدی قودی ایله قهوە پیکەسی چوروتمکدن
باشقە مشغولیتلری اولمیان کیمسەلرە هپ مناسب
بر ایش تکلیف ایدیلەجك . . مملکتمز بوکی
کوچلی قوتلی ایشسز کوجسزلردن ایکی صورتله
متضرر اولمقدەدر . بر مملکت ، زمانك ترقیاتیله
متناسباً کسب عمران ایدەبیلمك ایچون اولادینك
مادی ، معنوی فعالیتنە محتاجدر . ایشتە بزدە
چوقلریمزك بو فعالیت عمومیەیە اشتراکی وظیفە
ایدنمدیکمز و آزایله یعنی همان اولمیەجك قدر بر
شیئله قناعتە آلیشمش اولدیغمز ایچون ایللك
ضررەاوغرایورز . ایکنجی ضررده ایشسزلکك
ام‌الخبائث اولمسندن ایلری کلیور . بر انسان نە‌قدر
تنبل اولسە ینە طبیعةً برشیله مشغول اولمق
احتیاجندەدر . نافع برمشغولیت بولنەماینجە ، ضرریله
اشتغال ایدیلەجکندە شبهە یوقدر . بوکون اوروپا
اصول معیشتیله بزمکنك آرەسندە چوق فرق

آره‌لرینی قاریشدیره‌رق پولتیقه‌دن بحث ومحترم
مبعوثلریمزك سوزلرینی تنقید ایدن یاوه گویانه ،
برانسانه معلومات سیاسیه‌دن اول قیافتنی تنظیم
ایتمك لزومی بیلدیریله‌جك وآداب معاشرتدن بی
خبر بولنانلره اصول اداره وسیاستدن دم اورمه‌نك
پك عبث اوله‌جغی تفهیم ایدیله‌جك. مدنی برقوم
ایچون آداب عمومیه دنیلن قیودك شرایطلری
اهالیمزه مجاناً تعلیم اولنه‌جق. اصنافلق نوعاً شهر
امانتنجه مسجل اوله‌جق. نورعثمانیه طرفلرنده
وبعض خصوصی خانه‌لرده کی بیوجیلرك نوع
صنعتلری اصنافلق قاروسنه ادخال ایدیله‌مدیکی
صورتده بوکیبلرك تجارتخانه‌لری سدوبند اولنه‌جق.
سوقاقلرده باشلرندن لوله لوله کیرلی صاچلر
صارقارق آواز آواز حایقران صرتی پوستکیلی ،
سینه‌سی تسبیحلی ، الی تبرلی ، اوکشکول بدست
صاچاقلی حریفلردن نه‌صانده‌لری سؤال اولنه‌جق.
هرسؤاله : «یادوست ! مانغرایو ، هو » دن باشقه
جواب آلنه‌مینجه هپسی « ده‌پو » یه ایصال
ایدیله‌جك... هپ بونلره بر صنعت تعلیم اولنه‌جق.
بونلرك ایچنده عثمانلی اوپرا تیاترولرنده (تنور) لق

يواش يواش شهريمز اوروپا كبی اوله‌جق ... هر شی آتش بهاسـنه چیقه‌جق . كومور ، مقارنه كبی پاكت ایچنده صاتیله‌جق .. اوطونلر رمضان پیده‌سی ، قندیل چوره‌كی مثالی الوان كاغدلره صاریله‌جق . الما ، شفتالی ، نوعندن میوه‌لر اوقه ایله دكل دانه ایله صاتیله‌جق ، قیمه‌سنی یوزپاره‌یه بهالیدر دیدیكمز یمشلرك دانه‌سنی بش غروشه ییه‌جكز . اهالینك شویله بویله پستنكرانی صنفلری بشه ، آتی‌یه اویله بوز كبی قیویرجق اتی ییه‌میه‌جكلر . قصابلر بیكیر ، مركب ده كسه‌جكلر . بعض محللرده رمضانیه‌لك یاپیلان بیكیر واشك اتی صوجقلری صیغیردر دییه اهالی‌یه یوتدریله‌جق .. هرحیوانك صوچوغی ، اوزرنده نوع لحمك مارقه‌سنی حاوی اوله‌رق صاتیله‌جق ... اهالی اویله دائمی قارناوال وار كبی عقله كان شكل و رنكده البسه كیمیه‌جك . اوچ صنف خلق اوله‌جق : عسكر ، سیویل ، عمله ... قیافتلرده بویله اوچه انحصار ایده‌جك . قیافتلر تنسیق ایدیلنجه اوكجه‌سی باصیق «شیپیدیق» و كیجه‌لك انتاریسیله محله قهوه‌لرنده صدر نشین مشورت اولوب اللریله چپلاق آیاقلرینك پارماق

ایده‌بیلیرم؟ کریه‌ام غایت قپالی بیودلمش ایکم
جوش بر قیزدر. او، شو اوطه‌یی سپورمکی بیله
بجره‌من. بورادن کچسه کیم بیلیر قاچ شی دویر...
چیارتسزلکملک اڭ بیوك سببی بو...

— فرنکستانی ونتیله اولیاءدن دینه‌جك
ذواتده طولاشمشدر. بو بر قباحت دکلدر.
آلافرانغه‌لغه، شیقلغه‌کانجه زمان اویله کوتوریور.
(یوزینی اختیاره یاقلاشدیروب) بن ممنون میم
شو حالدن؟. سزك کبی صالطه، شالوار، یمنی
کیسه‌م شبهه‌سز دها راحت ومسعود اولوردم..
قلباً اولدیغی کبی شکلاً ده اجدادیمه بکزه‌مکله
افتخار ایدردم. فقط ایش اویله‌می؟ نه ایچون
اولورسه اولسون شمدی بر انسان هرحالده بر
«سوسیه‌ته» ومقامه کیتسه ردینغوتك دامنی
مقاصدن چیقدیغنه، یقالغك بچمنه، بیونباغنك
شکل ولوننه باقیورلر. ایشته بو برقاچ شی تعیین
ماهیته معیار عد اولنیور. «کربکا اویمازسه‌یام
اویارم ایامه‌بن» دیمشلر.. کچنمك ایچون بوروش
عالمه اویماقدن باشقه چاره یوق... دنیادونتدی.
شمدی بتون دونیور. هرشی دکیشیور.

امثالم قوللرینه بر ورفرنك قیزی طاقوب كتیریورلر. صوكره نه‌ولوله‌لر قوپیور. بن بونی ارزو ایتمدم. قائن پدرم سزك كبی آبانی صاریقلی، زوجه‌م عایشه، فاطمه آدلی اولسون دیدم. صوكره قسمت بزی كتیره كتیره سزه‌قوه‌مشوایتدی. ملیتنی، توركلكنی سوه‌ن بر آدمك سزك كبی نورسیمالی بر پیر محترمی كورونجه مجلوب اولماسی قابلیدر؟ دامادیكز اولمق، سزك او مبارك اللریكزی اوپمك بر كنج ایچون نه بیوك شرفدر. اوراسنی بن بیلیرم... ایلك طابمده بنم نه كبی بر حسله سزه مجلوب اولدیغمی اكلایه‌مدیكز، حقكزده‌وار.. دنیا شمدی عجایب... انسانلرك ایچی دیشنه اویمایور.

اختیار، او كونه قدر كیمسه‌دن ایشیده‌مدیكی شومزایا و فضائلنه كندی ده براز قناعت كتیره‌رك دعوع افتخار اساله‌سیله دیدی كه:

— اولادم نی‌ده تعبیب ایتمیكز. سزی بكا باشقه صورتله آكلاتدیلر. بوقدر انسان اوغلو انسان اولدیغكزی بیلمیوردم. سزك كبی فرنكستانی طولاشمش، آلافرانغه مشرب، سوسلو بر بكه بنم قیزی ویرمكه ناصل جسارت

آرتدرمش اولسه‌کز اللی التمش سنه‌ده مهم بر یکون تشکیل یدر .

قاسم افندی بودفعه عادتا آغلایه‌رق، بیوك بیوك عینلر ایله حالنه آجنـدیره‌جق درجه‌ده ضرورتندن بحث ایتدی . مفتون بر استغراب فوق العاده ایله :

— وارلقکزی بوقدر گیزله‌یکز افندم .. بو عصرده ثروت موجب مباهاتدر . هیچ بر بارده‌سی اولمیانلر بیله‌وار گبی گوروندکلری ایچون نه غریبه‌لره، نه تدبیرلره، نه‌ایلیغ‌ریبه‌لره دسیسه‌لره مراجعت ایدییورلر .

قاسم افندی کندینه اسناد ایدیلن ثروتی پروتستو ایتمك ایچون عادتا طیقانیر گبی تلاشلر اظهارینه باشلادی . اختیارك شدت تأثرله جداً برقنانغه اوغرایه‌جغنی گورن مفتون :

— ایناندم .. ایناندم افندم تلاش ایتمیکز . ذاتاً سزه قارشی حس ایتدیکم حرمت مخصوصه ثروتکز ایچون دکلدر . ثروت حیفته‌ده واره بن ار اوغلی ار ، تورك اوغلی تورك برعائله‌یه داماد اولمق ایسته‌دم . اوروپایه تحصیله گیدن

اوکرندم. بو مناع فکریمی بوراده وطنداشلرمك وملکتمزك منفعتنه اولەرق (ان شاءالله) ایتمك ایسترم. بواسکی کیدیشلریمزی براز دکیشدیرملی یز. سرمایه لریمزی ارتق باشقه دولو قوللانملی یز. بوراده تجارت و هرشی هنوز باکردر. قازانیله جق نه ملیونلر وار. نه ایچون اغزیمزی آچوب طورەلم؟ الله بزه ده کوج، قوت، بین، اذعان ویرمش، بونلری حسن استعمال ایده لم.

ملیون لفظه قاسم افندینك صالیالری آقمغه باشلادی. مفتون دوامله:

— بنم معلومات و درایتم سزك ثروتکزله برلشیرسه نه کارلر، نه تجارتلر، نه خارقه لر حصوله کلیر...

قاسم افندی اغلامه لی کبی برحالده:

— ثروتمی؟ امان اولادم بنده اویله شی یوق.. بنده دنیالق نه کزر؟ عائله می زور، زار کچیندیره بیلیورم. محله دن برایکی زوزه ك فقیریه کزك آدینی زنکینه چیقارمشلر.

— اوت بیلیورم. محویت کوستریورسکز. بونجه زمانلق آدمسکز. بیلده بش یوز لیرا

ینه اسکی اوزون تمثالر، مداهنه‌لر، اوت افندیلر، سیت افندیلر، بیوك بر ذاتك تك اسمنی ذکردن اول سکز القاب تعدادی نوعندن غرابتلر بردوام. حقیقتدن زیاده مزاجه، منفعته خدمت معلوماتی کچمامش وقولای قولای ده کچمیه‌جك.. شوسمته کلدك. سزی اوزاقدن کورور کورمز آق صقاللکزه قارشی بیوك برحرمت حس ایتدم. هرحالکزی تحقیق وتدقیقه کیریشدم. مکمل بر «بورژوا» اولدیغکزی اکلادم..

قاسم افندی قاشلرینی چاتوب تلاشله:

— بورجم وار اولدیغنیمی اکلادیکز؟.. سزه یاکلیش سویله‌مشلر.. حاشا کیمسه‌یه بش پاره بورجم یوقدر.

— خیر افندم بورجلو دیمدم. «بورژوا» دیدم. بوده اوروپاده برصنف خلقدرکه مساعده‌بر کونده نه اولدیغنی سزه اوزون اوزادی‌یه آکلاتیرم... اوت سزدن حظ ایتدم. او درجه‌ده که امکان مساعده ایدرسه صهریتکزله شرفیاب اولمق املنه قدر دوشدم. بوفکرمك‌ده بیوك بیوك سببلری وار. اوروپاده چوق شی کوردم. چوق شی

اکلاتمقدر . جبلت بشر بویله .. انسانلر استفاضهٔ عرفاندن زیاده افاضه‌ده بولنمش اولمق حسندن ممنون ومغرور اولیورلر .

قاسم افندی مفتونك وسعت عرفانی قارشیسنده برخیلی اویقو صاغناقلری کچیردکدن صوکره نهایت اوصباحکی سبب زیارتنی بیان ایچون بردقیقه‌سیکه کیریشه‌رك :

— بك اوغلم شوراده برقاچ آیدرقومشولق ایدیورز . اسلامیتده قومشولق حقی بیوکدر . یارین آخرتده طقوزیرده سؤالی ووردرشه‌دی یه قدر کاوب «صفا کلدیکز» دیمك ایجاب ایدردی . قصوریمزی عفو ایدرسکز . تقصیرات بزده اولدی .. قسمت بوکونه ایمش . قسمتدن خارج برشی اولماز .

دیوب سوزك آلت طرفنده یوتقونمغه باشلانجه صاحب خانه مغبرانه بر تبسمله :

— بابا افندی بنده‌کز اوروپا کوردم . ریادن پك خوشلانمام . لاقردی‌یی برآز دوغری سویلرم . مملکتمزده دوغریلقدن چوق حظ ایدلیور . اخلاق اجتماعیه‌مزده سیاستمزکبی خسته ..

اوروپاده کچیردیکی ادوار تکاملی تفصیله کیرشدی...
اختیار ایچون بر طاقم تصویرات غریبه‌دن باشقه
برشی افهام ایتمه‌ین اجنبی کلمات و رسام اسملریله
مملو اولان بوشوره‌زار بیان اوکنده آفیون یوتمش
کبی بیچاره‌نك بینی اوغوشیور، غلبهٔ نومه تاب
آوراوله‌یور، آره‌ده بر سندله‌دن باشنی یوقاری
قالدیروب کوزلرینی آچمغه چالیشیوردی. مفتونك
غرائب اعتیاداتندن بری ده سوزینی، منطقی
مخاطبنك ذوق طبع و سویهٔ فکریه‌سنه ملایم دوشه‌جك
موضوعلردن عدم انتخابده کی غفلتی ایدی. زواللی
قاسم افندی رسام مشهور «له‌ئوناردووه‌نسی» نك
رفائلی تقلیداً آغوش مادرانه‌سنده طفل مسیحله
تصویر ایتدیکی حضرت مریم لوحهٔ دینیه‌سنك
بین الرسامان موجب اولدیغی تنقیدات ترسیمیه‌دن
نه اکلاسون؟.. ایکیسی ده یکدیکرینك جلب
تقدیری ایچون سوز آرایورلر، فقط بوله‌میه‌رق
دیکر بر وادیٔ اطنابه صاپیتیورلردی. مخاطبه
القای حظ ایتمه‌نك اك موافق یولی، یالکز دیکله‌مك،
قیصه کلمات تقدیریه ایله قارشوکزده کنك ذکاسنه
بیان حیرت ایتمك و محظوظیت استماعکزی

اوراسی كیجه‌لری سرخوش اوغراغیدر.. جناب حقه بیك شكر قوللانمدم. بیلمم... تكرم بنده بیلدیرمسون... عشرت چوق ادرار كتیررمش... آرپه صولرینك دیكر عشرتلرك شمدیكی اوجوزلقلری ده معلوم... جیبنده برقاچ متالكی اولان اذاندن صوكره بلوط كسیلیور... ادرار صیقشدردیمی قرانلقده سوقاغی دونركن بركره پانطلوننك دوكمه‌سنه أل آتان كوشه‌یه یاناشیور. یازی‌یی، طاشی، فلانی كیم كوره‌جك! حریف پاچالرینی كره‌رك سوروجی بیكری كبی اورایه برقاشانیور... مكتبك انشاسندن اك زیاده خوشلانه‌مز جوار سوقاقلرك براز ادراردن قورتولمش اولمسندن دولاییدر.

اختیار لزوم كوردیكی وقت پك لاقردیجی بر آدم اولور، سوزی‌ده بر منفعت ملحوظه اوغرینه صرف ایدر، سائر زمانلرده تصرف كلامه بغایت رعایت كوستردی.

مفتون لاقردیجیلقده دكمه زوزه‌كاره طاش چیقارتیرطاقدن اولدیغی ایچون چوراب سوكوكی كبی رشتهٔ كلامی صالیویردی. یاغلی بویارسمك

يتمش چوجق يتشمیورمش محله‌نك قصابی بقالی هپ اورایه طاشنیور . حوليده تعفن زیاد . . . مكتب یاپیله‌لی هله شكر ، بكر افندینك اوینك او ، قویتو كوشه‌سی بولدن قورتولدی . قاچ زماندر خلقی اورایه ایشه‌مكدن كسه‌مدكدی . زواللی آدم قیرمزی جلی خطله دیواره : « اشبو محله تبول ممنوعدر » عبارەسنی یازدیرتدی . كیمسه آلدرمدی . چونكه تبول ایدنلرك چوغی امی ، حریف قاز كبی كوزینی او عبارەیه دیكیورده اویله ایشیور . بوجهلادن برقاچی ده : « بكر افندی غالبا اوی صاتیلغه چیقاردی . . دیوارینه قیرمزی مركبله اعلان یازدرمش » سوزینی اورته‌لغه یایدیلر . ایش بوصورتله سوكه‌نجه زواللی آدم یدی مجیدیه مصرفله اورایه برمرمر طاشی كتیرتوب دیكدی . اصمارلامه برطاش ایمش . صاحبی برچوق زماندر كلوب آلمامش . بویله برمشتری چیقنجه طاشچی ده فیئاتنه باقیوب ویرمش . . اولادم شو آف صقالمله سویلیورم كه بعض كیمسه‌لرده ، حیا ، انصاف قالمامش . . . چوقلری بوطاشه‌ده آلدرمدیلر . . . بزم سمتك آلت طرفنده كی میخانه‌لر معلوم . . .

او قدر رام ایتمش که حیرتدن انسان کندینی آله‌میور .

— عجبا هر شیئی تمام تصویر ایتدکدن صوکره‌می بو چیچکی اورایه قوندورمش ؟ بنم مراقمده بوراده .. هانیا شونی دیمك ایستیورم که اوچیچك قازنسه آلتندن هوضمیری چیقه‌جقمی ؟

— اوت .. اوت .. (پنتور) صنعتی درینندر .. تحتنده مستتر چوق شیلر واردر . اونیلوفر قازنسه آلتندن برشی چیقماز . بوطبیعی .. فقط رسام چیچکك تحتنده توهم اولنان شی وارمش « ایللوزیونی » ویره‌جك برمهارت کوسترمش . یکی نه‌قولی بکه‌نیورمیسکز ؟

— نه‌بیوردیکز افندم ؟ قولاغم برآز آغیر ایشیدرده .

— یکی مکتبی بکنیورمیسکز ؟ دیمك ایستیورم ...

— کچن سنه سمتده انشا ایدیلن محله مکتبنیمی ؟ ایچریسی قرا کلق .. بتون بچیرولر قبرستانه ناظر .. ایلك یاغموردده هرطرف شاقیر شاقیر آقدی .. خلاسی سوقاغه یاقین .. صانکه اوراده کی آلتمش

— خایر... صنعتدن اکلایورسکز غالبا؟..

— بونده اکلاشیلمیه‌جق نه وار ؟.. اکر رسام اورایه اوچیچکی ترسیم ایتمامش اولسه ایمش ایش تمام اوله‌جقمش.. باقانلرده نه آبدست قاله‌جقمش نه‌تحمل ... چیچکله ستر عورت... بوده فرنکلره مخصوص برظرافت، تحف بر اهل پرده‌لك... ینه آفرین... بو بر ادبلی رسام ایمش. اونلرك پك ادبلیسی اولماز... یعنی نا ادبلی اولوب ده‌نه‌در ... حریف یتمهله‌مش اما اوسته توك دیکمامش... ایشته بو قدر...

— بوکوردیککز واوقدر حیرتله باقدیککز رسم مشهور میله‌نك «سنبولیك» بر تابلوسیدر. اوراسنی اعتراف ایدرم که اوریژینالی دکل بو بر «ایمیتاسیون» دره افندم باقکز. دقت بیوریکز. کردندن آشاغی ایکی ممه آره‌سنده‌کی کولکه ایله ضیالك تمارضنه باقکز. اوراده‌کی «ژودولومیه‌ر»ه دقت ایدیکز. رسام ضیا ایله کولکه‌یی حساس پارمقلرینك آره‌سنده ازمش، اورایه بورایه طوقوندیره‌رق بر هیچی حقیقته تقلیب ایتمش... الك مشکل، الك سرت شیلری مهارت رسامانه‌سنه

صاحب خانه بشوش بر چهره ایله بو محترم مسافرینه طوغری یورویدی .

― بونژور افندم .

خطابیله همان اختیارك النی یاقه‌لادی . قاسم افندی مفتونك قاورادیغی ألی اوپه‌جك ظنیله بورننه طوغری اوزاتدی . فقط مفتون بو ألی تأیید مودت ایچون بر قاچ دفعه شدتله فرنك واری صارصوب براقدی . بو صارصینتی اثناسنده اختیارك تکمیل وجودی سالخورده بر دوت اغاجی کبی سلکینیلر کچیردی . مفتونك سائقهٔ اعتیادله صرف ایتدیکی بو (بونژور) خطابندن قاسم افندینك پك خوشلانمدیغی چهره‌سنده پیدا اولان اشمئزازلردن آکلاشیلدی . مفتون‌سه یخندن عادتا نه سویله‌یه‌جکنی بیله‌میوردی . بونژوردن صوکره برایکنجی لاف اولمق اوزره دیدی که :

― طابلویه پك دالمشدیکز . بابا افندی بیوك بر « قونه‌سور »سکز ظن ایدرم ..

قاسم افندی تعجبله :

― عفو ایدرسسکز اولادم اکلایه‌مدم .

(قونسول) می بیوردیکز ؟ .

سویله‌یی ویره‌جك ظن ایدییورم . بونلرك شو دنیاده‌كی صانعلرینه یارین آخرتده : « هایدی شو پایدقلریكزه جان ویریكز باقه‌لم » دینه‌جك. بیلمم اوزمان ایش ناصل اوله‌جق ؟ دیدی . .

صوكره اختیارك كوزلری بوعریان قیز تصویرنده مبهم برنقطه آراشدیردی . نظرینی رسمك چقورلاشان كولكه‌لی برطرفنه سوقه اوغراشدی. اونك آرادیغی محلی رسام ایریجه برنیلوفر چیچكیله ستراتیمشدی. رسامك بواهل پرده‌لكنی كشف ایدنجه اختیار، ینه صیریته‌رق :

— اورایه شو چیچك تصادف ایتمسه ایمش علماه انسانك آبدستی بوزوله‌جقمش . چونكه كافرلر یاپدقلری شیلری طبقی طبقیسنه یكزه‌تیورلر . دیدی . .

مفتون بردنبره ایچری‌یه كیردی. اختیاری، كوزلرینی صوك درجه برعناد نظر ایله صو پریسی لوحه‌سنده‌كی نیلوفرك تحتنده مستتر شكلی كشفه حصرایتمش، اویله آغزی آچیق ، حیران عادتا حال استغراقده بولدی .

تدقیقه اوغراشیوردی . اطرافنه باقندی . اغزندن :

— اوطه دکل چیفت چارشیسی ... بیت بازاری ...

سوزلرینی قاچیردی ویردی . عجبا بر ایشیتن اولدیمی؟ دییه درحال متخاشیانه صاغنه ، صولنه ، کوز کزدردی . قاپونك صاغ جهتنده‌کی کوشه‌یه درەده یتقانان چیریك چیلاق برننف ، بر صو بریسی لوحه‌سی آصلمشدی . بری اویله بر وضع دلپذیرانه ایله سطح آبه میلانمشدی که اوموزلرندن آشاغی‌یه دالغه‌لانان صاچلریله خط میانه‌نك ایجری طوغری پیدا ایتدیکی انحنا اختیاری غشی آورانه دینه‌جك قدر سوزوك که‌وشك بر تبسمه مجبور ایتدی . کندی کندینه :

— امان بو فرنکلر .. امان بو فرنکلر .. هرشیئی یاپوب یاتیشدیریبورلر .. یالکز بر جان ویره‌میورلر .. صانکه کوزل بر تزی صویمشلر صوغانه چویرمشلرده شورایه چرچیوه‌نك ایچنه اوطورتمشلر .. جانلیدن هیچ فرقی یوق .. همان همان دودقلری قیپیردایه‌جق . لاقیردی

استغرابی دوداقلرنده طونه قالیردی . او ، بو اشیانك الك قیمتدارینه ایکی مجیدیه چیره کندن زیاده فیئات تخمین ایتمیور ، بونلرك بر چوغنی قیمة" بزم شکرجیلرك صاتدقلری فوللر سماع حالنده اوزانمش صاریلی قیرمزیلی مولوی درویشانی شکرلمه‌لرندن پك فرقلی ظن ایتمیوردی .

قاسم افندی ناصل برصورت قبول کوره‌جکی حقنده بیوك براندیشه، باصوب یوریدیکی یرلری آشیندیروب اسکیده‌جکمش کبی انسانه مخصوص بر تردد واحترازعجیبله صالونك ایچنده یواش یواش ایلریله‌یه‌رك اوطوره‌جق بر یر آرایور ، فقط جلسهٔ معتاده سیله باغداش قوره‌رق ویا دیزچوکه‌رك آلاتوره‌قه یرلشه‌جك بر محل بوله‌میوردی. صاغنه صولنه باقندی . بر شی دویرمامك ایچون صوك درجه محترزانه برایکی آدیم آتدی. نهایت کوچك برقنایه‌نك اوکنه سرلمش خالینك اوزرینه باجاقلرینی قیوره‌رق چوکدی . تحیلنده اوطورور کبی اللرینی‌ده دیزلرینك اوزرینه قویدی . آبانی صاریقلی باشنی اورایه، بورایه چویریبور، کوزلکنك آلتندن اوطه‌ده‌کی رسملری، تکمیل او هیبلوه‌یی

طلبنی رد ایتمش اولدیغی ایچون دلیقانلی یی قطعیاً کوجندرمش بولندیغندن پك قورقیور ، اندیشه ایدییوردی .

شمدی مفتونله کوروشملك، طالعك بوقدر بیوك بر لطفنه اوغرامش بر آدمله تماسده بولنمق، کندنجه‌ده نصیب آچیقلغنه خدمت ایده‌جکی قبیلندن غریب فکرلره دوشمشدی .

تذکره ارسالنك ایرتسی کونی صباحاین شعبان اغا اورته قاپویی اوروب : « اختیار بر مسافر کلدیککی ، سلاملق اوطه‌سنده مفتون بك افندی یی بکلدیککی » ایچری یه خبر ویردی . بو مسافر محترم قومشو قاسم افندی ایدی. مفتونك قبول صالوننده‌کی دیوارلره طابلولر، بعض مشاهرك « پوسته »لری ، انسان، حیوان هیکلجکلری ، حاصلی نظر تعصبنی رنجیده وغیظ ونفرتنی جلب ایده‌جك بر چوق اشیایی بوصوفی مسافر عادتا شاشیله‌جق بر متانتله تماشا ایدییور، حتی بعضلرینه استغرابکارانه، متحیرانه تبسملرده بیله بولنیوردی. بوکوچك شیلرك بر طاقمنه بیوکجه پاره‌لر ویرلمش اولدیغنی قاسم افندی بیله ایدی مطلق او تبسم

ماهربكك تبيه‌يی بالاغفال قاچیروب وايلرينك رضالري خلافنده اوزاق محلاتده وقوع بولان ازدواجلرندن ، قيزك بوفراري اثناسنده خانه‌ده بر چوق قيمتدار اشيانك‌ده غائب اولمسندن شمدي‌يه قدر مقامات عائده‌سنه اسماع شكايت ايده‌يشي كنديسنه بيوك اكراميه‌نك اصابتندن دولايي بانقه‌جه اوله‌جق معاملاته مشغول بولنمه‌سندن ايلري كلديكي مألنده برتذكره كوندرر.

قاسم افنديك يازه‌يه قارشي اوقدر بيوك برضعف وحرمتي واردي كه اونك نظرنده هرايرا مكوناتدن هيچ برشيده بولنميان مادي ، معنوي برقوهٔ مؤثره‌يي حائز ايدي . هرشخصك اهميت وقدرتني مالك اولديغي نقودك مقداريله تعيينه آليشمشدي . شمدي وهلهٔ اون‌بش‌بيك ليرالق برقوهٔ منضمه‌ايله تزييد اعتبار ونفوذايتمش بولنان مفتون اختيارك نظرنده بيومش بيومش آليون كسيلمشدي . ارتق بويله برآدمك سوزيني اهميت مخصوصه‌ايله تلقي‌يي كنديجه برفريضه بيليوردي . تيزي اديبه‌يي مفتون شمدي ايستنه‌سه كمال ممنونيتله ويرمكه حاضردي . فقط اولجه وقوع بولان

اولان نسیان زمان اعماقنه یواش یواش کومولور کیدر .

قاشیقجیلر کتخداسی قاسم افندی یه قارشی آلنه‌جق وضعیتی موسیو ماقفرلان ایله بر مدت تدقیق ایدرلر . محاربه‌یه حاضرلانان بر قوماندان کبی اختیارك ضعیف وقوتلی طرفلرینی هپ حدهٔ نظردن کچیررلر . هر احتمالی دوشونورلر . هر مشکله اقتحامه حاضرلانیرلر . قاسمك خانه‌سنده بر ایکی کون باغرشمه‌لر ، چاغرشمه‌لر ، اغلاشمه‌لر ، کورولتیلر قوپدیغنی ایشیدرلر . زواللی اختیارك قان باشنه صیچرار . اون بش یکرمی دقیقه قدر نطقی طوتیلور کبی اولور . نزول یوقلادی ظنیله طبیب بیله جاب ایدرلر .

مفتونه پیانقو اصابتی شایعه‌سندن صوکره قاسمك خانه بر طورغوناق کلیر . اوزمانه قدر زوپپه ، ترهللی ، طاتلی صومارصوونی ، پنیوطا کبی نوعندن کندنجه اولان القاب نزیهه‌دن برینی ترفیق ایتمکسزین اسمنی یاد ایتمز ایکن شمدی سادهجه قومشو بك دیمکه باشلار .

بر قاچ کون کچیردکدن صوکره مفتون امضاسیله :

اوزرنده تقرینه عالمی ایناندرمغه موفق اولور .

او کونه قدر طانیمدیغی برقاچ کشی مفتونه مراجعتله بیوك بیوك تجارت امیدلری کوستررك بالاشتراك بعض تشبثات مالیه تکلیفلرنده بولنورلر. ائمهٔ محلات اولندیریله جك اوکسوز قیزلر، خانه لرینه قیولر قازیله جق طول قادینلر بواندیغی مألنده مفتونی خیرات و حسناته تشویقاً تذکره لر کوندررلر . دها غریبی اوزمانه قدر اسملرینی بیله ایشتمدیکی باباسندن، دده سندن مطلوبی بولنان برطاقم آله جقلیلر ظهور ایدر. مفتونك سنه لردن بری آصیلتی ده براقدیغی داینلرده بوفرصتدن استفاده یه شتاب ایدرلر. مفتون کندی کندینه :

— ارباب اذعاندن بعض ذوات کندیلرینه پیانقو چیقدیغنی کیزلمکه توکای اعتنا ایتمیورلرمش. بکا حقیقةً پیانقو چیقسه ایمش مکر یاپیله جق نه قدر شیلر وارمش !..

دیمکدن کندینی آله ماز .

مفتونك بو پیانقو حوادثی بر مدت غزته لرده وافواه ناسده چالقاندقدن صوکره هزار شئون

بوكارك دوشكونلرینی جانانلرینه ملاقی اولوركبی خان اوطه‌لرنده بوسطربازلرله بولوشوب ساعتلرله درته‌شه‌رك تنظیم حساب ایتمكدن منع قابل اوله‌ماز .

مطبوعاتمز بو پیانقو حوادثی برایكی دفعه یازمقله طویاماز . طاتلی طاتلی بازیلان بوسطرلرك ینه طاتلی طاتلی اوقوندیغنی محررلرمز بیلیرلر . غزته‌نك بری : « چكیلرده اوراق حوادثده شرق تیمورپوللری بیوك اكرامیه‌سنك مفتون بك اسمنده برذاته اصابتی كورولمش ایسه‌ده بوایلك اشاعه‌نك اصلی اولمیوب مذكور اكرامیه‌نك بالقبازارنده كیغورق اغا اسمنده برقورو قهوه‌جی‌یه چیقدیغی تدقیقات اخیره‌مز جمله‌سندندر » قیلقلی برتكذیبده بولنور . برایكنجی غزته بوخبرك جمله‌سنی ردایله پیانقونك زیره‌كده بر عطاره اصابتنی ادعا ایدر . بر دیكری منازعه‌فیه پیانقونك كمرك حماللرندن برینه اوردیغی دعواسنه قالقار . سوز براز قاریشیر .. حوادثك دوننی ید مهارتنده طوتان موسیو ماقفرلان قارشی غزته‌لرینه صیقشدیردیغی بش اون سطر ایله ینه ابرهٔ طالعك مفتون بكك

تدقيق ايتمزلر .. شهريمزده جيبلرنده كي جزؤدانلري اجنبي پيانقولرينك عادتا برر قطوره سنه بكزه‌ين بعض ذوات واردر . بونلر هامبورغك ، ليه‌نك ، آتنه‌نك ، فيلادلفيه‌نك دها بيلمم نره‌لرك مشكوك المقصد پيانقو بيلتلرينه هفته‌ده آيده پاره يتشديرمكي ايش كوج ايدنمشلردر . هر بيلتك كوني ساعتي واردر . بو مراقده بر آدم ، صراف صراف طولاشير ، آلمانيادن ، آوستريادن مكتوب ، تلغراف صورار ، جدي ايشني ترك ايله آلديغي نومرو جدوللريني ساعتلرله بيلتلرك ارقامنه تطبيق ايدر طورور . درت بچق آيده بر ثلث حصه‌نك ايكي خمسنه چيره‌ك نومرو اصابت ايدن نه عقل ايرمز طولامباجلي حسابانه ذهن صاردره‌جغم ديه حرص ايله‌ديدينير . چابالار . بوكاير ... شهري بواوغورده درت بشيوز غروشي فدادن صوكره ايكي اوچ آيده بر اصابت ايدن نصف قرانيچ ياخود چيره‌ك قورونه ، لطف طالعه اوغرادم ، كار ايتدم ديه سوينير طورور . . . .

حكومت ايستديكي قدر اجنبي پيانقولرينك داخل مملكتده كي رواجني منعه اوغرشسون ،

جولانکاهی اولان محله قهوه‌لرینه، لسان عوامه دوشدی. هر کس بونی بر برینه ایچنی چکه چکه اکلاتیوردی .

— نه اولورسه اولسون بو اوکومزده‌کی کشیده‌ده نقیه‌مي صاتار بر نصف ، یاخود ربع حصه بیاتی اولسون آلیرم . . . چیقینجه چیقی ویرییور ایشته . . .

دیه‌نك حدی حسابی یوقدی .

خلقمز ، تشبثات جدیه و بیوك غیرتلر نتیجه‌سنده جمع ثروت ایدن ارباب جهد واقدامك صور کسبیه ومعاملات جاریهٔ تجاریه‌سنی تدقیق ایتمك بیله ایسته‌مز . بو جهتی کندی فطرتی ، استعدادی ایچون قپالی ، قرانلق ، مشکوك بولور . بو خصوصده تجربهٔ طالعه قیام جسارتنی کوستره‌بیلن ارباب عزم پك آزدر . بونلرده همان اکثریتله بیوك مشکلات قارشیسنده آپیشوب قالیرلر . فقط پیانقو کبی بلا مزاحم هوادن کلك احتمالی اولان بر ثروتی طویونجه بوکا کلاهلرینی آتارلر . پیانقو دنیلن شیئك اساسنی ، بونك قاچ یوز بیك یاخود ملیونده بر کشی‌یه احتمال اصابتی بولندیغنی

اومهور راجی طالعك مظهر تعزیزی اولان برادرینی تقدیس حسندن کندینی آله‌مدی .

تماشاگراندن واقف اسراری اولانلر بو ساخته مقبل طالع قومدیسنی جدی بر لذتله سیر ایدییورلردی . مفتون ثروتك انسانه ویردیکی قوت واعتباری اوآن قصیر ایچنده بالتجربه اکلادی . او ، سرت راجی‌ی چارچابق بالمومی کبی یموشاتی ویرن سحر زولك تأثیر فسونکاریله بلك چوق شیلره موفق اوله‌بیله‌جکنی وحتی قاشقجیلر کتخداسی قاسم افندینك ناصیهٔ عنو-دینك بیله بو آلتون کومه‌سی آوکنده اکیله‌جکنی حس ایتدی. موسیو ماقفرلانك حقنی شمدی قلباً تسلیم ایله هرکس کندینی تبریك ایدرکن اوده بومهم اختراع واشاعه‌سندن دولایی فرنکك شدت ذکاسنی تقدیس ایدییوردی.

۱۶

بو بیانقو حوادثی اوچ کون صوکره اولا مطبوعاتله بعده آغزدن آغزه بتون استانبوله یاییلدی . بو کبی شایعانك الك ولوله‌لی، الك مهیج

— سزك بزه كتيرديككز بو خبره مقابل بزمده سزه ايدەجك بيوك بر تبشيريمز وار . . برادركز مفتون بكه شرق تيمور يوللرى بانقوسنك بيوك اكراميه‌سى اصابت ايتدى . تحويل بانقه‌يه يانيرلوب سند مخصوص آلندى . كوچك بروعده ختامنده آلتيوز بيك فرانق اخذ ايديله‌جكدر . اغا بككزى تبريك ايدكز .

آغا بكيسنده بر تيمور يولى تحويلنك موجوديتندن بيله خبردار اولميان راجى بو ناكهانى بيوك مژده‌يه قارشى بردنبره آغلالادى . نه دوشونه‌جكنى ، نه ديه‌جكنى شاشيردى . فقط موسيو ماقفرلان وضعاً ، طوراً اخذى قابل اوله‌بيلان بتون اهميت مخصوصه‌سنى اشارت پارماغنك اوجنه جمع ايتمش‌ده اونى‌ده برهيكل طالع ارائه ايدركبى چاتغين قاشلرى آلتنده كى كسكين نظريله براشديره‌رك مفتونه ديكمش بولنديغندن حريفك بوحقبازلغنه قارشى راجى عادتا مانياتيزمه‌لانيركبى برحاله اوغرادى . غير ارادى بر حالده اوكنده زانو برزمين احترام اوله‌رق برادرينك النى طوتدى . مع التقبيل صيقدى .

موسيو ماقفرلان :

— ايبه خانمك خانهٔ مادرندن حين فرارنده برابرنده قيمتدار بك چوق اشيا كوتورمش اولديغندن بحثله ماهر عليهنده برسرقت دعواسى آچه‌جغكزه دائر قاسم افنديه بر تهديد نامه كونديركز ... اوطمعكار حريف اوغلنك بويله على الغفله صورت خفيه‌ده بعيد محله‌لرده تأهلندن كنديسى ايچون كيم بيلير نه بيوك مصرف قاپولرى آچيله‌جغنى توهمله قودوروب دورور . بوقسه بو ايشك بلامصرف اولوب بيته‌جكنى بيلسه تلاش بيله ايتمز .. شمدى سزاونى بوديديكم صورتده بر سرقت دعواسيله تهديد ايدرسه‌كز بر بليهٔ عدليه‌يه كيرمامك ايچون سز كله صورت خصوصيه‌ده او ، هر يوله ياتار ...

راجى يومروقلرينى صيقوب اغا بكيسنى كوستره‌رك :

— اصل قباحتك بيوكى كيمده اولديغنى بن بيليرم يا ! ..

موسيو ماقفرلان بر اهميت عظيمه ، نوعما بر حرمت مخصوصه ايله انى مفتونه طوغرى اوزاتوب قاشلرينى چاته‌رق راجى‌يه خطاباً :

— اوح یارب شکر . . . بونك ایچون
کوستردیککز شو بیوك تلاشه نه لزوم وار . . .
دیمك که کیفیت نظام وشریعت دائره سنه کیرمش.
بز بوکا جداً ممنون اولدی وشکر ایتملی یز... بو یله
خصوصاتده علاقه دارلاندن زیاده شونك بونك
تلاشنی ، کفت کوسنی موجب اولان احواله بو
نکاحله ارتق نهایت ویرلدی. دیدی قودی دیرلتی
بیتدی دیمکدر ...

راجی کو بوره رك :

— دیدی قودی ناصل بیتدی . . . اصل
ایش آلوی بوندن صوکره آلیور. بوایکی کیازه
استانبوله کچمشلر ، صوفیلر طرفنده برمحله ده
نکاحلرینی قیدرمشلر. بوخلطی یدکدن صوکره
ماهر پدرینه ، لبیبه ده بزه برر بیاننامه کوندر -
یورلر... قاسم افندی فتیلی آلمش... اوفکه سندن
قودوریویرمش...

— قودورسون . . . اونی مکتب طبیه
سریریات خانه سنده بلا مصرف آشیلاتیرز...
شمدی قوندوزلغك اسکیسی قدر اهمیتی قالمدی...

— ماهری اولادلقدن رده قرارویرمش...

بر كوز كزديردكدن صوكره نهايت مفتونی
كوروب طيقانيركبی برصدا ايله :

— براوو برادر!.. براوو !.. نه‌لر اولوب
بيتيورخبريكز يوق .. سز بوراده بويله كولوب
اكلنيكز ...

مفتون شاشيره‌رق :

— نه‌وار ؟.. نه اولدی ؟..

— نه اوله‌جق ... همشيره‌دن خبر وار...
هرشی اولمش بيتمش ...

ايديه خانمك وقعهٔ عاشقانه‌سنی بيلنلر ايچون
بو «هرشی اولمش بيتمش» سوزی اوقدر معنيدار
ايدی كه اطرافده‌كيلر كولمامك ايچون دوداق
ايصيرمغه باشلاديلر .. فرط تأثردن يالكز مفتون
مزايای تامنه وارەميه‌رق صوردی :

— نه اولمش بيتمش ؟

— ماهر ايله بزم همشيره‌يه نكاح ...

راجينك اوقدر اوركوب تلاش كوستردیكی
بو حقيقتی آكلاينجه مفتون باشنی اوطورديغی
صنداليه‌نك آرقه‌لغنه طيايوب برقاچ دفعه كنيش
كنيش نفس آله‌رق :

مادام . . . طالعمك بكا قارشی بویله آجی بر شاقه‌ده بولنمسی‌ده مستبعد دکلدر . . .

مادام شهیم — اکر کیفیت تخمینمز کبی ظهور ایدرسه سزده طالعکزله اکلنمك ایچون « یکرمی درت ساعتلك سونج » نامیله بر قومدی یازار، بك‌اوغلی تیاترولرنده اویناتیرسکز . . .

موسیو مافرلان — تلاش ایتمیکز جانم... مفتون بکك یدنده بانقه‌نك اویله متین ، معتبر بر سندی وارکن عثمانلی بانقه‌سی هویتنی انکار ایتمدکجه نقص تعهد ایده‌مز .

خدمتجی سوقاق قاپوسنی آچمش اولدیغندن مردیونلردن یوقاری بر پاطیردیدر پیدا اولدی . بویله دلی فشنك کبی ایچری‌یه دالان ذات خدمتجینك ممانعتلرینه هیچ قولاق ویرمیه‌رك قوریدورك اوزرنده‌کی اوطه‌لرك قاپولرینی برر برر یوقلادقدن صوکره نهایت مسافرلرك بولندقلری محله بلا استیذان بر صالدردی . بوکان رنجی ایدی . ترحبه‌لریله چیچك‌چیقارمشه دونن یوزی موصمور کسیلمشدی . برادرینی آرامق ایچون حاضرونك آره‌سنه تلاشلی تلاشلی

— لطیفه‌می ایدییورسکز؟

ماقفرلان — لطیفه دکل‌یك جدی سویلیورم.

شهیم درحال دست تبریکنی مفتونه اوزانوب النی قوتله صیقه‌رق:

— خلوص قلبله تبریك ایدرم دوستم..

مفتون بو صیقی وحرارتلی تبریکه قارشی براز شاشیره‌رق نه دییه جکنی تعیین ایچون محرم حالی اولانلرك یوزلرینه استمدادکارانه برر نظر کزدیره، کزدیره:

— تشکر ایدرم...

بو اثناده، سوقاق قاپوسنك چینغراغی یرندن قوپاریلیر کبی برشدتله برقاچ دفعه چیرپیندی. نه اولیورز؟ مقامنده هرکس بر برینك یوزینه باقیشدی. مادام شهیم کوزینی قاپویه، قولاغنی خارجه ویره‌رك:

— خبر بونده... غالبا مفتون بکه خطاً چیقان پیانقویی تصحیح ایچون بانقه‌دن مأمور کلدی...

مفتون شاشیره‌رق:

— هانده دیدیککزه اینانه‌جغم کلیور

شهیم حاضرونك چهره لرینه بر نظر گزدیره رك اغزندن قاچیردی.

— عفیف بر قادینله‌می ازدواج ایدییور؟

طالعك انسانلر حقنده گوستره بیله جکی اك بیوك لطفك شهیمجه بو صورتله گوردیکی تاتلی مادامه‌لرك وجهلرنده اولا ناخشنودی بوروشقلقلری پیدا ایتمکله برابر ینه هپسنی گولدردی.

مادام شهیم زوجنه قارشی سوزه آتیله‌رق:

— طالعك ارککه گوستره جکی اك بیوك لطفی، اندر بخشایشی قادیندکلدر. قادین ارککه مبذولاً نصیب اولان بر عطیهٔ خلقتدر. ایش عفته گلنجه ارککلرك کندی نفسلرینه تطبیقده حماقت معناسنه استعمال ایتدکاری بو کلمه‌یی قادینلر ایچون مأل دیکرده قوللاندقلرینه شاشارم..

موسیو ماقفرلان سوزك ودیعهٔ دیکره صاپیتمه‌سنه میدان ویرمیه‌رك:

— مفتون بك دوستمزه روم‌ایلی تیمور یولی پیانقوسنك صوك کشیده‌سنده بیوك اکرامیه اصابت ایتدی.

شهیم بك اوفاق بر تبسم استغرابله:

بر صورتده تعاطئ انظار ایدلدی. مفتون؛ شهیمك میرلداندیغی بو آشكاره صاقلامباج اویوننك «اولدی بیتدی مصراعیمی؟» یوقسه كندینه تودیع ایدیلن ساخته لوتریا قزانجمی؟ دها تخف اولدیغنی صفدرونانه دوشونیوردی.

مفتونه تودیع ایدیلن رولك ایلك تجربه‌سنی شهیمه قارشی اجرا ایتدرمك اوزره موسیو ماقفرلان همان آیاغه قالقوب مسافرتنك ایلك جلسهٔ احترامیه‌سنی مادامك صالوننده كچیرمش بولنان دوسته دست قبولنی اوزاته‌رق:

— ورودیكز بك سونجلی، نشئه‌لی برزمانه تصادف ایتدی.

شهیم بك ماقفرلانك بو سوزلرندن وهلةً برشی اكلایه‌میه‌رق كندینك بعض ایهاماته هدف اولدیغی ذهابنه دوشمكده ایكن مخاطبی اتمام مقصد ایچون دیدی كه:

— مفتون بك دوستمزی تبریك ایدیكز. طالعك بك آز كیمسه‌یه نصیب اولان بیوك بر لطفنه اوغرادی.

شكلنده آكلاشلماز، قاريشيق برعباره يازارز.
سزدن تحويل سؤال ايدنه بوكاغدى كوسترر،
واصل تحويلك على الاصول بانقه يه توديع ايدلديكنى
سويلرسكز. بوكا اينانان اينانير. اينانمايانى ده
اقناع ايچون بوندن زياده كلفت اختيارينه بر
مجبوريتمز يوقدر.

شهيم بكله مادام مافقرلان تعديل تحسر مدتنى
بك اوزاتمغى مناسب كورميه‌رك ازالهٔ افتراق
صولتلرى اثناسنده توالتلرينه عارض اولان
قاريشيقلغى آينه ده مهماامكن سرعتله باتنظيم
اوطه قاپوسنه على الاصول اوچ ضربهٔ استيذانيه
ايندرد كدن صوكره ايچرى كيروب داخل دائرهٔ
مصاحبه اولديلر. اوطه‌دن ايچرى كيره‌ركن
شهيم بك خلاف معتاد توركجه بر شرقى مرلدانيور:

آمان آمان الماس
اوهر زمان اولماز
اولدى ده بيتدى

مصارع غير مقفاسنى ترنم ايديبوردى. عين
زمانده يكديكريله زوج زوجه وعاشق مترمس
اولان بو درت مخلوق آره‌سنده چاپراز وارى

فقط مفتون بك بوندن صوكره شو اوطهدن ایچری یه هر کیم کیرهرسه سزاوكا قارشی بویوك اكرامیه‌یی قازانمش بر لطف دیدهٔ طالع رولنی مكملاً اوینامغه باشلامليسكز .

مفتون صربته‌رق :

— فقط افندم بنم پك تكلیفسز اخوانم واردر . بونلر پیانقو اصابت ایتمش اولان یدمده‌كی تحویلی كورمك ایسترلرسه ... بن نه ابراز ایده‌جكم ؟

ماقفرلان — دوشوندیككز شیئه باقكز . بویله بر پیانقو اصابت ایتدیكی زمان اوكا متعلق معامله‌لرك نه‌دن عبارت اوله‌جغنی بیان پك آز كشی واردر . بنم دلالترمده بانقه‌لر و سائر مؤسسه‌لر ایله جریان ایتمش امور مختلفه‌یه دائر مطبوع غیر مطبوع بیك درلو اوراق و جدوللر وار . اونلردن بریسك اوزرینه ملیون خانه‌لی بر نومرو آتار . وه عثمانلی بانقه‌سنك فلان نومرولی قرعه‌قازانان روم‌ایلی تیموریوللری تحویلاتك اصلیله، پیانقو اثمانی تأدیه وعده‌سنك حاوانه قدر بالمبادله صاحبی‌یدینه اعطا قلنان موقت سندیدر»

واردی که قادینلر ایچنده خوشلانه‌مدیغی «تیپ» لك هانکیسی اوله‌بیله‌جکنی دوشونور، دوشونور بردرلو تعیین ایده‌مزدی. او، بو خصوصده دنیاده سومدیکی بر ییه‌جك تصور ایده‌مین اوبورلره بکزردی.

شمدی مفتون مادام مانفرلارایله مادام شهیم بیننده کوچك بر سبب رجحان تعیین ایده‌یور، عادتا بر ترابه‌زی بر اقوب هول جان ایله دیکرینه صاریلان جانبازلرکبی برندن اوتکنه قوشمق، اوندن او برینه آتیلمق یعنی سوداده بر چالی قوشی اولمق، بر اوچنجی، دردنجی دلبرك ظهورینه قدر کوکلنی، وجودینی بو ایکی نازنینك آره‌سنده تقسیم ایتمك ایسته‌یوردی. مفتونك فلسفهٔ محبتنده تثنیه، تثلیث، تربیع، تخمیس علاقه یعنی الی نهایه تعدد جانانه مساغ واردی.

موسیو مانفرلان کوله‌رك:

— تشبثاتمزده دائما موفق اولمق ایچون بز کیمسه‌یه رشوتسز ایش کوردرمه‌یز مادام. بو معاونت نازکانه‌کزه مقابل جیقان پیانقونك سزه ربعنی دکل برثلثنی بیله تقدیم ایده‌بیلیرز...

یالکز بو ایشی کوزل اداره ایتمکزی تکرار علی التکرار اخطاره لزوم کوریبورم . بو ایشك برصنعه اولدیغنی برن بیلیورم، برده بزم مادام... برده شمدی بوراده حاضر بولنوب شو مصاحبه مزه محرم اولان مادام شهیم . . .

چوقدندر کتابدن کوزلرنی آییره‌رق بو محاورهٔ عجیبه‌یه حصر دقت ایدن مادام شهیم لطیفه طوریله:

— ساخته کارلقکزه نی‌ده اشترا که‌یلته‌نیورسکز اما یقمایوق... بو کابرازبهانی راضی اولورم. اوهو ئی پیانقونك هیچ اولمازسه برربعنی اولسون بکا ویرملیسکز.

مادام شهیم دمنکی یورغونلغندن متولد بر رخاوت ومخمورلقله بولافردیلری سویلرکن آلدیغی بیتابانه لطافته مفتون جداً حیران اولوب قالدی. دمندن کوچك صالونده مادام مانفرلانك آتشلی کوزلرینه، طومبول وجودینه اغزینك صویی آقوب طورورکن شمدی بونازین قادینك ظرافت اندامنه، نزاکت بیانه بابیلمقدن کندینی آله‌میه‌ردی. مفتونك نوع لطیفه قارشی اوقدر بیوك بر ضعفی

تکذیبنه قالقشمق کلفتندن ارتق استغنا حاصل ایتمشدر . او ، مطلوب اولان نومرونك تحویلنی کیمك یدنده کورورسه اونی صاحب طانیر . باشقه دیدی‌یه قودویه اهمیت ویرمز .

— یکی اما بوصوك کشیده‌ده بیوك اکرامیه البته برینه اصابت ایتمشدر . تحویلك حامل حقیقیسی میدانه چیقوب ده بزدن دعوا ایتمزمی ؟

— حامل حقیقی کیم بیلیر شامده‌می ؟ عراقده‌می ؟ اوروپاده‌می ؟ افریقاده‌می ؟ کندینه پیانقو اصابت ایتدیکنی پك کیج خبر آلانلرده واردر . اوزمانه قدر بزم ایشیمز کوریلوب بیتر . بو پیانقولر ساخته صاحبلرینه منفعت تأمین ایتدکاریتك معکوسی اوله‌رق بعضاً اصل صاحبلرینه مضرت ایراث ایدرلر . اونك ایچون عقلی باشنده کیمسه‌لر کندیلرینه پیانقو اصابت ایتدیکنی اشاعه‌دن چکینیرلر . بونكده بیك درلو محذوری واردر .

— دیسه‌کزه‌که طوروب طورور کن بز باشیمزی درده سوقاجغز ...

— جانم سزه بونك مضرتدن زیاده منفعتی اوله‌جغنی حسابلادق . اونی مراق ایتمیکز .

— ظن دكل عادتاً قطعياً تأمين ايدرم . . .

— شيق ايش . . . شيقانى نسبتنده قولاى كوريئيور . . . فقط برشايعه نصل چيقاريلير ؟ بن بو فنه آشنا دكلم .

— پك قولاى . . بن بو حوادثى قارشى غزته‌لرندن برينه يازدرتيرم . استانبول جريده‌لرى بونى درحال ترجمه ايدرلر . ايرتسى كونى كنديكزك اون بشبيك ليرالق براهل ثروت اولديغكزه سزده اينانيرسكز . غزته محررلرى عموميتله زوكورت اولدقلرى ايچون لطف طاملرك آره‌صره شوكابوكا كوسترديكى مددكارلغى يازمقدن پك محظوظ اولورلر . شوقدر واركه سزده ايشى پك جدى وعين واقع كبى طوتملسكز . سزى تبريكه مسارعت ايده‌جكلره قارشى جدى مقابلهٔ شكرانيه يه اهتمامله ايشلك أكى هيچ بللى ايتمامليسكز .

— بوديدكاريكز هپ كوزل اما بوصنده مزه قارشى بعض معترضلر چيقمازمى ؟ باخصوص بانقه تكذيبه قالقيشمازمى ؟

— بانقه عين نومرونك برقاچ كشى يه چيقديغنى غزته‌لرده كوره كوره بويله حوادثلرك

— اکله‌نیورسکز ؟ بر تك تحویلم بیله یوق .

— اکلامیورم .. چیقاریله‌جق اشاعه‌ایشته بو ...

— بزم جیبمزه بر پاره کیرمدکدن صوکره بتون دنیانك پیانقولرینی کندیمزه چیقمش فرض ایتمکدن نه فائده حاصل اولور ؟

— چوق ...

— تحف شی ..

— بو یولده شایعاتله بیوك بیوك منافع تأمین ایتمش کیمسه‌لر طانیرم .. شمدی بوسوز چیقار چیقماز عالم نظرنده‌کی اعتباریکزده درحال اون بشبیك لیرالق بر ترفع حاصل اولور، بر چوق کیمسه‌لرك حدتنی، بعضلرینك حیرتنی، بر طاقمنك‌ده حرمتنی جلب ایدرسکز .. فقط بوشایعه‌نك اك بیوك اهمیتی طمعکار قاسم افندی‌یه قارشی عادتا بر طوزاق حذمتنی کورمسنده‌در. حریفی بوقاپانه صوقه‌بیلیرسه‌ك سزك ایچون قیزینی دکل دها مهم ومقدس شیلرینی فدادن چکنمز ..

— ظن ایدرمیسکز؟

ونده یاپیلمیه‌جق، اجراسی خصوصی یالکز سزك
ید مهارتکزه تودیع ایدیله‌جکدر . بو (تروك)
حققکزده برشایعه چیقارمقدن عبارت .. پك
ساده برشی ...

— امان علیهمده‌می ؟ زمان پك عجایب ..
بویله بر شایعه چیقاریرسه‌م خلق بوکا ایناتیر .
صوکره تصحیح ماده پك مشکل اولور . ذاتاً
علیهمده شونك بونك اشاعات مفتریانه‌سی یتشمیور-
مش کبی برده بن کندی کندیمی کوتولیه‌یم ؟ ..
خایر علیهکزده دکل .. لهکزده ...

— اووو ... بو اعلی شی .. فقط کندی
لهنده شایعه چیقارمغی هر کس ایستر ...
ایناتیرلرمی ؟

— طوپ کبی .. خلقك ذاتاً ایشی کوجی
نه ؟ .. باشلیجه مشغله‌وا کانجه‌سی کندیلرینی
اغفال ایچون چیقاریلان سوزلره اینانوب مغفلرینك
منافعنه خدمت ایتمك دکلمی ؟

— طبایع بشریه‌یی سزیك ای بیلیرسکز ...

— بوصوك کشیده‌ده سزده شرق شمندوفرلری
پیانقوسنك برنجی اکرامیه‌سی اصابت ایتمش .

یاشلیجه، فقیر، دوشکون بر آدم بولوب قیزی اوکا تنکیح صورتیله بوایشی قپاتی ویرملی؛ السلام...
لیبه‌نك غیبوبتنه کلنجه بونده‌ده آغلانه‌جق بر فاجعه، سزك ظنکز کبی اسرار انکیز بر حال کورمیورم. قیزك فرارندن صوکره عاشقی قاسم افندی‌زاده ماهر بکك نره‌ده ونه‌حالده بولندیغنی تحقیق ایتدیکزمی؟

— خایر .. دها وقت اولمدی که ...

— قیز اوکا قاچمشدر ظن ایدرم .

— احتمال ..

— بونلری‌ده بربرینه ویرملی، بو مسئله‌ده قاپانسون کیتسون .. یالکز سزك میلیونر قاسم افندینك قیزیله ازدواجکز قالیر. بو ماده حقنده بر « تروك » دوشوندم. عادتا سنوحات مهمه‌دن دینه‌جك عقلمه برشی کلدی . بو درده قارشی اوفاق بر رچته ترتیب ایتدم . حسن استعمال ایدیلیرسه موفقیت محققدر .

— رچته‌می ترتیب ایتدیکز؟ نوت بیلیرم سز امراض غیرمرئیه متخصصی‌سکز .

— بورچته هیچ براجزاجینك دارالاستحضا-

آچیلیور . قوانین بشریه ، گنجلرك اوزرینه
مقاومتسوز بر تأثیر کوسترەن قوانین طبیعیه‌نك
بوشداڭدینه قارشی یعنی مخالف قرار ویرمکده
دوام ایتدکجه بو قاپو دائما آچیق طوره‌جقدر
عزیزم . انسانلر مقررات قانونیه‌لرینی ایجابات
طبیعیه‌یه توفیق ایتمك حقیقتنی درك ایده‌بیلنجه‌یه
قدر بوصقینتیلری چکه‌جکلر. بو باب معاشقه‌دن
نوبت نوبت بزم کیروب چیقدیغمز کبی اولادیمز ،
احفادیمز ، بتون ذریات بشریه‌ده کلوب کچه‌جکدر.
فقط انسانلرده برقاعده وار در. اوکاربنه طبیعی
بر محذور، ناقابل ازاله برقوت چیقدیغی زمان
اوکا قارشی اعتراف مغلوبیت ایتمزلر . مرائیلك
کوسترورلر. او حقیقتی وضع دیگرده تقلیبه اوغراشیرلر.
شکل حقیقیسنی اورت باص ایتمك ایسترلر،
او فنالق ینه باقیدر . اونلر یالکز ظواهری
قورتارمغه چالارلر .. اولان بر کره اولمش .
شمدی بزده بوکا بر قواب طاقنه ، صورت
اصلیه‌یی دکیشدیرمکه بر یول آرایه‌لم. تیزه‌زاده‌کز
ربیعه خانم بدری بکدن کبه قالمش. بدری هیچ
برصورتله ایتلاف جهتنه یناشمیورمش. اوحالده

اولمشلر که شو قیصه عمر ایچنده راحت ایده بیلمك ایچون ایجاب طبیعتی براقه‌لم ده الآن اونلرك بوله بیله جکلری چاره‌لره تعلیق سعادت ایدوب بکله‌یه‌لم..

مفتونك هنوز تکمیل دقایقیله آکلایه مدیغی موسیو ماقفرلانك فلسفه‌سی ایشته بو ایدی.

مسافر، اوصاحبنه بتون دردینی اکلاتدی. ماقفرلان جنابلری جزئی بر تفکردن صوکره شو جوابی ویردی:

— سز ماجرایی لزومندن زیاده دغدغه‌لاندیرییورسکز. بو سودا کیفیتی دنیا قورولالیدنبریدر بویله کلمشدر، بویله کیدر. بو خصوص اعصاب بشریه‌یی اك زیاده یوران، زوجینی، وابونی اك زیاده اوزن، شئونات بشریه‌نك سر صحیفهٔ مؤلمه‌سنی اشغال ایدن بر مسئلهٔ مؤبده‌در. شمدی‌یه قدر بوکا کیمسه بر چاره بوله‌مامشکه بز بولمغی دوشونمك حماقتنی اظهار ایده‌لم. فرصت‌یاب اولنجه معاشقلر علی الاکثر یکدیکرینك آغوش وصالنه آتیلمقدن منع نفس ایده‌میورلر. حکما، فضلا، بوکا مساغ ویرمیور. ایشته بورادن انسانلره بیوك بر درد قاپوسی

صیغدرەمامغە باشلادی. صورتا قوانین موضوعهٔ انسانیەیە مراعاتلە یاشـار کورونوبدە حقیقتدە قوانین صـمیمیهٔ طبیعتە اویـمایان بتون بوقیود نافلەدن آزادەسر ووجدان اولەرق بر عمر سورمك، بودە بر نوع فلسفە ‌یدی؟ مفتون کندی کندینە دوشوندی: «انجلمك، انسان کامل اولمق ایچون دهاچوق یونتلمق لازم.. چوق یونتلمق لازم.» دیدی.

بر ازدواج وقوع بولیور. قیصە یاخود اوزون بر مدت صوکرە قاری قوجە یکدیکرندن اوصانیور. اوروپادە شمدی بر نوع طلاق وار. فقط هر اوصانج وقوعندە طلاقلە تسویهٔ مصلحتە قیامدە باشە چیقار برایش دکل.. اکر مادامدە بو حقایق مشکلەیی ادراك ایدەبیلەجك قـدر منورالافکار ایسە نظامات موضوعەیە صمیماً مطاوعتی حمقایە براقەرق قانون فوقندە عارفانە یاشـامقدن باشقە شو دنیادە بر راحت صحیحە اولەمیەجق... حکما، عقلا، قانون واضعلری وارسونلر هر مشکلە قارشی بر چارە تحری ایسیلە اوغراشە طورسونلر. عصرلردن شمدی‌یە قدر بو مشـکلاتك قاچنی حلە موفق

مفتون ماقفرلانله قونوشـه جقلری خصوصـلك محرمیتندن قطعیاً بحث ایتمه‌مشـكن قاری بونی نصل اویدیری ویرمشـدی . مادام شهیم ایچون محرم طوتولمیان برشیئك شهیمك كندی ایچون محرمیته اعتنا كوسترلمه‌سی لزومنه مفتون چوق شاشدی .

زوجك اوطه‌سنده‌كی فصل سودا مفتونك دخولیله قاپانمشدی . فقط زوجه‌نك صالوننده‌كی یكی باشلایوردی . تیاترو صحنه‌لرنده خالقه اوینانان ساخته مضحكه‌لر نه بیاغی شیلر ! .. انسان عائله‌لر آره‌سنده جریان ایدن بویله حقیقیلرینی سیر ایده‌بیلسه نه‌لر كوره‌جك .. نه‌لر ! .

قاری قوجه بیننده بونصل برمساعده متقابله ایدی ؟ مفتون مادام مانفرلانی بر محبت غیر مشروعه ایله سودیكی حالده بیله شـمدی اونك ایكی آدیم اوته‌ده‌كی برصالونده دیكر بر ان‌كله لب برلب سـودا اولدیغنی كوز اوكنه كتیرنجه بی تحمل ، بی آرام قالیوردی . موسـیو ماقفرلان بوكانصل كوزیوم‌یوردی ؟ قاری قوجه آره‌سنده‌كی بو ، بربرینك قباحتنی ، خیانتی كورمامك یاخود عفو ایتمك دریا دللكنی مفتون بر درلو ذهننه

قدیمنه صوقق ایستدیکی طره‌لرده‌ده مطلوب درجه‌ده بردوزه‌ن حاصل اوله‌مامشدی. اورادن بورادن صاچ صارقینتیلری کورلیوردی. تلاطم دریادن یکی قورتیلوب ده چالقانه چالقانه ایپلری یلکنلری کوشه‌مش برکمی کبی عاشقنك سینهٔ اشتیاقنده انی برفورطنه کچیرمش اولدیغی حالندن قیافتندن اکلاشیلیوردی .

موسیو ماقفرلانده بسبللی مفتونك کیره‌ر کیرمز نظر اشتباهنه هدف اولمه‌مق ایچون آرقه‌سنی قاپویه دونمش ، کویا کتبخانه‌سنك اوکنده بر شیلر یرلشدیریوردی .

مفتون او آنده کندی دردینی برازاونوتوب نزدلرنده مسافر بولندیغی بو قاری قوجه‌نك وظائف زوجیه‌جه اولان صداقت متقابله‌لرینه حیرتدن کندینی آله‌مدی . طوغریسی ایشبك طیقرنده کیدییوردی .

مادام ماقفرلان: «مفتونبك زوجله محرمانه برخصوصه دائر براز قونوشه‌جقلر . سز بورایه بیوریکز » اخطاریله شهیم بکی یوته‌جقمش کبی نه‌قدرمتهالکانه قولندن چکوب صالوننه آلمشدی.

مفتون بك موسيو ماقفرلانك اوطه قپوسنه تقربله مساعدهٔ دخول ايچون عادت اولان اوچ كوچك ضربه‌يى طيق طيق ايندردى. ايچريدن همان بردقيقه‌لق بر سكوتدن صوكره «آنتره» صداسى كلدى. قاپونك طوپنى چويروب ايچرى كيردى. بوراده‌كى منظره جداً شايان تدقيق، وهرشى كور كور پارماغم كوزينه ايدى.

مادام شهيم بيوك بر قباحت ايشله‌يوبده صوجنى بللى ايتمامك ايچون سوت دوكمش كدى كبى برسكونت محجوبانه آلان برچوجق طوريله اورته يرده‌كى ماصه‌نك كنارينه اكلمش پك درين بر مطالعه ايله مشغول كورونمكه اوغراشيوردى. بوطور مشغوليتى اوقدر ساخته ايدى كه نازين وجوديني ستر ايدن شكررنكى سوره‌دن قورساژى آلتندن جزئى مدت اولكى خلجان شهوانينك بقيهٔ ضربانني مفتون ايشيديور كبى اوليوردى. ايكى يناغنه شدتلى برر شمار يمش ظن اولنه‌جق برحالده‌تا كوزلرينك آقنه‌وارنجه‌يه‌قدر وجهنده يريرپنبه‌لكلر پيدا اولمشدى. مختصر بر توالت اجراسيچون عاجل پارماق ضربه‌لريله انتظام

— بیوریکز افندم موسیو سزی بکلیور.

دیدی . بودعوته اجابةً مفتون قوریدوره طوغری بر قاچ آدیم آتنجه مردیوه‌ندن میرل میرل قونوشه قونوشه ایکی کیشینك چیقدیغنی ایشـتدی . مادام ماقفرلانی بوقدر خاجانه دوشیره‌ن بو یکی زائرك کیم اولدیغنی اکلامق ایچون آدیملرینی آغیرلاشدردی . نهایت بونك شهیم بك اولدیغنی کوردی . مادامده‌کی اوتلاشلرك سببنی شمدی اکلادی . شهیم مفتونله یوز یوزه کلنجه غیر منتظر، ناخوش بر تصادف، اوغرایانلرده کوریلان علائم اغبرار ایچنده تحفـ بر شـکل آلدی . استقامت خطواتی موسیونك اوطه سنه‌می؟ یوقسه مادامك صـالونه‌می؟ چویرمك لازم کله‌جکنی تعیینده تردد، دوشدیکی کوریلیوردی. نهایت مادام:

— شهیم بك بنم صالونه بیوریکز ، مفتون بك زوجمله محرمانه بر خصـوصه دائر براز کوریشه‌جکلر ...

سوزلریله ادارهٔ کیفیت ایده‌رك شهیمی قولندن چکوب صالونه آلدی .

مادام الكتريق دوكمه سنه طوقوندی .
خدمتجی قادين قويو رنك فيستانی، بياض پرو-
ستلاسيله عرض اندام ايتدی .

مادام -- ماری، كيت موسيو يه مفتون بكك
مهم ومستعجل بر ايش ايچون كنديني كورمك
ايسته‌ديكنی سويله ...

ماری خفيف بر باش اشارتيله چيقدی . او
اثناده سوقق قاپوسنك چينغراغی اولك آلت قاتنی
چين چين اوتدردی. مفتون ايچندن : « آل سكا
بر مسافر دها. » ديدی. چينغراق سسنی ايشيدنجه
مادامه تازه‌رك اوزرنده‌كی ظريف برساعته غايت
سريع برنظر فرلاندی . غالبا ساعت معينه‌ده بر
بكلديكی واردی. همان يناقلرينی برحمرت استعجال
قاپلادی . يرنده آديم صايان بر تعليم نفری كبی
بولنديغی نقطه‌ده طورەماز برحاله كلدی. نهايت
موسيونك نزدندن مارينك عودتنی بكله‌مكسزين
ديشاری فيرلادی . چينغراغی اوتديره نه‌بالذات
قاپويی آچمغه كيديـوردی . اون بش، يكرمی
ثانيه صوكره خدمتجی ماری موسيونك يانندن
عودتله صالونده يالكز بولنان مفتونه :

اوقويوردم. سزايچرى كيرنجه كتابى الدن آچيق اوله‌رق ماصه‌نك اوزرينه براقشدم. بوچيزكيلى سطرلر كوزكزه ايلشدى...

— عجبا كز بو سطرلرده ماصدق حالى اوله‌جق سوزلره تصادف ايتمش اولملى..

— ارتق اوراسنى بيلمم...

مفتون جبندن ساعتنى چيقاروب باقه‌رق تلاشله:

— آمان مادام! جاب توجهكز ايچون ساعتلر دكل آيلر، سنه‌لر صرف ايتسه‌م ينه يوره‌لمام. بوكون متألم برحالده‌يم. برعائله بحرانى اثناسنده همشيره‌م اوره‌دن غائب اولدى. ايتديكمز تحرياتدن برثمره حاصل اوله‌ميور. روش حاله نظراً بوايشك صوكى برفاجعه‌يه منجر اولمق ده محتمل.. شاشيردم. نه‌يابه‌جغمى بيلميورم. برعقل‌دانشمق ايچون سزك موسيويى كورمكه كلدم.

— باش اوسته‌افندم... فقط سويله‌مشدم يا! موسيونك يانده شمدى مادام شهيم وار. اوده مهم بر ماده حقنده استشاره ايچون كلمش. صوردرمم. باقه‌لم. سوزلرى بيتديسه موسيو ايله سزى ده كوروشديره‌يم...

دوداقلرینی ایصیردی. صانکه «سونمز آتشلر» حکایه‌سنك محرری بو سوزلری شهیم بکله مادام مافقرلانك وضعیت اجتماعیه‌لرینی کوز اوکنه کتیره‌رك یازمش ظن اولنیوردی. مادام مافقرلان رومانك بوپارچه‌سنی کندی خصوصیت حالنه فوق‌العاده تماس ایتمش اولمسندن دولایی چیزمش بولنملی. حتی مفتون بوتفرسنی مادامه اکلاتمق معذبانکی ایله دیدی که :

— رومانلرده کی بعض مصورات حقیقته اوقدر تماس ایدییورکه ! . . حکایه صحائفنده، بوصنعت آیینه‌لرنده بعض کیمسه‌لر کولکه‌لرینی دکل اندامی اندامنه کندی شخصیتلرینی تماشا ایده‌بیلیورلر .

بوایهام اوزرینه مادام مافقرلانك چهره‌سی عادتا پنبه‌لشدی. فقط دفع اشتباه ایچون بالبداهه دینه‌جك برسرعتله همان برقولاب اویدره‌رق جواب ویردی:

— بورومانی بکا محبه‌لرمدن بری ویرمشدی. اوسطرلری کیم بیلیر ؟ نه‌دن دولایی ایسه کندی اشارت ایتمش. سز کلمزدن اول تصادفاً اوقسمی

كوردی . عجبا بو حكايه آتشكده‌لردنمی ؟
يوقسه مريم آنا قنديلندنمی ؟ بحث ايديوردی .
آچيلی طوران صحيفه‌لرده‌كی بعض سطرلرك
قورشون قلميله « صوليتيه » ايدلمش يعنی
آلتلری چيزلمش اولديغنه دقت ايتدی .
اشارت ايديلن عبارات شو مألده ايدی .

« يد ازلیٔ قدرت بعض كوكللری بربری
ايچون ياراتمشدر . طبيعی محبت مشروعه بويله
مثبت منفی ايكی قلب جاذبك برلشمه‌سندن
حصول بولاندر . يوقسه صرف نكاحله دعا
ايله توحيدی فرض اولنان كوكللرده ميمنت
ازدواج آرامق عبثدر . . . »

« . . . هر كيجه كوكلم سنده ، سن ايسه
آغوش زوجكده مهمان اولدقجه وكنديمی
يكديكريمزه قانوناً وجسماً قريب فقط قلباً
بعيد بر قادينله همفراش بولدقجه استراحت بال
ووجدان امم نامنه وضع ايديلن قوانين مدنيه‌نك
ضده مقارنتله نه غريب جلوه‌لر ، مضحكه‌لر ،
فاجعه‌لر توليد ايتديكنی كوريبوردم . . . »

مفتون بو اشارتلی سطرلری اوقوركن

بالمقابله شهيم بكه بايابردی . بو بايلمه نك على العاده
قورو بر دوستلق سووشمه سنك فوقنده برشی
اولديغنی مفتون حس ايديوردی . شو چاپراز
محبت عجبا بو دورت قلبك موافقتيله قورولمش بر
نوع كوكل ترامپه سی اوله بيلميدی ؟ موسيو ماقفرلانك
كنديسنك مادام شهيمه قارشی اولان سودا كارلغنه
مساعد بولنمسی شرطيله زوجه سنك آغوش شهيمه
آتيلمسنه كوز می يوميوردی ؟ شوالين آره سنده كی
بو بيلانقاوی ، بو مبادله لی محبتلره مفتون
Moeurs parisienne نام عمومی سی آلتنده کی
مصورات ادبيه ده چوق تصادف ايتمشدی .
شمدی كورديكی بو دكيش طوقوش ، بو مبادله لی
زوجيت رومان دكل بر حقيقتدی . عجبا مفتون
سوء ظننده پك ايلری وارمرق آلدانيورميدی ؟

بزم پهلوی زاده ، مادام ماقفرلانك جلب
مرحمتی ايچون اطرافنه كوز كزديروب برواسطهٔ
سنوحات آرارکن نظری جهان يانی باشنده كوچك
بر ماصه نك اوزرنده آچيق طوران بر كتابه
مصادف اولدی . النه آلدی . بونك
« سونمز آتشلر » عنوانلی بر رومان اولديغنی

فرانسزدن زیاده انکلیز قادینلرینه ، میسلره بکزیبوردی. بوقادین کلك طوغرولق اوضاعی آلدقجه بدنده کورینن نازینلك ، عادتا بر هزاران کبی سهولت انحنا وجودنده کی کمیکلرك هنوز تعظم ایتمیوب تیقرداق حالنده قالدیغی ظنی ویرردی.

شهیم بك مفتون کبی نه کیسه ، نه ده چهرجه زوکورت دکل مرفه الحال ویاقیشیقلدی . پارس نسوانی آره‌سنده «بوغارصون» دیتی اکتسابه موفق اولمش . وجود ، بوی ، بوص ، قاش ، کوز یونده کوزل بردلیقانلیدی . فرانسه‌ده تورکلکی ـ تفننی ، تنوع معلوماتی ، ترقیات فکریه‌سیله دکلسه بیله ـ ایری چاپی ، قوت وصرفیات بدنیه‌سیله کوزل «دربه‌زاته» ایتمش ، اوروپایه غیر رسمی تحصیل نیتیله تك کیتمش فقط چیفت عودت ایلمشدی .

بوجیفتك ماقفرلان عائله‌سیله اولان دوستلغی ، تکلیفسزلکی پك ایلری ، پك ایچلی دیشلی ایدی . حتی او مرتبه‌ده که بوکا بر درجه تعیننه اوغرا. شیر کن مفتونك ذهننه بیله بر طورغونلق کلیردی . موسیو ماقفرلان مادام شهیمه ، مادام ماقفرلانده

مفتونك آتشنی یاپازله‌ین جهت بشقه‌ایدی.
او خانه‌یه شهیم بك اسمنده دیکر بر تورك جنتلمنی دوام ایدییوردی. مادامك بو شهیم بکه قارشی اولان شدت توجهی مفتون هیچ چکه‌میوردی. ایشك ایچنده اویله قاریشیقلقلر، تحفه‌لقلر واردی که بونلرك بر اوجنی بوله‌ق ایچون، مفتون اوغراشدیجه ذهنی بتون دولاشوب قالیوردی.

شهیم‌ده بر فرانسز قادینیله اولیدی، بونك بر مترس اولدیغنی‌ده سویله‌ینلر واردی. نکاحلرینك هانکی امام ویا پاپاس مواجهه‌سنده قیلندیغنی زمانك بلدیه‌سنده مقید بولندیغنی بیلن یوقدی. بو جهت کندیلرنجه بر سر کبیدی. قادینه عموماً مادام شهیم دینیوردی. مادام شهیم مادام مافقرلانه نسبةً، نارین، اینجه‌، دها (آرتستیق) بر ملاحته مالکدی. لوناً صولغوندی فقط چکه‌سنك تناسبی بر آز یومروجه آننك اوزرنده اینجه آچیق قومرال قاشلرینك چیزدیکی قوسلر، اوزون کیرپیکلرله هاله‌دار وطوتوق صاری صاچلرینه نسبتله قویو کورینن الا کوزلری کندینه باقانلری یوتقوندیره‌جق بر لطافتی حائزایدی. یااندام بلندی

خطوط منحنیه‌نك اثواب آلتنده پیدا ایتدیکی تدورلره ، شوخ برقادینك اوضاع وحرکاتیله وردیکی (تعبیر جائزایسه) طالغی تموجلر اضافت آشنایانجه جداً سامانسور منظره‌لر حاصل ایدییور .

هله مادام ماقفرلان البسه‌سنك اك اینجه قاتلرینه وارنجه‌یه قدر اولان ترتیباتی ، اوطورديغی زمان قسام وجودندن هانکیسنی ایچری‌یه ، هانکیسنی دیشاری‌یه قوللاندرمك لازم کله‌جکی جهتلرینی اوقدر « متود » ایتمشه بکزییوردی که غایت لاقیدانه طورلرله ارائه ایتدیکی بومهارتلرینه مسحور قالمه‌جق براركك تصور اولنه‌مازدی .

مادامك شو اوصافندن ، شرقده تأمین موفقیت ایچون کورل ، شوخ برقادینك دخل کلیسی اولديغی دقیقه‌سنه موسیو ماتقرلانك شدت وقوفی اکلاشیلیوردی .

مفتون مادام ماقفرلان ایچون چوقدن فیتیلی آلمشدی . فقط بوسبتون نومید قاله‌جق درجه‌ده دکاسه‌ده بلکه ده تزیید جسارت ایده‌بیله‌جك قدر یوز بوله‌میوردی . مع هذا عرض سوزش دورن ایچون هیچ برفرصت ده قاچیرمیوردی .

مجازات بولیورسه‌کز هر حکمکزه راضی‌یم .
الک صمیمی سودالر نومیدانه اولانلریدر . .

مادام مانفرلانك بالق أتندن براز فضله طولغونجه بیاض وجودی چوقدنبریدر مفتونك نظر اشتهاسنی جلب ایدوب طوربیوردی . قویو قومرال قالنجه قاشلرینك آتنده‌کی کستانه رنکی کوزلری آرده‌ده برطاللی شهلاشوب حدقه‌لرنده الوان مبتدله‌دن متشکل قمری کوکسی منوشلر پیدا اولدقجه ، مفتون بیاضی استغراقلره دوشویور ، مادامك هر تبسمنده‌ده‌ها زیاده‌درین لەشن منتهای شفتینی‌ایله چکه‌سنك اورته‌سنده‌کی اوچ چقورجغه نظر مفتونانه‌سی تمرکوز ایدوب قالیوردی .

یا شمدیکی البسه‌لرقادینلرك وجودلرنده‌نه‌قدر اقسام مدوره وارسه بر ارتسام دلفریبانه ایله میدانه چیقارمق اساس صنعتکارانه‌سی اوزرینه بچیلیور .

اکسه‌یی ، کردنی ، اوموزلری ، صدری ، ظهری هرطرفدن احاطه ایدن ومیاندن انجاوب قالچه‌لرده بالتوسع صوکره ینه دارلاشه‌رق اینن

مثلا باقکز ایشته بنده شمدی سزکله شواوطه‌ده باش باشه بولنیورم . ایکیمزده کنجز . بوندن نه مضرت توهم ایده‌بیلیرسکز ؟... زوجمك موقعنی شمدی شوبزم بولندیغمز حالدن استثنایه محل وارمی ؟

— آه مادام ... آه ... آیلردنبری قلبمده ایشله‌ین یاره‌لری غیجقلایورسکز . . . سزکله شوراده باش باشه یالکز بولنمقدن کوکلمده قوپان فورطه‌لری ایضاحه براز جسارت ویرمش بولنسه‌کز بنی حساً احاطه ایدن تهلکه‌یی، عذابی آزیجق کورمش اولوردیکز . فقط بنده نه‌زمان بویله بر مقدمهٔ بیانه حاضرلاق جرأتنی حس ایتسه‌کز درحال تبدیل طور ایله بی رحیانه بر درشتی آلیورسکزده ...

— آمان موسیو مفتون قوجه‌مك سزه اولان امنیت دوستانه‌سنی جداً سوء استعمال ایدییورسکز ..

— بن کذب . . ریا بیلمم . . . حسمی سویلیورم . بو دوغروله‌می‌ده حقمده داعیٔ

— زوجم بوراده ، ایچریکی اوطه‌ده‌در . یاننده مادام شهیم وار . اوده عائله ایشی ایچون استشاره‌یه کلمش ..

— اوح مادام .. اوح اویله کنج کوزل بر قادینله زوجکزی بر اوطه‌یه قاپایوب نوعی بلك معلوم اوله‌میان استشاره‌لرینه مساعد بولنه بیلمك ایچون انسان مطلقا سزك کبی براوروپالی خلقتنده بولنملی .. چونکه تورکارك بنم کبی الك سربست فکرلیسی بیله بو حالدن درلو قورونتولره دوشمك امنیتسزلکندن کندینی آله‌ماز ...

مادام ماقفرلان لطیفه کونه براز قاشلرینی چاته‌رق :

— اوح موسیو انجق آره‌مزده‌کی دوستلغك قدمی ، تکلیفسزلکك درجه‌سی اعتباریله بو اخطاریکزه تحمل ایده‌بیلیرم .. یوقسه !..

— امان مادام حدتلنمیکز ... کندم بالنفس نوع رجاله منسوبیتم اعتباریله ارککلری سزدن ایی طانیرم‌ده ...

— بزم ایچون تربیه ، حسك فوقنده‌در .

نظراً اشکال تعدد ایدر . بزم گیلرك عامیانه‌لکی صایغیسز، دها، دوغریسنی صبرسز طورانمه‌لرندن ایلری کلیور ...

— سز شرقلیلر قادینلرك یوزلرینی پچه‌له‌یور، اوزرلرینه قاپولری کیلیدله‌یورسکزده ینه بو ایشلر بویله نصل اولیور ؟

— مادام بز بونلرك نه یوزلرینی پچه‌له‌یور ... نه‌ده اوزرلرینه قاپولری کیلیدله‌یورز . بوکوردیککز پچه‌لر شرعی برشی دکلدر . حتی زمان استبدادده برطاقم هویتی مجهول کیمسه‌لرك چارشاف وپچه‌یه کیره‌رك بعض مظالم احواله تصدی ایده‌بیلملری احتمالنه مبنی حکومت قادینلری چارشاف پچه استعمالندن رسماً منعه پك چوق اوغراشمش فقط بردرلو موفق اوله‌مامشدی . قدیم واسطهٔ تسترلری اولان یاشماق فراجه‌یی شمدی قوللانمق ایسته‌میورلر . فقط مادام عفوکزی رجا ایدرم. بوکون بویله (آفاده‌میق) سوزلره حصر ایده‌جك وقتم یوقدر. پك مشکل برموقعده‌یم. زوجکز موسیویی کوروب استشاره ایتمك ایسته‌رم .

مادام ماقفرلان ایکی الیله یوزینی قاپایوب
فقیردایان صو کبی بتون صدر وبطنی تیتره‌یه
تیتره‌یه کوله‌رك :

— امان یاربی ینه بو کون سزدن نه‌لر
اوکره‌نیورم ؟ ..

— بو بحثلرده بندن درس آله‌جق قدر
سزی جاهل ظن ایتم ... اوت مادام هرشی
اوچ فصله منقسمدر دیدك . بونك نواحجه‌سی ..
باشلانغیج ، وسط وانتهادر . بزم قیزلر بوعشق
مقامنه براز یوکسك پرده‌دن باشلامشلر . همان
وسطی کچمشلر ... نتیجه‌یی أله آلیویرمشلر .

مادام معنادار برتبسمله ینه فقیردایه‌رق :

— آکلادم ...

— بنات حوادن سکز . آلبته اکلایه‌
جقسکز ... پك طبیعی ساده برشی ...

— (دوداقلرینی ایصیره‌رق) پك عامیانه
حرکت ایتمشلر . .

— بن ذاتاً بومقامك عامیانه‌سنی ، کبارانه‌سنی
قبول ایتم . بوسیرك دیاپازونی هپ اودر ...
صورت اصلیه بردر . فقط بعضاً محیط وتربیه‌یه

منقـدر . منطقده بو كا كبری ، صغری ، نتیجه‌درلر . طبیعتجه مطلوب اولان بر نتیجه‌یی استحصال ایچون اکثر احوالده بز بو کبرایه صغرایه دوشه‌رزده هیچ بر شیدن خبریمز اولماز . کندیمزی مسعود اولیورز ، اکله‌نیورز ظن ایده‌رز . حال بوکه یاپدیغمز ذوق بر نتیجهٔ طبیعیه‌یه خدمتدن باشقه برشی دکلدر .

مادام کوله‌رك :

-- بو تعریف ایتدیککز نظریه آلانورقه منطقمی ؟

-- خایر بونك آلافرانغه‌سی آلاتورقه‌سی یوقدر . بتون قوانین طبیعیهٔ عمده بو اوچ فصل عیناً بو دیدیکم صورتده مقیددر . حتی حیوانات میاننده بیله بو قاعده عینیله ینه بو آهنك بو تمپو داخلنده جریان ایدر . . . تشبیهم براز فنا اوله‌جق اما فلسفهٔ حقیقیه‌ده قباالق اینجه‌لك یوقدر . بر مرکبك ییوب ایچمسی ، صاحبنه خدمتی ، ... عفو ایدرسکز مادام ... کندی نوعندن جنس لطیفه مصادف اولدیغی زمانکی فریاد عاشقانه‌سی هپ بو نتیجه‌یه خدمت ایچوندر .

بو حال بتون کنجلر ایچون عمومی بر خسته‌لق حکمنده‌در . سز ، شرقلیلر بویله شیلرملزومندن فضله اهمیت ویریورسکز ...

— خایر مادام .. خایر ... سز بنی شرقلیلقله اتهام ایده‌مزسکز . چونکه بن عادة " الك زیاده غربلی‌یه بکزه‌ر بر شرقلی‌یم ...

— بیلیرم ... مالمی بیلیرم .. بوتلاشکزی بیهوده بولدیغم ایچون سویلیورم .. نه‌وار سومك کناهمی ؟ بن مرائیلکدن خوشلانمم . بزده سودك ... بلکه الآنده سویورز . هپ محبت اولادی‌بز . عشق مواجهه‌سنی شرقلی غربلی اولماز . هپسی اونك زبونی ، فرمانبریدر .

— بن بوخصوصده بلکه‌سزدنده سربست دوشونورم ... فقط بو کبی مسئله‌لرك هیئت اجتماعیه‌جه تولید ایتدکاری بر طاقم تحفلقلر ... نصل سویله‌یه‌یم ... بعض عجائبلکلر ... مضرتلر وار ...

— جانم ایکی کنج بر برینی سومش . بونده‌توهم اولنه‌جق اوقدر بیوك مضرت نه اوله‌بیلیر ؟ ..

— مادام بو دنیاده هر شی اوچ فصله

اهتزازه کتیره‌جك چاره‌لری بیلیر ... فقط قاسم افندیله بزم آرەمزده شمدی پك بوزوق ... اونك اوغلی بزم همشیره‌یی ...

مفتون سـوزی برایکی عصبی اوکسوروکله کسر ... مادام، مخاطبنك مابعد افاده‌سنه، مراقلی برچهره ایله، برمدت انتظاردن صوکره :

— ای ؟ اونك اوغلی سزك همشیره‌یی ... نه‌یاپمش؟...

— آه مادام آه ... صوصکز جانم چوق صیقیلیور ... دها سزه دردیمی آکلاتمدم که... هانیا موسیو نره‌نه؟ اونی‌ده‌کورسه‌م‌ده بوسوزشلی مسئله‌یی هپکزه بردن آکلاتسـه‌م ... چونکه بونی دفعاتله آکلاتمق ... بنی چوق متألم ایدییور.

— بوبر علاقه ماجراسیمی ؟ ..

— اوح باقکز نصـل کشف ایتدیکز ! قادینلرك بوجهتدن حسلری غایت نازك، فطانتلری پك کسکین اولور .. اوت علاقه ماجراسی .. دنیاده هرایپلکله برابر هرفنالقده ایشته بوکلمه ایله باشلار ...

— نیچون بوقدر مراق ایدییورسکز؟...

ایچون سزی طاتلی برطرفه چویرمك اوزره دیدی که :

— قوجه‌مك سزه ویره‌جك بر مژده‌سی وار . . .

— عجبا نه‌یه دائر ؟

— او کندی سویله‌یه‌جك . .

— فقط بن پك مراقلی‌یم … بویله شیلرده ایکی دقیقه انتظاره بیله تحملم یوقدر . . هیچ اولمازسه اوجندن بوجاغندن اولسون بر پارچه‌جق چیتلاتسه‌کز . . .

— بونی سزه کاملاً اکلاتمغه مأذون دکلم . . فقط نه‌یه دائر اولدیغنی برآز آچه بیلیرم .

— تشکر ایدرم …

— سزه‌قیزینی ویرمك ایچون قاسم افندی‌یی تشنه بر حاله کتیره‌جك بر (تروك) [۱] بولدی . .

مفتون شاشقنجه برسونکله :

— یاشاسین موسیو مانفلات . . والله تروك ایچون یارادلمش بر آدمدر . او ، بولور . اویدورور . آدمنه کوره انسانلرك اك حساس طمارلرینی

[۱] ماهرانه برچاره

— نه‌وار ؟ سزی براز صولغون واندیشه‌لی کورییورم .

— صورمایکز مادام . عربلرك بر ضرب مثلی واردر که اونی سزه فرانسزجه *ici bas il ya de repos que dans le tombeau* (دنیاده راحت انجق مزارده‌در) صورتنده ترجمه ایده‌بیلیرم .

— مادام تبسملرینه خلل کتیرمیه‌رك :

— بوکون سزی بوقدر ، پسیمست اولمغه سوق ایدن سببی اکلامق ایسترم .

مفتون فنی قنایه‌نك براوجنه فرلانه‌رق :

— دنیاده هرشی برسببدر مادام . انسانلرك اك عالی فیلسوفندن اك عادی ایشجیسنه قدر جمله‌سنك وظیفه‌سی ، ایشی کوجی ایشته بو اسبابی حسن استعماله‌یول آرامقدر . فقط ممکن اولیورمی ؟ . نه‌کزر . مثلا صاغلق خسته‌لق ایچون برسببدر . .

مادام مانفرلان مفتون بکك نتایج عندیه ومشکوکه اوزرینه یوروتدیکی بو قفا شیشیره‌ن فلسفهٔ عجیبه‌سنی چوق دیکله‌مش اولدیغندن اواوجی بوجاغی کلمه‌ین وادیٔ حکمیاته‌دوشمامك

لكن كيجه كي ترصدانده مفتونك مصادف اولديغي احوال اليمه، قيزلرك اعترافات مأيوسانه لري، راجينك آلديغي وضعيت سركشانه، لبيبه نك غيبوبتي، هپ بو وقوعات مفتونك عائله سنه قارشي هر شيدن مسؤليتي اعتباريله اولان موقعني مشكلكده فوقنده بر بحران ايچنده براقشدي.

مفتون او كون كنديني مانفرلانك شيشليده كي خانه سنه دار آتدي. مادام مانفرلان يتاقله صالون قپوقني آره سنده سماحه لي بر توالتله قارشيسنه چيقدي. اك دوستانه تبسملريني ابذالاً أل اوزاتدي. صوكره مسافريني كوجك بر صالونه آلدي آچيق رنك (پرقال) باصمه سي دوشه لي بو صالونك صوت تنظيمي، برقاچ تأتازه ر وتابلونك تعيين موقعلري، بعض اوفاق تفك أل ايشلري مادامك ظرافت طبعنه دلالتدن خالي قاليوردي. هر جهتده فرنكلره مخصوص بر حسن ترتيب، بر سويمليلك حاصلي بر صنعت اثري مشهود اوليوردي.

مادام مسافرينك يوزينه بر از دقت ايتدكدن صوكره صوردي:

موسیو مانفرلان بو کولنج اویونلرده اوقدر ایلری کیتدی، کندینه تودیع مصلحت ایدن ذواتك اعتمادلرینی او مرتبه سوء استعمال ایلدی، که نهایت سرایده بو کا کیسه‌نك امنیتی قالمدی. تزویراتك‌ده برحدی اولمق کرك. مانفرلانك نه متاع اولدیغی اکلاشلدی. یلدیزدن یوز دوروولدی.

بزم موسیو یلدیزه تماسدن آلدیغی فروتاب اعتبار تأثیریله بر مدت کزندی. لا آن ده کزییور. یازییور. چیزییور. بر چوق یرلره کیروب چیقییور. آره‌ده بر آوروپایه سیاحت ایدییور. منبع وارداتی نامعین بر صورتده، فقط شهریمزك بو کبی طاوجیلر، مساعد امراض اجتماعیه سندن بالاستفاده بکلر پاشالر کبی یاشایوردی. مفتونله مانفرلان پك دوست ایدیلر. فرنك تورکك عقل خواجه‌سی ایدی.

مفتون نه زمان بر مشکلده قالسه

— *Cher ami je suis venu pour pro-fiter de vos lumières* « سوکیلی دوستم ذکاکزدن استفاده‌یه کلدم. » جمله‌ٔ استمدادیه‌سیله مانفرلانه مراجعت ایدردی.

یاردیله ییلدیزك باب تزویراتندن ایچری دالار. بو امر مهمه دلالت ایدن ذات بونی کوتوروب قودامانلردن برینه یاپاشدیرر . بو قودامان بزم موسیونك تسویلاته اولان درجهٔ استعدادینی بر قاچ دفعه محکه اوردقدن صوکره کندینه « ایجاد وقایع اجنبیه کتابتی » دینه بیله جك نازك بر خدمت توجیه ایدر . بو خدمت عبدالحمیدی تلاشه دوشورمك ایچون اوروپا جرائدنده موجب مقال اوله جق سیاسی وعادی برطاقم أنتریقه لی وقوعات اختراع ایتمك ، یاخود طبیعةً مستعد اعظام اولانلرك مادنسیانی سیلکه‌رك کوزلره باته جق برحاله کتیرمکدر . بویله زمینلر تهیه ایدلدکدن صوکره شایعاتی باصدیرمق ایچون بوله جق چاره لر ، یازیله جق تکذیبنامه لر غالی فیأتلرله صاتیلیرر .

جسیم الانتفاع مهم برمسئله یی ، امتیاز فروختی کبی خصوصاتی علاقه دار انتریقه جیلرك دلخواهلری اوزره تدویر ایتمك امرنده عبدالحمیدك فکر ورضاسنی ایستحصال کاری نقطه یه جلب ایده بیلمك ایچون نه لر اویدیرمازلر، نه قوی لزوملر احداث ایتمزلردی .

ماقفرلان بوجهتی مراق ایتـدی . تدقیقاته کیرشدی . یواش یواش احوال مملکتی ایبدن ایی‌یه اوکرندی . ذی‌نفوذ برایکی ذاتله مناسبت فلان دیرکن ییلدیزه‌چاندی . عبدالحمیدك وهمی، بوالتقه‌سنی اوکرندی . سرایجه ذاتندن مسلکندن اوزکوان کیمسـه‌لرك شاعر ، ادیب ، مورخ محرر ، غزته‌جی مقوله‌لری اولدیغی سرینه اطراف فایجه‌وقوف پیدا ایتدی . کندیسنی اوماهیتلرده کوستردی . ییلدیز قوداماتلری آره‌سنده پادشاهه قارشی اویله سرلر ، أنتریقه‌لر ، خارجی ، داخلی وایجدن ایچه پوانیقه‌لر دونیوردی که بونلردن مهم بر ایپ اوجی یاقالامه‌نك الکو کنمز معدنلردن زیاده تأمین ثروت ایده‌جکنه شبهه سی قالمدی . فقط ییلدیزه آدیمی آتمق ، جلب امنیت ایده‌بیلمك ، اوراده‌دونن مختلف پارتیلردن مقصده الك زیاده توافق ایده‌نی أله کچیرمك .. سرایده پادشاه ثانی کبی پاشایان ذی نفوذ حریفلردن برینه بیوك یارارلقـلر کوستره‌رك کندینی سودیره‌بیلمك جداً مشکل بر کیفتدی .

موسیو ماقفرلان کندنجه برحـ ن تصادف

بیلمز وسرسریلری بیله ایچون توتن تومن کارلر، تجارتلر اولدیغنی ایشیدەرك بورایه سائقهٔ معیشتله کلمشدی .

ابتـدای ورودنده عجیبجه اورایه بورایه برقاچ قولاجان ایتدی . اوروپاده بعض تجارتخانه لرك آژانلغنی ایتمك ایچون دوائری دولاشـدی . کندیسی شن ، کولر یوزلو ، وصـوقولغاندی . ایش واردی . واردی اما زحمتی چوق قازانجی آزشیلردی . قارشی غزته لرندن برقاچنه یازی یازدی . یرلیدن اجنبیدن برایکی احباب پیدا اولادی . کندی همشهریلرندن برقاچینك بوراده کی طرز معیشتلری نظر دقتنی جاب ایتـدی . بوآدملر دوستلر آلیش ویریشـده کورسونلر قبیلندن بعض تجارتلرله مشغول کورینیورلردی . حالبوکه اوایشلردن پك اوقدر پاره قازانیله مدیغنی ماقفرلان تجربه ایتمشـدی . بوهمشهریلری قیطونلرده کزییورلر ، برنجی صـنف اوتللرده اقامت ایدییورلر ، یاخود دوستلر ایچون مزین صالونلر کشادیله خصوصی خانه لرده اوطوریورلردی . بواسباب رفاهه نره دن ونه صورتله نائل اولیورلردی ؟

تورك بابا آبانی صیریغیله تجارتگاهنده اوغوشوق بر حالده اوطورور . مشتری جلب واقناعی ایچون اوروپالیلره خاص اولان تکلفات ووسائل تجاریه‌دن هیچ برینه تشبث ایتمز . چونکه نیچون بیهوده زحمته کیرسین ؟ قسمت ایسه مشتری کندی آیاغنه کلوب اونی بولور . قسمتدن زیاده هیچ برشی اولماز .

کونش پارلدار ، یاغمور شارلدار ایسه تورك بابا اکدیگی اکنی ادراك ایدر . زواللینك یوزی کولر . عکس تقدیرده ، قحطه رضا داده اولور . آلات زراعیه‌نك اصلاحنی ، تارلالرینی ارواء واسقاء ایچون جدوللر کشادینی هیچ دوشونمز . قوراق اولدیغی سنه‌لر کوستره بیله‌جکی تشبث فعلانه اولسه اولسه برقاچ دفعه یاغمور دعاسنه چیقمقدر .

منابع طبیعیه‌سی همان أل سورولمامش دینه‌جك مرتبه‌ده باکر ، انسانلری صوك درجه اوغوشوق وعاطل اولان بر مملکتده کوزی آچیق بر فرنك نه فرالداقلر چویرمز !

موسیو مانفرلان شرقده اوروپالیلرك الدایش

کبی مرفهاً کچینیر . مانفرلانك شرقده، کی کسب
و کاری، صورت معیشتی بیوك بر معمادر .

اوروپاده‌عادی صاییلان بر فرنك شرقده ذی
قدرت ودهری کسیلیر. نه بضاعه‌سنك، نه سرما-
یه‌سنك قتنه باقیه‌رق هر ایشه گیریشیر. شرق او، و-
بالیلر انظارنده ایشلنمامش ثروت ترابیه‌سی، دفائن
طبیعه‌سی قدرده اهالیسنك جهالت وتنبللکی ایله
معروفدر .

دورحمیدیده آلمانیا، فرانسه‌اردولرنده‌کی
چاووشلر ملازملر قدرت وقیمت عسکریه‌جه
تورکیاده لو لغه تعادل ایدرلردی . فرنکلر
تورکلره « فاتالیست » نامنی ویررلر . بوکلمه‌نك
معناسی هر شیئی قدر وقسمته عطف ایله بلاجهد
توکل تام ایچنده یاشامقدر. اوقدر بصر وبصیرتی
قاپانمشدر واونلری اوبله قاپالی بولندرمقدن اومرتبه
خوشلانیرز که قدر وقسمت کلمه‌لری حقنده بر
قاچ دوغری سوز سویلمك بیله متجاسرینی اك
شدید بلای تنقیده اوغراتیر . « ایش اوله‌جغنه
واریر» سوزی هر فعلده دستور فلسفه‌مزدر .

فرنکلر بزم ایچون شوبله سویلرلر :

اولدیغنی کوسترر . یاخود کندینی کورنلره هم طوریله اوظنی ویرکه چالیشیر .

صنایع نفیسه‌دن هانکیسنه سالکدر ؟ بو سؤاله ویریله‌جك جوابلر دائما وضوحدن عاری قالیر . موسیو مانفرلانك نه اولدیغنی جداً نه کندی تعیین ایده بیلیر ، نه ده دیکری . دها طوغریسی بوذات هر فنه کندندن هوس ، هر ادعایه نفسنده جسارت کوروب ده هیچ بر مدعانی حقیله اثباته مقتدر اوله میان لیاقت مشکوکه اربابندندر . تورکجه ده بر ضرب مثل واردر « هر بویایی بویادی شمدی فستقیسی قالدی » دیرلر . مانفرلانك حالی بو مثلك ضدینه مقارندر . چونکه او ، فستقی یی الوان سائره‌یه تقدیماً بویامشدر . شو قدر وار که یك کوردیکی قدر مائل عطالت دکلدر . بوش طورماز . چالیشیر .. نفیس وغیر نفیس برقاچ صنعتله مشغولدر . برچوق خصوصاتندن کیمسه‌یه برشی سزدرمز . البسه‌نك یتاقلنی ، سوقاقلنی اولدیغی کبی بونده کی صنعتك ده هر دوسته فشا ایدیلیر و ایدیله‌مز اقسامی واردر . صنعتنك کسادملری اولور . فقط اکثر زمان بکلر ، پاشالر

اولمشدی . اصل آدی موسیو دوروله دوفرای
ایدی . فقط نام مؤخری هرکسه ایلککنی اوقدر
اونوتدرمشدی که بوذتك ماقفرلاندن باشقه بر
اسمی بولنوب بولنمدیغنی کیمسه مراق ایدوب
دوشونمیوردی .

ماقفرلان دینلن بوکنیش « پا دوسو » نك
جداً تحف بر مظهریتی وار . بوللی ، راحتلی
ایچونمیدر نه‌در بیلنمز بعض ذوات مکیفاتدن
برینه آلیشیرکی بوکامبتلا عادتا دلداده‌اولیورلر .
آرقه‌لرندن هیچ چیقارمیورلر . اسم جامعه‌نك
بتون مبتلالرینه تعمیمی لازم کلسه بر چوق
« ماقفرلان » افندینك‌ده بزم ایچمزده بولندیغی
کوریلور .

موسیو ماقفرلان « آرتست » مشرب بر
ذاتدر . اوزونجه صاچلری اوزرنده دائما باشنك
برطرفنه‌چارپیلان کناری اکای یموشاق‌شابقه‌سی ،
مسامحه‌لی بر دوکوله طوتدرلمش بیونباغیسی ،
کلیشی کوزل بر صورت آوارده کی طرز تلبسی
کندینك یانه‌سنی تخیلات شاعرانه وصنعتکارانه‌یه
قاپدرمش فکر ومسلکی دربدر بر مشتاق‌محاسن

مخصوصه ایله مخابره‌یی آندیرور حرکاته جرأت ایده‌جکلر حقنده مجازات شدیده اجرا اولنه‌جقدر.

رنجی بیوك برادری دفتونی زوزه‌نجه بعض مسامحه‌لرینه مبنی ریاست عائله‌دن عزل ایله مقامنه کندی قائم اولوب ده خانه‌جه اداره‌ٔ عرفیه‌یی آندیرور صورتده تقییدات فوق العاده اعلان ایتدیکنك ایرتسی کونی، بو قرار انضباطکارانه‌سنك بر نتیجهٔ معکوسه‌یه اقترانی کوردی. چونکه بتون خانه خلقنی شدتلی بر قونترول آلتنه آلدیغی کونك ایرتسی صباحنده لیبه‌یی اوطه‌سنده بوله‌مدیلر. تاقو ولرك قعرلرینه وارنجه‌یه قدر اوك هر طرفی تحری ایدلدی. قیز یوقدی. سره قدم باصمشدی.

۱۳

موسیو ماقفرلان... تحف اسم.. فقط بوتك بر واقتیس اسمی اولدیغی شکلندن آکلاشیلیور. صاحب نام، ماقفرلان دینلن اوربه‌یی صرتندن هیچ چیقارمدیغی، قیش ویاز همان دائما بونکله عرض اندام ایلدیکی ایچون بو اسم ذاتنه علم

— خانملر ! . شمدی بك منفعسیله تفصیل ایده میه جکم اسبابدن دولایی بو اوده تربیه ، ظرافت و نزاکت نامنه دونن بر چوق مسخره لقلره ارتق نهایت ویره رك خانه جه بر نوع اصول زجریه وضعنه یعنی نوعما اداره عرفیه اعلاننه مجبور اولیورم . شویله که : بو خانه ده بولنان قادینلردن هیچ بری بعدما هر نه وسیله ایله اولورسه اولسون نه کیجه ، نه کوندوز سوقاغه چیقه میه جق ، خانه دن تباعدلرینی مقتضی احوال ضروریه وقوعنده بکا مراجعت ایدیله جك ، هر احتیاجکزی تسویه یه اوغراشه جغم . اولجه معارفمز بولنمیان ذوات هله بوخجه جی ، ایشجی قبیلندن مجهول الاحوال هیچ بر فرد خانه یه قبول اولنمیه جق ، بکا معلومات ویرلمکسزین خدمتجیلر وساطتیله پوسته یه ویا صورت خصوصیه ده هیچ بر طرفه مکتوب ، تذکره ارسال ایدلمیه جکدر . کیجه نهایت ساعت درتده خانه درونده لامبالر سوندریلوب هر کس خوابگاهنه چکیله جك ، قرانلقده آچیق پنجره اوکنده سیغاره ایچلمیه جك ، باغچه یه چقلمیه جق ، خارجله هر نه صورتله اولورسه اولسون اشارات

بعض مجلسلرده حاضرونی سکوته دعوت ایچون چینغراق چالمق قبیلندن راجی عائله افرادینه مهم تبلیغاتی اولدیغنی ایماءً ماصهنك اوزرینه بریومروق ایندردی. بودرشتانه مقدمه‌دن مابعد حالی کشف ایله مفتونی برتلاش آلدی. قادینلری راجینك دهشت بیاناتندن صیانت ایچون همان قولاغنه اکیلوب:

— برادر ایکیمز براوطه‌یه چکیله‌لم. بوعائله فلاکتنه قارشی نه یولده تدابیر اتخاذی لازم کلیورسه بوکادائر بینمزده تلاششسزجه، خفیاً قرار ویره‌لم. شمدی بوقادینلره هیچ برشی سویله‌مسه‌ك دها ایی ایدرسك. چونکه بلکه شوساعتده تهوّرله اغزکدن چیقه‌جق برسوز ایلریده‌کی اجراآتمزی اشکاله سبب اولور. هم ده بیوك والده‌مزك کچکین سنّنی نظردقته آلمق لازمدر. معلومیا فلاکت آمیز سوزلرك تأثیری بویاشده برقادین ایچون مهلك اوله‌بیلیر. ادارهٔ مصلحت ایده‌لم دیرکن معاذالله برده عائله‌جه فلاکت دیکره سبب اولمیه‌لم.

دیدی. فقط راجی برادرینك بواخطارینی نظراهمیته آلمیه‌رق ماصه‌نك اوزرینه بر ایکنجی یومروق دها ایندردکدن صوکره:

اولور. اه دردینی ویروب ده درمانی آرامه‌سون..
صوروب؛ وعلاجی او کرمه‌لی اولمازمی؟ دیمشدی.
کوستریلان تدابیر سریعه تأثیریله وسیله خانم
کوزلرینی آچدی. ربیعه‌یی قارشیسنده او صولغون
رنکی، او مأیوس چهره‌سیله کورونجه دمندن
قیزك بتون صفوت ومرارت بیانیله نقل ایتدیکی
ماجرای بدبختانه‌سنی تخطر ایده‌رك کمال تأثرندن
اغلامغه باشلادی. سبب بکانه‌سنی صورانلره:
— بن اغلامه‌یم‌ده کیملر اغلاسین؟..
جمله سندن باشقه جواب ویره‌میوردی.
شکوره ولطفیه خانملر عائله‌جه ایضاحنده مشکلات
اولان برمسئله وخیمه قارشیسنده بولندقلرینی
حس ایتدیلر. بربارداق صود ونه یاریم فنجان
چیچك صویی علاوه‌سندن صوکره تسکین خلجان
ایچون بوباردق تکمیل آغزلری دولاشدی.
صوك یودوم ظرافته قالدی. اوده حصهٔ مسکنه‌سنی
یوارلایه‌رق بوسود ماجرالرینك نهایة النهایه‌ اوجی
چاپان اوغلنه واردیغنی دوشونه‌رك اواقشام
شعباناله اوله جق ملاقات لیلیه سنده عاشقنه احتیاط
توصیه‌سنده بولنمغه قرار ویردی.

بر کچکینالك وقوعه کلمش اولمسندن آزمه بر ایش اولدیغنی آکلامشدی. حتی ربیعه‌نك آلت قانلرده کیزلی، کیزلی کوشه‌، بوجاغه سوقوله‌رق اوکور-دیکنی ایشتدکجه ألنی‌یه صوراردی :

— قیز ألنغو آیو.. . بو ربیعه‌یه نه اولدی؟ نیچون اوکوریور بویله ؟

ألنی تبسمله:

— معده‌سنه بوزولدی. قرننده‌سیسیور .

— قرنمی شیشیور ؟ سویله‌یه‌لم ده قورو فصولیه چوق یمسون.. آج کوزلو.. . نه بولسه طیقنیور...

— کچن کون هکمده کیتدی که علاج آلسون. (انیله کبه‌لك اشارتی ویره‌رك) بوفنالق نه وقت دیـاریده براقه‌جق.. اووقت خسته‌لق قاچه‌جق. ایی اوله‌جق..

ظرافت بوشیشکینلکك فصولیه‌یلی اولمدیغنی اکلایه‌رق برادای مخصوصله دیواره دایانوب کوره‌ك کوره‌ك کولدکدن صوکره:

— آیو.. اونا صل علاج اویله‌او؟ سوروب ده ایچه‌اوکرنمدیمی؟ بلکه برغون‌سکاده بکاده لازم

وسیله خانم اطرافدن کندینه اوزادیلان ایادیٔ تقیدات آلتنده ایکم ایکم ایکله یور ، یکدیکرینه کندلنمش دیشلری آره سندن ، آره صره ، آکلاشیلماز برشیلر خوردانیه یوردی .

شکوره و لطفیه خانملر ایشتدکاری اوصیحه دن ، کوردکاری بوبایلمه دن هنوز قطعی برشی اکلایه-مامشلردی . اوطه ده کی درت کنجك اوچوق رنکلری ، یکدیکرینه قارشی آلمش اولدقلری خشین طورلری ، اندیشه لی نظرلری بونلرك آره لرنده وخیم ، هیجان آمیز بر وقعه جریان ایتمش اولدیغنی افهام ایدییوردی . حقیقتی اکلامق ایسته دیلر . ایراد ایتدکاری بیك درلو سؤاللره قارشی پك مختصر ، غیرمقنع جوابلر ویرلدی . کوروشوب طورورکن بردنبره وسیله خانمه بر فنالق کلمش اولدیغندن باشقه همان برشی سویلنمدی .

ألنی ذاتاً بوایکی سودازده قیزلك سرداشیدی . آشجی قادین ده کوچك خانملرك کیجه سیرانلرنده کی حکمته پك بیکانه اولمدیغندن شمدی شو کوریلن حالك دلیقانلیلرله طاتلی طاتلی پشیریلوب قوتارلمق ایسته نیلن اولذیذ سودا حلواسنك میانه سنده

کیمی صو ، کیمی لیمون، کیمی سیرکه یتشدردی، قوللرینی ، بیلکلرینی اوغوشدرمغه باشلادیلر .
لطفیه خانم صاچلرینی بویامقله مشغول ایکن کورولتی‌یی ایشتمش، صاغ شقاغنك تلوینانی اتمام ایده‌مدن قویشمش، شاشقینلقله الندن براقه‌مدیغی فورچه‌یی اورایه بورایه آقیده آقیده کلمشدی. قادین ننه شکوره خانم وهلةً ایشتدیکی او آجی چیغلق اوزرینه نه‌یه اوغرادیغنی بیله‌میوب تلاشله دکنکنی اله کچیره‌مدیکی ایچون بلا تکا بردبواردن دیکرینه‌ووالطه اوره‌ارق قوشدیغندن کندی کاهنده خیلی مهم برهرج مرج حصوله کتیره‌رك کله‌ - بیلمشدی .
ظرافت تزارتدیغی پاطلیجان طواسندن قشام ایچون شعبانك مزه‌لکنی آیرمقله مشغول ایکن قوللری صیغالی ، اوکی پشتماللی بر حالده اوجاق باشندن کلمش، النده اوتوسنی براقوب قوشمشدی، خانه خلقندن یالکز حسنه ، بیوك والده‌سنك دوردیکی قهوه طاقمندن صاچیلان شکرلری یرلردن طاووق کبی آغزیله طوپلامق مشغولیت مهمه‌سنه دالوب محل وقعه‌یه شتاب ایده‌مامشدی .

بر « ایواه » صدای دلخراشی متعاقباً اغیر بر جسمك سقوط جاندانه‌سنی آندیرر برپالدرتی ایشیدلدی . نظرلر همان بر ر تجسس متألمانه ایله اوطرفه دیکلدی . قولاقلرده ، چقه‌جق دیگر صدالری استماعه موقوف ایکن ز نجی یرندن فرلادی . آناختارنی چویروب قاپویی آچدی . باشی نفتی پاپازه ایله‌قوندافلی ، مور خرقه‌سنك یاطو بیچمی یاقه‌سی برطرفه قایمش ، کوکسی بغری چوزولمش ، ترلکنك تکی قارشی‌یه فرلامش بر قادینك همان یوزاوستی دینه‌جك بر وضعیت غیر منتظمه‌ده یرده یاتدیغی کورولدی .

بو بدبخت ، والده وسیله خانمدی . قیزینك استماع ماجراسنده‌صوك تألمات بیانه ارتقوط قت کتوره‌میه‌رك بی‌تاب تأثر اوراجغه‌یغلی ویرمشدی .

بیهوشلك باشنه اوشوشدیلر . زواللیده بت بکنز لیمون کسیلمش ، نیم کشاده کوزلر سوزولمش ، برقاچ قطرهٔ تأثر یوزندن آشاغی یوارلانیرکن یکدیگریله برلشه‌رك یناقلری اوزرنده اینجه برر سلسبیل یأس پیدا ایتمشدی .

البسه‌سنك بتون رابطه‌لرینی کوشه‌تدیلر .

اوتانمه‌دن عارلانمه‌دن بکا بوافترایی ایتدیکی ایچون
دیلرم باری خدادن اوده طاتلی جانندن بولسون.
(الیله کوکسنی دوکوب ایکی طرفنه چیرپنه‌چیرپنه)
اوخیاسزه نتظار (انکسار) ایدییورم امایا الکزدیلم
سویلیور. قابم سویله‌ییورکه... نه‌یاپه‌یم! . نه‌قدر
فنا آدم اولورسه اولسون ینه قرنمده‌کی چوجغك
باباسیدر . بنی ایسته‌دیکی قدر زمکانسین . . بکا
آلیق دیسین.. صالیق دیسین.. جانك ایسته‌دیکنی
سویله‌سین.. نه حقارت ایدرسه ایتسین ... عیب
دکل یا. . سوییورم . دنیا کوزمده دکل . اونسز
بوجهانك بنم ایچون برپول قدر دکری یوق. . .
بتون ارواحلر قوردلر قوشلر شاهد اولسون
اوندن باشقه‌سنه وارمامغه عهد ایتدم. پیمان ایتدم.
بودنیاده برازکله طوران قادینلر اوبردنیاده
ینه اوارککه ویریلرمش . شمدی وارمازسه‌م
ایله یازین آخرتده بن اونك قاریسی اوله‌جغم .
نکاحمزی ملکلر قیه‌جقلر . . . کندیسی انکار
ایتسین . جناب مولا بیلمیورمی ؟ چوجغمك
باباسی اودر .

اواثناده بالقون قپوسی آرقه‌سندن مدید

بیانه عقلاقلغنی ، زوپیه‌لکی اوزمان براز اکلاردك ظن ایدرم .

ذهندن بو فکرلر کچرکن ارزوی انتقامله راجینك کوزلری پارلدایوردی . مکتوبك مدت قرائتنجه سکوتله کچن زمان اثناسنده زواللی ربیعه‌نك فکروقلبی پك مؤلم خاطراتله صارصلد‌یغندن کوزیاشلرینی مندیلنه سیله‌رك کسیك کسیك دوام ایتدی :

— بو مکتوبده یازدیغی شیلرك هپسنی اکلایه‌میورم . سوزلرینك پك چوغی اوقومشجه ایچه لاقردیلر . عرفانقده بن اونك دنکی دکلم . ایشته بوندن دولایی بو جزیره‌لر باشمه کلدی . بن اکلایه‌مدمسه‌ده نه‌دیدیکنی مراق ایتدم . اکلایانلردن صوردم . بی چوق زه‌کانمش اولدیغنی سویلدیلر . کویا بن عشق دیلنجیسی ایمشم‌ده بکا عنایت اوله دییورمش ، بنی قوغویورمش‌ده بن ینه کیتمیورمشم . . چوجق کندندن دکلمش . . باشقه‌سندن‌مش ایشته ایکی جانله سزه یمین ایدییورم . اکراوندن باشقه برارککله حراملقده بو‌انمدمسه حضرت علی افندیمزك کسکین قیلنجنه کله‌یم .

هر شیده تجدد و تعالی کرك... هر شیئمزی ایجاب مدنیت و زمانه اویدرمغه اوغراشه لم ده عشق و علاقه خصوصنده حالا آبالریمزدن کوردیکمز کبیمی قاله لم؟. بو دور ترقیده ده حالا بانیٔ حکومت سلطان عثمان اول زماننده کی کبی سویشیله مز یا؟ «بالارتجال ازدواج مدنی» تعبیرنده کی نکات مضحکه نك تفسیرینی بکا حواله ایتمکله حقمده پك صریح بر استهزاده بولنیورلك. فقط ضرری یوق.. بویله « أسیری توئل » بویله ظریفانه استهزالره هدف اولمقده بنم کبی دقیقه سنجان عرفاجه بر ذوقدر.

راجینك ده تفکرات منفعلانه سی شویله ایدی:

— سنك همشیره‌ك ده بنم الیمه کچسه حق عفافنه سنده عین معامله ده بولندقدن صوکره شوتذکره کك برصورتنی بالاستنساخ اعتذاراً صوب برادرانه لرینه کوندرسه م عجبا درجهٔ تأثرك نه اولوردی؟ نه یولده مقابله ده بولنوردك؟ صفوتلری بدلالقد جه سنده بولنان بویله والدی قیزلرك عرض واستقبالارینی با یجهٔ آمال شهوانیه ایدنمکده کی بو جناـ یتکی ، هیچ برنظریهٔ حکیمانه یه توافق دکل الك بسیط قواعد عقل و منطقه بیله اویمیان بو خود

رضای طرفینله عقد اولنور بر نوع شرکت عد ایدیور. طرفیندن برنجه‌لزوم‌عقد زائل‌اولورسه انفساخ‌ایجاب‌ایدر دیور. اویله‌یا پك‌دوغری... بوده بر نوع بوشامق دیمك. ازدواجده طلاق وارده‌رابطۂ‌عاشقانه‌ده نیچون‌ولماسین؟ معاشقیندن بری‌دیگرندن صوغوبده ارتق آلویرردیدیکی زمان بو غنایه مقابل - ویشمه‌ده مصراولمق موافق حالمیدر؟ دوزجه‌سی عارسزلقدن، یوزسزلکدن باشقه بر شی دکلدر. بویله سرناشیقلر بر قاچ «عایت اوله» ایله دفع اولمیان مزعج سوقاق دیلنجیلرینه بکزرلر. یازسه‌ده، بوراده بو راحتسزلغی بن‌ده‌چکدم. بوکوکل‌مسئله‌سی‌ایچنده اوقدرجه‌أتلیلری واردرکه حقارتله،تهدیدله‌هیچ بر صورتله اللرندن یاقه‌یی صییرمق قابل اولماز. آفرین بدری بك بونی اویغونسزلقلره قارشی اربابنجه مرعی ولمق اوزره برقاعدۂ کلیه وضع ایتمك ایسته‌مش.. بن‌سنك درجۂذکاکی‌ذاتاً‌ییلك مکتوبکده‌کی «قارتی یاپمزم» ترکیبندن اکلامشدم. ایلك‌ایله بوصوك مکتوبك آره‌سنده‌فکر وافاده‌جه نه‌بیوك بر فرق ترقی وار!.. اویله‌یا

طبیعتله منعقد اولور . قوام لازمنه ایریشنجه
ینه بالطبیعه انحلال ایدر . سودای جبری یه قیامله
برطاقم فجایعه سبب اولانلر ایشته بو حقیقتی،
بوقاعدهٔ طبیعیه یی غیرمدرك طولومباجی مشربلی
جهلادر . سزیده کندیمیده بو کروهدن عد
ایده جك قدر محقر کوردم .

کوکل معشوقه مودوع براماندر .
آنی غصبه قیام بی‌شك خیانتدر .

امضا
المعلوم

مفتون بو علاقه ابرانامه سنی نهایتنه قدر
اوقویبجه هرحرکتنده اثر عوامدن آیرلمق ادعا-
سنده بولنان دنیاده یالکز کندیسی اولمدیغنی
اکلادی. حکمیات عندیه واقوال غریبه سالکی
بوعالمده دها نه ترەللی بکلر وارمش کوردی .
C'est du propre, c'est du بلا اختیار
nouveau دیدکدن‌صوکره کندی کندینه‌شویله
دوشوندی :

— فنا فلسفه دکل . فقط بو قدر درین
حکمیاتدن بزم‌ربیعه نه اکلار ؟ حریف علاقه یی

کوشه‌یه اوطـوروب کلین اولمق بویله بر حال حقیقی بر ازدواجدن زیاده تیاترو صحنه‌لرنده وضع انظار عبرت ایدیله‌جك برقومدیایه بکزه‌مزمی؟ حالا کوستردیککز بوتجاهله‌شاشیورم. باشمزدن کلوب کچن ازدواج طبیعی‌یه بو عصر مدنیتجه *Mariage civil à l' improviste* یعنی «بالارتجال ازدواج مدنی» دیرلر. بومقامده *instantanè* تعبیرینی استعمالده جائزدر. بونك خوورده‌جه ترجمه‌سی «شیپك ایشی اولمه» در. «شیپ سودی» ده بو اصلدن متفرع ایسه‌ده مدلولاً بینلرنده فرق واردر. بومعناده برنجیسی اقوی اخف ایکنجیسی عد اولنور. اجنبی ترکیباتیله اکلاتمق ایسته‌دیککم سوزلرك نه‌دیمك اولدیغنی فرانسزجه‌ده‌کی تجربه‌یله مشار بالبنان اولان مفتون بك افندی اغابککزدن سؤال ایدیکز. او سزه تکمیل نکات مضحکه سیله افهام حقیقت ایتسون. بزم کبی شعلهٔ عرفانیله تنویر افکار اناسه خادم اولانلر ارائهٔ امثال حکیمانه ایچون هرشیده حتی بویله کوکل آلیش ویریشلرنده‌ده اثر عوامه تبعیتدن متوقی اولمیدرلر. عهد سودا، سوق

« حامل اولدیغکز جنینی آره‌مزده بر واسطهٔ تقریبه عداینه‌ك زدواج تکلیفنده بولونیورسکز . معلوم ظرافتکزدرکه عادةً ازدواج چوجق حصو-لندن اول اولور . ازدواج مقدم ، حمل مؤخردر . نظام طبیعی بویله ... بزکی کبی احوال فوق العادهٔ عاجله وقوعنده چوجغك برصلبه نسبتنی یالکز والده‌سنه صوره‌رق تعیین ایتمزلر . بوبابده محتاج اثبات برچوق شیلر دها واردر . کندینه پدرلك اسناد ایدیلان ذاتك بوشرفی بالاطمینان قبولده شرطدر . »

« مدنیت ترقی ایده‌لی ازدواجلرکده انواعی چیقدی . مطلقا هر ازدواج ظن عالیکز وجهله امامی ، مختاری ، محله خلقنی بتون آشی دوستی طوپلامقله ، اطعامله اولماز . قولکز عاجزانه اهل و افکار بسیطه اربابندنم . بویله داغدغه‌لی شیلردن خوشلانمم . آرامزده اجراسنی تکلیف ایتدیککز ازدواج کلدی . کچدی . رضـان طرفیله کلفتسزجه اولدی بیتدی . بو ازدواج طبیعیدن صوکره برده دعوته درنکه دوکونه صنعیسنی یاپمق ، بطنده نسبی نامعین برچوجقله

انهار کبی بر منبعدن بر منصبه دوغری آقار . بو سوداجریانیده منتهای طبیعیسنه ایرشدی . شمدی بنه دست بدست وفق محبت اوله‌رق بر حرکت معکوسه ایله منبعه دوغرینك هوسنی کوسترمك رماده تحول ایتمش بر آتشك تکرار شعله‌ریز اولمسنه انتظار ایدك قیلندندر . »

« بو قدر حقیقت ، بو قدر نصیحت ، بو قدر درس یتیشیر . شمدی مسئله‌نك بر آزده‌اکلنجه‌لی کولنج طرفندن بحث ایده‌لم . حامل اولدیغکزی خبر ویریپورسکز . بو کاهیچ شاشمدم چونکه قادینلرك وظیفهٔ خلقتلری تولیددر . یالکز بو مژده‌نك بکاویرلمه‌سنی‌مناسبز بولدم هله‌چوجغك‌بکا نسبت‌ایدلمسنه‌چوق‌کولدم . ایشته‌کیفیتك‌اکلنجه‌لی طرفی‌بوراسی . مدت‌معاشقه‌مزجه‌کامیاب‌وصلکز اولمق سعادتنك نفسمه انحصارینه قانع بولنه‌ایدم سزی بوصفوتکز حسبیله تقدیس ، کندیمیده بك آزادانه میسر اولان بویوك موفقیتدن‌دولایی تبریك ایدردم . فقط سزك کبی کارسوده‌یه ایرکن باشلایان قادینلرك کوکللرینی عاشقلرینك عددیله تقسیم ایتملی ، خارج قسمت نه‌چیقارسه چوجغك پدرلرینه نسبت کمیته‌سی او اولمش اولور . »

غضوبانه ایله قاشلرینی چاته‌رق بلا تکلم برادرینه اوزاتدی . مأل ورق شویله ایدی :

« خانم افندی !.

«قادینلر بزك جهالت وصقوتلری معلوم جهاندر . فقط مع التأسف سزه اوزون بردرس حکمت ویرمکه نه بنده جسارت ، نه ده بویله بر درسدن استفاده‌یه سزده لیاقت وار . دنیاده بر شکل مؤبدده مکون هیچ بر شی یوقدر . بتون اشیا مائل تغیر وفنادر . محبتی بو قاعدهٔ عمومیهٔ کائناتدن استثنایه اوغراشمق اثر بلاهتدر . بو عالمده عمرینی تك محبته حصراً کچیرمش بر آدم معدوم ایکن بعض سودا زدکان بو محالی بر شکل احتماله صوقمق غیرت بیهوده‌سیله بی قرار بولنورلر.

«فرق سیاسیه‌ده بیله انسانلرك اك احمقلری دائما محافظه‌کار قالمق ایسته‌ینلردر . دکیشملی .. دکیشدرملی .. کائناتك هرشیده کوستردیکی مشرب تبدل وتحوله اویمالی . حیاتك بویله اك بسیط قواعدینی بیلمه‌ینلر یاشامقده چوق مشکلاته مصادف اولورلر . بز یکدیکریمزی سودك . ابتدا ایدن برشیئك انتهاسی بولنمق طبیعیدر . هرفعل

نه‌در دیه بیلنلردن صوردم . چو .. چو . .
چوجق دیدیلر ... آلیقلغمك درجه‌سنه باقمکزکه
(بطنی ارائه ایله) بوزاده‌کی شیشلکك چوجق
اولدیغنی آکلایچه، کندیلرم بردنبره سونجه دوندی.
(حامله)یم دیه کندینه خبر کوندریر کوندرمز
اوده سونجمه اشتراك ایده‌رك همان نکاحمزی قیلی
ویره‌جك ظن ایتدم. (قفاسنه بریومروق دها
اوره‌رق) ناه قفـا بنده ... اوردم دوکمز . نه
بیله‌یم؟.چوجغی طانیمامق، انکار ایتمك اولورمی؟
بنم صاف قلبم بویله فنالقلره احتمال ویررمی ؟..
کندی کوزوکمدی. فقط چوق کچمه‌دن خبرمه
قارشیلق برتذکره کلدی .

ربیعه قورساژینك آره‌سنه النی صوقدی .
قیرمزی رنکی ایپکلی منديله صاریلی بر قاچ کاغد
چیقاردی . بواوراق چوجقلرك درس کتابلری
صحائفی کبی کثرت تماس وقرائتدن عادتا کیرلنمش،
اوزرلرنده تکرلك تکرلك پارماق ایزلری پیدا
اولمشـدی . بونلرك ایچندن برینی چکدی .
راجی‌یه اوزاتدی . اوده محتویاتنی آغیر آغیر
ومکرراً سوزدکدن صوکره کاغدی بر انفعال

بونم ایلك سودام . ونککی صائی سزمش ..
ازبکا کندینی تازه چکدکجه بن فنیلی آلمغه باشلادم .
بن هیچ بر شیئك فرقنده دکلم . چیلدیره‌سی‌یه سویبورم . او وفاسزه یانیورم . شمدی یالوارمق دیل دوکمك نوبتی بکا کلدی . ایسته‌یکك قدر یان ... چیرا کبی طوتوش .. اول ، کبر .. کیمك اوورنده .. اوللری صیقجه صیقجه بولوشورکن شمدی کونلر هفته‌لر کچیور ، یورینی کورمك دکل برخبرینی بیله آله‌میورم . واویله ایتدکجه نه حکمت بیلممیی بتون بتون بر آلودر صاربیور . نه کیجه‌م کیجه ... نه کوندوزم کوندوز . نه یاتدیغمی بیلیورم . نه قالقدیغمی .. نه اویودیغمی .. نه یدیکمی .. نه ایچدیکمی .. بن عادتا بویله برخیال فناره دندم . دنیا کوزومدن غائب اولدی . هر ساعت ، هر دقیقه یوره‌کمده بر خلجان .. بر چارپیندی که سزه تعریف ایده‌مم .

سوزك بوراسنده دیبعه هیچقره هیچقره اغلامغه باشلایه‌رق دوام ایتدی :

— آه چوق کچمدی . قرنمده یوره‌کمدن باشقه برشیئك دها اریناديغنی حس ایتدم ..

برهوسدن باشقه برشی دکلش . دیلك کمی یوق
نه طرفه چویرسه کز دینیور. سز اركاكسکز .
بوصنعتی البته بزدن أیی بیلیرسکز . بورایه
والده سنی کوندروب اللهك امریله بنی زوجه لکه
طلب ایده جکدی. ایشته اك بیوك یالانی بورادن
میدانه چیقدی. ایلریده بویله قاری قوجه اولمق
قرارینی وردکدن صکره تکربنك بیلدیکنی
قولدن نه صافلایه یم بنده کندیسندن هیچ
برشیئ اسیرکه مدم . هیچ برسوزینه اولماز .
دیمدم . (یومروغیله باشنه اوره رق) آه احمق
قحبه دیسه بری بکا ... بویله چوق دوکوندم
اما ارتق پاره ایتمیور . مکرسه او حریف سودا
مطربازی ایمش . بندن اول قاچ قیزه دها بویله
یاپمش ... قاچ زواللینك قانینه کیرمش. بریرینه
طاتلی طاتلی جانم ، جکرم دیرکن بدری بکك
بردنبره (نه وری) دونی ویردی .ایشی کوشتدی.
کوروشمه لری سیرلدی . بولوشمامق ایچون درلو
درلو بهانه لر ایجادینه قالقشدی . مکرسه بندن
بیقمش . بنم خبرم یوق . یاز اوندن اول برقاچ
ارککه دها کوکل ویرمه مدیکه ... نه بیله یم ؟

شیوردق. بوستانلره کیروب مارول ییوردق ،
صنداله بینوب آچیلیوردق .

راجی ایله مفتون « باق نه‌لر اولیورمش ده خبریمز یوق » مآلنی اشراباً آره‌ده بر یکدیگریله تعاطی انظارده بولنیورلر فقط ربیعه حاضر چو. شمش ایکن بتون شو حقائق مؤلمه‌یه وقوف پیداسی ایچون قیزی اورکوتمکدن احترازاً هیچ بر فکر درمیان ایتمیورلردی .

سویلدیکی سوزلرك حرارتی وجودینه سرایت ایده‌رك ربیعه‌نك صولغونلغی زائل ولدی. چهره‌سنه براز رنك کلدی. کوزلرینی مخاطبلرینك برندن دیکرینك یوزینه توجیه ایده‌رك بتون صمیمیت قلبیه‌سیله سویلیوردی :

— سودالم بك افندی محبتمزك باشلانه‌جغنده عشقنی بکا تعریف ایچون نه تعبیر قوللانه‌جغنی ، نه‌سوز ایجاد ایده‌جکنی بیلمیوردی . امان یاربی نه‌دیلر دوکدی.. نه‌دیلر.. بونلرك بیکده برینی شمدی سزه آکلاتمغه قادر دکلم. اونك جانی. . جنانی، مالی. . منالی. . هرشیسی ارتق بن ایدم. مکر بونلر هپ یالانمش. . عشق دیدیکی کیجی

بر قاچ کون کورمسه‌ك بو دار دنیا باشمزه زندان کسیلیردی. سوقاغه چیقوب‌ده بولوشوب کوروشمز ایسه‌ك ارتق او کون ایچ صیقینتیسندن نه یاپدیغمزی بیلمزدك. یالکز کوندوزلریمزدکل کیجه‌لریمزده بونلره منحصر قالدی. رؤیالریمزده بن بدریدن ربیعه خانم ماهردن باشقه برشی کورمز، باشقه شی ایله اوغراشماز اولدق. بربریمزك یاننده‌ن سورتونوب کچرکن یواش یواش اوفق اوفاق خطابلره جوابلره کیریشدك. صوکره آهلریمز واهلریمزله برابر سوزلریمزده اوزامغه باشلادی. کوروشمك ایچون تنها ایزبه یرلره چکیلیردك. محبتمز بیودکجه جسارتمزده آرتدی. «عاشق عالی کور، درت طرفی دیوار ظن ایدرمش» دیین آدم مکرسه نه حقلی سویلمش. بز بویله کوروشدیکمزی، بولوشدیغمزی کیمسه بیلمیور صانیرکن مکرسه هرکسه داستان عالمه بر پارمق بال اورمشزده خبرمز یوق. ارتق کون، ساعت محل تعیین ایدیب بولوشیوردق. عاشقلریمز بی پروا یانمزه کله‌رك چانطه‌لریمزی آنقیلریمزی اللرینه قوللرینه آلیورلر، کویا برعائله‌دن ایمشز کبی دولا-

کیمسه آلدانمسون... صوکی پك فنا اولیور. صوکره انسان کندینی آتەجق قویو. آصەجق آغاج.. بیەجك زهر آرایور.. قارشیدن قارشی یه اشارت فلان دیرکن ایش حرارتلندی. تیزیشـدی نهایت آلو آلدی. کیت کیده سودالیلریمز قارشیدن قارشی یه اشماره، اشـا ته قانەماز اولدیلر. بزه یاقلاشدقجه یاقلاشـدیلر. یانمزدن سـورتونەرك کچرکن قولاقلریمزك دیبنده سوزوك کوزلر ایله مرلدادقلری سوزلر، ایتدکاری رجالر بکا او قدر طـاتلی کلیردی که حظمدن بایلوب همان اورایه دوشـەجك کبی اولوردم. صوکره اسـملرینی ده اوکرندك. بنمکی بدری... ایلبه خانمککی ماهر. بر شـیدن دولایی بربریمزه قارشی بر پارچەجق عناد ایتمش اولسـەق بدری یاخود ماهرك باشی ایچون، آند ویرر ویرمز او ساعتده سینەلریمز، وجودیمز، هر طرفمز کوشـەیی ویرردی. کیت کیده هرشیئمز.. توبەلر اولسون دیمز ایمانمز بو دلیقانلیلردن عبارت اولدی. ایشـته جناب مولا جزامزی ویردی. ارتق کیدنمه‌مز، سوسلنمه‌مز، بتون یاشامامز بونلر ایچون اولیوردی. کندیلرینی

ظاهر عادت بویله ایمش دیه اونلرك بو التماتلرینه
قارشی نه یالان سویله‌یه‌یم بزده صیریتدق .
قیرتدق . . قورشونی چاکتلیسی بنمکی ...
یشیلی بیون باغلیسی لیبه خانمککی اولدی .
اولا اویله آد قویدق . سوقاغه چیقدقجه بن
بنمکنی .. اوده کندینککنی آراشدرمغه باشلادق .
اونلره تصادف ایده‌مدیکمز کونلر ایچمزه بر
صیقینتی باصار ، کوردیکمز کونلریورکمز فرحلار ،
بتون دنیالر بزم اولوردی . کنجلك اغابکجکم
کنجلك ... بر دلیقانلینك بر تیزه ، بر قیزك بر
دلیقانلی‌یه کوکلی آقنجه انسانك یوره‌کی قابارییور .
دنیالره صیغه‌میور . نه اولدیغنی نه‌یه اوغرادیغنی
بیله‌میور ... صوکره‌دن بویله دردلری ، رذالتلری
اولمسه نه طاتلی شی . . نه طاتلی شی تعریف
ایده‌مم . هر کسده کوردك . عادت بویله ایمش ..
دنیانك ذوقی صفاسی بوایمش دیه بزده کولدك
اکلندك . بزده ام جهانك قیزلرینك یابدیغنی
یابدق . کیمسه‌یه برشیجکلر اولمدی . بافکز
بزم باشمزه نه جزیره‌لر کلدی . بندن بتون
تیزلره نصیحت اولسون . بو ایلك طاتلیلقلره

بشریه‌مزی ستر ایچون تربیه نامنه قوللاندیغمز الفاظ ریاکارانه‌دن واکثریا نه کندیمزی نه‌ده مخاطبمزی آلداتمه‌میان کاذب تکلفات کلامیه‌دن عاری ایدی .

زواللی قیز مکتبده آلهی‌اوقورکبی خفیفجه ایکی طرفنه صاللانه‌رق باشلادی :

— استانبولده‌کی دار ، قپالیق اویمزده صیقلیورز . سایه‌کزده براز هوا آلمق، کون کونش کورمك، ییوب ایچمك ایچون شورایه کلیورز . اه عمر ویرسون . تیزه‌م بنی کندی اولادلرندن آییرد ایتمیور . عالمك ایچنه تمیز پاك چیقمق ایچون سوسلو یلدرمه ، آیاق قابی ، باش اورتوسی، شمسیه، هرشی آلیور، یاپیور . کینیورز . قوشانیورز . شوجوارلرده، فارده، جیفته حوضلرده قوش دیاننده‌ن ایلی عالمك قادینلری کبی بزده طولاشیورز . کزیورز . دلیقانلیلر قیزلره‌هیش پیش ایدییورلر . قیزلرده اونلره‌قارشی فینکیر دیییورلر . کنجلرك ذوقلری، اکلنجه‌لری هپ بوندن عبارت . بزده‌ده قاش ایدن ، کوز قیرپان، بییق بوران برایکی دلیقانلی پیدا اولدی .

کوزم یوق . بو دردنی ییوب بیتیرییور . . .
هرشیئی طوغری سویلیکز دییه سز دمندن
زیلغیدی ویردیکزده اونك ایچون سویلیورم .
فقط آه بوماجرا سویلنکله بیترمی ؟ آننه‌م بنی
طوغوره‌جغنه طاش طوپراق طوغوره ایدی‌ده
بو کونلری کورمیه ایدم . بو آجیلره اوغرامیه
ایدم . بودردك بر ساعتی بیله چکیله‌جك شی
دکل اما بیلمم نصل اولیورده مولام ینه صبرینی
ویرییور . . . سز صوص دیسه‌کز بیله ارتق
بن سویله‌یه‌جکم . دروندمه کیلری بتون‌ا کلاته‌جغم .
ذاتاً بن قاچ زماندر دردیمی دوکمك ایچون
قارشیمده اودوندن آدم آرایوردم . فقط
سویلرکن آجیدن ، اوفکه‌دن برشیلر اولیورم‌ده
کندیمی غائب ایدی ویرییورم . لاقردینك
نره‌یه واردیغنی واره‌جغنی دوشونه‌میورم . سوز
آره‌سنده بعضاً صاچمه‌لرسه‌م بنی عفو ایدیکز اغا
بکجکم . . .

ربیعه‌نك شو طرز تلهفاتنده‌کی جدیت ،
صفوت مؤثره وصمیمیت بیان‌مستمعلرینی متأثر
ایتمکه باشلادی . زواللینك سوزلری جبلت

رجی تیزك بو كستاخانه افادهسنه .قابل
پارمقیله رووهلوه‌ری ارائه ایده‌رك :

— اغزكدن چیقانی قولاغك ایشتسون
ربیعه .. صوكره بنی قاتل ایدرسك .. بونی ایی
بل ...

بوتهدیده قارشی ربیعه تیزلق خلقتی مخصوصانندن اولان نزاكتلردن، اندیشه‌لردن، حجابلردن
همان متبری كورینه‌رك جامع حوالیلرنده اركك
چوجقرله قایدیراق، جوز اوینادیغی اثناده‌كی
احوال روحیهٔ طفولانه‌سنه عودتله تبادایی واری
برطور آله‌رق كندیسیده رووه‌لوه‌ره دوغری
النی اوزاتوب :

— بی بونكله‌می‌تورقوتمق‌ایسته‌یورسكز؟
های ونی بكا قارشی صیقه‌جق للر نوردن
قویسون . . .

-- دیمك‌كه سن ارتق كمی آری‌یه آلدك .
اوتانمه‌یی عاری اكمك پینیر ایله‌یدك . هیچ بر
شیدن پرواك قالمدی .

— جانم‌نه اكمك ایسته‌یور.نه پینیر. نه‌ده
باشقه درلو بربیه‌جك . . . بقلوا قایمق اولسه

ربیعه همان فتورسزدینه‌جك برطرز تلفظله:

— اوت . . .

— بو حالك بر قیز ایچون اولومدن بدتر بر فلاکت مدهشه اولدیغنی بیلمیورمیسك؟

— بیلیورم . . بیلیورم . . اما نه‌یاپه‌لم؟ ایشته بر کره اولدی .

— بویله بر قضایه اوغرایه‌جغمه کاشکی کبره ایدك . . .

— کبرمسنی بنده چوق ارزو ایتدم . دوشورمك ایچون چوق چاره‌لره ، علاجلره باش اوردم . لکن اولدیرمه‌ین تکرم ایشته اولدوره‌میور . نه‌دینیر؟ . مراجعت ایتدیکم ابه‌لر . . دوقتورلر باشلرندن قورقویورلر . بویله شیئه علاج ویرمیورلر . بن کندی بیلدکلریمی . . طه یدقلریمی یاپدم . . هیچ برشی کار ایتمدی . هنوز بن ده صاغم . . قارنمده کی ده . . بو فلاکته سبب اولان ده . . فقط بنم ایچون فلاکتك اك بیوکی بونلر دکل . .

— یا نه‌در؟

— او حریفك محبتی . . کندیسندن کوکلمی بر درلو آله‌میورم . .

بربرینی جذب ایتمش آره‌ده قانونك نه ایشی وار؟ قانون ازلی‌یه، قانون بشری ناصل غالب كله‌بیلیر؟ بویله عشق و علاقه خصوصـاتنده قانون آره‌یه كیرمكه اوغراشیورده اوشـدید، اولایعد مواد جزائیه‌سنه رغماً برتأثیر قطعیسی كوریلیورمی؟ كیجه، كوندوز ایشیدیلن كورولن بونجه سودا فاجعه‌لرینك منع وقوعنه مقتدر اوله‌بیلیورمی؟ چونكه طبیعت انسانلرك خادم كیف استبدادی دكلدر. كندی قواننه مخالف اولان شیلری رد وداعما اراداتنده غلبه ایدر. خاقانیك شو:

انجلای رخی یاقدقده فتیل
سوندی قندیل زبور وانجیل

اسكی شعری عجبـا بویكی حكمته تماس ایدر برفكر ایله‌می سویلنمشدر؟

راجی، همشیره‌سی لبیبه‌نك ده قضـای محبته اوغرامش بولنمه‌سندن شبهه‌واندیشه ایتدیكی ایچون حقیقت حالی آكلامق اوزره ربیعه‌یه قارشی اولان ایلك سؤالنی شو صورتله تكرار ایتدی:

— هرایكیكزده سودازده‌سكز. فقط حامل اولان یالكز سنسك دكلمی؟

بر مرارت حسیه ایله درین برسکوته واردیلر .
بووخامت انکیز استجوابك شو مؤلم ایلك سوزندن
دها مؤلم اوله جغنده شبهه قالمیان صوك سوزینه قدر
وارلمق ارتق تحت وجوبده ایدی . مفتون بو مسئله نك
ناموس ، عادات واخلاقه تعلقنجه اولارو خامتنك
تأثیراتندن بتون بتون قورتولامامقله برابر بر
ارککله بر قادین آره سنده واقع اولان شو قباحتك
مساغ قانونی خارجنده کی وقوعندن باشقه ماهیهٔ
طبیعهٔ شکلنده اوقدر بیوك بر وخامت جرمیه
بوله میور ، بناءً علیه کندی کندینه دییوردی که :

— بو خصوصده اصل شایان مؤاخذه اولان
نه اوغلاندر ، نه قیز ، نه ده طبیعت ... انسانلردر .
انسانلر .. بووخامتلری هپ اونلرك وضع ایلد-
کلری قوانین تولید ایدییور . حریت کلمه سی هیچ
بر قوم نزدنده تماملجه اوله جق نقطهٔ تعالیسنه
هنوز ایریشه مدی . برچوق خصوصاتده حریت
سوزی لفظاً موجوددر . مادةً دکل . هر بر خطوهٔ
حریتمزی بر مانعهٔ قانونیه سد ایدییور . بونك یك
فرقنده دکلز . قانون حقوق آخره تجاوز اثناسنده
اثبات موجودیت وحاکمیت ایتملیدر . ایکی کوکل

بیلیورم . فقط برجانی‌یی سویلتمه‌دن حقنده حکم ویرمزلر. قاعدهٔ عدالت بویله‌در. سویلیکز باقه‌لم. حامل اولان هانکیکز ؟

مسئله‌نك آلدیغی بوشکل وخیمه هله‌شوصوك سؤال مبرمه قارشی ویریله‌جك جواب مناسبی تعیین ایچون ایکی قیز غایت سریع طعاطیٔ انظارده بولوندیلر. خلجان بخش اوفاق برآن تردد وقوعندن صوکره ربیعه ، طراز طوراز آلندن آشاغی‌یه دوغری طاغلمش اولان صاچلرینی عصبی بر حرکتله یوقاری ایته‌رك :

— بن !

کلمهٔ واحده‌سیله قیصه‌جه جواب ویردی . سوز کوچك فقط اعتراف یوکدی. تیاترو صنعتکارلرینك صحنه‌لرده حصوله اوغراشدقلری الواح مؤلمه‌نك برصورت حقیقیه‌سی جلوه‌نما اولیور دی. بو درت کشی یکدیکرینك چهره‌لرینه نصب انظاردن توحش ایدییورلرمش کبی کیمی برمدت او کنه باقدی. کیمی کوزلرینی طاوانده، دیوارلرده کزدیردی. اخلاقك لازم‌المحافظه برر کنج آره‌لرنده دوچار انحلال اولدیغی قاعتنی ویرن

بر آن مدهش حلولنده سوزه آتیلمق اوزره شمدیلك سكوتی كمال اهمیتله محافظه یه اوغراشیوردی.

رنجی بر مرضك نقطهٔ وجعنی آرایوب بولدقدن صوكره پارماغنی اورادن قالدرمیه‌رق ثانیه‌دن ثانیه‌یه تضیق بی رحمانه‌سنی تزیید ایدن بر طبیب كبی هر آن مرارت استهزاسنی آرتدیره‌رق دیدی كه:

— نتیجهٔ معاینه‌ده مادام موراليه‌نك ویرمش اولدیغی حب رچته‌سی‌ده بك اوغلنده قانزوح اجزاخانه‌سنده یاپدرلدی. سز بلكه دقته لزوم كورمامشسكزدر، رچته نومروسنك ٨،٤٥٢،٦٣١ اولدیغنی‌ده سزه خبر ویره‌یم. تبدیل قیافتله بك اوغلنه چیقیشكزك اویله دوكه، قوبچه شتراسی ایچون اولمدیغنی آكلادیكزمی؟ مسئله بویله چوجق آلداتیر كبی عادی یالانلرله كتم اوله‌بیله‌جك بر ماهیتده دكلدر. پك آغیردر. پك.. مادام موراليه‌نك رچته‌سیله آلدیغكز كوچك قیرمزی بر قوطو درونده كی حبلرك بدایت حمله‌ده بعض قادینلره عارض اولان بولانتیلری باصدیرمق ایچون اولدیغنه قدر هر شیئی نقطه‌سی نقطه‌سنه

مجهول اوزرینه سوز سویله میوب معلومات صحیحه‌یه ابتناءً سرد مدعیات ایلدیکنی اوزمان آکلادی. نه یاپه‌جغنی شاشیردی. آفالادی، قالدی. بو بداهته، بو حقیقته قارشی حاضر جوابلقده بولنه‌مدی. اطرافده‌کی اشیادن امداد سنوحات طلب ایدرکبی کوزلرینی اوطه‌نك هر جهته دولاشدردی. نهایت اوکنه باقه‌رق ناچار سکوت ایتدی.

دمندبری کندینه هیچ خطاب ایدلمامش اولان ربیعه‌نك کوزلری بیودی. اسمر نونی آچیلدی. فقرالدم امتلا ایدن دوداقلری غلیان حسیاتله، کوچ ضبط اولنور بر ارزوی جوابله اهتزازه باشلادی. احتیاطه دعوت ایچون لبیبه‌نك کوزقویروغیله توجیه ایتدیکی بر نظر مؤثر اوزرینه سکوتده دوام ایتدی. زاجی ایکی قیزك ده جان طمارلرینه باصمش اولدیغنی آکلادی.

بری طرفدن، مفتون آن بآن نزاکتی آرتان شو حالك وخامتنی تزیید اتمامك ایچون هیچ سوزه قارشمیور، آره‌ده بر کوزلری ماصه‌نك ارزنده طوران ره‌ولوه‌ره دوغری بلا اختیار قایه‌رق مداخله‌سنی ایجاب ایتدره‌جك

ارککلره قارشی یالان سویلمك میلی پك زیاده‌در. ایجابنده یالانلری یوزلرینه چارپماز، دها فناسی دوبارلرینه‌اینانمقده‌غفلت کوستریلیرسه‌بوجرأتلری دهازیاده آرتار، بداهة قارشی قویه‌جق بردرجه‌یه واریر... لبیبه‌دده‌دفع تهلکه‌غیرتیله‌بویله برجرأته قالقیشه‌رق فقط‌بودفعه برازرنکی آتمش اولدیغی حالده دیدی‌که:

— اوت کیتدك... یلدرمه‌لریمزه دیکمك ایچون بك اوغلنده براز بهالی‌دوکمه‌لر بکنمشدك. اسمر قدر دییه و لده‌م بو دوکمه‌لری اشترامزه اعتراض ایتمشدی. واللدمی قوشقولاندرمامق ایچون اودن یلدیرمه‌لرله چیقدق. عاشر بکلرده تبدیل قیافتله بك اوغلنه کیتدك. ایشته سبب سیاحتمز بو...

راجی براستهزای غیظ، براشمئزاز مؤلمایله:

— ظن ایدرم که آرادیغکز او بهالی دوکمه‌لر بك اوغلنده أبه مادام مورالیه‌نك معاینه خانه‌سنده صاتیلماز...

لبیبه شمدی صفری توکه تیر کبی اولدی. بکزی بتون بتون آتی ویردی، راجی اغابکیسنك

— اوراده قیافتکزی بالتبدیل سوقاغه چیقمش اولدیغکز کونکی زیارتکزی ؟ ...

ابیبه چهره‌سنده هیچ بر بوزغونلق اثری پیدا اولمقسزین پك طبیعی برجواب طرزیله :

— بوده کثیرالوقوع برحال... بزم اوراده یلدرمه چارشاف دکیشدیرمه‌مز بر ایکی دفعه‌یه مخصوص بروقعه دکلکه.. بوده چوق اولدی... بردنبره بر یره کیتمکه قرار ویررز . حال بوکه قیافتمز اوکا مساعد اولماز. اوکا کوره یلدرمه‌یی چارشافه ویا چارشفی یلدرمه‌یه تبدیل ایده‌رز . عاشر بککلکیلرده قاچ دفعه بزم اوده بوراده قیافت دکیشدیدیلر ...

— عاشر بکك کوشکنده یلدیرمه‌لریکزی چارشافه تحویل ایتدکدن صوکره بو دفعه‌کی تبدیل قیافتکزك برسر اوله‌رق محافظه ایدلمسنی عائله خلقندن بالاسترحام ربعه ایله برلکده استانبوله کچوب بك اوغلنه چیقمش اولدیغکز کونکی سیاحت خفیه‌کزدن بحث ایتمك ایسته‌یورم.

بعض مشوش حرکتلرینه قارشی استیضاحاتده بولوندیغی زمان ادارهٔ مصلحت ایچون قادینلرده

— دیمك كه محبتكزك قطعياً عفیفانه، معصومانه اولدیغنی ادعا ایدییورسكز ...

— أوت قطعياً ...

راجی بر مدت اختیار سكوتله اولا دلغین دالغین اوكنه وصوڭره اوطه‌نك محیطی ایچنده یالكز كندیجه قابل رؤیت بر طقم اشكال مغلقه وارمش كبی یردن طایرانه دوغری بر قاچ دفعه كوز كزدردی. سكوتله كچن شو قیصه مدت اثناسنده دلیقانلیده جعلیتی پك فرق اولنه‌میان بروضع حالمانه پیدا اولمشدی. حتی لیدیه شو حاله آلدانه‌رق برادرینی اقناعه موفقیتندن دولایی درونی كندی كندینی تبریك ایتمكده ایكن راجی یردن بره كوزلرینی خشونتله همشیره‌سنه دیكوب وهلهٔ یارلایی ویرن برحدتله صوردی :

— سز كچنلرده فاریواندهٔ عاشر بكك كوشكنه كیتمشسكز ؟

لیدیه برادری طبیعی حتی خفیف بر تبسمله :

— كیتدك. هفته‌كچمز بر اوورایه دائما كیده‌رز.

كچنلرده دیدیككز نه وقت؟ هانكی كیدیشمزی صوریپورسكز ؟

راجی قورشون قلمیله کاغدك اوزرینه همشیره‌سنك بوادعاسنی قید ایتدکدن صوڭره:

— سویلدیککه نظراً تاریخ مناسبتکز پك اوقدراسکی دکل.. فقط بویکلکه رغماً آره ڭزده‌کی تکلفسزلك پك ایلریله‌مش. ناموس عائله کی استقبالکی هرشیئکی بوله تپه‌لمش یعنی هرشیئی کوزه آلدیرمش اولدیغکه باقیلیرسه بو محبّله کوزلریکك پك قرارمش بولندیغنی آکلاشیلیور.

لیبه رازجسارتنی طوپلایوب باشنی قالدیره‌رق:

— خایرافندم. بن هیچ برشیئ تپه‌له‌مدم. کوزلرم ظن ایتدیککز مرتبه‌ده قرارمدی. ناموس عائله‌مه‌ده بیوك بر شین کتیرمدم.

یالکز کنجلك فوراتیله بر سودایه.. فقط عفیفانه.. معصومانه بر سودایه قاپیلدم. کناهم بوندن عبارتدر. بوقدر بر قباحت بویله بر صوچ همان مرقیزده بولنور. بوحرکت ایلك بنده کورلمیور. بونی بن ایجاد ایتمدم...

راجی دوداقلرینی ایصیرمق صورتیله ضبط حدته اوغراشه‌رق:

بیلیر .. بو ایکی کلمه‌نك ضمننده اکثریا عشق و
سودا مستتردر. سزده‌ده اویله برشی وارمیدی ؟

— اوت ...

— دیمك بر بریکزی سویورد یکز ؟

— اوت ...

— نه‌وقتدنبری سویشیوردیکز ؟

— بو کوشکه کلدکدن صوکره...

— نه زمانلر بولوشوردیکز ؟ کیجه‌می ؟
کوندوزمی ؟

— نه‌زمان فرصت دوشرسه ...

— بو فرصتلرك آره‌سی اوزادقچه مکتوبلا-
شمازمیدیکز ؟

— خایر ...

— مکتوبلاشمامکزه نه مانع واردی ؟

— ماهر والده‌سیله پدرندن چکندیکی بن‌ده
سزدن‌بك زیاده قورقدیغم ایچون مکتوبلریمز اله
کچی‌ویرر اندیشه‌سیله بر بریمزه برشی یازمازایدك.

— دوغری سویله... صوکره‌بوسوزکك
عکسی ثابت اولورسه سن بیلیرسك ها ؟ ..

— طوغری سویلیورم .

یانکده‌کی دایقانلی کیمدی؟ اوحریفی بن طانیمیورم سویله.. شوفوق‌العاده غلیانلی حالده‌بیله اعتدالی محافظه‌یه غیرت کوستره‌جکم. بنم مقصدم حقیقتك تظاهری بعده ایجاب حالك اجراسیدر. قورقمه جواب ویر....

لیدیه اولانجه جسارتی طوپلامغه اوغراشه‌رق:

— قاسم افندی زاده ماهربك...

— بو دایقانلی ایله نره‌ده طانشدیکز؟..

— شوراده بر قاچ کوشك آشیری قومشومزدر.

— قومشومز اوله‌بیلیر... فقط عادت بلده‌مز مقتضاسی بو مملکتده قادینلر قادینله، ارککلر ارککله احباب اولوب قونوشه بیلیرلر. ماهربك ارکك سن قادین.. سز نه مناسبتله طانشوب کوروشه بیلیرسکز؟

لیدیه باشنی اوکنه اکوب برقاچ دفعه متاهفانه یوتقونتدقدن صوکره:

— کنجلك... جاهللك... مناسبتیله...

— کنجلك... جاهللك.. بو ایکی کذر سائق انسانی پك تهلکه‌لی کربوزلره سوروکله‌یه

هر زمانکی صغراسز کبراسز مشکوك دومانلی فلسفهٔ مدیده‌سنه کیریشمك ایسته‌دیکی اثناده راجی اولکی تهدیدینی بر قاچ درجه دها تشدید ایله قطعیت مقصدینی تکرار ایلدی. لبیبه‌یه خطاباً:

— دون کیجه یانکده‌کی او حریف کیمدی؟

لبیبه‌نك دمندن حرارت حجابله دوکولکی ترلر شمدی بو سؤاله قارشی بوز کبی صغردی. تی بکزی بم بیاض کسیلدی. دون کیجه یانده‌کی دلیقانلینك قاسم افندی زاده ماهر بك اولدیغی اوصباح بالمواجهه تبین ایتمش، دها براز اول مفتون بکك استجوابی اثناسنده بو ماهر اسمی بر قاچ دفعه ینه کچمش ایکن حکام عدلیه‌نك بعض معروف مظنونلره حضور محکمه‌ده اصولاً اسماء معلومه‌لرینی تکرار صوروب سویلتمه‌لری قبیلندن راجی، آغا بکیسنك بو سؤالنه نه معنا ویره‌جکنی بیله‌مدی. قیزسکوت ایتدی. راجی جیبندن کاغد قورشون قلمی چیقاره‌رق دیدی‌که:

— شو آنده بزم یکدیکریمزه قارشی اولان موقعمز همشیره ایله برادر دکل بر مستنطقله بر مظنون وضعیتیدر. سوزلریمه جواب ویر.. دون اقشام

وجودی زانغیر زانغیر تتره‌یوردی . رعشه‌دار ، مهیب برصدا ایله :

— ایشته شمدی قونوشـه‌لم . (پارماغیله روولوه‌ری اشارت ایده‌رك) تاریخ ایجادندنبری بك چوق معندلره مرام آکلاتمش ، بك بیوك دعوالر فصل ایتمش اولان شو کوچك آلت بو مسئله‌ده بنم معـاونمدر . حقیقت تظاهر ایتمه‌دن نی‌صو صدرمغه قالقارسه‌کز نوبت کلام بو رووله‌وره کله‌جك ، او بو کون شو اوطه یچنده مبنی مینی فم آتشفشانیله بتون بلاغت مؤثره‌سنی چهره‌لریکزه پوسکوره‌جکدر .

مفتونده خوشافك یاغی کسیلدی . راجی‌بی ، بودلی اوغلانی اوصباح اوطه‌سنه قبول ایله ایشه قارشـدرمش بولندیغنه فوق‌الحد نادم اولدی .

On ne prend jamais deux fois le renard au lacet.

(تلکی ایکی دفعـه طوزاغه دوشمز) مثلنی ایراددن صوکره کوچك برادرینك بك نابجحل کوردیکی شو حدتی تسـکین ایچون حکمای قدیمه‌دن بر قاچینك اقوالنی اوکه سـوره‌رك او

سلسلهٔ کلامی اویله بر وادئ ناروایه سوق ایتدیکز ، بو اوتانمز قحبه‌لره قارشی اوقدر یوموشادیکز که بوراده بیقید بر سامع صفتیله بولنه‌بیلمك هر درلو تحملات فوقنده چیقدی . ایشته عمرمده برنجی دفعه سزه قارشی عصیان ایده‌رك بو ناموس دعواسنی کندیمز جه رؤیت ایچون سزی عائله ریاستندن عزل ایله مقامکزه بن قائم اولیورم.

مفتون بوندینی صندالیه‌دن حدتله دوغریله‌رق:

— برادر سکا آنی تجننمی عارض اولدی ؟

راجی بتون صدای غیظیله باغیره‌رق :

— اوت شو آنده بر متجننده‌ن فرقم یوقدر. سوز دیکله‌مم . اعتراض قبول ایتمم . قرارم قطعیدر . بو ناموس دعواسی ایجاب ایتدیکی اهمیت مرعیه‌سیله بوکون بوراده حل و فصل ایدیله‌جکدر.

کوچك برادر شو صوك سوزلری استیناف قبول ایتمز بر قطعیت متهورانه ایله بیاندن صوکره قیزلره یاقین کلمك ایچون اسکمله‌سنی اوطه‌نك وسطنده‌کی ماصه‌نك او کنه چکدی . پانطالوننك آرقه جیبندن اوفق بر رووه‌لور چیقاروب ماصه‌نك اوزرینه قویدی . بر تأثر شدید ایله

قیزی کیفینه براقیرسه‌ك زورناجی‌یه واریر مثلی‌ده ایشته بوحکمته مبنی وارد اولمشدر . اکر حسی رقیق ، فکری عالی برقوجه‌یه دوشمك بختیارلغنه نائل اوله‌بیلیرلرسه بو ایکی فضیلتی زوجلرندن اقتباس ایدرلر . . .

مفتونك کوزلری ینه نقض عهد ایدن برادرینك یوزینه دیکلدی . فقط بودفعه‌راجی‌ده کوزلرینی یومش ، آغز کوپورمشدی . دلیقانلینك وهلةً پیدا ایتدیکی بو انفعال شدیده قارشی مفتون شاشیردی . قیزلره ایسه عادتا خوف وخلجان طاری اولدی . راجی اوطانمقین تأثریله :

— برادر بن‌ده بونیزلرك بیوکی‌یم . کندیلرندن بر ایکی شی صورمق صلاحیتی بن‌ده حائزم . عائله‌مزه عائد بوناموس مسئله‌سنی عادتا برمضحکه‌یه چویردیکز . ذات مسئله‌نك بوکونا حکیمانه ، فیلسوفانه‌دها طوغریسی لطائف پردازانه تعلیلاتنه ، تفسیراتنه تحملی یوقدر . ناموسله اوینامیالم . بوکا ایله شقه ایدیله‌مز . بو استجوابه قارشیلامق ایچون اولجه سزه سوز ویرمشدم . فقط سز

مفتون — دیمك كه فكر و حسی سنجه معلوم اولان بر ذاته وار ه جقسك . . .

لبیبه — . . . . .

لبیبه‌نك بو سكوتی مفتونك فوق الحد ممنونیتنی موجب اولدی . چونكه سكوتك اقراردن كلدیكی برجه ضروب امثال مشهوره‌دندر . فكر و حسی لبیبه‌جه معلوم اولان ذات كیم اوله بیلیر؟ شبهه‌سز قاسم افندی زاده ماهر بك . . دیمك لبیبه ماهره وار ه جق . . . قیزك بو املی مفتونك پلاننه تماميله توافق ایتدیكندن همشیره‌سنی اور كوتمه‌دن اغزندن بو مقصدینی تنویره كافی سوز آله بیلمك ایچون دیدی كه :

— سنجه بویله حسی حسكه ، فكری فكریكه موافق بر زوج منتخب وار دیمك؟ .

لبیبه بو سؤاله قارشی مقرانه أزیله‌لر بوزوله‌لر اظهار ایمكله ایكن اوته‌دن راجی بر دنبره یوصر وغنی دیواره اوردرق :

— بزم مملكتمزده قوجه‌یی قیز دكل والیلری انتخاب ایدر . حس و فكره كلنجه قیزلریمزك حسلری بك عامیانه ، فكرلری ایسه مفقود كبیدر .

— اك صوك ترقيات فنيه يه تطبيقاً دوشونن علماى متأخرين بيله ايجاب زمانه اويغان محصولات فكريه لريني آچيقدن آچيغه ميدانه قويمقده دوامده اولمقده اولدقلرينه كوره ياشامقده دوچار مشكلات اوليورلردر. سنك كبي زواللى بر قيز بويله بر مملكتده دوشونديكي صورتده ناصل ياشايه بيلير؟ . سنى يارين او بر كون بر قوجه يه ويره جكلر . مادام (دانيه ل لزوئور) ياخود (ژيپ) كبي دوشونن برقيزى بوراده زوجه لكه قبوله كيم جسارت ايده بيلير؟ مملكتمزك شيخ وشاب متدنيلرى كبي دوشونمديكم ايچون بنم آديمى آلافرانغه ، زوبه ، شيب سودى قويمشلر ... بربرلرينه اسناد ايدوب طوردقلرى شو متدنى ، ارتجاعيون تعبيرلرينك معنى حقيقيسى نه اولديغى ، عجبا ايچلرندن بر بيلن وارمى؟ بو عصرك سلسبيل افكار مترقيانه سى جريانه از چوق ضد دوشه جك فكر بسلينلرك جمله سى بنم نظرمده ارتجاعيوندندر .

لبيبه — بنى كيمسه زوجه لكه قبول ايتمه سون . بو هيچ امورمده دكل . . . باقه لم بن فكروحسى نيچه مجهول بر آدمى زوجه لكه قبول ايديورميم؟

قالهٔ حکمایه نسبتله فکراً پك گیریده بولند.
قلرندن یکی برفکر هرنه‌قدر مفیدده اولسه پك
چابوق طرفدار بوله‌میور. هر یرده اهالینك بو
جهالتی او مرتبه‌ده‌در که متفننین، متفکرین علما
هر دوشوندکلرینی دوغریجه سویله‌مکدن بیله
چکینه‌رك سوزلرینی دائما اهالینك روش تفکراتنه
ملایم دوشه‌جك عادیاتله مزج ایتمك مجبوریتنده
بولنیورلر.

راجی کندی کندینه دیدی که:

— بو آغا بکمی، فکرلری باجان آشمش،
طرز حیاتلری بولندقلری مملکتلرك عاداتیله
طبان طبانه ضد بولنان جوشقون گروهی ایچون
بر دارالفنون، دها دوغریسی بردارالجنون باباها
کشاد ایدوب‌ده اورایه فخری معلم تعیین ایتملی.
اوراده کرسیٔ خطابته چیقارق اقشامه قدر بو
عندی فلسفه‌سنی تمهیداً دیرلانسون دورسون...
بو آدم باشقه برایشه یارامازه. شمدی بو سوزلرك
صره‌سیمی؟ قیزلر یوز گوز اولدی گیتدی. بو
ناموس عائله مسئله‌سنی کبازه ایتدی براقدی.

مفتون سوزینه منشرحانه دواملە:

آره‌سنده شرائط اجتماعیه‌جه بر مقایسه یاپمق دکلدر . برخرسز چاوب اکل ایتدیکی برشی حقنده فوق العاده برر اشتها حس ایتمش اولدیغی سویلنکله قانوناً جزادن قورتوله‌ماز . اقشام کوردیکمز ذاته نظراً ایکیسنی ده آغاجه باغلایوب شوقیزلره مکمل بر صوپا چکملك لازم کلیرکن قادینلرك رجال الندەکی مظلومیت، مغدوریتلرینه دائر انجق ایکی اقران قیز آره‌سنده قونوشوله‌بیله‌جك توهاتی بونلرك اغزندن معذرت مقامنده استماعه تحملکزه تعجب ایدییورم برادر . شمدی مورالی ، فلسفه‌یی براقکز افندم ایش باشقه ...

مفتون بك کوچك برادرینك بو مداخلهٔ مزعجه‌سنه قارشی لاحول مقامنده برایکی دفعه باشنی صاللادقدن صوکره سکوتی آمر اوله‌رق شهادت پارماغنی دوداقلرینك اوزرینه کوتوردی . بعده لبیبه‌یه خطاباً :

— هر بر فکر مترقیانه‌نك بر جای تطبیقه وضعنده زمان و مکانله موافقی شرایطه‌سی نظر دقته آلنیور . انسانلرك عمومیتی دائماً یوکسلك دوشونن زمرهٔ

طبیعتله بر مغلوبیت حسیه‌ده بولونور ایسه‌م بنی
ناموسسزدر دییه سوقاغه آتمق ... تپه‌مك ...
اولدرمکمی ایجاب ایدر؟ .. سز برقادینه قارشی
عین حسده بولوندیغکزدن دولایی نفسکزی
بویله لوم وتقبیح ایتمك هیچ خاطریکزه کلیورمی؟
مفتون درشتی سیماسنی درحال طاتلیلاشدیره‌رق:
— باق یاورم لیبیه الك آمانسز طمارلریمه
باصیورسك ... اوت بویله مهم جدی برمسئله‌یه
ریا ، کذب قارشدرمق ایسته‌مم. قادینلرك بتون
قیوددن روحاً، فکراً، معناً، مادةً *Emancipin*
آزاده‌سر اوللری ایچون کتابلردن اوقویوب
سکا آکلاندیغم اقوال هنوز بوراده ، بزم
مملکتده برر جای تطبیق بوله‌ماز . دها بوکا
اوروپاده بیله موفقیت تامه حاصل اولمه‌مدی .
بحثك بك تهلکه‌لی برمنصبه جریان پیدا ایتدیکنی
کوره‌ن راجی صیقینتی وصبرسزلغندن اوزپارماغنی
بر برینه کندله‌یوب چیتلاته‌رق یرنده اوطوره‌ماز
برحاله کلدی . بحثه قارشمق ایچون قیورانمغه
باشلادی . نهایت طیانه‌میه‌رق :
— افندم کیفیت شرق وغرب قادینلری

مفتون — پك اعلا!.. پك كوزل!..
بزم آرادیغمزده ایشته بو.. بو سوزلریكك صحتنی
اثبات... اوت كیجه یاریسی یانجی بر دلیقانلی
ایله قیرلرده دولاشوب سوء شهرت قازانمش خانه‌لره
كیروب چیقمه‌نك عفتشكنانه بر حركت اولمدیغنه
بنی اقناع ایت...

لبیبه — مادامكه هرشیئ دوغرو سویلمكه
بنی اجبار ایدییورسكز. عفیف بر تیزك بیوك
برادرینه قارشی افشاسی بادئ محجوبیت اوله
جق عیب اوله‌جق بعض حقیقتلری سویلمه‌مه
مساعده بیورمكز. چونكه سز محدود فكرلی
اركلكلردن دكلسكز. هر فعلك بر سبب، بر
سائق تأثیریله وقوع بولدیغنی دائما بزه ایضاح
ایدر طورورسكز..

مفتون هاى هاى.. هرشیئی سویلیه
بیلیرسك.. مقصدم تماميله حقیقتی اكلامق..

لبیبه — مادامكه هر فعلی بر سبب طو.
غورورمش... بنم كنجلكمی.. حسمی،
قادینلغمی چیون نظر اعتباره آلمیورسكز؟
(برادر كیكلیه‌رك) بر دلیقانلی یه قارشی سوق

بو سوزلرینی‌ده تنویر افکار نسوانه خدمت عد ایدردی .

راجی لیبه‌یی اساس ادعاسنده دکلسه‌ده اغا بکیسنك خفته‌ قارشی اولان بو اتهاماتنده حقلی بولدیغندن محجوبیتندن دیشلریله طرناقلرینك اوجنی قوپارمغه باشلادی .

مفتون قاشلرینی چاتوب سوزنده دوامله :

— وای همشیره . . دها شمدی آغلایه صیزلایه باشکی یوقاری قالدیره‌میه‌جق قدر بر محجوبیت ایچه آتیده‌ازیلوب طورورکن نه‌چابق آچیلدك . . تنویر فکریکزه خدمت ایچون بلکه بر رومانده کورمش اولدیغ اوسطرلری سزه اویولده تفسیر ایتمش بولنه‌یم . فقط روما - نلرده‌کی تهلکه‌لی مخیلاتك حیاته تطبیقی نصحتنده بولوندمی ؟

لیبه — بنده‌کز رومانلرده‌کی وقوعاتی حیاتلره تطبیق ایدن آشفته ، دلی قیزلردن دکلم . جرمی قباحتمی پك اعظام ایدیورسکز . ظن ایتدیککز درجه‌ده جانیانه ، عفتشکنانه بر جرکتده بولنمدم .

غربدن دها بیوك بر مقیاسده حکم سوریبور . مناهل ، بیکار هر ارککك تسکین هوسات شهوانیه ایچون کوزه آلدردیغی - جنتلر ، سفاهتلر ، نا مشروع محبتلر ، وجدانی جنایتلر هپ اکانجه نامی آلتنده عادتا مباح عد ایدیله‌جك برر صورت تلقی کوریبور . تعبیب دکل بو حاله تعجب ایتمك بیله کیمسه‌نك عقله کلیور . قادینلرك سودا خصوصنده الك اوفاق بر هوسه تبعیتلری اعظم جنایاتدن عد اولنیور . بو امرده کی غالبه برعکس یعنی قادینلرده اوله ایدی ، دنیاده فحشخانه نامی ایشیدلمز ، بتون انسانیت راحت ایدردی . . .

مفتونك عقلاجه تضییقی اوزرینه لبیبه اولا تیترروب بوزاره‌رق حجاب کوز یاشلری دوکدن صوکره بو صورتله طاشمغه ، تظلمه باشلادی . لبیبه یالان سویلیوردی . مفتونك اکثریا اوقودیغی کتابلردن بویله بی سروبن احکام چیقاره‌رق بو نوع اقواله قیزلر اوزرنده کوستره‌جکی سوء تأثیراتی اصلا دوشونمکسزین معلومات فروشلق داعیه‌سیله ساعتلرجه دیرلانیرده

بویله دیمك ایجاب ایدییور. باشقه‌قیزلرك اکلنجه عد ایتدکاری برفعلده بن بولونجه بوحرکت اك اعیر جزاری مستلزم برجنایت.. برناموسسزلق اولیوریبور . . .

مفتون — وای کیجه‌یاریسی ایالك دایقانیسیله دسپینو کبی واسطه‌جی برقادینك خانه‌سنه قپامق برقیز ایچون ناموسسزلق دکیلدر؟

ایدیه — سز کنجلرده مشهور بر رومانده اوقویوب ده تفسیر ایتدیککز سطرلری اونوتدیکزمی؟

مفتون — (شاشیره‌رق) اونوتدم . بن هر کون بیك نوع شی اوقور هر اوکه کلنه درلو تفسیراتده بولنورم . نه ایمش اوسطرلر؟

ایدیه — عشق ادامهٔ نسل ایچون طبیعتك انسانلره تسلیط ایتدیکی بر حس شدیددر . بو حسك نامشروع صورتده‌تطمینی ارککلر ایچون عادتا بر نوع ظفر عاشقانه قادینلر ایچون ایسه عفو اولنماز بر یوز قاره‌سیدر . مسئله بیطرفانه تعمیق ایدیلیرسه بو حکمده نوع رجالك بیوك بر حقسزلغی کوریلور . بو حقسزلق شرقده

اولدقدن صکره .. دیمك ایسته‌یورم ... فقط ..

مفتون — ای ؟ فقط ؟

لبیبه — بو صورغو سؤاللر بکا پك آغیر کلیور .
بونلره هیچ لزوم یوق ...

مفتون — او حالده حقیقتی ناصل اکلایه‌لم ؟

لبیبه — ذکاکز ، فراستکز ، عرفانکز ایله ...

مفتون — بن قاجی ، رماجی ، قیچی دکلم ..
بویله آغیر ناموس مسئله‌لرنده یالکز اسه استکناه
کیفیتله اکتفا اوله‌ماز .

لبیبه — رجا ایدرم افندم ... ذهنکزدن
عائله‌مده نه قدر آغیر فاحشه‌لر فرض ایده‌بیلیرسه‌کز
ایدیکزده تك بنی بو آجی استنطاقکزله اولدیرمیکز ،
باشقه بر اولوملا هلاك ایدیکز . جرمم ... هر جزایه
راضی‌یم ...

مفتون — (بیوك بر استغراب ایله) دیمك که
لبیبه شمدی ، سنك عائله‌کده الك آغیر اسنادات ،
فرضیات جنائیه‌ده بولنمه‌مزه رضا ، تحمل کوستریورسك .. بو اعترافلك بکا دهشت ویریور ..
بو درجه‌ده محو اولمش بر قیزمیسك ؟

لبیبه — عائله‌مده کوستردیککز شدته قارشی

كندی حسابمه بویله بر رذالتی نفسمده قبول، تجویز ایدییورم. سزه نه اولیور؟ دییورایسه‌ك بو ظنكده خطا ایدییورسك. چونكه سن هنوز بزم وصایتمز تحتنده بر قیزسك. بو ماجرادن بزه ده بولاشدیردیغك حصهٔ رذالتی تمیزله‌مك ایچون عائله‌ك نامنه هر شیئی دوغریجه سویلمكه مجبورسك. قناعتی اساسندن بیله‌لم ده اوكا كوره چاره دوشونه‌لم. صاقلامه ایله، سكوتله بر جرمك ماهیت وخیمه‌سی تنقیص ایدیله‌من. سویله‌یه‌جكسك لبیبه... لاعلاج سویله‌یه‌جكسك.. باشقه چاره یوق...

بو اصراره قارشی لبیبه خانم مندیلی براز یوزندن چكوب دموع یأس وحجابله پرده‌دار كوزلرینی برادرلرینه عطف ایده‌رك ضعیف جبری بر صدای مسترحمانه ایله دیدی كه:

— سویله‌یه‌یم. امریكز باشم اوزرینه. سویله‌یه‌یم.. بو رذالتمدن عائله‌مه صیچرایه‌جق لكه‌یی قانمله تمیزلمكه حاضرم... ایش بر كره بو مرتبه‌یی بولدقدن صوكره حیاتمك بكا لزومی یوق..

مفتون — هانكی مرتبه‌یی؟

لبیبه — رذالتم نظریكزده بو درجه آشكار

فقط مفتون انتظام استجوابی خللدار ایتمامك ایچون ربیعه‌یه :

— بن صوص . سکاده نوبت کلام کله‌جك ... بن سوزی کیمه خطاب ایدیورسه‌م جوابی او ویرسون . دیدی ...

امینه‌نك سؤال واقعه جوابنه بر مدت انتظار اولندی . قیزك ینه هیچقریقلردن ، مندیل ایله یوز قپامه‌دن باشقه برحرکت کورولمینجه مفتون برتأثر مستهزیانه ایله :

— کیجه یاریسی تنها تارلالردن ماهر بکله قول قوله فینك آتارکن هیچ حالکده شمه حجاب یوقدی . بن او هوپبالغکی بر کره کوردکدن ، او رذالتك نظرمده تمامیله ثابت اولدقدن صکره شمدی کوستردیککك شو صنیعهٔ عاره‌نی ایناندیره‌بیلمك ناصل قابل اولور ؟ اقشامکی رذالتك شمدی برده ریا ، صنیعه علاوه‌سیله نظرمزدن بوسبتون دوشه‌جکنه باری ایشلدیککك جرمی اعتراف ایده‌جك قدر مردانه برحرکتده بولن .. قباحتکی بوصورتله تخفیفه بر یول آرا ... بو کون سویلیه‌جکسك ... مطلق سویلیه‌جکسك ... بن

ره‌رك خفیف خفیف هیچقریقلرله اغلامغه باشلادی .
مفتون دواملـه :

— برقیز منزلهٔ عاره دوشمزدن اول اغلا-
مه‌لیدر . سقوطدن صوكره كوزیاشی بونوع
كناهلری تمیزله‌یه‌مز . وخامت خطاسنی آكلادیغی
آنده كوزیاشی دوكن قادینلر چوق كورولمش .
فقط بیلمم بویاشلرله لوث ماضیلرندن قورتوله بیلمش
اولانلره تصادف ایدلمشمیدر ؟

لیبه‌نك هیچریقلری دهازیاده صیقلاشدی .
بری یاندن ربیعه ذاتاً دیك طوتدیغی باشنی حیرت
آور برجرأتله بوسبتون دیكلشدیروب دیدی كه :

— ایشته اوسویله‌كه صیقیلیور . بكا صوریكز .
ایلدر عجبسزجه سزه هرشیئی اولوب بیتدیكی كبی
آكلاته‌یم ...

لیبه برمدت تعطیل بكا ایله شویله برازباشنی
قالدیروب مندیلك آره‌سندن بوجرأتنه قارشی
رفیقه‌سنك یوزینه باقدی . بونظرنده « ادعشقنه
آلدیغمی بولدیغمی سویلیوب ده بنی محو ایتمه »
مألنی اشراب ایدن درین برمعنای استرحام واردی .

کورديکمز قاسم افنـدی زاده ماهر بکله نه زماندنبری مناسبت عاشقانه‌ده بولونيورسکز ؟

بوسؤاله قارشی لبيبه قپ قيرمزی کسيلدی . باشنی بتون بتون اوکنه اکدی . هيچ برجواب ويرمدی . مفتون برمدت بکله‌دکدن صوڭره :

— نيچون سکوت ايدييورسڭ ؟ بوسکوته عار وحجاب معناسی ويرسه‌ڭ بو فضـائلی حائز يعنی عارلانان اوتانان برقيز کيجه يارپلرنده‌ايلك خوارده دليقانليسـيله أل أله قول قوله — اوت تلفظی بيله بکا مشکل کليور .. . لکن نه چاره ثبوت حقيقت ايچون هرشیٔ دوغری سـويلمك لازم — صارماش دولاش اوضاع بی‌ادبانه ايله ايله قيرلره چيقار ، عفيف بر ارککك بيله‌دخولدن حذر ايده‌جکی دبدبو قادينك خانه‌سنه‌قاپانيرمی؟ ايشـته کوريـيورسکز که اوينـاديغکز بو بی‌ادبانه سـودا قومه‌ديـه‌سنڭ صورت جريانـنه بوسبتون بيکانه دکلز . براز معلوماتمز وار . سزك ايچون دوغری سويلمکـز باشقه‌چاره‌يوقدر . جواب ويره .

لبيبه جواب اوله‌رق قورساژينڭ آره‌سندن اوفاق کتن منديلی چيقاردی . کوزلرينه کوتو -

خانملر کلدیکندن اول سز بنم ذهنمی دولاشدیرییور-
سکز. سکوتکزی رجا ایدرم برادر. (قیزلره
خطابنده دوامله) سزه قارشی هر نه قدر نزاکت،
انسانیت ابرازینه قرار ویرمش ایسه‌ك‌ده نه
آداب معاشرت، نه‌ده دنیاده‌کی قوانین مدنیه‌نك
هیچ‌بری بوکبی احوالده بوسبتون صورت لینه‌ده
معامله‌یی آمر اوله‌ماز. اوت بوکا هیچ برقانونده جواز
یوقدر. مسئله‌نك ناموس عائله‌مزه، وعفت ذاتیه‌کزه
تعلق جهتیله عریض وعمیق تدقیقی ایجاب ایدیور.
هرایکی طرفك یوزینی قیزارته‌جق بو ماجرانك
بعض موادی حقنده خواه‌ناخواه سزی استجوابه
مجبورم. بویوك خطا کزك وخامتنی برازتخفیف
قابلسه اوده انجق سزه صوره‌جغم سؤاللره
طوغری جوابلر ویره‌کزله ممکن اوله‌بیلیر.
شمدی‌یه قدر آکلایه‌مامش اولدیغکز قیمت
عصمتکزی باری بو نقطه‌ده تقدیر ایده‌رك هر
ایکی طرفی‌ده بیهوده مزعج یورغونلقلره دوشور-
مامك ایچون طوغری سوزدن آیرلمایکز . . .
ایبه سندن باشلایورم. بوکیجه سزی برلکده

استغنا حاصل اوله‌جق مرتبه‌ده حال صلاحه تقرب ایده‌مامشلردر .

مفتون سوزی بووادئ تطویله‌سوق ایدنجه کندینی بو دعوانك مدعئ عمومیلکی مقامنده فرض ایدن راجی ارتق سکوته تاب آور اوله‌میه‌رق برتنبیه مهم مقامنده دیدی که :

— اغابك جسارتمی عفو ایدرسکز . کال تأثریکزدن اطنابه دوشویورسکز . شمدیلك ایشلك آداب معاشرته ، حقوقه ، فلسفه‌یه ، آلافرانقه‌یه ، آلاتورقه‌یه تعلق ایدن جهاتندن صرف نظرله طوغریدن طوغری‌یه روح مسئله‌یه کیریشسه‌کز دها موافق اولور . چونکه کوچك خانملر افشامدن معناً ومادةً یورغون دوشدیلر . زوائد کلامله ذهنلری دولاشه‌جق . بو کیفیتك الك مهم نقاطنه اجوبهٔ لازمه اعطاسنده شاشیره‌جقلر . .

کندندن براستفسار وقوع بولمدقجه سوزه قارشمیه‌جغی حقنده ویردیکی سوزی دها ایلك خطوه‌ده نقص ایدن راجینك یوزینه حدتله باقه‌رق مفتون دیدی که :

— بلا لزوم سوزه مداخله‌کزله کوچك

جنیت مهیبه‌سنی طوپلایوب ، قیزلره هراس بخش اوله‌جق اطوار مؤثره اخذینه‌اوغراشه‌رق آغیر آغیر فتح دهان حاکمیتله :

— کوستردیککز ناموس شکنانه جرأتله بزی یعنی بتون عائله‌کز افرادینی غایت مشکل بر موقعده براقدیککز . استقبالکزی بیوك بر مهلکه‌یه‌دوشوردیککز .. سزه قارشی کوستردیکم مساعداتی سوء استعمال ایتدیککز . بو کبی تعفکارانه‌معاملاته‌دکریککز اولمدیغنی اکلاتدیککز . هربستانکه‌عفت‌سزلکی هنوزفارق‌بولنمدیغکزی کوستردیککز . بو کون شو جنایتکزه قارشی بر طائفه قابا ، وحشی ، بابالر ، قرداشلر ولیلر کزی حققکزده‌ضرب‌وشتم‌نوعندن‌معاملات‌شدیده‌یه قالقیشمیورز . سزك‌حدادب‌وعفتی‌تجاوزکزه‌مقابل ایشته سزه آداب معاشرت ، دائرهٔ مدنیه ونزاکتدن‌خارج برسوزسویله‌میورز . لکن‌بوکونکی اقوام متمدنه‌دن الڭ مترقیلرینڭ بیله برر قانون جزالری ، محبسلری ، زندانلری ، جلادلری واردر . انسانلر هنوز بوقبیلو اسباب تجریه‌دن

ساعات الیمه زواللی نی خیلی صولدیرمش، وجهنده درین یورغونلق ایزلری بیراقمشدی.

ربیعه دها صولغون، دها بیتکندی. اونده کی آثار تعب سیماسنده دها واضح، دها الیم کولکه‌لرله چیزدیکی مدید، شدید اضطراب قورطنه‌لرینه ترجمان بیان اولیوردی. نقطه بونك حالنده ذره قدر اثر محجوبیت یوقدی. عادتا خصملرینه میدان اوقورجه‌سنه برجرأت نظرله کوزلرینی آچمش اطرافنه باقیور، هر کیمله اولورسه اولسون مجادله‌دن، مخاصمه‌دن چکینمیه‌جکنی، همان فوران ایچون بر کوچك اشارته منتظر اولدیغنی افهام ایدر، آرتق اضطرابا تنك صوکنه کلمش، برشیدن پرواسی قالمامش، مهیای عصیان بر مظلومك توکل نومیدانه‌سیله اکلاتیوردی.

بو قیزلرك چهره‌لرندن استنباطاً احوال معنویه‌لرینه دائر ویردکلری ایلك حکم عاجلده مفتونه راجح آلدانه‌رق لیلی‌یی دها سرنکون یاس، دها مقهور ندامت بر حالده بولدیلر. ایکی قرداش بو حقیقت الیمه‌یی یکدیکرینه فهم ایچون بر مدت درین درین تعاطی انظار ایتدیلر. مفتون بتون

كيردى . قاپلامه‌لره سورتونه سورتونه يوريدى ،
قولاغنى قپويه ياپشديردى . ازدواج حقنده وقوع
بوله‌جق بو الأفراطه استهزاجه قارشى زبيده‌نك
بر ترس جواب ويرمسى احتمالندن‌ده پك قور-
قيوردى . قيزنده قاچ زماندر كورديكى نشئه‌سزلكى ،
طوراغولقى ، علاقه‌سزلقى كيدنجه بر طاقم يالكش
ظنلر ايله تفسير ايديوردى ، هپ حكملرنده ياكيلور ،
قيزينك سقوط مدهشنى تفرسدن پك اوزاق
بولنيوردى .

١٦

ايكى قيز اوطه‌يه برادرلرينك يانه كيرنجه
عادتا بر مقنون طوريله ديوار كنارنده‌كى صنداليه‌لره
يان يانه اوطورديلر . ايكيسنك حالنده بر محجوبيت
اليمه واردى . اوقدر ، ماحجوب رسمى آلتندن
صاچلرينك بيم برلرندن شقاقلرينه طوغرى
ترجيلر ايله تماميله شمدى . برادرلرينك تقبيحكارانه
انظار ايله نالاقيدن صيقلدقلرى ، قورقدقلرى ايچون باشنى
قالديروب ده يوزلرينه باقه‌ميوردى . . كچيرديكى

تقویت و یا بیلمیرسه او مرتبه‌ده حسن تفسیر ایتدی . مقتولده زیمه‌یه قارشی بر محبت اویانمش اولدیغنی قطعیاً حکمه قدر واردی . او صباح همشیره زاده‌سنك ایکی قیزی بردن بویله اسرار انکیز بر صورتده وطه‌سنه دعوت ایدوب ده قبولری کیلیدلمسی ازدواجك تعجیلی ایچون بینلرنده بر مصاحبت محرمانه عقد اولنه‌جغنه عطف ایتدی . چونکه آلافرانغه ازدواجلرده سوزی ویلردن اول قیزلرك کندیلریله کیشمك عادت اولدیغنی براز ایشتمشدی . سوئجدن قادینك اتکلری دیل چالیور ، عادتا باصدیغی یری بیلمیوردی .

وسیله خانم بو سعادت محسوسه‌سنی واضحاً عیاناً سمع حقیقتیله‌ده ایشیدوب بتون محظوظ ومنبسط اولمق ایچون خارجدن قولاغنی ویره‌جك برده‌لیك ، اوطه‌نك بر یوقفه‌طرفنی آرادی .

بونیتی کیمسه‌یه حس ایتدیرمکسزین بر کوه‌س اطرافنده طولاشان صانسارکبی هر جهتی دورت دوندی . نهایت بویله بر نقطهٔ استماع اولمق اوزره بالقدن قپوسنی الك اویریشلی بولدی . قوریدور طرفندن آچیلان دیکر برقپودن اصوله‌جه بالقونه

قطعه‌سنده ایدی . بو قید ، مسئله‌نك فصلنی فوق العاده
اشکال و تصعیب ایدییوردی . بو سودا طوفاننده
عفتی قضازده اولان یالکز ربیعه‌میدی ؟
لبیبه‌نك‌ده آز چوق بلکه ربیعه درجه‌سنده
خساردیده اولدیغی نه‌معلومدی ؟ بتون بو ناموس
خسارتنی حدت ، شدت کوسترمکسزین صلحاً
تسویه قابل اوله‌جقدی ؟ راجی‌اغابکینك
بو مهم ، بو دیپلوماتجه قرارنی ویرمدیکی ایچون
او بو ایشه اوزمق ، کسمك ، آتمق ، صاوورمق
کبی اولانجه قوت و شدتیله کیریشمك ایستەیوردی .
مفتون اثنای استجوابده احتیاط ، اعتدال ،
متانت کوسترمه‌سی لزومنی قردەشنه ینه دفعاتله
تنبیه و اخطار ایتدکدن صوکره لبیبه ایله ربیعه‌یی
اوطه‌یه جلب ایتدی . ایچریده جریان ایده‌جك
سوزلرك خارجدن ایشیدلمه‌سی ایچون اوطه‌نك
صفه‌یه و بالقونه آچیلان ایکی قپوسنی کلیدلدی .
ربیعه‌نك والده‌سی وسیله خانم او کیجه مفتون
بکك کوچك خانملرله برابر صباحلره قدر قیرلرده
دولاشوب سیران یاپمەسنی بو دقیقه‌لی حقنده
بسله‌دیکی امیدلره ، کیردیکی قورونتیلره نه قدر

رچنه ویرمش اوله‌بیله‌جکنی فقط بونك کیم اولدیغنی تخطر ایده‌مدیککنی سویلدی . مادام موراله‌دن برشی اکلایه‌مایجغم بتون قوای تدقیقیه‌می قیزلرك احوالنی ترصد جهتنه نصب ایتدم . قاچ زماندر پك احتیاطکارانه طوراندقلری ایچون مهم برشی کشفنه موفق اوله‌مدم . ایشته یالکز بو اقشام شو کوردیکمز حاله تصادف ایتدم . شمدی قیزلری حال ایله ایسته‌دیککز صورتده استجواب ایدیکز . فقط بنده بوراده حضورم لازمدر . حقیقتی میدانه چیقارمق صددنده سزه پك چوق معاونتم اوله‌بیلیر . مسئله‌نك وخامت فوق‌العاده‌سی ایکمزکده عین غیرتله برلکده چالیشمه‌مزی مقتضیدر .

ایکی قرده‌ش بیننده بر مدت درین برسکوت واقع اولدی . بو ایکی اوجی ملوث مسئله‌نك نره‌سندن یاپیشه‌رق تعقیبنه باشلامق ایجاب ایده‌جککنی تعیینه اوغراشیورلردی . مفتون قاسم افندی عائله‌سی کوچکدن بری قاشیقجیلر کتخداسی داماد اوغلی بابا ایدیکی دائما آجیق بولوندیررق بونلرك کیفیته بر صورت ائتلاف بولمق لکن

استفراغلرینی تسکین ایچون ویرمش اولمسی محتملدر .
بونك ایچون کدرلنیکز ، سوینیکز . چونکه
یاقینده بابا اوله جقسکز دیمکدر . تبریك ایدرم .
سوزلرینی علاوة درمیان ایتدی . بو تبریکه
قارشی تشکر ایدرم دیدم . فقط کوزلرم او قدر
قراردی ، وجودمی اویله بر ضعف قاپلادی که
دوشمه مك ایچون ایکی لمبه طرافنده بر استنادکاه
آراشدیرمغه باشلادم . اما سز بو طرفده زیاده لنمش
کبی وجدانك بر حالده سنده لیه سنده لیه اجزاخانه دن
چیقدم . اوت ایشته ایله زوجه مدن بری کبه ایدی .
زوجه مك دلالتیله بو آکلاشلدی . فقط کبه اولان
هانکیسی ایدی ، بو جهل کیمسندی ؟ ایلك مجهولدن
صوکره حل ایجاب ایدن ایشته دیکر مجهولر . .
سز حالی زوجه یه بوکا دیورسکز . دیمك فاعل
جنایت اولان عاشقی ده بیلیورسکز . ایشته بنم
تحقیقات و مشهوداتم بو مرکزده . . صوکره
مادام موراليه‌يه مراجعت ایتدم . بویله کندینه
اسناد ایدیلان بر زوجه قوپیه سی وزریته بکا هیچ
بر معلومات ویره میه جکنی ، هر کون معاینه خانه سنه
بر چوق مرضا کلدیکنی بونلردن برینه بویله بر

سؤالنی ایراد ایتدم . بو ذواتدن طیقنازجه و آزیجق قیرسربمش سیوری صقاللی بری :

— نه ایستهیورسکز ؟ دیدی .

— عفو ایدرسکز موسیو دوقتور، زوجه‌می پك سوورم. بیچاره قادین بر قاچ زماندر خسته. بر طبیبه معاینه ایتدیردم، شو رچته‌یی ویردی. بونی هانکی خسته‌لق ایچون ویررلر؟ پك مراق ایدییورم شو مشکلی بکا حل ایتمه‌کزی انسانیت نامنه رجا ایدرم، دیدم.

همت حذ قتنه بنم کبی شو یولده مراجعت ایدن بر مشتری‌یه غالبا هر زمان مصادف اولدیغی ایچون دوقتورك قاشلری چاتیلدی. مع‌هذا رچته‌یی المدن آلدی. شویله بر کوز کزدردی، آغیر آغیر:

— بو رچته‌یی بر قاچ خسته‌لق ایچون ویره‌بیلیرلر . . فقط مراق ایتمیکز بو علاجدن هیچ بر وقت وخیم بر مرض آکلاشیلماز .

دیدی. رچته‌یی پارمقلرینك اوجیله بکا عاده ایدرکن اولکی باقیشنه بدل شمدی بر آز کولومسه‌یه‌رك :

— مادام موراليه‌نك، بو علاجی کیه بر قادینك

اولنور ؟ شمدی نجه اکلامسی پك مهم اولان خصوص ایشته بو ایدی . مراجعت ایده‌جکم بر دوقتور بو حقیقتی بکا افشا ایدرکن کیم بیلیر بن نه حالاره کیره‌جك ، نه بیوك فنالقلره کیره‌جکدم ؟ عائله‌مزاوزرینه نظر اشتباهی دعوت ایتمه‌مك ایچون بزی قطعیاً طانیمایان یابانجی بر طبیبه مراجعت لزومنی حس ایتدم . فقط همان شمدی . . درحال بو یابانجی دوقتوری نره‌ده بوله‌جقدم ؟ مراقدن چاتلایوردم . بو سرعایه مه‌دن چیقه‌جق بش دقیقه بیله بکا پك اوزون کورونیوردی . فسمی باشمه کیردم . باستونمی آلدم . تراجه‌نك مردیونلرندن بالدیرکیرلدیور سوقاغه فیرلادم . بك ا غلنه طوغری عادتا جنانتیق آدیم کیدیوردم . ایلك تصادف ایلدیکم اجزاخانه‌یه طالدم . اجزاجی دستکاهك باشنده دفتره برشیلر قیدایتمکله مشغول . . سیاه مشین قاپلی صندالیه‌لرك اوزرنده برقاچ کشی اوطوریور . باقدم هپسی یابانجی . نه اونلرنی طانیور نه بن اونلری . اوح نه اعلی . .

— ایچکزده بردوقتور وارمی ؟

بو ادویه هانکی خسته‌لق ایچون یازلمشدی ؟ بر قادینك ، بر باکرك بر ابه‌یه مراجعتی مطلقا بر فعل مجرمانه نتیجه‌سی اولهرق وقوع بولمازمی ؟ عفتی قطعیاً شائبه‌دار اولمامش بر قیز اوغلان قیزده بر ابه‌نك تداویسنه احتیاج کوسترەجك بر مرضه دوچار اوله‌بیلیر . بافکز حالا عقلم ، ذهنم بزم ابه‌لرك معصومیتلرینی اثباته مدار اوله‌بیله‌جك براهین کشفنه اوغراشمقدن کیری طورمیوردی . بونلرك اهلرینه جمع دلائل ایچون نه قدر اوغراشسه‌م ، معصومیتلرینه شهادت ایده‌جك اوفق بر نور امیده مصادف اولسه‌م چوق کچه‌مکسزن ینه دوحال مجرمیتلرینی کوستریر بیغین بیغین سحائب مظلمه یتمی صاری ویریوردی . لیدیه ایله ویره‌نك ابه‌یه مراجعتلری یوز قزارتمیه‌جق بر احتیاج صحی اوزرینه اولسه بویله سکز محله آشیری بر خانه‌یه کیدوب طاقمق ایچون تبدیل جامه ایتمك احتیاطلرینه ، بویله بیوك بیوك تدبیرلر اتخاذینه نه‌دن لزوم کورسونلر ؟

شو الده کچیردیکم رچته صورتنده‌کی ادویه عجبا هانکی نوع قادین خسته‌لقلری ایچون استعمال

او غابه‌لك ایچنده یأساً بویله بر انفراد بر استثنا تشکیل ایدیشم بنی بتون بتون دلخون ایدیور، نظرمده املمی دها بیوك کوستریوردی . او تراچه‌یه اوطورالی خیلی مدت اولدی . اجزاخانه‌دنبری المده طوتقده اولدیغم ایکی شیئی هنوز جیبمه قویمامش اولدیغمك فرقنه دها یکی وارده‌م. بونلردن بری حب قوطوسی، دیکری‌ده بوکولمش برکاغدپارچه‌سی ایدی کاغدی آچدم‌ه بونك اجزاجیدن طلب ایتدیکم رچته صورتی اولدیغنی کوردم. دفترده‌منتسخ بورچته‌غایت سریع برخطله یازلمشدی. قرائتنده‌خیلی کوچلك چکدم. برشفره حل ایدر کبی اوقومغه موفق اوله بیلدیکلرم ایشته شونلردی :

Le 22 juillet 18 xx

Extrait de jusquiame

o, 40 centig

Extrait d'opium

0,20 centig

Extrait et poudre du reglisse

M. F. des pilules N 20

à prendre 2 _ 5 p. j .

3 heures d'intervalle

نه آله‌جغمی صورودی. بو سؤاله قارشی اولا: «هیچ بر شی..» جوابنی ویردم. صوکره‌دن ده کثیر بوسه‌لر اونی آله‌جغمه دیدم. حریف متعجبانه یوزمه باقدی. چکلدی. ارتق بیلمم بنی دلیمی؟ آبدالمی؟ یوقسه سرخوشمی؟ نه ظن ایتدیسه ایتدی.

اوراده، جاده‌ده، کوزلك اوکنده تراموایلردن، آرابه‌لردن، سواریلردن، بیسقیلتلیلردن، پیاده‌لردن مرکب نسلی، شابقه‌لی، قالپاقلی، قادین ارکك، چولق چوجقدن متشکل بر خلق بر غلبه‌لك چوپل چوپل قاینایوردی. کیمی رخاوتلی کیمی عجول مشیلرله سوقاغك هر ایکی جهتنه صوکی آقوب کیدییورلردی. هر کسی شوقلی، نشاطلی کورییوردم. خلقك بو نشئه‌سی بنی یواش یواش اغضاب ایتدی. بنم یاسمه، کدریمه اشتراك ایتمه‌مکه شویله جزئیجه دقت ایدن بیله یوقدی. او غلبه‌لك ایچنده البته بر چوقلرینك همشیره‌لری واردی. فقط هیچ بری بنم دوشمش اولدیغم کبی بو بله بر شبهه‌نك اضطراب دوزخی ایچنده قاورولمیوردی. او قدر انسانك ایچنده همشیره‌مك عفتندن شبهه ایدن یالکز بن ایدم. بو بیوك کدرك ده‌هشته احساسی

اضطرارنده براقان او خنده . . او وجدانسزلر
کیملر ایسه همان اونلری بولوب ازمك آرزوی
شدیدینه ، بویله برقصد مجنونانه یه دوشدم . مادام
مورالیه اسمی برموپ طراقه سیله ذهنمده پاطلا-
دقدن صوکره بیلدیرمله سـاندن اوریلوب ده
مهیای سقوط برحال آلان براغاج کبی ایکی طرفه
صالالانیوردم . عقلم ، ذهنم کثیف بردومان ایچنده
قالدی . اوندن صوکره اجزاجی بکا نه دیدی ؟ بن
اوکا نه جواب ویردم ، بیله میورم . یالکز الده
برکاغد پارچه سی ، واولجه اجزاجی یه کوستردیکم
حب قوطوسنه مشابه دیکر بر قوطی ایله اجزا-
خانه دن طیشاری یه چیقدیغمی بیلیورم . نه طرفه
کیده جکم ؟ صاغه می ؟ صوله می ؟ جولانه هیچ
بر هدف ، هیچ برجهت تعیین ایتمه دن اویله کیف
ما اتفق یورومشم . . کندمی نقسیمده بولدم .
سیرفی المنام حالنده کبی ایدم . ینه اویله غیر ارادی
بر صورتده اوراده کوشه باشنده کی افطالیوسلك
تراجه لی قهوه سنه چیقدم .

بر صندالیه یه اوطوردم . فسمی باشتوننی
ماصه نك مرمری اوزرینه قویدم . غار صون کلدی .

بر دنبره غائب ایلمسنی چوق آرزو ایدییوردم . بو
حبلرك مثلا اکزه‌مایه، روماتیزمایه و یا اوقیلادن
بعض امراضه قارشی قوللانیلیر بر دوا اولدیغی
تعیین ایدی ویرمش اولسه‌یدی، تیزلر، بر چوق
کونلردنبری اوزرلرینه یفقده اولدیغم بار
مظنونیتدن قورتوله‌جقلر، بن ده بتون استیعاب
رئیتیمله بیوك بیوك نفسلر آله‌رق فرحلانه‌جقدم.
فقط مع التأسف حقیقت بو تخیلم، بو آرزوم وجهله
ظهور ایتمدی . اجزاجی رچته‌نك مرتبی ولان
دوقتورك اسمنی اوقور اوقوماز، تپه‌مدن آشاغی‌یه
بر قزغان قاینارصو بوشالندی ظن ایتدم . بو امضا
مادام (مورالیه) ایدی . بو اسمك شهرمزده
طانمش معروف ابلاردن بر قادینه عائد اولدیغنی
بیلیوردم . بن جنونایتدن حکوب چیقاره‌جغم
اسرار مخوفه‌نك سررشته‌سنی ایشته یاقالادم . فقط
بو حقایق مدهشه ایله قارشی قارشی‌یه کلمکه کندمده
جسارت بوله‌میور، چیلدیره‌جغم ظن ایدییوردم .
اللریمی، دیزلریمی خفیف بر تتره‌مه آلدی .
جنایت ایشلمه‌ملك ایسته‌یوردم . ایسه ایله
دیمه‌یه بو حبلری یوتدیران . . اوت یوتدیرمق

تکرار ایدلمسی لازم کلدی . بو حبلری بر دها ترتیب ایله دفترده رچته‌نک بر صورتنی چیقاره‌رق ویرمکزی رجا ایدرم .

بو سوزلرمده اجزاجینک بعض شبهه‌لره دوشه‌رک بنی یوقاریدن آشاغی‌یه عریض و عمیق سوزه‌جکی ظن ایدرم . فقط هیچ اویله اولمدی . اجزاجی (بوتیو) نك اوکنه کیتدی . کوشه‌لری صاری تنکه‌لی بیوك بر دفتر آچدی . بر قاچ یاپراق چویردی . صحیفه‌لرك اوزرنده اشارت پارمغنی دولاشدیردی ... دولاشدیردی . نهایت فرانسزجه :

— *La voilà* دیدی .

رچته‌یی باشدن اوجنه قدر غایت سرعتله اوقودی . بن حکمتده تیزلر حقنده پیدا ایتمش اولدیغم شبهه‌لرمده آلدانمش بولوندیغمی ده بتون بو سوء ظنوغك بطلانی کورمك ایسته‌یوردم . اوحب قوطوسنك بزه‌ویرونتیله کصورت آخرله کلمش اولمسی و بونك بزه‌لیبه ایله بینمده هیچ تعلق بولنماسی احتمالی ده واردی . شو علاج قوطوسنك ذهنمده بویه بویه تیزلرك ثبوت جنایتلرینه بیوك بر وثیقه تشکیل ایتمسنده‌کی همیتی

نظر تدقیقدن قاچیرمدم. اوت قیزلرك ایكیسنده‌ده اسرار انگیز بر رحال، یك دقیقه‌ا كلاشیلمه‌بیلمه‌جك برر درین تأثر واردی. آره ده صره‌ده معنالی معنالی تعاطی انظارایله یكدیگرینه گیزلیجه بیان تأثر وتسلیت ایدییورلر. وقت بولدقجه بر كوشه ویا بوجاغه چكیلوب فصلداشمقدن‌ده خالی قالمیورلردی. او گیجه دوشكه گیردم. بر خیلی مدت اویویه‌مدم. ناصل اولمش بر آرالق دالمشم. رؤیامده قانزوج اجزا خانه‌سنه قدر چیقمدم. نومرونی سویلیه‌رك دفترده بو رچته‌نك صورت مستنسخه‌سنی بولوب ارائه ایتمسی اجزاجی قالفه‌سندن طلب ایتدم. حریف بو طلبمه قارشی ممانعت قطعیه‌ده بولوندی. بن اصرار ایتدم. بوغاز بوغازه گلدك. جدا بوغولیوركبی بر صیقینتیلر، طیقانقلقلر حس ایتدم. قان تر ایچنده اویاندم. او صباح طلوعی‌یله اوغانه قانزوج اجزاخانه‌سنه چیقدم. قوطونك اوزرنده‌كی ٨،٥٤٣،٦٣١ ارقامنی ارائه ایله اجزاجی قلفه‌سنه دیدم كه:

— بو نومرو ایله اوچه یاپدرتمش اولدیغمز حبلرك رچته‌سنی غائب ایتدك. شمدی علاجك

بتون نقوش و خطوطندن هپ بر مآل استخراجنه
اوغراشیوردم . بو قوطو بکا ایکی مهم افشا آتده
بولونیوردی . بر کره بو ایکی نقطه یه ال آتنجه
حقیقته قدر اوزانی ویرملك پك آسان اوله جقدی .
بو افشا آتدن بری قانزوح اجزاخانه سی ...
ایکنجیسی رچته نومروسیدی . قانزوح انکلیز
اجزاخانه سی بك اوغلنده معروف بر دکان ... اورایه
قدر چیقوب قوطونك اوزرنده کی نومرو ایله بو
حبلرك هانکی دوقتورك امضاسنی حاوی بر رچته
ایله هانکی تاریخده یاپلدیغنی و هانکی درده دوا
اولدیغنی تحقیق ایتمك ثبوت حقیقت ایچون کافیدی .
اقشام تقرب ایتدیکندن همان بك اوغلنه کیتمك
اوزره یوله چیقمغی موافق کوردم . مسئله بنم
ایچون پك نازکدی . بو ایشلك ایچنده اکی بویی
حساب ایدیله جك پك دقیق نقطه لر ، جهتلر واردی .
یاخود بن بو مسئله یی لزومندن فضله اعظام
ایتدیکمدن بکا اویله کلیوردی . بك اوغلنه
چقنجه پك چوق قوی خصملرله بوغاز بوغازه
کله جکمی ظن ایدیوردم . کوشکه عودت ایتدم .
او کیجه لیبه ایله ربیعه نك هیچ بر حرکتلرینی

آنده‌مك سپاه ، لاجورد غروبن چارشافلرینی
گیه‌رك گیتدیلر . . .

چوجق بكا بو صوك افشاآنی بر چوق بوك بونه صاتمق ایچون بار بار باغیره‌رق بن باغچه‌دن چیقدم .

قاچ زماندر بنمی ازهن شبهه‌لری ارتق بر اساس اوزرینه بنا ایده‌بیلمك ایچون اثنته بر زمین تهیئه طوغری خطوه انداز اولوردم . بو خطوه‌لرمك هر برنده کیم بیلیر نه خلجانلره ، نه مهالکه معروض قاله‌جقدم . « چوجقدن آل خبری » دیرلر . چوجقدن خبری آلدم . فقط بوندن صوکره محتاج اولدیغم قوت ومتانتی نره‌دن بوله‌جق؟ کیمدن آله‌جقدم؟ لیبه ایله ریحه طانیشمق ایچون تبدیل قیافتله عاشر افندینك خانه‌سندن سوقاغه چیقمشلر . بو محقق . فقط نره‌یه ، نه‌یه کیتمشلر؟ بو برمعلوم ایله ایکی مجهولی حل ایتمك لازم کلیوردی . حب قوطوسنی جیبمدن چیقاردم . قیرمزی ، کوچك بر قوطو .. مهم بر مسئلهٔ جنائیه‌نك ایز آرایان برعاقل خبره کبی بارمقلریمك آره‌سنده قوطویی اویردم ، چویردم . اووندیغم کی

— عمجه‌بك كيتديلر اما آننه‌مك چارشافنى
كيمديلر... كندى يلديرملريله كيتديلر...

هاله والده قورقوسيله چوجغك محافظه ايتمك ايسته‌ديكى سرك آناختارينى شمدى ياقالادم ايشته... ديمك ابله ايله ربيعه عاشر افنديك كوشكنه يلديرملريله كيتمشلر. اورادن اكرتى چارشافلره بورونلوب ياغى تبديل قيافتله تكرار سوقاغه چيقمشلر، ياورجق ناصلسه بو حاله آكاه اولمش، كيمسه‌يه برشى سويله‌مه‌مسى ايچون باللاخره كنديسنه صيقى صيقى تنبيه ايتمشلر. بوقدر طالى رشوتلريمى يديكى حالده چوجق حالا كندى عقلنجه بندن كيزلى حقيقته اوغراشيوردى. معده‌سنى بوزماملق ايچون ارتق باشقه شكر ويرميه‌رك سرى‌يه وداع ايتمك ايسته‌دم. صوك دفعه اوزانان اله برشى قويمقسزين اوزاقلاشديغمى كورن ياورمزه، رشوتك آرقه‌سى جداً كسيلديكنى آكلانجه ارتق بوسفر كتوملغك كنديسنه موجب اوله‌جغى ضررى آكلايه‌رق بكا طوغرى باغيرمغه باشلادى :

— عمجه‌بك كيتديلر... كيتديلر.. همده

معذبانکنی اونوتمشدی . شمدی وهلهٔ تخطر ایتدی . کولومسه‌دی . اڭه بر قایقلی شکر صوندم . والده‌سنڭ اوسری محافظه ایچون ایتدیکی قطعی تنبیهله اونی بکا افشا ایتمکده‌کی محذوری بسبللی مقایسه ایدییوردی . او بکا بوسردن بحث ایتدیکی وقت لیبه ایله ربیعه‌نی هیچ سوزه قاتمامشدی . بن شمدی قیزلرڭ اسملرینی ذکر ایتمکله بوسرده بر قدمه ایلریله‌مش بولنیوردم . او ، کچن کونکی افشا آتنڭ درجه‌سنی پك تعیین ایده‌میه‌رك بوخدعه‌یه مغلوب اولدی . دیدی که:

— لیبه وربیعه تیزه‌لرم کچن کونی بورایه کلدکاری زمان بریره کیتمدیلرکه اوده اوطوردیلر ..

— کیتدیلر ... کیتدیلر ... بن بیلیورم .

چوجغڭ اغزنده شکر اریدی . دستطاپی ینه اوزاندی . بودفعه بر (فوندان) ویره‌رك براز جانغجه دیدم که :

— یالانجی نه‌یه طوغری سویله‌میورسڭ ؟ بن صانکه کیتدکارینی بیلمورمی‌یم ؟ . کیتدیلر ...

سری اغزنده شکری اریتمکله اوغراشه‌رق :

— بنم سنی سودیکم قدر نافله سن بنی سومیورسک که!...

سری شکر طاتی ایچون اوزاتمش اولدیغی النی آشاغی یه ایندره‌مکسزین براز قاشلرینی چاتوب جواب ویردی:

— عمجه‌جغم سنی چوق سورم... افندی بابام.. کوچک آننه‌م... چیچی آننه‌م، دلستو دادم طوتسون... اونلرک هپسندن چوق سنی سورم...

رشوت بو یاشده چوجغه بیله طاتلی کلیور، یاقه‌کزنه بیوک یالانلر سویله‌تیوردی. یاوروجغک ارتق ضعیف طمارینی یاقه‌لامشدم. خفیفجه بر سرزنش طوریله دیدم که:

— سن بنی چوق سومش اولسه‌ک کچنلرده ایبه، زبیده تیزه‌لرک بورایه کلدکلری زمان نه یایدقلرینی سویلردک...

چوجغک شکر ایچون اوزاتدیغی دست استرحامی بر مدت هواده بوش قالدی. کوزلرینی دالغین دالغین بکا دیکدی. بر از دوشوندی. بنی بیوک بر مراقه دوشوره‌ن او کچن کونکی

بولنمسی احتمالی واردی . هر قدر قفسه صیغامیه‌جق
برحاله کلدم . عاشر افندیله کویا قونوشیوردم .
فقط نه دیدیکمی بیلمیوردم . عقلم چوجقده ایدی .
ناصل بر فرصت بولوب ده سرینك اغزندن شو
سوزی آله بیله جکمی طاسارلیوب طوریوردم .
عاشر افندی ده اوقدر لاقردی یی اوزاتیوردی که
مبارك آدم بکا نفس آلمغه میدان ویرمدی . ترن
وقتی کلدی . وداع ایتدم چیقدم . او کیجه یی بیك
درلو احتمالات مزعجه ایله کچیردم . عقلمه نه‌لر
کلیوردی نه‌لر ! ... او کوندن صوکره عاشر
افندینك خانه سنه زیارتمی صیقلاشدیردم . نهایت
بر دفعه سنده یالکز اوله‌رق بادامازی باغچه‌نك
بر کوشه سنده یاقه‌لادم . اوپدم . سودم . بالخاصه
جیبمه قویمش اولدیغم قایماقلی بونبونلری ، قوندا
نلری ، چیقولاته لری بر بر چیقاروب سرییه
آزار آزار طاتدردم . بو ایلك لقمه‌لر چوجغه
اوقدر لذیذ کلدی که بر طور استرحامله کوزلرینی
سوزوب دیکرلرینی طلب ایچون النی اوزاتیوردی .
شکری ویروب چوجغك اغزندن سر آلمه‌نك
تمام صره‌سی کلدی . بن بونلرك آره‌سنی براز
سیره کلشدیره‌رك دیدم که :

بن ده یواشجه چوجغك قولاغنه :

— نه یی ؟

— ایشته اونی !..

— او نه‌در ؟

— سویله‌مم ... سویله‌مم ...

چوجق بنی اوزمكه باشلامش بولندیغنی حس ایتمكدن متولد ممنونیت قهقهه‌لریله ایكی الینی بری برینه اوره‌رق طوتدیردی :

— اوخ یا!.. سویله‌مم یا !.. بیله‌مزسك یا !..

نهایت بیلدی :

— هایدی باقه‌لم . راجی عمجه‌كی راحتسز ایتمه ... كیت باغچه‌یه كیجلك‌ان آرابه كله اوینا...

اخطاریله چوجغی صاودی . عاشر افندی سوز آره‌سنده كنارده لیبه‌ایله ربیعه‌نك مسافره اورایه كلمش اولدقلرینی سویلدی . درحال استقلال ایتدم كه چوجغك بكا هم افشا ایتمامك همده آكلاتمق ایسته‌دیكی شی لیبه‌ایله ربیعه‌یه متعلق برسردر ... بو سرك چوجغك عقل طفولانه‌سی ایرمه‌یه‌جكی مرتبه‌ده مهم اولمسی، بونكله قازوج اجزاخانه‌سنك حب قوطوسی بیننده بر مناسبت

قانزوحك قوطوسی بزم اوده‌نه کیریور؟ اوایچون رجته یاپدرتمق ایجاب ایتدکجه اره‌ن کوئی اجزاخانه‌سنه مراجعت اولنیور. علاجك بك اوغلنده یاپیلمه‌سنده برفوق العاده‌لك وار. علاج قادینلردن بری ایچون بیله اولسه بونی اوراده یاپدیرته‌جقسکز، یاپی، یاشعبان.. شعبانی اوسته لقله اسقاندیل ایتدم. اونك یاپدیرته‌دیغنی آکلادم. کورونوشده هیچ ایشه اهمیت ویرمزکبی بر صورتده سزك اغزیکزی ده آرادم. سزك ده خبریکز اولمدیغنی تبین ایتدی. ذهنم بو کیفیتله مشغول ایکن برایکنجی وقعهٔ مصادفه‌بنی بوسبتون مراقه، حتی بیوك بر اضطرابه دوشوردی. برکون قناریولنده عاشر بکك کوشکنه اوغرامشدم. باغچه‌ده صاحب خانه ایله قریه‌نك آننده اوطوروركن یاننزه کوچك سری بك کلدی. الی اوپدی. چوجقجه بعض ارزولر، فکرلر بیان ایتدی. اوپارلاق، صاف مینی مینی کوزلرینی بکا دقتلی دقتلی بعد دانب قولاغمه اکیله‌رك:

— آننه‌م بکا صاقین راجی بك عمجه‌که سویله‌مه دیدی. سویله‌مم که..

اونلرده قوشقولانمشلردی. کوندوز کزینتیلرنده بك زیاده الزم احتیاط ایتدکلرندن برشی اکلامق قابل اوله‌مدی. اوك ایچنده اوفاق بر فیصلتی، کوچك برحادثه ارتق نظر دقتمی جلب ایدییور، معتاددن خارج کی تلقی ایتدیکم هرشو بنی مراقه دوشوردییوردی. برکون مطبخ قپوسنك یاننده‌ن چیرکن سوپروتی تنکه‌سی کوزمه ایلیشدی. محتویاتی قارشدرمق ایچون کدیلر تنکه‌یی دویرمش. صوغان، سبزه‌وات، لیمون قابوقلری یاننده بز، کاغد، مقوا پارچه‌لری ده واردی. بومواد مختلفه من بله آره‌سنده قیرمزی کوچك برمقوا قوطو نظردقتمی جلب ایتدی، همان اکلوب آلدم. کوردم که بك اوغانده‌کی قانزوح اجزاخانه‌سنك مارقه‌سنی حاوی برحب قوطوسی . . . رچته نومروسی اولان ۸،٤٥٢،٦٣١ ارقامی ده صره ایله واضحاً اوقونییور. قانزوح اجزاخانه‌سنك قوطوسی بزم سوپروتیده‌ نه آرایور؟ وهلهٔ اولی ده بك ساده کورینن چوق شیلر واردرکه براز استکناهلری جهتنه کیدلسه میدانه بیوك بیوك حقیقتلر چیقار. فقط علی الاکثر بوخصوصده غفلت ایدرز. اوت

چوق جانم صیقلدی. اوندن کوینده، بزم مستنده، شیق، سوسلو خوشبور قادینلر... بو سوزلرده بزم لبیبه یله ربیعه‌یه دائر بر چیرکین برایما حس ایتدم. دوشوندکجه بو بی‌ادبانه ایهام نظر خیالمده مزعج، مدهش شکللر آلمغه باشلادی. برقاچ کون صوکره حیدر پاشاده قاسم افندی زاده، معهود ماهرله اونک اقرباسندن بدری بک امیننده‌کی دلیقانلی‌یه، اوت بو ایکی مرکبه‌یه تصادف ایتدم. چارشه‌کی قهوه‌ده اوطوردیبوردم، اوکمدن کچدیلر. بدری بکا طوغری استخفافکارانه نظرلر فرلاته‌رق ارقداشنی دورته دورته کولیوردی، ماهرده چالغین برچهره ایله یواشجه برشیلر مرلدانه‌رق رفیقنه لازمهٔ ادبه رعایت وجوبنی اخطار ایدییوردی. او کوندن صوکره بدری‌یه نره‌ده تصادف ایتسه‌م عین اوضاع مستهزیانه‌سنه هدف اولیوردم. بزم قیزلرله بو دلیقانلیلر آره‌سنده باشلامش، یاریده قالمش یاخود سوء نتیجه‌یه اقتران ایتمش بعض روابط عاشقانه بولنمسی احتمالی ذهنمی فنا حالده اشغاله باشلادی. بو حقیقتی اکلامق ایچون لبیبه ایله ربیعه‌یی عادتا تحت ترصده آلدم.

سوزمه‌ایوب قارشی قارشی‌یه چکدیلر . برر الده
قهوه‌لر دیکرنده سیغاره‌لر، سوزه کیریشیلدی .
راحی هر بودوم قهوه‌یی سیغاره دومانیله
جلالاندیره‌رق افتح‌دهان تأوله :

— بزم قلمده شوقی بك اسمنده بر چوجق وار .
اینی کوچی هفته‌ده انجق ایکی کاغد بیاض ایتمکدر .
قلمده‌کی بتون بو بوش وقتی اونك بونك یانه
صوقوله‌رق خوازنده‌لغندن، عشق و علاقه‌دن بحث
ایتمکله کچیریر . هنوز کندیسیله تنزلاً بر اکلنتی‌یه
کیتمدیکم ایچون بکا ده دائما سیتم ایدر طورور .
بك یوز ویرمم . کچنلرده ینه یانمه صوقولوب :
« آیول بیاغردیغم یره تنزل ایدوب ده کلمورسك .
باری سن بنی بر یره چاغرده‌کیدیم . اردن کوینده،
سزك سمتده آینه‌لی، خوشور، کورل، شیق،
سوسلو قاریلر وارمش . . . شو کوزل دهتالرده
انسانی بر کره دعوت ایتمزسکزکا ! . . . » دیدی .
بر قهقهه صالیویردی . بن ده یوزینه باقدم که
معناسزجه ظن اولنان، اوسوزلرینه بو معنیدار
قهقهه‌سیله عزه کویانه بر آجیلق ویرمك ایستیوردی .
یاخود بر آلیغانلق زمانده تصادفله بکا اویله کلدی .

— لزوم قطعی كوردكجه سوزه قارشمیه جغمه سوز ویریورم ...

— لزوم قطعی نه اوله بیلیر ؟

— اثنای استجوابده ایجاب ایتدكجه توضیح حقیقت ایچون سزه یاردم ایتمك .

— تشكر ایدرم، فقط اینی بوسبتون اغلاق واشكال ایتمه‌كزدن قورقارم . قیزلرك اغزندن سوز آلمق، حقیقتی اوكرنمك ایچون اولاملایمت كوسترمك لازم كلیور . ایلك جوقیتلریله اویله سلمه السلام بلایه كیرمك ایی بر نتیجه ویرمز . نه اولمش ؟ نه بیتمش اطرفیله اكلاملی ‌یزكه اوكا كوره تدابیر لازمه اتخاذ ایده‌بیله‌لم .

— كوچك خانملرك بو كیزله‌لكلرینه دائر اولا بن بیلدكلریمی سویله‌یه‌یم، اونلرك استجوابندن اول بنم افشا آتمی استماع ایتمكز اهم والزمدر .

— اولا بر قهوه ایصمارلایه‌لم . براز باشمی بینمی طوپلایه‌یم . بو كیجه‌یی نه‌بیوك بر اضطراب ایچنده كچیردیكمی تعریف ایده‌مم .

آنی‌یه ایكی فنجان صباح قهوه‌سی ایصمارلادیلر، براز صوكره قهوه‌لر كلدی . اوطه قپوسنی

يورغونلقدن زياده بی تاب دوشوردور . مفتون وجود دينانديرملك ايچون دوشكه اوزاندی . هانكی وضعيتی آلسه راحت ايده ميوردی . دوشكدن فيرلادی . قولتوغه اوطوردی . بومسئله‌يی دلخواهی وجهله حل ايتمك ايچون درلو يالان دوشونيوردی . نقاط اساسيه‌يی تعيين ايده بيلمك قيزلرك استجوابندن صوكره قابل اوله جقدی . اواثناده اوطه قپوسی خفيفجه اورلدی . آچدی . راجی صاب صاری برچهره ايله كيره رك :

— آغا بك بن چيلديره جغم .. نه اولديغمی بيلميورم . بوماجرانك بكا بوقدر سوء تأثير ايده جكنی تخمين ايتمزدم . عادتا بنم قارنجه لانيور .

— راجی قرده شم اعتدال لازم .. حدتله ، شدتله ايش سوكمز .

— سزدن برشی رجا ايتمكه كلدم ...

— نه‌در ؟

— قيزلر استجواب ايديليركن بن ده بوراده بولنه‌يم ...

— اعتدال دمكی محافظه ايده مزسك ، صوكره ايش فنا اولور .

مخاطب غائبه قارشی اللریله درلو اشارتلر ایده‌رك
اكلاتیوردی . شمدیكی قیزلری اسكیلریله ، زمان
قدیم مخدراتیله مقایسه ایتمك ایچون عادتا بر
اجمال تاریخی یاپدی . استفهام موقعلرنده
آزیجق طوربیور ، آغزینی یایوب كوزلرینی
سوزه‌رك بر تبسم مستهزیانه ایله كندیسنه ینه كندیسی
جواب ویریوردی .

بو وقعه‌دن ممنون اولان یالكز تیزه وسیله
خانمدی . اوده قیزینه قارشی صورتا تكدیر كونه
بر قاچ سوز صرف ایتدی . فقط مفتونك كیجه
یاریسی ایسه‌یی آلوب تیزلرینه سیرانلره كوچوكسی
كیدنجه بر نوع تمایل قلبی ایله تقدیر ایتدیكندن
بو مقدمه‌نك قریبا تیزیله مفتونك آره‌سنده
بر ازدواجه منجر اوله‌جغنی دوشونه‌رك سوینجنه
پایان بوله‌میوردی .

او كیجه‌كی ماجرای الیملرندن خانه خلقنه
هیچ دلك ویرمكسزین اوطه‌لرینه چكلمش اولان
بكلردن خانملردن هیچ برینه ایكی دقیقه‌لق اولسون
استراحت نصیب اولمدی . دردی ده هیچ یاتمقسزین
بر صباح چیكیردیلر . تعب معنوی وجودی مادی

آقوزوجغم بوآوده سندن بندن باشقه اقشامدن
اویویان یوق ...

قیزلرك بویله دوشكارنده بولندقلری ایلك دفعه وقوع بولدیغی، عاشقلریله دسیننونك خانه‌سنه قاپادقدن واوالیم بو اجهه‌دن صوكره اوه كیرنجه برادرلریله برلكده اولدقلرینی ادعایه جرأت ایتملری، ناجی‌یی بتون بتون مأیوس واغضاب ایتمدی فقط نه‌چاركه آغابكیسنك تحقیقاتی ختم بولنجه‌یه قدر هیچ برشی دیكلمكه سوز ویرمشدی .

بیوك والده شكوره خانمك بر آنها كورول كورول آقان شلاله مؤخذاتنه قارشی مفتون:

— بو قدر سوزه مخاطب اولمق ایچون نه یاپدق جانم؟.. مهتاب واردی همشیره‌لریمزی آلدق، برابر گزدك . بر از كیج قالدق . جنایتمز بومی .

مقابله [illegible] بولندقدن صكره ایكی قرده‌ش ایكیده قیزلرك یاپدقلری كبی اوطه‌لرینه چكلدیلر . هر كس كیتدی . فقط بیوك والده بركره جوشمش بولندی . صفه‌ده كی حصیر قولتوقلیسنی پنجره‌نك كنارینه چكدی . بر

قیزلری قاچ دفعه در دوشکلرنده بوله مدم . ایشك بویله اوزا به جغی عقلمه کله ایدی بو کیجه سیرانلرینك صایسنی بیلمك ایچون چنله طوتارده بو کونسزه حساب ویرردم . هله ای دیم اسیرکه سین . بز کنجلکمزده اقشام اوستی اون بردن صوکره چارپیلیرز دیه قورقودن باغچه ده کی انجیراغاجنك یاننه قدر کیده مزدك . بونلر کیجه یاریسی دوشکلرندن قالقوب غالبا فنار باغچه سنی فلان بویلایورلر ... نه چارپیلدقلری وار .. نه برشی ... بیلمم یکی زمانك جنلری شیطانلری ده انسانلری کبی دکیشدیمی نه اولدی ؟.. یوقسه اولدن « چارپیلیرسك دیشلری چیقمه » دیه بزمی آلداتیرلرمش ؟.. مکرسه وقتیله بزده نه آلیق مشز نه آلیق ... ذوق سورمك ایچون مکرسه کنجلوب دنیایه شمدی کلملی ایمش ... بویله قورد قوش اویقوده ایکن دوشکنی براقوب ده چفته حوضلره ، فناره کیتمه نك معناسی نه ده ایشته او زمان آکلار ایدك ... شو بزم ظراقتلشمه لردن نه اومارسکز ؟.. ایکیسی قول قوله شو باغچه یی دیت ده لاشمدقدن صوکره دوشکلرینه کیروب یاتمازلر ... آیاورم ...

لطيفه خانم اوغللرينه همان دهن كشاى تعذير
اولەرق :

— مفتون زده سكز بو قوقولره قدر؟ اونلرى
بويله طبشلريده صباحلاديغكز زمان نوا بكك
اونده قار اويناديغكزى بيليردك . قار اويونى ده
اى برشى دكل اما هايدى نه ايسه مراق ايتمزدك .
شمدى قيزلريده برابر كوتوريورسكز . . .
اونلرله بر ايكيده قاره كيدلمز ، اركنجه باشقه بريره
هيچ كيدلمز ، نره يه غائب اوليورسكز اه عشقنه ؟ .
هپ بو تخته معرفتلرى ، عادتلرى فرنك كتابلرندمى
بولوب چيقاريورسكز ؟

بيوك والده شكوره خانم ملايمت ايچون
هر صباح قوللانديغى كابشكرنك اوستنه ياريم بارداق
صو ايچدككدن صوكره :

— چوق شكر قيزلر بولندى . فقط بنم تسبيح
ميدانده يوق . او هيچ قورومى كبى ياوريسى
آنيشدى يا كلوب سجاده دن آلمش كيم بيلير هانكى
دليكه كوتورمشدر .. قيزم لطيفه ناقله يوره جككنى
اوزمه .. سن نه قدر سوينمەك اونلرينه بيلەكلر ندن
شاشمازلر . بو برنجى ايكنجى كيديش دكل كه . بن

اوك هر طرفنی آرامشلر ليبه‌يی بولمه‌مدقدن بشقه ربيعه‌نك ده يرنده يارا سديغی اكلاشلمش، اونك والده‌سنی ده دوشككندن قالديرمشلر . مقتوله راجينك ده خانه‌ده بولنمدقلری ميدانه چيقمش تدقيق كيفيت ايچون الوينده اويانديرمشلر فقط اقشامكی يورغونلقلردن طولايی بی تاب دوشن طرافتله شعبانی اويله دورتمكله خمارطاقلاغه دوشكلرندن قالديره بيلمك قابل اولمامش .

خانه خلقی بو تلاشده ايكن كوچك خانم آلی آل موری مور، ترخلجان، رعشه‌دار بر حال مؤسفده كوشكدن ايچری كيرمشلر . هر آغزدن قوپان بر ويايليم تكديره مؤاخذه‌يه هدف اولمشلر . بربری آرقه‌سندن ياغان سؤاللرك مجموعنه بر جواب مسكت اوله‌رق :

— نه طاريليورسكز ؟.. اغابكلر مزله برابر ايدك . نره‌يه كيتديكمزی اونلردن صورككز ...

سوزلرينی صاوورورق ، اوت بو جسارتی كوستره‌رك اوطه‌لرينه چكلمشلردی .

مقتوله راجی خانه‌يه كيردكاری زمان افراد عائله‌يی ايشته بويله مهم بر اجتماع حالنده بولديلر ،

کندی آلمق، همشیره‌سی لبیبه‌یی ماهره ویره‌جکدی.
ایشته او قدر.

مفتون بو املنه وصول ایچون بر طریق مناسب کشف و تهیه‌سنه اوغراشیرکن اوته‌کیلر ایشه او قدر فنا بر طرفدن باشلامشلر ایدی که کندیسی بو کیفیته هانکی اوجندن یاپشه‌بیله‌جکنی شمدی شاشیردی قالدی. همشیره‌سیله ماهر دها اورته‌ده قول یوق یورطه یوق ایکن کلین کوکی اوواشلردی. مسئله‌نك وخامت آتیه‌سی بو بابده سعی عجولانه کلین کوکیلکلك کوستره‌جکی نتایج مؤسفه‌نك درجاتنه نظراً آکلاشیله‌جقدی. نه اولورسه اولسون هرحالده اولا راجحی‌یی ادراره لازمدی.

کوشکده بیوك والده شکوره خانم صباح نمازینه قالقمش، عقیق تسبیحنی سجاده‌نك ایچنده بوله‌مایجه اکثریا ایتدیکی، کراته وقوع بولان تنبیهه خلافاً تسبیحك پوسکولیله کدی یاوریسنی اویناتمغی عادت ایدیندیکنی بیلدیکندن تسبیحنی صوره‌ق ایچون تیزك اوطه‌سنه کیتمش، یتاغنده بولنمدیغنی کورونجه مراق ایتمش، لطیفه خانمی اویاندیرمش،

ویره‌ بیلیرسه‌م اونی اجراده بکا معاونت ایده‌جککزه
یمین ایسترم ...

— یمین ایدرم . فقط بو مسئله‌ده تحملك
فوقنده بر ناموسسزلغه ، بر حقارته ، فلاکته
اوغراریسه‌م بو ایتدیکم وعد یمینك نه‌یه منجر
اوله‌جغنی بیلهم . فقط هرحالده ویردیکم سوزی
طوتمغه اوغراشیرم . آغابك سرده نه‌قدر مشکل ،
آغیر بر وظیفه‌ء مسئولیت وجدانیه آلتنه گیرمش
اولدیغکزی کوزجه موازنه ایدیکز . بو ایشی
باشارامامقدن تولد ایده‌جك فلاکت عظیمه‌مزی
بر کره کوز اوکنه کتیریکز ...

۱۱

مفتون بو ایشی حسن صورتله تسویه خصوصی
برادرینه قارشی درعهده ایتدی . فقط بو امر
مهمی بر حسن خاتمه‌یه ایصال ایچون کندینك ده
معین ، امین بر یاری یوقدی . چونکه هنوز
برقاچ ساعت اول مصادف اولدیغی بو حادثهٔ
مهیجه‌یه قارشی اخذ تدبیر و قرار ایده‌بیلمکه وقت
اولمدی که ... اونك املی قاسم افندینك قیزی ادیبه‌یی

تسویه ایده‌جکمه بن سکا سوز ویریورم. سن‌ده شمدی اوه کیدنجه بر کورولتی چیقارمیه‌جقکه بکا سوز ویره‌جکسك . قیزلری اغجه‌دن اغجه‌یه استجواب ایتمه‌م لازم کلیور . بنم‌یازغی بوزده‌... بو بابده بکا قطعیاً سوز ویرده یقا کی براقیم .

راجی سکوت ایتدی . مفتون بنه اصرار ایله:

— نه سکوت ایدییورسك ؟ شمدی سنك یقاکی براقه‌یرده اوفکه‌كسنی هانکی مهلکه‌یه سوق ایدرسه اورایه آتیله‌رق هم کندیکی، هم قیزلری، هم ناموس عائله‌مزی هرشیئی محوایت ، اویله‌می؟ اکر چیلدیردکسه سویله راجی ؟.. اولا سنی بر دارالشفایه قاپادیم صوکره ایشیمی کوره‌یم ... هایدی سوز ویر ...

— ویرییورم . !

— ناموسك اوزرینه یمین ایدییورمیسك ؟

— اوف آغابك ... سوزویرییورم. ایشته بونکله اکتفا ایدیکز .

— یوق... یوق ... بوقدر مهم برمسئله‌ده بن چوروك برسوزله اکتفا ایده‌مم . بوندن صوکره بر کورولتی چیقارمیه‌جغکه .. بن هرنه‌یه قرار

— اولادیمزك ناموس عائله‌مزه بو تجاوزندن صوكره برده بزه قارشی طوروب‌ده جهالت، سوداء صبرسزلق كلملرینی كمال استهزا ایله تفوهنه ناصل تحمل ایده‌یلیر؟

— او كلملری ماهر مقصد استهزا ایله سویلدی. شاشقینلق دها طوغریسی بلاهت اثری اوله‌رق صرف ایتدی.

— بنم سویلدكلرمدن زیاده سز اوصرنارك سوزلرینی حسن تأویله میال بولنیورسكز.

— بوماجرا عدلیه معرفتیله وهله سلاح ایله هیچ تسویه ایدیله‌من. بو خصوصی بكا براق. بر آتی بر صورت مصالحانه‌ده تسویه ایده‌بیلمه ایشته سكا سوز ویریورم. بو مسئله‌یی دغدغه‌لاندیرمق دكل اورت باص ایتمك لازمدر. بنده البته بیلدیكم، دوشوندیكم برشی واردر. اویله اوفقجه آسارمله كسرمله ایش كوره‌لم.

— یارین اوبر كون باشمزه ویرانق، ویرانق باغیران بر هیچ چیقارسه بو ایش نصل اورت باص اولور؟..

— شمدی بولاقیردیلرك لزومی یوق. بو مصلحتی

عاشقانه‌دن بحث ایتمز . (ئه‌رمانس دوفو) عادات حسنه و تربیهٔ قومیه مشوقیدر . جنایتدن دم اورمازه (قودفرانسه) بویله ناموس مسئله‌لرنده بعض آثار مخصوص جوازلرده بولور . فقط بو خصوصلرده پك دقیقدر . بزده‌ده آدملرز ، مجازات كافیه ایله قتل ایله جرح ایده‌مسونهٔ مصلحت بزه یاراشماز . بو كبی احوالده هر فرد بولندیغی مملكتك قوانیننه تبعیته مجبوردر . كیمسه شخصی اجرای عدالت ایده‌مز . آلكساندر دوماء فیسك مشهور بر پیه‌سنده‌كی « بویله برقادینی نه‌یاپملیدر ؟ » سؤاله جواباً Tue-la یعنی « اونی گبرت » دیه جاقرمه‌سی ، بویله شدت گوسترمه‌سی شمدی پك زیاده مؤاخذه ایدیلیور . بویله حق و نتیجه متجاوزانه حركت ایتمكه قرارلرمی ، ایشیمی نه قدر بوزدیغی گوریلدی .

— آمان اغابك شمدی یأسمدن ، حدتمدن چاتلارم . متجاوزانه حركت ایدن بزمی‌یز ؟ یوقسه اومیدر ؟

— ماضی نه‌لساناً نه طوراً هیچ بر تجاوزده بولنمدی . بیوكی آكری . نه سویلسه‌لر دیكلیوردی . نه یه قرار ویرسه‌لر اونی قبول ایده‌جكنی بیلیوردی . سن ایشی بوزدك . برباد ایتدك .

مفتونك بو اشارتی اوزرینه قیزلر کوشکه طوغری قوشمغه باشلادیلر. واجی‌یه کوبورمك:

— آغابك براق بنی باری شو قحبه‌لری اولسون تپه‌له‌یه‌یم. تکمیل اعصابمی، طمارلرمی استیلا ایدن بو حدت، وجودمده قالیرسه بر زهر مهلك کبی بنی اولدیرر. بر ناموسلی آدم هلاك اوله‌جغنه براق بر ایکی ناموسسز کبرسنك...

— خایر هیچ کیمسه‌نك کبرمسنه لزوم کوروله‌دن بو مسئله فصل اولنور...

— فقط اغابك بیلمیورمیسکز که.. بو قیزلردن بری کبه‌در؟...

— بیلیورم.

— آه بابنه ایکیسیده کیم بیلیر؟

— احتمال...

— احتمالی؟ آه بو حاله ناصل تحمل ایدییورز آه...

(ساوواروپوری) بویله‌می دییور؟ (تهرمانس دوفو) بونی توصیه ایدییور؟ (قودقراسه) بوکبی احواله قارشی صبر، مسکنت، سکوتمی امر ایدییور؟.

— (ساووار ویوری) بوکبی رذائل

آرقه‌سنده صیم صیقی گتلنمه‌مك صورتیله کوکسلنمش اولدیغندن راجینك مفتونی یره یاتیروب پك حوق طارطاقلامه ایله خرپالامادقدن صوکره قورتوله‌بیلمه‌سنه امکان یوقدی . بر ایکی شدتلی صارصیلتی‌یه جرأت ایتدی . فقط مفتون الیم برلسان توبیخله :

— بو کونه قدر حقمده فوق‌العاده براعتنا ایله کوستردیکك حرمت دادرانه‌یی دیمك‌شمدی آیاقلر آلتنه آلوب بکا عصیان ایدیورسك . . یوق راجی یوق . . . انسانلقدن بتون بتون آری ایله بنی بوراده ایچه تپه‌له‌مدکجه الیمدن قورتوله‌مازسك .

بو اخطارات قطعیه‌یه قارشی اطاعته مضطر قالان راجی بر تلهف شدیدله خصمنك ارقه‌سندن :

— قاچ آلچاق قاچ . . . سکا ایندیرمه‌دیکم یومروقلرك بو غلیان حدتله شریك جنایتك اولان بو قیزلرك قفالرنده پاطلایه‌جغنی دوشونمه‌دن سن یالکز خلاص نفسکه اوغراش . . قاچ . . . جبین . . . قاچ . . . ملعون . . .

قاتلك بولنديغى يرلرى اشارت ايدەرك) بويله وسائط بيانە مراجعت ايدەرز . بونلرله قونوشورز .

ماهرك چهرەسى يواش يواش صارىلقدن بيەلكە تحول ايدەرك :

— افندم عفو ايدرسكز . جهالت .. سودا ... صبرسزلق ...

سوزلرينى اغزيدن قاچيردى .

زواللى سودازدەنك ابلهجە صرف ايتديكى بو (صبرسزلق) كلمەسندە وقتندن اول تطبيب ايدلمش احتراصات باشداكى مآل شەنيعى آكلاشلديغندن ارتق راجىدە تحمله طاقت قالمدى . تيەلك ايچون ماهرە برحاله كوستردى ، وخامت نتيجەلى حس ايلە قاديلار بوچيغلق صاليوردىلر . فقط مفتون بوسرعت برقيه ايلە مفارينلك آرەسنه آتيلەرق قرداشنى صيقى صيقى يه كوكسلەدى . او آن سريعده بيەايله ماهرك آرەسنده كوزلەقاشله برقاچ اشارت تعاطى اولندى . مفتونك حيلولتيله حدۀ خصمندن مصون قالان ماهر بردنبره آرقەسنه دونوب وارقونى ضيالرينه ويرەرك طراق فراره آتيلدى . مفتون ، برادرمتهورينى ايكى قولى قوتوق آلترندن صوقوب

ينه ضبط لسانه تحمل كوسترهمه‌رك برصداى استهزا ايله :

— بومسئله‌ده ناموسسزلق يوقيدر بيورديكز؟ ناموسسزلغى سز ماندا كبى ، دوه كبى ، فيل كبى بوينوزلى، هوركوجلى ، خورطوملى مجسم ، ذيروح ، اوبه‌لر ، صيچرار ، چيفته آتار برمخلوقمى ظن ايدرسكز؟.. خاير.. خاير... ناموس بوقدر جسمانيتله كوزه چاربار برشى اولسه ايدى چوق كيمسه‌نك قوياسى ميدانه چيقاردى. « ناموس » غير مجسم براسم ، بر وصف موهومدر . اكثريا بعض كيمسه‌لرده‌كى وجوديله عدمى بيننده فرق اولنور . نقطه‌لر اثجه‌جونك برحدى واردر . عندى نقطه‌يه كلمش . بيتلى قوصقوجابر آدم اولمشسكز . هنوز ناموسلك نه اولديغنى بيلميورسكز ... سزه يبانجى اولان برخانه‌دن كيجه يارى‌سى ايكى بيزى بردن آشيروب دسپانونك خانه‌سنه كوتورمكه عرضه . ناموسه تجاوز ديرلر . بويله اديبانه لساندن برشى اكلايه‌ميه‌رسه‌كز بن سزك كاغخانه بكى ديلنده‌ده واقفم . اوصورتله‌ده قونوشه بيليرم . اوندن‌ده آكلامقده اصرار ايدرسه‌كز (ره‌وولووله

راجی هنوز بیلمیوردی . مفتون صناسز حدتلره، شدتلره مغلوبیت یوزندن بتون خسرانه اوغرامه‌دن ایسه، ایچنده بولندقلری اوبازك آن بحراندن استفاده ایده‌رك بتون املارینه قارشی برباب موفقیت آچق ایسته‌یوردی که اوده لاقردی‌یی بر طاسه‌نه کتیروب ده بو مسئله‌نك انجق ایده‌یی نکاحله آلمسیله قاپانه‌بیله‌جکنی بر صورت ضمنیه‌ده اولسون قاسم افندی زاده‌یه آکلاتمقله قابل اوله‌جق ایدی . بناءً علیه راجینك خورتیه‌ی کسیلدکدن صوکره دیدی که :

— بیوك بر فنالق وقوع بولمش . شمدی هپمز بردن تدبیرسزلك ، اداره‌سزلك کوستروب بو فنالی بتون بتون بیوتمه‌دنسه بونك اچون جهتنی ترجیحه یول آره‌یالم ...

ماهر هر نه صورتله ایسترلرسه صالحه یانه‌ده حاضر اولدیغنی کوستره‌ر بر وضع مستترحانه ایله کوزلرینی یره اکوب :

— بو مسئله‌ده ظن ایتدیککز کبی بر ناموسسزلق یوقدر . بولسنادی نه بن قبول ایدرم نه ده همشیره‌کز .

ماهرك بو مدافعهٔ طفولانه‌سنه قارشی راجی

اولان ماهر خصملری طرفندن تعیین ایدیله‌جك مجازات عادلانه‌یه منقاد اولدیغنی کوسترن بر روی تسلیمیتله بیوتی اکدی . بر مدت بکله‌دی . راجی ینه کوپورمك علائمی ارائه ایدرکن مفتون آغیر، کسیك مهتز بر صدا ایله باشلایوب :

— برادر .. افندی .. بیانه حاجت یوق ... شو آنده بینمزده فصلی ایجاب ... ایدن .. بر ناموس .. مسئله‌سی وار ... فقط چوق شکر هپمزده مدنی آدملرز . حدتله، شدتله، وحشتله حرکته لزوم یوق ...

راجی همان سوزه آتیله‌رق :

— بو یاپدیغکز عادتا بر sermon دره تحقیر دکل ... حال بوکه برادر افندی ، نامنی ویردیککز شو چاپقین حریفك ناموس عائله‌مزه قارشی کوستردیکی تجاوزه بوقدر صورت لینه‌ده مقابله ایدلمز . بوکا اعتدال معامله دکل ، عادتا مسکنت دینیر ...

مفتون معنالی معنالی کوزلرینی سوزوب اشارت پارمغنی آغیر آغیر اغزینه کوتوره‌رك راجی‌یه سکوت امری ویرر ... برادرینك بویله اعتدالپرورانه، مصلحانه طاورانمسندن مقصدی نه اولدیغنی

واجی اغلامه ایله ابتسام آره‌سنده عجیب
برانبساط چهره‌ایله بردنبره یومروغی قالدیروب
ماهره صوردی که :

— بافسه‌که آرقداش ! .. سن کیمسك ؟ .
بووقت رفقتکده بولنان بوقادینلر کیم :

بوسؤالك همان اشتعال‌مضاربایه برفتیل‌خدمتی
کوره‌جکنی حس ایدن مفتون واجی‌یی قولندن
چکوب :

— سن شویله طور . بوراده بن وارکن
سکا سوز دوشمز .

اخطار آمرانه‌سیله‌قره‌دهشتلی‌بری‌طرفه آلدی .
بوایکی‌قره‌دهشتك موراده‌لرینه بدل ماهرده صاحب
صاری کسیلمشدی . طوردقلری‌طاشلردن جانه
انصاف ، استمداد آرارکبی نامعین‌نقطه‌لره دالغین
برنظرله اطرافنه باقینیوردی .

مفتون واجی‌یی ایلك صولت شدیده‌سندن
منع ایتدی . فقط شمدی اونك یرینه نه دیمك ،
نصل اداره‌مصلحت ایتمك لازم کله‌جکنی کندیده
بیلمیور ، تعیین ایده‌میوردی .

بوایکی مدعی ناموسك هدف غیظ و تلعینی

خانملرندن برآز دیشاری فرلامش ، یوزلری دوصمه‌یوز کسیلمشدی .

بشینلرده یکدیکرینه قارشی ایلک تعاطی انظاری پك مؤثر اولدی . ایکی قرده‌شده‌ده عادتا بر نوع حالت افتراس پیدا اولمش کبیدی . ملك راجی اغزندن زیاده بورنندن صولویه‌رق داعرك وزرینه مهیای هجوم اولدیغنی کوسترر ارتعاشلرله صارصیلوب طوریوردی .

عاشقلریله بویله لیلی سیرانلرده شمدی‌یه قدر تصادف ایدیله اوغرامقسزین کیم‌بیلیر قاچ دفعه صیزلانیسزجه موفق اولمش بولنان کوچك خانملر بو کیجه‌کی اکانجه‌نك بویله برصباح مشئومله اختتامنه یعنی جنایتلرینك اوزرینه کونش طوغمسنه قارشی نه دییه‌جکلرینی ، نه دوشونه‌جکلرینی شاشیره‌مشلردی . نتیجه‌نك آلمق استعدادینی کوستردیکی رنك مطلق دها زیاده کوزلرینی قرارتیوردی . ایلك تلاقی انظاردن صوکره کوزلرینی یره ایندیردیلر . ایکیسنك ده یواش یواش دیزلرینك باغی چوزیلیور ، وجودلرینی برلرزه استیلا ایدییور ، دوشمه‌مك ایچون بربرینه طوتونه‌رق بر نقطهٔ استناد آرامغه اوغراشیورلردی .

شمدی همشیره‌لری وعاشقیله یك مؤلم بر مواجهه وقوع بوله‌جقدی. بوغایت آغیر بر ناموس مسئله‌سی ایدی. کیفیت نزاکته، ملایمته صیغار نوعدن دکلدی. باشلاندیغی کبی بو ایشی ینه بویله سرعت بیترمك ایجاب ایدییوردی. دها طوغریسی اقتضای حالی دقیقةً تعیین ایدیورمك جداً مشکلاشمشدی. شمدی بو کستاخ عاشقلك غیرتلاغنه آتیله‌رق یره‌یاتیرمق، قیزلرده کوزلجه بر صوباچکمکمی لازمدی؟ راجینسك نیتی بو بله ایدی.

قیزلر برقاچ ثانیه صوکره ایلك شاشقینلقلرندن آییلنجه آچیله‌جق بوشا که، بومخاصمهٔ مدهشه‌یه قارشی یالکز عاشقلرینی وکیل براقوب کندیلری کوشکه طوغری فرار ایتمك عزمیله اوطرفه شتاب کوسترديلر. فقط ماهرك بر اشارتی اوزرینه ینه طوردیلر. جزئی مدت صوکره بشیده یوزیوزه کلدیلر. هم فرط خلجان هم‌ده شدت تعقیب تأثیرات مضاعفه‌سیله ایکی قردشك کوکسلری استیعابی درجه‌سنده هوا آله‌یه‌رق چابق چابق اینوب‌قالقاران بر کورولتی‌سانه کیرمش، کوزلری

اولان بر قاچ پارچه خفیف بلوط تاك یندن یوکسلوب افقه یاییلدی . شمالدن موسمه نسبتله سریجه بر روزکار اسیور ، هر طرفدن ژاله‌لر پارلدایوردی . تارلانك تا وسطنده جسامت طبیعیه‌لرینك شمان نصفی قدر کوچولمش ایکیسی بیاضلی بری سیاهلی اوچ انسانك سرعتله یورودکلری کورولدی .

مقابلر نفسلری نفسلرینه یتیشه‌میه‌جك بر حالده تضعیف سرعته اوغراشه‌رق بایردن اینن بر صو جریانیله کیدییورلردی . مسافه‌یی یاری لایخوه راجی :

— طوریکز !..

اخطاریله برنعره آتدی .

اوکده کیلر شاشه‌لادیلر . هان دونوب آرقه‌لرینه متلاشیانه برر نظر فیرلاتدیلر . مقتوله راجی‌یی او خلجان ایچنده کوروبجه وحلة بت کسیلوب بلاحرکت قالدیلر . نعره بر کره راجینك اغزندن فیرلادقدن صوکره بونك موافق بر حرکت اولمدیغنی مقتوله برابر دلیقانلی کندی‌ده اکلادی اما ایش ایشدن کچمشدی .

— چیقسونلر دییه بكلیورز . . .

آرناوود بر قهقهه صالیویره‌رك :

— كیم چیقسونلر ؟ . . چیقشلر اونلر . . سز شاشقینلر یوق خبریكز . . .

بو صوك اخطار ایكیسنی ده بوسبتون شاشیرتدی . زینل اغا ایله اوندن زیاده مجاوبه‌یه لزوم كورمیه‌رك ایكی قرداش آر قوقوسی آلان حیوانلر كبی باغچوانك اشارت ایتدیكی جهته وار سرعتیله بر صالدیردیلر . بوقدر تلاشله نه یاپه‌جقلرینی ایكیسی ده بیلمیوردی . مفتون راجی‌یی شمدن معقول بر قرار ویرمش ظن ایدییوردی . راجی ده اغا بكیی حقنده عین قیاسده بولنیوردی .

آرناوود ویرمش اولدیغی ایلك سوزده‌كی ثباتی كوستردی . بلك آچیق مسافه‌دن تعقیب ایدییور . یا كارینه صوقولمیوردی .

ایكی قرداش اوسرعتله كوشه‌یی دونوب . او . اوزون دیواری ده بوینه قطع ایتدیلر . تارلایه آتلادیلر . آرتق شفق ده آتمشدی . مشرقدن طاغیلان خفیف بر نور مغربده‌كی مهتابی خونلاشدیرییوردی . كویا كونشك پیشدارلری ظن

مفتون بردنبره الکتریقله تحرك ایتمش کبی باستونك اوجیله طوپراغك اوزرنده بیوك بر قوس رسم ایتدکدنصوکره دکنکی یره آتوب الی باشنه کوتوره‌رك مهم بر تخطرده بولندیغنی کوسترر صورتده آوجی ایچیله بر قاچ دفعه آلننی صیقه‌رق :

— قضازده اولان ربیعه‌در ظن ایدرم .

دیدی .

راجی ده ، آغانك سنك بو کشفنی استناد ایتدیردیکی وقعهٔ مخطره‌یی صورمیه‌جق درجه‌ده صانکه بر ابطائت فکریه بر یورغونلق حاصل اولمشدی . ایکی قرداش اوقدر دالمش ایدیلرکه یانلرینه قدر صوقولان زینل آغانك ورودندن خبردار بیله اوله‌مدیلر . وظیفهٔ ترصدلرینی ده همان بوسبتون اونوتمش اولدقلری بر صره‌ده آرناوود النده کی صوپایی (کوم) دیه شدتله یره اوردقدن صوکره :

— یره نه اوطوریورسکز بوراده بویله ؟

راجی بو اخطار ناکهانی اوزرینه برازعقلنی باشنه طوپلایه‌رق :

— لیدی ایله ربیعه کچن کونی کیزلیجه استانبوله کچمشلر ... بك اوغلنه چیقمشلر ... بر قادین دوقتوره یعنی اونه مراجعت ایتمشلر...

بو صوك جملهٔ مدهشه اوزرینه ایکی قرداش آره‌سنده‌ درین بر سکوت واقع اولدی . الارنده‌کی باستونلرینك اوجلریله طوپراغك اوستنه کیجه سجیلمز اینه روغایفلر ، اکلاشیلماز بر طاقم اشکال عجیبه چیزه‌رك صانکه ارضه تودیع اسرار ایدییورلر یاخود بوفلا کته‌قارشی اتخاذ ایده‌جکلری خط حرکت معماسنی ، بو مسئلهٔ مشکله‌یی غیر مأنوس برنوع جبر کعلامات عجیبه وفوق‌الطبیعه‌سیله حله اوغراشیورلردی . نهایت مفتون باستونك اوجنی یردن قالدیروب قطعیت افاده‌ایدن اوزره‌ کوبورمش کبی بر مبهمیتله صوردی :

— عجبا هانکیسی ؟..

— اونی آکلایه‌مدم ... بو ایشده هنوز بر قاچ کون اولی برتصادف‌یاردمیله مطلع اولدم . بر زماندر پك متألم بر حالده‌یم . کیجه‌لری اویویه‌ بیلیورم . ارتق هیچ بشلرینی براقیورم . تحقیقاتمك بو مهم قسمنی یاقینده اتمام ایده‌جکم .

مفتـون قردهشـنك آن بآن شـدتی آرتان بو غلیانلرینی کورونجه ارتق طیانه‌میوب صوردی :

-- اویله نه اولیورسك راجی ؟

راجی درجهٔ شدتی کیجه پك فرق اولنه‌میان بر نظرله آغا بکیسنی مأیوسانه بر سوزدکدن صوکره :

- نه‌می اولیورم؟ بوغازمده.. همان دیلمك آلتنده طولاشان... شمدی اغزمدن قاچیرورسه‌م ایکیمزك آره‌سنده بر طوپ طراقه‌سیله کورله‌یه‌جك مدهش بر سر... فنا بر خبر وار... ایشته آرتق اونی ضبط ایده‌میورم.

مفتونك یوزینه بر صولغونلق، وجودینه بر کسیکلك کلدی. مهتز بر صدا ایله :

-- چکنمه سویله... خبر ویره‌جکك فلاکت نه قدر بیوك اولورسه اولسون بونی استماع ایچون بنده‌ده او قدر بیوك بر متانت کوره‌جکسك...

دیدی.

راجی کوزلرینی یره دیکوب هر هجایی آغیر آغیر تلفظ ایده‌رك :

کنارینه دوکولمش ایدی ایری دیوار طاشلری
کوردیلر . بونلردن برینك اوستنه مفتون ، بر
دیکرینه راجی اوطوردی . کیجه معاشقلرینی
قاچیرمامق ایچون ایکیسی ده کوزلرینی معهود
خانه‌دن آییرمیورلر ایدی . برر سیغاره یاقدیلر ،
بیوك بر دقت دروننه قاپلرینه صیغماز بر حال پیدا
ایتدیلر . شمدی همشیره‌لری او خانه‌دن عاشقیله
رانکده دیشاری چیقنجه نه یاپه‌جقلردی؟ بو او
قدر وخیم وعین زمانده اوقدر نازك بر مسئله ایدی
که نه معامله‌ده بولنه‌جقلرینه دائر قونوشمق بیله
شمدی بو ما بینلرنده تزیید وخامته سبب اوله‌جقمش
کبی براحتراز کسیلدیلر . بوحال کندیلکندن ناصل
بر صورت جریان آله‌جقسه اوکا انتظار آیمنی تصادفه
تسلیمیتله بکله‌مکلرینی کوستریر بر وضع متوکلانه
پیدا ایتدیلر . فقط بر مدت صوکره راجی یوره‌کندن
قوپان بر فوراتی پیسمن اولدی . کوپورمش بر
بوغا کبی باشنی هوایه دیکرك اکلاشیلماز بر
شیلر خورلداندقدن صوکره یومروغنی قالدیروب
طاشلره طوپراقلره اوردیبور ، صانکه بو صورتله
بر دشمن غائبی ازمك تپه‌لمك ایسته‌یوردی .

واسلافله اخلاف بیننده‌کی فرق مروت وقدرته برمعیاردر. شرقده چشمه دیجه کوز اوکنه او مکلف، اومنقش، مذهب، مطرز، اوزون صاچاقلی صیوانلی، کنیش یالاقلی، کورول کورول شارتیسیله آذان عطشانی اوقشایان، ونام بانیلرینك رحمتله منتله یادینه بادی او خیرات لطیفه کلیر..

اوده‌ن کوینده شمدیکی اصحاب خیراتك چشمه‌لری اویله دکل.. برمجیدیه‌و آینه طاشی، قرق غروشه بر یالاق، صفر نومرو بر مسلوق موصلوغی، برقاچ طوغله، بر پارچه خرج، بر کولك دمیرچی جمیسی، بر قوزو زنجیری اوجنه مربوط پورسلن دیدکاری او سرلی معمولاتدن بر مشربه... ایشته سزه یارین آخرتده جلب شفاعته وسیله اوله‌جق بر مؤسسهٔ خیریه.. بانی، استحقاق مثوباتنه نائلیتده برذره‌لك معنوی وقوعی اندیشه‌سیله بالای مؤسسه‌سنه نام مبجلنی حك واوزرینی تذهیب ایتدرمك حیثنی ده اهمال ایتمیور.

آشاغی‌یه طوغری براز دها ایلریلدیلر. تپه‌لری آتلمش بریاپی اوکنه کلدیلر. سوقاغك

سالماً کوشکه عودتلرینی یالکز انظاریکزله تعقیب ایتملی یز ...

— امان اغابك بنی چاتلاتمایکز . شوراده باغچوانلق کار که نامنی ویردیکی بو رذالتخانه‌دن کیجه یاریسی بر چاپقین حریفله برابر چیقان قیزلرك ولو بلا جرح وتام الاعضا اوله‌رق خانه‌لرینه دونوشلرینه «سالماً عودت» تعبیری قوللانیله بیلیرمی ؟

دیوارك اوکنده بویله حرارتلی سویلنه‌رك بش آشاغی بش یوقاری کزنمه‌لری خانه‌ده کیلرك انظار اشتباهنی جلب ایده بیلیردی . او ساعتده اونو عدن بر اوه کیره‌نلرك خارجه قارشی دائما متیقظ وقوشقوده بولنه‌جقلری درکاردر . ایکی قرده‌ش آغیر آغیر سوقاغك جنوب جهتنه طوغری یورودیلر .

شیمدیکی زنکینلر ایکی حسنات ومبراتك کوکنی قوروتدقدن صوکره خیرات تأسیسندن بوسبوتون کیری قالدقلرینی کوسترمک ایچون سوزم اوکا اورایه بورایه چشمه‌لر ، یالاقلر بنا ایتدیرییورلر . اره‌ن کوبی جهتلری متمولانك اثر فتوتلری اولان بو چشمه‌لر جداً شایان نظر ،

محرمانه برقاچ سوزدن بزم ایچون بیوك حقیقتلره ایرملك احتمالی واردر .

— اولماز . . اولماز . . .

— نه‌دن ؟

— ایچری کیرمه‌مك ایچون آرناوودله معاهده‌مز وار . . .

— آدم سن ده ایجابی تقدیرنده برلین معاهده‌نامه‌سی بیله بوزیلیور ، بی حکم قالیور . . .

— بو برلین معاهده‌سنه بکزه‌مز . حریفك الینده‌کی صوپانك معاهده احکامنك تطرق خللدن وقایه‌سی ایچون برضامن مادی اولدیغنی اونوتمامليدر . برلین معاهده‌سی بزم محافظهٔ عهدی متکفل قوتمز اولمدیغی ایچون ، اویله اولدی . اوصوپای ، سن ده رەوولوەری قپانی چکنجه رذالت ، نلاکت عیوقه واردر . ایچریده‌کی قادینلرك بری همشیره‌مز دیکری تیزه‌زاده‌مز اولدیغنی خاطردن چیقارمامليیزه حتی بکاقالیرسه بزشورایه بریره کیزلنوب اونلرك خانه‌دن چیقمه‌لرینی بکلملی ، بوراده‌کی موجودیتمزدن قطعیاً سر رشته ویرمیه‌رك قیزلرك

— نه كوردك !

— هيچ بر شي ... پانجورلر صيم صيقي قاپالي ... نه آيدينلق كوريليور نه ده خانه‌نك مسكونيتنه دلالت ايده‌جك بر ييتيرتي ايشيديليور.

— بن ده برشي آكلايه‌مدم. عجبا آرناوودك ظنياتي، تعريفاتي يا كليشمي ؟

— ظن ايتمم. صباحه قدر بورادن آيرلمايز. ايش البته آكلاشيلير.

— يا بز بوراده بكلر كن اونلر بزجه معلوم اولمايان ديكر بر مخرجدن چيقوب كيدرلرسه!..

— خانه‌نك وضعيت وحدودينه نظراً يان و آرقه طرفده كي قومشولردن برينك باغچه‌سنه آتلامدقجه دیشاري چيقمق احتمالي يوق كبي كوريليور...

— خانه‌نك اوبر طرفني رؤيت قابل اولسه آيدنلق كورمك ذكرسس ايله ايشيده‌جكمزي تخمين ايديورم.

— سز بكا بر پارچه اوموز ويرسه‌كز بن ديواردن ايچري آكلايه‌بيليرم... ايشيده‌جكمز

واره سن سوزیمی دیکله، ایشته اوقدر... براغ
بك صفنله بونی سکا امر ایدییورم.

بو مجادلاتله دسپنو قادینك خانه‌سی اوکنه
کلدیلر. باغچوان زینل اغانك روایتنه باقیلیرسه
بو قادین سوزده قاسناق لکن حقیقت حالده دیکر
کناهلر ایشله‌یه‌رك کچینیر عشق وهوا سمسارلرندن
بری ایمش. کیجه‌لری چیفت کلنلره مهمانواز-
لقده بولنورمش.

اوفاق بر باغچه ایچریسنه مبنی اولان بو
خانه‌جکك کوچکلکی، وضعیتی بورانك بك اوغلی
سودا بورسه‌لرندن برینك شعبه‌سی بولنمقدن
زیاده خصوصی بر دربند اولمسی احتمالنی کوستر-
ییوردی. سوقاق جهتنه اولان پنجره‌لرده آیدینلق
یوقدی. یان طرف پنجره‌لرینی بر پارچه کوره بیلمك
ایچون سوقاغك اوزون دیوارینی بر خیلی آیقیرلامق
ایجاب ایدییوردی. مفتون صاغ، راجی صول
طرفه طوغری ایچه آچیلدیلر. نه طرفه کیتسه‌لر
خانه‌نك آرقه جهت پنجره‌لرینی کورمك قابل
اولمیوردی. بو برنجی استکشافدن صوکره
ایکی قرداش ینه برلشدیلر. مفتون صوردی:

— اونلر دیشاری چیقمازلرسه بز ایچری کیره‌رز .

— کورولتی اولور .

— هیچ کورولتی اولمه‌دن بویله بر ناموس مسئله‌سی تمیزله‌نیرمی ؟..

— خایر ... خایر طلومبه‌جی واری تسویهٔ مصلحت ایسته‌مم . ماهر بزه قارشی محقرانه تجاوزده بولنورسه تربیه‌لی ، مدنی بر آدمه یاراشیر صورتده اصولی دائره‌سنده کندیسنی دوئللویه دعوت ایده‌رز...

— آغابك بویله‌ونده فکرلردن وازکچکز . قاسم افندی زاده دوئللردن نه‌ا کلار ؟ فرض محال اولدرق فصل مسئله خصوصنده دوئللوی قبول ایتسه‌ك بیله بونی اجرا ایچون حریفك باشقه تجاوزلرینه ، حقارتلرینه‌می انتظار ایده‌جکز ؛ او دیدیککز تجاوز ، حقارت واقع دکلیدر ؟

— اوف راجی بو قدر اوزون (دیسکو - سیون) لك صیره‌سی دکل . بنده شمدی بورده تفصیل ایده‌میه‌جکم بر طاقم دوشونجه‌لرم ، حسابلرم

بو موافقت وتأمينات متقابله‌دن صوكره باغچواندن آیرلدیلر. سوداوی مصاحبت و مسافرتلره كشاده باب اولدیغی خبر ویریان دسپنونك خانه‌سنه طوغری یوروديلر . راجی كمال تأمله صوردی:

— كورديكزمی باشمزه كلنی اغابك؟ ايلك خطوهٔ تعقیبمزده اوكومزه نه اوجورومر آچیلدی؟ ..

— صوص راجی ... صوص ...

— ناصل صوص ؟.. بو فلاكته قارشی بر چاره بولمق ایچون شو آن قصیرك زیاده‌قونوشمغه محتاج اولدیغمز مهم بر زماندر . بویله بر وقتده صوصولورمی ؟

— نره‌یه كیدییورز ؟

— خانه‌یی ترصده ...

— یا پنجره‌دن بزی كوروب طانیرلرسه؟..

— طانیرلرسه طانیسونلر . بز اونلردن چكینه‌جك دكلز یا ! .. اونلر بزدن قورقسونلر .

— تعقیب ایتدیكمزی اكلارلر ایسه بو كیجه هیچ او خانه‌دن دیشاری چیقمازلر ...

دویاره ایش فنا اولورسه سن هر دبر آدمه بکزمیورسك .. سندن کیمسه‌یه فنالق کلمز ...

باغچوان باشنی ایکی طرفه صاللایه‌رق :

— حاشا .. حاشا کلمز ... توه آناسنی نه لازم بنم بویله ایشلره قارشیورم ...

— تشکر ایده‌رز برادر اغا ... سن یاپچکل ایشکه کیت . یاخود شویله آلارغه دولاش برشیئه قارشمه ... بز بوراده بکلیه‌جکز . اونلر چیقنجه آلوب کوتوره‌جکز . ایشته او قدر .

آرناوود مقام تهدیده شهادت پارمغنی بورننك اوجنه کوتوروب :

— اما نه وقت کورویورم سزده ایچرده کیردیکز زنبازه‌لق ایچون بن ده کلیورم سزله آرقه کدن ...

— کیردیکمزی کورورسه‌ك کل ... بز سکا طوغری سویلیورز . وبویله سوز ویریورز ..

— پکی ... پکی ... نه وقت امداد لازم اولیورسه‌کز .. باغیریورسه‌کز زینل اغا بن کلیورم ...

— تشکر ایده‌رز ...

قابا بر صورتله توصیف ایتدیکی اویله فنا بر أوه لیبه ایله ربیعه بر بیبانجی ارکك رفاقتیله ناصل کیره بیلیورلردی ؟ دیمك کیفیت مأمولرندن ، دها وخیم بر درکه‌ده ذیله وارمش . مفتون تأثردن ، نطقی طوتولمش کبی بر حاله کلدی . راجی باغچوانه قارشی زنك ویرمامك اوغراشه‌رق الیله کوستروب :

— دینونك أوی شو کوشه‌ده‌کی جنجه ایلریده‌کی اوکوچك بنا دکلمی ؟

— یایا ... ایشته اوراسی ... بن بیلیورم امام نره‌ده اوطوریور . ایسته‌یورسه‌کز امام خبر ویریورم . نم اغالری ده‌قالدیریورم باصدیریورز ، بو جاپقین هانی بو اقشام اوراده کیرمش قادینلرله برابر ...

رذالتك عیوقه وارەجق بر استعداد پیدا ایتدیککنی کورن راجی اداره‌ٔ مصلحت مقصدیله :

— یوق .. یوق .. نه‌یه لازم ! بو اقشام او قادینلرله برابر دینونك اوینه کیرن دلیقانلی بزم اقربامزدندر . کندینه نصیحت ویرمك ایسته‌یورز ... کوروتی چیقارسه‌ه صوکره باباسی

— دسپنونك اوینه‌می کیرمك ایسته‌یورز .

— ها یا ! . .

— آل بوندن ده اون پاره‌لق . . . دسپنو کیم ؟ اوی نره‌ده ؟

آرناوودیوزی مخاطبلرینه بر صورت محرمانه‌ده یاقلاشدیروب ، اونلرك چهره‌سیله کندی آره‌سنه ایکی النی بالادخال سویلیه‌جکی سوزلرك اهمیتنی پارماقلرینك اوجنده وزن ایدییورمش کبی اوك پارمغنی اوینانه اوینانه کوزلرینی قیه‌رق :

— هانیـا اوقارت قاری . . . قاسـناق ایشله‌یور . . . بویله چکینور . . . اویله دکل بن بیلیورم . . . بوکارخانه‌جی . . . کیجـه اوده مسـافر آلیور . ارکك دیشی برابر . . . بزم کوچك‌لك . اوراده کیدییور . پاشانك یاورده . . . (افهام محرمیت ایچون باشنی دها زیاده یاقلاشدیره‌رق) بو اقشام سزدن اول برارکله ایکی قاری بنه اوراده کیرمشلر . . .

باغیوانك بو اخبار مهمی اوزرینه مفتوله‌ر اجینك آیاقلری صویه ایردی ، فقط شدت تأثر و یأسدن بتاری بکزلری صاپ صاری کسیلدی . باغیوانك الد

— پاشانك باغچوانی ایسه‌ك انگده صوپا ایله گیجه یاریسی بوراده سنك نه ایشك وار ؟

— نه ایشم وار ؟ چالیورلر گیجه بزم زه‌رزه‌واتلری ، یمشلری . . طاووقلر . . نه‌وقت یاقالایه‌جغم بوخرسزلری کبرتجکم علیه بو صوپا ایله . . .

راجی بر لاحول ایله باشنی ایکی طرفه صاللادقدن صوکره :

— باغچوان باشی هایدی ایشکه برادره بزم پاشا ایله ، صوپا ایله ، طاووقله ، سبزه‌واتله ایشیمز یوق . . .

— بیلیرم جانم دکلسکز سز خرسز . بن آدمك صوراتنه قیافتنه باقار آکلارم که اونه‌در! . سز زنپاره‌سکز . . .

— زنپاره‌می یز ؟ . .

— اویله‌یا ؟ .

— های فراستکه قربان اوله‌یم . . . نه‌دن آکلادك اوعشقه ؟

— نچون آکلامیه‌جاق ؟ . . بو گیجه‌ایسته‌میورسکزمی گیرملك (دسپنو)نك اونده ؟ . .

— ظن ایتمم او قدر مشغول ایدیلرکه بزی کورمکه هیچ وقتلری یوقدی .

— بونلر یریاریلوب ده ایچنه کچمدیلرمی؟ یشته باقکز ؛ بوسوقاقلر منتظم، بونلردن برینی طولاً تعقیب ایتسه‌لر کندیلرینی مضاق کوره‌جکز . یاشو اطرافمزده‌کی خانه‌لردن برینه کیردیلر یاخود شوباغچه‌لردن برینه آتلادیلر

— بلکه فقط بونی نصل کشف ایده‌بیله‌جکز ؛

ایکیسی ده انظار استغرابلرینی اطرافه طولاشدیرمغه باشلادیلر . او آره‌لق اوزون بویلی یوطورلو ألی صوپالی بکجی‌یه بکزر بر آدم پیدا اولدی . ایکی برادره تقربله:

— سلام علیکم . . .

ایکیسی بردن شاشیره‌رق :

— علیکم سلام . . .

— سز نه آرار بوراده کیجه یاریسنده ؟ . .

راجی ره‌وولوه‌رینی یوقلایه‌رق ؛

— سنك نه وظیفه‌ك ؟ . . سن کیمسك بکجیمیسك ؟

— یوق بکجی . . پاشانك باغچوانی . . .

بتیروب سوقاغه اینديلر . بر قاچ دقیقه صکره اوزونجه بر دیوارك آرقه‌سنه كیردكلری كوروندیلر اولديلر .

راجی تلاشله :

— اغابك صیقی بورویه‌لم . براز اوته‌ده درت یول اغزی وار . تعقیب انظارمزدن اول اورایه وارورلرسه صوكره نه طرفه صاپدقلرینی كوره‌میز .

خطوه‌لرینی تسریع ایتدیلر . عادتا جمناستیق آدیم كیدیورلردی . دیوار خداسنه ، ایلروسنی كوره‌بیله‌جك بر نقطه‌یه كلديلر . ماهرله‌قیزلردن اثر یوقدی .

راجی بیوك بر تلاشله :

— بن سزه دیمدمی اغابك ! ایشته اونلری كوزدن غائب ایتدك . قوشه‌لم ... قوشه‌لم .

طبانلری قالدیردیلر . درت یول آغزینه قدر نفس نفسه كلديلر . سوقاق آغزلرندن دردینده حدهٔ نظردن كچیردیلر . كیمسه یوقدی .

راجی بودفعه تلاشنه انضمام ایدن بر حیرتله :

— تعقیب اولندقلرینی اكلادیلرده بزه اویونمی ایتدیلر ؟

قوجه بر بوصروق بتون اوروپاقوانین مدنیه‌سندن زیاده ایشه یارار . . اکلادیکزمی آغابك ؟ . .
هایدی یورویه‌لم . آرقه‌لرنده‌ده بافسه‌لر اونلر بزی سچه‌میه‌جك درجه‌ده آره‌مزده‌کی مسافه آچیلدی . خوش بورونلرینه صوقوله‌جق قدر یاقلاشسه‌قده مشغولیتدن بزی کوره‌جك حاللری یوق آ . .

— یورویه‌لم . فقط عقلمده‌ایکن سویلیه‌یم . صاقین حدتکه مغلوب اولوبده سلاح استعماله قالقیشمه . . بتم‌قومادام‌خارجنده ایش کورمه . .

— یکی اما اغا بك ایجاب حال بو . . . بیلنه‌مزکه . .

— یوق . . . یوق . . . هیچ بر معذرت طانیمام . .

— بوبك افندیله خانملر نره‌یه کیدییورلر ؟

— شمدی کوره‌جکز . .

— هایدی باقه‌لم . .

کوزلرینی قیپمقسزین بو سودا قراریلرینه دیکمش اولدقلری حالده کیدییورلردی . سکز اون دقیقه قدر یورودیلر . اوکده‌کیلر ترلایی

اولان برخصوصه‌سن بن‌نه‌دییه بیلیرز؟.. دمندن بن‌ده بویله سنلك کبی شدتلی طورانتق ایسته‌دم‌اما درین بر ملاحظه نتیجه‌سنده ینه‌عقلمی باشمه طوپلادم.

— دمئنه‌بونلك کبی غراو (وخیم)اونورسه؟.. یعنی باکر همشیره‌مزی بویله کیجه یاریسندن صوکره طاغه، باغه، قیره طوغری آشیریرلرسه بومعامله‌یه قارشی نه‌رشی دیر وشرشویاپه‌بیلیرز.

— بوخصوصده (قود فرانسه) [۱] نه دییور؟..

— نه‌دیدیکنی بیلمم، بن یالکز شونی‌سو- یلرم‌که (قود فرانسه) یی شمدی سوزه، هله بووقت ترلاتر آره‌سنده جریان ایدن بروقعه‌یه هیچ قاریشدرمامليدر. بزماهرله قوزمزی‌اولك اکلایه‌جغی برلسانله یعنی قابا دایجه، چفتیجه پای ایتملی‌یز. اوکاقارشی اوله‌جق معامله‌ده (قود فرانسه) نك احکامی (نه‌رمانس دوفو) نك اقوالی، (بارون استاف) لك قوروللفاری هیچ برپاره‌ایتمز. شمدی شورادهاورته‌سنه (تو) دییه‌توکورولمش

[۱] فرانسه قانوننامه‌سی

— انسان هر حرکتنی قواعدمدنیه یه توفیق ایتمليدر. بوده بر مجبوریت انسانیه‌در.

— بز شمدی او قواعده مغایر نه حرکتده بولندق؟

— گیجه یاریسی گیدوب ده بر قوالیه‌نك قولندن دامنی آلمق بر (اوم سیویلیزه) یه یارشیرمی؟

— C'est trop de scrupule (بوده فضله قورونتی)

— یوق .. یوق ای دوشونملی . . . مسئله نازکدر.

— بویله بر خصوصده (اوم سیویلیزه) ایچون ایستدیکی کبی شمدلك حرکته مساعد قانونی واردر. چونکه مسئله نامو سه عائددر. اغفال ایدیلن قادین محشیر مقتدر.

— اغفال تعبیرینی قوللانمه... نه معلوم؟ ..

— اووو ! ..

— اووسی یوق. کیفیت سنك دیدیککك کبی فرض ایدلسه بیله همشیره‌مزن مختاریت افعال‌ومالك بولندیغندن اوراتك قونساتمانی ایله (رضاسیله)

— بونوڭ تحقيقاته سلاحسز چيقيليرمى ؟

— سزده وارمى ؟

— بز رهوولوەرله بر لاارقاسى وار . . .

— امان سويلەمه . . . سويلەمه . . . لاز قاسى هيچ سومم . . . اسمنى تلفظ ايدرکن او سيوزى اوجيله ديل کسيله‌جك ظن ايدرم .

— اغابك سز آلافرانغه‌نك ساده طعامله تووالت جهتلرينه صرق صاردرمشسكز . . . هيچ ده رهوورلوەر تعليملرندن بحث بيله ايتمزسكز . اسقريم بيلمەين بر آدم آلافرانغه‌ده (قوم ايل‌فو) بر جنتلمن عد اولنه بيليرمى ؟

— صحيح صحيح . . . اوجهتى چوق اهمال ايتدم . بوندن صوكره اونلره‌ده چاليشيرز . بن فيلسوفلغى بارباره ترجيح ايدرمده . . .

— هنوز زمان اوقدر ترقى ايده‌مدى . دها چوق وقت ايچون قبا ايله رهوولوەرله کوريله‌جك ايشلر وار . . مادام که انسانلر ايچنده ياشايورز . هر لزومه تبعيت ايجاب ايدر .

— فقط راجى . . .

— بيوريكز . . .

— قيصه جهتنى ترجيح ايده‌لم . بونلرى هنوز جرم مشهود حالنده دكل فقط منتهاسى اورايه چيقار بر يولده بولدق . وقت كچيور آغابك . . . وقت كچيور . . .

ايكيسى ده باشلرينى خندقدن چيقاره‌رق بسود بر تلاشله :

— اوزاقلاشمشلر . . . نه يابه‌جغز ؟ . .

ثانيه‌دن ثانيه‌يه سينيرلرينى استيلا ايدن بر غليان شديد ايله ايكيسى ده آن واحدده وهمان بر جريده تربيالى ايدون كى خندقدن باشلرى فيرلادلر .

راجى حدتله :

— نه طوروييورز ؟ اوزاقلاشيورلر . . قوشه‌لم . يتيشه‌لم . حريفى تحقير ايده‌لم . همشيره‌مزى النده‌ن آلالم . او ، بر كيشى بز ايكى . . . البته باشه چيقارز .

— يا حريفك سلاحى وارسه ؟

— اوله‌بيلير آ . . اوقاباداني ده مطلق سلاح واردر . سزده يوقمى ؟

— يوق . . .

چاتلایورم . . سزك آلافرانغه مساعده‌لرکزه . . نزاکتلرکزه مقابل بو حریفلر قیز قرداشلرمزه قارشی بك آلاتورقه طوراندیلر پك . .

— بویله یاپمق آلاتورقه طورانمقمیدر ؟

— آی شاشیردم . سوزك ضدینی کوسترمك ایچون اویله سویلدم . پك قباجه طوراندیلر دیه‌جکدم . . شمدی نه یاپه‌جغز ؟

— نره‌یه کیدرلرسه تعقیب ایده‌جکز .

— فرض ایدیکزکه اویغونسز بر یره کیتدیلر

— تعقیب ایده‌جکز . . .

— فرض ایدیکزکه جرم مشهود حالنده یاقه‌لادق ؟ . .

— اوزمان نه‌یاپه‌جغمزی دوشونورز . . .

— دوشونورز اولماز . بو فرضیه‌مزی واقع عد ایله شمدیدن برقرار ویرملی‌یز . . .

— بوحاله قارشی شمدی عاجلاً بر قرار اتخاذینه مانع ذهنمده بیك درلو اندیشه وار . . .

— همشیره‌مزی برفلاکت ناموسدن قورتارمغه مانع نه‌کبی اندیشه اوله‌بیلیر ؟

— اکلاتمسی اوزون . . .

— بنم مقصدم ازدواجه منجر اوله‌جق
تربیه داخلنده و مناسبتلرینه قارشی مسامحه کوسترملك
دها طوغریسی (فور) یاپلرینه علی الاصول
مساعده ایتمکدی . (تەن مانس دوفو) قور
آتاسنده کنج طالبك زوجهٔ مستقبله‌سیله قول
قوله کیتملرینه بیله مساغ ویرمیور . نره‌ده
قالدی که بونله یوزقزارته‌جق رذالتلره . .
— قاسم افندی‌زاده اوله‌جق بو بیانك چاپقینی
تەرمانس دوفونك قولنی نره‌دن بیله‌جك ؟ بو قابا
... دها طوغریسی حیوانك بری . .
ایشته بو لیاقتی [illegible] ایتدیکی مناسبته دائر
سز بیلدکلریکزی بکا سویلدیکز . بن‌ده بو کیفیت
حقنده‌کی مسموعات و مشهوداتمی سزه آکلاته‌یم .
ایشته یك فنا . . ناموس نامنه حزن آور . بوکا
عاجلاً برچاره بوله‌لم .
— سنك مسموعات و مشهوداتك اوزونمی؟
— اوزون و مهم . . فقط شمدی اوزون
سوزك صره‌سی دکل . . حریف همشیره‌مزی
آلمش کیجه یاریسی کوتوریور . بز بویله آره‌ه
لرندن باقوب طوره‌جقمی یز ؟ غابك یاسمه‌دن

۱۰

او آراق خندقك یانی باشنده بر قرالتی پیدا اولدی . مقتولك جثنه وهلةً برده قوزقو انضمام ایتدی . بركت ویرسون كه بوخوفی چوق سورمه‌دن قرالتی خندقه تقربله یواشجه :

— آغابك ! ..

— راجی ! ..

— بوراده نه یاپیورسكز !

— یاسن نه گزییورسك ؟

— رذالتی كورمیورمیسكز ؟

— هانكی رذالتی ؟

— همشیره ایله اوچاپقین اوغلانی . . .

— نه اولمش ؟

راجی یواشجه خندقه آتلایه‌رق !

— [illegible] آیدنبری ایشی بیلمیورمیسكز ؟

— براز بیلیورم . ایشته اونلری كوزتلمك ایچون بو خندقه كیردم .

— آه آغابك . . آه آغابك ! هپ قباحت سزده‌در . بو قیزلری لزومندن فضله سربست براقدیكز . . . .

اوزایور ، باتی ، ال اشارتلری کوریلیور ، ماهر
بك نازك نقطه‌لرده تأیید مدعا ایچون قیزك میان
ولسنه ایکی بازوی اشتیاقیله صاریلیور ، واز قوتیله
سیقیور ، ایبه‌نك اوفق بر صیحهٔ شکایتی
ایشیدیلیوردی . ایلروده مفتونك انشته‌سی اوله‌جق
بو ذات بسبلی حلول ایده‌جك وقت زوجیتـه
مجبوراً دلدارندن تفرقات کلام مقامنده طوروب
طوروب بوسه‌چین اولمق جرأتنده بولنیوردی .
البته اوزمان مفتون آنامسوز برحاله کلدرك
قبل الازدواج بوعلی الخصوص ایچون عفت اقوامك
هیچ بریله توافق ایتمه‌جکنی کوسترمك ایچون
خندقدن دیشاری رفیرلایور . فقط عقلنه درحال
قاسم افندینك ثروتی ، ادیبه ایله احتمال ازدواجی
هب اوصحا کات متسلسله‌سی کلیور ، صدمات
شدیده‌سندن صوکره یاتاغنه دونن متهور بر دالغه
کبی ینه خندقه کیریوردی . خندقده بر آز
طولاشیور ، صراقدن ینه باشنی چیقاریور . انظار
تجسسی قرانلق انوار منحطه‌سی آلتنده پاجوراغوشه
پاریوسه‌یه مصادف اوله‌رق خندقك ایچنده ترتر
تیریوردی .

متصوره هنوز قوه‌ده ایدی . فقط فلاکت ، رذالت قریب الوقوع همان همان واقع دها طوغریسی وقوع بولمش کبی کوریلیوردی . بودلیقانلی یاخود دلیقانلیلرله قیزلرك خفا کاه سودایه چکمه‌لری بو کیجه ایلك دفعه اوله‌رق وقوع بولمیوردی . کیم بیلیر بو قاچنجی ایدی : بو حال عیناً فورطه‌لی هوالرده شمشك چاقمه‌دن بر مدت صوکره دویولان رعددن بیهوده قورقق قیلنمه‌ندی . شمدی‌یه قدر نه اولمشسه اولمشدی . بو کیجه‌خاجانزوتأثره مغلوبیتله بلاتأمل چیقاره‌جغی کورولتی ، رذالتی بیوتمکدن اشاعه‌دن باشقه برشیئه یارامیه‌جقدی .

کندینی اونلره کوسترمیه‌جك بر صورت محترزانه‌ده باشنی خندقدن چیقاردی . لبیبه ایله ربیعه مفتونك توصیه‌سی اوزرینه حمام سیله‌جکندن مودایه چیقاره‌رق یاپه‌مدقلری قرمزی‌نکی قاپیشونلی (بورنوز) یلدیزه‌لر کیمشاردی . لبیبه قوالیه‌سنك قولنده کیدیور ، آره‌ده بر دلیقانلینك قولاغنه برطور عشوه‌بازانه‌ده اکیلوب برشیلر سویلیور ، ایکیسی‌ده برمدت تعطیل مشیله قیصه برمشافهه‌ده بولنوب ینه یوریورلردی . بعضاً بومدت مشافهه

ماطوغراف، سیر ایدرکبی اعتدالدمله کوره بیلیر
وحددذاتنده بو حالك غیرمحققانه تفسیر وتلقی ایدلمك
ایستهدیکی صورتده بر جنایت دکل الك معصومانه
بر فعل طبیعی اولدیغی صددنده آرزو ایندیکی قدر
کنیش محاکمهلر یوروته بیلیردی. فقط بو حال
ناموس عائلهسنه تعلق ایدنجه ایشی بتون بتون
دکیشیریوردی. لبیبه ایله ربیعهنك قوهشو دایقانلیلریله
اولهجق مناظر سودلرینی مسترحانه تماشا ایده
بیلهجك قدر هنوز حوصله سنده ادمان پیدا
اولهمدیغنه تعجب ایدییور، فقط بر خصوصده
سببنی کندیده اکلایهمدیغی بر فوقك زوقی
قالدیغنی کوروب مأیوس اولیور، هنوز هر طرفی
تیترهیور، ممکن دکل حضور بال ایله دوشونهمیوردی،
وذالت حقیقیهدن صرف نظر بو امر بعد وقوع بولهجق
بر (اسقاندال) بر شایعهٔ ولوله آور، بر کپازه‌لك
قاسم افندینك ثروتی اوزرینه مبتنی اولان کافهٔ
خیالات ثروت وسعادتی محو ایدییوردی. عائلهسنك
خلاص ناموسنه آتیلهجغی آنده شمدی دائما
قارشیسنه چیقان بو مانعهٔ قویه عجبا کندینك سعادتندن
زیاده فلاکتهمی بادی اولهجقدی؟ بو رفاه، بو سعادت

ماهر بكه كوچك خانملر نيچون تحته قاپويه اوغرامه‌دن خلاف قرار بويله كيديورلردی ؟ بو كيديش نره‌يه ايدی ؟ بسبللی مكتوبده ذكری كچن خفا كه‌سودايه .. او مكتوبده دها نه‌ده‌نمش سوزلر ، ايمالر واردی . ايشته كندی كوزی او كنده همشيره سيله تيزه‌زاده‌سنی .. ايكی باكری زم وصاله كوتوريورلردی . اوراده ديكرلر دكلر بولنمقده محتملدی . عشقك ناقابل مقاومت بی امان برقوت اولديغی حقنده برار اولكی محاكمه‌سی شمدی زير وزبر اولدی . ذهنی او قدر قاريشدی كه نه‌يابه‌جغنی بيلمه‌دن ، برقرار ، صيبده بولنمه‌دن برصولت مجنونانه ايله خندقدن ديشاری فيرلادی . حريفك سورانه برقاچ طوقات اندرمق ، ايكی قيزی صاچلرندن طوته‌رق كوشكه قدر سوروكله‌مك ايسته‌يوردی . اوديكی حوصله‌سی كنيش ، مدنی الطبع ، آلافرانقه مزاج هرصورتله مستدوشون مفتون شمدی قابا ، خشين برآسيالی كسيلدی بوايالك فورانده‌كی عدم اصابتی مثبت ينه عقلنه بيك درلو شی هجوم ايتدی تكرار چكلدی خندقه كيردی شعبانله ظرافتك رذالت سودالرينی « سينه

درحال کندینی بر خلجان آلدی . قازباشنه‌قیرلادی اولانجه قوهٔ نظریه‌سیله نصب نگاه دقت ایتدی . ارتق انحطاطه‌دونمش مهتابك اشیایه‌ویردیکی بهمیتی دله‌رك كورمكه اوغراشیوردی . بوایکی بیاض خیاله برده سیاه انضمام ایلدی . اوچیده سریع آدملرله کریزاندی . آن بآن کوزدن نهان اولیوردلردی .

مفتون ارتق اوقولبه ایچنده انتظارله وقت کچیرمه‌نك موافق اوله‌میه‌جغنی اکلادی . قپوبی آچوب همان دیشاری قیرلادی . هیجانه‌مغلوب اوله‌رق بر استعجال غیرمدبرانه ایله صولوق صولوغه خندقه قدر قوشدی . اواوچ کشی‌ایله آره‌ده‌کی مسافه‌یی‌همان‌یاریلادی . شمدی کوردی . ایچه‌سچدی . بونلرك ایکیسی قادین بری‌ارککدی . تعیین هویتلرنده‌ده کوچلك چکمه‌دی . لبیبه‌ربیعه ماهر .. تاکندیلری ... اونلرده آزقه‌لرینه‌دونوب باقسه‌لرمفتونی طانیه‌بیله‌جکلردی . دلیقانلی تخفیف خلجانله احتیاطه رعایت لزومنی حس ایتدی . همان خندقه آتلادی . کورونمه‌مك ایچون ایکی قات اکیلدی .

کورمك ایچون دخولـه اجرتی ویره‌رك برقاچ
ساعت نجره‌سز بنالر ایچنده محبوسیته قاتلانیورزده
انظار تماشامزه هرلحظه کشاده بولنان بوقوجه
ساحهٔ طبیعتده‌کی تجلیات صمیمیه‌کی سیرایتمه‌کی
اهمل بوندن عبرتبین اولمغی نچون بیلمیورز؟ اشته
اوده‌نیکی (نه‌تود) لوحه‌سنی محرم اولدیغی قدر
اونوته‌میه‌جغم... الـ بیوك استادیمز طبیعت، کتب
تحصیل عشق وعرفانیمزینه طبیعتدر . هرموجود
سطورذی مال خلقتله مالی بر صحیفهٔ ازلیه‌در. فقط
موادمندرجه‌سی هرزمان واضح ، اعیان دکلدر.
بونی هرکوز کوره‌من. هرکس اوقویاماز . انسان
فطرتك، محیطك، تحصیلك لطف معاونتیله آچیلور.
عمای خلقتله دنیایه کلمش نه‌باقار کورلرده واردر.
عالم، جاهل، کنج، اختیار هپمز بوباقار کورلریمزله
هرکون نه بیوك حقیقتلری چیکنه‌یوب چکیریورز.
پاستورلر، قوورزی‌لرکبی دها شمشکلر عصرلرده
انجق برقاچ دفعه چاقیور.

مفتون بردنبره اوزاقده باغچه‌نك اوبرا اوجنده
بیاض کسوه‌لی توأم خیالانه بکزر ایکی وجودك
خندقی آتلایوب قارشی جهته کیدکلرینی کوردی.

برسیاله سیماب کبی یاییلمش خفیف انواری آره‌سندن اوزاقلرده اشکال مبهمه تشکیل ایدن تپه‌لر، اغاجلر، تپه‌جکلر، یوللر ایچندن، وعد زیارت ایدن عاشقك ورودینه انتظار ایدییور فقط کلن کیدن اولمیوردی. برمدت دها بیهوده انتظاردن صوکره ینه کندی کندینه دیدی‌که:

— دنیاده هرشی بردرس صنعت ونمونهٔ عبرتدر. فقط عبرتبین اولمه‌یی بیلملی .. بیکلرله لیرا قیمت تقدیر ایدیلن ماهرانه، استادانه ترسیم ایدلمش برتابلو نه‌در؟ برلوحه، برصفحه، برکوشهٔ طبیعتك مقلدانه بوصورتی دکلمی؟ دیمك‌که برمقدر حقیقی ایچون هرجزؤ مکونات برتابلو، طبیعتك هربوجاغی صنایع نفیسه‌یه مأخذ، موضوع اولمق بدایعی حاوی بردفینهٔ علم وادب ومعرفتدر. بو تیاترولر، درامهلر، قومدیلر، سینه‌ماطوغرافلر صامت، ذی لسان هپ بواویونلر، طبیعتك بر کوشه‌سندن، حیات عمومیه‌نك اوزمرهٔ شئوننددن استنساخ اولنمش برپارچه دکلیدر؟ حقیقی صنعتکار رالك قلمندن دولایی اکثریا مشکول.دونوق مهال رتبرله اجرا اولنان بوصورمستنسخه‌یی بوتقلیدلری

بوقوت بتون نصایح عقلایه رغماً فرمانفرمای عالم اولمقده‌در . بوایکی قابا ، جاهل ، سناً کچکین مخلوقی بو فورانلره دوشورەن بو بی امان قوت گنجلری ، طمارلرنده منصب طبیعیسنه دوکولمك ایچون تخم حیات یکی قایناشان تازەلری نه حاللره قویماز ! حرم دائره‌لرنده‌سورو ایله کوزل کورینه قیزلر ، سلاملقلرنده کنج ، توانا اوشاقلر بسله‌ین افندیلر پاشالر ایکی دائره آره‌سنده‌کی مابین قپولرینی کیجه‌لری چیفته کابدلرله نه قدر تحکیم ایتسه‌لر بوشدر . طبیعتك یکدیکرینه ملاقی اولمغله وظیفه‌دار ایتدیکی مثبت منفی بوایکی قوت ، محیر عقول موانع برانداز اقله البته بربرینی بوله‌جقدر ، قوانین طبیعته قارشی کلکه اوغراشان بیهوده یوریلور . انسانلرك بتون ناشادیلر ، بدبختلری روش قوانین طبیعته تطبیق خطوات ایتمکی بیله مدکلرندندر .

مفتون اوحار ، او مظلم محبسنده فصولیه صریقلری آره‌سندن قیزلری سیرایدرك مجذوب برفیلسوف کوەزه لکیله کندی کندینه دوروب بویله سویلنیوردی . مهتابك

ایچون ، سویله‌ین ، چاغران ، باغران ، اویناپان ، سویشن ، اوپوشن ظرافتله شعبان ، دكل ایشته بو قوۀ طبیعیه‌در . (شوپنهاور)ك دیدیكی كبی ، بو معاشقه‌لرك وجودلرنده ، طمارلرنده ، قانلرنده انسال بشریه تخمالری وار . ایشته اونلر عالم وجوده ایرمك ایچون چاك محبسه وغراشیورلر . حصوللرینه بادی اوله‌جق ایكی وجودی یكدیكرینه تقریبه چالیشیورلر . عاشق ، خوردالق ، زن پرستلك ، چاپقینلق ، معاشقه ، سودا ، ـ ادبیانه عامیانه ـ دها درلو نام ایله‌یاد ایتدكاری حقیقت ایشته بوندن عبارتدر . بارقۀ حقیقت مصادمۀ افكاردن چیقار قولیده لافی ؟ حقیقتی بارقه صورتنده ، افكاری یكدیكریله قوچ كبی تصادم حالنده كیم كورمش ؟ «ذریت آدم ایكی وجودك اجتماعندن چیقار» دینمش اولسه ایدی ، مبالغه‌سز ، مجازسز ، استعاره‌سز بر حقیقت سویلنمش اولوردی . فقط ادبیاتمزجه ایش حقیقتده دكل كنایه ، مجاز ، استعاره كبی صنایع لفظیه‌ده مهارت كوسترمكده‌در . اخلاقیون حكما هرنه دیرسه دیسون شعبانله ظرافتی بربرینه دلداده‌وبویله جنتلره سوق ایدن

اویقویی اوزاتیرلرسه کله جك دیکر اویونجیلر صحنه یی بوش بوله مایخه اونلرده کیم بیلیر نه قدر عبرت آمیز اولان لعب سودالرینی اجرا ایچون باشـقه بر خفا کاهه چکیله جکلر . مفتون شدتله مترقب اولدیغی اسراره آکاه اوله میه جقدی .

مفتون بو اندیشـه ده ایکن نهایت ظرافت کوزلرینی آچوب میاولار کبی برصدا ایله :

— قالق شعبان قالق بلینی آچیق قالمش . صوکره صغوق آلیرسك ... بنم ده بتون کمیکلرم قیرلمش ... واوا وای ی ی . . .

اخطاریله سوکیلیسنی اویاندیردی . شیشه لرینی بارداقلرینی سـپته طولدیروب قولتوقله کیره رك بعض مضحك صحنه لرده (کیك ووالق) اویوننه چیقان قومیق « اشلر » کبی صـاللانه صالانه یورییوب کیتدیلر .

بو طبیعی اویونجیـلر چکیلوبده کوزی اوکنده کی اول لعبتکاه صـفابوش قالنجه مفتون فیلسوفانه دوشونمکه باشلادی :

— طبیعت اویله برمؤثر شدیددرکه ایجابات قانونیه سنه جمله یی منقاد ایدر . شـمدی بوراده

طوغراسى بتون قابالقلريله برابر ذات طبيعت...
ديه مرلدانمقدن كنديني آله مدى .

مفتون بو تحفهٔ سودايى تماشا ايدركن اضطراب، انفعال و استكراهله قاريشيق آتشلى لرزهلر ايچنده قالمش اولديغندن ظرافتك بو ولادت غيرمشروعنى ايصال ايتديكى بشيكده ارضاعى اثناسنده، همان قسوليه صريقلرندن بيرى چكهرك بو كتلهٔ واحدهيى ينه ايكى وجوده آييرمق ايچون اوزرلرينه يورومك خصوصنده شديد بر آرزويه دوشمشدى . فقط بو كيجه اورادهكى موجوديتنى حس ايتديرمهسى موافق اولهميهجغندن تسكين حدته مجبوريت كوردى .

قيزغين زمانلرنده برلره يووارلانان كديلر كى ظرافت بر طرفده، شعبان اوبر طرفده، ايكيسى ده طوپراقلرك اوزرنده بر مدت تكرلندكدن صوكره يورغونلق كيدرمك ايچون بر زمان صيزديلر . بيهوش عشق بو ايكى متباين اللون وجودى قمر انوارىله اوقشايوردى .

مفتونى اصل شمدى حدت صاردى . بو بدمست ايكى نائم سودا يانديقلرى شو فراش طبيعى اوزرنده

— اوو... واوای ی... قیرمزی خرقه‌نك
پشنه سوکولدی . (قاچه‌سنی کوسترەرك) یان
قیچم سیم سیاه چورودی .
شعبان بو قره یاغیز مرکوبنك اوستندن
قالقه‌رق :
— باغیرمه اویله ... نه‌واردی اوقدر چیفته
آته‌جق؟ باق نه‌ده پاچه‌دوکه‌لرم قوپمش... دیدی .
بوقورطنه‌لی ، بورالی معاشقه اویوننك یگانه
تماشاکری بولنان مفتون بك بوقدر طبیعی برلوحهٔ
ذی‌حیاتی ، رول ایفاسنده‌کی بوصنع کمالی واصل
غایهٔ صنعت اولان پارس « آرتیست » لرینك هیچ
برنده کورمدیکنی و (فولی دراماتیق) ده (فولی
برژه‌ر) ده (مولن‌روژ) ده سیرایتمش اولدیغی
لعبیات ماهرانه‌دن جدا سنك شعبانله ظرافتك شو
طبیعی اویونی یاننده بارد ، بی روح مقلداتدن عبارت
قالدیغنی کندی کندینه اعترافله :
Voilà une scène d'amour d'après nature
ou plutôt c'est la nature même dans
toutes ses grossièretés·
ایشته طبیعتدن مستنسخ برصحنهٔ سوداء دها

سرایدیله آلتلرنده کی تخته قنایه ملتملی بر دکز اوزرنده آهسته ، لطیف یالپا اوران بر زورقچه صفاحالنی آلدی . پك طاتلی باشلایان بو صالینتیلر علی التدریج قابارە قابارە بحر سودا پر جوش وخروش کسیلدی . کیت کیده معانقلر توحید وجود تجربۀ فیزیقیه‌سنه‌ اوغراشیر کبی اویله برر صولت شدیده ایله یکدیکرینی بر دائرۀ مضیق سودا ایچنه آلدیلرکه کنیش کنیش تموجاتدن رعشه درجه‌سنه این اهتزازات وجودیه‌ پنك تأثیریله بو دفعه او تخته قنایه مثال اسب چالاك طاقیر، طاقیر تپنمك، عادتا شاخه قالقمق خارقه‌سنی کوستردی . بوایکی وجودك شدت تصادم وتلاطمندن قنایه‌نك یالپا زاویه‌سی بتکرار بیوبه بیوبه نهایت بو کهوارۀ عشق دورلدی . اوستی آلتنه کلدی . نه چوجغك اغزندن چیقدی .

سودازده‌لر اعلای سمای محبتدن ، او نعیم صفادن تراب سخت حقیقت و تجربه‌یه هبوط ایتدیلر .

آلده‌قالان ظرافت زنجیلره مخصوص بر بایغاره ومستانه آرار ایله حایقره‌رق :

— هانکی طرفنه مزه ایسترسك باقه‌یی ؟
— اکشی قره دوتدن...

معشوقهٔ شب‌رنك ایکی‌قات اوله‌اونه کولدکدن صوکره ذاتاً عاشقنك خرچین اللریله دیدیکلنه دیکلنه نیم کشاده دربدر برحالده بولنان پرنال رنکلی سینه‌سنی بوسبتون آچدی. غنچهٔ پستانی سوکیلسنك دهن رغبتنه صوندی .

مفتون کولمکله حدت آره‌سنده متحیر بر طورایله :

— نه‌کوزل تشبیه !.. اکشی قره‌دوت... عرب توله‌مش ایسه طبقی ... منظره‌جه ، لذتجه فرق یوق ... دیدی .

پنجره اوکنده بدرك صاف برنوره مستغرق ایلدیکی قنایه اوزرنده‌کی نه‌تود صحنه‌سی ، دها طوغریسی طبیعی قومدی وضع انظار اغیار ایدیله‌میه‌جك بردوهٔ تکمله کیردی .

پستان دردهان اوله‌رق تکرر قولدابتداءن ایدن دراغوش برازصوکره دیکر اللرك انضمامیله تقویت لازمه‌سنی بولدی . بو صارماش طولاشی متعاقباً معاشقلره عارض اولان تموجات بدنیه‌نك

یکدیگرینه قارشی او مرتبه طاشغینلقلرده بولوندیلرکه بو مناظرك باصره‌یی رنجیده ایدن برچوق اقسامنه قارشی مفتون اللری یوزینه طوتمغه مجبور اولدی. بیرا ظرافتی عاشقندن زیاده صاردی. چوجقلغندنبری زینت حافظه ایدندیکی بر (بورنو) نمرقیسی طوتدردی. حالبوکه معاً حالا وبان اصلیسنده کی حیات طفولانه عودت ایتدی. صاچلری دها زیاده قاباردی. مستانه نظر، متموج اقامه بر طوراله کوکسنی صاغه، بطائی صوله قیوپره چارپیته درلو اختارلر ایچنده بر رقص طوتدردی. شعبازدده شدتلی بر اویون هوسی اویاندی. اوده میدان رقصه آچیلدی. آل اله طوتوشدیلر. متنافر الاوضاع والاصوات برحالده بری بورنو، دیگری زیبك هواسی اوینایورلردی. برقاچ دفعه ییقلوب قالقدیلر. نهایت یورغون دوشه‌رك قناپه‌یه اوطوردیلر.

بیرانك صولك بارداقلرنی‌ده یووارلادیلره الداوفق ا کلك قیرینتیلرینه قدر سوپوروالدی. ظرافت عاشقی اقسام وجودینك یك جاشنیلی طرفلرندن بینه‌منزه اقبالنه تحریص ایچون:

— هایدی هایدی گتیرده بو گیجه سنکله شو (آی مهتابنك) ایچنه برصفاسنی چیقاره‌لم .

ظرافت قوش کبی اوچدی .

مفتون فصولیه صیریقلرینك آرقه‌سندن دورونی :

— ایواه بو گیجه بزم گیلار بوشالیور .

بو مخصوص حرینی تجربا هیچ اقشام یمکی یامشمی ؟ بو نه‌تو دشمنه‌هر اعصابنه‌هم ده کیسه‌یه طوقونیور . گیلار گیلیدی . عرب بونلری ناصل آشیریور : یا آناختار اویدرمش یاخودبومهتابه حاضرلامق ایچون اونجه چالمش اولملی . برقاچ شیشه‌شامپانیه واردی . هله‌چوق شکر اونلرك لذتندن‌شمدیلك غافل بولنیورلرده چالیورلر . . .

مفتون بویله سویله‌نیرکن شعبان اولدیجه بر ادای مستانه ایله :

أنتاریسی آله بکزییور
شفتالیسی باله بکزییور

شرقیسی مرلدانیوردی . ظرافت النده سپتله‌کلدی . بیرا شیشه‌لرینی ، بارداقلرنی مزه‌لری چیقاردی . اوقدر اشتها ایله یوب ایچدیلر ،

شفتالی ، بادم ، انجیر کبی یاش وقورو میوه‌لردن کیم بیلیر دها ، دها نه‌لرده نه‌لر ایسته‌میه‌جکدی : چوق کچمدن مفتونك قورقدیغی بوشی ده اولدی . عاشقنه مفتونك کیلارندن مشروبات و کندی وجودندن درلو مزه‌لر تقدیم ایدن ظرافت بیرا شیشه‌سنك بوشالدیغنی کوره‌رك :

— آهانی سوکیلی شعبانی ... سن دها بیرا ایسته‌یورمی ؟

— هله صوردیغی شیئه‌باق ! ایسترمیا ! . . بو برشیشه بیرا بواوفاق تفك مزه‌لر بنم دیشمك قووغه بیله کیتمدی . ایکی شیشه دها کتیرده برابر ایچه‌لم . .

— قرنك آچمه‌دی . . سکا طاوق سکوشی کتیره‌یمه ؟ . .

— کتیر کتیر . . صیغیر دیلی . . بالق یمورطه‌سی ، خاویار ، میوه نه بولورسه‌ك کتیر . .

— بواقشام بیوك جادی طاوق سوکوشی ایسته‌دیده کندی قاپدی دیه‌ویرمدم . طاش یسون قوجه قالطاق . . سن طویدوکن طاووغی اوکامی یدیره‌جکم ؟ .

— هانکیسندن؟

— اوسنك شکرکی شام یستیلکدن . . .

ظرافت بایغین برنظرله باشنی سوکیلیسنك کوکسنه ضیاءرق دیلنی اوزاتیر بوشام یستیلی حرارت سودا ایله‌هایمه‌لو بده‌صولری شعبانك ایکی منتهای شفتیندن آقنجه‌یه قدر آغز آغزه اوزون برمعانقه دوام ایدر .

باشلادیغی ئه‌تودی بر درجهٔ استکراهه وارديران شوحال مفتونی حقیقةً ایکرندردی . آنی سانحات فکریه‌سی نفسنه قارشی افاده‌ده مفتونك استعمال ایتدیکی لسان صمیمت فرانسزجه اولدیغندن کندی کندینه :

Une gourmandise d'amour la plus dégoûtante .

الك مستکره برسودا اوبورلغی ، دیدی .

بو حال ایکرنج اولدیغی قدرده تحفدی . شعبان ظرافتك وجودینی کندی ایچون صانکه برکیلار ، بردکانجهٔ مأکولات یرینه قویمشدی . بالاستعاره اوسیاه وجوددن خاویار ، یستیل دها نه‌لر ایستهمیوردی . برشیشه بیرا دها ایچسه‌الماء

— نه‌وقت بر بریمزی آله‌جه‌یز؟. دها اولنه‌جه قدر پاره بریکمدیمی؟

— دها اوقدر بریکمدی. برقاچ سنه دها چالیشمق ایستر..

ظرافت عدیدبر استغرابله:

— آآآ آبو.. بن دها قاچ سنه او چاق اشنده یانه‌جه؟..

— بن سکا مریم آنا قندیلی کبی کیجه کوندوز یانیورمیا؟ سنده او چاق باشنده بنم ایچون برقاچ سنه دها یانی‌ویر. نه اولور؟

— آیالانجی سن بکا اوقدر شوق یانیورمی؟

— کل باق کوکسمی الله‌ده آتشمی آکلا..

ظرافت عاشقلک کوکسنی یوقلایه‌رق:

— شعبان شیشه‌ده‌کی شیطان بورایه کیردیمی؟

— کیردی کیردی شمدی کورورسون...

شعبان بارداغی بیرا ایله بردها طولدیره‌رق باریسنه قدر دیکدی.

ظرافت قیریته‌رق:

— مزه ایسته‌مزمیسک؟

— ایسته‌رم.

ظرافت ، بادهٔ کردنیله عاشقنك عادتا مست اولدیغنی کورەرك صوردی :

— آیو بنم آوباره چوقمی بکندی سن ؟

— صورمیەلك ؛.. کوفتون بکاك یوز التی یه آلدیغی خاویار لذتجه بونك یاننده بش پاره ایتمز .

— شعبان ...

— شعبان سکا قول اولسون . . .

— بو آی قاچ فازه آرتیردق !..

— بو آی چوق پاره آرتدردق ... أتدن یدی اوقه فضله کوستردك . یاغ اون سکز اوقه یازدق . سن اون اوچ ایله اداره ایتدك . یومیه بر بچق اوقه سود آلیورم ، سن یارم اوقه صوقنیورسك اولیور ایکی اوقه ... بعض کون بر بعض کون یاریم اوقه فضله اکمك کوستریورز . بوسنه باغچەده سبزەواتلر بوزولدی . کیدوب دیشاریدن بن کندم آلیورم ، سبزەدن دهازیاده کاراولیوره آیاغم یوزالتمش غروش اما بوبالەیکمزلك ال برلکیله بشیوزی بولیوره .. سنك یوز قرق غروش آیلغکیده ضم ایدییورز آلتی یوزی کچیوره .

اوكنده طوران ياريم بارداق بيرايىده كوندهرير .
آرانير مزه بولهماز . ظرافت تلاشله :

— آبو مزه‌نى قالمديمى ؟

— قالمدى . فقط ضررى يوق شمدى باشقه مزه يېه‌جكم ...

— هانكى مزه ؟

— بيليرسك يا ؟

— ها ها هاهاى ...

— وير باقهلم شو سنك كندى طاتلى خاويار كدن ...

ظرافت كمال عشوه ايله كردنى عاشقنك لب اشتهاسنه اوزاتير .

شعبان ياپيشير . بر شربت مداد رنك ايچر كبى او كردن سپاهى نفسيله جكر جكر صوكره خاويارى اكا تقليداً دوداقلريله چيم ، چيم ، چيم ايصروب يوديور كبى ياپار .

مفتون نفرتله :

— الله بلاكى ويرسون معده‌سز حريف ..
بو منظره عقلمه كلدكجه بر دها خاويارى يه‌ميه‌جكم .. ن وار كچدم بويله ايكرنج (نه‌تود) دن ...

پك قابا جلوه‌لرله ظرافتك آمانسز طرفلرینه بر قاچ چیچه‌دیك دها آنار . عرب جیاق جیق باغریر . فقط بوطاتلی جان آجیسیله اوده عاشق بی انصافه صالدیرر . شعبان کیجه‌لك (أنتار)یسیله اولدیغندن ظرافت ایلك حمله‌ده حریفی قیو - راندیره‌جق مهم اقسام وجودیه‌سنی الده ایتمك چویکلکنی کوستریر . بو سفر شعبان طانار کبی باغیریر .

مفتون بك بر حدت متزایده ایله کندی کندینه :

— بوناصل معاشقه ؟.. ناصل سویشمه ؟..

بوعادتا اشك شاقه‌سی ... دوزجه حیوانلق ... مکر سه انسانلر ایچنده‌ده (قلاس) ك سویشمه‌سی باشقه درلواولورمش ... بو حاله حدتلنه‌جکمه ، شو قبالقلری عادتا بر (نوتد) اوله‌رق تماشا ایتملی یم . چوق (أنترسان) چوق ...

عاشق عاشقه یکدیکرینی أیججه مینججقلایه مینججقلایه باغیردقدن صوکره چیچه‌دیك خصوصنده نهایت عقد متارکه ایدرلر . بر مدید بوسه ایله بو متارکه تمهیر اولنور . بارش کوروشی متعاقباً صارماش طولاش اولورلر . شعبان بومصالحه اوزرینه

داخليه و خارجيه‌سنى هر خطه تنظيمه ، حياته عارض هر نوع خصماسنى دفع وازاله اسبابنى تهيه‌يه مجبور ايسه بر عائله رئيسى ده مبادياً عين وظائف مشكله قارشيسنده بولونيور . بر عائله‌نك بر ده بك بيلدركى دشمنى وار . بونلردن كيميسى عرضنه ، كيميسى ماله ، كيميسى جانه صالديرير . . . اعلان عداوت ايدن خصمادن بك او قدر قورقولماز . چونكه بونلره قارشى انسان هر نوع تدابير تدافعيه اتخاذ ايده‌بيلير . اصل دوست كورينن كولر يوزلى دشمنلردن انديشه ايتمليدر . ايشته باق بو عربه بواوشاغك اويوشمه‌سى بو خانه‌نك نه قويوسنى بربادايدر . يارين حسابلرنى كوروب ايكيسنى بردن دفع ايده‌يم . فقط ايكيسى ده عائله‌مزجه مهم اسراره واقف . بورادن چيقنجه بزى هر طرفده سويليه سويليه برپارماق بال ايدرلر . قاسم افندى‌يه داماد اولمق املنده‌كى شمدى كورينن يوزده بر ايكى اميدده اوزمان كلياً محو اولور .

بيرا بارداغى ايكنجى دفعه اوله‌رق طولار . شعبان بارداغك محتوياتنى يارېسنه قدر ايچدكدن صوكره موجودمزه‌لرى كاملاً سيلر سوپورور ،

شعبان بارداغنی بیرا ایله طولدیرر، کوپوکاو کوپوکاو بووارلار. الی مزه‌لرك اوزرنده بر طولاشیر، بر دیلم اکمکله خاویار، بالق یموطه‌سنك همان بر ثلث مقدارینی طباقلردن سوپورو ویرر.

مفتون قصولیه صیریتقاریننك ارقه‌سندن دیرنی:

— یوها آیونك مزه طیقینشه باق. خالص روس خاویاری، اوقه‌سنی یوزاوتوزه آلیورم... کندم یکدقیقه‌ییورم. مسافر ایچون کیلاردهچشید بولندرمق ایچون آلدم... بورایه نه کورمك فکریله کالدم... نه‌لر سیر ایدییورم. مکرسه بزم اوده هرقادین بورار ککله (پانم ایچی پاتقه) ایمش، کیم بیلیر براز آراشدرسه‌م والده‌مك، تیزه‌مك بلکه‌ده بیوك والده‌مك بر عاشقی چیقه‌جق. لیبه ماهرله، ربیعه بدریله، راجی آنی ایله، ظرافت شعباله خانه‌ده‌ندن بشقه تك باشنه انسان قالمامش... بزم او چیفته خانه‌یه دونمش. یاقینده جیو جیولر چیقه‌جق... برخانه‌نك ریاست اداره‌سی حقیقة بر دولت امورینه بکزه‌ییور. هیچ مسامحه کوسترمکه کلیور. بر مملکت، بر حکومت تعرض اعدادن مصونیت ایچون ناصل حدودینی تحکیمه، اداره

— آیو شیشه‌نك باشنه اوتلی کیم باغلیور.. نیچین باغلیو ؟

— شیشه‌نك ایچنده شیطان وارده دیشاری قاچماسون دییه باغلیورلر ...

— ها ها های . . بوکاده باقسه‌که صانکه بنی آلداته‌جه ... هیچ شیشه‌نك ایچنده شیطان اوطورورمی ؟

شعبان تیز بوشوبی چوروب چوروبده منظاری چکنجه هوا شیشه محتویاتیله تماسه کلیر کلز پوپوف . دییه چیقان صداعقبنده ظرافت :

— آ آ بیت ایتدی . . شیطـان قاچدیمی شمدی ؟ . .

— یوق دها قاچمدی.. اوشمدی بنم ایچیمه قاچه‌جق . .

— آ..ن آمان سویله‌مه ویله... دقت ایت صاقین بنم ایچنه قاچه‌سین... بن ایسته‌مم...

— کیجه‌وقتی بو...نه‌بیله‌یم ؟ .. بلکه سنك ایچکه‌ده قاچار ؟.

ظرافت بولطیفه‌دن پك خوشـلانمش کبی آرقه‌سنه‌یاصلانوب قنایه‌یی صارصه صارصه کولرکن

یازییو ، بوزییو آی ایجنی صیقلدی .؟.. رابعه
خانمده اونکله برابر اوطوریبو. لیلی یازییو اوته کنی
اغلیو . پك آجقلی شیمی یازییو.. بیلمم که ؟ ..
اوك ایچی بویله تنهـا اولنجه ألنی ایله زنجیرده
طـاوان آره‌سنه چیقیو ، قپوسنی سوزمه‌له‌یولر .
اوزمان بنده‌سنك یانکه کلیو . . .

ظرافت اولجه قبـابه اوکنده‌کی ماصه‌نك
اوزرینه قویمش‌اولدیغی سپتی آچدی. ایچندن
بر شیشه بیرا چیقاردی .

مفتون شیشه‌یه دقت‌ایده‌رك کندی کندینه:

— « اسپاتن » بنم کیلاردن آشیرلمش .

دیدی. بیرادن صوکره‌ایکی اوچ‌دلیم‌فرانجلا،
بر کوچك‌طباق خاویار، بالق‌یومورطه‌سی، برقاچ
آرمود برده بارداق چیقدی . ظرافت بونلری
بر ترتیب مخصوصـله دیزه‌رك (تیر بوشون) ی
شعبانك الـه‌ویروب :

— آل شو طیرقوشونی‌ده شیشـه آچ ...
بیرا ایچه‌ده کیفنی کاسه‌یین ... طـاتلی .. طاتلی
قونوشه‌لی، اولمازمی شعبانجغی ؟ ...

شـعبان منظارلق اوزرنده‌کی لی باغی تیربو
شونك اوجیله قوپارمغه اوغـراشیرکن ظرافت :

شعبان تلاشله :

— كدى كبى باغيرمه اويله قوناقدن طويارلر .

— آيو هيچ انصافكز يوقمى سزك ؟ او نعل چيمديك ، سيم سياه چوردى ، جانى ياندى . باغيرمزمى هيچ ؟ ..

— نره سى سيم سياه اولدى باقه يم ؟

— امان الكك كورى .. نره سى اوله جق ؟..

ايشته صيقداغكير ...

شعبان ظرافتنه صالديروب اولكندن قوتلى برچيمديك دها آتدى . عرب بوسفر تضعيف آواز ايله عادتا بر نعره صاليويردى . شعبان سوكيليسنك آغزينى طوتغه اوغراشه رق :

— صوص قوناقدن طويوله جق ديورم ...

— قوناقده كيم طوياجه ؟ .. بيوك جادى اوچ ساعت اول ازيباردى ، اورتانجه جادى زيباردى . كوچك دونمدن زيباردى . « كوقتون » بك او آلافرانغه بدلاسى اقشامدن دفع اولدى كيتدى . ابلچى خانم اوطه سنه چكلدى . دوستندن كلن مكتوب اوقويور ، اوكا قارشيلغنى يازيور . بن قاپو آرالغنه كوزه تله دى . يازيور ، بوزيور ،

نظرنده آداب معاشرته قارشی بیوك بر تجاوز ،
نوعما بر جنایت اولدیغندن پهلوی زاده آشجی
قادینله اوشاغلك اوراده لب بر لب اذواق عاشقانه
اولمق نیتیله گلمش اولملرنده‌کی قباحتلرندن زیاده
ظرافتك گوسترمش اولدیغی شو « قوکتری » یه
مقابل شعبانك او آلاتورقه قیافت لاابالیانه
حدت ایتدی ، کندی کندینه ایچندن دیدی که :

— حیوان حریف بن سنی « متردوتل »
یعنی بو خانه‌ده‌کی آلافرانغه مراسمه بر نوع ناظر ،
تشریفاتجی تعیین ایتمك ایسته‌یورم . سن ایسه ظرافت
قدر اولسون بر استعداد تمدن گوسترمیورسك .
هله بر دفعه قاسم افندینك وارث نقودی اوله‌یم ده
باق سنی اوده سوپروندیجی بیله یاپمام ...

معاشقلر قابه اوسنده تکرقولاری بربرینك
بیونلرینه آته‌رق یارمدن آغوش حالنده بولنقده ایکن
ایکن شعبانك مقدمهٔ جلوه اوله‌رق معشوقه‌سنك
انك زمین نازك برطرفنه قوتلی بر چیمدیك باصدی ،
ظرافت :

— وا وا وای ی ی . . .

آوازه‌سیله برایکی حایقیردی ،

حسی براویون تماشاسنه حاضرلانیرکن ایلك پرده بویله « قومدی » اوله‌رق آچلدی . مکرسه نصیبنده ، ظرافتله شعبانك مضحکهٔ سودالرینه پك یاقیندن محرم اولمقده وارمش .

ظرافت عاشقنی جاذبهٔ آن واندامنه برقات دها مسحور ایتمك مقصدیله شوخانه‌سیله آل پلوش خرقه‌سنی کیمش ، صاچلرینی او هفته کان مودا غزته‌لرینك « قووافور » ینه تطبیقاً کوچك خانملرله آنی ده کوردیکی شکله بکزتمك الندن کله‌بیلدیکی قدر اوغراشوب دیك دیك قبارتمش ، اوستنه شکر رنك بر بروسه بروخچکی اورته‌رك او سیم سیاه جهره‌سیله عادتا یاغمش بر منقل کومورك اطرافنه کول دوکولمش کبی بر منظره پیدا ایتمشدی ...

خام خلاط شعبان ایسه دلداده‌سنك بوتشویه بازانه توواننه بیکانه نظر بولمدیغنی کوستریر براهمال ایله شال اورنکی آنتاری خرقه‌سنی کیمش ، باشنه‌قالب‌سز کیجه‌لك فسنی کچیرمشدی .

کیجه‌لك انتاریسیله کزمك — ولو بویله کیجه یاریسی باغچه‌یه چیقمق قبیلندن اولسون — مفتونك

آدیم صدالریله قاریشق بعض صراتیلر ایشتدی . مهم بر وقعه حدوثنه انتظاراً بر نقطه‌یه تعیین ایدیلوب ده آن وظیفه‌سنك حلولنی حس ایدن بر نوبتجی خاجنیله دلیقانلینك یوره‌کی تیتره‌دی . وکندی کندینه :

— ایشته کلیورلر !

دیدی . ومنع خلجان ایچون النی قلبنك اوستنه باصدیردی . فی الواقع قول قوله کولوشه، اوینایشه بری ارکك دیکری قادین اولدیغی اشکال ظلالرندن محسوس ایکی قراتی کلدی . برابر کتیردکاری السپتی ماصه‌نك اوزرینه قویدقدن صکره یان یانه قناپه‌نك اوزرینه اوطوردیلر . درحال هر ایکیسنك برر قولی دیکرینك بیوننه دولاندی .

مفتون پك دقتلی باقغه محتاج اولمه‌دن مهتابده تعاطیٔ حسیات عاشقانه‌یه چیقان بو چیفته قرونك بری شعبان ، دیکری ظرافت اولدیغنی کوردی . بونلرك وکیجه وراده‌کی حضورلری دیکرلرینك یعنی اصل ورودلرینه انتظار ایلدیکی کیمسه‌لرك کله‌لرینه مانع اوله‌بیله‌جکنی دوشونه‌رك پهلوی زاده‌نك پك جانی صیقلدی . نه یاپمالی ؟ کندیسی

بعض قوله‌لرك « آردوءاز » قاپلی سرپوشلرنده ورلالره دوكولمش جام قيريقلرنده انكسار ضيا وقوعيله اورادن بورادن پيدا ناپيدا پارلايلر منظور اوليوردی.

قمر اصل شعشعهٔ التماعانی دكزه فرش ايتمشدی. وسط مايه، حدودی، خرچين، بی قرار بر مشرب سيرانه مالك بر پيشت دولاشمه‌سندن تحصل ايتمش كبی اعوجاجلی، جسيم بر خريطه شكلنده بر آينه‌پاره پارلمشدی. ماه، بوك جمالی هپ بو منعكسه دوكويور، بوراسی التماعده عادتا جوانبی غير منتظم عظيم بر قمر حالنی آليوردی.

نظر، بو قطعهٔ مجلانی آتلادقدن صوكره ينه دكز قويولاجورد بر اسمرلك پيدا ايديور، براز دها اوته‌ده كيجه‌نك رطوبتلی سيسلرينه بورونمش ايريلی اوفاقلی آطه‌لر بر هيولای ليل كبی كورينيوردی.

مفتون سنه‌نك هر موسمه، حتی كونك هر ساعتنه كوره تبدل ايدن بو الواح بديعهٔ طبيعتی تماشايه دالمش اولديغی بر صره‌ده خفيف

زوکورتلره بی حدود مالیخولیا قدر صفا بخش روح پرور انکاهمی اولور؟ خولیا اوسرمایه‌سز ثروت، یوقلق ایچنده اوواراقدرکه مخیله و قوهٔ ایجادیه‌سی واسع اولان ارباب خیاله شو عالم هستیده محال عد اولنان نه‌جنتلر، نه‌بادهٔ واسعادتلر احسان ایدر. هرحقیقتك عاقبتی خیال دکیدر؟ دائماً بری دیکرینه انقلاب ایدن بوایکی کله آره‌سنده آنلی یاب اولق یولنی کشف ایده بیلنلر بصیرت اهلی عد اولنورلر.

مفتون ایکی بچوق اوچ ساعت بویله خولیا ایله سیغاره ایله آووندی. قوابه‌نك حرارتندن اولاحامده بولنیوردمش کی ترلدی، صوکره‌تری صوغوبوب قورویه‌رق اراق وجودی اوصیجاقلغه آلیشدی. قصونیه‌صیریقلری آره‌سندن خارجی تماشا ایچون براقدیغی دلیکدن دیشاری باقدی.

براق بر ماهتاب هرطرفه سیمین بر منوریت صاچمش. تپه‌لر، باغچه‌لر، حزین، پرسکون، اسرار انکیز بر ضیا آلتنده غنوده... مد نظر کوشه‌کارلرك اطرافنده مبهم بر اسمریتله کومه‌لر تشکیل ایدن آغاجلقلر آره‌سنده سیران ایدرکن

قفس تشکیل ایتدی . مناسب محللرده کندینه
برایکی پانوراما دلیکی براقدی .

دها ساعت ایکی بیله یوق . عجبا آقتورلر
آقترسلر محل لعبه قاچده کله جکلر ؟ مفتون
أل آرابه سنك قوللرینه بر مسند بولمه رق ایچنه
کیردی صندالیه کبی اوطوردی ، بر سیغاره یاقدی .

بویله نامعین بر وقتك ورودینه تعلیق نظرله
اوقرا کالقه ده ، وضعیت اقده اویالانه جق هیچ برشی
ایله مشغول اولمه یه رق بکله ملك حقیقة کوچ بر
کیفیتدی . فقط مفتون باشنی قولبه نك جدارینه
طیایه رق قاسم فندینك سکسان بیلیشلی اسنه حصر
خیالاته دالدی کیتدی ، فرنك ضربه شنه توفیقاً
یالکز اسپانیاده دکل بوغازایچنده ، اده ن کوبنده ،
آطه لرده نه روحفزا شاتولر بنا ایتدیریبیوردی .

ذهنندن کچن بوخیالاتی یواش یواش اومرتبه
جسم و جان بولدی که صولده موده آلافرانغه
هستیل ، لرده دوشندیکی صالونلرك طرح ایتدیردیکی
« پارق » لرك ، باغچه لرك اشکالده غریبلری کوزی
اوکندن کچیور ، بر رحقیقت صورتی کسب ایدن
بوموهوماتله حساً تماسه کلیور کبی اولیوردی .

خندق آتلایوب قونده‌یه کلدی. آناختارله قپویی آچدی. ایچری کیردی. تك پنجره‌نك جامنی سوردی. تکرار دیشاری چیقدی. قولبه قپوسنی ینه کیلدلدی. بودفعه پنجره‌دن قولبه‌یه کیره‌رك جامی ایندیردی. شمدی اوزرینه هم قپو کیلدلی، هم پنجره قپالی اوله‌رق ایچریده بولنیوردی. قولبه یالیکز قات تخته‌دن عبارت اولدیغندن اوکونکی شدتلی کونشی بورایی عادتا حمام حلوتنه چویرمشدی. فقط مفتون ایچون بوصیجاقلق راحتسزلغنه قاتلانمقدن باشقه چاره یوقدی. یاقه‌لنی، بیون باغنی، یلکی، کوملکی، ایچ فانیله‌سنه قدر هرشیئی چیقاردی. ینه ترله‌یوردی ینه بوکالیوردی.

پنجره قولبه‌نك جنوب جهتنده یعنی قنایه‌نك موضوع بولندیغی طرفده ایدی. بوکیجه اورانجقده بومکوکب سما آلتنده شوطبیعی تیاتروده وضع صحنهٔ عبرت ایدیله‌جك مراقلی اویونی تماشا ایچون مفتون پنجره‌او کنه یاقلاشدقجه دیشاریدن قرانلیسی سجیله بیامك محذورینی دفع مقصدیله قسولیه صیریقلرینی پنجره‌نك او کنه ییغارق عادتا برنوع

ایدییوردی . زواللی مفتون معیشت خانه‌یی
صاوواردیوردی . کتابلریله آداب مخصوصه‌سنه
توفیقه اویصالدیرکن کیجه‌لری بو وقت بولارق
ه اویکت . خارجده مکرسه نه اولوبیتر اویشلد
بیورمش !

پهلوی‌زاده قولبه‌نک قپوسنی یوقلادیغی کلیدلی
بولدی . یکانه پنجره‌سندن ایچری باقدی . طاش
طوپراق طاشینمغه مخصوص اوفق آل آرابه‌سی ،
کوره‌کلر ، بللر ، قازمه‌لر ، فضله‌صاتسیلر ، فصولیه
صیریقلری نوعندن باغچه‌ادواتی کوردی . باغچوان
بولدی . او کون کندیسنه خارجدن کله‌جک آو
کوپکلرینی کیجه قولبه‌ده یاتیره‌جغندن بحث ایله
آناختاری آلدی . تیق یارین آقشام بعد الطعام
سوقاغه کیدییوردم دییه کوشکدن چیقه‌رق بو قولبه‌یه
کیروب صاقلانمق ، تحته قپاپه اوزرنده جریان
ایده‌جک احواله خفیاً محرم اولمقدی .

ذهنندن درلو پلانلر ترتیب ایده‌رک وقت مر-
هونک ورودینه انتظاره باشلادی . نهایت ایرتسی
آقشام اولدی . یکی بر بهانه کوشکدن چیقدی .
سوقاقدن طولاشوب ترلالردن کچه‌رک آرقه‌طرفدن

روزکارله‌ـ آرقه‌ده کوشه‌ده بولنانلرك اغبر
نجسه‌لرندن تامیله مصون قاله‌بیله‌جکلردی .
بوراسنی ایچه‌دن ایچه‌یه نظر معاینه‌دن کچیردی .
قنایه‌نك اطرافنده‌کی طوپراقده پك چوق آیاق
ایزلری کوردی . بونلرك ارککك یاخود قادین آیاق
قابی ایزلری اولوب اولمدقلرینی تدقیق ایدرکن
خیلی سیغاره اوچلری ، برایکیده فورکنه بولدی .
بو امك معاشقلرك مکتوبلرده مصرح جلوه کاهی
اولدیغنه هیچ شبهه‌سی قالمدی ، اوراده بوراده براز
دها باقینیرکن برده بالدیزلی معدنی قفس دوکمه
بولدی . قادین البسه‌سندن قوپمه بردوکمه . . .
کندیسی بر عدلیه مأموری اوله‌ایدی بوقدر امارەیی
بر فذلکه تنظیمنه اساس اتخاذ ایده بیلیردی .
چونکه سیغاره اوچلرینك قالب ویا عادی اوملرندن ،
توتونك وفورکنه‌لرك نوعندن ، دوکمه‌نك خانه‌ده‌کی
قادینلردن هانکیسنك اثوابندن قوپمش بولندیغنی
تحقیقدن کندیسی اوراده کزینلرك هویتلرینه قدر
ایصال ایده‌جك بر سررشته یاقه‌لامش دیمکدی .

بودوکونتیلر ، بوراینی مجلس معاشقه اتخاذ
ایدنلرك زیاده شاقه‌لاشوب اوینامشدقلرینه دلالت

مفتون مكتوبى برايكى دفعه دها اوقودى. طويه‌مدى. او سطرلرك اهميت فوق‌العاده‌لرينه مبنى همان برقويه‌سنى آلدى. اصلنى آلغيه تسليم ايتدى.

مكتوبده «باغچوان قولبه‌سنك اوكنده‌كى تخته قپاقده بر برنزى بكله‌يه‌جم» جمله‌سى وار. پهلوى‌زاده‌نك تحقيقاتنه مبدأ حركت ايشته بو قولبه اوله‌جق. فقط بوراسى نره‌سى‌در؟

مفتون باغچه‌يه چيقدى. كوشككـ اطرافنده‌كى بش آلتى دونم ارضى اوزرنده كزنمكه باشلادى. سبزوات‌لغى طولاشدى، دوت، ويشنه، شفتالى، كراز آغاجلرينك آره‌سندن كچدى. قيلو قسرا اورمش، هر طرفنى يبانى اوتلر برومش كوتوك قديدلردن متشكل قديم باغ خرابه‌سنى بولدى. اوراده، متصل تلا ايله حد فاصل خدمتنى كورن خندقه اون اون‌بش آرشون مسافه‌ده آشى بويالى قولبه‌سى براوطه‌جق واردى. بونك جنوب جهتنه فى‌الواقع برتخته قپاق، بر اوفق ماصه، برقاچ صندالیه وضع ايدلمشدى. بورايه اوطورانلر قپاغك وضعيتى اعتباريله ـ اوطرفلرده كثرتله وزان اولان پوياز

املمك حصولی ایچون بكا معاونت ایده‌جكی آكلاشیلیور . لیدیه‌نك عفتی تهلكه‌ده قالنجه مقابل بری یانده سكسان بیك لیرالق بر ثروت وار . مملكتمزده‌كی بو فقدان نقود اثناسنده بو مقدار مبلغ عادتا بر خزینهٔ عظیمه دیمكدر . بومقداره نسبت قبول ایتمیه‌جك قدر جزئی پاره‌لر ایچون ناموس ، وجدانی صاتمش وصوكره‌ده جمعیت مدنیه ایچنده ساخته بر استقامت ، ریاكارانه بر حیاتله یاشامغه اوغراشمش آز انسانمی واردر ؟ اوت لیدیه‌یی حركتندن همان منع قالقشمالی . شوقدر وارکه بولیشده آغیر طاورانمه‌ده كلمز . اوزمان وقت بر قه‌دن بن كندی ایشمی دها اول یجری ویره‌ملی‌یم ... اونلر یجریكلیكده بن‌دن اول طاورانیرلرسه ایش بتون بتون فاصو اولور . بوایشه نره‌دن باشلاملی ؟ یارین اقشام لیدیه ایله ماهرك موعد ملاقاتلرنده حاضر بولنوب كوروشه‌جكلری شیلره ، آره‌لرنده جریان ایده‌جك احوال خفیه‌یه اطلاع كسب ایتمكدن ... فقط بو ناصل قابل اولور ؟ بوایشده سكسان بیك لیرانك امید تصرفنه عائد اوذوق تخیل نسبتنده مشكلات واره

طه‌یه قویار تهلكهٔ حریقدن كندیكی مصون عد
ایده‌بیلیرسك. كنج قیز قرداشڭ اوغلڭ قیزلر وار
بونلرڭ ضامن عفتی اوله‌بیله‌جك بر چاره‌یی ،
بر سیغورطه‌یی نرده بوله‌بیله‌جكسڭ ؟ . . بعض
فنالقلر واركه ضروری الصدور كبی بر ماهیت پیدا
ایدییور. ایشته بنم ده اویله . . شمدی كیده‌یم
همشیره‌می یاقه‌سندن طوتوب (آلوریانتال) بر جبر
وشدتله بر اوطه‌یه كیلیدله‌یه‌یم. بوفنالغی منع ایچون
ایالك تدبیره توسل ایتمش اولورم. شمدی‌یه قدر كیم
بیلیر قاچ دفعه یتیشمش اولانلری خفاكاه سودا
لرنده بیتش طوروشلر ایسه بو كیفیتك اوكی آلنمش
اولور. فقط دائرهٔ جزئیه مسئله‌سنه دائر تمهیداتده
بولنماز. فلاسفه‌نك‌ده ذكری كبی هر فنالك اك صحیح وخفی
بر سببله بر رابطهٔ قرباسی واردر. ایشی هر فنالی كورور
نور كورونمز بر سبب تولید ایدر. ایشته بو مسئله‌ده
بنی شوایالك حركت توبیخیه‌دن منع ایدن بر سبب
وار. بزه داماد اولمق ایچون غیرشرعی بر استعجال
كوستره‌ن ماهر بك همشیره‌مه یازدیغی مكتوبده
« كاشكی بزه دامادلغه قسمت اوله‌جغی آلمیله‌یدیكز
كبی اولسه » سوزلریله بكا ظهیر كورینیور . بو

یارین اقشام والده‌م استانبوله اینه‌جك . كیجه‌یی اوراده كچیره‌جك . أن آیاق چكه‌جكدن صوكره باغچوان قولبه‌سنك اوكنده‌كی تخته‌قانه‌ده بر برمزی بكله‌یه‌لم . كیم اول كلیرسه اوته‌كینك ورودینه انتظار ایتسون . اوراده بولشدقدن صوكره امكان وزمان مساعد اولورسه اصل خفاكاه سودامزه چكیلرز . »

مفتونك تأثر وحدتی تضاعف ایده‌رك :

— باق .. باق .. باق .. چاپقینه باق .. ربیعه‌نك ماجراسنه دخولنی یازدیغی یرده صوكره‌ده همشیره‌می « خفاكاه سودایه » چكوب كوتورمك ایسته‌یور . اوته‌كینه آجیركن بر ماجراده كندیلری چیقاره‌جقلر . هی كیدی انسانلر .. هی كیدی انسانلر .. دیكرینی نوعمزده تعییب ، تنقید ایتدیكمز احوالك بر چوغنی بالنفس تجربه ایده‌رزده كندی كندیمزی تقبیح ، مؤاخذه عقلمزه كلمز . . آه محوسلر او خفاكاه سوداده بر فلاكت عظیمه‌یه ده سزاوار سه‌كز ؟ بوراسنی نظر اعتباره نیچون آلمیورسكز ؟ بنم پارسده قالدیغم مدتجه استانبولك حالی پك عجایبلشمش . هر بر فالق جریان ایدییور . فقط هپ بر پردهٔ ریا آلتنده ... خانه‌ك وار سیغور-

افکن تراکیبك مدلوللریله کورەشــیرکن الك صوك کان : « بویله تعمیر قبول ایتمەین خطالردن جناب حق جملەیی محـافظه بیورسون » جملەسی هپسـلك اوستنه توك دیکیور . بوسوزلردە معما کوبا برشی یوق . جملەسی واضح ، هپسی کورکور پارماغم کوزینه امابن اکلامق ایستەمیورم . قیزك اوستنه بویله شیلر یورمغی وجدانم تجویز ایتمیورە ایتمیور اما شمدی بر کیفیت مدهشه قارشیسنده بولنیورم . ناصل ایتسەم‌دە حقیقت حالی بر آیاق اول اکلایه بیلسەم !.. چابق یتیشـلیرسه ماهرك ادعاسنه رغماً بلکه بر چارۀ تعمیر بولنەبیلیر .

قرائته دواملە :

« برادرکز مفتون بکك همشیرەمه کوروجی کوندرەسی کولایجنده بوراده بر فورطنه قوپاردی . والدەم کوپلرەبیندی . پدرم پارەوپرمکدن احترازاً ادهیچ برشیئه بنمك ایستەمز ، اودە یاپا ولەرق حدتلندی . بربرینی یدیلر . نه معناسز شماته . . کاشکی بزه دامادلغه قسمت اولەجق آدم برادرکز کبی اولسه . . بوخصوصدە حوادثلرم چوق . فقط نەوقت کوروشمك میسر اولەجق ؟ سوزده

اوروپا اخلاق وعاداتی غوامضنه غیرواقف ایشته
بویله کنجلر دکلیدر ؟ قیزی کیجه یاریسی خانهٔ
پدرسندن خرسزلامه قالدیروب تارلالره ، قیرلره
کوتورمك چاپقینلغنه « قور » دینه‌مز . بوکا برشی
دینیرکه بوتجاوز همشیره‌مه قارشی وقوع بولدیغی
ایچون بوراده تصریحنه دلم وارمیور .

مفتون مکتوبی قرائته دوامله :

— « ربیعه خانمله بدرینك ماجراسی ده بنی
چوق دلخون ایدییور . معاشقه‌لرینك همان ایلك
خطواتنده بوفلاکت عظیمه . . اوچاپقینه المدن
کلدیکی قدر نصیحت ویرمکه اوغراشیوردم . بویله
تعمیر قبول ایتمین خطالردن جناب حق جمله‌نی
محافظه بیورسون . . »

مفتون اللرنده وصداسنده خفیف براهتزازله
تعطیلی قرائت ایدرك :

— ایشته بومعماسی سوزلر بنی چیلدیرته‌جق .
ربیعه خانمله بدرینك ماجراسی ماهربکی چوق
دلخون ایدییورمش . عجبا بونه جنسدن ماجرا ؟ .
بودلخونه‌لی ماجرایی « برفلاکت عظیمه » ترکیب
مدهش المفکری تعقیب ایدییور . ذهن بوشور

اعتباراً « قور » ایتمك مأذونیتیله قیزك خانه‌سنه قبول ایدیلیر ، هر زمان ایسترسه او خانه‌ده اثبات وجود ایده‌بیلیرسه‌ده تربیه‌لی بر آدم‌ها نکی ساعتلرده قبول ایدیله بیله‌جکنی استیذانله ساعات مساعده خارجنده تصدیعدن اجتناب ایدر . »

« بو ملاقاتلرده ، قیزك والده‌سی ، ویا آنك یرینه قائم اولق اوزره اقربادن ، یاخود محبه‌لردن برقادین ، حاضر بولنمق لازمدر . »

« قیزایله دلیقانلی یان‌یانه اوطوره بیلیرلر ، فقط عین قنابه اوزرنده دکل . . قپوسی مسدود براوطه‌ده باش‌باشه قاله‌مازلر . اوطه قپوسی هیچ اولمازسه‌یاری آچیق بولنملی ، خارجدن هرایسته‌ین اوطه‌یه کیروب چیقه‌بیلملیدر . »

« برلکده ، سوقاغه چیقمش بولنورلرسه قیز نشانلیسنك قولنه کیرمیوب والده‌سنك یاننده یورومليدر . »

مفتون بك بو مسروداته مشابه بر چوق تفصیلات دها اوقودقدن صوکره کندی کندینه :

ایشته آداب مخصوصه‌سی داخلنده « قور » ایتمك دیه بوکا دیرلر ، فرنکلر ، افترا ایتدیرون

ایله همشیره‌سنك قواعد مرعیه‌سنه توفیقاً « قور » یاپمالرینه مسامحه‌لی بولنمش، بعض مرتبه اغماض عین ایتمك ایسته‌مش ایسه‌ده کیفیت بویله چابجابق تنهاجه « موعد تلاقی ایلی » لره قدر وارەجغنی دوشونه‌مه‌مشدی . مادمك تربیه‌سنده ده هیچ امین دکلدی . همشیره‌سنی بی پروا مهلکه‌لره جلب ایتدیکی ایچون دایقانلیدن بو امنیتی شمدی کلیاً منسلب اولدی .

عادی برهیش پیشدن باشلایوب آز زمانده سیرمعاشقه‌لرینی آلانورقه آلافرانغه هر درلو عادت خارجنده بویله بردورۀ ترقیه واردیران بوسودالی کارلرك یاقین وقتده لیبه ایچون بوزقاره‌سی اولەجق درجه‌یه نه‌قدر آتیلامیه‌جقلری حتی آتیلامامش بولندقلری نه‌معلومدی ؟ خایر .. خایر .. بیلك دفعه خایر .. « قور » دیمك قطعیا بوزمك دکلدر .

درحال کتبخانه‌سنه أل آته‌رق مادموازل « ئه‌رمانس دوفو » نك « قور » بحثنی آچدی . اوروپا عاداتنده « قور » حقنده‌کی جوازشو صورتله تعیین و تحدید اولنمشدی :

« طالب ازدواج اولان ذات نشان کونندن

ماهر قاباجه بر اسلوبله شدت سوداسندن ، زمان افتراقدن شکایتله بیان سوزش درون ایدییور . مکتوبك ایکی صحیفه‌سنی بویله یانوب یاقلمقله ایله طولدیرییوردی . صوکره شو مهم جمله‌لرك اوزرنده مفتون بر تفکر عمیق ایله توقف ایتدی :

« بیلمم نه‌دن ؟ برقاچ زماندر والده‌مه آغیر شبهه‌لر عارض اولمش . کیجه اوطه‌مه کیروب یاتدقدن صوکره بنی کوزتمکدن بر آن خالی قالمیور . سوکیلم بنی عفو ایت ، ایکی دفعه‌در موعد تلاقئ لیلی‌مزه کله‌مدم . سنی بیهوده بکلتدم . » —

« موعد تلاقئ لیلی » مفتون مدید بر دوشونمه‌دن صوکره بوترکیبی اوچ درت دفعه هم‌ده هر کله‌سنی تقطیع ایدرجه‌سنه اغیر آغیر تکرار ایتدی . « موعد تلاقئ لیلی » ... کیجه وقتی هم‌ده یاروا غیار خوابگاهنه چکلدکدن صوکره ایبه تنها بر محلده سوکیلیسی دلیقانلی به ملاقی اولمق اوزره آشیان عائله‌سنی ترك ایله اویله بر وقت بر چوق مهالکی کوزه آلدیره‌رق هانکی ایمسز موافعه شتابان اولیوردی ؟

مفتون طبیعتنی ، اخلاقنی پك ای طانیدیغی بر دلیقانلی

ویرمیه‌جکم صوکره بللی اوله‌جق که صاقلایورم.
ایسته‌یورسك وقومغه کتیرییورم. یوقسه ویره‌جکم.

— کتیر کتیر ...

آنی مکتوبی کتیروب ویرر. قپالی بر مکتوب.
فقط نه ظرف قاپاغنك کوشه‌سنده بر امضا
نده ظهرنده مرسل الیه‌ه دائر بر کله وار . ظرف
علی العاده اولدیغندن مکتوبی ینه عینیله مشابهی
بر ظرفه قویمق اوزره مفتون آچار . آنی‌یی
صاوماردن اول صورار :

— برقاچ زماندر بدریدن ویبه‌یه مکتوب.
کتیرمیورسك ؟

— بونلر چابوق دارلدیلر ؟ نه یاپدیلر ؟
بیلمیورم بکا مکتوب ویرمیورلر ...

— اویله ایسه هایدی کیت ...

— مکتوب بواقشام ایسته‌رم ...

— بکی اوقویایم، ویریرم . سن‌ده صاحبنه
تسلیم ایدرسك .

آنی چکیلیر .

مکتوب اوزون ومفتون ایچون پك مفید
معلوماتی جامعدی . اوچ درت دفعه وقودی .

ایلك موفقیتسزلكدن ییلمامق ، بو ایشه موانع برابر زیاده بر جرأت و قوت ایله صاریله‌رق کیریشمك لازم اولدیغنه قناعت کتیردی .

شمدی بو ایشه کیریشه بیلمك ایچون برابر اوجی ، بر طوتامق یری آرایوردی. مفتون بك بر ایکی کونی پك حالی بر حالده کچیردی . نهایت بر صباح قالقدی ، بر ایکی سیغاره یاقدی . ایچنك صیقیدیسندن اوطه‌سنك پنجره‌لرینی هپ فورا آچدی . بر دولو قابنه صیغه‌مدی ، باغچه‌یه ایندی دوندی دولاشدی ، نهایت عقلنه همشیره‌سی لبیبه ایله تیزه‌زاده‌سی ربیعه‌نك مکتبلری دوسیه‌سی کلدی . بو مکاتبه بو مسئله‌یه کیریشمك ایچون کوزل بر مدخل اولابیلیردی . خدمتجی آلی او کون صباحلین مفتونه « ماهر بکدن همشیره‌کزه مکتوب وار » دیمشدی . فقط تلاشدن اوقومغه وقتی اولمدیغندن آلی‌یه کتیر ده کوره‌یم امرینی ویرمامشدی . آلی‌یی چاغردی :

— هانی یا سن بو صباح ماهردن لبیبه‌یه مکتوب وار دیوردك ... نه‌ایدك مکتوبلری ...

آلی — طوریبور . فقط بو کون لبیبه خانم

انتخاب ایتدیکی ذاتك ثروتی پهلوی‌زاده‌نك بتون
خیالات مذهبه‌سنی بر کسوهٔ حقیقته صوقمغه کافیدی.
مفتونك قوناغی، یالیسی، کوشکی (٭ کی‌پاژ) لری
اوله‌جق، بك‌اوغلی کبار عائله‌لرنده آلافرانغه‌لغی
طرافتی، درایتیله بر آنیله‌جق، قلوبلرده مواقع
مخصوصه‌سی بوله‌جق، استانبولده موده‌نك، ییکی
فکرلرك، غرب مخصوصات مدنیه‌سنك ناشر
منفردی اوله‌جقدی. اختیار قاشیقچینك ثروت
متراکمه‌سی نه مفید، نه بیوك بر مقصد اوغورینه صرف
ایدیله‌جکدی. بو پاره‌لر مفتونك النه کچمز ایسه
اوقبادایی ماهرله او آبدال قیز مزوج اوله‌جق بر
ناهلك ایدی جهالتلرنده شبهه‌سز بر ضیاعه الیمه
اوغرایه‌جق هباءً منثور اولوب کیده‌جکدی.

مفتون قاسمك ثروتی اله کچیرمکی یالکز
کندی آرزوسنه تبعیت دکل یواش یواش عادتا
بونی انسانیته بیوك بر خدمت شکل مدنیت‌پرورانه‌سنه
صوقمغه باشلامشدی. بو امله وصول ایچون
هر درلو حیل ودسائس استعمالنی مباح دکل ده
ثواب عد ایدییوردی. قاسم افندی عائله‌سی کبی
صاف، چابق اغفال اولنه بیلیر انسانلره قارشی بو

— اوبندن زیاده آرزو ایدییور ... وارمغه قیچ آتیور اما ایشته قیزلق حالی بو یا .. بردنبره « اولور » دییه‌جکده نازلانه‌جق ... کندینی دردم دردم صاتاجق ...

ربیعه آناسنك آرقه‌سندن الك باش پارماغنی بورونه دایایوب قاریشنی آچه‌رق یواشجه :

— نه‌سکا غوغوق! بن آهو کوزلی بدریی براقوبده سنکبی صوواتلی مفتون بکه‌واره‌جغم اویله‌می؟ عقلکه شاشه‌یم سنك ... آیاقتی یه کوره‌جك طور ...

۹

یاشامق لك ساده تعریفیله تجدید آمالدن بشقه برشی دکلدر. شوقدرکه تخالف محیط و زمان و سن وسال ایله نوع آمال دکیشیر . الك اهل بیرونانه یاشامغه اوغراشان فیلسوفلرك شو قرارلرنده بیله برمقصد بر آرزو مختفیدر.

زواللی مفتونك قاسم افندینك بیغلرله ایرالری اوزرینه قوردیغی بنای سعادت کورو جیلکك منجر اولدیغی عدم موفقیتله کوچوك ویردی . قاش یدیرایکنه

وسیله خانم تلاشله :

— ای ققطی نه اولیور ؟

ربیعه کوزلرینی اشاغی یه ایندیره رك :

— بن مفتون بکه چوجقلغمدنبری اغا بك دیبورم . آرتق بوندن صوکره اوکا باشقه برشی دیه مم .

— دنیزلك لازم دکل قیزم .. بن سکا حقیقت حالی یوقاریدن آشاغی یه قدر صایدم دوکدم .

— آننه بو نیتدن واز کچ . .

— هیچ بر وقتده . .

— بیهوده یورولهجقسك . ذاتاً بنی آغابکم آلمازکه . .

— آلدیرمق ایچون المدن نه کلیرسه یاپه جغم . سن ده بنم ایله همفکر اولدقدن صوکره هر بر کوچلکك عهده سندن ناصل کلدیککنی کوررسك .

— اویله ایسه پك اعلی . .

— ها شویله چلغینلغك لزومی یوق ... کیده یم باقه یم بوکون اوغرادیغمز حقارتدن دولایی تیزکده مراقلاندی دی ناصل اولدی ؟..

وسیله خانم اوطه قپوسندن چیقارکن کندی کندینه :

آلتنده‌کی او حلقه حلقه چوروکلر نه‌در ؟ سنك کوندن کونه بتك بکزك صولغونلاشیور ، بیونك اینجه‌لیور . ضعیفلایورسك . . بو کونلرده نشئه‌سزلکك ، دوشونجه‌ك ، دالغینلغك زیاده . . بونلرك سببی نه‌در ؟ سویله‌باقه‌یم ؟ . . ایپه ایله آره کزده بر فیس قوزدر کیدیور . مشترك بر سر کزمی وار ؟ صاقین هابر مناسبتسزلکه قالقشمه‌یکز . بابا‌کز او ساعت یورکنه اینر . ذاتاً آزو لاینك اولاددن طالعی یوقدر . سزك کی کنج قیزلره بعض زوزلك دلیقانلیلر عارض اولور ، بونلرله هیش پیش ایتمك بر قیزك حالی استقبالی ، هر شیئی محو ایدر . قیز قسمنك آدی چیقمه‌دنسه جانی چیقمه‌سی خیرلیدر . اکلایورمیسك ؟

ربیعه صاچندن چیقارمش اولدیغی بر فورکته‌یی النده اویناییوب چویره‌رك پك دالغین بر طور ایله :

— آننه اوستمه یوردیغك شیلره باق . .

— اوستکه یورمیورم . آنالق حالیله ایچمه طوغان شیلری سویلیورم . .

— ایچکه اویله مناسبتسز شیلر طوغمسون . فقط . .

کوکلدن تیزه زاده‌ك مفتونی کچیریورم . بو
دلیقانلینك آلافرانغه‌لق بدلالغندن باشقه برقصوری
یوقدر . اونك بو صرافه‌ده اویوویرملك . کوج
برشی دکلدر . ایشته کوریورسك یازین کوشکلرده
قیشین استانبولده اوطوریورلر . یمه‌لری ایچمه‌لری ،
کیمه‌لری قوشانمه‌لری ، کزمه‌لری توزمه‌لری
یولنده .. سن بویله یاشکن طورورکن نیچون بر
ایل قیزی کلسونده بو سعادته قونسون ؟ ..
مفتون پاره طمعیله قاسم افندینك قیزینی آلمغه
اوغراشیور اما بو ایشده موفقیت احتمالی کو-
ره‌میورم ... آزیجق کندیکه چکی دوزه‌ن ویر ...
یاقه‌کی ، پاچه‌کی درله طوپلا ... مفتونك کوکلنی
چالمه‌یه اوغراش . کندیکی بکندرمکه چابالا ...
یالکز سوقاغه چیقارکن سوسله‌نیورسك . أوك
ایچنده اویله آلان طاران چهارشنبه قاریسی کبی
کزیورسك . بوقسمتی ألکدن قاچیریرسه‌ك صوکره
حالکه کوپکلر کولر یالکز زنکین ، خاطرلی بر آدمدکل
سنی آلسه آلسه خدمه‌دن ، اصنافدن شویله بویله
بر آدم آله‌جق .. صوك (پشیمانلق) فائده ویرمز .
(قیزینك یوزینه دقتله باقه‌رق) ربیعه کوزلریکنك

بیوك بر صراقله قپو آرهلقلرندن ، آناختار دلیکلرندن بو محاوره‌یی استماعه جان آتیورلردی . چونکه قاسم افندی عائله‌سنه عائد هر سوزده سوکیلیری ماهرله بدری معنوی بر شمول توهم ایدیورلر ، بو تأملدن کندیلرینه بر پای چیقه‌جغی وهمله بیلك دنلو قوروننولر کچیرمکدن منع نفس ایده‌میورلردی .

وسیله خانمك صوك سوزلری بو ایکی قیزك انکسار امید و خیاللرینی بادی اولدی . قاسم افندینك باب صهریتی بر کره مفتوح بلك ایچون آچیلسه او قپودن کندیلری ایچونده بر نوبت دخول کلمك احتمالی واردی .

قاسم افندی عائله‌سنه قارشی پیدا اولان بو انفعالی وسیله خانم کندی منویاتی ایچون بر مقدمهٔ موفقیت عد ایدرك قیزی ربیعه‌یی بر اوطه‌یه چکوب معنیدار بر شفقت مادرانه ایله کوزلرینك ایچنه نصب نگاهله :

— یاودرم آنالرك قیزلری بیوتمکدن باشقه مهم بر وظیفه‌لری دها واردر . اونلری مناسب بر آدمله باش کوز ایتمك ایسترلر . بن سنك ایچون

بیاض دوزنباز قادینلرمش بونلر ... اوزاقدن کلدکدیه بزی آلداتدیلر.

اوفکه ایله قپویی صورتمزه قاپایی‌ویردی... بویله برحقارته مخاطب اولنجه مفتونك دیزی صاریدن یتیه دوندی . اکردن اللرینه خفیف بررعشه عارض اولدی .

— یتیشیر . . .

اخطاریله قالقدی اوطه‌سنه چکلدی .

تیزه وسیله خانمك بوطوفان نقدانده خیلی مبالغه‌ده واردی . بره اون قاتیوردی . اونك خیلی سنه‌لردنبری قوردیغی امل ربیعه‌یی مفتونه ویرمك اولدیغندن دلیقانلینك دیکر برقیزله تأهلنه دائرسوز اولنجه‌زوالی تیزه‌بردولو قابنه‌صیغه‌مازه ایلك بیکناه قیزلری ناصل یره‌جکنی بیله‌مزدی . مفتونك اوله تأثرله نیتره‌ر برحالده چیقوب کیتدیکنه ممنون اولدی .

وسیله خانم قاسم افندی عائله‌سیله مفتونك آره‌سنده‌صهریت‌حصولی‌احتمالی او آجی‌استهزالی سوزلرله کلیاً برطرف ایده‌بیلدیکنه قانعدی .

صفه‌ده بوسوزلر اولورکن لبیبه ایله ربیعه

ایده‌رك « یارادانه صیغندم‌شو زمانه‌ده نه‌قیزلر وار ، نه‌دلیقانلیلر وار . » دیدیکی دقیقه‌دنبری عائله‌مز عاهنده‌بونلرك پیدا ایتمش اولدقلری قافکرلری اکلامق ایچون ارتق کیم اولدیغمزی میدانه‌اورمق اوزره دیدم‌که « — بزده بك بیبانجی دکاز . شوراده‌کی کوشکدن کلیورز . »

« قادین بردنبره نه‌یه اوغرادیغی بیله‌میه‌رك بزم کوشکی اشارتله :

« — تك کوز اوغلانك . . . تجال قیزك کوشکندنمی ؟

« — خانم قومشو لقده عیبدر بونلر ناصل اسملر بویله ؟ . .

قاری نارنجی دیزینه اوروب دو کونه‌رك بزه ایچیردیکی برروحان آجی قهوه‌نك ضیاعنه اغلارکبی :

« — اورادن کلدیککزی بیله ایدم بن سزه قپومی آچار ؟ قیزمی کوستردم ؟ . . . ربم اسیرکه‌سون دنیاده ارکك اوله‌رق بر سزك اوغلکز قالسه بنه او دتکه صورتلی ، تحفجی قیافتلی آدمه قیز ویرمه‌یز . . . امان نه چوق

بر اینجی یوزوك طاقش ... یاقادین ننه‌سندن قالمه بر میراث ... یاخود باباسنك قیزینه قارشی بیوك بر سماحتی ... سیماسنه کلنجه نه الله اوکمش یاراتمش . ایکی المیانده کله‌جك خیالان سویله‌یه‌یم .. اویله شمدیکی نازه‌لر کبی بودره‌سی، سرمه‌سی ، آلانی یوق ... ناتوره‌ل بخدایسی بر رنك ، وجود بالق اتنده ، آلن چیقیق ، قاشلرك اوجلری آشاغی‌یه دوشوك دوشوك ... کوزلر سیاه اوفاق .. بورون ایچون لاقردی سویلمسی کناهدر . فقط قولاقلری اتلی ، اینجه ، چکه یارداغه قربان اوله‌یم اوزون ، اوجی قیوریق . اختیار سیمالی برقادین بش اون دقیقه اوطوردی . قهوه فنجانلریله برابر ینه ابدالسی برتنا ایله اوطه‌دن چیقدی . نه لاقردی سویلدی نه برشی ... اوتوزسنه اول اسوله بر کوروجیلك . بزده « پك بکنـدك انشاالله بزه قسمت اولور » یه یه‌لریله قالقدق . قپودن چیقه‌جغمز اثناده قاین آنا خانم « سزه کیملردیرلر ؟ داماد نه‌جیدر ؟ . اقشام افندی‌یه نه‌سویله‌یه‌یم ؟ .. » سؤاللرنده بولندی . بوقادینك ایله بزم کوشکك طرفی اشارت

قیزل آرقەسندە چوزمە تقلیدی مهاجر بزندن
صاری چیچکلی بر انتاری . قوللرندە یقاسندە
آرشونی اون پارەلق تنتنە دیکیلی ... دها
اوستندە بیچیمی هانکی زمانك مودەسی اولدیغی
بللیسز مطلق بدستاندە زنەجیلردن دوشورمە
برشی اولەجق قهوە رنکی پلوشدن اوموزلری
دوشوك شاپسال برخرقە ... بونك آیاغندە
قوندورە اسکیسی وار دیە باقدم . قوندرە
اسکیسی یوق . فقط اوندن تحف برشی وار ...
اوکچەلری باصیق قابا برقناویچە ترلك ... باشندە
کناری یشیل اویەلی آچیق صاری غاز بویامسندن
مصرلی واری ، چارپق کیمش اوفارق بر
خوتوز ، بر اورکو آرقەسنە صالیویردیکی
صاچینك اوجنە صاری قوردەلا ایلە قارشیق ،
هانیا سراچخانەدە بیکیر باشلقلرینە طاقارلر
بونجقلی ، بش پچەلی نظر طاقلری بوقی ...
ایشتە اونلردن بردانە صاللاندیرمش ... مقنون
اولادم اك تحف اللرینە آلتمش پارەلق بیاض
چوراب قبالغندە برر الدیوەن کیمش . صاغ آلنك
آدسز پارمغنە قالای کبی ایکیوز اللی غروشلق

اوی کز بیورز ظن ایتدم. هر طرف طاەطاقیر.
صفەلر بوم بوش. اشیا نامنه اورتەدە برشی یوق ە
قاسم افندی او أوی بورجه مقابل ضبط ایتمش،
یوکسك فیئاتله کرایەویرملك ایستەمش، طوتونا.
مش دە کندیلری چوق اشیا کتیرمدن کویاشویله
تمالتدارك کای ویرمشلر. نهایت بزی بر اوطەیه
صوقدیلر . باصمه قابلی قارشی قارشی یه ایکی
کرەوەت . درت حصیر صاندالیه . اوچ پارماق
اکای اکندە ورقلی قورنەلردن صارقان آرشونی
الالی پارەلق تول پردەلر.. ایکی سیغارەاسکملەسی،
قپاماجی ایشی برچاریق یورو، اوستندە اوچ مجیدیەلك
حوطوتوزلی بر آینه ...مزادمالی ارداقلر، سیغارە
طبـاقلری ، مسـافر آغیرلامق ایچون لك باش
اوطەلری بسـبللی ایشـته بوراسی اولەجق ...
چارشافلریمزك یالکز باشلرینی آتدق . اوطور -
دق . اورته یره یشیل حصیرلی براسکمله قویدیلر .
تووالنـەه چوق زمان صرف ایتمەدن خانم قیز
چیقدی . یلئه عجمیجە چاریق برتنا ایله یرینه
اوطوردی . ألریمزە قهـوەلری صوندیلر .
فنجانلر، طباقلر، تك تك هپ آیری چشیدن...

اولیور، هپسنك باشنده بر بروشجك باش اورتوسی،
هپسنك آلت طرفی قیرمه‌لی، اویمه‌لی برشیلر..
هپسنده بللی کیریك قیچی چیقیق چیچکلر. آخر
زمان آه آه ینه چوق شکر که ییه‌جك اکمك
بولیورز. باشمزه طاش یاغیور. بابالری، قوجه‌لری
آرتق بو خانملرك سوسلرینه، فانتازیه‌لرینه پاره
یتشدیره‌مزلر... بو شرطلرله ایشکزه کلیرسه قیزی
کوسترمکه دیدی. مقصدم اکلاشیلمه‌دن ایی
کوستریلیرسه بلکی کوروجیلرده لاعلاج ایچرلسی
لازم کلن ایکی فنجان قهوه زیان اولمیوز حسابیله
قدین بوقدر لاقردینك بانی بوکدی. منتظرده
سویله‌یه‌میور کلکه‌لیوب دوریور. قاسم افندینك
قیزینی کورمکی طوغریدن مرق ایتدك. بنده
جواباً «بزم آرادیغمز ثروت، پاره، پول دکل
بزده یوزی کوزی آچیلمامش قاپالی بیودلمش
قادینقادنجق حالانده برقیز ایسته‌یورز. تعریفکزه
کوره سزککی بزم ایچون بیچلمش (قافتان)
دیدم. بوصولك سوزلریمزك اوزرینه نه‌حال ایسه
آرتق بزی ایچری آلمغه قرار ویره‌بیلدیلر.
بیورکز دینده‌ی. یوروردك. کندیمزی بوش کرا

طولاوبده سويله‌يه‌يور . بر يوط قيرمش
اولماسق ايچون يانـنده‌كى قادينـك يوزينـه
باقدقدن صوكره : « اديبه‌مى كورمكه كلمشسكز .
پدرينك شمدى اونى كابين ايتمكه وقتى يوقدر .
وارده بوراده چوق پاره‌مز باتدى ، آللهك
بيلديكى قولدن نه‌صانلايه‌لم ، صيقيتى ايچنده‌يز .
آديمز زنكينه چيقمش . ايچيوزمزى كيمسه بيلمز .
قيزمزى زنكين اولادى ديه آلمق ايسته‌يورسه‌كز
ياكيليورسكز . بز آدم آلداتمق ايسته‌مه‌يز . جناب
حق كيمه قدر قسمت ايتمش ايسه ديبه‌مى اوستنده‌كى
اوستنده باشنده‌كى باشنده ايشته اويله‌جه برانتارى
بر كوملكله قبول ايدنه ويره‌جكز . صوكره
شويله ايدى بويله ايدى ديمه‌سون . بز يالان دوزن
ايلديرغيچ بيلمه‌يز . سوزبز اوبر . حلال سوت
امش ، بش وقت نمازنده ، باشى اوكنده بابايانى بر داماد
ايسته‌رز . چوجقمزده اويله قوقوزورلى زمانه
قيزلرندن دكلدر . بر حمام بر او ، بشقه بر بيلمزه
(اليله جوار كوشكلرى اشارت ايدرك) معاذالله
ربمه صيغينده . شوجوارده نه قيزلر ، نه دليقانليلر
كوريورز . كاوور ، چيفيت ، مسلمان آرتق آيرد

اوغلی مفتون اوسندن دكل سن اوندن چوقشی اوكره نه جكسك ... قپو وكنده آياق اوستنده بكلدك . بكلدك بلكه اون دقيقه بكلدك . خانه صاحبلری بزی ايچری يه آلوب آلامغه بر درلو قرار ويره ميورلردی . نهايت قادين كلدی . « سبب زيارتكزی صوره بيليرمی يم ؟ » ديدی . « كوچك خانمی كورمكه كلدك » جوابنی ويردك . بو جوابه قارشی قاشلر چاتيلدی . اغزی آچيلدی . قادين عادتا حيرته دوشدی . ينه سوروسپور ايچری كيتدی . بوسفر بيوك خانمله برلكده كلديلر . صاچلری قينه لی ، باشی قونداقلی ، ضعيف ، غاغاوان ، قورادە بر قادين ، غالبا قول جنسی ، چراقدن يتشمه ... اوك اياغندەدە قوندره دن بوزمه بر ترلك ، صرتنده ييقانه ييقانه ايكی يادن پشلری صارقمش پازار باصمه سندن صولوق ، قيرمزی يوللو بر خرقه . قيصه بر تنادن صوكره : « صفا كلديكز قردەش » ديدی . قاش آنا محله واريمی محله واری . ايلك سلامده قردەش اولدق . مسكين ، آيق كی بر شی . . . لاقردی يی اويله چاتر چابق درليوب

انتاریلی ، اورته یاشلی برقادین تزی ایچری قویمامق
ایچون قپونك او کنه کریلوب اوخانه یه مسافر
قبول اولنمق معتاد اولدیغنی افهام ایدر چاتیق
برچهره ایله : « نره دن کلدیکمزی ؟ کیمك اوینی
آرادیغمزی ؟ نه ایستدیکمزی ؟ » صوردی . ایچری
کیره بیلمك ایچون طوغریلقدن زیاده قورنازلق
لازم کلدیکنی اکلایه رق : « اوز قدن کلدیکمزی ،
قاسم افندینك خانه سنی آرادیغمزی ، سویله یه جك
مهم برشیئمز اولدیغنی » خبرویردم . قادین نه جواب
ویره جکنی شاشه لادی . « کیده یم بیوك خانمه
صورایم . یاکلیش برایش اولماسون » دیدی .
چکلدی . قادین ایچری کیدرکن برده ایاغنه
باقدم که قوجه قوجه برار کك قوندره سنك طوپوق
طرفندن کنارلرینی کسه رك ترلك مقامنده ایاغنه
کیرمش . ایاقلرنده سوپور سوپور ایدن شیلر
مکر سه یوزلرمش ، سقمه بوبونده وجودده کتیرلمش
برقاچ جفت ترلك دها . کیه جك حالی قالمدقدن
صوکره اواخجنده استعمال ایدیله رك بوصورتله
ترلك احتیاجندن ورسته قالق یولی بولمش .
فنا اداره دکل ... سن بوآدمه داماد اولورسهك

قولاغمه قرار ویرمش اوله‌لر . . . چونکه
بونلردن باشقه بویالی کوملك کین بر عائله‌یه دها
استانبولده تصادف ایدمدم . آلق ایستدیکك قیرلك
ناصل دون کوملك کیدیکنی اوکرمن ایشته . سن
بزم طرزده بزی ، صرمه‌شاهی کوملك کیدیکمزه
بیله اعتراض ایدیورسك . . . مفتونك بو بیوك
سوزلرك بر بر باشکه کله‌جك امالمو باقه‌ جه وقت . .
یاپیرتیغی دیکلمش مندیل . . . ایشیدلمش شیمی ؟
اویله برمندیلی انسان ناصل جبندن چیقاروب ده
عالمك یاننده قوللانه بیلیر .

مفتون دالغین دالغین بیقلرینك اوجیله
اوینامغه باشلادی . تیزه وسیله خانم برازاول کندی
یوره‌کنك صیغمز یره‌ کی اولمسی حقنده واقع
اولان ادعاسنه رغماً بر مبذولیت کامله دوام
ایدرك :

— کوشکك قپوسنك چینغراغنی چکدك .
ایچریده سس یوق صدا یوق . صانکه اوقوجه
برخانه‌یی بوش ظن ایدرسك . نهایت آیاغنده آغیر
بر شی سوروکله‌یه‌رك سوروب سورویه رك کندیسی
قپویی آچدی . باشنده غازی بر دولمه اصمه

مفتون — اوف دنسزلك ايديورسكز...

تيزه — برقهوه‌ده بكا پيشيرسونلر... قارشيمه اوپله قازيق كبی ديكلمه براسكمله آل شوراپه اوطورده اكلانه‌يم ...

مفتون اسكمله‌يه اوطورور . . تيزه وسيله‌خانم قاشلرينی قالديروب آغزينی يايه‌رق ناخوش برشی اكلاتمغه حاضرلانديغنی ايما ايدر برطوراله :

— طورسكا ابتداسندن باشلايه‌يم . باغچه قپوسنی كندمز آچه‌رق ايچری كيردك . ايكی طرفه‌لوانته چيچكی ديكيلی اوزون يولدن كوشكه قدر يورودك . باغچه‌نك آراسنه بوراسنه چاتير آصمشلر . . . هيچ بن عمرمده بويله چاتير كورمه‌دم . قويو بويالی باصمه‌دن قوجه قوجه دونلر ، كوملككلر ، يمالی چورابلر ، يرتيق يرلرينی ديكلمش منديللر ... آاسماز آناطوليدن كلمه ينه بويالی دون كوملك كيمز . . . ظاهر بياض چابق كيرلنيور ، يقامسنه صو ، صابون ، اودون صرف اولنيور ديه‌رك اختيار طمعكار بابالريك تديبی اوزرينه بويالی ايچ چاماشيری

تیزه وسیله خانم کندینی ایلك تصادف ایلدیکی صنداليه نك اوزرینه آتوب الیندن ایکی یودوم صو ایسته‌دکدن صوکره :

— نه شامك شکری نه عربك یوزی . . نه او آلتونلری ایسترم نده او قیزی . . آرتیق اسیر که‌مین . . اویله‌لر ایله عبدالله، منالله یوتوله‌جق شیلر دکل . . .

مفتون یأس و حدتندن رنکی اوچمش برسیما ایله :

— نه اولدی جانم؟ . . سویلیکز ده اکلایه‌لم .

لطیفه خانم بر بوغوناق آلمق ایچون کندینه برقهوه ایسمارلادقدن صوکره :

— بنم اکلاته‌جق یوره‌کم یوق . . . تیزه‌که صور ایشته اوسکا عنعنه‌سیله اکلاتسین .

مفتون یکی الی یا کنتك یان جبلرینه صوقوب تیزه‌سنك قارشیسنده دیم دیك طوره‌رق :

— تیزه نا عمل اولدیسه بر بر اکلات .

تیزه — آیول آننه‌كك یوره‌کی انسان یوره‌کی ده بنمکی صیغیر یوره‌کی دکل آ . . . طور برنفس آله‌یم . . .

، تمشکوز ، الیبیه تبال قاطری پنایر کوزه لی ، ربیعه یه قوقوروز نامری ویرلمشدی .

مفتون بوسوء توجهدن بی خبر بولنیوردی . بر کون والده سیله تیزه سی وسیله خانی قاسم افندینك کوشکنه کوروجی کوندردی . کندیسی نتیجهٔ حاله انتظاراً حجره نك اوکنه اوطوردی . دیزلو اوزونی ، بیك صراق ایچنده سیغاره لرك برینی سوندرمه دن دیکرینی یاقه رق برخیرلی خبرله عودتلرینه مترقب بولندی . چوق بکلمه دن کوروجیلر عودت ایلدیلر ، مفتون کندیلرینی باغچه قپوسندن استقبال ایتدی ، ایکی قادین آلی آل مورمور بر حالده ایچری کیردیلر . . . نه یا وطورلرنده خیرلی خبره دلالت ایده جك بر بشاشت یوقدی . . مفتون قادینلرك اوطورملرینه قدر صبر ایده میه رك والده سندن همان صوردی :

— نه خبر ؟

— نه خبر اوله جق . . صوبا ایله طباق یدیککز قالدی . . .

— قوغولدیککز می ؟

— اونك کبی برشی ! . .

نقض احکامی ایچون حسب الجبله حس ایلدیکی آرزوی شدیده اون دقیقه‌دن زیاده تاب آور مقاومت اوله‌میه‌رق ایلك فرصتده ادیبه‌یی بر کناره چکوب عین شرائط کتومیت طاهی و عینلرك تکرار ایله :

— طویدکمی قرده‌شك ماهر قومشونك او قوقونا قیافتلی قیزینه کوکل ویرمش . . .

— اوشیشمان . . اواوینااق . . او آچیق قیزه‌می ؟

— اوت . . ایشته اوکا . . برچوق زماندن بریدر آل‌سودا ویرسودا ایمشلر . . .

ایکی الیله یوزینی قاپایوب ایکله‌یه‌رك :

— ماهر اغابکم نیچون بویله یاپیور؛ افندی بابامك یوره‌ کنه‌می ایندیره جك ؟ اویله تجسال قاطری قاری‌یه کوکل ویریلیرمی هیچ ؟ (صاغ الیك پارمقلرینی آوجنه قیوریوب طرناقلرینه باقه‌رق) امانیارنی سکاسیغندم . . .

او کوندن صوکره قاسم افندی عائله‌سنده پهلوی زادلره قارشی شدتلی بر—ؤ نظر باشلامشدی . مفتونه « مونوقل » استعمال ایتمسندن دولایی

بر نیز آره‌سنده سود آلیش ویریشی باشلامش اولدیغی . بعض علامات اوزرینه آثاره مخصوص بر اندیشه ایله حس ایتمش وصوکره بو اندیشه‌سنی مؤید بر چوق آثارات و تجربه‌ده مصادف اولمشدی . زواللی قادینك برقاچ زماندر ییکنی قورد ییوب طوریوردی . فقط قاسم افندینك حدن مزججیسیله اورته‌یه بیوك رسیله چیقارمقدن احترازاً سکوته مجبور اولیوردی . همشیره‌سنه انصایح لازمه‌ده بولنمسی ایچون برقاچ کره آلاندن مفتون بکه خبر کوندرمکی دوشونمش و کیمسه‌یه بونی سزدرمامه‌سی حقنده‌یك بیوك آندلردن صوکره بونیتی خواجه عزیزه خانمه آچمش واوندن شوجوابی آلمشدی .

— اومفتون بك ایچون پك کنیش مذهبلی دییورلر . بو آدم همشیره‌سنك شونکه بونکه « عاشقداشلق » ایتمسنه آلدیرمازمش . . . . بیهوده خبر کوندرمش اولورسلك . . .

بوجوابی آلنجه نقیه خانم حیرت ونفرتندن برقاچ دفعه انتاریسنك تو . . تو . . دییه یاقه‌سنی ایصیرمش ونه یاپه‌جغنی شاشیراب قالمشدی .

عزیزه خانم ویردیکی وعد کتومیتك یمینلرك

زنكين قادينلرك ابدال اوغللرى زوجلرى ايچون بر سعادتدر . ذكى اولورلرسه قوجه‌لرينى عادتا خدمتكار كبى قوللانيرلر . تأهل ايله حظوظات نفسانيه‌دن باشقه شيلر اولديغى حقيقتنه مفتون چوقدن واقفدى .

اديبه‌يه قارشى « قور » ايتمك ، اعلان عشق ايتمك نه كوچ مصلحت ؟ . كوزللكك بر بلية خلقت اولديغى نظريهٔ غير معقوله‌سنه تابع بر قيزه « بنى بكندم ، سكا كوكل ويردم » ديمك او زواللى‌يه بيوك بر حقارتده بولنمق دكلميدر ؟ مفتون بك بو نازك مسئله‌يى كونلرجه ، هفته‌لرجه دوشوندى .

نهايت هرچه باد آباد توكلى والهك امرى پيغمبرك قوليله اديبه خانمى پدرندن زوجه‌لكه طلب ايتمك اوزره والده‌سنى كوروجى كوندرمكه قرار ويردى . فقط مفتونك قاسم افندى عائله‌سى حقنده‌كى جملهٔ تحقيقاتندن خارج قالمش بعض حقايق مهمه واردى . قاسم افندينك كبارك پهلوى زاده‌لرده اوُ اولان صورتنا قيللرى پك بوزوقدى ، حتى ماهرك والده‌سى نقيه خانم اوغلنه ، بر قاچ كوشك آشيرى بر خانه‌ده اوطوران آچيق مشرب آلافرانغه مزاج

شاگردلری برلرجه‌سنه دفعاتله ختم ایدرلر . صانکه بلاهت خفیه‌لری دفن دکلمش کبی تزیید حماقت ایچون بتون ذهن قپه‌جق عباره‌لرله تزیین حافظه‌یه اوغراشیرلردی . ادیبه بو قادینک سوزندن هیچ چیقمازدی . صانکه عقلنک ، قلبنک ، کوکلنک کلیدی ، طلسمی خواجه‌سنک النده‌ایدی .

نتیجهٔ تحقیقات بو وادی‌یه چیقنجه مفتون شاشیردی . کندی کندینه :

— ایشته شایان تدقیق ابدال بر قیزدیدی .

ادیبه ایله تزوج آرزوسنده اولمسی کندینه عمرلک بر رفیقهٔ حیات بولمق ، بوندن هر معناسیله بر سعادت ، بر حظ ازدواج بکلمک مقصدیله دکلدی . مفتون بکک نیتی ادیبه ایله دکل ، قاسم افندینک سکسان بیک لیراسیله ازدواج ایتمکدی . بویله بر ثروته دولایسیله وارث اولدقدن صوکره « مانتینوتا » لرک ، « مترەس » لرک قوجنه قیران کیرمدی یا ! وارسون ادیبه خانم اوده خواجه عزیزه خانمله بطال غازیدن حفظه چالیشسونلر ، ساده صویه اکمک باتیرمق ریاضتیله قوروسونلر ، قبده دونسونلر .

بودنیاده‌کی معلولیتك او بر دنیاده اجری بیوك
اولور .

دیدیگنی چوق دفعه ایشتمشدی . سوس
ونظام ایله اولانك بونك دقتنی، حسدینی جلب ایتمه‌
دنسه قیافتسز، چاپاچول، پژمرده قیافتده گزدرك
هرکسك انظار تحقیرینی وحتی استکراهنی آلمده
قالمق دها موافق عقل و حکمت اولدیغی قاسم
افندینك دستور فلسفه‌سی جمله‌سندن ایدی .

ادیبه نائل اجر اولمق ایچون صرتنه بر
کنبد یاپه‌رق بر صنعی قنبوراقله سوقاغه چیقمغی
بیله چوق دوشونمشدی . اکمکی ساده صویه
باتیروب یالکز بوصورتله تغذی ایتمك کبی برنوع
ریاضته هفته‌لرله دوام ایلدیکی چوق اولوردی .
ادیبه‌نك رفیقهٔ حیاتی، انیس روحی عزیزه خانم
اسمنده اورته یاشلی بر خواجه‌سی واردی .
بوندن آلدیغی دروس حکمتانی موقع تطبیقه
قویه‌بیلمك ایچون بوندن اعلا، یا داها بوله‌بیلمك
قابل دکلدی . قاسم افندینك تیزینه هدیه اوله‌رق
پاره‌جی کتابجیلردن اون یکرمیشر پاره‌یه آلدیغی
هرکلی مستعمل جن پری حکایه‌لرینی خواجه

برچوق شیلر و طوق کوزلولك ، سخاوت و علوجناب کبی خصائل افعال ذمیمه‌دندر . وجهاً کوزل یارادلمش اولمق بیاغی قباحتدر . چونکه کوزللك انسانی بی‌لزوم بر طاقم مصارف تزیینیه‌یه سوق ایدن اکثریا عقبه‌دن عقبه‌یه اوغراتان بربلیه‌ٔ خلقتدر . صنعی اکتساب حسن و آنه قالقیشه‌رق سوسلنمك بزمك الك بیوك اخلاقسزلق . قادینلر ایچون تزین ، معاذاللّه هله موده‌یه تبعیت مراقی مادی ، معنوی خرابی‌ٔ بشریتی موجب بر حفره . واجب الاحتراز برمهلکه‌ٔ زمانه‌در .

قاسم افندینك اوغلو ماهر اثر پدرینه استفاده او قدر بیوك براستعداد کوستره‌مدیکی حالده ، قیزی ادیبه هرصورتله باباسنه طاش چیقاره‌جق بر خلقتده ظهور ایتمشدی .

ادیبه کنجه ، سوسلنمه تزین کبی نسوانه خاص اولان ارزولردن بك اوزاق اولدقدن باشقه کورلك . قنبورلق ، طوپالق ، چولاقلق نوعندن بر معلولیت خلقیه ایله دوغمادیغنه بك متأسفدی . چونکه پدرینك :

چناب حق سودیکی قولنی سقط یاراتیر .

مفتون بك ادیبه خانمك طبعنی ، عادتنی ، روزمرهٔ حیاتنی ممكن اوله بیلدیكی قدر تحقیقه همشیره‌سی لبیبه ایله خدمتجیسی ألنی‌یی صالدردی. نتیجهٔ تحقیقات پك غریب ظهور ایتدی . قاسم افندی عائله‌سی كیمسه ایله كوروشمه‌وردی . شوندن بوندن واحبابدن احبابه وقوع بولان استیضاحاته نظراً :

ادیبه خانم طمعكار بر بدرك نظریهٔ مخصوصه‌سی ، تربیهٔ غریبه‌سی آلتنده پرورشیاب اولمش بر عجیبه‌در . یاشی ، ایچیشی ، كینیشی حاصلی بتون طرز حیاتی استانبول قیزلرندن هیچ برینه بكزه‌مز . معلومات بشریه نامنه پدرینك تعلیم ایلدیكی وخادم‌خدمتی اولان بر طاقم اقوال غیر حكمیه‌دن باشقه برشی بیلمز . قاسم افندینك حكمیات مخصوصه‌سنه كوره یكی البسه كیمك ، طویونجه‌یه قدر طعام ایتمك ، خاص ونازه اكمك یمك ، پاره ایله صو ایچمك ، صرف ایتمك اوزره لیرا مجیدیه بوزدرمق ، مانع مشیت بر معلولیتی اولمدقجه حیوانه ، آرابه‌یه بینمك ، بی‌لزوم كزنتیلر ایله آیاق‌قابی اسكیتمك ، جزئی ، كلی پاره صرفنی مستلزم‌دها بونلر مماثل

وتدقيق ايله بومحبت مشتعله‌نك دومانی طوغری چیقدیغنی کوره‌رك فوق‌الحد ممنون اولیور، روش حاله نظراً قریباً بر « مليونر » کانی اوله‌جغی ایچون بوموفقیتدن دولايی ليبه‌يی قلباً آلقشلایور، تبریك ایدوب دوریپوردی .

لیبه سعادت مستقبله‌سنه عائد بر کیفیت مبهمه‌یی براوجندن قاورامشدی . بوایشی مفتون‌ده او بر اوجندن یاقه‌لایه‌بیلمش اولسه یعنی قاسم افندی‌یه داماد اوله‌بیلمك اسبابنی تأمین ایده‌جك خطوه‌لری آته‌بیلمش بولونسه . بعضاً یك دومانلی کوردیکی آفاق استقباله دوغری ارتق هیچ بر اندیشهٔ احتیاجله کوز قیرپمقسزین فرحله ، اطمینانله باقه‌بیله‌جکدی .

فقط ایشه نره‌دن باشلاملی ؟ قاسم افندینك قیزی ادیبه خانمه « قور » ایتمکدمی ؟

مفتون بویله برجرأتده بولنسه بیله باقه‌لم قیز اوراله یاناشه‌جقمی ؟ اعلان محبته آتیلمازدن اول قیزك استعدادینی ، میلنی ، تربیه‌سنی تدقیق ایله ذوقنی اوقشار ، طبعنه خوش کلیر بر واديدن جلب قلبنه کیرشمك لازم کلیوردی .

اوغلانك كيتدكجه بر سرعت متزایده ایله قبل
آلدیغنه دقت ایدن لبیبه اکسیر حسنك بو تأثیر
ساحرینه کندیده شاشه‌رق جوانك سوداسی بتون
بتون بالیازده‌مك، دها جاذبه‌دار دها دل آشوب
کورونمك ایچون عشقه یول بوده‌رده ابتلالی باشی
اورتوسی ایله اکثریا کیجه‌لری کوزوکیور،
کوندوزلری ملاقات ضرورت حکمنی آلنجه
مدت مصاحبه‌یی قیصه کسیور، دائما احتراز،
خوف، اندیشه، تلاش کوستریور. دلداده‌سنی
اوتشنکیٔ وصلی حضورینه الفاتنه قادریور،
دائما شدت آرزو، سعادت مستقبلهٔ سوداسندن
امیدسزلکلره دوشوره‌جك ترددلر، تشوشلر
ایچنده براقیور، حاصلی سندن مأمول ایدلیه‌جك
بر اوجه‌القله ادارهٔ کیفیت ایدییوردی. فقط
نه چاره که صوکره‌لری بو صله‌یی، داره‌یی شاشیردی،
اوغلانی کوره‌مدیکی زمانلر جنت سودایه دوشمکدن
کندینی آلامامغه باشلادی.

٨

مفتون بك الني معرفتیله یدینه کچیردیکی
همشیره‌سی لبیبه‌نك روزنامهٔ سوداسنی دائما مطالعه

ایچلری یوسکوبی آل ترلکلی آیاقلرینی هوایه قالدیردرق قوشدقجه قارننك شیشکینلکندن فستانی دیزەلره نسبتله شان یاریم اندازه اوکدن کیدیبوردی .. اویله فستادن اطرافه صاچیلان نشئه ایله ماهرده درحال سرکرم غرام اوله ق اوده دیکر سرسجیلر کبی آووچ یاطلاقنه باشلامشدی. ایشته او کیجه‌دن اعتباراً، بر باکرلك بهار مفکره‌سی قدر صاف اولان خیالات شبابی او شیشمان قارینك وجودی قاپلامشدی . شیشمانه انجذابی ایشته بوندن ؛ کوکلنده ناقابل ازاله برخاطرهٔ روحنواز اولوب قالان بو ایلك پرستشندن ایلری کلیوردی . حتی بومراقدن، بوذوقدن طولایی ارقداشلری آره‌سنده اسمی « خوشورجی ماهر » قالمشدی .

لیبه‌یی کوشکه کیروب چیقارکن یلدیرمه‌لره صیغماز بر وجودده کورمسی هنوز یاقیشمز یوزینی، رنککینی محالی، طورینی حالیدینی بوتیز ایچون درحال قلبنده بر سودا آتشی اویاندیریه برمشدی. آز زمانده مکتوبلر، اوزاقدن اوزاغه اشارتلره مهتابلرده سیرانلر ، کوروشمه‌لر بیله باشلادی .

طولدیرلدیغی اثناده بردنبره پرده قالقمش، کوزلر
اوکنده، بیاض قارپوزلی فنارلرله منور چارداقلی
بر باغچه پیدا اولمشدی. چارداغك چیچكلری ،
ایکی طرفلك قوردونلرله قالقمش پردن طاوانه
قدر آل پرده‌لری، هپ بونلر هیچ برشی دکل.
صاغ جهتده‌کی بوله‌لرك آره‌سندن، سکه سکه بن
کلدم چینغراغم خوش کلدك اویوننه چیقار کبی
قیصه پنبه اثوابلی، تللی بوللی برمخلوق طیشاری
اوغرایه‌رق صیچرایه صیچرایه او چارداقلرك
آلتنده لاتشبیه دولاب بکیرینی آندیرر صورتده
دونه‌رك هوایه قالدردیغی ایکی آیاغی شیقیرداته
شیقیرداته، پنبه برونجك اثوابی آلتنده وجودینی
تیتره‌ته تیتره‌ته ، چالغی‌یه تبعاً بر شیلر مرلدانه
مرلدانه درت بش دور اجرا ایتدکدن صوکره
چالغیجیلره یاقین کلوب طورمش، کوزلرینی
سوزه‌رك باشنی صاغه صوله برقاچ دفعه قایدیرنجه
تیاترووده برشاقیرتیدر، باشلامش ماهرایشه زمان
دقت ایده‌رك بونك برقادین اولدیغی آکلامشدی.
قادین اما شیشمان بر قادین ... پنبه فنیلالره
صیغمیان او جسیم بالدیرلرینك، منتهی اولدیغی

قاربولا یه نقلیداً آلای بوتی، پوفلا کبی قبارده وشلك یایدرودقدن صوکره آرتق اولنه جقدی . قونلری بیله زیکلی، پاچه لری دانتلالی، کردن کردن آلتنده شیشمان بر خانم آله جقدی. بو خیالاتك حقیقته انقلاب ایده جکی کونی تصور ایدوبده جسیم بر قیو بیله زیکلی اندامی بو شیشمان پرستیدهٔ روحنی قار - شیسنده کزینیور فرض ایتدکجه فرط تلذذدن کوزلری سوزیلور، سالیالری آقاردی .

بویله شیشمان سومه سنده، زوجهٔ مستقبله سنی بویله آغوشلره صیغمار بر جسامت مفرطه ده تخیل ایتمه سنده سبب واردی . ماهر هنوز اون بش اون آلتی یشنده ایکن بر آقشام شهزاده باشی تیاترولرندن برینه کیتمشدی. بیلت آقچه سنك نصفنی کندی کوندلکندن نصف دیکرینی والده سنك مروتیله تدارك ایده بیله رك او دار - المحظوظاته دخول ایتدیکی لیلهٔ مسعوده زواللی چوجغك حیاتنده معدود بختیارلقلرندن بری اولمشدی. اوطاتلی کیجه یی هیچ اونوته مازدی. بورولر، کمانلر، طاوولر هپ صدالرینی بر برینه قارشدیره رق کورولتیلی بر آهنك تیاترو بناسنی

طاشمش پنبه ، مور كالرى مصور نقوش ايله ديوارلرى تزيين ايتديرلدكدن صوكره درونلرينى ، ذيجاجيلر قوشلردن ايزوب چيقاردكن دوشه‌مه‌سنى جامكانلرنده كوروب ده بولنميدر ؟ ايپكميدر ؟ قديفه‌ميدر ؟ پك فرق ايده‌مديكى او داللى ، كللى قماشلرله دوشه‌ته‌جكدى . . .

باغچه‌نك بر كوشه‌سنده چارشوى كبيرده قيوجيلر اچنده‌كى او مهلى حلبيجى دكانلرينك بر مسنده بر كوشك جنز انشا ايتديره‌جك ، بتون بو دائره‌لرى خدمتكارلرله طولديره‌جقدى .

پدرينك حسابجه انضالهٔ يوميه‌سى اولان اوتوز پاره‌دن بر قاچ غروش بريكديره بيلديكى بختيار كونلرده سر كجه‌ده قره صقاللى ، چپيل كوزلى كبابجيدن بر طبق دونر كبابى اوزرينه اوچ يوغورطه قيدروب يدك بلك ذوقيسدى . بو كبابجى‌يى جلب ايله قوناغه آشجى باشى ياپيور ، هر اقسام بقلوا ، اكمك قطائفى ، كشكول فقرا ياپه‌جق طاتليجيلر طوتيوردى .

بو اوينلى كوشكك كوزل بر اوطه‌سنه ، بر سنت دوكوننده كورديكى چادر ايچنده قورولمش بر

سخاوت ابرازندن چكینمزدی . بعضاً قهوه‌ده صورارلردی :

— پدركدن میراث نه‌یجه نه یاپه‌جقسڭ ؟

بو سؤال قارشیسنده ماهرك كوزلری برر لمعهٔ عجیبه ایله پارلاردی . اوثروته مالك اولنجه پك چوق شیلر یاپه‌جقدی بوغاز ایچنده ، آطه‌لرده ، یاقه‌جقده یاپدیره‌جغی كوشكلرك پلانلری ذهننده حاضر ایدی . نره‌ده كوزل بر بنا كورسه مجله‌ده‌كی صحیفه‌لرینی اوشكلده یاپدیرمغه قرار ویریر ، طبیعی بو صورتله‌كی مشهوداتی نسبتنده قرارلرینده ده كیشیریردی . چونكه كندیسنك فن معماریده بر وقوفی ، بر كوركوسی ، ذوق سلیمی یوقدی . كوردیكی بنالری بر مفتونیت سطحیه ایله بكنیر ، كیمنك ایفریباه بویاسنه ، كیمنك هر نوع اصولدن خارج حیجیلی بجیلی اویمه‌لرینه حیران اولوردی .

بو كوشكلری اشكال منتخبه‌سی اوزره یاپدیره‌رق چرشو حماملردن برینك صوینمه اوطه‌سنده نظر مفتونیتی جلب ایتمش اولان تریشمه یاغلی بویا زمین اوزرینه ساقسیلردن

پاره ... جانم بونك ایچون آلتمش پاره نره یه صرف ایتدی یا ؟ اوتوز پاره اولسه نه لازم کلیر ؟ .. اون پاره‌لق اکمك، اون پاره‌لق پیاز ایتدی یکرمی پاره ... اوسته نه قالدی اون پاره‌لق ده شربت زیفه ایتدی اوتوز پاره ... کیری قالان اوتوزنی نه یاپیورسك ؟.. محله قهوه‌سنده قمار اوینیورسك .. بر انسانك قارنی طویدقدن صوكره شوقوصقوجه اوتوز پاره، قمار وسائره کبی سفاهتلردن باشقه نره‌یه صرف اولنه‌بیلیر ؟ ..

پولمه‌کی توبیخ ومؤاخذاتی ماهر هر کون دیكلردی . چوجغك خانه‌سیله قلمی آره‌سنده‌کی آرامكاهی فی الحقیقه محله قهوه‌سیدی . صباحلین کوزینی آچنجه کندیسنی اورایه آتار، اقشام قلمندن عودتنده اوندن اول قهوه‌یه اوغرادردی . فقط پدرینك ظن ایتدیکی کبی اوتوز پاره‌لق قمار سفاهتنده بولنمق ایچون دکل ... چونکه صباحکی آتشلقدن آقشامه قدر جبنده بر شی قالمازدی . ماهرده پدرینك خست طبعی یوقدی . بو حاله وارث اولامشدی . پاره‌سی اولسه صرف ایلر،

لیرا چیقارمق کبی اورته‌یه بر حکمت قتصادیه قوردی. چوجق بوبله تمان محرومیت کابه حالنده یوردی. اون سکز یاشنده رشدیه‌دن اکمال تحصیل ایله چیقدی. ملازمتله بر قلمه چراغ ایدلدی. مکتبه مداومتی زماننده یاپدیغی کبی سپته اکمك بینیر قویوب قلمه کوتورمك قابل دکلدی. قاسم افندی‌یه قالسه مکتبك بواداردلی اصول تغذیه‌سنی قلمه‌ده تطبیق ایتمکی توصیه‌دن کری طورمیه‌جقدی. لکن ماهری اقناع ممکن اوله‌میه‌جغنی بیلیوردی. قلمه دوام اثناسنده کوندلك اوتلقدن آلتمش پاره‌یه فیرلادی. سنه‌لرله اوزایوب کیدن بو ملازمت پدر افندی‌یی حدتدن خراب ایدییوردی. هر صباح آلتمشلغی ویررکن:

— مکتبه کوندر، اوچ طولوسی کتاب پاره‌سی ویر. اوقوت، یازدر. هیچ نه‌ایسه نه، فقط بویله اوسته کوندلك ویره‌رك قلمه کوندرملك یوقی.. ایشته بو اك زیاده قانمه طوقونیور. بو ملازمت نه‌قدر سوره‌جك کیم بیلیر؟... بن بر اصناف آدمم. بوقدر کوندلك ویره‌بیلیرمی‌یم؟... اونی صوران یوق... الا آلتمش پاره‌ده آلتمش

برسنه اوقویورسکز . سنه باشنده ینه یکی کتابلر آلییور . اسکیلرینك بر دها آچوب یوزینه باقیورسکز . برسنه اوقومق ایچون اوقدر کتاب پاره‌سی ویره‌بیلیرمی ؟ امتحاندن دونرسه‌ك هیچ اولمازسه بر کتابی ایکی سنه اوقویورسه‌ك . . . تحصیل ذهنکه ایچه یرلشیور . . . بویله اولورسه هم سن کارلی چیقارسك . . هم بن . . .

چوجغك بر آلنه ایچه‌ده قودله‌ایله پینر بولنان قپانلی اوفق معدور برسبته‌ده دیگر آلنه‌ده جابه‌له‌نی ویررلر جیبنه‌ده اون پاره کونده‌لك قورلر مکتبه کوندررلردی .

مکتبدن عودتنده بعض اقشام قاسم افندی اوغلی قارشیسنه جلب ایله :

— سپتکده اکمکله پینر اولدقدن صوکره شو اونلغی نه یاپیورسك بالام ؟

سؤالیله چوجغه ارزون ایزادی‌یه اقتصاد درسی ویرر . کونده اون پاره‌نك برسنه‌ده مقداری اوزسنه‌ده طقوز یوز غروش ایده‌جگنی افهامه اوغراشیر . بونك بر چوق سنه‌لك فائضی ، فائضك فائضی حسابلاره نهایت اون پاره‌دن اوز بیلك

باباسی اوغلنك مكتبده نه اوقودیغنی صوره‌مدی صورسه‌ده آلاجغی جواب عقل ایردیره‌مك اقتدارندن پك اوزاقدی . او یالكز كتاب پاره‌سنك چوقلغندن شكایت ایدر ، ترفیع صنف ایلدكجه درسلرك تجدیدینی وا او مناسبتله یكی كتابلر آلمه‌سنی پك سوڭجلی بولماز ، مسرفلك عد ایدر ، هرسنه عین كتابك اوقوتدرلدیغنه ، یاخود بتون معلومات بشریه‌یی كوجك بر كتابه صیغدیره‌رق چوجق و ولیرینی كتاب پاره‌سندن قورتارمغه همت ایده‌جك بر صاحب درایتك هنوز ظهور ایتمدیكنه عادتا جانی صیقلیردی.

ماهرك امتحان ویره‌مدیكی ییللر ، پدرندن اك زیاده معاتب تقدیر اولندیغی سنه‌لردی. اختیار قاسم اوسنه یكی كتاب اشتراسنه لزوم اولدیغی خبرینی آلنجه اوغلنك ، مقام تحسین و آفرینده آرقه‌سنی صیوایه‌رق :

— ها شویله یاوروم بعض سنه‌ده دوكملی ؛ دورت نعله مكتبدن چیقان چوجغك تحصیلی پك اوقدر قاوی اولماز . . . هرسنه آروج طولوسی پاره ویریورم ، برچوق كتاب آلیورز ، ونلری

تكليفنى ميدانه سوروبنجه ماهر كبى بر قاچ دليقـانلى تبين حقيقت ايچون بويله بر سفرى مع الافتخار اجرايه حاضر بولندقلرينى سويلرلر . بوغوزنى فقط بيقلى چوجقلر ، تازه‌دن اقمر ايدن قازلى چشمه‌نى بولازلر ، قهوه‌خانه‌ى بر قاچ ساعت خبر نتيجه‌سنه چشم انتظار ايلر . كلكه كله خبر كلير . فقط نه‌عليلك ديديكى طوغرى چيقارنه‌ده واپنلك . بركت ويرسون كه بيغنى موقع ادعايه قويالله قهوه‌يه كله‌جكى شرطنى درميان ايده‌نك سوزلرنده صداقتلرى كوردولر . ايرتسى كونى برنى‌بنه بيقلى ، اوته كيده قهوه‌ده كوروسكز .

ماهر ايشته بو عقل ايله بيومش بويله تربيه كورمش ، تيپ ، اولمشدى .

باباسى اونى ابتدائى و رشدى مكتبلرينه كوندرمشدى . يعنى ماهر محله مكتبنده بسمله كش اولارق تحصيلنى رشديه‌ده اتمام ايتمشدى . بو حالده بيز اولمق ايچون نه چوجق كندى . نه‌ده پدرى تحصيلك بوندن ونجه لزوم كورمامشلردى . بابا اوغلك تصور ايندكارى غايهٔ ترقى‌ده انجق مميزلكدى .

بلاهت معصومانه دينه‌جك بر طاقم چوجوقلق عادتندن قورتولامازلر. مثلا محله قهوه‌سنده جريان ايدن مباحث كونا كون مياننده يدی قله خارجنده قازلی چشمه‌ده‌كی قازك يوزی نه طرفه متوجه اولديغی حقنده بر سؤال ميدان آلير . بيلن بيلمه‌ين سوزه قاريشير . قازی كيمی باقير كويده ، كيمی مرمرده ، كيمی ادرنه قپوسنه باقديرده اطرافدن سرت سرت بر معلومات فروشلغه باشلارلر . بری يومروغيله ماصه‌نك مرمرينه اوره‌رق :

— اكر قازك يوزی چيريچی چايرينه طوغری دكلسه (بيقلريمی بالاراده) بن شونلری طيراش ايده‌رم ..

ديره . بر ديكری خلاف ادعا ايله سوزه آتيلوب :

— اكر زيتون بورنی طرفنه دكلسه آدم ديه سوقاغه چيقه‌رق شو قهوه‌يه بر دها كلم ..

شرط نامعقولی اورته‌يه آتيلير . فقط حقيقت حالی تعيين ايده‌جك او آره‌لق اوتاجيلردن بری :

— يوقاری يدی قله خارجنه قدر كيدوب كله‌جك بر ايكی باباييكيت ؟ .

حیدر پاشاده چوق تصادف ایتدی، هر تصادف
وقوعنده تمایل تعاطی اولنیوردی. صوڭره ماهر ایله
بدرینڭ مفتونه قارشی اولان ادبلی توحشلری
كیتدكجه آزالیور، یوزلرنده علائم صمیمیت،
تبسملرنده نشانهٔ محبت، ارزوی الفت پیدا
اولیوردی. مفتون، پسیقولوژی مدققی اولاجق
اقتدار ایله بو ایکی کنجی تدقیقه قویولدی. تدقیقاتنده
ایلریلهدکجه بونلری قاشی برادرلکه لایق بولمغه
باشلادی. نه چاره که بری میلیونر زاده ایدی،
دیکری ده اونڭ اقرباسندن بولنیوردی.

ماهر، قیشین و بهارلرده هوالر كونشلی
اولنجه جامع حوالیلرنده، جنجی میداننده،
یشیللنمش بیوك ویرانهلرده، یکی باغچه جوارنده
كورهش وقوچ و خروس دوكوشی سیر ایدنلر،
ترلهمش سیقلرینه اهمیت ویرمیهرك كوشه باشلرنده
معجون چورتشن محله قهوهلرنده قندق، لباق
ایله تكمی جنتمی اوینایان، پورتقال طارتیشان
كروه آرهسنده امثالیه اكثریا تصادف اولنان
چوجقلرندندی. بونلر موسم طفولیتی كچیرمش،
دلیقانلیلق چاغنی بولامش اولدقلری حالده ینه

هدف اوله‌جقدی.. براز متسلی اولمق ایچون کندی کندینه دیدی که :

— Rira bien qui rira le dernier (صوڭ کولن ایی کولر یعنی شمدی سز کولکز بن سزه صوکره کوله‌جکم) دییوردی.

بدری بك حقنده اجرا اولنان تحقیقات هپ، بودلیقانلینڭ زبیده ایچون مناسب بر زوج اوله‌جغنی کوستریوردی. بو ذات ماهر بکلك اقرانندن... فقط تحصیلی اوڭك قدر کودوك دکل... بو براز اوته بری کورمش. اولدجه فرانسزجه تحصیل ایتمش. ترجمه قلمنده‌کی معاشی آلتیوز اوتوز بش غروش... تأمین معیشت ایده‌بیلمك نقطهٔ نظرندن پك آز... لکن زبیده‌یه قوجه اولمق اعتباریله پك چوق... «قارتزی یانیزم» مسلکنده وقوفی، علی الخصوص بو فلسفه‌یه بر محبتنامه‌ده جای تطبیق بوله‌بیلمك اقتداری بدرینڭ استقبالی حقنده‌ده انسانی امیدلره دوشوره‌بیلیر...

اوکوندن صوکره مفتون بوایکی زندوستنه چیفته حوضلرده، فناردە، مامادە، قوش دیلنده،

یا! بن غافلانه ینه اونلره سلام ویریورم . ایشته بوکا کولیورلر . بو سلامی صرف قومشولق مناسبتنه رعایةً ویریورم ظن ایدیورلر . اوچ درت دفعه دها سلاملاشالم ، بر از طانشالمده باقکز بن او قیزلری بزه نکاحله چاقارمی‌یم چاقارمی‌یم ؟..

مفتون خیلی اوزاقلاشدی . ینه آرقه‌دن اونلرك کولمه قیقیردیلرینی طویوردی . بو قهقهه‌لرك معنای استهزاسی شبقی بوینی یواش حدتلندیریوردی . آرقه‌سندن کولدیکنی ، هم ده بویله مؤثر بر استخفافله کولدیکنی ایشتمك ایچون مفتون آدیملرینی صیقلاشدیردی . شمدی « ترن » ه بینرکن ، ماهرله بدوینك ، بعض دوستلرینه مفتونی پارماغله بالاراءه :

— ایشته شوشیق بکی کوریورمیسکز ؟ بز اونك همشیره‌لرینی سویورز ، نامه کوندریورزده آوال دنیادن بی خبر .. ینه بزه سلام ویریور ...

دیه‌جکلرینی کیم بیلیر ؟ صوکره زوالی مفتون برچوق ذواتك انظار اشتباه و تعییبلرینه

آدملری بر یره طولاشیر کبی اولور. بو مواجهه مدتی ممکن اولدیغی قدر تقصیر ایچون صانکه قوشمق ایسترلر، حالرنده پیدا اولان تبدلی ده کتمه اوغراشیر کبی طورلر آلیرلر.

مفتون یاقلاشیجه، ونلرک کوستردکاری بو توحش آثارینه رغماً ایکیسنده برر ثنا ایدر. قومشو بکلر بو التفاته مقابل بتون بتون قیزاروب بوزاره‌رق یرلره قدر اکلک صورتیله اعادهٔ سلام ایدرلر. مفتون ایلری‌لر. چیره‌کوشه‌نی دونجه بر مدت ضبط ایتمکه، بو غمه‌یه اوغراشیلوب ده سکوتی موجب سببک برار زائل اولسیله ارتق آغزدن بوروندن تاشان، فیشقیران قهقهه مقدماتی آرقه‌دن باشلار. مفتونی ایشتمیه‌جک قدر آچیلدی ظنیله بکلر کولیورلر. بزم شیق کندی کندینه :

— ماهرک یانده‌کی نو صـازیشن دلیقانلی دیمه‌نک عاشقی بدری بک اولملی.. بیچاره‌لر بنی کورونجه اماده شاشالادیلر، محجوب اولدیلر ها! شمدی ده کندیلرینه سلام ویردیکمدن طولانی صفوتمه کولیورلر. ایکیسی ده بزم قیزلره نامه کوندریورلر، اونلری آیارتمه‌یه اوغراشیورلر.

ایدرلر... عجبا ! بزم قیزلر «اوقدرده سومسز-
مدیلر»یا! هله براز سوسه‌یدیلرسه چوق قوکته،
پك شیرین اولیوردی. ذاتاً عاشقلری‌ده «سودا-
گزدن فرهاد کبی داغلری یا مجنون». سزده
بزه شیرین اولورمیسکز؟» دیه‌بیلورلرمی؟

مفتون بك یرندن قالقار. آلننده تفکرات
عمیقه خطلری پیدا اوله‌رق آشاغی یوقاری گزینمکه
باشلار. کندی کندینه‌ینه سویلنمه‌سنده دوام ایله:

— بن بو «عاشقه»لری بك معصوماً گوریبورم.
بونلر ساده‌جه بربرلرینه «قارده» ایدیبورلر،
ازدواجه منجر اوله‌جق «قورمه»لرده شایان
تعجب نه‌اوله‌بیلیر؟»

ایرتسی گونی مفتون ارن کویی موقفنه
گیدرکن یولده ماهر بکه تصادف ایدر. قاسم افندی
زاده صالیشن اورته بویلی بر دلیقانلی ایله
سوباشه گولوشه گیدرلرکن مفتونه تصادف ایدی
ویرنجه لاقیردی‌یی کسرلر... ایکیسنده‌ده بر
طورغونلق، شاشقینلق، نوعما بر حجاب عارض
اولور، یوزلری پنبه‌لشیر، گوزلری سوقاغه دیکیلیر،

اذتان اولسه بزم ربیعه‌یه کوکل دوشوریرمی؟...
بو قیزلرك اركك طرفندن غایت قسمتلری آچیق
کوریلیور . لیبیه‌یی سوه‌ن بر میلیونر زاده . . .
ربیعه‌نککی‌ده پك شه‌یله بویله بر شی دکل . . .
انتخاب جانان خصوصنده‌کی بلاهتنی بر طرفه
براقه‌لم . . . بدری پك بوکونه بوکون ترجمه
قلمی خلفاسندن ... یعنی لسان آشنا دیمك ...
دوقارتك اصول فلسفه‌سندن بحث ایدیلتنه باقیلیرسه
معلوماتجه‌ده یاوان دکل . « قارتزی یانیزم » ی
بیلن بر آدمك معاشی بنه بدی سکز یوز غروشدن
آشاغی اوله‌بلیر . بو مقدار آیلقلی برقوجه‌یی بزم
ربیعه هوهله آره‌سه بوله‌ماز . فقط قورناز قیز
بویله بر کاهیدی هوم دکل کبریت بیله یاقه‌دن
فنارده نصل آولامش ؟ بو بدری بك حقنده‌ده
اساسلی تحقیقاتده بولنه‌یم ... کچمشی ، حالی
اکلایه‌یم . موافق برشی ایسه ربیعه‌یی‌ده نکاحله
بوکا چاتارم . اه ویره‌ده نکاحلر اولنجه‌یه قدر
قیزلر عاشقلرینی بیقدیره‌جق قدر بربرلریله یوز
کوزاولمه‌یه‌یدیلر . صوکره‌ماهر و بدری بکلر سیرانه
چیقدقلری بو عمان عشقدن پویا یالکز فرار

محروم ، ایکیمزده اوبله محزون قالهلم ؟ ... ایشته قولکزی کوکلمی تقدیم ایتدم . تنزلاً قبوله شایان کورولورسه اوکزده کی جمعه قوش دیلنده بکلیه‌جکم . سوکیلم »

ازاده قبول ایتمز کوله کز ... دائره‌سی ترجمه قلمی خلفاسندن

بدری

مفتون :

— عمان عشقده کورهٔ چکرکن نه چابق یلکن آچدیکنز . اکلاشیلان ربیعه‌نك دفتر عشقنه بر اسارت مؤبده ایله قید نام ایدن بو بدری بك افندی قاسم افندی زاده ماشربکك اوقدداشلرندن ، کیم بیلیر بلکه‌ده اقرباسندن اولملی ... اونلر بزم همشیره ایله عیش بیش ایدرلرکن بریکیده بالا مشغولیت جان صیقنتیسنه اوغراماق ایچون ربیعه‌یی اکنجه اتخاذینه قالقیشمش والی ... فقط امضایه دقت ... دائره‌سی ترجمه قلمی کتبه .. استغفراه خلفاسندن ، « بدری » ... بر محبتنامه زیرینه آتیلان امضاده محل مأموریتی ذکره نه لزوم وار ؟ . . . بوده بلهای عشاقدن . براز صاحب

ارن کوبی کوزتپه فنار بولی طرفلرنده آغزی آچیق قویو (قیطاغی) می وار ؟ بوغاز ایچی آقینتیلری‌ده جابا .. ای دها سویله باقه‌لم :

« افندم قولکز عشـقی پایانسز بر دریایه ، کوکامی‌ده قایغه بکزه‌تیورم . ماهر بکله لبیبه خانم همشیره کز زورق محبتلرینی عمان سودایه قاپوب صالیویرمشلر کیدییورلر . شو قایغی ایکی چفته پاپـه‌ق‌ده بزده اونلرله برلکده جریان عشـقه تسلیم وجودله امواج بی قرار سـودایه تبعاً بر ساحل وصل صفا بولنجه‌یه قدر کوردکچکسه لذ اولمازمی ؟ ..»

مفتون :

— اولور اما بك آقینتی‌یه چکمش اولمه کزدن قورقارم . تیزی قاندیرمق ایچون بونه قدر دیلی دوکمك بویله ؟ . . . ربیعه‌نك یوزنی ای کوره‌مدیککزه امینم . کورمش اولسه ایدیکز آقینتی‌یه کوره‌رك چکمك زحمتنی کوزه آلدیرماز ایدیکز .

اوقویه‌رق :

« لبیبه خانمله ماهر بك عمان سوداده بادبان کشای صفا اولسونلرده بزنیمت عشقدن نچون

حتى بو خسته افندن برازده بنده واردر . ربيعه نك عاشقى ده قارتى صانيور بوكا ممنون اولدم . فقط بو بيچاره ذاتك شمدى يه قدر بر كوزل سوميوب ده نهايت ربيعه يه تصادفله كوكلك اشتعالنه طوغريسى تأسف ايتدم . سبحان الله دنياده نه لر اوليور ! . . شو ده قارتك شاكرد حكمتى ديكله يه لم باقه لم دها نه دييور :

« كوزلرم بر اشارت عنايتكزه ديكلمش ، بيونم بوكولمش ، دست بر سينهٔ نياز حضور عشقكزه كلدم . بو افتاده كزى قوغمازسكز دكلى خانم افندى ؟ چونكه قوغارسه كز حياتله قطع رابطه ايچون قره مظلمه كنديمى صالى ويره جك قويونى نرده بوله جغم ؟ »

مفتون :

— هاى هرزه وكيل هاى !.. كوزلرم بر اشارت عنايتكزه ديكلمش ، توصيفله كنديني اويله بر تعريف ايديوركه صانكه بر « آپورت » . دنيلسه همان قاپوب كتيره جكه بكزييور . تحفه شى بك افندى روى قبول كورمزسه كنديني هانكى قويويه آته جغنى ربيعه دن صورييور !..

مفقود ظن ایتدیکم ایکن ای فرشتهٔ جمال سزی
کورور کورمز درونمده مثل برکان بر فوران
باشلادی . بر قابلیت احتراقه شاشدم . مکر بن
مستعد سودا ایمشم . لکن شمدی‌یه قدر شمعهٔ
دلی آتش‌بار ایده‌جك طلسم عشقه مصادف
اوله‌مامشم . . . سزی کورنجه « دهقارت » ك
« قارتزی یانیزم » اصولی کبی کلده هرشی محو
ایدرك ضبط تأثر وتحسساته یکیدن باشلامق
درجه‌سنده بر تجدد حیات حس ایتدم . . »

مفتون :

— اوه او ، او . . بك افندی فلسفه‌یه‌ده چاقیور .
فقط بو مکتوبده « قارتزی یانیزم » دن بحث ایتمك
قدر زوزکلك اوله‌ماز . نه مناسبت افندم ؟ بزم
ربیعه‌یه محبتنامه یازمق نره‌ده ، « دهقارتی » سوزه
صوقمق نره‌ده ؟ آکلاشیلیور بزم ربیعه‌یه دها طوغری
درس ویرمك ایسته‌ین بیله یوك نه‌دم . بن قارته‌زی
یانیزمی نه‌لی اکلایه‌جقسك ؟ بوحال بعض آدملرده
بر نوع علتدر . مناسبت آلسون آلمسون سوز
آره‌سنه فلان فیلسوف ویا فلان عالمك اسمنی قاتمق ،
بو عرض بر دعویسندن بشقه بر شی دکلدر .

دیمیم . . . بوعادتا هذیانـامه . . . افاده عجایب
تصویر حسـیات ده بتون رومانتیك . . .
کلیاً منامزده سزی کوردم کوزلریکزك
تیر صیادانه‌سنه اوغرادم، عاشق اولمدیغمی ایستمیور
صوکره بر قاچ سطر آشاغیده :

«مانع رؤیت یار اولان او قالین چهرهٔ دیوارکزدن
هیچ قالدیرمدیکز » شـکایتده بولنیور . چیه
قاقمدقدن صوکره آرزوده نه کوردکده نه
اوروولدك ؟ . . . بر آز اوته‌ده جمالکزه مفتون
ادب کمالکزه حیران اولدم دیور . دها کورمه‌دن
قیزك جمالنه مفتون اولان توردستك هایدی اول
نقطهٔ بریده‌سنك شـیوهٔ ادب وکمالنی نه‌دن آکلادی !
فرهاد تشبیهی نه قدر کهنه ! .. قایش طاغندن
صو ایسته‌ین شویله طوریپه‌جك سودیککز ...
شوق محبتیله چشمه‌دن الکی صو کتیره‌ك
ییله‌اوشا ... الالی صوسزکی صحرای ...
طرفلری ... کی عاشقین فرهادك کرلونکاری
شتدن مستغنی بیراقدی . های زوزوك ... های ! .

«شمدی‌یه قدر کوزل سومامش ، کیمسه‌یه
توکلوب رامامش حتی کندمده تحتی حس ... الازل

ایکده حتی یانکزده‌کی خانم افندی ماهر بکه کوکل کاشانه‌مکده‌ایکن قولکزده طرافه مأیوس مأیوس نکران اولوب کندمدن بشقه بر بیکانه التفات کوره‌مه‌یه‌رك مستغرق دریای یأس اولدیغم آناده اظرم بر پری مستثنایه دوش اولنجه بردنبره خاذنانه زده هوشی‌یه ، کوزلریکزك تیر صیادانه‌سنه اوغرادم. ماهر بك قولمدن طوتمامش اولسه ایدی اوزایه احتمال که بر دها ایدار اولماقی اوزره خاك هلاكه دشقه سرنگون قاله‌جقدم. الحاصل عقلمی آلان اوفتادار بریسی سزجانانم ایدیکز . شوق شدائد محبتکزله قاپش طاغی دلمزك صحرای جدیده ملالندیغ استاله‌سنی کوزم آلدیران بوفرهاد عشقکزه شیرین اولمق آرزانده بولونیورسکز ایکی کوزم ! جمالکزه مفتون ، ادب وکمالکزه (!) حیران اولدم. مانع رؤیت یار اولان وقایه چهرنی دیدهٔ دلکزدن هیچ رفع بیورمدیکز . فقط اصابت ایتدیکز . ماه جمالکزك رونقیله بتون قنارده‌کی خلقی شور سودایه دوشوره‌کزدن قورقولوردی ...

مفتون باغردرق :

— اوف بو صاچمه‌لری نهایته قدر اوقویه.

اوته‌کی دقیقه‌ده قادینلرم ایچون محبتلرلر کسون .

سویله سویله . . . بو سری بکا اکلات ابیبه ایله ربیعه کندیلرنی بویله شدتله سوه‌جك دلیقانلیلری ناصل بولیورلر ؟

الی بو ایشه کندینك ده حیرتنی کوسترر صورتده قاشلرینی قالدیروب آغزینی بوروشدیره‌رك بیان استغراب ایتدکدن صوکره :

— بو ایشلره بن ده شاشدم . (بو ایکی قیزلر) پك کوزل دکلمی چوق قوقولر ناز . . . بوننده آیاده قاشلرده بویا یاپار . یاناقلرنده قرمزی سورر . صوکره پچه قویار اما بو پچه آچیق هیچ . . . او پچه ایچرده صانیورسلك که بو آنك قدر کوزلدر .

— اکلاشلدی مکمل توالت یاپیورلر . پچه‌لری اورتیورلر . حسن حقیقیلرینك ایکی اون قات فوقنده کوزل کورینیورلر .

— اوت ایسته بویله . . .

مفتون ربیعه‌نامه‌کلن نامه‌یی آچه‌رق اوقور :

« روح روانم افندم !

« کچن هفته فنار باغچه‌سی مسیرهٔ دلاراسنده بتون زنان وزنپرستانه یکدیکرینه امالهٔ نکاه اشتیاق

صباحه اوچ اوله جق . . . صوکره نه یاپارز ؛
بر خیبه‌سنه سکوت ایتدیکمك سببی وار : بو ایکنجی
بلانی دفع ایتملی . چونکه بونك وجودی تکمیل
پلانلریمی بوزاجقدر ... ویر باقه‌یم شو ایکنجی
مکتوبی بوده کیمدر ؟ .. هر حالده برنجیسی کبی
بر میلیونر زاده‌دن اوله‌مازیا ...

— بك افندی رجا ایدرم که بکا دیکله‌یه‌سك ...

— چابق سویله دیکله‌یورم .

— بو ایکنجی مکتوبی نبیه خانم ایچون
کوندرمامش .. بو باشقه بریك . بوده اوته‌کی بك
آرقداش . . . بو نبیه خانم سوءس ... بو هفته
فنار باغچه‌ده علاقه‌لیسی ... صانکه یازیبور ایچرده
چوق آتش وار ... اورادجق یوق بویله آتش ..

— تمام . . . ایش یولنه کیریبور . او نه
خیلی بك افندی ایمش ! قوجه فنار باغچه‌سنده
نبیه‌دن باشقه سوه‌جك یوسمه بوله‌مامشمی ؟
الی بوآیزلر بك اویله . . . شاهم دینه‌جك قدر
کوزل اولندقلری حالده انسان اولوبده کندیلرینی
بکندیرییورلر ؟ بو سری بکا آکلات باقه‌لم ؟
قورقارم که کله‌جك هفته تیزه‌م او بر هفته‌ده داها

عفو ايدرسك ... بزم همشيره‌يي مهتابده كورمك دها شاعرانه‌در . نكاحكز اولسون اوندن صوكره بر بريكزى كوندوز كوزيله ايسته‌ديككز قدر كوريككز . بو تاشادن چابق اوصانه‌جغكزه امينم ...

مفتونك مكتوبلرى بويله‌دست محرميتندن كچيروب اكانه‌تيركن بركون آلى بكنه ايكى مكتوب تقديم ايله كوله‌رك ديدى كه :

— ايسته بو مكتوب ده باسقه بربك كوندرمش ..

— (قاشلرنى چاتەرق) بونى ده باشقه بربكمى كوندردى ؟

— أوت ...

— لبيبه ارتق ايشى طاشيريور ... ايلك مكتوبلره سكوت اولندى ديه شقايق چيچكى كى بوقدر آچيلمه‌لكده لزومى يوق ...

— (تلاشله) آه بك افندى آ كلامدى ... برقاچقسك بكا كه سويله‌يه‌جكم ...

— نه سويله‌يه‌جكسك ؟ ايش رذالته‌واريور . مكتوب كوندرەن بر ايكن ايكى اولدى . اقشامه

ماهرك مكتوبلرينك برنده‌كی شو پارچه‌ده شايان دقتدی :

« ای محبوبهٔ دلارام ! كوندوز كوزيله‌باقيلمدن جمال تابناككزی تماشا بو افتادهٔ كريانكزه‌ميسر اوليه‌جقمی ؟ وقت ملاقات ايچون هپ مهتابلی كيجه‌لری انتخاب ايلر ، بدر (ماورای قايش طاغندن) ظهور ايدركن سزده يلديرمه‌كز ، پوللی باش اورتوكزله چارلنه‌لطافت بخش اولورسكز . . . فروتابده قمرله مسابقه ايده‌جكم ديه بو عاشق نالانكزی ماهدن مهجور قالان ليال مظلمه‌ده نارهجرانه براقمق روامیدر ؟

مفتون :

— آفرين ماهرك يوزكدن هيچ اوموماز امانامه تحريرنده ای صاحب سليقه ايمشسك . . . فقط يالكز « جانانه » « محبوبهٔ دلارا » كبی ثقالت تعبيراتكی اوقودقجه بوغوليوردم ماورای قايش طاغی كبی ذهوللری بنده ياپارم . بونلر بعضاً پك لطيف و شاعرانه دوشر . . . سنككی براز قاباجه اولمش ، ضرری يوق . . . نيه‌نی كوندوز كوزيله كورمك جهتنه كلنجه اونی

طوراغلی که کیفیت اصولی دائره‌سنده جریان ایتسون . . .

لیبه‌مکتوبنك برنده برطاقم اوزون سوزلرله شونی اکلاتمغه اوغراشیوردی :

« آغابکمدن چکنمیکز . اوغایت آلافرانغه «مزاجدر . « بوته‌ر » ه یاپدرلمش بر قوستوم . «برکوئیه اسمارلامش براسقارپین ، بیغم ایوندن ، «آلمش برقراوات اونك نظرنده بتون کناهلریکزی «عفوایتدیره‌جك کافیدر . سزی اوقیافتده کوروسه «همشیره‌سنك کوکلی چالش اولدیغکزه مأیوس «دکل ممنون اولور . . . »

مفتون :

— فقط بو لیبه ایشی آزیتیور ها ؟ . . امان جیجك‌می یوقیز ! . . لکن نه‌قدر اولسه ینه آلیق . . . عاشق بك افندی بوته‌رك ملالك اسمارلری عمرکده ایلك دفعه ایشتمش اولسه‌کرك . . . زواللینك الك عادی قاپاماجی اسمارلیله نه وجود ایتدیککی بوقدر کورمیورمی ؟

محبتك صوم وصبرندن شكايت ايدرمى ؟ بو قيزه
براز ناز واستغنا درسى ويرملى ...

صوكره ماهرك يوقاريكى سطرلره شو جوابى
ويرييور :

« ألمدن كلسه صباحدن اقشامه قدر بتون
« وقتمى قاپيكزك اوكندن كچوب كچمكله كچيره جكم .
« فقط برادركزدن قورقويورم . برقاچ زماندر اوكا بر
« حال اولدى ... يدى سكز دفعه وقت وقاغد چيقسه قاپوده
« آرقه مزده پيدا اولبوره صانكه بكا بزى كوزتيبوره
« شمندوفرده وواپورده هر حالمزى تدقيق ايديبور
« كبى كليور ... برشيدن شبهه لنديكى يوقسه ؟ ..
« بى كوروب حس ايتديككز سوكجى مسرت
« عيد » بويله بى وصل ياشايشمزى ده صبر صومه
« تشبيه ايتمشسكز ... اى ظرافتنه قربان اولديغم
« جانانه م صبرايت . افطار محبتمز يقيندر . »

مفتون كندى كندينه حدته :

— هله نكاحسز اوروج بوزكزده باقكز
باشكزده نه قيامتلر قوپاريرم ... آيده ياقين وقتده
قاسم افنديه برطورون ، ايكنجى درجه ده بر
وارث تقديم ايده جككزمى ... فقط شيمدى

بعضاً ده قلب سودازده‌سنی اسـ قاره اوسته‌ده
جیز بردایان جگر کبابنه تشبیهله بیان تألم ایدیبور،
عاشقنك نامه‌ارسالده‌کی تأخراتی، ك وفاق
مسامحه‌لرینی حدهٔ مؤاخذه‌دن کچیریبور. هیچ
برقصورینی عفو ایتمیور. هرادعاده زیتون یاغی
کبی اوسته چیقمق ایچون اوفق تفك قضیه‌لر،
سفسطه‌لریله ترتیب ایدیبور ... هله شو سرزنشلره
باقکز:

«خیانت سزی سومه‌نك بیوك بر قباحت
«اولدیغنی چکدیکم جزالردن آکلایورم. قاپیزك
«اوکیدن بر هفته‌ده ایکی دفعه کچدیکز. آرتق
«یوزیکزی کوسترمامکه‌ده یمین ایتدیکز؟ کوکلك
«یارامی جالکزی تماشا ایله کله‌جکنی بیلمیور-
«میسکز؟ هپ بویله عشقك رمضاننده‌می
«یاشایه‌جغز؟ هرشیئه اوروج اوروج اوروج ....»
بو سطرلری قرائتدن صوکره مفتون آنی
دیزینه اوره‌رق:

— شاشیورم. برازده قیزییورم. ابله بو
سوزلری نره‌دن اوکرندی؟ بن کندینه بویله
درس ویرمدم. اوتانمازه باق!.. هیچ قیزقسی

ضم ایتدیرمك ایچون بو اغزلری قولاییور ظن ایدرك اولجه ویردیکی چیره که برده‌ا علاوه ایتدی . آشجی قادینی ارضا قابل اولمدی .

بوقومدیانی کیزلی کیزلی قاپولردن ، پنجره‌لردن دیکله‌ین آلی بر مدت صوکره بر مناسبت دوشوره‌رك ابیه‌یه عرض خدمت ایدر . اوده ممنتاً قبول ایلر . مفتونجه مطلوب حاصل اولور . ارتق معاشقلرك مکتوبلری هپ شیقك اندن کچر . غایت اهمیتسزجه وشمازیاری قپادلمش اولان ظرفلری سهولتله آچار . بعد المطالعه مرسل الیهلرینه تسلیم ایدملك اوزره ینه آلی یه ویرر ...

مفتون بر قاچ هفته‌ده همشیره‌سنك اسرار معاشقه‌سنه همان تمامیله دینه‌جك قدر واقف اولور . قاسم افندی زاده چیرا کبی آتش آلمش ، ابیه ایچون یانیور . قاپا صاپا اوقدر دیل دوکویور که عرض سودا ایدرکن دویردیکی چاملرك شماتت سقوطی عادتا قولاقلری تخریش ایدییور . قیزده خیلی آچلمش ... حرارت عشقنی کلخانه تشبیهدن صیقیلمیور . تنوع استعارات ایچون بو نار سوداسنی بعضاً فرونه بعضاً حریقه بکزه‌تیور .

ظرافتدن آنی یه انتقال ایلدی . لبیبه عاشق صادقندن محبتنامه ورودینه بش اون کون انتظار ایتدی . فقط بویله کونلرله انتظاری بوشه چیقدیجه الم اشتیاقی آرتدی . صبر ایده‌مز بر حاله کلدی . سبب انفعالی صورمق ایچون اوزون بر شکایتنامه یازدی . بر النده مکتوب دیکر النده جبرهٔ معتاد ظرافتك همت و وساطتنه مراجعت ایتدی . فقط آبلا بوسفر بتون فریاد تقبیح و تعییبله باغیره‌رق :

— بوغازینه قدر آلتینه غرق ایتسه بن ارتق مکتوب کوتورمم . بك چابوقی انسانه کوز آچارسه ؛ نی قسمتی چیقارمی صوکره ؟ اویله یا اوکا بو ! .. سکا ده عیب دکلی کوچوك خانم ! .. بوسنی آله‌جقمی ؟ آدینی چیقارسه ارتق سنی باشقه قوجه‌یه آلمازلر ... قادین قسمتی قوجه‌یه‌ده وارمازسه بر ایشه یارارمی ؟ آنامز بزی نیچین طوغوردی ؟ بزده چوجق طوغوره‌لم دیه طوغورمدیمی ؟ قوجه‌یه وارمه‌دن انسان نصل طوغورور آیو ...

لبیبه خانم ظرافتك بو غریب فلسفه‌سنی دیکلدی ، شاشیردی قالدی . ظرافتی ، اجرت ایصالیه‌یه

— دکل اویله برابر ایکن... عادتا بر خروسله کورشدیککه بیله راضی دکلم ...

— شعبان آغاجغم سن قورقمه. بن نه خروسله نه ارکك اوردکله کوروشمه‌م... ارکك کدی بیله سومم. هیچ مراق ایتمه. دوکونمز نه وقت اوله‌جق آیول... بنی قصقانیورسه‌ك دوکونی چابوق یاپ ... بن ده سنی باشقه قادینلردن قصقانیرم ...

— سن بویله‌تك طورمازسه‌ك دوکونمز اصل چابق اولور ؟..

ظرافت، بعدما تك طوره‌جغی حقنده نه قدر بلاغت تأمینیه‌سی وارسه صرف ایلدی. زواللی آشجی قادین بوندن صوکره کندینه دنیانك بتون سیم و زری بخش اولنسه ینه او اوفق بر تذکره‌نك وساطت ایصالیه‌سنی قبول ایتمه‌جکنی و زور آکلاشیلیر اقناعات منطقیه ایله اقناعه اوغراشدی.. شعبان آغا ایله قریباً اجرا اولنه‌جق دوکونلرینه انتظاراً حیاتك بو ازدواجدن خارج قاله‌جق بتون سعادتلرینه نظر تنزل عطف ایتمه‌جکنی بیلدیردی.

§

ایش یولنه کیردی. پوسته‌جیلق خدمتی

ظرافت بکا أیی باق. بن سنی کوزومدن قصقانیرم. أوت سنی صاغ کوزم صوالندن، صولی صاغندن قصقانیر. ایکی کوزوم بیله سنی آره‌لرنده پایلاشه‌مازلر...

— (حیرتله) سن بنی بوقدر سوییورمی؟

— دها صورییورمیسک؟ بن بو قاپیده بوقدر اذایی جفایی نیچون چکییورم؟.. هپ سنک ایچون دکلمی؟

— اوقدرسوییورسه پاره بریکدیرهلم. کیده‌لم آللهک امریله أولنه‌لم... ایشته آلدیغی آیلقلرینی بتون سکا ویرییو...

— بن‌ده سنی آلمق ایچون بریکدیرییورم. فقط سن بنی عجبا طاریلیرمی دییه هیچ خاطریکه کتیرمه‌دن کیت‌ده ألك چاپقینلرینه مکتوب کوتور. صوکره آدك چیقارسه؟ یا او حریف سنی سوی ویررسه؟.. ایلك چاپقنی بو!.

— آالله کوسترمسون. بن اونی سه‌ورمه هیچ؟..بن اویله آشفته ظرافتمی آیر؟... بن هپ کیجه رؤیالرنده سنی کورییو... باشقه‌نی کورمیوکه...

ظرافت مشکل بر موقعده قالدیغنی ایما ایدر صورتده دوکونوب چیرپیارق :

— غوردکمی شمدی ایشی !.. سویلهمه دییه بکا بیوك یمین ویردیردی ... قارغهلر کوزلرینه اویسونلر دیدی ... سوکیلنه قاووشمه دیدی ... بن بو سری سویلرسه صوکره سکا نصل قاووشهجق آیو؟.. آها بنی کوزل شعبان اغا بکا یمنی بوزدرمه ...

— خیر... نه اولدیسه هپسنی طوغروجه سویلهیهجکسك ...

— ئه، اویله ایسه بن سکا یمنی سویلدی . کناهنی بنم اوستدن کیتدی ... سن بکا نصل سوییوسه قومشونك اوغلیده ایشته اویله ابلی خانم سوییور ... کوچك خانم بکا یالواردی... آها بنی کوزل آبلامدیدی، شونکتوبی قومشونك اوغلنهکوتورور ویررمیسك؟ دیدی.

— (حدته) سن ده آلدك کوتوردك دکلمی؟

— جاهللکنه اویدی کوتوردی ...

— بردها کوتورمیهجکسك ... آکلایور. میسك؟ صوکره سنیده اوحرایی ده برباد ایدرم.

— توه توه ... او نصل سوزاويله ؟.. اه قورو افترالردن صاقلاسون ... بنمی قومشونك اوغلنه كوكل ويردی. آيو ! .. آمشبانجغی سنك اوستكه كل قوقلايانك بورنی دوشسون .

— اويله يا ؟ .. كچن كونی كيدوب اونكله كوروشمدكمی ؟

— (شاشه‌لايه‌رق) هانكيسی دشمن بونی بكا خبر ويردی ؟

— اونی بكا خبر ويرن دشمنمی‌يا ؟ الك بيوك دوستم او بنم ... بونی سندن هيچ اوممازدم ظرافت .. اوله جكم عقلمه كلير دی‌ده بويله كوكلكی بندن آلوب باشقه برازككه ويره جككی كلزدی .

— (آغلايه‌رق) عقليكه بويله شی نيچون كلدی آيو ! . ظرافت سنك اوستكه هيچ باشقه چيچك قوقلارمی ؟ .. نه او حريف بكا سودی ... نه بن او حريفه سودی ... باشقه ايش ايچون كيتدی . ظرافت سندن باشقه سنه سوديسه ايكی كوزلرينه كور اولسون نه‌مى ؟ ..

— باشقه ايش ايچونمی ؟ .. هانكی ايش ايچون كيتدك باقه‌يم ؟

— بو آی آیلغندن فضله ایکی ده چیرك آلمشده ... بوندن ده بکا هیچ برشی چیقمدی .

شعبان آغانی بوقدرجق قیزدیرمق کافیدی . ایبه خانمك قومشونك اوغلنی سودیکی ، آره‌یرده مکتوبلر تعاطی اولندیغی شعبانك پك اومورنده دکلدی . فقط ظرافت طرفندن وساطت اولنمسی آغانك منفعتنه طوقونیوردی . بو کیفیت معاشقه طویولورسه ظرافتك اوخانه‌دن دفع ایدیله‌جکنه شبهه یوقدی . ظرافت قوغولورسه اوایله هر آیلغنی شعبانه تمامیله تسلیم ایده‌جك بر آشجی قادین دها زور بولونور . نتیجهٔ حال شعبان ایچون چوق ضررلی اوله‌جقدی . بناءً علیه بو بوسته‌جیلقدن منع ایچون ظرافتك شدتله قولاغنی بورمق لازمدی . او کیجه شعبان ظرافتی محرمانه ملاقاتلرینه ملجأ اولان جاشیرلغه جلب ایتدی . ایلك سرزنش متهورانه‌سی شویله اولدی :

— سن قومشونك اوغلیله (عاشقداشلق) ایشلرینه کیریشیرسك ها !

ظرافت وهلهٔ بواسنادی اصلا رد ایده‌جکنی بیلمیه‌رك آنتاریسنك یاقه‌سنی آغزینه آلوب :

— ظرافتی کیم سویورمش . . . أیی اکلایه مدم که . .

— یوق کیمسه ظرافت سومز ... اوکاده سویورلر اما بوایس باسقه . . . بزم ایبه خانم یوقمی !

— ای ؟ . .

— قومسونك اوغلوسی بزم کوچوك خانمه علاقه‌یاپمس .. ایچردن یاپمس ...قاطالاویز ؟...

— (شعبان اغا آلنه‌رق) باق هله باق . . قومشونك اوغلو بزم ایبه خانمه عبایی یاقمش اویله‌می ؟

— یوق ویره عبا، کنــدی کوکلك ایچردن یاپمس ...

— ایشته اوکا عبایی یاقمش دیرلر ...

— یوق بن بیلمیورم بویله ... ظرافت آبلا مکتوب کتیردی کوتوردی ...

— باق تربیه‌سزه باق . مکتوب کتیروب کوتوردی دا ؟ بکا دانشمه‌دن بویله ایشلك ایچنه کیردی اویله‌می ؟ ..

— بادهوا کوتوردامس ، ایکی چیرلك آلمس ...

بویله ایشلری باشارمغه آلینك فطرتی پك مساعددی . عاشقدن معشوقه‌یه تحریری، شفاهی خبر گتیروب گوتورمك ، صانكه روم قیزی بویله وساطتلر ایچون یارادلمشدی . بو نازك كیفیته نره‌سندن باشلامق لازم كله‌جگنی آلی چوق دوشونمه‌دن تعیین ایتدی . اولا ابیه ایله ظرافتك آره‌لرینی آچمق یاخود ظرافتی بو وساطتی اجرادن منع ایده‌جك بر اضطراره سوقی اقتضا ایدیوردی . آلی بر گون شعبان اغانی گیزلیجه بر گوشه‌یه چكه‌رك دیدی كه :

— سابان آغا سن طویمدی ؟ .

— نه‌یی ؟

— نه‌یی اوله‌جق قاله ؟ . . بر برنده محبت قویمسلر . . . ظرافت آبلا ایس ایچرده گیرمس . . .

— ظرافت آبلا اوجاق ایسنه‌می گیرمش ؟

— یوق ویره قایمه‌نی اوبوكا سومس . . . اوته كیده اوكا : آره‌یرده ظرافت پوسته جیاق یاپمس اكلایورسك ؟ . . .

— یالان . . .

— ماطوفه‌نو . . .

٧

مفتون ، همشیره‌سیله ماهر بك آره‌سنده
باشلایان معاشقه‌نك نتیجهٔ مشروعه‌سی یعنی
ازدواج طریقنه سوق ایده بیلمك ایچون ،
اول امرده ، تعاطی اولنان محبت نامه‌لری
ألده ایتمکی اسلم حرکت عد ایلدی . بو مهم ایشی
کندینه کورسه کورسه آنی کوره‌بیلیردی .
بوزور کیفیت ظرافتك خارجنده دکلدی . روم
قیزینی برکون محرمانه بر کوشه‌یه چکه‌رك مقصدینی
آچدی . آنی ذاتاً ظرافتك بوتون جیلق اجرتی
اوله‌رق قیزدن اوغلاندن آلدیغی چیره‌کارلك نار
حسدیله کیجه‌لری راحت اویویه‌مدیغندن بو وظیفهٔ
مفیده‌یی کندی عهده‌سنه حوروهکی جانه منت
بیلیوردی . آنی بر یولنی بوله‌رق ایده‌نك عزمیتنی
قازانه‌جق ، ظرافتی ایشدن چیقاره‌رق مکتوبلری
کندی کوتوروب کتیرمکه باشلایه‌جق ، محبتنامه‌لر ،
سودا نامه‌لرك بد تحسرلرینه و رمازدن اول مفتون
بك طرفندن قرائت ایدیله‌جك ، بو صورتله ،
اسرار معاشقه‌یه تماماً وقوف حاصل اوله‌جق . . .

دیبوردی، نهایت بایزیدده قاشیقجیلره کلدیلر.
قاسم افندی علی العاده برقاشیقجی دکانینه کیردی
بوراسی میلیونرك تجارتکاهی اوله‌جق. چالیشقان
برچراغك همتیله ایلرکندن آچیلمش، سرپروش.
مفتون دکانه باقدی. قاسم افندینك ثروتنه
حسد ایتدیکی قدر طرز معیشت و حیاتنه آجیدی.
شمندوفرده اوچنجی موقعده کیتمك، واپورده
ماکنه‌نك یاننده اوطورمق... کوپرویه چیقنجه
زنبیلی دیش بیراسنه آلهرق یوقوشلری طیر-
مانمق... بر میلیونره یاقیشیر حیاتمی بو؟
شیمدی قلبنه شبهه عارض اولدی. عجبا قاسم
افندی ظن اولندیغی قدر زنکین دکلمی؟ اوکا
اسناد اولنان بو ثروت یالکز ارقداشلرینك برینك
خیالنده اجود بولمش بی اساس زنکینلکلردن
اولمسون؟.. تحقیقاته کیریشمه‌کردی. نتیجهٔ
تدقیقات، بو دفعه سکسان دکل قاسمك برقاچ یوز
بیك لیرالق بر ذات اولدیغنی مؤید ظهور
ایتدی. بناءً علیه ارتق بیهوده‌یه وقت کچیرمك
قدر بدلالق اوله‌مازدی.

جوار دکانلردن، مرجان کوش، مردهسنك قبیلندن شیلر صورهرق وقت کچیریوردی. مصر چارشوسندن چیقیلدی. اوجاده بوینه قطع ایدلدی. قنجاغیلر یقوشنلك آلت باشنه مواصلت اولندی. اختیار جعفر شویله قوتلیجه بر ایکی دفعه سیلکینوب اوك طرفدن باغلی طوتدیغی زنبیلی کوزلجه صرتنه یرلشدیردکدن صوکره کندینی یقوش یوقاری یه بر ویردی. قاسم افندی یقوشلك کوشه باشلرینی تشکیل ایدن دوبك محللرنده آرقهسنی دیواره ویریبور، زنبیله طایانهرق کوزلرینی قاپایور، آیاقده اویور کبی بر ایکی دقیقه یورغونلق کچیردکدن صوکره ینه بر غیرت متجدده ایله طیرمانمغه باشلایوردی. اوچه منقسم اوقوجه دیك یقوشلك اوست باشنه چیقدیلر. مقتوله یورغونلقدن، تردن، توزدن نه توانی قالدی، نه کومانی، نه یافهلق . . .

شیق کندی کندینه:

— بن بو اختیاری بویله اوچ کون تعقیب ایتسهم یا ضیق صدره، یا خاجان قلبه اوغرایهرق ترك عالم ایدرم.

تشکیل ایدەرك باشندن آشاغی ایلیق بر مدوشه
کبی دوکولمکه باشلادی . بواش یواش آلتونلر
بوغازینه قدر ییغلدی . بو آلتون بانیوسنك
سخونت لطیفه‌سی ایچنده مفتونه بر نوع استغراق
کلدی . وهلة قولاقلرنده چینلایان :

— افندیلر یورویه‌لم .

صداسی شبق بو آلتون قیاسندن اویاندیره‌رق
واپورك اسکله‌یه وصولی آکلاتدی . مفتون
کوپروده زنبیلی اختیاری ینه تعقیب ایتدی .

بابا اوغل باغچه قپوسنده ترامورای جهتنه هیچ
آدیم آتمدیلر . کیرا آرابه‌لرینه قطعیا روی
التفات عطف ایتمدیلر . بالق پازاری طرفنه
یورودیلر . شیقده آرقه‌لرندن آیرلمدی ...
کیتدیلر کیتدیلر . کوشه‌یی دوندیلر . مصرچارشوسنه
کیردیلر . قاسم افندی اوراده بر قاچ دکانه
اوغرادی . بر طاقم سندات ابرازیله شهادت
پارمغنی مخاطبنك کوزینه صوقار کبی بر حال
تهدید ایله صالایه‌رق سرت سرت بر شیلر
سویلندی . غالبا ینه فائض ایشلری اوله‌جق .
واپورده‌کی پارماق حسابلرینك نتایجی ... مفتونده

بویله اغزدن آغزه شایع اولورسه بلکه کریده
خانمك ازدواجنه دیکر طالبلر ظهور ایدر .
میدانه برچوق عشاقلر چیقار . بویله تهلکه‌لی
احتمالاتك منع ظهوری ایچون هر حالده تسریع
امل لازمدی .

واپوره کیرلدی . مفتون یوقاری‌یه چیقدی .
قاین پدرله قاین برادر موقعسز طرفه بویدیلر .
اوف بو یکرمی اوتوز پاره‌لق جزئی بر مصرف
اونلری دائما مفتوندن آییرییور . مانع تدقیقاتی
اولیوردی . قاسم افندی ما کنه‌لره یاقین لوشجه
بر یره اوطوردی . زنبیلی ده یاننه قویدی .
سیاه غیطانله بیوننه کچیریلی قرجه بیریول ساعتی
صیق صیق قوینندن چیقارییور صوکره پارماقلریله
برشیلر حسابلایوردی . بسبللی زنبیل ماده‌سندن
طولایی برتکدیر محققدن قورتولمق ایچون مخدوم
بك پدرینك یاننه یاقلاشمیور ، آلارغه‌ده
طولاشیوردی .

مفتون تنهاجه بر طرفه چکلدی . باشنی
طیانه‌جق بر دمیر ستون بولدی . کوزلرینی قاپادی .
قاسم افندینك ایرالری نظر خیالنده عینه بر «قاسقاده»

— اویله ایسه طاشیسون ، اوغلانه حق ویردم ...

— قاسم افندی کوزینی یومدی . نجه بو جسیم ثروت ایکی اولادینه ، اوت بر اوغلیله بر قزینه قاله جق ... اوغلان خوواردہ شی ... باباسنه چکمامش . استانبوله یالکز ایندیکی وقتلر ، بکنجی موقعله اینر . پدر افندی برابر اولنجه ایش دکیشیور . بو قدر پاره یی بو اوغلانله بو اوغلانه نشته اوله جق بختیار هر کیمسه بو ایکیسی یه جکلر ...

محاورہ نك بو نقطه سنی استماع ایدر ایتمز ، مفتونك بوغازینه بر شیلر طیقاندی . الی آیاغی رعشه لر آلدی . « اوغلانه نشته اوله جق بختیار » او بر ایشته « فریادیله اوایکی ذاتی صورصدرمق ایسته یوردی . قاسم افندینك یعنی مفتونك قاین پدرینك حالندن ، ثروتندن بویله براطب « یابس بحث ایتمکه او افندیلرك نه حقی واردی ؟ حاجی قاسمك ثروتی ارتق مفتونك سعادت حاله تعلق ایدر بر مسئله دیمکدی . اونی بویله یاغلاندره باللاندره مدار کلام اتخاذ ایتمزینه طوغریسی دامد بك تحمل ایده میوردی . قاسم افندینك ثروتی

— طاشباز آ!

— نیچون؟ انسان او اختیارك اولادی دكل،
یدی قات یبانجیسی بیله اولسه ینه سننه حرمة
الندن زنبیلی آلیرده طاشی‌یی ویرر.

— افندم اختیارده طاشی دیه اوغلنی زوو-
لایه جقنه باعكز شوراده ایریلی اوفاقلی بوقدر حمال
وار. اونلردن برینی چاغیرسون. الله یكرمی
پاره ویرسونده طاشتسون.

— آبرادر زواللینك یكرمی اوتوز پاره
ویرمكه بلكه وقت حالی مساعد دكل.

— وقتمی مساعد دكل؟.. و اختیاره كیم
دیرلر سن بیلیورمیسك؟

— یوووق...

— اوكا آدله صانله «آلتون باباسی» حاجی
قاسم دیرلر.. نقد سكسان بیك ایرایی متجاوز.
همان بونك ایكی مثلی‌ده ایراد وعقار.

— دیمه برادر...

— بن دیمیورم. بونی عالم سویلیور. بوقدر
ثروتده ینه یكرمی پاره، اون پاره ویرمامك ایچون،
اوزنبیلی ایكله‌یه‌صیقلایه كندی كوتورور...

صوکره صانکه برقاچ مثلی آرتمش کبی بیچاره‌نك بلی دها زیاده بوکولدی . . .

مخدوم بکك شو انصافسزلغی مفتونك جانی صیقدی . بیچاره‌یه ایرا براقه‌جق بر اختیار پدره بو معامله ایدیلیرمی ؟ مرحمتسز اولاد زنبیلی او زواللی محترمك الندن آلوب ده وابوره قدر کوتوری ویرسه‌ك نه اولور ؟

بزه شیق ، اوغلنه قارشی اختیارك حسی آووقاتلغی ایتمکده ایکن آرقه‌دن قونوشه‌قونوشه کلن ایکی ذاتك محاوره‌سی سمع دقتی جالب ایتدی . شویله قونوشیورلردی :

— قوتوغنه زنبیل صیقشدیرمش شو کیدن پیر فانی‌یی طانیرمیسك ؟

— خیر بك طانیمیورم . اونلر غالبا بابا اوغل . بو طرفلرده بو سنه پیدا اولدیلر . کچن کون اوغلیله یول اوزرنده بر خفیف مجادله طوتدردیلر . « زنبیلی بن طاشیمام سن طاشیه‌جقسك » دعواسی اوغلان طوپوز کبی کوجلی قوتلی بردلیقانلی . . . لکن نه‌دیرسك زنبیلی طاشیمیور . او یوکی باباسنه براقیور .

یاننده بر دایقانلی یعنی قاسم افندیله مخدومی اونلرده کیدییورلردی . مفتون سریع آدیملرله سکه‌رك بوبابا اوغلك یاننه یاقلاشدی . اونلری یاقیندن کورمك تدقیق ایتمك آرزوسنه بردرلو غلبه ایده‌میوردی . بونلره سوز توندقجه صانکه سکسان بیك ایرانك مادیتندن طیران ایدن بوی امید وسعادتی استشمام ایدرکبی اولیور ، اهتزازات وجهیه‌لرینی کوردکجه سوزلرینی ایشتدکجه حصول مقصدینه اشارات عدیده کشف ایدر کبی انشراحلره دوشیوردی .

براز یورودیلر . اختیار النده‌کی زنبیلی اوغلنه اوزاته‌رق :

— یاورروم شونی آزیجق الدن آل . پك تورلدم .

دیدی . مخدوم بك پدرینك بو اخطارینی ایشتمه‌مزلکدن کله‌رك یوری‌یی ویردی اختیار بر طور انفعال و انکسار ایله باشنی ایکی طرفه صاللادقدنصوکره طاشیمغه محکوم قالدیغی زنبیلی صیقی صیقی‌یه قولتوغنك آلتنه صیقشدیردی . بر روی متوکلانه ایله تسریع خطوات ایتدی . لکن قولتوغنده‌کی زنبیلك ثقالتی مخدومنك رزندن

بشيوز ايراسنی يه‌سه‌يدك، واه بوركه ذره قدراثر انفعال يوق. بونی‌سندن اسيركه‌مم . بشيوز ايرای آلتيوز ايرا حقكزده عافيت اولسون . حتى بيك ايرانده يسه‌يدك ينه كوجنمم . سكا قارشی اولان محبتمی ينه خللدار ومتزلزل ايده‌مزدی . .

ثروت حاضرمسندن اختياره مفتونك بو يله بلا ريا، صميم قلبندن بشيوز ، بيك ايراسنی بخش ايلسی . او مقدار مبلغك اخذ وصرفنه مساعده ايتمسی طوغريسی جان طايانماز فداكارلقلردن ، امثالنه تصادف اولنماز مساحتلردندی .

حيدر پاشايه مواصلت اولندی . واغونلرك باسامقلرندن دوكيلور كبی خلق طيشاری‌يه اوغرادی . آچيقلی قوتولی شمسيه‌لر آچيلدی . چانطه‌لر اوزرنده بر چيتيرتی پيدا اولدی . اهالی دكز جهتنه طوغری آقيوردی . بر برينی ايتلر ، فستانی برالينه ارقه‌دن قالديرارق مادامه‌لر، چارشافی كليشی كوزل صالليوب يوپيوروتن خانملر ، او غلبه‌لق ايچنده بوغجه‌سنه چانطه‌سنه يول آچمغه اوغراشان آدملر آره‌سنده ، انكورلی صوف [illegible]

سینه‌سیله ذهنی لاینقطع اعمال دسائسله مشغول اوله‌جق . . . بویله اوچنجی موقعلرده ، متعفن بوجیلر آره‌سندن کیدوب کله‌جك حاصلی استراحت رفاه یوزی کورمیه‌جك . بو اقتصادلر ، وارلق ایچنده بو ضرورت ، بو محن بو مشاق هپ نه ایچون ؟ بعد الوفات وارثلرینه بیکلرله لیرا براقق ایچون دکلمی ؟.. وارثلر ، اونلر کیملر ؟ اونلردن بری‌ده مفتون دکلمی ؟ کرچه خانه‌نك حصه‌سی تمامیله مفتونك دیمك ... قاسم برادری‌ده براز آیقجه کورینیور . ادارهٔ امواله عجزی بچرکسزلکی تبیّن ایدرسه اوکا الك یاقین اقرباندن وصایت ایده‌جك کیم وار ؟ ینه مفتون ...

قاسم افندی دیمك بتون بو اذیتلره ، محرومیتلره مفتونه پاره براقق ایچون قاتلانیور...

بزم شیق دعا ایدرکبی برحس شکرانه اللرینی قالدیردی . غیابی برمودت شدیده ایله :

— ای مقدس اختیار . سکسان بیك لیرا نقد ، وبو مقداردن افزون عقار ، سکاده بکاده یتشمزمی ؟ آخر زمانکده ، شو وقت شیخوختکده براز راحت یوزی کورمك ایچون مثلا بو ثروتکدن

طوردی . کیرنلر ، چیقانلر اینجه‌لی قالینلی بورولر ، چاکالر . . . هپ تمام فریادلری هپ بو کورولتیلر . مفتونك آلتون رؤیاسنی او کوزل خولیاسنی اخلال ایدییوردی . آزیجق بوندن طوغرولدی . کندی کندینه درین بر صدای شکایتله :

— اوف بو نه قدر کورولتی ! . . .

دیدی . صوکره بردنبره قاسم افندی‌یی دوشوندی دوداقلرنده عجیب بر تبسم پیدا اولدی . ثروتی مفتون کندی سعادت حیاتی ایچون اساس تخیلات اتخاذ ایتدیکی اوذات ، یعنی قاشیقجیلر کهیاسی شیمدی ، آنه آده اوزرینه بر قومپارتیمانده قوپ قوری بر تخته یکاوزرنده مخدومینه یانیانه یاخود قارشی قارشی‌یه بولنیورلر ، کیم بیلیر نه قدر صیقیشدیریلیورلر ، نه قدر ایتیلوب قاقیلیورلردی : مفتون اکنه بوینه اوتوردیغی بر محلده صیقیلیوردی یا زواللی قاسم افندی اوراده ، اوچنجی موقعده نه یاپسون ؟ . . . دنیانك حالنه باقیکز ؟ بیچاره قاسم افندی یمه‌یه‌جك ، ایچمه‌یه‌جك ، اون پاره بش پاره ایچون قصابله بقالله بتون اصنافله چکیشه‌جك هر کیمکله معامله‌ده بولنسه بر قاچ پاره قیرمق مقصد

قويدی. مأمور مفتش هر كيم كسه مفتور يا مغيله ياتق بالاراده بر شارته هر زحمتدن خلاص اوله جقدی .

ترن كيديوردی . بزم شيق ، واغونك خفيف صارصينتيلرينه تسليم وجود ايتدی ... اويانق ايكن مخيله‌سی ، اويقوده رؤياسی هپ قاشقجيلر كهياسنك ثروت بی نهايه‌سی اشغال ايتديكندن سكسان بيك ليرانی عالم معناده اولسون آليه سومك اوقشامق نيتيله كوزلرينی قاپادی . دالمق ايسته‌يور ، فقط بيك دالاماييوردی . اوسكسان طقسان بيك ليرا مرتفعجه بر يردن دوكولويورمش ، يندن آشاغی به بارادزر بوشانيورمش نوعندن قاپيلدیغی شدت خيال تماميله ورود نومنه مانع اولديغندن بولنديغی محلدن كنديني قاپه ب صغوق صويه آتی ويرمشلرطن اوقعجق رعشه‌لر ايچنده كوزلرينی آچيور . فقط وهلة نه يه اوغراديغنی بيله‌ميه‌رك هنوز نظر وهمندن زائل اوله‌ميان او آلتون شلاله‌سنك بتون التماعات جالب فريبنه طوغری ينه عرض روی تعبدن كنديني آله‌ميوردی .

ترن كوز تپه‌يی كچدی . فنار يولی موقفنده

ايچون بوراكايه دوشديكنى كيمسه بيلمز ... بو حركتنك بر قورنازلق مانوراسندن عبارت اولديغنى اكلاماز ... همان :

— آلاى افندينك مانغرى توكتمش . اوچنجى موقعده كيدوب كليور . . . اقشامه صباحه ارن كوينده حيدرپاشايه ياپاشمه ايدهجك .

ديرلر . حال بوكه ايكى فرقهدى مانغرك توكنمسندن مصوبيت ، بويله بر نتيجهٔ مؤلمهدن صيانت نفس ايچون بودولابلره كيرييور لكن كيمسه اكلايهمليك :

مفتونك آياقلرى بر درلو اوچنجى موقع واغونلرينه يوريمدى . ينه برنجىيه آتلادى . آلتى قديمه كئيش منديلرك اوزرينه قورولدى . فسنى چيقاردى آياغنك اوزرينه آتدى . وجدىنى براز چارپيتدى . راحت بلك راحت بروضعيت آلدى . بوالنديغى قومپارتيمانده كندندن باشقه كيمسه يوقدى . بالتمأمورلرينك يكديكرينى تعقيباً كان مفتشلرك اوكوچوجك مقوا پارچهسنى دلهشه قابيور . چويردن قونترولجيلرك اراجاتندن قورتولمق ايچون بيلتى يانى باشنده كى بوش محله

على الخصوص تك كوزلكله اوچنجى موقعه
كيدوب برباغچەوانله بر رنجبرك آرەسنه صيقيشه‌
مازدى. الحاصل بو شكايات متأثرانه‌سنده فرانسزجه
سوينك معتادى اولديغندن او لسانله ديدى كه:
(صيجاق هوالرده «مناژرى» كبى قوقان
بر محله كيدوب يارىم ساعت كچيرمك امان نه
مدهش شى !..)

مفتون صهرىتى ارزوسيله يانوب ياقلديغى
ذاتك شرف ملاقاتنه مظهريت ايچون اوچنجى
موقعه اوطورمغى و لو يارىم ساعتجك اولسون
«مناژرى» تعبير ايتديكى اوقومپارتيمانلرده وقت
كچيرمكى بر دلو كوزه آلديره‌ميوردى. هايدى
قوقويه، بر قصابله بقالله كووده كوووده‌يه ديز ديزه
اوموز اوموزه اوطورمغه راضى اولسون. هايدى
جزئى، موقت بر مدت ايچون هر راحتسزلغه
تحمل ايتسون ... لكن اشدن دوستدن، دها
فناسى مستهزى دشمنلردن بعضلرى مفتونى
اوچنجى موقعده كوررولرسه بكك بر نجيبدن
اوچنجى‌يه بوسرعت سقوطنه نه معنا ويررلر؟
مليونلره صاحب قاشيقجيلر كياسنه پيداى صميت

قاسم افندینك كندینه تصادف ایدرسه‌م كیدر اونك‌ده أنی اوپو ویررم . . . اسلاملقده قومشو عادتا یاریم اقربا صاییلیر . . . اختیاری كندیمه ایصندیره بیلیرسه‌م ایش دها یولنه كیرمش اولور .

او كوندن صوكره ارتق مفتونك ایشی پنجره اوكنه اوطوروب قاسم افندینك مخدومی ماهر بكك خانه‌دن ساعت خروج ودخولنی تدقیقه منحصر قالدی .

صباحلری ایركندن بابا اوغل أودن برلكده چیقیورلر . شمندفره قوشیورلردی . برقاچ دفعه مفتون‌ده آرقه‌لرندن شتاب ایتمشدی . محترم قومشوسی قاسم افندینك النده پنبه بیلته‌یر بولمق ایچون اوچنجی موقعه، اختیارلغندن غیر مأمول برصولتله‌جان آتدیغنی كوروبجه مفتون آلارغه‌ده دونه قالدی . چونكه برم شیق ایكنجی موقعه‌ده پك تنزل ایدمه‌یه‌رك برنجی ایله كیدر كلیردی .

مفتون پارسه‌ده‌كی ترزیسندن كتیرتدیكی البیسه‌سی، ظریف غانلری، تپه‌سی آلتون كره‌لی باستونی ایپك چورابلری، روغنی اسقارپینلری

ماهر بكك اوصافنى ، ميلنى ، انهماكنى ، ضعفنى
برصورت جديده‌ده تحقيق لازمدى . بو ايسه بقال
قصابه مراجعتله قابل اوله‌بيلوردى . اسپيل مقصد ايچون
ماهره برءزانته اولمق ياخود صور آخرله كنديسيله
مناسبت پيدا ايتمكدن باشقه چاره يوقدى .

قاسم افندينك كوشكى كندى خانه‌لرندن ايكى
اوچ كوشك آشوريده ايدى . اوراية قيصه بوللى
طوه‌بالاجه بر دليقانلينك كيره‌رك چيقديغنى مفتون
بعضاً كوريوردى . ماهر بك عجبا او ميدى ؟

بر كوز تجربه‌لك اوكنده بكلدى قاسم افندينك
كوشكندن او دليقانلى چيقاركن اتيق چاغيردى
همشيره‌سيله مكتوبلاشان دليقانلينك او اولوب
اولمديغنى صوردى . لزوم قطعى جواب تصديق
آلدى . مفتون كندى كنديته :

— بو ايسه ايش قولاى . خيالجه برشيئه
بكزيور . پرزانته اولمغه لزوم يوق ... سوقاقده
قارشى قارشى‌يه تصادف ايدنجه قوموشولق خاطرى
نوازلغنه استناداً برسلام ويررم . ايكنجى تصادفده
آرزوى الفت براز دها ايلرى كوتوره‌رك برايكى سوزده
سويلرم . طانشمش اولورز بيتر كيدر .

« اوستهم صلحیه واره جق . پاره‌لری ایسته‌یور ... »
دی ...

§

مفتون بر ایکیشر کون فاصله ایله دیکر بقالی، قصابی، اتمکجی‌یی سائره‌یی ینه بر دفعه طولاشدی . فوق‌المأمول ایشه یارایه‌جق بعض معلوماته دسترس اولورم خولیاسیله بویله تحقیقات مکرره‌دن برده او کندینی آله‌میوردی . فقط بو تحقیقات مصاحبه‌سی قاسم افندینک خستلکندن ، ثروتندن باشقه کندیسنه بر شی اوکرتمه‌دی . مفتون مستقبلده کندینه قائن‌پدر اتمک تعیین ایتدیکی قاسمک خسته‌جبریلکنه دائر اصنافک شونک بونک دهان تقبیحندن روایات مبالغه‌کارانه اسنادات تجیبه ایشیتدکجه اختیاردن متنفر اولمیور بالعکس اوکا محبتی آرتیوردی . خسته‌لغی نه‌درجه شدید اولورسه اولسون ثروتی ده او نسبتده زیاده اولمق طبیعی دکلمی ؟ ...

قائن‌پدرک بو ایکی صفت یاخود فضیلت آزیده‌سی اوکره‌نیلدی . خسته ، ثروت ... فقط بو ثروته یاناشمق ایچون مفتونه بر خط وصل خدمتی کوره‌جک

ایدرم ... صانکه قورنازلق ایدییوده ایشی بزه آتییو ... یا دسی بول بوله‌مامتمش کبی غوزیکییو .. بز آدمك قیافتنه قنمایز جانم ... سمور کورکای آلتون قوردونلی نه افندیلرده ما بانیردق . سوزم اوغاصانکه چیفتلکی وارمش ده قاسمه التزامجیلغه ویره جکمش ... قاپ‌اورادن آمان اولا ملره قازنم طوخ ... قاسم جیفتلك ایشنه کیریشمز ... هوالر یاقوراق کیدر . یاصولاق کیدر . چکرکه اولور . بوجك اوشر . محصول ایشینك بیك درلو دردی، خسته‌لغی واردر . قاسم بویله آلاجه ایشه کیرشمز ... جانم او شیق بکك چفتلکی اولسه غوزلکی تکمی قوللانیر؟ .. برقاچ غروش ویررده اوبر تکینی ده طاقینیر جانم ... ایش اکلاشلدی که او شیق بك هر نه سبیله اولورسه اولسون قاسمدن پاره قالدیره جق ... بو کنج حریف بر یول قاسمله پاره معامله‌سنه کیریشیرسه غیریق ألندن پاره آلمماز ... قاسم اونك آوجنده برشی قویماز که اوده بقاله ویرسون ... دفتری کتیر . بوروجی حسابلایه‌لم ... یکون اوچ یوزی آشارسه ... یارین صباح همان شیقك کوشکنه سه‌بیرت ...

مدنیت غوندن غونه ایلری وارییور . بوندن صوکره فرانسزجه‌نك بقالاره لزومی اوله‌جق . کل سکا اوسته بودوس اوجوز فیئاتله فرنکجه اوکره‌ته‌یم ، دیدی . . .

اوکره‌نه‌جکمدن‌ده‌غول‌یاه‌له بریول آغزینی یوقلایه‌یم دیدم . نه فیئات ایسته‌یوندییه‌صوردم . صباحدن صباحه فصولیه پیازیله صارداليه ایله شرنه ایله اولورسه‌اولسون قارنمی طویور . اوکا قارشیلق فرانسزجه‌یی صوکی ایدوب آغزندن آشغی آقیده‌یم دیدی . او ، اکمك پینره‌ده راضی ایدی یا (جهـالتلك) بویا بن او زمان اهمیت ویرمدم . فرانسزجه‌نك بویله بر غون بقـالاره چانقالاره لزومی چیقه که جکندن او زمان کیمك خبری واردی ؟ . درت بش سنه اول فرانسز-جه‌یی اکمك پینره اوکره‌دییورلردی . اوزماندن شمدی‌یه‌جك بولسان کیم بیلیر نه قدر اوجوز-لامشدر ؟ .. نه ایسه آپوستول زوزنه‌کی برطرفه قویه‌لم‌ده ایشـمزه باقالم ... شو شـمدی کیدن آلافرانغه‌شیقلك غالبا اولنیو ... مروتانه‌جك . اختیار قاسمدن دوغون باردسی قالدیره‌جق ظن

بو بنده کی فصولیه‌دن برکتلی ایمش . اون یا ناغیله
حسابلار حسابلار ، ینه بر دولو مالنك صاحبیسنی
بیله‌مزمش . . .

— صوکره ینه کوروشورز انشاءالله . . . شمدیلك
« اوره‌ووار » پودوس اغا . . .

— سلامتله افندم . . . .

مفتون چکلدکدن صوکره بقال چراغنه :

— ینه آلافرانغه بر لاف ایتمورصلادی ده کیتدی ،
نه‌دیدی ؟ سن آغانه بیلدکمی آپوستول ؟

آپوستول ، اوسته‌سنك بو سؤالنه یالکز
اوزونجه بر صیرته ایله ساکنانه جواب ویردی .

بقال باشنی ایکی طرفه صالللادقدن صوکره :

— بن‌ده طوردم‌ده نوخمیلدن لاف سیوال
ایتدم .. اونك تورکجه‌دن نه‌خبروار که فرنکجه‌دن
آغنایه‌جق . . . برقاچ سنه اول بوراده یالین‌قات
اوربه‌لی براوروم طولاشیرایدی . کاه او ، اوروم‌ده کل
ایمش ده فرنك ایمش . بقالکز اما اورومی ارمنی‌یه
فرنکدن آیبرد یده‌دیلك . . . مارسیلیالی ایله‌مارصو .
وانلی‌یی طانیرخ اصلیك باغا لزومی یوخ آ . . .
تورکجه‌یی‌ده‌ضررسزسویلردی . بوغوز باغا کلدی .

کوت ده‌نی باشی قیره جق ... صوڭرا دکانك مالنی مرکبه یوکلته جك . أره‌ن کویکدن بقل بدوسلك نامی نشانی قالغه جق .. دوستلغی آغنایوك آ ... بو اختیاردن سن ده پاره‌می قالدیره جقسك بك افندی ؟. اگر (استلاف) ایده جك املاکك وار ایسه اختیارك اوزرینه دوندور . گری آلیرم ده‌نی مراقده اوله ... آناختارلری تسلیم ایت ... اوزونتوده قالمه غیریق ... اونك اوزرینه کچن مال ارتق صاحبنه گیری دونمز ...

— خیر پاره آله جق دگلم . برچفتلکم وارده قاسم افندی التزامایتمك طلبنده بولیور . اوندن طولانی حال و شانی براز اکلامق ، سوزینه صاغلاممیدر ، دگلمیدر ، بیلمك ایستیورم ... قاسم افندینك براوغلی وار اونی طانیورمیسك ؟..

— شویله براز طانیورم اما دزیندن درینه آشنالغم یوق .

— قاسم افندی یك زنگین دیورلر . اصلی وارمی عجبا ؟

— اوکا اینان . زنگینلکه ... زنگین ... شوقصولیه چووالاری غورییوك آ . ازنده‌کی لیرا

اختیارده عنادینك اوزرینه موم دیکدی اویله قالدی. لافدن برپاره آشایه ایتمدی . یاز ایلریله یشلك كوشلك بوش طوره جغنه كندم كیدر تبدیل هوا ایدرم فكریله بورایه كلدی قاچ آدم سن ده قاچ . . . قیوصویی ایچدكدن كالی ، اوهوانك تبدیلندن وجوده نه خیر كلیر كه . . . كچن غون بوقاسم باغینه كلدی. لافه دقت ایت عقلك اوته كی قاسمه قاچسون . او، تشرین اولك تمام یكرمی آلتیسنده كلیر . . . اوده برصغوقاق مردردیا ؟.. شمدیجك اونی لافدن طیشاری ایدملم. ایكی قاسم بریرندن آیرد اولسون دهیی برینه افندی دیورم . اغنایون آ.. افندی قاسم كچن غون باغبورایه كلدی. شورایه اوطوردی . بش پاباغله هاحسابلر هاحسابلار . . . لاف دیمكه وقتی یوق كه عقلینك ایچی بتون فائض طولو... برآره یوزمه باخدی. پارباخلری طوردی . بقال دیدی : سرمایه یه لزوملك وارمی؟ یوزده قاچ فائضله پاره قالدیریورك؟ لافك دقتنده اولیوك آ؟ اختیار بنی قارمانولایه صوته جق ... یوزلیراپاره ویره جك. ایكی سنه ده بش دفعه سند دكشدیره جك. فائضك آغیرلغیله

(استثلاق) ایتمش ... دها تورکجه‌سنی ایسترسه‌ك سندات قاپوسنده کوشکی اوزرینه یخمش، چویرمش. ده‌بدوز فراغتنی ویرمش .. کل زمان کیت زمان فائض اوزرینه فائض قونمش ... بر اوقومش افندینك باغا اغنادیغنه باقارسه‌ك فائض اوزرینه‌یوخله‌یوخله‌قوصقوجه‌مرکب‌اولمش ... بو حسابه مرکلی فائض دیرلرمش ... بورجلی بو آغیرلغك آلتندن قالقه‌مایجه اختیارده بشیوز لیرا ایله بیك ایرالق کوشکی ضبط ایتمش ... وارکیت ایشکه غیریق ... بو سنه قاسم افندی کندی کاوبده بوکوشکده اوطورمیه‌جقدی‌یا! ایلك‌یازدن کیرایه ویرمکه صاواشدیلر . سکسان لیرادن آغیز قوللاندیلر . سن کل بیك ایرالق بهرخانه‌یی بشیوزه ضبط ایت ... ایلك آغزه کرالغنه سکسان لیرا طلب ایت ... باخه باخ

اختیارك قوللاندیغی عقله‌باخ .. آتی سنه‌ده بشیوز لیرایی‌ینه کیری‌یه آلق. قاسم افندی‌ایچون زنکیندر دییورلر . بویله انسان زنکین انوب یاغلامازده بنمی‌یاغلانیرم؟ . . برقاچ کیراجی کلدی، اللی لیراقدر ویردیلر. سکسانه یاناشان اولمدی

مشتری قاندیرمه‌دن غیری ... ایوپر زیوپردن
باشقه نه‌بیلیر ؟ بر آغنایه‌جغلك وارسه بکاصورکه
سکا لایقیله جوابنی دیه‌یم ...

— شو آشاغیکی سوقاقده صاغ کوشکده
اوطورییور، قاشیقجیلر کهیاسی قاسم افندی دییورلر
بر اختیار وار ، اوذاتی طانییورمیسلك ؟..

بقال ایکی النی یوقارو قالدیروب رد اشارتی
ویره‌رك :

— آمان اونی باغاصورمه ... اوعمر توریوسی
حریفی باغا دانشمه آیاخلریکی اوپه‌یم ... چوق
طمعکار، صاتاشدم، فقط بویله‌سنه بولاشمه‌دیم ...
اومشتری ده‌غول غونول عذابی ... وقتی اواسه
شورایه اوطوروب آلدیغی پرنجی دانه دانه
صایه‌جق ... اونك آقچاتاسندن کله‌جك کار
بندن اوزاق اوله .. هله آلله‌ه شکر که هرسنه
بوراده ده‌غوللر ... بوسنه یکی غلدیلر ...

— کوشك کندینك دکلمی ؟

— کندینك ... بریسنه فائضان پاره‌ویرمش ..
بشیوز لیرا ... بورجلو بو پاره‌یه قارشیلق رهن
اوله‌رق او کوشکی اختیاره‌سنك آغنایه‌جغلك

آپوستول — اوستهبوراده برلکده مارقه‌لی صندیغه قویمدقیدی :

مفتون دکانه کیره‌رك :

— بونژور بقل آغا ! . .

— بونچورناك خیرلی اوله افندم . . .

مفتون محترزانه نظرلرله اطرافنه باقنه‌رق :

— بقال سزدن کوچك بر « رانسه‌نیمان » آلمق ایسترم . . .

— (استغرابله) یاغلی سلیمانمی دیدك ؟؟..

— خیر ... « رانسه‌نیمان » دیدم ... هیچ فرانسزجه اکلامازمیسلك ؟ . .

— فرانسزجه آغناسه‌م بونده بقالمی اولوردم آی افندم ! .. باقه‌یه کاتبلکه کیرردم . . . بزم بیلدیکمز فرانسزجه « بونچورنا» بونچورنایه قارشی کل . مرسی . چوق سوسم ویره‌سی . .. مانجه‌لک بول اوله .. ایشته بوقدر ...

— سندن بعض معلومات آلمق ایسترم . کچن کون اوته‌کی بقاله صوردم ، اونك ویردیکی ایضاحات کافی کلمدی . . .

— شواوته‌کی شیشمان بقالەمی ؟.. اوحریف

مفتونك دكانه متوجهاً ورودینی کورونجه چراغنه خطاباً :

— آپوستول قریته قریته شو قارشیدن طوردن آلافرانغه قوناغك بكی دغولمی ؟.. لاغیبنی کیمسه بیلمز اما بو بكك بر غوزی ایی ، بر غوزی قوتو غوزییو غالبا ... چونكه غوزلكی نك قوللانیو ... طمعكارلغندنمیدر نه‌در ؛ غوزینه كنارسز تك بر جام صیقشدیرییو ... چیفته غوزلك قوللانسه دها یراشیقلی اوور یا ؟.. غوزك برینی قوللانوب اوته كینی بطاله اورمق د، موده میدر اكلاشیلماز آ ... هر بری بر درلو ظریفلك طوتدرمش کیدییور .. بقاله بورجنی ویرسونده غوزلكی نه شكل قوللانیرسه قوللانسون اوده بكا درد دغول یا !.. ایشته باشنی دیكدی بوطرفه كلیو ... آلیشه ویریشه هر زمان اوشاغنی غوندوروردی . بو غون كندی كلدی نه معنا اوله عجب ؟.. كچن غون غوتوردیغك قازنه‌نك یرلی مقارنه‌سی اولدیغنی اكلادیلرمی كه ، یرسلد ؟.. اوغلان یرلی مقارنه‌یی میلان مارقه‌لی صندیغه قویده غوتور دیمدیمیدی ؟

اولاً : معاشقه‌نك پوسته‌جیلغی وظیفه‌سنی
الیه کوردرمه‌نك بریولنی بولمق .

ثانیاً : ماهر بکه کندینی تقدیم ایتدیره‌رك
بوذاتله دوست اولمق ...

ثالثاً ، مکتوبلرك قرائتندن پیدا ایده‌جکی
معلوماتی سرمایهٔ دسیسه اتخاذیله لیبه‌یی زوالی
ماهره درهم دره‍م ص‍ـاتدرمه‌نك قولاینی الده
ایتمك .

برکره قاسم افندینك قیزی مفتونه لیبه‌ده
ماهره نکاح ایدلسونده اوته‌سی قولای ...
نکاحده کرامت واردردیرلر . بوکرامت تأثیریله
اوغلان لیبه‌یی بکنیرسه بکنسون ... بکنمز -
سه‌ده کندی بیلیر ! چونکه قاسم افندی کبی
طمعکار بر آدم ، اوغلنی او چدرت دفعه‌اولندرمز .
انجق بر دفعه اولندیرر . چیرکین کوزل آلنان
ایلك زوجه ایله کچینوب کیتملی ...

§

مفتون قاشیقجیلر کهیاسی قاسم افندی حقنده
تعمیق تحقیقات ایچون برکون اردن کوینده ینه
بقـاله مراجعت ایتدی . بقال اوزاقدن شـیق

دیرسه، طبیعی قیز قورقه‌جق . مسعودانه آچیلان بوبابده معاشقه‌یی قاپایی ویره‌جك . ماهر بك‌ده اورکه‌رك چکیله‌جك ... کوزله چیرکنه باقه‌رق کوکلی بو درجه‌ده سهل‌الاشتعال اولان او دلیقانلی همان دیگر برقیزی سومکده چوق تأخر ایتمه‌یه‌جك ...

بوقدرمهم برایشك ظرافت آبلانك محرمیتنه التجا ایله کوروله‌میه‌جکنی مفتون اکلادی . بو خصوصده الینك وساطتنه مراجعت قابل اولسه معاشقین بیننده‌کی مکتوبلر بوروم قیزی معرفتیله تعاطی اولنسه؟ . مفتون کان کیدن محبتنامه‌لری اوقوسه! اوغلان قیزه قیز اوغلانه نه دییور ؟ اساس معاشقه‌یی اکلاسه بو محبت فرلداغنك مانیوه‌لاسنی انه کچیرمش اوله‌جق . اوغلانه‌ده، قیزه چوش دیه‌رك بوایکی سودازده‌یی استه‌دیکی طرفه سوق ایده‌بیله‌جك اما کیفیتی شو ارزو ایتدیکی دولاب تدویره صوقمق بیوك مهارته ، متانته توقف ایدییوردی .

مفتون کونلرله دوشوندکدن صوکره نتیجهٔ تفکراتی اوله‌رق آتیده‌کی قرارلری اتخاذ ایتدی:

ساعتده بو عشقی نفرته تحول ایدی ویررسه : .
ایشته او زمان مفتون ایچون بتون بو ثروت
خولیالرینه ، قاچ کیجه‌در خواب استراحته‌بدل
کوزلرینی قاشدیران او نیرالره ، او دمت دمت
بانقه قائمه‌لرینه الوداع دیمك لازمکیوردی ...

شمدی نه یاپمالی ؟ او ثروتك جسامتیله
متناسب بر دولاب چویرملی که مقصده وصول
میسر اولسون ... ظرافتی چاغیرمق لبیبه ایله
مهر بك بیننده آتش آلان محبتك پیدا اولان
مناسبتك درجه‌سنی اکلامق آکا کوزه بر بیلان
قولاغمق ایسته‌دی . تعاطی اولان محبتنامه‌لر
مفتونك اله کچمه مهرك قاچ پاره‌لق عقلی ،
باخصوص لبیبه‌یه قاچ قراطه خالص محبتی اولدیغنی
اکلایه‌جقدی اما بو مکتوبلری نصل اله
ایتملی؟ مفتون ، ظرافت آبلایه ایسته‌دیکی قدر
تأمینات اعطاسنه حاضردی . لکن آشجی قادین
عقلی بو ... یاپی‌نزوم بر توحشله لبیبه‌یه کیدوب :

— مفتون بك مکتوبلری طویمش ... بکا
چاغیردی آخرت سؤالی صوردی . شمدی بز
نه‌یاپه‌جق آیو ؟..

باشلامق لازمی یا ؟.. ایشته ابیه باشلامش .
بو باشلانانی بر حسن نتیجه‌یه ایصال ایتملی ...
مفتون بر شیئه چوق تعجب ایدییوردی .
ماهر بك کوپ قدر ابیه‌یی نصل بکنمش ؟
بکك بو انتخابندن « استه‌تیك » ده‌کی بیاغیلغنی
تعیین پك زور دکلدی . ماهره خطاباً مفتون
کندی کندینه دییوردی که :

— وای بکم وای !.. سن ارن کوینك ،
فنار باغچه‌سنك ، قوش دیلنك ، حیدر پاشانك
کوزینی چیقارده کل ابیه‌یی بکن ... وای ذوق
غیر سلیمنه طوروپ صیقدیغم دلیقانلیسی وای ...
بزم عائله‌یه بویله بر سعادت توجه ایده‌جك اولنجه
عکسی شیطان بویا بکك کوزلری پرده‌دار اولور .
بو طولوم کبی قیزی کوزل کورور .

مفتون براز دها دوشوندی . محاکاتك
بو جهتندن بردن بره نظر اندیشه‌سی اوکنده
یارلر ، اوچوروملر پیدا اولیوردی . ماهر
بکك ابیه‌یه اولان محبتی کچیجی بر هوسدن
عبارتسه ؟.. قیزی بك یاقیندن کورمیوب اوزاقدن
پك کوزل بر شیئه بکنزتمشسه ؟.. یاقیندن کوردیکی

بویله‌ بیوکجه‌ بر ثروته‌ احتیاجی واردی . باخصوص قائن برادری ، یاخود انشته‌سی اوله‌جق ماهر بکی‌ده بوظرافت و آلافرانغه‌لق فکرینه‌ تشریکه‌ موفق اوله‌ بیلیرسه‌ خوارده مشرب قائن برادر ایله‌ ، شیق مزاج ، انشته‌ هرایکیسی اوثروتك باشنه‌ گچوب‌ده‌ بویله‌ توحید فکر واملی ایله‌ ایشه‌ چکی دوزه‌ن ویررلرسه‌ نه‌ مسعود بر عائله‌ تشکیل ایدلمش اولور .

مفتون بو خولیالرینی کیده کیده اویله‌ بر رنك جدیته‌ صوقدی که‌ همان همان بو ایشه‌ بیشمش قورتارلمش نظریله‌ باقیوردی . عجبا قاسم افندینك کریمه‌سی کوزلمیدی ؟ یك کوزل‌ده اولمسه‌ ، بیکارله‌ لیرالرك ، سوق نشئه‌سیله‌ بوطولیه‌جق چرکینمی تصور اولنور ؟ قیز نه‌ قدر نازیبا اولسه‌ مفتون ینه‌ اونی بر نسخهٔ سعادت کبی اوپوب باشنه‌ قویه‌جغنه‌ یمین ایدییوردی .

فقط کیفیتی نصل تعجیل ایتملی ؟ ایشه‌ نره‌سندن باشلاملی ؟ مفتون برقاچ کونده‌ بو نقطهٔ مهمه‌یه‌ صرف ذهن ایتدی . یکیدن ایشه‌

پنرله قارین طویوردورمش . یکرمی بر یکرمی ایکی یاشنده قدر ماهر بك اسمنده بر اوغلیله کایناتك بر قیزندن باشقه وارثی یوقمش . . . اختیارجغز کوزینی یومنجه اوقدر ثروت بو ایکی اولادینه قاله‌جق . قاسمدده یاش سکسانه یاقلاشمش . بر آیاغی چقورده دیمك . قیز غایت عفیف ایمش . نه سیر بیلیرمش نه سیران . . . فقط اوغلان خوواردا مزاج بر شی ایمش . اسرافندن طولایی پدری کندندن پك ممنون دکلمش . اوغلانك پك یوزی کوزی آچیلمه‌دن حلال سوت امش بر قیز بولوب باش کوز ایدی ویرمك نیتنده ایمش .

مفتون بونلری خبر آلدقدن صوکره یالکز لیبه‌یی ماهره ویرمکله قالمه‌یه‌رق قاسمك قیزینی‌ده کندی آلوق فکرینه قدر توسیع امل ایتدی . کندی اوخانه‌یه کوکی همشیره‌سی‌ده کلین اولدقدن صوکره اختیار قاسم کوزلرینی یومی ویرنجه او ثروت جسیمه‌دن خارجه هیچ بر شی صیز-میه‌جقدی . بتون او آلافرانقه‌لق ابتلالرینی ، جنتلرینی موقع فعله قویه بیلمك ایچون مفتونك

اولورسه اولسون حریفك ثروتی تواتراً ثابت ...
ابیه‌یی برمیلیونر زاده‌یه ویرمك . باقکز حاسبه
اصلنده انتخاب ایتمش !.. یاصاقلی قیزلرك قوجه‌دن
طالعی اولور دیرلر ... بو نوع قوجه قاری
سوزلرینكده بعضاً محتملری تبین ایدییور ...

مفتون او کوندن اعتباراً قاسم افندینك
ماضیسی حالی حقنده تحقیقاته کیریشدی . قصابدن
بقالدن ابتدا ایله قاشیقجیلره ، کهیانك استانبو
لده‌کی محله‌سنه قدر توسیع تدقیقات ایتدی .
اون کون قدر دوام ایدن بو تحقیقاتی نتیجه‌سنده
خیلی شی اوکرندی . جمع ایده‌بیلدیکی معلومات
شونلردی :

قاسم افندی جداً ذی ثروت فقط شیشه‌یی
طبقه‌سندن یالایان طاقیندنمش . جیمریلکی ،
طمعکارانی محله‌سنجه مثل سائر حکمنه کیرمش .
قاشیقجیلی همان قورو بر نامدن عبارتمش .
بو صنعتیله ثروتی یننده هیچ بر مناسبت یوقمش ...
قازاندیغی پاره‌یی فائضدن مرابحه‌جیلقدن قازانمش .
نقودی سکسان بیك لیرادن زیاده تخمین ایدیلیور
مش . علی روایة بیچاره اکثری زمان اکمك

قاشیقجیلر کهیاسی قاسم افندی ... مفتون بو اسمی
آغزه شیشکینلك ویرن قاشیقجی تعبیریله ،
سوکره انسانك کوزلری اوکنه چاقشیرلی ،
صاطالی ، بلی قوشاقلی ، باشی آبانی صاریقلی آق صقاللی
مهیب بر ذات کتیره‌ن « کهیا » عنوانیله برقاچ دفعه
تکرار ایتدی . قاشیقجیلر کهیاسی قاسم افندی ...
قاشیقجیلر کهیاسی قاسم افندی . . . بر صره‌یه
دیزیلن شو برقاچ کلمه‌ده مفتونك قولاقلری ایچون
ناقابل انسیت بر آغیرلق واردی . قاشیقجیلر
کهیاسی دها طوغریسی ، دها اوزون تلفظیله
کتخداسی قاسم افندی . مفتون بو صفتی ، بو لقبی
بو اسمی اوز ، یکرمی ، اللی ، یوز دفعه تکرار ایتسه
آهنك سمعی طیرمالایان او بر صره‌یه الفاظك
ثقالتی ، برودتی ینه زائل اولمیه‌جق ، بوکا آلیشه‌میه‌
جقدی . . اویله اما قاسم افندی ایچون میلیونر
دینیور . . لقبی نه قدر ثقیل ، اسمی نه درجه
صغوق اولورسه اولسون . . . شو « میلیونر »
صفتی بتون او ثقالت وبرودتلره بر سخونت مآل
ویره‌بیورمی ؟ فقط قاشیقجیلقله میلیون قازانمق !..
بوده شایان تدقیق بر مسئلهٔ غریبه ... هر نه

ادا تعلیم ایتمه‌نك آلمسز قیزلری كورلاشدرمقده بر تأثیری فائده‌سی اولمسه هیچ آمریقاده كمال اعتنا ایله كوزلك مكتبری آچارلر ، ملاحت درسلری ویررلرمیدی ؛ ایشته نمونه‌سی ... بن لیبه‌یه درس ویره‌لی دها نه اولدی ؛ قیز فیض تدرسنی كوستردی .

نتیجهٔ تدریسندن متولدظن ایتدیکی بوحسن موفقیتدن طولانی مفتونك نشئه‌سی كیده كیده او قدر تزاید ایتدی‌كه همشیره‌سنی لطفاً سوءن او دایقانلی‌ی بولسه ایکی یناغندن شاپیر شاپیر اوپمكدن كندینی آله‌میه‌جقدی ...

همان لیبه‌یی چاغیره‌رق استیضاح ماده ایتمك ایستەدی . صوكره ینه دوشونه‌رك بونك هنوز وقتی اولمدیغنی تسلیم ایتدی .

مفتون او صاری كوشكك صاحبنی بر آز طانیوردی . قاشیقجیلر كهیاسی قاسم افندی حقنده چوق سوز ایشتمش فقط بونلرك هیچ برینی سمع اهمیتله دیكله‌مامشدی . شمدی او ذاتك لیبه‌یه قائن پدر اولمسی احتمالی میدان آلنجه بو بابده تعمیق تدقیقات لازم كلیوردی .

بر حادثه شکلنده تلقیدن تبعیده اوغراشمه‌یه باشلادی . همشیره‌سنك عاشقی زنگینجه ، مناسبتلی برشی ایسه بو محقق برشکل مشروعیته دوکمك قالیدی . بر نکاح ارقه‌سندن بردوکونه لیبیه‌نك استقبالی تأمین ایدلمش اوله‌جقدی .

مفتون بر سیغاره یاقدی . دومانك ، مرمر طمارلرینه آندیرر مائی هلزونلری برهوا اولدقجه ، اونلرك بطی بر صعودله درلو اشکال آله‌رق یوکسه‌لیشلرینه ، الك اوفق برجریاندن بردنبره متأثر اولیشلرینه ونفس انظارله دوشونیوردی :

— بن لیبیه‌یه دها تام « قوکتری » درسی ویرمدم . او کندندن مأمول ایدلمز بر جسارتله قوه‌شونك اوغلی نصل آولادی ؟.. عجبا کینملك ، کزمك ، سومك وسائره خصوصلرنده یارم یمالاق اکلاتدیغم حسن اطوار درسلرینك بو امرده بر دخلی اولدیمی ؟ های های ... بن قیزه ظرافت ، نزاکت مشق اتمه‌یه ایدم . او کندینی بویله چار چابق بکندیره بیلیرمیدی ؟ اوجیاچوللغیله اونی زور سومدلردی . کرامت قیزده دکل ینه بنده ... حسن اطوار ، ظرافت

بکا کله جك الده اویه جك ... بن ده اوکا قولای قولای اویدرمیه جك ... بو ایس سویلدی عجبا فنا یاپدی ؟ اوخ نه ایچون فنا یاپدی ؟ نه وقت سویله میه جه ایدم ، ظرافت کیده جه ایدی ایکی چیره‌ك دها آله جق ایدی . . . بر قارم که کیتسین ؟..

الی آشاغی‌ده ذهنندن بونلری کچیردکن مفتونده یوقاریده باشقه درلو دوشونیوردی :

بر دلیقانلی ایله لبیب بیننده معاشقه باشلامش ! شاشیله جق شی ... هایدی قیز ، سنی مقتضاسی بر جهالتله ونفسنجه غیر قابل تفسیر بر سائقك حکمنه مقاومت ایده‌مییه‌رك بویله بر جرأتده بولنمش اولسون ... یا او دلیقانلی .. اوده دیمك قیزی سوییورکه بینلرنده بویله بر سوزش مکانبه آچیلیور .. . دیمك لبیبه‌ده سویله جك مزیات وارمش ! اوده حائز جلب انظار محبت ایده بیلیورمش ؛ دیمك همشیره‌سی سویله بیلیرمش !.. ایشته سولمش بیله ...

مفتونك ایلك حدتی یواش یواش زائل اولدی . ذهنی بو معاشقه‌یی خوف ایدیله جك

ایچون ظرافتی ترجیح ایتمسنده کی اسبابی دوشونمه‌دن ذهننی بردلو قورتاره‌میوردی . لبیبه آلیمسز الی ایسه کوزلدر . بویله خصوصات عاشقانه‌ده بر قیز کندندن کوزل بر واسطه‌یی نصل استخدام ایده‌بیلیر ؟ هم الی مفتونانه ، رحمی ایله غایت لاابالی کچینیور . اونلره افشای حقیقت ایدیویرسه ؟ بو ایشده ظرافت هر حالده دها لوبریشلی کورونیور . الی ذهنندن بونلری دوشوندی . کندی کندینه :

— لبیبه خانم بو ایسه حقلیدر . نه زمان بکا او بکده کوندرمچه ایدی . او دایقانلی بکا سوه‌جه‌یدی . آه نه اولور !.. کوندره ایدی ؛ ه سوه ایدی ، بو کوی بتون دلیقانلیلر بکا سوسه آه قاله ینه طویمه‌یه‌جغم ... سمندی بو ایسه بن خبر ویرمس اما مفتون بك قیز قارداش طیاق آتاجق ؛ نه یاپه‌جق ؛ یوقسه اوته کی دلیقانلی کیده‌جك بر « رهپاراسیون » ایسته‌یه‌جك ؛.. نه اوله‌جق ؛ بن نه‌وقت بولانیردی سومس ... بك قیزمش بکا « هایدی دفع اول » سویله‌مس وارسین قیزسین ... ینه بر ایکی کون سوکره

برصورت كستاخانه‌ده افشـای حقیقت ایمسی دایقالمینك جانی صیقدی . خدمتجیلرله لاابالی بولنمه‌نك، اونلرله شاقه‌لاشمه‌نك، اونلره اوخانه‌یه وحه‌ نه ـابلریله توافق ایتمیه‌جك امیدلر ویرمه‌نك محاذیر وخیمه‌سنی اكلادی . فقط النیدن اكلایه‌جغی مهم برنقطه دها قالشدی . اوكاده واقف اولمق ایچون صوردی كه :

— هانكی قومشوتك اوغلی بو ؟

— هانی بزم كوسك آلت طرفنده صاری بویالی كوسكه اوطوریبور . .

— (سرت برچهره ایله) ارتق یتیشیر . . دفع اول . . .

النی براز قیزاروب بوزاره‌رق اورادن چكلدی . فقط بوافشا آتندن طولایی قلباً چوق ممنوندی . لبیبه، انی طورورکن طرافنله قومشونك اوغلنا مكتوب كوندرمكی اوكرنسون . هم بویله برخدمت شرفندن، هم ده ایكی جیره‌كلك براستفاده نقدیه‌دن محرومیت النی یه بك آجی كایوردی .

روم قزی آنـاغی‌یه ایندی . اوته‌بری خدمتلرله اشتغاله باشلادی . لبیبه‌نك بوخدمت

مفتونك نفاسنه دانق دیدی . آزبجق آیاقلری
صویه‌ایردی. یوزنی بوروشدیره‌رق :

— فقط النی آغزکدن چیقانی قولاقلرك
ایشیدییورمی ؟ سن همشیره‌ك ناموسنه تعلق ایدر
شیلر سویلیورسك . چاکتلی کلکلك 'و نصل
سوز اویله ؟ . .

— (شاشیره‌رق) یوق بن ناموس اوستنده
لاف ایتمدی . . لبیبه خانم بر مکتوب یازمش ،
محبت مکتوب .. ظرافت آبلانك النده‌یرمش که
بومکتوب قومسونك اوغلوسنه کوتورسون . .
اما یالکز مکتوب ویرمه‌مش برچیرلك مجیدیه‌ده
برابر ویرمش . . آبلا آلمش مکتوب اوغلانه
کوتورمش.قایمه‌نی برچیره‌لده اورادن آلمش ..
تام اون غروش . ایشته هپسی بو ... نه‌واربونده
ناموس قاله؟ . . . اویازمش . . . اوته‌کی اوقومش
آبلا پاره آلمش . . بیوك برکوتولك اولمامش . .
اما بکا ویره‌ایدی که مکتوب کوتوره‌یم قرق
غروسده براوویره‌جکدی ینه کوتورمیه‌جکدم

بوقدرسوز مفتون ایچون کافیدی . آودن
مقصد نه‌اولدیغنی اکلادی . فقط الینك اویله

: وار افندم قومسولرده اوطوریور . . .

— آیول بن اوکا دها تفنك آلمدم . نه ایله اوریبور ؟

ایچون درس ایسته‌مز . . . او کندی کندیسنه اوسته‌لاندی . . .

— (حیرتله) عجایب بزم ایبه شمدی آوولامق بیلیورمی ؟

— مکمل افندم تمیز آو یاپیور !

— تحف شی هیچ خبرم یوقدی . نه قوشلری آولایور باقالم ؟

— ککلك . . . بلدرجین . . . یبانی خروس . . بوطرفده نه بولورسه . . .

— بکا حیرت ویریبورسك الله . . . بوطرفلرده ککلك وارمی ؟

— توفك نه یاپه‌جق ؟ . . برقلم ، برپارچه کاغد ، برپارچه مرکب . بو وسیله طوتیور . . . یوق اما ، اویله طاغ ککلك کوکسنده قرمزی وار . قنادلری وار . بو او ککلك که طوتیورها نیاباشنده فس قویار جاکت پانطالون قویار . .

شو تفصیلاندن طوتیلان ککلکك نوعی بر از

ویردیکندن عائله افرادینك عمومنه مخصوص اولان «عملی آداب حیات» درسندن ماعدا همشیره سنه صورت خصوصیه ده معلومات نافعه تدریس ایدییوردی . بر کون لیبه‌یی قارشیسنه آلمش کنج قادینلرك آووه چیقوب چیقمامالری حقنده تفصیلات عجیبه ویرمکده ایکن بعض اشیا آلمق ایچون الی اوطه‌یه حسب اللزوم بر ایکی دفعه کیردی چیقدی . قیزك هر دفعهٔ دخول و خروجنده یوزنده کزینن تبسم استهزا مفتونك نظرندن دور قالمدی . اوت الی کولیور . هم ده مستهزیانه کولیوردی . فقط کیمکله اکله‌نیور ؟ نیچون کولیوردی ؟ کنج قادینلرك آووه چیقملری بحثنده شایان خنده نه وار ؟ مفتون بونی مراق ایتدی . لکن لیبه‌نك یاننده خدمتچی قیزدن استیضاحه کیریشمکی موافق بولمدی . بر ایکی ساعت صوکره الی یی تنها بر طرفه جلب ایله صوردی :

— بن همشیره مه آوچلقی اکلاتیرکن سن نه‌یه کولیوردك ؟

— حقکز واردر کولیوردم . چونکه سزك قیزقرداش کوزل آویاغمق بیلیور افندم . بوایس

ختام طعامده قادین ننه شکوره خانم صندالیه‌سندن قالقه‌رق :

— چوجقلر بویله طاوق‌ عکه مشق ایتدیکمز آقشاملر بن یره‌دن قیملدایه‌مازدم الی ایله ظرافت قولتوقلرمدن طوتارلرده بنی کرجا کله قالدیرورلردی . باقمکز بو اقشام صندالیه‌دن کندی کندیمه قوش کبی قالقیورم . بونك سببنی اکلادیکزمی ؟ بو کیجه بنم حقمی بتون راجی یدی . اوچاقین اوغلان برده‌ا سفره‌یه بویله قاری قیافتیله کلیرسه قبول ایتمیه‌لم . مادامکه آلافرانغه‌یه مشق ایدییورز ، اونك یولی نه‌ایسه اویله کیتملی . التینك قابه‌لاسنی ، لیپه‌نك بیلمم نه‌سنی کی . کل بورایه ، بودلری قیریر ، یاغمایوق . آلافرانغه اوله‌جقسه تمام اولسون . . . هرکس حقنه راضی اوملی . بودلر خانملره ، قنادلر بتون طرفلری فلان بکلره . . .

اعتراضاتیله راجینك بوحرکتنی تقبیح ایتدی طوردی .

§

مفتون زنکین برانشته لدمایده بیلملک ایچون لیپه‌نك تربیه و تحصیلنه صوك درجه‌ده کرمی

— برادر بو قیافت نه ؟

راجی ایاغه قالقدی . درین بر ره‌وه‌رانسله دیدی که :

— بو حرکتمی معذور کوریکز افندم . اوستمده‌کی فستان باشمده‌کی «قاپه‌لا» حاملی شو قیافتم ظن ایدرم که بو کون بکا سفره‌ده طاوق بودی یمك حقنی ویره جکدر. ارکك البسه‌سیله اوطوردیغمده دائما آچ قالیبورم . . .

قهقهه‌لر تضاعف ایتدی . بو جوابه قارشی مفتون ده جدیتنی محافظه ایده‌مدی . کوله‌رك :

Cette fois vous êtes ingénieux

(بو حرکتکز طوغریسی ماهرانه) دیدی . چوربا کاسه‌سنك قپاغنی قالدیران الی ده طیانه‌میه‌رق :

Monsieur dites plutôt ingénieuse.

اخطارنده بولندی . یعنی راجی‌یه نسبت ایدیلن ingénieux کلمه‌سنك تأنیثی مناسب اوله‌جغنی اکلاندی . مفتون بوکا دها زیاده کولدی .

راجی بو ظرافتیله اوقشام سفره‌ده الك ایی پارچه‌لرك اکا ایله بکام اولدی .

وسیله — خیر . . .

او اثناده اوطه‌قاپیسندن ایچری کیردی. فقط بو کیره‌ن راجی دکلدی. طوب‌الاقچه برقادیندی. بلانکاف کیندی، بوش اسکمله‌یه راجی‌یه مخصوص اولان یره اوتوردی. هرکسده برحیرت . . . بو ایکی کان برقاچ ثانیه قدر عموملک انظار استغرابنه معروض قالدقدن صوکره الک اول زبیده :

— راجی اغابکمه باقك آندوستلر قادین قیافتنه کیرمش !

فریادیله حایقیردی. کوچك بیوك بر قهقهه طوتدیردیلر. حقیقةً راجی آل بر قورساژ، ونك آلتنه تیریشه بر ژوپون کیمش، بیوننده الینك برده قیشو ه‌نی بولمش آتمش. باشنه توللی بر ه قابه‌لا اوید یرمش، یقلری ولمدیمی ایچون تیزه بکـزه‌مش اما نصل تیزه؛ عادتا تقال کوینده، دارنجه‌ده بازار کونلری الك بارلاق توواتلرینی یایه‌زق سیرانه چیقان کویلی روم قیزلرینه دونمش.

بو غرابته هر کس کولیور، یالکز مفتون جدیتنی محافظه‌یه اوغراشیوردی. سرت بر چهره ایله صوردی که :

صالونه مفتون همشیره‌سی ابیبه ایله قول قوله کیردی . آرقه‌دن قادین ننه دکنککی قاقه‌رق کلدی . دها صوکره لطفیه خانم ربیعه ، انلری تعقیباً وسیله خانم حسنه سوکون ایتدیلر . مفتون نیم « ره‌وه‌رانس » حالی آلوب بر طور ظرافتله النی اوزاته‌رق :

— مه‌دام ! . . . مه‌دو موازه‌ل ! . . .

خطابلریله هر کسه موقع مخصوصنی کوستردی . سفره‌یه دیزلدیلر . افراد عائله‌دن بری اکسیکدی . فقط بو اکسیك اولان کیمدی ؟ هر کس سفره‌نك تزییناتنه وقف انظاردن کله‌یی دوشونمکه وقت بوله‌مپوردی . یالکز مفتون بوش قالان اسکمله‌یه بر کوز آتدی :

— راجی سفره‌ده یوق .

دیدی . دلیقانلینك بو اخطارندن صوکره اوته‌کیلرده کوزلری بوش اسکمله‌یه دیکیلدی . وسیله خانم صوردی که :

— آلافرانغه‌ده بویله سفره‌یه کچیکن اولورسه نه یاپیلیر ؟

مفتون — بوبابده سزه معلومات ویره‌مدمی ؟

— نیچون اولسون . یك اعلی قارنمز طویدی . لازم اولان ده اودکمی : بو سفر بکلندیره مدکسه کله جك بوده، سزی ممنون ایتمکه اوغراشیرز .

جوابنی ویرییورلر . فقط کله جك بودده‌ده ایشی یوانه کیره میوردی دها اوته کی بودده ده . . . سفره ده کوزل پارچه لر ظهور ایتدکجه ایجاب نزاکتله هایدی بیوك والده یه، هایدی کوچك والده یه، هایدی تیزه یه، هایدی همشیره یه، اوت هپ خانملره تقدیم اولنیور، زواللی راجی اطعمه نك کمیك، دری کبی اك لاغر طرفیله قارن طویوریوردی بی چاره دلیقانلی بوخصوصده کی شکایات متعدده سنی اغابکسنه استماعه موفق اوله مدی . نهایت براقشام طاوق، هندی کبی حیوانات اوزرنده آلافرانغه عملیات اکایه اجرا اولنه جغی برصره ده سفره نك اك کوزل کتی اورته سی یاپیلدی . مواقع مخصوصه یه چیچك صاقسیلری وضع ایدلدی . بشلی شمعدانلر یاندی . اك پارلاق « قوودر » لر دیزلدی . الی یملك « قانپانا » سنی بیوك اوتالرده ایشیدیلان صورتده مطرد ضربه لرله چالدی . یملك

بیقمدی ، اوصانمدی ، هر مشکله اقتحامی عادتا نفسنجه بر نوع حظ و صفا عد ایدییوردی . اوته کیلرك آلافرانغه‌دن نفرتی ، بلکه بو اصراری میانه‌ده اویله تحقلقلرك حصولنه بادی اولیور ایدی که بو حاللرینه خارجدن واقف اولانلر قدر کندیلری ده کولیورلردی .

مفتون یواش بر طرفدن آلافرانغه سفره ادواتی تاملایور ، دیگر طرفدن نوخلقی او صورتله طعامه آلیشدیرمغه اوغراشیوردی . طاوق ، هندی ، قاز ، بالق و سائره دوزینه بر هفته اون گون قدر دوام ایدن تنظیمیاتدن صوکره نهایت سفره‌ده بو حیوانلرك بودیله قناتیله گوکوسیله عملیات جدیدیه گیریشیلیور . آلافرانغه اصولی اخذه غیر مستعد اولانلر ، مشقه انلری یك قولای یاغلایانلر تکرر عملیاتدن طولایی اك چوق یك یبورلری . قادین‌نه شکوره خانم ، تیزه‌سیله خانم یدکاری بودلرلی هیچ بر فواند تخصیصیه مطابقت تامه ایله اکل ایده‌مدکلرندن مفتون :

— اولمدی بو ، زیان اولدی .

شکایتیله حاقیر ، هله خانملر :

ايديورلر . . . فقط سفرهده ال تميزلهعادتى هنوز قالقمامشدر . [illegible] طعامده اوكلرينه لطيف [illegible] برقاب كلير ، بونك ايچنده كوزل قوقولو ايليق صو واردر ، ايشته [illegible] لاقى [illegible] بر [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] بر شى [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ايشته انسانك رذيل اولديغى ساعت اوساعتدر .

وسيله خانم — بوكوزل قوقولى صو ايچلميه جكمى [illegible] بوروندمى چكيله جك ؟

مفتون — خير افندم پارماقلرك اوجى بو صويه [illegible] [illegible] صوكره [illegible] وسيله جك .

وسيله خانم — هپسى ايى اما فرنكلرك بويله برقاچ خصوصده [illegible] عادتلرى طوغريسى خوشمه كيتميور .

٦

درس اثناسنده بيوك والدهسنك خورولتيلرينه وبيعه و حسنهنك [illegible] ، ديكرلرينك [illegible] [illegible] عملى آداب حيات ه بحثى افراد عائلهسنه تقريردن چكنمدى ، بو امرده

سویلیه‌رك بو كونلك بحثنه ختام ویرییورم . لاباروٓن دیركه :

« طعام نهایتنده ال آغز تطهیری یوق ... سفره‌ده آغز ییقامق بو نه ایكرنج ! نه مستكره شی ! پارماقلری ییقامقده عبث ... چونكه طعام اثناسنده اتمكدن بشقه برشیئه تماس اولنمدی كه ... اتمك ایسه الی كیرلتمز ...

وسیله خانم — آ ایشته بو تحف ! .. سفره‌ده اوقدر نظام اوقدر غیرغیریلقده صوكره یمكدن ال كیرلی آغز بولاشیق قالتمق ... طوغریسی بونی بكنمدم .

مفتون — ال برشی طوتوب كیرلنمدی كه ...

وسیله خانم — جانم نه قدر چتال بچاقله ینسه یمكدر بو ایكی كوزوم ، انسانك النه ینه قوقوسی سینر والسلام ...

مفتون — عجله ایتمه افندم . لاباروٓن بعد الطعام سفره باشنده ال آغز سیلمه‌نك علیهنده بولنیوره لكن دیكر كتابلر (اوكنده‌كی دفترك یاپراقلرینی چویره‌رك) اوت اونلرده سفره باشنده آغز سیلمه عادتنك بر حال متروكیته كلمش اولدیغنه تشكر

قالدیغکز بر آنده بارون استاف منديلکزی استعماله مساعده ویریور. اماتصل؟ الجابقانی برمعرفتله منديلکزی یواشجه چیقاروب یانکزده کیلری ایکرندیرمکسبیت ویره جك کوروتیلردن احترازله سیلیویرملی. او اثناده کیمسه‌نك نظر دقتنی جلب ایتمه‌مك ایچون باشکزی سفره‌دن آرقه‌یه چویرمه‌مایسکز. سفره‌دن باشلرینی چویروب ده بورونلرینی سیانلر فن معاشرته بیکانه اولانلردر. لزومندن فضله احتیاطلر احترازلرده انسانك او عالملرله عدم الفتنی کوستر. بونوع کوانج حرکتلری تربیه ظن ایدنلر قابالقلرینی ارائه ایتمش اولورلر. ینه خوروتیلر کلیور. او بویانلر کیمدر؟

ربیعه — قادیننه ایله ظرافت...

مفتون — اویاندیرمیکز اویوسونلر...

بو بحثدن کندیلری بر شی اکلامدقدن بشقه اکلایانلره‌ده مانع اولیورلر دکلی راجی بك؟

راجی کوزقپاقلرینی آچمه‌یه اوغراشه‌رق:

— اوت افندم...

مفتون — هپکزك چهره‌سنده جان صقینتیسی آثاری کوریلیور. بن ده بر ایکی سوز دها

وسیله — نه یاپه‌لم ایکی کوزوم تعریف ایتدیکه
اویله یاپه‌لم . . .

مفتون — (حدتله) بونی بن سویلیه‌جکدم کم
اوروپا « ساووار ویوری » محررلرینک بو
سومکورمک قسمنده‌کی دأبلرینی سزه ایضاح
ایده‌جکم . شمدی براز معناسز وساده‌دلانه عد
اولنان فرانسز مدنیت عتیقه‌سی سفره‌ده حاولی‌یه
سومکورمکی منع ایدر . فقط بوروندن آقان مایع
معلومک قطع سیلانی ایچون نه برچاره کوسترمزدی .
لکن نزاکت وظرافت حاضره سفره‌ده حاولی‌یه
دکاسه‌ده منديله سومكورمه‌نك يولنى ارائه
ایده‌جکلر . بو بابده‌کی وصایایی سزه شرح ایده‌یم .
اولا سفره‌ده سومکورمکی ایجاب ایتمیه‌جه‌لی . مثلا
نزله‌لی زمانکزده وقوع بولان دعوتلره اجابت
ایتمه‌ملی . سفره‌یه اوطورمازدن اول کوزلجه
تمیزلنملی . برقاچ ساعت ظرفنده اویله بر حرکته
لزوم کوریله‌جک صورتده تمیزلنملی . بو صورتله
تمیزله‌یشده مستکملدر . چونکه توقف ایتمکسزین بوزیلورده
حاصل خانلره لازمسه یاپیلی . حتی بو احتیاطلرکز
خلافنه ینه سفره‌ده بو لزوم کوریلیرسه نابلر

قوروز . چولاق چوجق مشرابه‌یی طولدیرر طولدیرر قانه قانه ایچرز . قارنمز لینغیر لینغیر قیربایه دونمدجه طویدیغمزی اکلامایزکه .

مفتون — بن شمدی سزه اوکزده نه یاپدیغکزی صورمیورم . سزی ، بنم سویلدکلرمی اوکرنمکه دعوت ایدییورم . . . خانملر عفو ایدرسکز . قادین حضورنده قاله آلنمسی حرمت نسوانی اخلال ایده‌جك برشیدن بحث ایله‌یه‌حکم ، فقط نه یاپه‌لم ؟ بودرسده اوندن بحث ایتمکه لزوم وار . . . مثلا سفرده‌ده سومکورمك ایجاب ایتدی . نه یاپارسکز ؟

وسیله خانم — وای ی ی ی . . . راحت راحت صوایچمك عیب اولان برسفرده انسان بورنی نصل سیلر ؟ شویله بر حقه بازلغه کتیروب ده انتاریمك یننه سیله بیلیرسه‌م نه اعلی ! سیله‌مزسه‌م براقملی آقسون . . . بشقه چاره‌وارمی ؟

مفتون — تیزه بوکون بنی یأسدن اولدیره‌جکسك . . . هیچ آلافرانغه سفره‌ده لبسه یننه بورون سیلینیرمی ؛ بوتربیه‌سزلك نه آلاتورقه نه آلاپرسان ، نه آلاشینووا هیچ برسفره‌ده اولماز . . .

مفتون — ینه لاقیردی‌یی دالاندیروب بوداقلاندیرمایکز . سوز سویلمکده بکا میدان ویریکز . انشاءالله اوته‌کی مباحثه‌مزده سزه « آداب استماع » تعلیم ایدرم .

ربیعه آناسنك قولاغنه اکیله‌رك :

— نه تعلیم ایدرم دیدی ؟

وسیله — (یواشجه) بیلمم . کلامه مدم که صورسه‌ك قیزییور . نه تعلیم ایدرسه ایده جك ایشته . . شمدی بز ساده دیکلیه‌لم .

مفتون — بارداغك محتویاتی بر حمله‌ده سوموروملك پك عیبدر . برایکی یودوم ایچملی . بارداغی ینه عین بطائت ظریفانه ایله ، ینه قویملی بارداغك ایچنده‌کی شی بیتمه‌ملی . یالکز خفیف خفیف آزالملی . . .

وسیله خانم — عفو ایدرسك اوغلم . . انسانك نه قدر حرارتی بولنسه ینه سفره‌ده قانه قانه صو ایچه‌میه جکمی ؟

مفتون — خیر ایچه‌میه جك . سفره‌ده « ساووار ویووری » خارجنده هیچ برشی اولمیه جق .

وسیله — بزاویمزده یمکده یاری باشمزه صو

— آه وجودلريله حقيقةً غارلانه‌جق صويم صويم وارمش . . .

وسيله خانم — (اغلايه‌رق) آ اولادم سنى غارلانده‌جق نه‌يابدق؛ حمامدن بوخيجه قالديرمدق. بدستاندن طاقم چالاركن طوتولمدق .

مفتون — صاغير پوسته‌جى‌يى شمدى‌سوزه قاتمه‌ده مناسبت وارمى ؟

وسيله — سن كندك سويلدك آياوروم . . .

مفتون — بن اويله ديمدم . لب‌شارب كبار صاغيردن پوسته‌جين اوليورمش كى يعنى ايچيله‌جك شيئى صان كه بارداغك كنارينى اوپيورمشسڭز كى ظرافتله ايچملى ديمك ايسته‌دم .

وسيله خانم — هاه بزه بونى بويله اكلات « بارداغك ايچنده‌كى صويى ايچميڭز ، كنارينى اوپكز ، ينه‌سفره‌يه قويكز » دى . بيوك آننه‌ك كوچك آننه‌ك ، بن هيچ اويله اينجه‌لافى ديلرى اكلايه‌بيليرمى‌يز . قارشيكده كيلره بر كره باق‌ده اوكا كوره لاقيردى سويله . اوكا كوره آغز قوللاك . پوسته‌جيدن بوسه ، صاغيردن بارداق چيقه‌جغنى بز نه‌بيله‌لم اوغلم ؟ .

بكا تصادف ايدن بدبخت سفره قوماشلرينك صوراتلرى، اوستلرى باشلرى نه اولور صوكره؟..

اولا سزه شونى خبر ويره‌يم كه فرنكلر سفره‌ده هم دكل باشقه شيلر ايچرلر . مايعاتك صورت شربلرى هپ بربرينك عينى اوله‌جغندن بزشمدى بو تجربه اثناسنده صويى بيرا، ليكور، شامپانيا، بوردو، بورغونيى نه ايچه‌بيليرز . باقكز بارون استاف سفره‌ده ايچمكى نصل تعريف ايديور :

« ايچمك ايسته‌ديكى وقت اويله بش پارماغكزى آچه‌رق بارداغى قاوراڭى ويرمه‌لى ، يا مائلى شويله خفيفجه نازكانه اياغندن طوتملى بارداغى سكوتله آغر آغر قالديرملى، يوزنده‌كى كوزلك هكتابلرك تعريفنده كوره دوداقلره — كويا لب شاداب كنار ساغرندن بوسه چين اوليورمش كبى — تماس ايتديرملى » اكلايه‌بيلديكزمى؟

وسيله بانم — خير، آكلايه‌مدق . بو نه بر ضيافتده صاغر بوسه‌چيننك سفره‌ده نه ايشى وار؟

مفتون يأسندن ايكى الني يوزينه قاپايه‌رق :

ایشته هپ او تکلفاتدن معاف عد اولنیور . اوت سوفره‌ده دقت ایدلك طوریك آلافرانقه سفره‌ده‌کی موقع احترامی بوندن بویله الی الابد خاطرنشانکز اولسون . . ربیعه سفره‌ده صو نصل ایچیلیر ؟

ربیعه — (کوله‌رك) آغابك ارتق اونی ده بیلمیه‌جك دکلز یا ؟

مفتون — اوراده قونسولك اوزرنده صراحیله صو وار . بارداغه طولدیروب ایچ باقه‌لم .

ربیعه بارداغی بش پارماغیله یاقالار . صویی طولدیرر . لاقیردی ایچرکن والده‌سنك امریله یاننده‌کینه :

— ایش صو اوزرینه اولنجه همان تجربه‌سی ایدیلیور . شفتالیلرك ، آرمودلرك یالکز صولریله وقت کچیریلیور .

دیدیککی ربیعه ایشیدنجه کولمکدن کندینی منع ایده‌میه‌رك صویك بر قسمنی کوکسنه قاچیرر . قسم دیکرینی ده یاننده‌کیلرك یوزلرینه پوسکوردی ویرر . .

مفتون — (نفرتله) ایز سکا یازیقلر اولسون . آلافرانقه سفره‌ده بویله‌می صو ایچه‌جکسك ؟

Pelure دیرلر . لسان عوامده بوکا پاردیسو ، ردینغوت کبی اوست لباسنه‌ده تعبیر اولنور . اوت چتال چاقله شفتالی نوعندن میوه‌لرك دریسنی صویوب چکردکلرینی چیقارمق مهارت مخصوصه‌یه توقف ایدر . مشق وتعلیم ایتملی . آلیشملی . شمدی سزه اکلاته‌جغم برده «طورپ» بحثی قالدی . بعض کیمسه‌لر اوفاق قرمزی طورپی چتالی باتیروب دیبنده‌کی یشیل یاپراقلری چاقله بالقطع ینه چتال ایله آغزلرینه کوتورمك یرلر . یعنی طورپه‌نوعما شفتالی معامله‌سی ایدرلر . هر خصوصده پك مشکل‌پسند کورینن «بارون استاف» طورپ اکلمده برازمسامحه‌لی ، برازلاابالی ، برازتکلفسزجه طاورانیور . یشیللکنی چاقله کسه‌رك چتال ایله یمك ظرافتده پك ایلری وارمق ، ایشی آرتق مبالغه‌یه دوکمك دیمکدر دییور . نیچون؟ چونکه طورپك یاپراقلرینه طوقونقله انسانك الی نه باغلانیر نه با الانیر . بناءً علیه بونی یشیل چیندن طوتەرق بلاواسطه ال ایله اغزه کوتورمك «ادب سفره» مغایر دکلدر ، حکمنی ویرییور . قوش قونماز اکلنده‌کی مشکلاتی اکلاتمدیمی؟ «طورپ»

صوكره چتالی صول الکزه آله‌رق ربع شفتالینك اوزرینه باتیرر، بچاغی‌ده دست‌یمینکزله استعمال ایدرك . . .

وسیله‌خانم — سوزکی کسدم. عفو ایدرسك اوغلم «دستی‌یی یمینکزمی ؟» دیدیکز برشی سویلدکز اکلایه‌مدم . .

مفتون (استغرابله) دستی ابریك‌لاقیردیسی اولندی. بچاغی دست‌یمینکزله یعنی صاغ الکزله استعمال ایدرك دیدم . بری فارسی دیکری عربی ایکی کلمه‌ایله برترکیب یاپدم . .

وسیله‌خانم — (فارسیجه) دستی صاغ‌ال دیمکمیدر ؟

— مفتون سزه اوراسنی اکلاتمق اوزون . . شمدی بالکز سویلدیکمی دیکلیکز . . . أوت صول الده‌کی چتالی ربع شفتالی‌یه صاپلار صاغ الده‌کی بچاقله میوه‌یی لباسندن ماهرانه تجرید ایدرسکز . اما سز دییه‌جکسکزکه میوه‌نك لباسی اولورمی ؟ بوراده مجازاستعمال ایتدم . دها تعبیر واضحله «سنبولانك» اولمق ایسته‌دم. فرانسزجه‌ده شفتالی آرمود وسائره‌کبی میوه‌لرك قبوقلرینه یعنی دریلرینه

چوجق دكل كه اغزيڭزه بر طوقات ايندرده صوصسون .

قادينه — اوراده لافه سنده مى قارشدك . برانه لك ايصيرغانى ؟..

مفتون — خانمنه اويوديغى زمان اويانديرمق ايچون رجا ايدرم اراتق چيمدكه ميكز .. چونكه ايصيرغانلره بالديرانلره بنى اخلال ايديور ...

قادينه — طوقوركزده ويويه يم غلام .. سويلدكلرك ديكه نير شيلر دكل كه ... زيتون چكرده كى ، قابق چكرده كى قاشنى بر آره يه طوپلاسه ڭ برانجير چكرده كى طوپلايه ماز . سفره ده شفتالى نصل يه يرمش ؟ لاقردى يه باق ؟ سنه ده ايكى دفعه بواو شفتالى يا آليير يا آلماز . شمديدن اونى نصل يه جككزى مشق ايده جككز ؟

مفتون — خانمنه رجا ، نياز ، استرحام ، تضرع ايدرم .

قادينه — صوصدم ، صوصدم . ايشته ..

مفتون — نه ديورايدك ؟ شفتالى يى پارچه لره آييريور ايدك . مثلا او كيكزده بر شفتالى وار . اونى چتال ايله اقله اولا ايكى يه ايدمداده بولوسكز ،

باق . . . سن بندن چیقمدیمی ؟ بن موشموله اولنجه گیبا سن نه اولورسك ؛ هایدی اورادن موشموله‌نك طورونی قوجه‌یمش ؟ . .

مفتون — لاحول ... ارتق بیترك جانم ... شمدی دیمه‌ده اوده‌له‌جك بوكورلن دیمه‌جك سن‌ده اوكا دم قورروغی جوابنی ویره‌جكسك .. ایش اوزایه‌جق !

قادینه — اویله دیه‌جككه اوغلم قالق‌ده قیزك غزینه بر طوقات اور . باقسه‌كه یللوسه موشموله دیجه بن اوزریمه آلنیرمشم ... هایدی اورادن حزاراق قوزالی قره‌قیز . .

مفتون — حزاراق قوزالاغیجی ؛ باق ایشته بوعقلمه گلمدی ... خانمنه‌سن نباتات‌واشجارده مذاق خیلی لعبراده محقرانه بیلیور ایمشسك ده

خانمنه — بیلیرم ظاهر بایرطورنی ...

لطفیه‌خانم — آننه نه‌در او آرتق ... سن‌ده وقت وقت چوجقلردن‌ده‌ا چوجق اولیورسك !

قادینه — امان صوص سن ده اورادن بال قباغی ...

وسیله‌خانم — ایشته ارتق جكامی آچیلدی .

طرفنه ايله بر پارچه صاليا دها سوردكدن صوكره :

— آمان اوغلم مفتون انسانى ايمرندرمه اويله. مادامكه اورانك شفتاليلرى آرمودلرى بويله مشهورمش. انسان كيركن بيوك آننه‌مه هديه ديه برقاچ دانه كتيرمزمى ؟

ربيعه :

— اغابك اوراده بش بيق وارمى؛ موشمولەيى نفرده نصل يرلر ؟

بيوك خانم حدتله :

— امان هيچ بويله قيز كورمدم. يمشلك بيله بيقاليمنى صورار . .

مفتون — رجا ايدرم . شمدى مناسبتسز سوزلر قاريشديرميكز .

ربيعه بر طور انفعال ايله قاشلرينى قالديره‌رق بيوك والده‌سنه :

— بيقاليسى ايچون دكل موشموله خانمننه‌ملك كنديسنه طوقوندى‌ده اونك ايچون

خانمنه — موشموله بكا نيچون طوقانسين ؟ ارتق بن اوچ اوتوزنده‌مى يم؟ هله بو متالك سوزينه

— شفتالی، قیصی، الما، آرمود بخشلرینه کوزل دقت ایدکز .

مقرر شودرت میوه‌یی صایارکن هر برینك اثنای تلفظنده حسنه آیری آیری آننه‌سننك اتکندن چکه‌رك بو میوه‌لرك اکانه مشق ایدیلوب ایدلمیه‌جکنی صوریور وهر سؤالنه بر جواب تصدیق آلمق صورتیله براز تسکین خاطر ایده بیلیوردی .

مفتون دوامله :

هر میوه‌لر کندیلرینه مخصوص چتال بچاق ایله صویولوب اکل ایدیلیر . بونلر بتون یاخود نصف اوله‌رق هرکسك وکنه کتیرلمش ایسه تکرار پارچه‌لره آیریلیر . . .

ربعه ضبط لسان ایده‌میه‌رك :

— اغابك سفره‌ده انسانه هیچ یاریم آرمود یاخود یاریم شفتالی ویریلیرمی ؟

مفتون — اوت یاریم اوله‌رق ده ویریله بیلیر . چونکه فرنکلرك آرمودلری شفتالیلری غایت ایریدر . شفتالیلری عادتا پورتقال بیوکلکنده‌در . بیولك خانم کوزلرینی براز آچوب چیمدیکنی

شفتالی ، ایچی کبی بیوك چكردكلی میوه‌لرده نه یاپه‌جقسکز ؟

بو سؤاله قارشی هر قفادن بر جواب ظهور ایتدی . کیمی شفتالینك زیتون کبی کیمیده کراز کبی یینه‌جکنی سویلیوردی . بعضیلری جهتسه‌ردن اعتراضله :

— شفتالی کراز فلان کبی یینمز . . .

دییه‌ره آغزنده پیدا اولان صالیالری یوده‌رق :

— اغابك شفتالی‌یی یمك اوته‌کیلردن دها زورکی کورنیور ، بشقه‌لری دیش کویلرق اوقه آلی ده بوکا چوق وقت مشق ایتلی .

شفتالی‌یی ایشیدنجه حسنه‌نك چهره‌سی برقاچ درلو رنگه کیردی . آننه‌سنك تکنه‌سنی چکدیکی شفتالینك تحسریله طولو طولو اولان کوزلری بالامالیه‌جانی ... ایتدیکی کلامی . وسیله‌خانه‌ده هنوز شفتالی چیقمدیغی ، چیقدیغی زمان ... آلوب آکا تعلیم ایده‌جکی تومعین بیوك مواعده چوجغی تسکینه اوغراشدی بری یانده مقدم دوام ایدیوردی :

ظرافت حقیقیه ایله اجراده مهارت پیدا ایلرسکز . »
دییور . . .

ربیعه سوزه آتیلدرق :

— او بارون پستان أبی سویلیور . کراز یتمسنی کیم ایستمز ؟ . . اما او بر یله قورقوروییه اولماز . میدانده هیچ اولمازسه بر تپه‌سی کراز بولنملی که . . تصل بر یله جغنی او کورنلم . . ن وفق ایکن محله چوجقلریله طوسون بکلرك باغچه‌سندن کراز چالدیغمز زمان چکیردکلك جلالاهینی دشق ایدردك . . . .

مفتون یاری جدتلی یاری مستهزی بر تلفظله :

— « شجاعت عرض ایدرکن مرد قبطی سرقتك سویلر » دییه ایشته بوکا دیرلر . . دکلمی ربیعه ؟ . . تعجیل ایتمیکز . بو نظریاتی سفر باشنده بالعمل تجربه ایده‌جکز . . . آمریقالیلر اوزوملك چکردکلرینی آییقلامق ایچون بر آلت ایجاد ایتمشلر ، دینیور .

ربیعه — نه‌لازم کراز چکردکی ایچون بر آلت ایجاد ایدیلنجه‌یه قدر بر چاره‌سی قالهلم ؟

مفتون — هناستمز سؤاللرله بحثی کسیکز .

دفعه‌منی سفره‌ده زیتون یه‌گز . یا چکردکلی
میوه‌لرده نه‌یاپه‌جقسکز ؟ مثلا کراز یدکز .
چکردکنی نصل چیقاره‌جقسکز ؟

تیزه — زیتون چکردکنی نصل چیقاریرسه‌م .

مفتون — خیر اولماز . هر چکردکك صورت
اخراجی بشقه‌در .

تیزه — شمدی صیقیلتیمدن آواز آواز
حایقیره‌یرم مفتون بك ! بو فرنکلر هیچ ایشلری
کوچلری یوقده هر چکردك ایچون بر اصولی
قویمشلر ؟ چیقاری ویریرم آغزمدن والسلام .

مفتون — بارون استاف « نه‌یك نصل یه‌نیر ؟ »
سرنامه‌لی بابنك ایکی یوزیکرمی دردنجی صحیفه‌سنده
دیرکه : « کراز یاخود اوقبیلدن چکردکلی برمیوه
اکل ایدلدیکی وقت چکردکلری طباغه توکورور
کبی چیقارمامیلی . طباغه براقق اوزره آغزدن
ال ایله‌ده آلمامیلدر . یا نه‌یاپملی ؟ میوه‌اکانه مخصوص
اولان طاققك قاشیغنی آغزه دیاغلاشدیرملی . چکردکی
اورایه چیقارملی — بو کوچك عملیات دوداقلرله
بالسهوله اجرا اولنور — قاشیقدن‌ده طباغه براقلی .
عائله‌جه بو اصولی تعلیم ایدیکز . زیتون بوحرکتی

الطوقونديرمه‌دن زيتون چكردكی آغزدن بشقه درلو نصل چيقار؟ تعريف ايديكزده بزده ايشيده‌لم . . . حقه‌بازلك يووارلاغی كبی چكردك غائب اوليويرمزيا؟

مفتون — آز بحق صبر ايديكز افندم . تعريف ايده‌جكم . چتالی آغزه ياقلاشديرملی . زيتون چكردكنی يواشجه خفياً دينه‌جك بر مهارتله دوداقلر كزك آره‌سندن كل تزاكتله چتالك اوزرينه براقملی . اورادن‌ده عين احتياطله يعنی كيمسه‌يه بر شی سزديرمكسزين طباغك ايچنه ايندير يويرملی . . .

تيزه وسيله خانم — امان نه‌زور ايش بو؟ چكردكنی چيقارمق بوقدر كوچ اولدقدن صوكره بن‌ده آلافرانغه سفره‌ده زيتون يمه‌يی ويريرم . ذاتاً اوده بی‌يه‌بی‌يه بيقدقده . . چولق چوجق يه‌ريز . چكردكلرینی‌ده چانير چوتور اوكمزده‌كی طباغه آتی ويريرز . چوجقلر بعضاً پارمقلرينك آره‌سنده صيقشديروب بربرينك كوزينه صيقارلر يا بابالرندن يابندن برر طوقات يرلر .

مفتون — پكی ، چكردكنك آغزدن صعوبت

آبلاسنك آغزندن بر «دانه» سرعتیله چیقان فندیغی بولوب یمك ایچون حسنده عقب رمیده صالدیرمشدی . فقط آرادیغنی بوله‌مایتجه :

— آننه فندیق نره‌یه کیتدی ؟ ایسترم . . .

ویزلتیلرینه کیریشدی . مفتون بر قاچ لاحول چکدکدن صوکره :

— بیوکنه سوز ! آکلامم دیدکن شیمدیده کوچك باشلادی . تیزه سن بو قیزلری هیچ تربیه ایتمدکمی ؟

تیزه — نصل ایتمدم . والله طباقدن بر آووجلریم اونلرك وجودلری ناصیر باغلادی . (برازمنفعلانه) فقط شیمدی سزی راحتسز ایده‌جك پك بر تربیه‌سزلکده بولنمدیلر . ربیعه فندیق آتدی . کوچك ده بولوب یمك ایچون فندیغك آرقه‌سندن قوشـدی . سز اونك قدرکن نه تربیه‌سزلکلر یاپاردیکز . سویلتمه بنی . . .

مفتون — آغزینه فندیق آلوب ده قارشی . سنده کیلك صورانه قیرلاغنی ربیعه یاشنده برقیز ایچون تربیه‌سزلك دکلیدر ؟ . . .

تیزه — قباحت کیمده ؟ اوندهمی ؟ سزدهمی ؟

مفتون — خير اولماز . زيتون چكردكى آغزدن ال دكمه‌دن چيقه‌جق ...

راجى دوشونه‌رك :

— اكلايه‌مدم . ال دكديرمه‌دن چكردك آغزدن نصل چيقار ؟ بو بيلمجه‌يه عقل ايرديرەن وارسه سويلسون ...

ربيعه جيبندن بر فندق چيقاريور . آغزينه آتار . بعده فم واسعنى بوزوشديروب بر قوهه شكلى ويره‌رك اولانجه نفسيله فندينى تاقارشى‌يه مفتونك صورتنه طوغرى پوسكورور . اثبات فراست ايچون كوستردكى بو هنرازانى عقبنده ايكى النى هوايه قالديره‌رق مفتونه خطاباً :

— دايى بك باق . المى طوقونديرمه‌دن بو فندينى آغزمدن نصل فيرلاتدمسه زيتون چكردكنى ده اويله چيقاريرم .

مفتون صيقنتيسندن تره‌مكه باشلار . منديليله يوزينى سيله‌رك :

— شوحركتكه تأسف ايدرم ربيعه . . . الڭ بسيط قواعد تربيه‌دن محروم سزك كبى انسانلره بن ده قاقدم ده سفره آدابى اوكرەتيورم . . .

دلالت ایتدیکی کلهٔ خفیه‌یی ، بو سر مبهمی حسنه
دها زیاده کیزلمکه تحمل کتیره‌میه‌رك :

— ظرافت دادی ... طوندرمه ... طوندرمه
نداسیله حایقیردی ...

مفتون کوللکه قاریشیق عجیب بر حدتله
باشنی صاللایه‌رق :

— خانملر بر زیتون چکردکندن نه‌قدر
مناسبتسز لاقیردی ، بولوب چیقاردیکز . فقط
ایچکزدن هیچ اساس سؤاله طوغری بر جواب
ویره‌ن یوق ...

لطفیه لبیبه ربیعه وسیله خانملرك هپ بردن
جیره‌ك مجیدیه‌یی حق ایتمك ایچون زیتون چکر-
دکنك آغزدن صورت اخراجی حقنده سفره
آدابنه دکل حتی عقل واذعانه بیله پك موافق
دوشمیه‌جك اصول عجیبه تعدادینه کیریشدکاری
اثناده راجی نسبةً مناسبتلی بر جواب ویرمك
اوزره دیدی که :

— آغابك قاپجق وکمیك دمیندن تعریف
ایتدیککز صورت اخراجی زیتون چکردکنده ده
تطبیق ایده بیلیرز ...

— صانكه بيلمجه‌مى او آيو ... اونى كيم بيلمز صابون ايشته ...

ظرافتك بو بيلمكيسنه‌ده‌ن بر آغزدن كولديلر. تيزه وسيله خانم كريمه‌ى حسنه‌دن اول سوزه آتيله‌رق :

— آ ظرافتجكم بيلمه‌مك ايشته ... صابون ال اوستنده قايدرنجه‌در . قيز سكا ديل اوستنده قايدرمجه » ديدى ...

ظرافت دوشونه‌رك :

— ديل اوستنده‌مى ؟ آطور آيو ، شمدى بيله‌جه‌م ... ديل اوستنده قايدرنجه «قايماق» ...

ربيعه بر آز يوكسك سسله :

— بيله‌مدى اما ياقلاشدى ... . ها غيرت هاغيرت ... ايشته سكا آزيجق اوجنى چيتلاته‌يم . بوز كبى صغوقدر ياغ كبى قايار ...

ظرافت دها زياده تعميق فكر ايله :

— آ بيلدى ... بيلدى ... قيزاق ... قيزاق ...

ظرافتك بو كشفنه كوچوكى بيوكى هپ بر آغزدن بر رقهقهه قوپاردقلرى صره‌ده بيلمجه‌نك

ألكك كوری یاپەرم . سفردە زیتین یدیکك وقت چکردکنی نەیاپارسك ؟ بودە بیلمجەمی . . بولاقیردی بیلە دکل . . . نی بونك ایچونمی اوپاندردك ؟ بیلمجەلرك اعلالرینی سن بندن ایشیدت . . . « سەوچیچکی سوسەك چیچکی سن سەودك سن براقدك ، نی برهرجائمی صاندك ؟ های دوەجیلر کوچکی ، خاص باغچەنك بربول چیچکی » نەدر او بیل باقەیم ؟ . .

مفتون اوفکەلنەرك :

— نەدر او خانم ننە ؟ . . بزم بورادەکی مقصد مباحثەمز ماماك بیلمجە سویلەمك دکلدر . قیش کیجەلری ، طاندر باشلری یتشمیوردە بزە بردە بورادەمی بربول چیچکنی اکلاتەجقسکز . .

حسنە سوزە آتیلەرق :

— بك دایی بیلمجە بن دە بیلیورم . « بیلمجە بیلدیرمجە دیل اوستندە قایدیرمجە » نەدراو بیلکز ؟ . .

ظرافت کسدیکی اوقودن باشنی قالدیرەرق کسیك کسیك کولە کولە :

آتیلدیلر . او آرەلق آجی بر چاغیرمه ایشیتیلدی .
بوسس قادیننه‌نك ایدی .

شویله باغیریوردی :

— آلهی أناك قیرلسون ... سکا چیمدیکله دیدمسه بویله أتمی قوپار دیدمیا ؟ طوتدیغك یر الکده قالدی ظن ایتدم .

ربیعه — هم چیمدیکله دییه انسانه نیته ایدرسك هم صوکره طاریلیرسك ... آزیجق گوزلریکی آچیده دیکله انجیلکم یاماجه سوریبورده . یاماجه‌بشی غروش ویره‌جکلر . بلکه سن یاپیورسکده پارەیی قازانیرسك ؟ .

قادیننه — آیاوروم انسان بیوك آناسنی اویله نیچه می چیمدکلرمی ؟

ربیعه — یاباشقه درلو اویانیورمیسك که؟

قادیننه باردانی توکوروکله‌یوب چیمدکلرینی یره سوره‌رك :

— نه ایمش او بیلمجه باقه‌یم ؟ .

ربیعه — سفره‌ده زیتون یدیکك زمان چکردکنی نه یاپارسك ؟ .

قادین ننه — هایدی اورادن چیاغین ...

اغزدن بر چارهٔ دفعی وارمیدر ؟.. نه یاپیلیر ؛ سز سویلیکز باقهلم ؟...

مفتون — نه می یاپیلیر ؟ کمیکلر قیلجیقلر هر حالده آغزدن چیقاریلیر افندی!.. بودولماز...

راجی — همشیره شمدی آغزمدن چیقاریرم دیدی بوجوابی بکنمدیکز ...

مفتون — بکنمم یا ! . اویله أمه أمه آغزدن چیقاریلوب ده کمیک سفره نك اورته سنه براقیلیرمی ؛

راجی — نصل چیقاریلیر؟ ایشته بیلمیورز. لطفاً تعریف بیورکز افندم

مفتون — ألکزی اغزیکزه کوتوروب آووجکزی چقورلاته رق کمیکی یواشجه آله جق ، اوکزده کی طباغه قایدیریوره جکسکز . بو نویله .. سفره ده چردز اوله رق زیتون یدیککز زمان چکردکنی آغزدن نه صورتله اخراج ایدرسککز باقهلم ؟ . بونی بیلنه برچیره لك تجدیده مکافات نقدیه وار ...

یاره‌ی ایشیدنجه ، حاضروندن، او آنه قدر مفتونك نقات تقریری تأثیریله باصدیران اوبقویه غلبه یه موفق اوله بیلنلردن برقاچی بردن جوابه

دکمی آیو ؛ کمیکلرینی سوقاغه آته‌جق دکل آ...
البته قایناتیرم ...

مفتون غی بر چوجقدن آلدیغی مناسبتسز جوابه جانی صیقلمش برمکتب خواجه‌سی طور انفعالیله یوزینی بوروشدیروب ظرافتدن راجی‌یه توجیه خطابله :

— برادرسن سویله‌بابه‌م کمیکلری، قیلجقلری نه یاپارسلک ؟ . .

راجی ویردیکی جوابك مقصده توافقندن امین بولندیغنی کوسترر بر استعجال ایله :

— نه یاپه‌جغم چتیر چتیر دیشلرمله قیرار کوچك کرجك یونارم . . .

— هوشت اورادن اوبور . . . هیچ رغزدده کمیك یودیلورمی ؛ بونك کوچکی اولور. بیوکی اولور. معاذاه سویلدیکی لاقیردی‌یه باق .

راجی اولکی استعجاله بدل شمدی بیوك بر استغرابله :

— آغابك سزده پك عجایب سؤاللر صورییورسکز ؟ . . آغزده‌کی کمیك یا چیقاریلیر ، یا یودیلور ؛ بونك شو ایکی احتمالدن باشقه درلو

— آفرین مادموازه‌ل ؟ . بو حرکتکی کوره‌نلر سنك تربیه‌ڭ حقنده نه فکر پیدا ایدرلر ؟

Voilà une demoiselle mal éduquée

ایشته‌ فنا تربیه ایدلمش بر قیزدیرلرمی؟ بوقدر ساده برشیئی ظرافته صورصه‌م اوبیله سندن ایی جواب ویرر ... ظرافت سن سویله باقه‌لم کمیکلری نه یاپارسك ؟

ینه همان ایچی کچمك اوزره بولنان ظرافت یازی‌ی اکلایه بیلمش ، اولدیغی بو سؤاله جواب ویره بیلمك ایچون کوزلرینی اوغوشدیره‌رق :

— کمیکلریمی صورییورسك ؟.. نه یاپه‌جغم قاینانیر صوینی آلیرم ! . .

مفتون — (حدتله) آبلا غالبا ینه سنك ایچك کچمش ...

ظرافت اویومدیغنی اثبات ایچون کوزلرینی لزومندن فضله آچه‌رق :

— یووون اویومیور... کمیکلری صوردك.. قاینانیر صوینی آلیرم دیدم . . زیان کارلق کناه

مخصوصه سنه توقفاً ایتمك ایسترسه بعضاً اوفاق تفك مشكلاته اوغرار . فقط بیلمه‌دیكمز شیئی اوكرنمك عیب دكلدر . همتلری وار اولسون « ساووار ویور » محررلری یعنی آدابیون بو سفره مسئله‌سنده هر نقطه‌یی دقایق لازمه‌سیله شرح و تفصیل ایتمشلردر . بونلری اوكرنمك ایچون بزه قالان زحمت او كتابلری آچوب آرادیغمز مباحثی صحائف مخصوصه‌سنده بولمقدر . بالق یاخود أت یركن اغزیكزده بركیك ویا قیلجق پارچه‌سی قالسه نه یاپارسكز ؟

هر كسده اینجه بر فیصلدی . كیمسه‌ده جوابه لیاقت یوق . مفتون انظار استیضاحی بر باشدن بر باشه سائلین اوزرنده سیر ایتدردكدن صوكره :

— بویله بسیط مسئله‌لرده نیچون آپشوب قالیورسكز ؟ هانی یا جواب ؟ لیبه سن سویله باقه‌یم اغزیكده قالان كمیكی یاخود قیلجیغی نه یاپارسك ؟

لیبه بر ایكی دفعه یوتقونوب كوزلرینی سوزدرك :

— نه یاپه‌جغم ؟ . . اغزمدن چیقاروب سفره‌یه براقیرم ! .

مفتون بر صدای توبیخله :

مفتون — اویویورمیسك ؟

ظرافت — برپارچه‌جق ایچم کچدی‌ده ؟ .

مفتون — ایچك نره‌یه کچدی ؟

ظرافت — آ نره‌یه کچه‌جه‌ك ؟ ینه کندیلك ایچنه کچدی . . . بیوك خانمك اویقوسی کلدیکی وقت ایچم کچدی دیمیورمی ؟ بنم ده کلدی اویله‌دیدی . اما نره‌یه کچدی نه‌بیله‌یم بن ؟ . (الیله کوکسنی یوقلایه‌رق) ایشته ایچم ینه کندی ایچمده طوریور .

مفتون — دمندن بری سویله‌دکلریمی دیکله‌میورمیسك ؟

ظرافت — دیکله‌یوردم کوچك بك قولاقلری سنده . . .

مفتون اللرینی اوغوشدیروب ینه تقریره بدأ ایله :

— بومسئلهٔ مهمه‌یی فصل وحسم ایچون آسیه‌رز اکثنه مخصوص برماشه‌جق اختراع ایتدیلر . قوش قوندازك حین احتیاده سفره‌ده کیلره شمدی برز طباق دروننده بوماشه‌جقلردن برر دانه تقدیم ایدیلیور . انسان سفره‌ده هر لقمه‌یی قاعده

مفتون — استوپه‌ر . . .

قادين ننه — استورپر نه‌در ؟

مفتون — يعنى ارتق صوص ديمك ايسته‌رم . .

قادين ننه — صوريورسڭده جواب ويريورم . دمندن برى لاقيردى سويله‌يكمز وارمى ؟ هپ سنى ديكله‌يورز . ايشته اونك ايچون اويقوم كليورديا ؟ لاقيرديلريكى ده پك اڭلامه‌يورزه . برتاريخده كتبخانه‌نك برينه قوش قونمش ! يوق انكليز بويله ديمش فرانسز شويله سويله‌مش . . . بيلمم هانكيسى نه خطا ايتمش : نه‌لازم بڭا . . .

مفتون — قادين ننه رجا ايدرم ارتق صوص . . .

قادين ننه — صوصارم اما سن ده ديكله‌نه‌جك أيى برمصال سويله .

مفتون — (اطرافه خطاباً) كيمدى او خورلايان ؟

ربيعه — (كوله‌رك) اوراده پنجره‌نك كنارنده ظرافت آبلا اويويه‌قالمش‌ده . . .

مفتون — (كوزلرينى آچه‌رق) ظرافت ! .

ظرافت — آفاندم ! . . ؟ .

صورت اكلده بولدر . » ديديور . شمدى بارون استافك املاسنده يا انكليز قاليور . ساده يا انكليز قاليور ذوق و ترجيح خصوصنده ديكر فرانسزلردن آيريليور . رأى و فكر جهتيله مخالفت پيدا اوليور . ايشته سزه تدقيقه شايان مهم بر مسئله !. شمدى انكليزلرمى ، بارون استافمى ، يوقسه فرانسز اصول عتيقه‌سى مروجلريمى حقلى ؟

مفتون بو سؤاله جواب آلمق ايچون اطرافنى ديكلركن ينه بر خورولتى ايشيتر . . . منفعلانه صورار :

— خورولتى وار . ينه بيوك والده‌مى اويودى ؟ . .

بيوك والده [illegible] .

— خير اولادم . بوسفر اويويان بن دكلم . قيزم [illegible] . [illegible] وير ديدم . آره صره اويور كبى اوليورم . [illegible] آچيليور . نه قدر عنادجى اوقو بيلمم كه براز صوكره ينه باصديريور . بركت قيز چيمديكى همان يتشديريور . صاغ قالمم جوروك ايچنده قالدى . .

ایتدیکی بارونك اصلی بوقسه - قوصقوجه بر نقرهٔ
تاریخیه ایجادینه جسارت ایتدیکی حالده آداب
معاشرتدن باحث دیکر کتب معتبرده «آسپهرژ» ك
صورت اکلی نزاکتنده انکلیزلره تقدم ایچون
تأویلات بیهوده یوللری آرامیورلر . طوغریدن
طوغری‌یه سویلیورلر . بونلر : « انکلیزلر
لزومسز بر افراطپرستلکه قاپیلوب بیهوده بر
ظرافت ایجابنه تبعیتدن کندیلرینی آله‌یه‌رق
آسپهرژی اولا بچاقله قطع بعده چتال ایله اکل
ایدیورلر ایسه‌ده بوامرده‌کی اسکی فرانسز اصولی
(یعنی آسپهرژی ال ایله یمك اصولی) قواعد
شکمپرورانه‌یه دها موافق عد ایدلمکه سزادر . »
دییورلر . بویله دیین کتابلرك محررلری ظرافتْ
انکلیزلره تقدم ایچون اسکی کتبخانه‌لری قارشدر-
مه‌یه لزوم کورمه‌یه‌رك فرانسزلرك من القدیم
قوش قوناغی آل ایله یدکلرینی آچیقجه ، مردانه
اعتراف ایدییورلر . فقط اویله بر اعتراف که چتالسز
اکلك ادعای رجحانیتی الدن براقلمیور . انکلیزلرك
ظرافتی تقدیر اولنمیور . « أوت فرانسزلر بونی
اسکیدن بری آل ایله یرلردی . والك معقول

بناءً علیه بو امرده فرانسز عادتنه اتباع موافق عقل واذعاندر . »

مفتون درین بر تبسمله باشنی ایکی طرفه صاللایه‌رق :

— والده ، تیزه استافك شو صوك سوزینه دقت ایتدیکزمی ؟ (بو امرده فرانسز عادتنه « اتباع موافق عقل واذعاندر .) دییه‌رك آسپه‌رژی چتال و بچاقله یمکی انکلیز عادتندن چیقاروب فرانسزلره مال ایدییور . بارونك بو استطرادی وثائق تاریخیه‌دنمیدر ؟ بیلمم . چونکه « فرانقلن » ی قابالقله وحشتله اتهام ایدن مارکیزك اسمنی خبر ویرمیور . باخصوص بو فقره‌یی هانکی مؤلفك ، هانکی اثرندن اقتباس ایتدیکنی‌ده سویله‌میور . بو الری قارانلق ... اون سکزنجی عصر فرانسز ظرافتپرورانندن بر مارکیز بویله دیمش ... بو مارکیزدن اوقدر نامعین بر صورتده بحث ایدیلیورکه کناهی اوستنده قالسون اما انسان بونك ، بارون استافك مخیله‌سندن باشقه بر یرده موجود اولدیغنه اینانمقده پك متردد قالیور . استاف فرانسز ظرافتی مدافعة ً — اکر بالاستطراد ذکر

ایصیره‌رق بیوردی .)

«مارکیز جنابلرینك » فرانقلن ، کبی مملکتنه شرف‌بخش اولمش، انسانیته بیوك خدمتده بولنمش برذاتی – محضا «دوشس»لر قوجاغنده پرورشیاب اولمش بولنانلره مخصوص برظرافتله « آلافرانسه‌ز » آسپه‌رژ یمکی بیله‌مدیکی ایچون – وحشتله اتهام ایتمسنی مصیب کوردمم . بو استهزا ایله پارانونز موجدینك بیوکلکنه، دها سنه بر شین ترتیب ایده‌مز . شو وقعه‌یی ابدیاً منسی قالمسی لازمکن تحیفه‌دن بونوب چیقاریشم محضا، بوکون آسپه‌رژ اکلنده انکلیزلره اسناد اولنان ظرافتك اونلرك مالی اولمدیغنی اثبات ایچوندر . »

« بوکون ارباب دهادن یاخود علی‌العاده بر آدمك « آسپه‌رژی پارماقلریله آغزینه کوتوروب چاتیر چوتور ایصیره‌رق یدیکنی کورسه‌م حیرت ایتمم . فقط او ذات بندن بر نصیحت ایسترسه شویله دیرم : – بوسبزه‌نك ، قواعد مخصوصنه توفیقاً اکثی اوکره‌نیرسه‌کز بوندن طولایی مزیت انسانیه‌کز نقیصه‌دار اولماز . بونی قاعده ایله‌یه‌یش شیقاق حکمنه تبعیتدر .

— والده ، تیزه ، همشیره ، ربیعه سزه سویلیورم . آرتق بیوك والده‌نك بویله «فینس»لری اکلایه‌جق وقتی کچمش . اوت « بارون استاف » « آسپه‌رژ »لی چتال چاتاله اکلنی توصیه ایده‌جك . فقط بو توصیه‌سیله انکلیز عادتنی ترویج ایتمش اوله‌جق . یعنی اونلرده کوریلان برشیئك محسناتدن اولدیغنی اعترافده مضطر قاله‌جق . بو کریوه‌دن قورتولمق ایچون « استاف » شویله دییور :

— اوخ قوزوم ! .. آسپه‌رژی بچاقله کسمك دها دون قبول اولنمش بر انکلیز عادتی دکل بالعکس قدیماً مرعی بر فرانسز اصولیدر . بونك اثباتنده اون سکزنجی عصر فرانسز مادامزلرندن برینك ، اوزمان مأموریت مخصوصه ایله فرانسه‌ده بولنان حکیم مشهور « فرانقلن » ك طعام ایدیشی حقنده‌کی مؤاخذات و استهزالرنده کوریلیور . بو بارکیر آمریقالی حکیمك هر شی اکلنی و الحاصل « آسپه‌رژ » یشیل لسان تزیقنه طولایه‌رق دیبور که :

(فرانقلن آسپه‌رژی ، طباق درونده بچاقله اوجنی کسه‌رك مقطوع پارچه‌یی چتال ایله تمیزجه اکل ایده‌جك یرده بر صورت وحشیانه‌ده

قادين ننه — (يواشجه) ايچم بايلييور . نه وقت يمك يه‌جكز ؟ قوروقورو يه‌يمك لاقيرديسی اورته‌ده برشی يوق . . مفتون قوشی دها هيچ برطرفه‌قوندرمديمی ؟ كسوب ده‌ا ـقرمه‌مى يابه‌جق ؟ پيشيرمى ؟ نه يابه‌جقسه‌ياپسه‌ده‌ارتق لاقيردی اوزامسه . .

مفتون — تيزه ، بيوك والده‌يه سكا برشيلر سويلييور ... نه ايستييور ؟

وسيله خانم — هيچ . . .

مفتون — نصل هيچ ؟

وسيله — قارنی آجيقمش ده . . . نه وقت يمك يه‌جكز ؟ ديور . . .

مفتون — آل سكا بر چوجق دها ! . . قادين ننه‌نك ده حسنه‌دن فرقی يوق . . . هيچ بويله مهم بر بحث اثناسنده آدم قارننك آجيقديغنی حس ايدرمی ؟

قادين ننه — مفتون قوزوم اوغلم . شو قوشی برطرفه قوندرده كسه‌لم كباب يابه‌لم . يتدی . آچ قارنمه اوزون اوزادی‌يه يمك لاقيرديسی ديكله‌مك بكا عادتا اشكنجه كبی كليور .

مفتون نا خوشنوديسنی كتم ايده‌ميه‌رك :

اوزره ینه أل ایله‌می یسونلر ؟ خیر . . . بارون استاف باقمکز بوکا نه‌غوغوق اویدرمش ؟

راجی — عفوایدرسکز برادربارون‌استاف کیم ؟ . .

مفتون — « ساوواز ویوری » یه دائر اخیراً برقاچ اثر یازان برقادین . .

راجی — سفره‌ده‌طاووق بودلرینك‌منحصراً قادینلره لزوم تقدیمنده‌کی حکمت شیمدی آکلاشیلدی . . صاحب اثر مکرسه‌قادینمش !.

حسنه باغیره‌رق :

— بود نره‌ده آغابك بود ؟ .

راجی — (کوله‌رك) جانم بوچوجغك أیچه قارنی طویورمه‌دن برده‌ا بویله یمك ایچنی اولنان برپرده بولاندیرمیکز . . یاوروجغك قرنی آچ ایشته . .

اوانناده قادین ننه خورلامغه باشلار . وسیله أتکندن چکه‌رك :

— آننه کوزلریکی اچ خورلیورسك ؟ .

قادین‌ننه — (کوزلرینی آچه‌رق)ینه‌اویودمی ؟

وسیله — اویودك . . .

اكلاتيرلر . او بيچاره‌ده اويومامق ايچون ويرديكي
سوز خلافنه كوزلري كوچوله كوچوله :

— ها ! . . هاها ! . . ها ! . .

ديه‌اويقو بايغينلقلري آره‌سنده ديكلر . .

مفتون ينه سوزه باشلار . خانمنه يانده‌كي
وسيله‌نك قولاغنه أكيله‌رك :

— صانكه كوزقاپاقلرمه برر آدم اوطورمش ،
بردرلو كوزلريمي آچه‌ميورم . اوغلانك لاقيرديلري
بكا نيني كبي كليور . ينه دالي ويررسه‌م خورلامه‌دن
أتكمدن چكي وير قوزوم وسيله . . .

مفتون — فرانسزلر اولجه قوش قونمازي
أل ايله يرلرمش . شمدي انكليزلر چتال بچاقله
ينجه بوحال بريكيلرك سفره ظرافتنده اوته كيلردن
كري قالملريني انتاج ايدييور . مسئله كوچله‌شيور ،
قوش قونمازا كلنده كي بوبدعت اوزرينه فرانسزلرده
بعدما چتال ايله يمش اولسه‌لر انكليزلري تقليد
ايتمش ، يعني اونلرده كوردكاري برعادتك نفعني
تصديق وتقديراً اخذ ايتمش اوله‌جقلر كه بوني
فرانسزلر غرور مليتلرينه بردرلو ياراشديره‌ميورلر .
اوحالده نه‌ياپسونلر ؟ آسيه‌رژي عادت قديمه‌لري ،

یابیرمی؟ اویقو باشمه صیچرادی ؟ . .

مفتون — نیچون اویویورسک خانم ننه ؟

قادین ننه — . نه بیله یم بن ؟ قوش قوناردی قونمازدی دیرکن ایچم بچی ویرمش ... (لنی یه) قیز شورادن بکابرآز صوویرده اویقوم آچیلسون ...

مفتون — خانم ننه ایی دیکله رجا ایدرم . بحث غایت مهم . انکلیزلرله فرانسزلر قوش قونمازی نصل یرلر ؟

قادین ننه کندی کندینه :

— های بیه مز اولسونلر . (صویی ایچه رك جهراً) دیکله یورم . قوش نره یه قونمیورمش اکلات باقه لم ؟ . . اسکدارده بر ویران تربه وارمش . اونك اوزرینه هیچ قوش قونمازدیرلر . اونیمی سویلیورسك ؟

مفتون — شمدی سکا حکایه نك الف به سندنمی باشلاملی ؟ دهندن بری نه یه دیکله مدك ؟

قادین ننه — اختیارلق اوغلم . . . دیکلرکن دیکلرکن کندمدن بچی ویرییورم . . .

لطفیه ، وسیله ، لبیبه ، ربیعه خانملر هپ برآغزدن ، قوش قونمازك نه اولدیغنی خانم ننه یه

راجی — چتال بچاق ایجاد اولمزدن اول اوروپالیلر یمکی نصل یرلردی ؟ . .

مفتون — طبیعی ال ایله یرلردی . چتال بك اوقدر اسکی بر شی دکلدر . چتال اسمی فرانسه‌ده ۱۳۷۹ده ایلك دفعه اوله‌رق بشنجی « شارلی » ه عائد بر آوانی‌ی مشعر بر مفردات دفترنده کورولمشدر . چتالك فرانسه‌یه ده ایتالیادن کلدیکی روایت اولنیور . فقط استعمالی بوکونکی کبی تعمیم ایتمامشدی . اون التنجی عصرده بیله چتال زینتدن معدوددی . انکلتره‌ده بونك استعمالنه آنجق اون یدنجی عصرده باشلانمشدر .

(مفتون قولاق قبارتوب اوطه‌یی دیکله‌یه‌رك) برخورولتی وار . ایچکزدن بری اویویور . کیمدر اویویان ؟ . .

اوطه‌ده کیلر هپ بردن کوله‌رك :

— آ آ بیوك خانم اویومش . . .

مفتون — (حایقیره‌رق) قادین ننه سزده نه‌یمی سویلیورم ظن ایدیورسکز ؟

قادین ننه کوزلرینی آچوب :

— آی عقلمی آلدك مفتون . . . او بله باغیر

مقصد یمك دكلمی ؟

مفتون كوزلرینی آچه‌رق :

— آلافرانغه سفره‌ده عادت، قاعده‌خارجنده طعام ایدلمز . هر یمكك صورت اكلی اصول مخصوصه‌یه تابعدر . سن استدیككی یمكه قرار ویردكدن صوكره بن بوراده دمندن بری نیچون چكه‌می یوره‌یوردم‌یا ؟.. بو قوش قونماز اوزرینه سزه تاریخی بر وقعه اكلاته‌جغم .. فقط ایی دیكله‌ملی .

مفتونك والده‌سی لطفیه خانم متجسسانه بر صدا ایله :

— باقسه‌كه‌یاوروم؟ سبحان‌اه بونك اوزرینه قوش نیچون قونمیور ؟ . .

مفتون — أوده یشقه بر مسئله . . . بونك فرانسزجه‌سی « آسپه‌رژ »لاتنجه‌سی « آسپاراغوس »، توركجه‌سی نه‌دن قوش قونماز اولیور ؟ بوندن اوركن هانكی قوشدر ؟ دها بوبابده كی تدقیقاتمی اتمام ایده‌مدم . شمدی بونی براقه‌لم . فرنسزلر اولجه قوش قونمازی ال ایله یرلرمش . انكلیزلر بو خصوصده ظرافتی دها ایلری كوتوره‌رك « آسپه‌رژ » ی چتال بچاقله یمكه باشلامشلر .

قوغارلر . شمدی أت یوق صوکره ییه‌جکـز . . .

مفتون دوام ایده‌رك :

— أتی قطع ایچون بیچاغی صاغ أله، چتالی صوله آلملی . بعدالقطع بیچاغی اسناده مخصوص اولان معدنی یاخود بلوردن معمول «پورت قوتو» نك اوزرینه طیاملی . بو دفعه چتالی دیشلری اشاغی‌یه کلمك اوزره صاپی اوستنه شهادت پارماغنی طیایه‌رق صاغ اله آلمالی . بعض سبزه‌لر وباقلرده . چتال ترس یعنی قاشیق کبی چقوری یوقاری کله‌رك استعمال ایدیلیر . . . باقلریا الکز چتال ایله ییلیر . بیچاق قوللانیلماز . سبزه‌لرده اویله . فقط قوش قونمازده ایش دکیشیور . بونی ال ایله‌می؟ یوقسه چتال ، بیچاقله‌می یملی؟ هـ تیزه سن نه دیرسك؟

تیزه وسیله خانم بویله‌بر سؤاله لطفاً مخاطب اتخاذ ایدلمش اولمسندن متولد بر ممنونیتله اغزینی بوزیشدیروب صاغه صوله طوغری قیویره‌رق بر ایکی دفعه بورنی چکدکدن صکره :

— آایکی کوزم مفتونم دوشوندیکك شیئه باق . . اوکمده ییه‌جك برشی اولسون یوقسه ... نصل قولایمه کلیرسه اویله قیویررم . . . ال ایله بیچاقله ! . .

راجی — هیچ . . . بزده « متردوتل »
یوقده سوزلریکزك بوقسمنی زائد بولیورم . . .

مفتون — نیچون یوق ؟ . سن کورورسك
برقاچ زمان صوکره شعبان اووظیفه‌یی نه‌قدر
یولیله ایفا ایده‌جکدر . هم بن سکا سفره حقنده
معلومات عمومیه ویریورم . بزم اوطه‌ده یوقسه
« متردوتل » بولنان بریرده طعام ایدی‌ویررسه‌ك
نه‌یاپه‌جقدك ؟ . بویله‌چوجقجه سوزلر ایسته‌مم .
(دوام ایده‌رك) صوغوتمق ایچون چوربایه
اوفله‌مك عیبدر . اوفله‌مك هم تربیه‌سزلکدر ،
همده طباً مضردر . چوربا طباغنك دیبنده بر
قطره براقمامق ایچون طباغی اکه‌رك قاشیقلامامالی ،
اکمکی بیچاقله دکل ال ایله قوپارملی .. فرانسزلردن
باشقه ملتلر بیچاقله قطع ایدرلرسه‌ده اونلرك
بو حرکتلری شایان امتثال دکلدر . اوکونکنز
ده‌کی آتك هپسنی بردن طوغرامامالی ، هر برلقمه‌یی
یدکجه قطع ایتملی . . .

حسنه آناسنك قولاغنه :

— آننه هانیا اوکومزده آت ؟ . .

— صوص یاوروم شمدی بزی ینه اوطه‌دن

مناسبی نه ایسه او، طوری ، اووضعی آلملی . . . شمدی کله‌لم تناول جهتنه . . . یرکن عجله ایتمه‌ملی . . . آهسته آهسته ، براطراد مخصوصله عادتا آهنکله اکل طعام ایتملی . . .

ربیعه لیبیه‌یه یمدن :

— راجی آغابکم بوغولورکبی یر . .

مفتون دوام ایدرك :

— نه صوایچرکن ، نه لقمه‌یی آلیرکن آغز طوله‌املی . . آوورتلر شیشمه‌ملی . . شاپیرتی ، شوپورتی ایشیدلمه‌ملی . . « متردوتل » طرفندن برطعامك حین تقدیمنده اکر اویمکدن آلمق ایسته‌میورایسه‌کز Non یاخود Merci کلمه‌لرندن بریله رد ایتمکده مخیرسکز . یعنی بوایکی امیردن ایسته‌دیککزی استعمال ایمزك اختیارکزده‌در . هانکیسنی صرف ایتمه‌کز اوله‌بیلیر . .

راجی کندی کندینه مرلدانه‌رق :

— اشته بوتفصیلات فضله . . آغابکم بوسوزلری نره‌دن ترجمه ایتمش‌سه عیناً ترجمه ایتمکدن کندینی آله‌مامش . . .

مفتون — نه‌او برادر ؛ برشیلر مرلدانیورسك ؟

چیقار کبی یرسکزیا ؟..

مفتون — بوراده مجادله‌نك لزومی یوق . شمدی نه دیکلیکز . بوندن صوکره تعریفمه کوره طعام ایدرسکز ... اوطوریشکزله سفره‌یه لطافت بخش اولمق ایسترسه‌کز اوموزلرکز یوقاری طوغری قالقیق طورماملی . شویله حال طبیعی‌ده دوشوك بولنملی ...

لبیبه یواشجه ربیعه‌نك قولاغنه :

— آنه‌م دائما اوموزلرینی چیقاریر، سفره‌یه قنبور کبی اوطورور ...

ربیعه خفیفجه کوله‌رك :

— کیدی زیاده آنه‌ك عادتا قنبوره بکزر باقسه‌که؟ أنتاریسنك آلتندن اوموز کمیکلری چیفته اسقارموز کبی چیقیق ، فیرلاق طوریور ...

مفتون — «سیلانس» مادموازه‌للر ... دیرسکلر ، وجوده نه بك یاپیشق نه بك اوزاق طورملی . افندم براز کورکوسی ، تربیه‌سی ، باخصوص آلافرانغه اقله الفتی بولنانلر سفره‌ده آله‌جقلری وضع طبیعی‌یی بیلیرلر . نه بك کوشه‌ك طورملی ، نه بك ساخته وقار اولملی ، یاقیشقی،

— قیزم صوص بزی شمدی ینه طیشاری قوغارلر . اورته‌ده معجون طاووق فلان یوق . بوکون یمکارك ساده لاقیردیسی اولیور .

مفتون — نه‌در ینه او ؟ .. کیرو کیرمز باشلادیکزمی ؟

وسیله — خیر ، خیر سز دوام ایدیکز . یالکز شونی رجا ایدرم‌که طاتلیلردن ، میوه‌لردن قویو قویو بحث ایتمیکز . . . قیز یمینی بوزی ویرر ... چوجقدر ایمرنیور ..

مفتون — سفره‌یه یاپیشیرکبی اوطورمالی . ماصه ایله آره‌کزده اوفق بر مسافه اولملی‌که ایستدیککز زمان وجودیکزك قسم علیاسنی اوکه طوغری حرکت ایتدیره‌بیله‌سکز .

وسیله‌خانم — مفتون بك اوغلم ایشته بك طوغری سویلیورسلك . آننه‌م دائما الافرانقه سفره‌یه کوکسنی ویرر . آپیشیر .. نفس آلماسنه بیله آرتق میدان قالماز . . یر ، یر ، یر کوکسم طوتیلیوردیر . یا ایشته کوردکمی آننه سفره‌یه بر آز اوزاقچه اوطورملی .

— یاسن چوجقکله برابر سفره‌نك اوزرینه

وبیعه براز بوزیله‌رق :

— هیچ برشی . . . آلافرانغه سفره‌یه لعوق معجونی قورلرسه پارماقله‌می یینیر ؟ چتال ایله‌می ؟ اونی صوریبورم .

مفتون — شمدی لعوق معجوننك مناسبتی وارمی بوراده ؟ . . .

طیشاریدن تیزه وسیله خانم طیق طیق قاپی‌یی اوره‌رق :

— مفتون بك رجا ایدرم . مساعده ایدكده ایچری كیره‌لم . قیز ، معجونی ایشته‌دی طیشاری‌ده طورمیور . . .

مفتون — اولمازایچریده كورولتی‌ایدیورسكز .

وسیله — حسنه ، آغا باباسنك جانه یمین ایتدی . هیچ سسنی چیقارمیه‌جق . . .

مفتون — سس چیقارمامق شرطیله كلكز . بلكه بر قاچ سوزده سزك قولاغكزده قالیر . . .

« آنتره »

او كده حسنه آرقه‌دو وسیله اوطه‌یه كیررلر . . . دها اوطوره‌دن حسنه آننه‌سنك تكندن چكه‌رك :

— آننه معجونی كیم یبوردی ؟ . . .

ایشیدییورمیسك والده ؟ . سوزلرم تفـا كه
كیرییورمی ربیعه ؟ . غایت نازكانه اوطورملی..
اویله اكمله یه كومولوركبی یاییلوب اوطورماملی..
حاولی‌یی آچـالی دیزلرینك اوزرینه اورتملی .
حاولینك اوجنی یالككك ، قورساغیكك آره‌سنه
صوقوب هله یاقه‌لغكك ایچنه كیرملك تربیه‌سزلكدر .
بیونكك اطرافنه حلقه كبی باغلامق بتون بتون
عیبدر . ها باق والده بوراده سزك ایچون دقت
ایدیله جك برشی وار . . . قادنلر الدیوه‌نلرینی
بارداقلرینك ایچنه قویمامل، یاپـرزه‌لریله برابر
سفره‌نك اوزرینه صاغ طرفلرینه وضع ایتملیدرلر .
بارون استافك اخطارینه باقیلیرسه الدیوه‌نلری
بعد الاخراج جیبه قویمق لازم كلیور .
ربیعه یواشجه لیبه‌نك قولاغنه :
— لبای قوبدم طباغه ، لاف سویلدی بال
قباغی . . . بزم الدیوه‌نله یاپرازه ایله سفره‌یه
اوطوردیغمز وارمی ؟
مفتون مقام خطـابنده‌ن الی قالدیره‌رق :
— ینه نه او ؟ ربیعه یانكده كینك قولاغنه
نه فصیلدییورسك ؟

— قوزوم قوزوم . . . حسنه‌یی اوطه‌دن
قوغدیکز شمدی کوزکزه بنی دیکن اولدم .
قادین ننه بکا سویله‌یه جککه کندیکی دوشون ..
صفه‌ده‌کی صودستیسنه چارپه‌دن ، آلکدن‌دکنکی
دوشوره‌دن ، اسکمله‌یی دویره‌دن سفره‌یه
اوطوره‌بیلدیککک وارمی؟ بردفعه‌یاموغك‌قویروغنه
قضا ایله باصدمسه نه اولدی ؟ سویلرسویلر هپ
اونی‌سویلرسك . کچن‌کونی‌او پیس کدی آشاغیده
بیوك سود کاسه‌سنك ایچنده تکمیل وجودیله
بانیو ایتدی . . . دها سویله‌یممی ؟
مفتون — سوتك ایچنده بانیومی ایتدی ؟
سوت بانیوسی . . بانیولردن بحث ایندیکم‌زمان
اونی‌ده اکلاته‌جغم . . فقط شمدی صوصه‌لم ..
آغزآچه‌یه بکا میدان ویرمیورسکز . ربیعه
سنکی کس‌یوقسه شمدی‌سنی‌ده . . اوت آلافرانغه
بریرده مسافر بولندیغکز زمان سفره‌یه
اوطورشکزدن ، نصل تربیه کورمش ، هانکی
محیطده بیومش‌اولدیغکزی یك نظرده اکلایی
ویررلر . . . سفره‌یه اوطوره‌دن اوطوره‌یه
فرق واردر . اکلایورمیسك قادین ننه ؟

مضطرایسه‌لر بوزواللیلره‌قوقلاغق بیله دوشمز..
مفتون قاشلرینی چاتوب جدیتله :

— هپ بودیدکلرینه مباحث‌مخصوصه‌سنده
جواب‌ویره‌جکم.سن‌شمدیدن‌لاقیردی‌قاریشدرمه.
(اوکنده‌کی کتابه باقه‌رق) خانملر افندیلر
دقت ایدیکز . درسه باشلیورم... سفره‌یه نصل
اوطوریلور ؟.. ایشته بو برمسئله‌در . «ساووار
وی‌وری» یه عائد مهم بر مسئله ... سفره‌یه
اوطورمسنی بیلمه‌ین یالکز حاضرونی کندینه
کولدرمکله قالماز ، عائله نقصانی تربیه‌سنی‌ده
کوسترمش اولور ...

شکوره خانم — آ اویله‌یا جوان اوغلم...
بن ربیعه‌یه بیك دفعه سویلرم . سفره‌یه یوش
اوطور دیرم . کاه . یا آیاغنه باصار . یا کدینك
قویروغنی . أزه‌ر. یابارداغی‌دویرر. هیچ برکونده
یواشجه اوسطوروبلی اوطوردیغنی کورمدم .
نره‌ده‌اوقیز ؟ قولاقلرینی آچسون‌ده بوسوزلری
دیکله‌سون .

ربیعه قارشیدن ، برالنی قالچه‌سنك اوستنه
قویوب دیکرینی قبطی واری صالایه‌رق :

لازمهٔ نزاکتدندر. عملی آداب حیات محرریلرندن بعضیلرینك قوللرینه کورهده طباغی هر کسك اوکنه کوتورهرك انتخابی اونلرك رأیلرینه براقمق دها موافقـدر . بو أوده سندن ، حسنهدن راحت اولمدیغی ایچون سفرهده طاووق بولندیغی زمان أتی پارچه‌لری خانملره بن تقسیم ایدهجکم ...

قادین ننه شکوره خانم ایکی دفعه‌اسنه‌یه‌رك :

— های عمریکه برکت اولادم البته طاووغك أتی طرفنی بیوك آننه‌لره ویرملیدر .

راجی بك مسئله‌سنده تعمیق تدقیقاتی کوستررك بر سسله دیدی‌که :

— آغابك بعضاً بن تکمیل بر طاووق یرمده یه‌طوردم. سز اوحیوانی قاچ پارچه‌یه آییردیکمزدی ، ایکی قناد ، ایکی بود درت پارچه . کوکسی ، کرلسی ، تکنه‌سیده ایکیشر ، آیریلیرسه ایدر آلتی پارچه... مجموعی اون پارچه ... وای افندم وای... سفرهده کیلر بو پارچه‌لری پالایه‌جقلرمی ؟ بر طاووغی اون کشی نصل یرر... بو کابك دکل قوقلامق دیملی ... هله حسنه سنه طاووغك قفس طرفی اصابت ایدن ذاتلر چتـال استعمالندهده

بوراده مسافرةً بولنيور . برشي سويله‌يه‌جكم
خاطرى قاله‌جق . . . فقط انسان تحمل ايده‌ميور .
(راجى يه توجيه كلامله) طاووغى كوزل آييره‌مدك
برادر . بن تعريف ايده‌يم‌ده ديكله . خاطركدن
چيقمه‌يه‌جق بردقت مخصوصه ايله ديكله . .
افندم صول ألكه چتالى صاغكه‌ده بچاغى آليرسك .
طاووغك سكا الك قريب اولان قنادندن ايشه
باشلارسك . اولا چتالى قناده صاپلار بعده
قنادك بدنه مربوط بولنديغى خط فاصل اوزرندن
بچاقله عملياته كريشيرسك . آليشقين برأل اونى
سهولتله آييرى ويرر . قنادك قطعنى متعاقباً طاووغك
عين طرفنده‌كى بودينى يعنى مقطوع قنادجهتنده‌كى
بودينى ينه اوصورتله كسرسك . صوكره حيوانك
كسيلمامش طرفنى اوكنه‌چويرر ، ديكر بوديله
قنادى اوزرنده‌ده عين عملياتى اجرا ايدرسك .
صوكره طاووغك كوكسيله كريسى برده كووده‌سى
يعنى نوح عليه‌السلامك كمى انشاسى ايچون مزدهل
اتخاذ ايتمش اولديغى تكنه‌سى قالير . بونلرك‌ده
هر بر نى ايكيشر قسمه آييررسك . سفره‌ده كيلره
طاغيدركن الك اعلا پارچه‌لرى قادينلره تقديم ايتمك

— آننه‌بن‌ده دریسنی سوه‌رم .. چوجو-
غنی‌ده سوه‌رم .

وسیله خانم ارتق بودفعه حدتنه غلبه ایده‌میه‌رك حسنه‌نك ایکی اوموزندن یاقالار . قیزی، قالدیروب قالدیروب یره اوره‌رق :

— آل سکا بودی ! آل سکا دریسی، آل سکا چوجوغی !

حسنه قوپاردیغی آوازهٔ گریه آره‌سنده اویله شتوم غلیظه صالیویرمکه باشلارکه بیوك آننه‌سی ایشتمامك ایچون قولاقلرینی طیقابه‌رق :

— قیزم وسیله شو یومورجاغی گوتور طیشاری‌یه آت . سویله‌دیکی کفرلردن شمدی آبدستم بوزوله‌جق ..

وسیله خانم قیزینی بخهٔ حدتیله قاورار، باغیرته باغیرته اوطه‌دن طیشاری چیقاریر ... اونلر اوزاقلاشدقجه واویلای بکاده درجه‌درجه سونه‌رك نهایت اوطه‌دن ایشیدلمز اولور .

مفتون آلننك ترینی سیله‌رك :

— اوووو‌خ قولاقلرمز دیکله‌ندی . او چوجق دکل معاذ اه آفاجانك بیوکی ... تیزه‌م

ویزلتیسندن باشم قزغانه دوندی. انسانه هیچ آغز آچدیرمیور . لاقیردی سویلتمیورکه... صوص یاورومدیدکمی ؟ آدمك چمشنه سوکی ویریور...

وسیله خانم اغبرارله والده سنه :

— آننه سنك کوزیکه ده بو قیز دیکن اولمش . . . سکا ، کزندیکی پات پات ... طوقوندیغی چات چات کلیور . سوکوب ده کیمك عرضنی لکه لدی ؟... آچوجقدر بو.. طاووق لاقیردیسی اولورده ایم نمزمی ؛ هیکزك آغزی صولانیور اما سس چیقاره میورسکز ؟.. طاووغی نصل پارچه لارسك ؛ بودینی کیمه ویررسك ؟ (یوتغونه رق) آبو سؤالره طیانیلیرمی ؟ حاجیوادلك دیدیکی کبی بنده طاووغك دریسیله کیریسنی سوه رم . .

مفتون ارتق ضبط حدت ایده میه رك :

— اوووها ! . . تیزه شمدی سکا طاووغك دریسنی سوه رسك ؟ دیه صوران اولدیمی ؟

— صوران اولمدی اما هانی شو لاقیرینك تمثیلنی سویلیورم . . .

حسنه اینجه سسیله باغره رق :

مفتون — كوچك خانمك قوللانديغى لسانه باقيورميسكز ؟ باباسى بونى طولومباجى قهوه‌سنه‌مى كوتوروردى ؟

وسيله خانم — هيچ بريره كوتورمزدى. عقللى آيول هپسنى كندى كنديسنه اوكرندى . سوقاقدن ، قاپيلك اوكندن ايشتديككنى هيچ اونوتماز . جاديرجينك اوغلى شهاب اوحياسز اوغلان نه سويلرسه تكميل بونك ازبرنده ... دها نه‌لر نه‌لر دلى واردركه اكلاده‌يم . . .

حسنه تپنه‌رك :

— بود ايسته‌رم . . .

وسيله خانم مفتونه كوز قيرپه‌رق :

— بر طاووق كسرسه‌ك بودينى حسنه‌يه ويررز دكلمى ؟

مفتون حدتى يمكه اوغراشه‌رق :

— لعنت اولسون ويررز . . . .

شكوره خانم مفتونه خطاباً :

— اوغلم بكا باق طاووقدن صكره باشقه يمك يمش لاقرديسى آچه‌جقسه‌ك آناسى بوحسنه‌قيزى شمديدن طيشارى چيقارسك ..

یاوروم . قیزم سن طورورکن بودیخی باشقه کیمه ویررم ؟ . .

حسنه — کندك یرسكده بکاویرمزسك ؟

وسیله — سکاویررم دییورم . سسك کسیلسین یوقسه بود یرینه شمدی یومروغی یرسك . . .

حسنه — آننه بکا ویرجککه یمین ایت . . .

وسیله — اکر سکاویرمزسهم بتون هوش هوشلر بنی ایصیرسك .

حسنه — « بتون چیلرك بوینوزی کوزلریمی دلسین » دی .

وسیله — (حدتله) یومورجاق نه یه کوزلریمه یمین ایتدیرییورسك ؟

مفتون — نه در او کورلتی جانم ؟ . .

شکوره خانم — بو عارسز قیزك یانـنده طاووق لاقیردیسی . . . یمش سوزی اولورمی ؟ طاووق بودی ایسترم دییه آنا سنك ایکی آیاغنی بر پابوجه قویور . زواللی وسیله ویررم دییور . بیوك بیوك یمینلر ایدییور ینه قاندیره میور . . .

حسنه آغلایه رق :

— ویررم دییه قانتین آتیور . . . اوالمی یه بن ؟ .

بن کندی طرفمه ایکمزده بودلری چاپر چاپر چکه‌رز .

مفتون ایکی آووجیله یوزینی قاپایه‌رق :

— ای صوکره نصل توزیع ایدرسکز ؟

وسیله خانم دیلیله دوداقلرینی یالایه‌رق :

— قنادلرینی کوکسنی‌ده بویله کوزجه پارچه‌لادقدن صکره طاغیدرم .

— نصل طاغیدرسك ؟

— سفره‌ده اك خاطرلی کیملرسه بودلرینی اونلره ویریرم . . .

— نه ، صوکره . . .

حسنه بر آغلامه طوتدیروب والده‌سنك اتککندن چکه‌رك :

— آننه بودینی بکا ویر . . . آننه بودینی بن ایسته‌رم . . .

وسیله خانم حسنه‌نك قولاغنه اکیله‌رك یواشجه :

— قیزم صوص . بودینی سکا ویررم . . .

حسنه ینه آغلایه‌رق :

— یانیچون باشقه‌سنه ویررم دیورسك ؟

وسیله — بن اویله « ئن‌قاستان » سویلیورم .

— چونكه بن كوكس آتى سوم . ايالتك قطع ايديلن پارچەلرحسب اللزا كه ديكرلرينه ويرلمك لازم كله جكى ايچون كوكس آتندن باشلايورم .

— سفره ده حكمفرما اولان شى «أه غوئيزم» دكل تربيه در ياورم . سن طاووغك نه طرفنى سوه رسه ك سو . . . اوراده كندى اشتهاكه خدمت ايده جك دكلسك . عادت نه ايسه اونى يرينه كتيره جكسك . . . يازم اوده آلافرانغه بر «دينه» ويريلوب ده طاووغك قطعى خصوصنده سكا حوله ايتمش اولسه ايدك ديمك نى كپازه ايده جكدك؟ بر طاووغك صورت قطعنى تيزه مه صورسه م او بيله سندن دها واقفانه ادارهٔ كلام ايده بيلير ظن ايدرم ... تيزه سن سويله باقه يم سفره ده بر طاووغى نصل آييرير سك ؟ . .

تيزه وسيله خانم ايكى اوچ دفعه طاتلى طاتلى يوتغوندقدن صكره :

— نصل مى آييريرم ؟ آ اوندن قولاى نه وار : طاووغك بر بودندن بن طوتارم . بر بودينى ده قارشيمده كى ذاته « شونى طوتى وير قرده ش » تكليفيله طوتديررم . او كندى طرفنه،

خانمدن اعتباراً بتون عائله‌سی افرادینی ، کندی نزدلرنده مسافر بولنان تیزه‌سی وسیله خانمی ، قیزلرینی ، ظریفته ، ألی‌یه وارنجه‌یه قدر جمله‌سنی براوطه‌یه طوپلایه‌رق « عملی آداب معاشرت » فننك مهم برقسمندن تدریسه ابتدار ایلدی . الك اول برادری راجی‌یی موقع امتحانه چکه‌رك صوردی :

— فرض ایت‌که مکلف بر آلافرانغه سفره‌ده بولنیورز . کبار مادامل ، موسیولرده وار . اورته‌یه بتون برطاووق کلدی . بو طاووغك حاضر بالطعام اولانلره تقسیمی کیفیت مهمه‌سی‌ده سکا حواله ایدلدی . بوله برموقعده بولندیغك زمان نه یاپه‌جغنی بکا تعریف ایت . .

راجی باشنی قاشیوب بر آز دوشونه‌رك :

— چتالی بچاغی أله آلیر ، طاووغك قارننه صاپلارم . کوکس آتلرینی چیقاریرم . . صاغ طرفنده‌کیندن باشلایه‌رق برربر جمله‌سنه طاغیتیرم .

— ویردیکك شوجواب یك عندی . معلومات مستحصله‌یه ابتناءً سویله‌نن برسوز دکل . . . نیچون کوکس أتندن باشلایورسك ؟ نه‌دن اولا یانندهکی ذاته ویریورسك ؟

حسنه ایکی النی کوزلرینه کوتوروب اوغوشدیرودق :

— نه یه پیچ قوروسی اوله‌یم ؟ . . بنم بابام ایشته . . .

باباسی — کوریورمیسك ؟ . . سن بیلمز دیورسك اما پیچك نه دیمك اولدیغنی سندن بندن ای بیلیور . . .

وسیله خانم — (استغراب ایله) قیز پیچ نه دیمك ؟

حسنه — باباسی یبانجی اولورسه . . .

وسیله خانم — (پارمغنی اغزینه کوتوره‌رك) امان زمانه چوجقلری . . . قیزم نره‌دن اوکره‌نیورسك سن بونلری . . .

حسنه — کچن کون سبزه‌قاوقلی عمر صادقه پیچ دیدی ده اوده بنم بابام یبانجی دکل . . . بن بابامك اوغلویم دیدی .

آناسی ، باباسی حسنه‌یی دها اینجه‌دن اینجه‌یه امتحانه قالقیشیرلر . اطفال ایچون بر مکتب ابتدائی اولان سبزه‌قاوقده ایلندیکی معلومات ولسه فقط غیر مؤدبانه سوزلره قولوب جداً پرداق ایصیرلردی.

مفتون بك بر کون بیوك والده‌سی شکوره

یاندن یاندن ... دها مکتبه ! کیتمدی که ..
اوقدرجق چوجغك لاقردیسنه قیزیلیرمی ؟ او
سوکمکی نه بیلهجك ؟ ..

— نصل نه بیلهجك ؟ سوکیور . همده بر
طلومباجی کبی قویو قویو ... ایشتمیورمیسك ؟

— اوقدرجق چوجق سویلدیکی سوزك
معناسنی بیله بیلمز ...

حسنه عارسز عارسز صریته‌رق :

— نیچین بیلمیه‌جکم ؟ .. پك اعلا بیلیرم ...
سنی کیدی آناسنی عورتی ....

باباسی همان النی اوزاتوب حسنه‌نك دوداقلرینی
طوته‌رق قوپاره‌جقمش کبی صاغه صوله سیقیجه
بورار . قیز بوغوق بوغوق حایقرمغه باشلار .
وسیله خانم تلاشله :

— براق آیول .. قیزك نفسی کسیله‌جك ..

— کسیلسون ! . طویمیورمیسك اولمش
آنامه سوکیور . عورته یعنی سکا ، آنانه‌قارشی
آغزینی بوزیور .

— افندی سویلیور اما معناسنی بیلمه‌دن
سویلیور . یتشمیه‌سیجه بیچ قوروسی ...

— کیدی براماز لر کیدی . بن شمدی کلیرسه‌م اوقوچوقوچولری هب دوکر کبرتیرم .

فقط وسیله خانمك قوچوقوچولر علیهنده‌کی بو تهدیداتی چوجغی آووتمق ایچون قوروللافدن عبارتدر . ایشنی براقوب حسنه‌نك یاننه چیقماز . قیز حایقیردقجه والده‌سی اونك بو فریادلرینه قارشی تسلی بخش اوله‌جق جوابلر ویرر . قیزده اویله آوونور کیدر .

ارکك چوجقلرك قایدیراق ، بردربر ، اوزون اشـك ، جوز ، حمام قیزدی اویونلری هپ حسنه‌نك اوکنده اوینانیر . بو اویونلر اثناسنده اطفالك بالتهور یکدیکرلرینه قارشی بولندقلری تجاوزات لسانیه‌یی ، تعبیرات غایظه‌یی هپ ایشیدیر . یالکز ایشتمکله قالماز . برفونوغراف کبی ضبط ایدر . اقشام سفره باشنده باباسنه اویله اطاله لسانده بولنورکه آدمجغز بعضاً زوجه‌سنه :

— شو یموروجاغی یانمدن قالدیر . شمدی بر یومروق اوروب چکه‌سنی طاغیده‌جغم .. باقسه‌که آ سوکویور . کیمدن اوکره‌نیور بو بیسلکلری . .

زوجه‌سی — کیمدن اوکره‌نه‌جك آقوجه‌جغم ؟

مخصوص آلتلری دلیکلی اوکاری سوزکولی کوچك اسکمله‌لر واردر . ایشته وسیله خانه‌نك ایچنه چوجقلرینی اوطورتور . النرینه‌ده یابر دیلم اکمك یاخود موسمه کوره الما ، پورتقال نوعندن بر یمش طوتوشدیریر . سوقاق قاپیسنك تك قنادینی آچار :

— باق یاورم شمدی بورادن داددهلر کچه‌جك .

نوازشیله اسکمله‌یی اوراییه اشدیریر . کندی کیدر او ایشیله مشغول اولور .

چوجغك آلتنده لازمایسی ، الندهیه‌جکی ، اوکنده مکمل بر سوقاق پانوراماسی . کان کچن قیامت ... یاورو جق آرتق هر بر احتیاجدن وارسته دیمك . . چوجق ساعتلرله اوراده اوطورور ، اکلهنیر . بعضاً کوپکلر الندن اکمکنی چوروه‌ آتی قاپارلر . یوزینه ، آغزینه یاغلیجه ، سودلیجه بر شیلر بولاشمش ایسه اونلری‌ده یالارلر ... قیز حایقریر :

— آننه . . قوچوقوچوبترا اکمکی هاپ . .

آننه‌سی جواب ویرر :

تیزه‌ی وسیله خانمك یکنی مفتون ایدن کوزلرینك ایسته‌دیکی ربیعه ایشته بویله بر قیزدی .

ربیعه‌نك کوچك قرداشی حسنه ... یاش دورت دورت بچق . فقط بعضاً صرف ایتدیکی تعبیراتی بیوك انسانلر بیلمز . بوده تربیه‌جه بیوك همشیره‌سنك نسخهٔ ثانیه‌سی . . . دها مکتبه کیتمك یوق . اویاشده بوقدر متکلم اولمش اوطه‌لیه مخصوص بر موهبه ... والده‌سی وسیله خانمه :

— ماشاالله قیزکز نه قدر دیللی ! ... برده نظردن اسیرکسون ، دیمه‌کز :

— چابق سویله‌سون دیه دها قونداقده ایکن بن اوکا قناریه‌نك آرتق صویی ایچیردم . اونك ایچون ایشته بویله بلبل کبی اولدی .

جوابنی آلیرسکز . چوجغك ، صویندن خوینه چکدیکی اوطه‌لیکی قناریه ایسه طوغریسی اغزی بوزوق بر قوش ایمش .

وسیله خانمك چوجقلرینك ایلك مکتب تربیه‌لری سوقاق قپوسنك اوکیدر . اوزون چارشیده صاتیلار هنوز یوریمامش چوجقلره

اسکی تره‌لکلرندن بر شی بولور. بولنان شی قیزك
آیاغنه پك بیوك، پك شابسال کلیر اما نه چاره!
نه اولورسه اولسون چوجق آیاغنه برشی کیسون ده
مکتبندن قالمسون . .

ربیعه قوجه آیاق قابلرینی سوروکله‌یه
سوروکله‌یه مکتبه کیدر، آواز قرائتلریله
مکتبی طولدیران رفیقه‌لری میانه قاتیلیر .

قیز بیور، اولا باش اورتوسنه صوکره چار-
شفه کیرر. مکتبدن فیضیاب اوله بیلدیکی داکه
قرائتی «بیکیسیون بانی» حدودینی پك آشاماز.
اودرجه‌ده‌که مکتبه دورت بش سنه‌لك مداومتی
کأن لم یکن حکمنده قالیر . ایکی سطرلق بر
عباره اوقومق رسوخنی پیدا ایده‌من . مکتبك
یادکار تحصیلی اوله‌رق قیزك خاطرنده یالکز
بعض الهیلر قالمشدی .

اوت ربیعه‌نك یادکار تحصیلی ایشته بونلردی.
ارکك چوجقلرله زیاده اویناسی، دوشوب
قالقماسی قیزك طبیعت، اخلاق اطوارجه انلرده
بکزه‌مه‌سنی انتاج ایتمشدی‌که برینه حدتلندیکی
زمان محروم تربیه محله چوجقلرندن ایشیتدیکی
کبی شتوم غلیظه استعمال ایدردی .

— آدوستلر اون کونك ایچنده بر چیفت قوندوره ایکی چیفت طاقونیه ... الـٰه صوکنده مطبخك نعلینلری ده می کیتدی ؟

فریادیله باشنی اورتر . صولوغی طوغری جامع ایچنده آلیر . برده باقارکه کریده‌سی چوجقلرله اویونه دالمش :

— آقرداشم حسین ایکی دفعه « بوقسو » اولدی . بن بونی صایمام . . .

دیه چاغیرییور .

— سنی کیدی چنکانه قیزی سنی !. هانی یا نعلینلر ؟ . .

فریادیله آناسی بر واویلادر قوپاریر ...

نعلینلرمی؟ قیزك آیاغنده اویله شی یوق. یینه بر طرفه فیرلاتمش . صاغه باقارلر صوله باقارلر نعلینلری قویدکسه بول ...

وسیله خانم ربیعه‌یی‌أوه کتیریر. بویاراماز قیزی او کونی مکتبه کوندره‌بیلمك ایچون آیاغنه برشی بولوب کیدرمك لازم . وسیله آرتق دولابلری . مردیوه‌ن آلتلرینی قارشـدیرر . یا کندی اسکی قوندورەلرندن، اسقارپینلرندن .یاخود قوجه‌سنك

کستانه ، الما فندق آشیرمق ، ویرانه‌لرده بالای
بابا ، ایصیرغانلر آره‌سنده اوچورتمه هوالاندرمق
خصوصاتنده اوغلانلردن هیچ آشاغی قالماز .
هانکی برجهته حمله ایچون قوشمق ایجاب ایتسه
طاقونیه‌لرینی ایکی قولتوغنك آلتنه صیقیشدیرر ،
چیپلاق آیاق همان سیرتیر ، سکبار اولمق لازم
کلیرسه آیاق قابلرینی محله بقالنك پیکه‌سی آلتنه
براقیر . یك عجله زمانلرده سوقاغه ، راست
کله بریره فیرلاتیویرر ، صوکره بوله‌ماز .
اقشام خانه‌سنه یالین آیاق عودت ایدر . اولا
برفصل آناسندن ، بعده بر ایکنجی فصل‌ده
باباسندن طایاق یر . صباح اونجه طاباغك
آجیسنی اونوتور ، چومکدن بر از اکمك ،
دولابدن بر دیلم پینیر کسر ، مطبخ نعلینلرینی
آیاقلرینه کیرنجه ینه سوقاغه فیرلار ، جامع
حوالیسنده‌کی اویونك برنجی فصلنه یتیشیر ...

والده‌سی باقارکه اوده قیز یوق ... یوق
اولان یالکز اوندن‌ده عبارت دکل ، مطبخ
نعلینلری‌ده نابدید اولمش ... خاتونجغز بوامرده
تجربه دیده‌در . ایشی همان اکلایه‌رق :

دیمکه قدر واریپوردی .

عائله وارداتی بر زنجی آشـجیدن ، بری ارکك دیکری قادین ایکی خدمتجیدن صوکره برده کوچك خانمه مربیه‌طوتمغه مساعد اولمدیغندن مفتون همشیره‌سنك تحصیل جهتنی کندی درعهده ایتمش ؛ «پراتیق» طرفنی‌ده مادموازل آلنی‌یه حواله ایتمشدی .

تیزه وسیله خانمك کریمه‌سی ربیعه ، اون آلتیسنده قدر ، اسمرجه ، قوروجه اوفاجق سیاه کوزلی برقیز . تحصیل و تربیه نامنه بر قاچ سنه مکتب ابتدائیدن باشقه برشی کورمامش ... محله‌لری اولان قوم قپو سمتنده بیودلش ، یاری اوده یاری سوقاقده آلیشدیرلمش . . . اطفال ذکوره مخصوص ، قایدیراق ، بردربر ، جویز ، طوپ اویونلرنده مالکه پیدا ایتمش . میزیقجیلقده بین الاطفال سوء شهرت قازانمش ، قیص قیص قیص تشویقیله کوپکلری آزیشدرمق ، اسکیجی یهودی‌یی طاشلامق ، یغورتجینك طابله‌سنه طاش آتمق ، کاغد حلواجیسنك جاملی محفظه‌سنی قیرمق ، آل چاپقلغیله طابله‌دن کوفه‌دن « کباب

آلتی سنه صوکره قیزده بك سطحی بك عجیب برتنوع تفنن حاصل اولدی، زوالی لیدیه ذهننه طیقشدیریلان بومعلومات غریبه ایچنده دونوب دولاشیور، صولت عرفانی ایچزن بر درلو بر مجرای موافق بوله‌میه‌رق شاشیرییوردی.

بوکون «پول ایله ویرژینی» حکایه‌سنده‌کی او محبت معصومانه‌نك اوغرادیغی افتراق مؤلمه اغلارکن یارین اله‌طوتوشدیریلان پك مادی، پك حیوانی مصوارتی وغلظات بیانیله ذهنی شورافکن برحاله دوشیره‌ن براثرك تأثیرات متضاده‌سی آلتنده بوکالیوردی. بوسطحی معلومات متنوعه‌سیله لیدیه فرانسزلرك «بابلو» یعنی ماوی چوراب دیدکلری طفره فروش ادیبه‌لرینه دوندی. قیمت ادبیه‌سنی مفتوندن باشقه کیمسه‌نك تقدیر ایده‌میه‌جکی ماهیتده بعض ادبی پارچه‌لر قره‌لامق استعدادینی بیله کوستردی. مفتون بك همشیره‌سنده‌کی بو استعداد عمیق ادبی‌یی بعضاً او مرتبه تقدیر ایدییوردی‌که:

— بویله کیدرسه بزم لیدیه (شعرای دقادانیه) دن مشهور (وه‌رلن) ك قادینی اوله‌جق یعنی اوقدرتده بر خارقه کسیله‌جك...

— دیلك طوتولسون .

دیمکدن کندینی آله‌مازدی .

لیبیه‌نك بونقیصه دها طوغریسی بونقصانه خلقتنی ستراچون تحصیلنه اعتنا ایتمك، ذکاوعرفانه وسعت ویرمك لزومنی مفتون شدتله حس ایده‌رك کندی کندینه :

— Il faut dorer la pilule pour la faire avaler à un beau frère riche·

زنکین برانشته‌یه یوتدرمق ایچون حبی یالدیزلاملی دیمشدی .

بر کنج قیزك صباح تووالتی ، بر کنج قیزك اوکله تووالتی ، بر کنج قیزك اقشام تووالتی . بر کنج قیزك سفره تووالتی ، بر کنج قیزك مسافرلك تووالتی ، بر کنج قیزك سوقاق تووالتی نادلریله لیبیه‌یه بش اون قات البسه یاپدرتدی . وبونلرك savoir-vivre یه تطبیقاً کیلمك وچیقارلمق زمانلرینی تعیین وتعلیم ایتدی. بیچاره لیبیه بویله کونده سکز دفعه اثواب دکشدیرمکه نه‌قدر اوشه‌نیردی .

لیبیه فرانسزجه‌یه باشلادی. بوابتدادن بش

مفتونك همشيره‌سى ليديه خانم ؛ بوده اون سكز اون طقوز نده وار . فرط سمانه‌يه مبتلا بر قيز . ضعيفلامق ايچون غزته‌لرده شارلاتانجه اعلاناتده كورديكى ادويۀ كاذبه‌يى هپ بر بر بر استعمال ايتمش ، فقط اوكندن زياده سمرمكدن بشقه بر نتيجه استحصالنه موفق اوله‌مامشدى . اوده‌كى دربدر حالى بك اوقدر خوش ، اوقدر آجلى دكلدى . سوقاغه چيقمق ايچون قات قات پودره ، آللق سوروندكى ، قاشلرينى ايسله‌ديكى ، كوزلرينى قويرقلى سرمه‌لرله تحريرله‌ديكى زمان كنديني ديوآنامنه بكزه‌تن قادينلره براز حق ويره‌جك بر ناصيه آلمغله او (تيپ)لره مخصوص بر حسن و آن ، بر جاذبه پيدا اولوردى . ليديه خانمك تواله‌تنده‌كى الك بيوك موفقيتى يناق چوره‌سنه قونديرديغى يامه بنك موقع منتخبنى تعيينده كوستر-ديكى مهارتدى . يالدرمه‌يا خود چارشافلك ايچنده بينغل ، بينغل ، پوفور ، پوفور پورديكى زمان كنديني قره‌مان قيونه بكزه‌تن قابا زنپرستانك بو تشبيه غير نزيهلرينه بك جانى صيقلير ؛ همان ايشيديلير ايشيدلمز بر صراتى ايله :

متوسط اصولی بسبتون آلافرانغه سفره‌لره ترجیح ایله برادرینی قیزدیریر، اوزواللی آلافرانغه بدلاسنه‌بواوچدرلو سفره‌نك یكدیكریله مقایسه‌سی حقنده بویله ساعتلرجه چكه یورار دورورردی .

راجی استانبولده برظابطه‌میمز اوله‌بیله‌جك درجه‌ده تحصیل كورمشدی . بیوك برادرینه نسبةً اخلاقی متین ، اوزو طوغری ، سوزی طوقدی . قرده‌شنك افراطپراستانه آلافرانغه زوزكاركارینه بعضاً پك جانی صیقلیر . افراد عائله‌سنی برادرنده‌كی بوابتلانك برچوق ازغاجانندن قورتارمق ایچون الندن كلدیكی قدر اوغراشیر ، غلبه ایده‌بیله‌جكنه عقلی كسدیكی نقطه‌لرده طوغریلی سویلمكدن صیقلماز . اوزون اوزادی‌یه مجادلاتدن كیری طورمزدی . اغابكیسنك ثروت عائله‌لری فوقنده آلافرانغه‌یه كوستردیكی مراق وابتلا یوزندن كولنج اولدیغی ، استهزای انامه اوغرادیغی جهتلری بیله بعضاً تصریحدن چكنمزدی . مفتونك اسمنی قوجه‌دولی قویمشدی . غیابندن اسمنی ذكر ایتدیكی زمان اونی هپ بونام مزیفانه ایله یاد ایدردی .

صوکره تکرار صحنه اوزانملی ، بو عدم موفقیتکز
سکز اون لقمه‌ده تکرار ایدرسه خانه صاحبنك :

— رجا ایدرم افندم هیچ بیورلمیور .

یوللو التفاتلرینی تکذیب ایچون معده کزك
بوشلغنه رغماً :

— بیوردم افندم اوزولمیکز ...

جوابلریله طویدیغکزه کندیکزی ده ایناندیره
مغه اوغراشه‌رق « یارب شکر » دیر سفره‌دن
قالقارسکز .

مفتون ، کوچك برادرینه آلافرانقه‌نك
ظرافتندن ، نزاکتندن بحثه اوغراشیر . اوتك
بر طاقم اینجه‌لکلر ، « فی نه‌س » لرله مألوفیتنه
چالیشیرکن راجی نه‌یاپاریاپار ، بحثی « غاسترونومی »
یعنی شکمپرولك اوزرینه چویرر ، سفره‌لرك
انواعندن و بونلرك هر برنده کوریلن منافع و محاذیر
مخصوصه‌دن اوزون اوزادی‌یه سوز آچمق یولنی
بولوردی .

آلافرانغه سفره‌نك بر طاقم تکلفات مزعجه‌سنه
مبنی اوبور راجی ، صحنلر بیوك ، آتلر پیشکین ،
تکرار بول اولمق شرطیله آلاتورقه‌یی ، یاخود

صو بورویی قدر بر «مری» تصور ایدیله‌مز .

لکن دینه‌جك که اویله یاریم الافرانقه سفره‌لرده اوکی قوجه پارچه بیفتکلر ، فیله‌لر آرامه ... پك اعلی اما برابر بچاق اولمانجه چتال هرحالده معاونسز قالمش دیمکدر . بومتوسط سفره‌لرده هرکسك اوکنده‌کی طباقلر اکمك و نعمه مخصوص کبی اویله‌سوس ایچون طوریبور ، بزه هرکس اورته‌ده‌کی عین قابه چتال اوزاتیور ، فرض اولنسون که سفره‌نك مرکزنده‌کی صحنك محتویاتی بیفتك دکلدرده تحنیدر . یالکز چتال ایله تحنی‌یی قوپارمق بچاقسز بیفتك تیه‌دن دها قولایمیدر ظن ایدرسکز ؟ چتالی تحنی پارچه‌سنه صاپلار صاغه صوله بر ر دفعه بورارسکز . نه قوپارسه بخت‌کزده ... یا لقمه اطلاقنه سزا بر شی قوپارمغه موفق اوله‌مازسه‌کز . برقاچ دقیقه صحنك ایچنده اوینامقده اوله‌ماز ... سز اورادن قولکزی چکه‌جکسکز که یانکزده‌کی‌ده اوزانسون ... چتالی بر ، ایکی دفعه بوروب کیری چکدیکز . برده باقدیکز که اوزرینه بر قاچ تل عضله الیافندن باشقه بر شی طاقلمامش . چار ناچار اونی اغزیکزه کوتوروب یالادقدن

آلاتورقه ایله آلافرانغه بیننده متوسط بر نوع سفره ترتیبی وارکه شمدیلرده بو اصول کیتدکجه تعمم ایدییور... مدور بر تک ماصه‌سی، اطرافنده اسکمله‌لر، هر کسك اوکنده بر طباق، بر چتال قاشیق. فقط بچاق یوق، حال بوکه بچاقسز چتال هیچ برایش کورەمز، قوپارلمسی ایجاب ایدن أت پارچه‌سنك اوزرینه صاپلانوب قالیر، فرض ایدیکزکه اوکیکزده بر بوزولا پارچه‌سی وار. برالدەده بچاق اولمانجه چتال، بوپارچه‌نك اکانی نصل تسهیل ایده‌بیلیر؟ بوزولایی اکل ایچون یاچتالی بر طرفه براقوب اتی ال ایله پارچه‌لملی یاخودکه کولباصدینك کیکندن طوتارق تکه باشلاملی... کولباصدی بویله اولنجه یومروق کبی قالین وقباجه اولان بیفتك، فیله‌تو پارچه‌لرینی اکل ایچون الکز چتالك او قوجه تحم پارەلری آغزه قدر کوتورمکدن بشقه بر وساطت تسهیلیه‌سی اولاماز. تام یورسیون بر فیله‌طوپی آغزه کوتورمك برشی دکل. فقط اونی طاقیله یوتمق معرفتدرکه شکمپرورلکله الڭ زیاده مشتهر اولانلرده بیله اومرتبه بر وسعت دهن! اویله

خانه صاحبی مکرملکنی بك ایلری واردیررسه، چوق طویمشلره مخصوص سوزولك کوز وبر طورعظالتله آلکزی کوکسکزه کوتوروب بوش معده کزك شیشکینلکنی بالارائه :

— مرحمت بیورك افندم . ارتق قولکزده حال قالمدی . شرف عالیکزه ینه بوکون فضله قاچیردق ...

سوزلریله آچ قارننه شو یولده مقابلهٔ شکرانیه‌ده بولنمق ، عادتا برفریضهٔ تربیه حکمندهدر .

آلاتورقه‌ده یمکلر پك پشکین ومبذول‌ده اولسه‌ینه عین قابده هرکسك پارمقلریله‌دیدکله‌یوب طوردیغی بر کمیکی سزده دیدیکله‌مك ، سفره‌ده کیلردن برینك تلطیفاً الیله قوپاروب سزه اکرام ایتدیکی برپارچه‌یی آلوب یمك بو اصوله اکله آلیشقین اولمیانلر ایچون پك مشکل الاتباع بر کیفیتدر. انلرك تمیز اولدیغی ادعا اولنسه‌ده اغزه کیروب چیقدقچه پارمقلر سالیه ایله هردائم تماسه کله‌جکندن بو تمیزلك برادعادن عبارت قالیر . مسئله‌نك اهمیتی یالکز طهارتدن عبارت دکلدر .

بو اصول اکل حفظ الصحه وسرایت امراض نقاط نظرندن جداً شایان مجانبتدر .

بر پارچه‌شی قوپاره‌بیلیرسکز . یا طعام پیشکین دکلسه‌؟ . اورادن غدانی قوپاروب آلمق هرپارمغك خرجی کلدر . الکزی مدت مدیده تختده بولندرمقده عیب . . . برشی قوپاره‌مدیغکزی یعنی اوتجربه‌کمزی . الکزی یانکزده کیلره حس ایتدیرمکده پك موافق دکلدر . . . اوحالده کویا تختدن قسمتکزی آلمشسکز طرزنده‌بر حقه‌بازلقله الکزی آغزیکزه کوتوروب اولقمهٔ موهومه‌یی دفینه یوتیورکبی یاپه‌رق پارماقلریکزك اوجلرینی یالامقدن باشقه چاره یوق . . . آنلر پشکین کیکلر طولغونجه‌ده اولسهٔ تختك جسامتی اطرافنده‌کیلرك عددیله متناسب بولنمازسه اوچنجی لقمه‌ده پارماقلریکزی چپلاق بر کمیکه سورتوب سورتوب آغزیکزه بوم بوش کوتورمك اضطراری ینه حاصل اولور .

آچ قالدیغکز نه ایسه‌نه . . . خانه صاحبنك فرط نزاکتی ده‌سزی برطرفدن صیقار :

— امان افندم هیچ بیورمیورسکز :

التفاتلرینه مقابل .

— اه زیاده ایتسون چوق یدم .

قیلاندن جواب یتشدرملیدر .

آغیر آغیر چیکنه، آغیر آغیر یوت . بویله یننلن طعام سهولتله هضم ایدیلیر . چیکنه‌مدن یودیلن یمکی معده نصل هضم ایده‌بیلیر ؟ سن آغزیکك ، دیشلریکك هضم ایچون اولان وظائفی ابتدائیه‌لرینی‌ده زواللی معده‌که تحمیل ایدیورسك ... چوق سورمیه‌جك سن‌ده آلام معده باشلایه‌جقدر .

برادرینك بو سوزلرینه قارشی راجی اکثری برجواب بوله‌مز . اویله یوتقونور طوروردی.

صحنلرك ، انكرلرك جسامت و محتویاتی ، سفره‌ده کیلرك عدديله متناسباً استحضار ایدیلن آلاتورقه سفره‌لر مستثنا . . . فقط اورته یرده کوچوزه‌لك ، یعنی علی العاده پیاتا طباغی قطعه‌سنده برصحن ، ایچنده ایریلی اوفاقلی اوچ کمیك ، بونك اطرافنده سکز ، طقوز کشی . . . بولنديغكز محلده اویله برتهالك شکمپرورانه ایله صحنه هجوم کوسترمکه پك مساعد بریر دکل... شویله آغیر آغیر ، قیریله دوکوله یملك ایجاب ایدیور . اکثری صحنده اوککز ه اصابت ایدن اتپارچه‌سنه صونديكز . أت کوزل پیشمش و کمیك اوزری‌ده طولغونجه ایسه

آلانورقه، ایسترسه آلافرانقه مرتب اولسون .
راجی شکمپرورلك نقطهٔ نظرندن هر ایکی اصولده
طعام ایدیشیده اوزون اوزادی‌یه تدقیق ایتمش،
ایکیسنده‌ده یکدیگرینه قارشی بعض اسباب رجحانیه
بولمشدی. چتال بچاق استعمالی، سفرده‌ده سرعت
اکای نوعما تصعیب وتأخیر ایتدیکندن سهولت
وسرعت تناول جهتیله آلاتورقه‌یی ترجیح ایدر-
دی. چونکه چتالك دندان عطالتنه کچیرلمش
برپارچه‌یی بچاغك آلتنده ثانیه‌لر بلکه دقیقه‌لرله
اویروب چویرمه‌دنسه اونی اویله هپ بردن
لوپه‌دهلك یوتی ویرمکده‌کی سرعت قابل انکار
دکلدر. آلاتورقه طعام ایدیشلك تکلفدن آزا-
ده‌لکی، سرعت اکله مداری جهتیله آلافرانقه‌یه
تفوقنی اثبات صددنده راجی اغابکنه قارشی حکه
صاللامقه اوغراشدیغی زمان شوجوابی آلیردی:

— بوغولور کبی طیقینمه‌ده نه‌معنا وار؟
آرقه‌کدن آتلی قوغالاییورلر یا ... اوکیکسه، طباغکده‌کی پارچه سنك ... اورایه باشقه‌سنك الی
اوزانه‌جق دکل ... لقمه‌کی آغیر آغیر کس،

تصویبله اجراسنه غیرت کوسترسه اونك بتون قباحتی، معایبی عفوه حاضردی. صایغیسز لطفیه خانم کندینه یاپدیرتدیغی ایپکلی البسه‌لردن ، بونجقلی خرقه‌لردن آره‌ده صیره‌ده بر دانه‌جك اولسون همشیره‌سنه یاپدرتسه ، هیچ اولمازسه کندینك شویله‌چاله قوللانمش اثوابندن بعضلرینی اوکا ویرسه، اوزمان بیوك همشیره‌سنك سوری دوزه‌نی کوچکنه بك اوقدر چیرکین ، کولنج یاراشیقسز کورونمیه‌جکدی.

راجی بك . . . مفتونك کوچك برادری ، یکرمی اوچ یکرمی درت یاشلرنده بر دلیقانلی ، سیاجه،وجودجه‌نه آناسنه بکزر، نه برادرینه... بو، اونلر کبی ضعیف دکل، کوربوزدر، طوپال لاقدر. اخلاقاً‌ده بینلرنده چوق فرق واردر . راجی اویله آلافرانغه بدلاسی دکلدر، اوجهتله بك مراقی یوقدر .

هرکوزلك برقصوری بولنمق برامر ضروری ایمش . ضرب مثل اویله دییور . بونكده ده ضعیف، یوفقه طرفی « خبازانلق » در . کندیسی کوزلجه قرنی طویورسونده سفره ایسترسه

خبر قەلر كيمسيدى . آبلاسنى اويلە سوسلى كورنجە ،
آغزلرينى صيقى عد ايتديكى بعض دوست قادينلر
قولاقلرينە اكيلەرك :

— همشيرەڭك حالنى كورييورميسكز ؟ قوقلايە دونيور . بوياشدن صوكرە ياراشيور . ديلك اوجنە كليور . سويليەجكم همشيرە بركرە قولاغكى ارقەكە آتدە ديكە . سنك بوسوسلك ايچون نەلر سويليورلر . ديەجكم . بوسوزمى قصقانجلغمە حمل ايدەجك ... ربم كوسترمسون نيچون قصقانەيم ؟ .. قيز قردەشم دكلمى . ديبالر كيسە ، پيرلانتەلرە غرق اولسە افتخار ايدرم . فقط ياپديغى ياقيشديرەلى . كيمسەيى كنديسنە كولدرماەلى . اوغلنك سوزينە اويەيوردە آلافرانغە اولەجغم ديە بام باشقە برشكل وشمائلە كيرييور .

دن طوتدرديغى مؤاخذاتى خيلى اوزاتير ، مخاطبنك محرميتنە اولان امنيتى نسبتندە آچيلير ، سويلەنير .

وسيلە خانمك ايچنى ييوب بيتيرەن براملى ، امل حياتى واردر . بوده كريمەسى ربيعەيى همشيرەزادەسى مفتونە ويرمك . آبلاسى بوازدواجى

دیلمدن سویلر ، هر فندن دم اورر، هر صنعتدن آکلار. آلافرانغه براوغلی وار. مرحوم قوجه‌سندن ده برقاچ ایراد قالمش، مفتونده قازانیور. اوی چویرییور . آشجیلر ، اوشاقلر ، خدمتجیلر استخدام ایدییور. قیشلک استانبولده، یازین صیفیه‌لرده یاشایورلر. همشیره‌سنك شو معیشتنه نسبةً وسیله ختم عادتا افقر فقرادن قالیور . لطفیه‌نك بو رفاهی پك بیوك برسعادت عدیله قصقانیور. یازیقیش همشیره‌سنك اوندن چیقمدیغی ، کندینی ده چوجقلرینی ده همان دائما اوکا بسلندیکی حالده‌ینه‌سینی پك تفسیر ایده‌مدیکی بر قصقانجلق کیزلی کیزل ایچنی ییور، کمیرییوردی. اوندن جهتده که بعض خصوصاتده بو قصقانجلغنك عادتا نفرت مرتبه‌سنه واردیغنی حس ایدر فقط تنفرینی اظهاره پك جسارت کوستره‌مز. یالکز آره صره ایهاملی سوزلر ، قابالی استهزالرله آبلاسی علیهنده اوکا بوکا اوفاق تفك زبان درازلقلرده بولنمقدن ده کندینی بوسبتون آله‌مازدی . لطفیه‌نك وسیله نظرنده‌کی الك بیوك قباحتی ، الك عفو اولنماز معایبی پودره سورمه‌سی ، قیرمه‌لی اثواب، بونجقلی

هله آلافرانقه‌نك لطفیه خانم کبی کچکین قادینلره یوزده وسائر تلوینات وجهیه خصوصنده کوستردیکی مساعده‌یی سوء استعمال درجه‌سنه واردیر . توالتنه کرمی ویردیکی ساعتلرده بعضـاً مفتونه محزونانه نظرلر فرلاته‌رق :

— آه باباك صـاغ اوله ایدی‌ده بنی بویله سوسلو کوره ایدی ...

دیه‌کدن کندینی آلاماز ...

تیزه وسیله خانم : بوده والده‌سیله همشیره‌سنك برانموذج خلقتلری دینه‌جك یده‌ده بر قادین ، اناسی کبی بوده چال چکه ، بوده فصـال ، لکن او خانه‌ده‌کی موقعی صیغنتیلقدن باشقه برشی دکل ... قوجه‌سی اوزون چارشی اصنافندن فقیر بر آدم ، کچینمه‌لری قوت لایموت درجه‌سنده ... قوم‌قاپی طرفلرنده ایکی اوطه‌لی بر اولری وار . فقـط وسـیله خانم اوده اوطـورمازکه .. ربیعه وحسـنه اسمنده‌کی بری بیوك دیکری کوچك ایکی کریمه‌سنی آلیر آبلاسی لطیفه خانمك اوینه کیدر . چـونکه آبلاسی زنکین ... اونلرده یه ایچه بولجه ... اه ویرسون آبلاسنك هر

کوزلر . اوزونجه چکه ، اسمر چهره‌سیله هپ والده‌سی شکوره خانمه آندیرر . براز باصیقجه یاتیك تلفظی‌ده طبق آناسی . چال چکه‌لکده‌ده اوندن آشاغی قالماز . لکن لاقیردی‌ده شکوره‌یه یتشمك قابل دکل . ایکیسی‌ده سرعتلی و معناسز سوز صرفی خصوصنده امتحانه چکلسه‌لر لطفیه خیلی قیریق نومه‌رو آلیر . سناً بینلرنده یکرمی سنه‌لك بر فرق وار . سوز ایله‌لکنده قیزینك آناسنه یتیشه بیلمسی ایچون بو فرق سن قدر لاقیردی ادمانه دوامی اقتضا ایدر . قوجه قاریده‌ا کسزه رسیس قوتلی . . . قیزده آناسنك آزچوق هرحالنه مالك فقط بریکی ارتق درجه کالی بولمش ، چاچه‌رونلقده واصل مرتبهٔ قصوی اولمش . . .

لطفیه خانم براز ایبدن کوتودن آکلار . صره‌سنه کوره خاطر صایار . ایجابنده لافه براز یکون طوته بیله‌جك قدر چکه‌سنه بیوره‌بیلیر . باخصوص مفتونی چوق سودر . اوغلنك بتون قصورلرینی بررمزیت عد ایدر . آلافرانقه‌لق ابتلاسیله‌قالقیشدیغی افراطپرستلکی خوش کورور .

كتم مرض ايدرلردی. هله شكوره خانمك او ٭ اوزون پرهيزه هيچ تحملی يوقدی. بعضاً:

— هو چوجقلر . براز باشم آغرييور اما صاقين مفتونه طويمسون. بنی اوچ كون آچ براقير. بتون بتون درماندن دوشرم. كچن كونی آزيجق كيفسزلندمدی . معدهم بوزولمشدی. بكا بياض بر توز يوتدردی . ياريسنی بارداغه صويك ايچنه ياريسنی اغزمه آتدردی. بر اسپركه يه صرعه يه طوتولمش كبی اغزم كوپوروويردی. ديكيش قالدی بوغوليوردم . سوزمی يل آلمدن آز قالدی كيديوردم .

شكايتلريله كيفيت مرضی كيزلر. جيقين جيقين، سپت سپت حفظ ايلديكی كوكلردن. صاپلردن، ياپراقلردن ، توزلردن مركب ادويهٔ خصوصيه‌سنی استعمال ايله باذن خدا ايلشير ، برشيجكی قالمازدی. بيوك خانمك مسهل اوله‌رق استعمالنی اعتياد ايدنديكی سنامكی ايله صاری صبرك تأثيرات مضره‌سی حقنده مفتون قادين ننه‌سنه مفصل اوچ نطق ويرديكی حالده ينه سوز كار ايتدره‌مدی .

مفتونك والده‌سی لطفيه خانم ، چقورجه

مریضك نبضی طوتار، ساعتی چیقاریر، ضربانی صایار، دیلنه باقار، بطنی فسکه‌لر، کوکسنی، آرقه‌سنی دیکلر. چونکه بك افندی پارسده بولوندیغی اثناده طب فاکولته‌لرینك‌ده اوکندن کچمش، بلکه قاپیلرندن ایچری‌یه برایکی آدیم آتمش، بلکه قاپیجیلریله قونوشمش، بلکه اوبنانینك دیوارلرینه سوروتونمش اولدیغندن اومتنوع تحصیلی میانه طبابتی‌ده ادخال ایتمکسزین بوفندن قیزل جاهل دینه‌جك قدر نصیبسزلکله استانبوله عودتی بردرلو موافق بوله‌مامشدی. یعنی اوندن‌ده (تعبیره مساعده بیوریلورسه) چاقدیغنی کوسترمك ایستردی.

تدابیر ابتدائیه نامنه اولان اصول متخذه‌سی شونلردی:

بیوکلره بنیه‌لرینه کوره برر مسهل، نوبت وارسه‌صولفاتو، چوجقلره تنقیه، اوچ کون صیقی دیه‌ت ... سوتدن بشقه برشی یوق. هله اکمك قطعیاً ممنوع ...

مسهل نه ایسه نه اما اوچ کونلك پرهیزدن کیمسه ممنون دکلدی. اوده خسته‌لانانلر مفتونك مداوات ابتدائیه‌سی ازعاجندن قورتولمق ایچون

ترشی لاپه‌سی یاپشدیریلیرمش . هایدی بوکا اویله دیدك... یا اوجانم یوغورتلی تاتار بوره‌کی، اوده‌می یاپشدیریلیر؟ تره اوتلی، پینیرلی (بیره‌هو) دنیه‌قاچ زماندر ایچیم تیتره‌یور ... بیقدم آرتق ظرافته پیشیرتدیکك اوکوزاتلرندن. یومروق قدر قاسقاتی برپارچه، بیچاق کسمز، دیش کسمز، ال ایله پارچه‌لانمز ... بوغازم بیرتیلیور بوتجه‌یه قدر، بونه‌در ایتدیککك آیول؟ آلافرانغه دییه کاسه‌لری اورته‌دن قالدیردق. طباقله چوربا ایچمکه باشلادق. گچن کونی بز یمك یرکن قومشو هرمز خانم کلدی: « آ آیول طباقله‌می چوربا ایچیورسکز؟ » دیدی. بزه کولدی کیتدی.

مفتونك خانه درونده آلافرانغه نامنه چیقاردیغی بدعتلره شکوره خانم سکز اون کون دیشنی صیقه‌رق تحمله اوغراشیور، یالکز طورونك غیابندن سویلنمك، آتوب طوتمقله اکتفا ایدییور . فقط کیفیت ترشی لاپه‌سندن، یوغورتلی تاتار بوره‌کندن محرومیت کلیه‌یه نتیجه ویرنجه وجاهاً منازعه‌دنده کندینی آلامیوردی.

عائله افرادندن کیم خسته‌لانسه، مفتون بك

ایدلمز . خرجاً استعمال اولنور . اسمی ده سویلیورکه بونلر . قادین ننه‌اسکی روجه‌بینه‌ایدك « قاتاپلاسم » دینیجه‌ کلاردنکه « قاتا » اوزرنده و « پلاسما » یاپشدرمه‌دیمکدر ... بناءً علیه بالعموم لاپه‌لر یاپشدیریلیر . اکل ایدلمز . بالکه فرانسه‌ده اون بشنجی اون آلتنجی عصرده بویله بر تملك وار ایدی . شمدی بونك اکی بتون بتون ده « موده » اولمشدر . La cuisins dans les siécles passés یعنی « کچمش عصرلرده مطبخ » سن بو کتابی اوقومدك .

قادین ننه‌نك یاری آ کلادیغی بو جوابه یك جانی صیقیلیر . فرانسز جدول اطعمه‌سنده موجود اولیان یمکلرك اوخانه‌ده اکلی همان ممنوع ... بر لاپه یمك ایچون سکز کتابی اوقومه‌لی ؟ لاپه یمز یاپشدیریلرمش . سبحان اﷲ !.. اونك یاپشدیریلانی کتان تخمندن یاپیلیر ... آغری‌یه سیزی‌یه ترشی لاپه‌سی یاپشدیرلدیغی هانکی کتابده ؟ هانکی مملکتده کورلمش ؟..

آرتق بیوك خانم طیانامز آغزینی آچار :

— بونلری کاشکی صاغلق سلامتله اوکرنمز اوله‌یدك ... هر لاقیردی‌یه بر قولب طاقیورسك ...

سفره آلتنده‌كی كدیسی یاموغلك قارننی طویورمق ..
خسته‌لغی زماننده حكیم علاجنه رغبت ایتمه‌مك ،
اكتساب عافیتی كندی علاجلرندن بكله‌مك ،
دها اولمازسه قورشون دوكدرمك .

سودیكی یمكلر : ترشی لاپه‌سی ، چیلبر ،
تیرید ، نازلاج ،.. تاتار بوره‌كی ، پیرهو !..

مفتونك اجباریله خانه‌نك اصول معیشتی
آلافرانغه‌یه دوكوله‌لی طاندر اورته‌دن قالدیرلمش ،
اوكا بدل صوبا قورولمش اولدیغندن بیچاره قادین
نه آرتق یوقله نه بیلرینی ایصته‌بیلیوردی نه‌ده
دیزلرینی ... ترشی لاپه‌سنی صوراسه‌كز ایشته
اوكا بوسبتون حسرت قالمشدی . مفتون بو لاپه‌یی
أوده پیشیرتمك دكل اسمنی بیله آغزینه آلدیر-
میوردی . قادین ننه ترشی لاپه‌سنه شدت تحسرینی
بیان ایچون نه‌زمان فتح دهان اشتها ایتسه
طورونی شان:

— صوص عیب ... لاپه نه دیمكدر ؟ ..
او ، بر نوع قویو چوربادر كه آلافرانغه‌ده اسمی ،
هله بر سفره‌ده هیچ موقعی یوقدر . فرانسزجه‌ده
« قاتاپلاسم » دیرلر بر لاپه واردر . فقط اكل

احتياط گوسترلر. بیچاره قادین قونوشمق ایچون عادتا آغاچدن آدم آرار. بعضاً اشتیاق مصاحبتله گونلرجه یانوب یاقوبده قونوشهجق کیمسه بولهمینجه طورونی دزت یاشندهکی حسنهیی جدی بر مخاطب عدیله قارشیسنه اوطورطور، قوجه قاریلره مخصوص فصاللغك بتون مناقشات منطقیهسنی اوقدرجق چوجغك رد ویا تصدیقنه حواله ایله سویلهنیر طورور.

اعتیادلری: قیشین طاندرده اوطورمق. اوستنه یورغان اورتولمش اوصیجاق گنیدك چکمه گوزینه قورو اوزوم ایلی طولدیرهرق اغزی لاقیردیدن خالی قالدقچه چتشله مشغول اولمق. شکوره خانمك قولنجه اغزدنیلان عضوی حال عطالتده، مسدود براقق عادتا گناهدن معدوددر. یالاقردی ویا چتشله اویکی چکه ایشلهملی .. اغزی براز دینهنهجك اولورسه سنهلردن بری دوام ایتدیکی چکه جیمناستیقنه گویا رخاوت گلیر. لاقیردی ادمانی بوزیلور.

طعام اثناسنده بر الیله گندی یمك، دیگریله اکمك ایچنی یمکلرك صوینه باطیروب باطیروب

فك اعلى ايله اسفلى ايكى مخالف جهته چارپتير.
كەويش كتريركبى برشيلر ياپدقدن صكره) آه
اوزمانلرى نەقدر كوز ياشى دوكدم. نصيحت
ويرەنلرك سوزلرى هيچ قولاقلريمه كيرمديدى.
صوكره افندم نەكلديسه باشمه ينه طوغوردەدن
كلدى: ايكنجى چوجغمده، ايشته بو مفتونك
آناسى لطفيەمدە خوسه دوشكنده ايكن بكا آل
باصمش، دهاقرقيسى چيقارمەدن بنى اوطەمده
يالكز براقشلر. يانى باشمه برسپوركه اولسون
قويمامشلر. آلده باصمش نصل باصمش؟
بيلەميورم. كيندمدن خبرم يوق. بنى كوستر
مدكارى هكيم. اوقوتمدقلرى خواجه قالمدى.
ممكن دكل اسكيسى كبى ذهنمى طوپلايەمدم.
لاقردىيى چوق شكر سويلەمسنه سويليوردم.
فقط سويلەنيلان شيئى پك آكلايەميوردم.

خانه خانق بيوك خانملر چالچقالكنه اوصرا
ماەق ايچون چوق يانمه يناشمازلر. «آجيق بى
ديكليكز» دعوتيلهايتديكى رجالرەويرديكى آندلره
پك قولاق آصمازلر. زوالينك تحبت جانيلغنى،
لاقيرديجيلغنى تجربه ايدن مسافرلرده يانندقربده

قوجه‌دم ایشته ، اوزمان کالینلکمی بیلمه‌مده .
چوجق ایدم. قوجه‌نه‌دره؟ اوبارق نه‌دره! فرقنده
بیله دکلدم . شو قوزوم هپ باشمده قاواق بنی
اسردی . . . رحمتلی بی‌صورار ایسه‌لك یاناقلرندن‌قان
طاملار ، کوربوز ، اون‌طقوز یاشنده بر دلیقانلیدی .
باصدیغی یری بیلمزدی . بر آتش پارچه‌سی
آفجاندی . او بر ظیرزوب بن بر ظیرزوب ، ایکیمزده
آنا بابا قیمتلیسی ایدك . اوزرمزه تیترلردی .
صروت کورمك اولورسه‌ده اویله اولسون . . .
بزم قاری قوجه ، بر دیدیکمز ایکی اولمازدی .
اوزمان ، طوغورمه‌دن بشقه ایشم یوقدی که
سنه‌ده بر دانه . . . « وصفیه »م « حسنی »م
آه قره قاشلی « بدرالدین »م . . . ایکی آیلق کن
قره طوپراغه کیردی . هپ بو یاورو جقلرینی
بر بر آرقه‌سی صره کومدم ، (بر ایکی اکیروب
یاشارمش کوزلرینی مندیلنه سیلر ، آلنی
خیرقه‌سنك جبنه صوقار . ایکی اوچ دیش
قاقوله چیقاریر . اغزینه آتار . اوست چکه‌سنده
بر از صاغده ، آلت چکه‌سنده بر از صولده بولنان ایکی
دیشی آره‌سنده قاقوله دانه‌لرینی چیکنه‌مك ایچون

— آیول طور . آللهکی سورسه‌ك دیكه...
ایشته بتیور. آندلریله اتككلرندن چكر.

بویله چوق سویلمك بیوك خانم ایچون بر خسته‌لق، بر علت بر احتیاج طبیعتدر. نه‌قدر چوق سویلرسه اوقدر دردینی دوكمش، خفیفله‌مش عادتا فرحله‌مش اولور. بو معلولیتك اصلی، سببی، حكمتی واردر. فقط اونی كیمسه‌دن دكل بیوك خانمك كندندن دیكله‌ملیدر، شویله باشلار :

— بن كنجلكمده بر ایجم صو ایدم. اوقدر كوزلدم اوقدر كوزلدم كه آفت یاغده خاطایتسون. آوت بر ایچم صو ایدم... شمدی نه‌سویم قالدی نه‌سیلم ؟ قوب قورودم اوده باشقه بر حكایه... سن‌ده قوجار انشاالله بنم كبی اولورسك‌ده آكلارسك یاوروم . كاین اولدیغم كونی سوقاقلر سیرحی آلمدی . كوزنلر جالمه پاره‌ق ایصیردیلر. مرحوم قوجه‌م بنی قونتوقلایوب‌ده اوطه‌یه چیقاردیغی زمان قاپی قپاندقدن صوكره شویله بر یوزمه باقدی. والله حیاتی كیتدی‌ده بیاتی قالدی . بایله‌جقدی‌ده صو یتشدیردم . اما صوكره‌دن یك قیمتمی بیلمدی . بویله وقتسز

— کیناکزی . . .

— سوزك نره‌سنه کلدکدی ؟ . .

ایشته بو سؤاله جواب بولمق مجبیدر . بیوك خانمك سوزلرنده برابتدا ، بر وسط ، بر انتها یوقدرکه . . . بعضاً باشی صوکه‌اورته‌یی باشه کتیرر . حکایهٔ منقوله باشدن آشاغی‌یه انسجام منطقیدن محرومدر . سوزك نره‌سنده قالیندیدی ؟ بونی دوشونملی . اونقطه‌یی تعیین ایچون بیوك خانمه یاردم ایتملی . فلان یرده قالدقدی دیه بر سوز آتکزده نه اولورسه اولسون . اونقطه‌نك اسکی نقطه‌یه مطابقت تامه‌سی پك مطلوب دکلدر . بیوك خانم بوامرده مشکل پسندلك کوسترمز :

— ها أوت .

دیر ، ینه باشلار . ینه اواسکی سوزلر . فقط اوقدر اوجی بوجاغی کلمز واذیلر ، تشعیب ایدیلیرکه دیکله ینه ، کوز قرارمه‌سی ذاتا بایغینلق کلیر . بولاقیردی طوفاننـدن قورتولمق ایچـون قادین ننه‌نك بر ایکنجی نوبت خوابنه انتظاردن باشقه چاره یوقـدر . چـونکه اوندن اول قالقمق ایستره‌کز :

فوجه‌یه ویرولردی . بن مرحومه تمام اون ایکی یاشنده واردم .

بر کره رشتهٔ کلام بوزمین بیانه اوزانیرسه لاقیردی بویور . شکوره خانم تاکابینلکندن باشلار مرحومه‌له کچیردیکی بتون صفحات حیاتی طاتلی یرلرنده‌صیریتوب کوز سوزه‌رك ، مرارتلی نقاطنده ککیروب آه ایدرك آغلاتیر . لاقیردیدن بوغازی قورور ، بر ایکی یودوم صو ایچر ، ینه آغلاتیر ... قادین ننه‌نك اتمام حکایه ایچون مخاطبنك درجهٔ تحملنه کورمدر . دیکلیینده نه‌قدر متانت استماع کورورسه اوقدر آغلاتیر ... بعضاً سوزدن یك بیتاب قالیرسه بش اون دقیقه قدر اویقو کسدیرر . ایشته بوفصله نوه‌سامع ایچون کوزل برفرصتدر . اوکوزلرینی یومار یومماز همان بیوك خانمك موجههٔ مصاحبه‌سندن فرار ایتملیدر . اکر ترك موقع مخاطبه‌ده اهمال ایدیلیر ، آغیر طورانیلیرسه قادین ننه کوزلرینی آچار آچماز صورار :

— نه آغلاتیوردم ؟

ایکی طورونی ده هنوز دنیایه کلمامش بولنمق لازم کلدیکی اکلاتیلییر... قادین ننه قاشلرینی چاتارق:

— مقتولی‌می سویلیورسکز؛ او دعاجوڭزک چوجق آیول... دعالرینه باقوکز... خاطرمده اوت‌لا اون یاشنده بیله دکل...

— یاراجی ایله لبیبه؟.. بونلره برياش تعیین ایتمك ایسته‌مه‌ك نصل اوله‌جق؟.. آلتیشر آیلق دیمش اولمق ایکیسی ده الف سزجه بیوقلی اوله‌جغز ...

— آراجی لبیبه ... اونلرمی ؟ الهی بن اونلری آدمدن صایارمی‌یم هیچ.

شکوره خانمك مخاطبی بو مزعج سؤاللرنده براز دها اصرار کوستروب:

— آبیوك خانم تحف سویلیورسکز ؟ کریمه‌کز لطفیه خانم ایلك چوجغی مقتول بکی سکز یاشنده‌می طوغوردی ؟

دیمش اولسه شو جوابی آلیر:

عمانده اولمدیا : اولدن قیزلری شمدیکی کبی بکرمی بش یاشنه قدر بکلتمزلردی ، بك ایركن

قویدی. وعائله‌سنه شهری یکرمی یکرمی بش
لیرا قدر بر واردات تأمین ایتدی.

قادین ننه شکوره خانم:

یاش یتمشدن سکسانه طوغری خطوه انداز...
خانم ننه‌نك کندینه صورارسه‌کز اونك فکری
اللی بشده ده‌میر آتوب هیچ ایلریله‌مه‌مك...
سوز بر الله بر... هرسنه تبدیل ارقامه نه لزوم
وار... فقط شکوره خانمك بو حسابی برچوق
جهتدن بوط کلیر. صیریتیر. قادین ننه‌نك بوموته
اعتماد لازم کلسه، اللیسنی متجاوز بولنان بیوك
کریمه‌سی یعنی مفتونك والده‌سی لطفیه خانمك
یاشی اوتوز قرارلرنده بولنمق، اوتوزه یاقلاشان
مفتونی اون یاشنده ایندیرمك. و آنالرندن بری
آتی دیکری اون بر یاشنده کوچك اولان راحمی ایله
ایپه‌نك سنلرینی صفره یاقین ایلکیسنده طوغمه
آنالرندن طوغمامش یعنی غیر موجود عد ایتمك
ایجاب ایدییور...

شکوره خانمك حسابنده‌کی بو غرابت بعضاً
آلای اولمق ایچون کندندن سؤال اولونورسه کندیسی
اللی بشنده اولنجه مفتونك یاشی اون ودیکر

ادبيات كتاب ودفترلرينك كنار تحافنده بوكلدلر ايله تشكيل اولنمش اويله جملى بى ادبانه وارايدى كه اونلردن بوراده بر نمونه جلب ارائه سنه بيله حجاب قلم مانعدر .

مفتونك پارسده نظرياتى شو صورتله دفتر تحصيلنه قيد ايتديكى مكتسباتنك جهت عمليه سنى اجراده باشى دونه رك كوزلرى قرارەرق پك زياده طاشقينلق كوستردیكى بر صره ده عمجه سى وفات ايدى ويردى. مفتون تحصيلنى ايلريلەده بيلمش اولديغى د جهده براقه رق درسعادته عودته مجبور اولدى. عمجه سى، مفتونك وكنديدن كوچك بولنان برادرى راجى ايله همشيره سى ليه نك ايشلرينى درعهده ايتمشدى. عمجه افنديك وفاتيله بو ايشلر مفتونه انتقال ايلدى. مفتون پارسده كى تنوع تفننى اثناسنده كويا علم حقوق تحصيلندن ده كيرى طورمامشدى. استانبولده كنجه عائله سنك وراثت خصوصاتنه عائد ومحتاج رؤيت بعض امور حقوقيه سنى تسويه ايچون قوالتوغنك آلتنه بر آووقات جزؤدانى صيقشديره رق محكمه محكمه طولاشدى. كندى قولنجه هر ايشى يولنه

قیودات جدیده‌دن زیاده «آرغو» لسانی اصطلاحاتی نوعندن هوائیاته طولدیردی .

مثلا جدی بر عالمك نوطارینه تخصیص ایدلمش صحائف کنارنده پاریس کاتبلری لساننك زیوف الفاظی کوریلور، تاریخه. ادبیاته عائد مفید مهم مباحثك اطراف صحائفنده آتیده‌کی اصطلاحات غریبه‌یه تصادف اولنور :

Nou-nou	سود ننه
Moche	چیرکین
Gôsse	چوجق
Mome	کذا
Chigner	اغلامق
Parigot	پارسلی
Paf	طوره‌میوب ییقیلان سرخوش
Pègre	سارق
Petit noir	قهوه فنجانی
Frangine	همشیره
Gago	آوال
Rupin	ظریف
Sauce	یمور . یغمور
Singe	اوسته
Taf	قورقو
Teuf-teuf	اوتوموبیل
Tube	یوکسك شاپقه

کتابلرله بونلرك اك مشهور اثرلرینك اسملرینی ازبرلمشدی . هر نه‌دن بحث آچیلسه بر فهرست جدوللرده ایلری واره‌میان معلوماتیله همان سوزه آتیلیر ، راضب ، یابس لاقیردی قارشدیریردی . حقیقت اویله دکلدر دینلره قارشی بیك موال اوقور . « سزلك عقلکزده آلی قالمامش . بن قطعیاً بیلیرم که کیفیت دیدیکم کبیدر » جوابنی کندینه برسپر مدافعه اتخاذ ایدر . رد تزهاتی ایچون اوقشده اقوالی حجت اتخاذ ینه صاحب کتب معتبره‌دن برینك صحائفی استشهاداً آچیلوب کوزینه صوقولسه :

— حقیقت ینه بنم دیدیکم کبیدر . بوراده مؤلف نصلسه یاکلمش ...

دیمك جرأتنه قدر وارەرق انسانی چاتلاتیر .

مفتونك پاریسده‌کی اقسام تحصیلیه‌سنده امعق ایتمدیکی جهتلر کیاً مفقوددر دیر ایسه‌ك بالآن سویلمش ، حقنی انکار ایتمش اولورز . قهرمانمز ایلك هوسله پاریسده بعض مؤسسه‌لره دوام زحمتنه قاتلاندیغی اثنالرده دیکه‌دیکی درسلردن . مباحث علمیه‌دن دفترلره اوته‌بری « نوط » لر ضبط ایدردی . فقط بو دفترچه‌لرك قسم اعظمی

مناظرينك مسروداتى نه‌قدر واضح ، سليس
مثبت حقايقدن اولسه ينه اكلاماز كوريندرك
مسائلى سفسطه‌لره ، اغلاقله ، بو عمق ، نهايت
خصمى اوصانديرردق ، نفرت ايتديرردك ، ايكر-
نديرردك ميدان مباحثه‌دن يوسكورتدك . . .
بعده دونوب قارئلره برطور مظفرانه ايله :
— كورديكزمى شمدى بو الزاملى خصمك اغزينه
اوت طيقادم؟ مباحثه‌يه تاب آور اوله‌مدى . ايشته
قاچدى . . .

ديمك ... بونكله قناعت ايتميه‌رك خلقى اغفاله
محرراتده صره‌سنى قوللانيوب قوللانيوب ... بو
مبحثده ذاتاً كچنلرده فلان افنديى الزام ايتمش
اولديغمز جهتله عباره‌سنى صيقيشديرردق . و ميدان
سفسطه‌نك تره‌مز ، قيزارماز برقهرمانى اولديغى
اعلاندن كرى طورميوب بلهائى اقتدارينه
مفتون . حقيقت‌پرستانى خنده استخفافه دها
طوغريسى استكراهه مجبور ايتمك . . .

مفتون بو شارلاتانلق خصائلنك جمله‌سنه
مالكدى ، ادبادن ، شعرادن مورخيندن
علمادن ، فضلادن ارباب فنوندن الك ايلرى

معلوماتلردن چیقاره . شارلاتانلر ایشته بویله‌در .
شارلاتانلقده ده بر نوع قدرت ، بر فن تحصیلی
زیاده استعداداله انبساط ایدر ، بو مسلکك آز
چوق بعض فنونه منتسب اولانلره قیزل حال
بونانلره قدر درجاتی واردر . اوت ، شارلاتا-
نلك ده اعلاسی ادناسی اولور . شارلاتانك الك
باهر علامتی هیچ بر حقیقته قارشی طورمقلق ایسته-
مه‌رك سكسان دره‌دن صو كتیره‌رك اوزون اوزادی ،
لساناً ، قلماً هر بحثه آتیلمق ، بیلمدیکی شیلردن
بیلیر کبی بحث ایتمك ، سترجهالنده بیوك موفقیت
کوسترمك ، بعض مباحثی عمرنده بر دفعه اوقومدیغی
حالده یاخود هیچ اوقومدیغی علومده ، فنونده
اختصاص ادعا ایتمك ، ایکی کره ایکی دورت ایدر
قطعیتیله بطلان مدعیاتی اثبات ایدلدیکی حالده
اصلا قناعت کتیرمیه‌رك « خصمه افهام ماده
ایده‌مدم که » .

سوزندن آیرلمامق ، حاصلی نوح دییوب ده
طورمق ، قلمندن چیقان بواطلك حقایق محضه
اولدیغنه هر کسی ایناندیرمق اصرارنده صقالسیدر
بر طرفله هر صورت اقناعیه‌یی عبث عد ایتمك ،

— اوف ینه سنیمی دیکله یه جکسز ؟ نصیحتی نه یاپایم ؟ پاره یه باقه لم ...

استهزالریله عمجه سنك فکراً و خطاً اوزه نه بزه نه یازدیغی اوجاسز مکتوبی اوقومه دن بر طرفه فرلاتیر . ظرفدن چیقان « چك » ی درجیب ایله بانقه دن پاره لری آلمه یه قوشاردی .

مفتون پارسك آلتنی اوستنه چویردی ، بتون محل علم وادبله ، ادبك غیری یرلری هپ کزدی توزدی ده عمجه سنك نقداً ایتدیکی فداکارلقلره باخصوص ویردیکی نصیحتلره رغماً هیچ بر شی تحصیل ایده مدیکنی ؛ ایتدی ... بو حقیقت نصل انکار اولنور ؟ بر انسان ایدن کوتودن هر کون ایکی شی اوکرنسه درت بش سنه ده بوقدر معلومات ایدر کندینی اوزمه دن ذهنی یورمه دن روزکار سهولت بیننه لزوملی لزومسز ، مفید ، مضر نه لر کتیروب طیقدیسه اونلری اوکرندی . آز بیلمك ، و بیلدیکنی غایهٔ معلومات بشریه بناءً علیه کندینی ده عالم کامل ظن ایتمك ، بو نوع تحصیل اربابنی حقیقتدن زیاده خیاله ، جدیتدن زیاده طغره فروشلغه سوق ایدر . شارلاتانلق بوکبی ناقص

یاقه‌لادم. مسابقه‌یه قورومه، حیوانات اهلیه‌ء سمیزلك مسابقه قومیسیوننده‌ن برنجی مکافاتی بونده‌ن بشقه‌سی قازاناماز. بونك بسلی لکنده‌ن یتشدیکی ترلالك قوت انباتیه‌سی کمالده اولدیغی اکلاشیلیور. بنده‌ن یاغلی ایچکزده کیم وار: محصولاتنه کوه‌نیورسه‌ك بر دانه سن‌ده طوت دوکوشدیرهلم...

مفتون پارسك آلتی اوستنی طولاشدی. هر یرینی اوکرندی. عمجه‌سنده‌ن کلن مبلغك منتظماً صرفی صورتیله بر معیشت مطرده اتخاذ ایده‌مدیکنده‌ن آی باشنده زنکین، نهایتنده ایکی جبی طامطاقیر برزوکورت اولوردی.

عمجه‌سی یکننه اوزون، حکیمانه ومنشیانه جمله‌لرله نصایح اعطاسنده‌ن بیقمدی. فقط مفتون کندی روش حکمیاتنه پك موافق بولمه‌یرق یازه عد ایتدیکی بومطولاتی اوقومه‌ده‌ن اوصاندی. اکثری: «یاورورم دنیاده انسان معارفك قدرینی بیلن اهل کوشش واقدامدن اولمالیدرکه...» قیلاقلی بر مقدمه ایله‌باشلایان نصایح عقیمه‌یه تصادف ایدنجه بکن بك پرحدت:

وقعه‌لرده دی حیات لوحه‌لره تصادف اولنور .
بو منظره‌لره ایلك دفعه قارشی‌یه کنلر ،
نفرتلرندن تیتره‌زلر ... رفاقتلرینه بر دلیل، یاخود
تبدیل بر پولیس مأموری آلمدقجه اجانب بو قضا
بلا قیولرینه اینه‌مزلر . بورالرده ایکی « صو »
(تقریباً یکرمی پاره) یه کیجه‌لنیر . بو اجرت
مقابلنده‌کی حق بیتوتت بویلی بوینجه اوزانوب
یاتمق دکلدر . بر ماصه‌نك اوکنده باش ایکی اللك
آره‌سنه آلنه‌رق اویله اوطورمق وضعیتنده
اویومقدر . صاحبلری پك مهمان‌نواز اولیان بو
مغاره‌لرده بعضاً اوقدر مشتری هجوم ایدرکه کلنلر ،
اوطوردقلری محلده صیزمق ایچون بیله یر بولمازلر .

مفتون پاره‌سز قاله‌رق «براسه‌ری موران»ده
«فرادن»ده بر ایکی اقشام کچیرمشدی . فقط بو صفیللرك
بیتوتتلرینك نه کورلتلی اولدیغنی سویله‌مشدم . بن
اورالرده Par curiosité (مراق ایچون) دها
طوغریسی أتود یاپمق ایچون قالمه دیردی .
او کیجه‌لرك برنده یانی باشنده کیلردن شویله بر محاوره
دیکله‌یه‌رك : دفتر خاطراتنه قید ایتمشدی .

— ایشته ارقداش ایری بر پهلوان (کهله)

کیرییور، سامعین صره‌سنده بولونه‌بیله‌جک مؤسسه‌لری دارالفنونلری دوره ایدییوردی. شیخ کتاب آچه‌دن زحمتسزجه قولاقدن بر عالم اولیویروب میدانه چیقمق ایستیوردی. هر آتی برچیقیں پارهایله برده اوزون نصیحتنامه کوندرن عجمه‌نی اغفال ایچون ساخته شهادتنامه‌لر تنظیمی کوزه آلدیرمغه قدر واردی. زواللی آدمی اغفالده بو سهولت موفقیتی کورونجه مؤسسه‌لرده سامعین صفتیله بولنمق یورغونلغی ده بر طرف ایدلمش اولدی. کمسون قافه‌شانتانلر، قونسرلر، بالولر، بو کیجه «فولی برژه»ده یارین «اولمپیا»ده او بر کون «آلدورادو» ده ... ارتق اوقومه‌یه دکل اویومه‌یه بیله وقت بوله‌میوردی. عشق وجودی بوزوق برکافی کی قورانده ...

Les Dessous de Paris نامیله پارسک اوستندن باشقه برده آلتی واردر. بو آلتی سفلا قیولری، چینه‌لریدر ... کیجه پاریسندن صوکره پارسک بتون اسرار الیمهٔ اخلاقی، احوالی، سیئاتی، رذائلی بو حفره‌لرده بر صحنهٔ جریان بولور. اویله عجیب، غریب بعضاً مستکره، مدهش، ...

مفتون پدرينك وفاتنده اون درت اون بش ياشنده بر چوجقدی . اوعائله نك آلا فرانغه مراقی يوقدی . بوعلت برازمفتونك عجمه سنده واردی .

پدری وفات ايدنجه چوجغك امر تدريس وتربيه سنی درعهده ايله يكنی يانه آلدی . اتمام تحصيل ايچون پاريسه كوندردی . دليقانلی اوراده نه تحصيل ايتدی ؛ عسكريهمی ؛ طبابتمی ؛ حقوقمی ؛ تجارتمی ؛ زراعتمی ؛ صنايعمی ؛ خير بونلردن هيچ بری دكل ... اوبر قولای مسلك تعقيب ايتمك ايسته يوردی . « آرمود پيش آغزمه دوش » درجه سنده سهل مسلك نه اوله بيلير ؟ انسان هر نه تحصيل ايتمك ايسته سه سرمايهٔ علم وعرفانی برسعی ، برچاليشمه مقابلنده اكتساب ايده بيلير . يكننك برعلامهٔ جهان كسيله جكنه انتظاراً استانبولده بر طاقم وهمی اميدلرله اغزی آچيق بكلديكی صيره ده مفتون هرهفته بركاذب مكتوبله اغفال ايدرلدی . ديار افرنجيده دخوانه امكان كورديكی مؤسسه لردن همان طولاشمديغنی براقمدی . فقط هپ آلارغه دن طولاشيوردی . مقيد برطالب صفتيله هيچ بر يره

اولمدیغنی سویلر . جدیده‌دن دکل ، عتیقه‌دن هیچ دکل . آی افندم یا سن نه‌سین ؟ سؤالی وارد اولسه... اوزمان کوله‌رك :

— ادبای جدیده دیدیککز کیملر اولیور؟ اونلرك هپسی الآن « کنه » ایله اوغراشیورلر . جمکنه نسبت ایدیلیرسه « جدید » نامی ویردیککز شی چین ادبیاتی قدر کهنه قالیر... بن نه‌یه سزه سویله‌یه‌یمی ؟ بن اویله برشیم که مسلك منتسبه ادبیه‌م بوندن انجق بر عصر صوکره رواجیاب اوله‌بیله‌جکدر .

« دەقادیزم » « سنبولیزم » سوزکن بونلرك شعاع واپسینندن دیکر برمسلك شعله‌پرا اوله‌جقدر . بونك اسمنه نه دینه‌جك بیلیرمیسکز ؟ هایدی ترکجه‌یی فرانسزجه ایله قارشدیره‌رق بوکا برنام ویره‌یم... افندم بوکا « هیچیزم » دینه‌جکدر... چونکه خسته‌لانان برانسان کندینی تداوی ایله اوغراشیر.. نیچون؟. برمدت صوکره ینه خسته‌لانوب اولمك ایچون... انسانلری بلاهتدن بلاهته سوق ایدن شی نتیجهٔ کارده‌کی بوهیچلکی درك ایده‌مامکده‌کی غباوتلریدر .

معروض قالیورلر، موزعلر آغوشنده گزدیریله
گزدیریله چوق خرپالانیورلرده بدایةً آل اولان
اورنك صولیور، قاچیق مور ایله سویمسز بر
غالیباردا آره‌سنده عجیب برلون آلیور.

نه‌یه بکزه‌یور؛ طور. طور. دیلمك اوجنده
کوزمك ارکنده.. های اه مستحقنی ویرسون.
هاه بولدم. بولدم. اشبورته‌لرده گزه‌ن.. بیضهٔ
سرخه... أوت صولق قیرمزی پاسفالیه
یمورطه‌سنه.

ادبیات جدیده کتبخانه‌سی مؤلفین کرامنك
رنكدهالرندن شعله‌باراولمش ظن ایدیلان قیرمزی
زمین اوزرینه بیاض یازیلرله آراسته بوقابلر
البته کورولمشدر. هرنقش دلپذیرلری مؤثرلرینك
ظرافت طبعلرینه برر بیوك دلیل اولان بوکتب
نفیسه‌نك قابلری حقنده بویله دهان کشای هذیان
اولان مفتونی بونلرك محتویات ادبیه‌لرینه دائر
سویلتمك لازم کلسه .. آنك قولاقلری طیقه‌ملی،
تجاوزاتی دیکلنمز... دیکلانمه‌ده سویلنمز...

مفتون ادبای جدیده ایله نخده کیریشمه‌دن
نقاط اختلافی بولورچیقاریر. کندیسنك اوزمره‌دن

حقنده بر مدار یاخود فال خیر عد ایده‌نی
کورمدم . چونکه مندرجات اثرندن امین بولنان
بر مؤلف قابك رنکنه اهمیت ویرمز . رنکدن
استعانهٔ رغبت ایله کوز بویاجیلغنه قالقیشماز .

صوکره « ادبیات جدیده کتبخانه‌سی » رنك
آتشیندن وجودینه بر حرارت شدیده سرایت
ایتمش کبی یرندن قالقار . بش آشاغی بش یوقاری
کزینیر ... اوقیرمزی کتبخانه‌یی تزییف ایچون
سوز آرار . طوقوناقلی ، ایصیریجی بر سوز .
مفتون بك ایچون سوزك الڭ حقلیسی ، آغزدن
حین صدورنده ، مخاطب اوزرنده بر نوع آلایش
تأثیر کوسترەنیدر . بر حقیقته مطابقی ایسترسه
صوری ، آنی یاخودکه هیچ اولسون ...

ایکی ألنك سره‌لرینی آچوب قالچه‌لرینه
یرلشدیردرك ایکی قوللی جسیم پروازو شکلنی
آلیر . بعده مخاطبنك یوزینه سرت سرت نظرلر
فیرلاته‌رق :

— اوکتابلرك رنکنه پارلاق دیدمدی دکمی؟
طبع ما کنه‌سندن یکی چیقدقلری وقت بلکه ..
فقط کتابجی جامکانلرنده مدت مدیده کونشه

سکز ؟ بونلرك صاحبلری زواللیلره ... شاشیورم داءتلونه اوغرامش ظن اولنان بو مؤلفین کرام حضراتی بیلمیلیدرکه ارباب مطالعه بر کتابی ، قیرمزی قابی شربتلك شکرکبی أزوبده شفا یتنه صوینی ایچمك ایچون دکل محتویاتنی اوقومق ایچون آلیر . بوکتابلرك تورکلك یالکز قابلرنده کوریلیور ... بوپارلاق رنکی وجه انتخابلرینی اکلایه‌میورم ... بو « پرهتانسیون » بکا چوق بیوك کورینیور . بنده‌کز یازه‌جغم اثرم ایچون بر رنك انتخابنی دوشونسه‌م اویله پارلاغنی دکل بر « موده‌ست » ینی آرارده‌م ، بو آل رنك پك مدعیانه اولیور . هم اوروپاده آشجی ایشجی کتابلری ، « بیبلیوته‌ق روز » لر فلانلر استثنا ایدیلنجه مؤلفات جدیده‌دن قیرمزی قابلیلرینه پك تصادف اولنماز ظن ایدرم . «زولا» « بورژه» وسائر انك بنام محررلرك جمله اثرلری صاری ، ماوی ، بیاض اولدرق کوریلیور . اکثریتی بویله ... بو مشاهیردن ، اثرینی عقیده شکری رنکلی بر قابه قویوبده بونی کتابك رواجی

ایتدیره جك دوستلر پیدا ایتمه دیره شمدی بنده كز
محرر رفیقلرمك جریده لرندن برقاچنی تدقیق
ایسه م صوكره بنم نشر اوله جق اثرمی ثنایه شتاب
كوسترن اولورمی ؟

اكلاتمق ایستدیكی شو حیله ٔ ادبیه سنه تردیداً
اویله جواب تورطلار كه دنیاده ادبیاتك موجود
اولمدیغنی فقط بونلره دهانك ، مفتون بكك
دردست تحریر بولنان بر اثر علویسیله برلكده
طوغه جغنی براز اوستی قپالی صورتده حس ایتدیریر ،
لكن سنه لر كچر ، بو اثر بهین مشیمه ٔ ایجادنده
بر درلو پذیرای حصول اوله میوب میدانه چیقه مز .
مفتون ادبیات عتیقه نك دشمنی فقط جدیده نكده
بك دوستی دكلدر . طرز نوین ادب طرفدارانی ده
بیك درلو نقائصله اتهام ایدر . مثلا « ادبیات
جدیده كتبخانه سی » نك صره ایله انظار
قیمتشناسانه وضع ایلدیكی آثار بركزیده حقنده كی
فكرینی صوره جق اولورسه كز كولومسه یه رك قولاغكزه
اكیلیر :

— Mon cher ! entre nous (عزیزم صوز
بیننزده) شو قیمتسزی قابلی كتابلری تصویر ییوله

مفتون بكه ادبياتده‌كى مسلككنى صورسه‌كز واضح بر جواب آله‌مازسكز. سؤالكزه قارشى يوزينى بوروشديرر، سزى مستهزيانه انظارى آلتنده أزه‌رك سوزه‌ر. « ادبياتده مسلكممى؟» اوف نه صاقيلانه سؤال!.. دنياده ادبيات وارمى كه مسلك اولسون؟..

قيرپيلوب قيرپيلوب آچيلان كوزلرندن اوزركزه بيك معانئ مشوشه صاچيلير... سزه، روحنده غليان ايدن بيوك بيوك برشيلر اكلاتمق ايچون تيتره‌ديككنى كورورسكز ... بلا تكلم، يالكز قاش كوز قيرپشديرمسيله اكلاتمغه اوغراشديغى معالياتدن يورولمش كبى كوزلرينى يومار... صوكره يواشجه فرانسزجه برمثل ايراد ايده‌رك:

A question hâtrée, réponse pesée

(عجله سؤاله، آغير جواب ويرمليدر.)

ادبياتمى عزيزم اوبله‌شى وارمى؟ سزدخى بكنديكمش كوروندكم بعض آثارحقنده‌كى تقديراتى جديمى ظن ايديورسكز؟ خاطر ايچون، حسب اللزوم اويله كورونيورم... الك بيوك موفقيت ادبيه اثرلك برخارقهٔ صنعت اولمسنده دكلدر، او اثرى مدح

نقلری آتوق خفیفله‌مك ، کندی یازدقلرندن باشقه‌سنی بکنمه‌مك ، فقط آثار ذاتیه‌سنك بر کون دیکر بر محرر طرفندن مدح اولنه‌جغنی حس ایدنجه احتیاطه رعایةً اونك محصول قلمیسنی بکنمش ، حتی لزومنه کوره هر سطرینه هر کلمه‌سنه عاشق اولمش ، بییلمش کبی کوروتمك … هانکی اورنکدن اولورسه اولسون بر محرر له کورو- شلنجه ایجاب نزاکت کوزته‌رك یوزینه : « کوزل یازییورسکز » مدحنده بولنمق … یانندن بش اون آدیم آیریلنجه :

Imbécile il se croit un auteur

(احمق کندینی بر مؤلف ظن ایدییور)

دیمك .

تورکلك مخصوصاتیله متمیز بر « اوریژینا- لیته » یی قبول ایتمامك ؛ بویله برادده بولنانلری عادی کورمك .

بیوك آظه‌ده شیشلیده اوطورور ، بیسیقلته بینر ، لزومنده والس ایدر ، شوخی ، غنوی ، بیزه‌یی ، وردی یی طانیر ، عائله‌لر تصویرلرندن باشقه تورکجه‌ده برزمین حکایه بولنه‌میه‌جغی فکرنده اصرار ایتمك …

سودکلری : فیللر ، بیفتکلر ، راغولر ؛ صوصیسلر ، صوفله‌لر ، تارتلر ، قونپوتلر ... قوش قونماز ... (نقدانی حالنده) انکنار صالاتی ، بعضاً قامشلق پراسه ، اوملت (پاپیله مازسه) قیغانه ...

نفرت ایتدیکی مشروبات : بوزا ، خروب شربتی ، مع الکراهه ایچدیکی مایعات : قرق چشمه حاقه‌لی ، طورونجلی ، کچه ، قایش طاغی الی آخره ... آرایوب ده بوله‌مدقلری : مادوره ، بوردو ، بورغونیی ، مالاغا ...

سمتی قیشلک خورخور ، یازین اورمان کویی فقط عقلی بلک اوغلنده ، قرائتندن توحش ایتدیکی اثرلر :

اولیا چلبی سیاحتنامه‌سی ، قواعد ترکیه ، صرف ، نحو ، ادبیات عثمانیه ... ملی رومانلر ..

ادبیاتده همان بر مسلکی یوق ، بو مسلکسزلکنده بر نوع مسلک عداولنه‌بیلیرسه طوتدیغی یول شویله :

بر محرر Sublime (علوی) دها طوغریسی Vrai حقیقی دها اعلاسی Cru آچیق آچیق یعنی چاش چاولاق اولمق ایچون فیوند افنده ، شیوه قواعدکی اثقال لسانیه‌دن تجرد ایتملک ، بو آغیر .

شكايتلرى : كيجه صوق قره صوبا اوزان عربه بكجيسنى ، عوعوعو كلاكدن ، يكديكرينى تعقيب ايدن بوزاجى صدالرندن ، قوقونك طبقه سنى ، آقشنى جيبنه قويوب كيجه لك انتارياسى ، شاه خرقه سيله اتشنالرى بعدالطعام چيقه كان آلاتورقه مسافرلردن ، اينجه ساز طاقمندن . .

تعيب ايتديكى شيلر : قاوش پوطين كيلر ، سيار آشجيدن قوس قوس پلاوى ييلر . آثار وجرائد عثمانيه يى مطالعه ايدنلر .

استيادلرى : طيرناقلرى آلافرانغه برنوع انسان تعلبندينه كسديرمك . توركجه نك سهل البيان كلماتى تلفظده زوراق چكمك ، بعضاً من زبانزد تعبيراتى اونوتمق ... سوز آره سنده بحثه مناسبت آلسون آلمسون فرانسزجه ضروب امثال ايراد ايتمك .. برمصاحبه ده دوجيز كلاك اونجه ايصالته اويا پارچه لرى چالمق ...

اكله تورملديكى شيلر : اشكمبه چورباسى ، خردلى يخنى ، بادنجان طولمه سى ، اوزن حوالسى ، بولاماچ ، بكمزلى عجى ، ييرهو ، تاتار بوره كى الى آخره ...

قیزی درت یاشنده‌کی حسنه رقیه غیب اولمشده
موجوددی .

٤

درسه شروعدن اول خواجه‌دن باشلایه‌رق بتون طالب وطالباتی برر برر طانیمق لازمکلنجه اولا مفتون بك :

یاشی اوتوز ، بوی اورته‌یه قریب ، وجودی نحیف ، رنکی صولوق ، اوضاع و اطواری عصبی ؛ چهره اوزون مدتلردن بری تووالت صورلرینك ، پوماته‌لرك ، پودره‌لرك کثرت استعمالیله زیاده یورغون .. عادتا سپه‌لنمش دری کبی پول .. پول برحال کسب ایتمش ، الماجق کمکلری فرلاقچه .. کوزلری ایری ، مدور ، پیشمش قالیه کبی مرده‌لنکاه ، صولوق ، صوغولمش آقلری سیاهلرینه غالب ...

الك زیاده راحتسزلغی : معده‌دن ، سینیردن چارپینتیدن ...

فکراً هوپپا ... معلومات درمه چاتمه ، درایت غیر موجود ، زوراکی ، حسب savoir-vivre دن چاتمه ... طورلر ، وضعلر حسب مقلدانه ، ساخته ، صغوق ...

اوزیسون اوزیسونی مفتون یورومشدی. موافق
براسم بولمه‌نك همان همان تکمیل اثری یازمغه معادل
بر یوروغوننانی اولادیغنی اکلادی. بونک اوزرینه داها
اوکا ه اسکی بیگی حوقوقی اسنجه کتاب آچدی.
قلمه آلنه‌جغی اثرك قسملری، فصللری اعرافی تعیین
ایشه باشلادی. برطرفدن یازییور دیکر طرفدن
تحریراتنك خلاصه درونده تعلیقات تحلیله‌سنه
کیریشیوردی. «عملی آداب حیات» نی یالکز بر کتاب
شکلنده کی دکل خلقنجه مجبوری التحصیل بر درس
حالنه قویدی. یازمق بیانلر مفتونك بوکتابدن
اولان تقریرلرینی دفاتر مخصوصه‌یه قید وضبط
ایده‌جکلر. ایمی اولالرده بودرس تحصیلنده
سامعین صنفیله بولنه‌رق اثبتدکلرینی بعده یکدیکرینه
سؤال جواب صورتیله قاوشدیره‌جقلر، خانه‌جه
اولان طرز حیات ومعاملاتلرینی بوکتابلرینه
تطبیق ایلیه‌جکلردی.

اوطه‌لردن بری درسخانه اتخاذ ایدلدی.

مفتون بك بر کون «عملی آداب حیات» درسنی
کمال اعتنا ایله کشاد ایلدی. درسده قادین نه
شکلده ... ایله ... خانملك کوره‌ك

تفكرات مديده‌دن صوكره بو اثر مشكلاتنى ايله
تعليم وتحصيلى صددنده بر اثر يازمغه قرار ويردى .
بوكتابك اسمنه اولا savoir-Vivre appliqué
ديدى . صوكره‌دن بو نامى بكنمدى .

savoir-Vivre comparé توسيم ايتمك
ايستدى . بعده Comparatif ايله Comparé بيننده
متردد قالدى . برينى ديكرينه ترجيح ايچون برسبب
تعيين ايده‌مدى . نهايت بيلك مشكلاتى savoir-
Vivre pratique ده قرار قيلدى . عنوانك
فرانسزجه‌سى اويدى . شمدى توركجه‌سى قالدى .
بونى لسانمزه نصل ترجمه ايتملى ؟ علم معاشرت
ديدى اولمدى . بر چوق لغات كتابى ميانده
ويزنطال افندينك (حسب نقل) ه مراجعت
ايتدى . savoir-Vivre ى اوراده « اخلاق حسنه »
ايله معرف كورونجه حدتندن كتابى پنجره‌دن
آتدى . اوف نهايت « آداب حيات عملى » ،
براز ذهنى يازار كبى اولدى . بوندن تتابع
اضافاتده سمعنه پك خوش كلدى . عملى يى
صوكدن قالديروب ابتدايه وضع ايدنجه سرنامه
اثر « عملى آداب حيات » شكلنه كيردى ، امان ارتق

قشاملر (سان آمانژه) نامی ویریلن بودورومده‌کی
اوزون سفره ینه فسلکن، قنا چیچکی ساقسیلری،
مزاد مالندن آلنمش آلتمیشر پاره‌لق شمعدانلر،
بارداقلر، طباقلرله دونانیر. اعضای عائله‌نك
بیوکی، کوچوکی، اختیاری، تازه‌سی طوعاً کرهاً
اسکمله‌لره دیزیله‌رك هرکس برر موقع معینی
اشغال ایدرلردی.

آلافرانغه‌لق نصل اوکرنیلیر؟ طبیعی فرنك
ممالکنده بولنمقله، اورالرك هر عادتنی کوره‌رك،
وکوریلنلره مراعاته اوغراشمقله. اولا وقوف،
کیده کیده بهره، ممارسه پیدا ایدیلیر. اوراده
بولنمیانلر بو اصول معاشرتی نصل تحصیل ایده‌-
بیلیرلر؟ بو عادتك نظریاتی بعض کتابلرده کوریلور.
عملیاتی‌ده فرنك دوستلری پیدا ایتمکله موقع تطبیقه
قونه‌بیلیر. فقط بو ده خیلی اوزون اولور.
معاشرت فرنکانه‌نك اصول مخصوصه‌یه توفیقاً
بر فن شکلنده تعلیم وتعلمی قابل دکلمیدر؟ مفتون بو
خصوصی چوق دوشوندی. چونکه افراد عائله‌سنه
آلافرانغه‌لغی تعلیم ایچون پك صیقینتی چکیور،
موجب خشنودی ثمراتده اقتطاف ایده‌میوردی.

اوطاسنده ویا سالوننده برمحلده برقاچ کیجه قالیرسه
اوده کیمسه‌نك کوزلری باقه‌لرنده ایچون بر
سرور اولوردی . اوزمان کیمسه آلا فرانغه
یمك صالوننك سمتنه اوغرامازدی . خانملرك
کوچوك جوجوقلرینه :

— هایدی قیزسفره بزینی بول. اوطوردیغمز
اوطه‌یه یاپی ویر. یمك اسکمله‌سنی، سینی‌یی قوی.
قاشیقلری کتیر .

امرلریله بیلدکلری کبی برسفره قوردیرلر،
اطرافنه دیزیلیرلر :

— اوخ جانم آلاتورقه. آنا کدن بابا کدن
کوردیکمدن اشته... الیمز بویله طاتلی طاتلی
یيور... ایچنه سینیور، نه یدیکنی بیلیور.

سوزلریله قوللرینی صیغایوب هپسی بردن
سفره‌یه هجوم ایدرلر، دوبادن اولا قدر زواشه‌ده
کیدردی . مفتون بوحالی طویسه اوده قیامت
قوپه‌جقدی. لکن بوصوی انتظام ایچنده داها کلفت
خدمتجیلر ایچون دهایی قولاقسز اولدقلری ایچون
خرافته الی بوسرلده صاقلنامسنه کالبه لعنتا ایدرلر،
بکه بر شی طویورمازلردی . مفتونك کالدیکی

افندینڭ اڭه چتال بچاغی طیدی. بدبخت
تشبثده بولنت پارچه‌سی کسیلیرکن لقمهٔ مقطوعه
برطرفه، بچاق طباق دیگر طرفه فیرلامق کبی
قضالرڭ کثرت وقوعی مفتونی بو امر مشکلی
تحصیل باشاره‌میه‌جغی خصوصنده نومید براقدی.

چتال خیالی اوصیرانی اوچلی دمیرلری
آغزه صوقوب چیقاره‌رق طعام ایتمکه عائله‌دن
برقاچی کرهاً بوڭا آلیشدی. فقط قاین ننه
شکوره خانم ممکن دکل بو کوچ اصولده یمکی
خبر ویرمیوردی. بونڭ عدم استعدادی قطعیاً بیلن
اینجه سننه سره‌ده بو طرزڭ آکلادن بعض مرتبه
مسافیته قرار ویرلدی. قیلی مشکل پارچه‌لی
آلنی طرفدن کسیله‌رك بیوك خانمك طباغنه
قونیله‌جقدی. فقط بوچه خاتون او قدرلرینی
ینه چتالله یابان تجکوه براقلشدی. بدبخت
شکوره آره صره کریمه‌سی وسیله خانمی برطرفه
چکرك:

— چتال ایله یدیکم یمکك بردرلو لذتنی
آلیه‌میورم...

شکایتنی یاپار، یاقیلیردی. مفتونلا ...

اوغوشدیرملی . بعده قورچەلاملی ... باش ایچون بوندن موافق بر صورت تصور اولەماز .

بیچاره قادین طوروننك اجبارندن قورتولە میەرق بر دفعه کاغد دروننده حمامه یارم اوقه اون کوتورمش . بونکله صاچلرینی اوغالارکن دقیق یموشایەرق خاتوننك باشنده خمور دن بر تقیه پیدا اولمش ، بوطرز نوین تطهر دیکر قادینلرك مراقنی جلب ایدرك :

— خانم علتکمی وار ؟ باشکه سوردیکك اوته در اویله ؟ باشی چیبانلیلره کیدیررلر زیفتدن سیاه تقیه کوردك اماهیچ بویله بیاضنه تصادف ایتمدکدی .

نوعندن بر طاقم نابجا سؤاللره اوغرامش . زواللی او کونی محجوبیتدن عادتا اغلامه‌لی اولمشدی .

ألنه چتال پچاق آلمامش بر عائله‌یی آلافرانغەنك بتون تکلفات مزعجەسی ، بتون مراسم مبرمەسیله اکل طعامه آلیشدیرمق ، مشکل اولدیغی قدرده کولنج بولندیغنه مفتون هیچ اهمیت ویرمیوردی .

قادین ننه‌سنك والده‌سنك ، تیزه‌سنك شکایت ، توحش ونفرتلرینه اصلا قولاق اصمیەرق ...

آلقولاك ایچنده یاریم غرام كبریتیت قینین حل ایتملی. برشیشه‌یه قویملی آغزینی صیقیجه قاپاملی ایكی كون قدر اویله طورسون. صوكره ایچنه یاریم لیتره اسكی روم و (٥٠) غرام صاری قینه‌قینه توزی علاوه ایتملی... دق طوتدیرورق اوزون اوزادی‌یه بر تركیب تعریف ایدرم، صابون یرینه بونك استعمالندن صاچلرجه حاصل اوله‌جق منافعی تعداد ایده ایده بیتیره‌مم. نهایت چوجق والده‌سی:

— آ اولادم باقسه‌كز كه صاچلرم بم بیاض اولدی. بوندن صوكره اویله شیلر بكا نه لازم. براز صابونله ییقانیر حمامدن چیقی ویریرم.

— خیر اولماز. صابون مضردر. جلدك مساماتنی طیقار، صاچلری دوكر. سكا یوزده ایله یاپیلیر برترتیب صاغلق ویره‌یم...

— یاوروم كچ قالدم. براقیكز بونه كیده‌یم.

— دها قولایی وار جانم!.. بیاض صاچلر ایچون اون (دقیق) استعمال ایدرلر. بوالك موافقدر. دیكر رنكده‌كی صاچلر ایچونده اعلی‌در. اون ایله صاچلری وباشی كوزجه

شدیتی ظرافتدن ، شعباندن ، آلیدن عبارت
دکلدی. بتون عائله‌سی افرادینی اوصورتله تربیه‌یه
قرار ویرمشدی. بو تصمیمی فعله کتیرمك ایچون
حسابسز موانعه، مشکلاته اوغرایور، یك کولنج
احواله سبب اولیور فقط قراردن نکول ایتمیور.
ردی. مثلا بیوك والده‌سی شکوره‌خانمی صیجاغه
کیتمك ایچون حاضرلانیرکن کورسه، همان تووالت
کتابندن « طهارت بدن » فصلنی آچار اعضای
وجوددن هر برینك آیری آیری نصل یقانه‌جغی
تفصیلاتنه کیریشیر. او سکیده قساعت ایتمه‌یه‌رك
بیچاره قادینك حمام بوخچه‌سنی قارشدیرر، بزم
قادینلرجه حمامده تواله‌لری معتاد اولمش بر
چوق شیئك استعماله امتناع ایدر. اونلری
چیقاریر آتار. صابون کوروپسه پك قیزار.
والده‌سی :

— اوغلان چیلدیردکمی؟ انسان حمامده صا
بونسز تمیزلنه‌بیلیرمی؟

فریادیله آواز آوازحایقیریر. مفتون صابونك
جلده ، صاچلره اولان مضرات عدیده‌سندن
بحث ایله او مقامده استعمال ایچون ربع لیتره

اولدیغندن بر آز فرانسزجه اوکرنمش ، سفره ترتیبنه وسائر آلافرانغه خدمتلره آز چوق آلیشدیرلمشدی. لکن بو اوکرندکلری مفتونجه پک مقبول اولمیوردی . مفتونك أنده آلافرانغه عادات ، ترتیبات وسرویس امرنده کندینه دستور العمل ایدندیکی بر Savoir-Vivre کتابی واردی . هر امورنده بو اثره مراجعتله صحیفهٔ مخصوصه‌سنی آچار جای تطبیق اوله‌جق نقاطی تعیین ایلردی. قیز بر قهوه کتیرسه مفتون درحال کوزلرینی آچه‌رق:

— سنك بو قهوه‌یی طرز تقدیمك شو سطرلرده‌کی تعریفاته اوییور ... دها «الهغانت» اولملیسك ! ..

دن طوتدیغی تنقیداتی یارم ساعتده زاتی ، آنی یاپدیغی یا یه‌جغی بتون شاشیرردی ، بکنه بو قاریشیق تعریفات وتعلیماته زواللی قیز اسکی بیلدکلرینی ده اونوتمش کبی اولمش ، یکیدن ده شمدی خدمت نامنه طوغری برشی اوکره‌نه‌مامش کیبیدی .

مفتونك اوخانه ایچنده آلافرانغه‌لق انجولی «فوره‌ه» اتمکی، یاشدوه‌که، آیشدیرمده اوغرا

زوارى Meftun bey n'est pas visible pour vous عبارهٔ فرانسویه سنك ترجمهٔ حرفیه سی اولان: «مفتون بك سزك ایچون مرئی دکلدر» جمله سیله بلا استثقال قاپودن صاواردی. شعبان کندیلرك بر قسمنه صرف ایتدیکی بو جمله نك نه دیمك اولدیغنی کندی ده پك بیلمزدی. بك افندی اونی کندیسنه اویله تعلیم ایتمشدی. اوده اوسته سندن آلدیغی کبی صادقانه ایفای وظیفه ایدردی. بو جملهٔ استثقالیه سنه اوغرایان مسافرلردن بعضلری شاشیرمرق؛

— بك افندی مرئی دکلیدر؟.. سبحان الله مفتونك جسمی لطیفلشدیمی؟ بخاره، هوایه می تحول ایتدی. یوقسه پریلرمی قاپیشدی؟

جوابیله بیان استغرابدن کندیلرینی آله‌مازلردی. شعبان آغا بو یولده الا عادی خدمتدن مراسم بیتیه یه نظارته قدر کارآموزلغی کوستردیکی ایچون مفتون بك اوشاغنی پك سووردی.

شعبانك، ظرافت آلاتندن صوکره اوك مهم خدامندن بری ده مانده‌ولارك آلتی ایدی.

آلتی اولجه بر ایکی فرنك قاپیسنده اوطورمش

بوییغارەسی زواللی کدیلره ، کوپکلره افترادن باشـقه برشی دکلدر . قارنلرینی ادنا ایچدیکی ایله پارچه‌لر وقت مساعدسنده شعبان آغایه تقدیم ایتمك ایچون یتیشدیریلمه برقاچ دنلیس قپاسندر .

شعبان قرق قرقبش یاشلرنده صاحبنه ، جنده قیر دوشمش ، آنری آیاقلری ایری ، حافظه‌لی یاپیلی ، خاره‌لاط برخدمه‌کاردرکه بلکه انجیلك آلاقر ابعاده ابتلاسی بوزاغی چکمدیکی شناقه دقال مدت خدمت المشر ... انجق ظرافتك وجودیله تأمین بختیـاری ایده‌بیلمشدر .

شعبان او أوده اوشـاقلق ، وکیلخرجلق ، کهیالق خدمتلرینی ... کورور ، برخدمته ضمیمهٔ ضرورسنه کوره «متر دوسه‌ره‌مونی» «متردوتل» وظائف مهمه‌سنی ایفا ایله‌ده شرفیاب اولور ، چکمدیکی صیقنتیلر ... بوصـولك وظـائفی یوزندندر . مثلا مفتون بکله کوروشمکه کیجه‌لر انتظاریله قوشوشان بر مسـافر کلیرسه بویله «أتیکت» خارجنده شام خیرقه‌سی ویا کزی کورکله عرض اندام ایدن

شعله‌لك آتشی قادر بخورن استعدادی ، یالکز کوکل اکلنسه‌مك ، بن قورتولدم ایچه‌کلین عبارت دکلدی . وظائفه الداق قوری طوپلنه ، نفس الفنه ایله وجود ... عبادتی ، ظرافت ، بکلشق انتحه ... ایاغندن دکلدیکی اقوله کوره ... الخ . قالی اسلمه‌یجی اقسامنی اوکرنمشدی . أت آیریرکن اك منتخب اقسامنی ، آچ ... آلیرو ... برچیحن قاپاغی آلتنده بولنماز برمحله صاقلار ، مطبخك اغیاردن خالی برزمانی اولنجه فیله‌تولری صولی صولی پیشیریر ، ایکی اکمك دیلمی آره‌سنه [illegible] بعضاً بتونی بالق پیشیردیکی وقت اکر بالقلر صاپلی ایسه ... آغزه کوکلیده ... [illegible]

— ... [illegible] ... قالی حیوان موهومك ... سندن ماشه‌لر ، اودونلر فیرلاتیر ... فقط آبلانك

— بنی فرنك كتابله ایشی یوق ... بن آلافرانغه یمك پیشیرمز . بیلدیكی كبی پیشیرر ...

جوابیله پشتالی بلندن آثار ، مطبخدن چیقاردی . ظرافت بوادیتلره شعبان آغانك [illegible] بعضاً آره صره :

— آرتق جانه طاق دیدی . كوفتون بكی أونده بن اوطورهمیه‌جه ..

[illegible]

شعبان آغایه كلنجه بو امكدار . بوچالیشقان [illegible] بویله شدتلی برمیل اویاندرمغه موفق اوله‌مامشدی . شعبان اولابیان محبت ایدر . معاشقه دورهٔ كرمی‌یه كیرنجه آی باشلرنده برقاچ مجیدیه‌اودونج ایستەمكدن داداده‌سنی صیزدرمغه كیریشیردی . اولكی آشجی قادینلر كوكل ویرمكده پك متأنی بولنمامشلر فقط پاره اعطاسنده بخیل طورانمش اولدقلرندن اونلرك [illegible]

ظرافت بونك نوعی ما كوانی شیشه وسائره طیقه
مقده استعمال اولنانلردن تفریقده دائما كلیوردی .
بو دقتسزلكلری و آلافرانغه مطبوخنده كی تفننی
ایده‌جك بر استعداد كوسترمامكله برابر ظرافت
آبلا او وقته قدر یول ویریلان ، تبدیل ایدیلن
آشجی قادینلرك ایچنده ینه الك أییسی ، الك طبعه
یقینی عد ایدلمكه سزا ایدی . اولكیلرك هیچ
بری نه بكلك او آلافرانغه یمكلری یاپاقی دیكله‌مكه
صبر ، نه‌ده كونده قرق اللی طباق ییقامغه تحمل
كوستره‌بیلمشدی .

بك افندی ألنده فرانسزجه بر یمك كتابیله
مطبخه اینویورده بزده كی صاحبسز تجربه‌لرله یمك
پیشیره‌جكندن یعنی خانمنده كی كندی ادوات
مطبخیه‌سنه اعتراضدن باشلایه‌رق بر او كوزلك
وجودنده نواحیء مختلفه‌سی اعتباریله قاچ قسم برنجی ،
ایكنجی ، اوچنجی ودردنجی نوعدن لحوم
بولندیغی تفصیلاتنه كیریشنجه الك متحمل آشجی
قادین بو ایضاحاتی استماعه درت كوندن زیاده
طاقت كتیره‌مدی :

مثلا آشجی ظرافت آبلایه

Potage aux pointes d'Aspèrges

—

Homard à la Bordelaise

—

Volaille demi-deuil

—

Bœuf froid en gelée

قیلندن آلافرانغه یمکلر پیشیرمك ایچون ساعتلرله تعریفاتده بولنیور ...

ظرافت بوتفصیلاتدن اوصانەرق :

— آرتق تعریفنه یتیشیر آکلادی .

دیبور . اقشامه بر « وولایل دمی دویل » پیشیریبورکه کیمسه اغزینه قویامیور. «غارنیتور» اولەرق استعمال ایچون قوطو ایله ویریلان آشلـ غیدن کله منطارلرك وجـه طبخنی آبلا بعضـاً اونوتی ویرەرك مطبخده کندی کندینه :

— بو منطارلر نەاولەجەایدی آیو؟ صورمەیه اونوتدی ... بوآتك زەسنه طبقانەجه بونلر ؟ تاهفاتیاه دوشونیور. دوشونیور. منطار دینجه

— سن نردن کوردی آیو؟..

— کوردم یا! سن بڭا کوردیکی ال سنه کوردمی؟..

— شعبان آغا مملکتنه مکتوب یازه‌جه آبلا بڭا ایکی غروش ویردی، اودونی ویرمه‌یسن دیدی.

اونی قونوشیوردی.

— هاه هاه های!.. بنم قفام دکل بو بنم قلبین... صباح بیوك خانم سویله‌یه‌جك...

— آ آلنغو قیز، سن چوجقمی اولدی آیو؟ اویله‌شی سویله‌نیرمه؟.. آها بنی کوزل آلنغو!... نه سن سویله... نه بن سویله‌یه‌جه‌م... ینه بو اوده کوزل، کوزل اوطوره‌لی اولمازمه؟..

۳

مفتون بك افندی پارسدن کلدی کله‌لی بر چوق سنه‌دن بری استانبولده‌کی طرز معیشتی بتون آلافرانغه‌لغه دوکمك ایسته‌یور. بو آرزوسی یولنه مادی معنوی اولانجه قدرتیله صرف مساعیدن کیری طورمیور، فقط حصول امله تماماً موفق اوله‌میور مأیوس قالیوردی.

— كوردم هندى . اوكا بر لاف سويلسين ..

— اويله‌مى لاف سويله‌يور آيول ..

— آبلاجغم او كونى قوزينه ده ايستى بر افندى ، بزه كوزه‌تله‌دى : ..

— كوزه‌تله‌دى يا ؟ بيوك خانم كيدركن : « ظرافت هر طرفه باق . أوينى كوزه‌تله » ديدى بكا امانت ايتدى ده كيتدى .

— سكا ديمش كه باقاسك أوده بر يبانجى كيه‌جك كه ... بر اسيالر آلسون ...

— سن آشفته خاتونى اوغلنى آيارتيورده بنى كوزه‌تله‌يه‌جه‌كسك .. انشالله صباح اولسون بيوك خانمه سويله‌جه‌م ... اوده كيسه يوقكن سنى اوغلى انغونك قولاغى ايچنه كيزلى لاقيردى سويليور ديه‌جه‌م ...

الى حدته يارى يارى يه دوشكندن طيشارى اوزاتمرق :

— آبلاجغم كونى سن حقاسيرلق ايچرده صابان آغا ايله برابر نه قونوشيوردى . كيزلى كيزلى ،

فیقردادیغنی ایما ایدر صورتده اوزون اوزادی‌یه کولدکدن صوکره:

— آلنغو آبو!.. سکا باشقه برشی سویله‌جه‌...

— آبلا یالواریرم سنی... بکا برقارسك که اویویه‌یم براز...

— آبو پاطلادیمی؟ صباحه وقتی چوق. اویورسك... دها سکا سویله‌جه لاقیردیلری وار. شعبان اغا کچن اقشام طابله ویررکن نه الده صیقدی. نچون صیقدی عجبا؟

— یوق آبلا سابان اغا لاف بن دیکله‌مز. باشقه لاقیردی بیلمزسك سویله‌یه‌جك؟.. سابان اغا طرافتی الده صیقمش. کیجه اویومیه‌جق بوکا دیکله‌جك؟.. اوح امان زوزدك...

— سن شعبان اغا لاقردیسه بکنه مدیمی آبو؟.. باشقه لاقیردیمی ایسته‌یورسك؟.. کوچك بکك لاقیردیسنی سویلرسه اوزمان خوشلانه‌جه‌می؟..

— اوقاقو خورونوناهیس! کوچك بکك لافنه بن خوشلانه‌جق؟

سن خوسلانه‌جه‌یا؟.. کچن کونی خانملر اوده یوقکن اوطه قاپیسنك آرداغنده نه‌کونو شیودی برابر؟.

سن بش یاشنده آلدی . دیدی . طاووغك یاشنی شعبان آغا نره‌دن بیله‌جه‌ک ایمش... شعبان آغا کندی یاشنی بیلمیور . بن کندی یاشنی بیلیورمه؟ بوقدر قوناقلره اوطوردی . طاووق هندی پیشیردی . بوطاووقلری هندیلری قاچ یاشنده اولدیغنه کیمسه صورمدی...

— برات بیمدی بوهندی طاووق . قومسونك اوغلوسی جوابلق برمکتوب ویرمدی؟

ظرافت آبلا قولنده‌کی بیله‌زیکلر شیقر شیقر بربرینه اوره اوره طاتلی برفصل قاشندقدن صوکره :

— بن کوچك خانمك مکتوب اوکاویردی . اوته‌سنی‌سنی نه‌که لازم ایدی؟.. هیسنی اکلاته‌جه‌می آرتق؟..

— اولدن بن سکا صورمدی . سن بکا اوقودن قالق دیمش... آکلاتمش که بویله بویله مکتوب کوتورمش . . . صوکره لاقیردی یارم برافمش . چونکه اکلاتمه‌یه‌جقدی هیسی نیچون بکا اوقوده قالدرمش؟..

ظرافت آبلا بر خاطرهٔ روحنوازله یوره‌کی

باشنده بر طاووق كوندرەجك . بو طاووغى
خاشلايەجه ... ايچنى پاصدرمه ، دانا پاچەسى ،
فندى (فنديق) اسپاناق طورپ ايله صيقى
صيقى يه طولديرەجه . . . بن سكا بر قوطو
مانطار كوندرەجه ، بو مانطارلرله طاووغك
تكميل دلكنى دشيكنى طيقايەجه . فرونه
كوندرەجه ايچه پيشەجك . . . قد قد قد
طاووغى ايچنه طورپله باجه قوزومى آيوا . . .
طاووق فروندن كلنجه طاووغك ايچنه تره ياغى
قوى . قيزدر . بر پارچه قايمق آت ... ايندر
توز بيبر خردال قارشدر ... بر بارداق ليموناده
ياپ اونى ده قارشدر . صكره بونى طاووغى
اوزرينه دوك ديدى . بونك آدينه « صوص مى
ديرلر؟ قوص مى ديرلر ديدى؟ ايجه عقلنه قالمدى .

— صوكره ياپدك بويله ؟

— ياپدى اما طاووق زيان اولدى . كيمسه
ييەمدى . كوچك بك كندى ده يمدى . بنم نه
ديديككى سن اكلامدى . يا كاش ياپدى ديدى .
غوغا ايتدى . صوكره كيتدى شعبان اغا ايله ده
غوغا ايتدى . بن سكا آيكى باشنده طاووق ديدم ،

صوغن دوكر ، باشقه صوغن قوى ديبو ، قوييور ،
ايرتسى كونى يننه بويله اوچ كون ياپيور ... صوكره
قابور اوستنه قوييور قوروديبور ، حالانك اينه
قوى دوردن اون كي ياپ يوزينه سوره‌جكدييور ...
آيوجب بونلره آشچى قادينك ايشيمى ... كا
تعريف ايديور صابون ياپ دييور ... هيچ صابون
ادديا پيايره‌مه آيوجب كس صابونى سوققدن ايپاملش
آلبو ... قوزوم انغوريك وطنه‌سنه آدينى نه‌ايدى ؟

— سالى آمانره ...

— صالامانجه‌مه ؟ ... قه قه قه (جيدياً
ازيله‌رك) صالامانجه ا... قوچينه ... قوتك
پرچه‌و ... او نافله عقلنه قالميو ... كچن كون
كوجلك بكى قوچونايه كلدى ...

— نره‌ده كلدى ؟

— آيو مطبخك آدينى قوچانا دكلمى ؟

— قوزينا .

— ... آى قارن آغريسى ، ديانى دوشيو ...
قوچينا ... ايشته اورايه قوچيناية نى يانه كلدى .
آيلا سـكا آلافرانغه بريمك تعريف ايده‌جه
...ه ازيله يشيره‌جه ديدى ، شمدى سكا ايكى

سفره‌نك، كولباصدینك آلا فرانغه آدلرینی اوكردن
دیدی. آیو، بنی عقلنه قالیورمی اونلر؟ قوزوم
آلنغوسن بیلیو مطبخك آدینی نه ایدی؟

— قوزینا...

— قوچینه‌می؟ اونصل شی اویله؟ مطبخك
آدینی هیچ قوجینه اولورمه آیو؟.. هاه هاه
های... كولباصدینك آدینی؟

— قوتلت... اما نه زمان «پیرزوله‌س»
دییورسك دها كوزل دیمك اولیور...

— قوتمی؟ پرچولامی آیو...

— هم اویله هم بویله...

— سفره‌یه نه دییودی؟

— تابل...

— آیو بزده تابلا باشقه سفره باشقه... بن
بوقاپیده اوطورمیه‌جه آلنغو... اوچ درلو یمك
ییییو، قرق طباق ییقانیو... صوكره چتالرینك
چاقلری صیجاق صویك ایچنه صوقدی. صاپنی
چیقاردی دییو. طاریلیو... هیچ صیجاق صویه
صوقادن بچاق تمیزله‌نیرمه آیو؟.. صوكره پرنجی
ییقـا دییو. ییقیو، قاوانوزك ایچنه صـو ایله
قوی دیتو، قوییو، بر كون طوریو، او

سلام كلام ديدى . . . بندن ده سلام يازديمى ؛ ديدى . آ اويله يا قومشونك اوغلنه بورادن مكتوب كيدرده ظرافتدن سلام يازماسه عيب اولمازمه آيى ! ... صوكره بكا خبر ويرمه‌مزمه ..

— او ! ساقين آبلا ! او مكتوب ايچرده سنى ايچين سلام قويه‌جق ؟ .. سكا بويله ديمش آلداتمش !.. صوكرا نه يابدى؟

— نه يابه‌جق مكتوبى آلدى . كوتوردى ...

— براوو آبلا !.. بك بولدى ألنده‌ويردى؟

— بولدى أله ويردى . اوده بكا هم الينى اوپدى. هم بش غروش ويردى ...

— آه امان بن بوكا قيصقاندى. بش غروش بورده بش غروش اورده سن چوق پاره آلدى ..

ظرافت خفيف براوويلا ايله قهقهه آره‌سنده عجيب بر كولمه طوتديردى . دوشكك ايچنده كاه ايكى قات اولوب كاه دوغريله‌رق كولدى ، كولدى ، كولدى . نهايت ديدى كه :

— شمدى اوطورديغى بوقاني كبي بن هيچ بويله آو كورمدى ... كوچك بك آلافرانغه سوييور اما آشجى يه بش مجيديدن زياده ويره‌ميور ... بنى چن كونى يانه چاغيردى . مطبخك ،

ترلرنه کوز قویمشلر . . . بونده بر « آمور » ایسی وار؟..

— بونده خور ایشی یوق آیو . . . سنك [illegible]...

— صوکره نه‌یایدی؟ مکتوب کوتوردی ویردی؟

— [illegible]
[illegible]
[illegible]
کوچك خانم ایرتسی کونی نکتوب ینه ویردی. [illegible]
آهابنی کوزل آبلاجغی دیدی . بش غروشده [illegible] .

— بس غروش ویردی؟ چوق ویرمش!.. بورادن الك اوزاق مملکته مکتوب کیدر قرق پاره ایلن . . . بکا ویره‌جك ایدی (بداوه) کتوره‌جکدم. نه‌اولور؟ سوراده قومسون... بس [illegible] آلدی مکتوب [illegible]

— طور آیو عجله ایتمه . . . ایلك اونجه [illegible]

— آه « ماطوفه‌او » بن کیمسه‌یه دیمه‌جك كه

آبلا بکا [illegible]

— بزم کوچك خانی یوقمی .

— بزم کوچك خانم ؟

اوت لبابی خانم . . .

— یوق لبابی ، خانم . . . لبیبه خانم

لبابی [illegible] (قیصرق) [illegible]

[illegible]

— سن [illegible] پوسته‌ده براقا سك ؟..

— [illegible]

ویریله‌جه دیدی . . .

آلنی قومشونك اوغلی سوزینی ایشیدنجه

آشجی قادینك تودیع ایده‌جکی اسرارك اهمیتنی

[illegible]

طوپلانه‌رق :

— قومشونك اوغلو سنه ویریله‌جك دیمس ؟ . .

[illegible]

اقسام دمیریول اوزرنده پیاچه‌یاپار . . . آبره

قایه‌نی . . . اما بنم عقلی بکا بویله دیمس که بو

[illegible]

— «شارق» دییو... آووجلرینی آجیواد
اولدیمی ؟ اولمدیمی ؟ کورمیورکه ؟..

اوکه اوردك نه‌وقت اولیور آووجینك ایچرده قان براقیور .

ظرافت آبلا یاصدیغنك اوزرنده فیتسق کبی شیشمش درت بش تخته قوروسی بولوب ازه‌رده :

— ألنغو ...

— اوریسته ...

— بوتخته قورولرینك کوزلری وارمی ؟

— نه بیله‌جکم بن آبلا ..

— کوزلرینی بن کورمیورم اما اونلر بنی نصل کوریور ؟ بولیور ؟... یتاغی نه طرفده یاسه‌نه طرفده کلیور ... ألنغو آیو اوایشی طویدیمی سن ؟..

— . . .

— قیز اویودیمی ؟

— براقارسك‌که اویویه‌جه‌یم ؟.

— آیو سکا کیزلی برشی سویلیه‌جه ...

— بکا کیزلی لاف سویلیه‌جك ؟...

— کیمسه طویمه‌یه‌جغنه خاچکه یوطکه یمین ایده‌جه . بن‌ده سکا سویلیه‌جه ...

یوقکی طاندر قدر قابارمش اولان باشنی صاغه
صوله صاللایه صاللایه براز اوتەده یاتان دوه
خدمتجی‌یه سسلەنەرك :

— آلنغوا... آلنغو آیوسن نصل اویویور.
بوکیجه سیوری سینه‌لر بنم جیبنلی دلدیلر. ایچنده
طولدیلر. صوقویور. صوقویور یاقیور... قاشیور
قاشیور قابارییور.

آلنی قاشینه‌رق باشی یاصدیغه بر آز قالدیره‌رق :

— آه مادام... راحت براقازسك آلا
آلنی بر پارچه اویویه‌جق ؟..

— آه چیلدیردیکی آیو ؟... سکا کیم نه دییور ؟
اویو... دلینك زورینه باق !..

— آه اماسن بویله دیردیردیر سویلیور سڭ
نصل اویه‌جق ؟

— سن بنی اویوتیور میسک... سیوری سینه‌لر
سکا صوقمیورمی ؟

— آه نصل صوقماز ؟ هم صوقار هم قولاق
ایچروده ویز ویز تورکی سویلر .

ظرافت سیوری سینکلری اولدرمك ایچون
ایکی الی چیبنلکك اوراسنه بوراسنه کوتوروب
... طاره‌رق :

جواب اسكات ويردى كه ار ككلر طرفندن افنديڭ
برى ؟ كوم كوم تحته بولمه‌يى اوره‌رق :

— قادينلر بو طرفده ار ككلر اوطورديغنى
اونودويورميسڭز ؟ عيبدر . اخريكزدن چيقاڭ
يولاڭز ايشتمسون ... اخطارنده بولوندى .

٢

تراموايده قادينلرله غوغا ايتديكندن برآى
قدر صوڭره ايدى . بر كيجه آيدن كوينده كوشكندن
طرافت آلالا كوزلرينى آچدى . سيوردى سينكلرڭ
تحته قوتولرينڭ جومله وجودينى سرالماييوردى .
قاشيدى . دوشكڭ ايچنه اوطوردى . اوزرنده
جيبنلك ده واركن بو جان ياقيجى ، قان أميجى
حيوانلرك نره‌دن ؟ نه صورتله بويله دوشكنه
هجوم ايلدكلرينه شاشدى . اوطه‌نك بر كوشه-
سنده يانان اداره غازينك ايسلى ، كور ضياسى
اعانتيله اطرافنه باقندى . قاشينمه‌يه باشلادى .
فقط آكسه‌سندن كوكسنه ، كوكسندن باجاقلرينه
قوشديغى ايكى آياقجقلرينڭ آسكين انظارينه
ايلشه‌مييوردى . شمديكى موده صاچلره رشك
اور جسامت اوله‌جق صورتده ديدلمش سياه

سنيله نسبت قبول ايتمز صـورتده كنديـنه
چكى‌دوزه‌ن ويرمكه اوغراشمش اولان خانم:

— ظرافت سن اونلره اويمه .. كشـينك
اطوارى كندى آينه‌سـيدر . قارلر ياغسه قيش
دكلمى؟ كنى حالى بيلسه خوشنه كيدر . كولر
كنديـنه كولر. اونلره كيم كولسون؟..

كولنلر — قادين سـكا نه‌اوليور؟ كولمه ..
بو نه اوتق حاجه‌ى بالى كسيلر ايشمزده...
كولمك يساقمى؟ كوليورسه‌ق سزده‌مى كوليورز ؟
كيفسزده كهيالى يپيكز

ديكر برقادين — كولسه‌لر نه يرى، حربه
قيافتى كولونه‌جك كبى دكل كه... باقسه‌ڭا قولنجه
النه‌ده سياه كوددى الديوه‌ن كيمش... كنجى
الندە اونك قدرتدن سـياه الديودن وار. اونك
اوزرينه ينه اوزرنكده باشقه‌مى كيمكه بيلوم
كورمش عجبا ؟ ..

قادينلرك بومستهزيانه تنقيداتنه قارشى ارتق
ظرافت بابامى، آنامى صبى طوغدى، جهالتندى.
— كولونه‌جك تخفاق بر قيافتم دكل.. فلان كيمي..
ديه‌رك اويله بر تعريف غليظ ايله مواخضه‌لريه

چهره‌سندن دیشلری چوریمك، دیكری الی اغزینه كوتورمك صورتیله بوشاندیلر.

بری طرفده قادینك بری نیله خاتمه تعریف ایدلمك اوزره اوزون اوزادیه، بر كبه قالمه رچته‌سنی ترتیب ایدر ایكن بر دیكری‌ده صاتیه‌ده‌كی «سورپولث» ایله صاغلق ویریور، بو «سورپولث» قدین بره بردر، كندیسنه بر آی دوام ایدنك خدانك اذنیله مطلق بر چوجغی اولور دیبوردی.

بو بوشانان قهقهه‌لر اوزرینه هپ قادینلر صوصدی. انظار دقت او طرفه توجه ایتدی... قادینك بری دیكرندن صوردی:

— نه‌یه كولویورلر؟

— شو سیاه قادینك سوسنی قیافتنی (نظاره) یه آلیورلر..

آبلا كوپوردی. باشنی برطرفه چارپیتوب دوداقلرینی اوزاته‌رق:

— آ.. آ.. آ.. آشفته‌لرك زورینه باق... ارتق غوله غوله بایله‌جقلر... نه‌وار آیو جانكزه غولمه ایسته‌یورسه بن سزه بر شی تعریف ایده‌یم ده اوكا غولكز...

همان بر اوتلق قارپوز جسامتنده ذروهٔ رأسنه قوندردیغی غوغوروق اکرتی صاچلردن ، بلکه سیاه یوکدن، قوریتیلردن مصنوع اولاق احتمالیله انظار اشتباهی جلب ایدییوردی. هله بوسوسلك، تووالتك الڭ تحف، کولنج قسمی انلرده غرابت نما اولیوردی. عرب ، فرسوده، آووچ ایچلری ارتق آچیلالاشمش، پارماق آره‌لری سوکولش سیاه کودری ألدیوه‌نلر کیمش . صاغ النك سرچه پارمغنه‌ده قوجه بر عقیق یوزوك طاقشدی . . . بو ألدیوه‌نلره ، یوزوکه آره صره اماله‌ٔ انظار استهزا ایله درونلرندن قوپان قهقهه‌لرك یاریسنی یوته یوته‌ فیقردایان تازه‌لرك شوحالی عربی یواش.. خویلاندرمغه باشلادی. آبلا نهایت دایانه‌میه‌رق:

— قیمقیر قیمقیر نه کولیور اه عشقنه ... نه‌وار؟ آچیقده برشیمی غوردی؟ یوقسه بنم صوراتنه میمونمی اوینایور؟..

بوسؤال براوفاق قیغلجم علاوه‌سیله درجهٔ غلیانی بولندیغی قابدن طاشه‌جق فوران پیدا ایدن بر مایع کبی او ایکی تازه‌ده ضبط قهقهه‌یه آرتق آرام براقمدی . بریسی باشنی ترامواینك

باق... آه.. بونه مذهب كنيشلكى !.. قباحت
اركككلرده دكل.. بزده .. قادينلرده .. بنم تازه-
لكمده كرسى شيخى بر محمد افندى واردى .
ايخيلر جامعنه چيقاردى. « سوسلنه جكسه‌ڭ اهلك
عيالك سوسان، كينه جكسه‌ڭ . قوشانه جقسه‌ڭ
اوكده كيك قوشان. سوقاغه سوسلنمه... حرامه
سوسلنمه... كناهدر ... وبالدر » ديه باربار
باغرردى ..

ديكر برقادين — شمدى او يله شيخلر
قالمدى يا... قالسه‌ده ديكه‌ين يوق... آه... آه...
دنيا پك كوتو اولدى... چوق شكر... يه يه‌جك
بر لقمه اكمك بوليورز...

ياشلى خانملر بويله كنجلرى . سوسلرى
تووالتلرى لسان تنقيدلرينه طولامقده ايكن
برى ياندە ايكى تازه، غوغوروقلى سياه قادينك
شيقلغنه خفيفدن تعريضه باشلاديلر ...

عربك بورون قانى آل خرقه‌سى، تنته‌لى،
قونارى ياقه‌سى، قمرى كوكسى ياناز دونر چرشا-
فدن ديشارى يه طاشوب دوكوليوردى.

حسبه نك اوقدر كوره‌وزدن صاحچى اوليه جق،

هپ سونکلری بیهوده اولدی . آرقه‌سندن بر شی ظهور ایتمدی ... بو کیجه‌لك بویله قورقو حقیقتده نبیله هپ کدرندن خسته‌لر اولدی . دوشکلره دوشدی ... حقی یوقمی ؟ کدرلنمزمی یا ؟ .. واردیغی وقت قوجه‌سی اوچیوز غروشلق زبیدی برکتبدی ... چهارشنبه طرفلرنده اوچاریق ویران قولبه‌کی اولرده آزصیقنتیسی چکدی ... آز یوقسزلقمی کوردی ؟ ..

یاشلیجه بر خانم – نبیله خانمك قوجه‌سی مطلق اوینـاق قارینك بری آیارتمشـدر . بر ارککك قانـنده هوپپالق جبلتنده دینـاق اولدیغی بن دنه‌دم خانم ممکن دکل طوغری طورمیور ... ازدن کونی طرفلرنده نه‌درقدیملرك اوقیافتلری ؟ .. اونه بیچیم یلدرمه‌لر ... خرمانیه‌لیسی وار ... آینه‌لی بیچمی وار ... او ، اوزون اتکلر ... اوجانم قاشلر سوپورسوپور یرلرده . او پودره‌لر ، بویالر ، اوقبارتق صاچلر .. اوتللی ، بوالی ، باشی اورتولری سنك قوجه‌ك نی کوریور ... بن قوجه‌م سنی کوریور . آب آشکاره بن سنك قاریکه باقیشمسنی دیکته

اذن ویرمزکه کیده‌یم. هله او آرابه‌یه بیندره‌جکنی
طویسه هیچ کوندرمز... هرشیسی بولنده یالکز
بردردلری وار. چوجقلری اولمیور. بکی چوجق
ایسته‌رم... الا ایسته‌رم ده ایسته‌رم دییه طوتدرمش.
الله ویرمینجه زواللی نیلهٔ نه یاپسین؟ علاجلر، بانیولر،
آداقلر، تربه‌لر، هکیملر، خواجه‌لر، باش اورمدیغی
بر قالمدی. جناب حق ایسته‌مینه ویرر ایسته‌ینه
ویرمز... ایکی کوزم حکمتندن سؤال اولنمازکه...
اولمك نیتنده اولان قوجه‌لرده ایشته بویله چوجق
دیرلر، موچق دیرلر طوتدیره‌جق بر بهانه بولورلر.
ارکك قسمنك سوکیسنه اینان اولماز... یوق
خانم یوق.. قوجه محبتنه بل باغلامامالی ...
شمدی سکا خانمجغم، قاریجغم سنك ایچون
اولیورم بایلیورم دیر ... سوقاغه چیقار چیقماز
هپسنی اونوتور. بر کوزل قادین کورنجه کوزلری
والفجری اوقور. الك اوصلوسنك ینه کوزی
دیشاریده‌در. نیله‌نك چنلرده بر ایکی دفعه
قدر کونی کچمشدی. کیمه قالدم دییه
قادنجغز سونجندن چیلدردی شویله... عجله
جوجق طاقملری فلانلر حاضرلامغه قالقدی...

طالع بو! قیزجغز راحت ایتسین.. راحت ایتسین
کوزوم اولدیغی ایچون سویله‌میورم‌علم‌اه ... بکی
باغچه‌نك ایچنه اوزون اوزون یوللر یاپدرمش.
چاقیللر یایدرمش. ایکی طرفنه‌اغاجلر دیکدرمش.
اوچیچکلر اوچمنلرارتق‌یالانجی جنت کبی‌ایمش...
برشی دها سویلیورلر اوکا چوق کولدم. شیطان
آرابه‌سیمیدر نه‌در؟ هانی بویله شمندیفر کبی
فیلدیر فیلدیر کیدیور. واولی سپت آرابه‌سیمی
نه‌دییورلر؟ ایشته اویله برقیزاغربسی‌اسمی‌وار.
نیله‌نك بکی ایشته بردانه اوندن آلمش. خانمی
بیندیروبده باغچه‌ده طولاشدیرییورمش. نه‌تحف
اولور اونك اوستنده کیتمه‌سی؟ توبه‌لر اولسون
بینمه‌سی‌ده کناهمش دییورلراما انسان‌ایمره‌نیور.
نیله بنی پك سوه‌ر. بنم‌ایچون قردشجکم‌کلسین
اونی ایشته او آرابه‌یه بندیره‌یم‌ده طولاشدیره‌یم
دیمش... بیندیرسین بیندیرمسین اویله خبر
کوندروب‌برکره کوکلمی آلدی‌یا یتیشیر ایشته...
قیزکبار قاریسی اولدی‌اما، ایچون سوگلی هیچ
کبرلنمدی. ینه بنلن اسکیسی کبی سنلی بنلی
قونوشور. الله اکسك‌ایتمسون بزمکی‌خویسزدر.

مختلف صدالر آره‌سنده جریان ایده‌ن اوکتلر قسمندن ایشیدیلن محاورات شونلردی :

— آ قرداش سز نه طرفه بویله؟..

— اودن کوینه کیدییورز الماسم.

— بزده اوراده ییلدکلر وار امانه کوبده کیدیورمکه... هپسی‌ده بیکنازخانمجغم کل دیه آیلیرلر باییلیرلر... کمرك کاتبنك کیلر اوراده، میرالای راسم بککیلر اوزده... نیله خانم وار مکتب ارقداشمدی. بکنك اسمی بر عجایبدر. طور عقلمه کلیور. کملرك اوزرینه کانبدر. شمدی او ایلری کیدی. چوق یودی یاپدردیغی کوشکی سویله‌یه سویله‌یه بتیره‌میورلر. دیل ایله وصف اولنمازمش که.. قریه‌لر، فسقیه‌لر، حوضلر خلالرك صولری اوست قاتلره قدر کندی کندینه چیقیورمش. آه بزم اوده‌ده اویله اولسه نه اعلی... قیز راحته دوشدی. اه ویرسون. نیله کیمك قیزیدی ذاتا: شکرجی عثمان افندینك قیزیدی. مکتبده ایکن جزء کیسه‌سنك ایچنده بادم ازمه‌لری کتیرزدی‌ده قاپشیردق. نه دایشته چوجقلق... شمدی اولسه انسان صیقلیر دکلی یا قرداش؟

تحفلق دها کورمده . بن مشتریدن پاره آلیرم پنجره‌ده قویارم . اوپاره بکا دکلدرکه صاقلایه‌جغم . اداره‌ده ویره‌جکم . . .

شرف خانم — امان صوص لعنت اولسون . . . اسکدار واپورلرنده اقربه‌دن بر ینکجی وار . . هانیا شرکتی دییورلر نه‌دییورلر ؟ ایشته او واپورلرده اوکا سویلرمده برچوق ایکیلك دها بولدیریرم . اماده اوزاتدك . ایشی ها ! قباحت کیمسه‌ده دکل بویله وقتسز خسته اولدیغی ایچون اویللوس هرمزده ...

آلتی یدی قادین تراموایده درحال یکدیکریله (احباب) اولیویرولر . ارتق شرف خانمك چیل ایکیلکی بخی قاپانیر . دیکر اکنجه‌لی سوزلر آچیلیر . خانملر کندیلرینك تراموایده اولدقلرینی ، بالخصوص اوانجه‌جك تحته بونه‌نك اوته طرفنده هرصنفدن ارکك بولندیغنی کلیاً اونوتهرق انجق کندی خانه‌وعائله خصوصیلرنده قونوشله‌بیله‌جك شیلر حقنده باغره باغره ، کوله کوله شنلکلی افکاره کیریشیرلر . . . همان هیسی سویلیور کیبیدی .

چوجغك پاره‌سی کیملره قسمت اوله‌جقمش... قسمته قارشی طوریلورمی خانم؟.. بهجتك قومپاره‌سنده‌کی پاره بوصباح اورادن چیقه‌جق‌ده بو افندینك جیبنه کیره‌جك؟ سبحان‌الله. های حکمتنه قربان اولدیغم تکراری... یا... هرمزده خسته‌لانه‌جق کون بولدی پاطلایه‌سی...

دیکر برقادین — خانم باشقه بوزوقلغك وارسه‌ویر اوافندی‌یه‌کوندره‌لم. چوجغك چیلی پاره‌سنی ایسته‌تهم. بلکه ویرر. اییبرآده‌ه بکنزییور.

شرف خانم چیرپنه‌رق:

— خانمجغم یانمده باشقه بوزوقلغم یوق... شومصیبت بیلتچی پاره‌یی بویله‌چارچابق کوتوروب‌ده باشقه‌سنه‌ویره‌جك نه‌واردی؟ یاننده صاقلایه‌ایدی یارین ینه ترامواپله اوه دونه‌جکم. نیتم بورادن کچرکن بیلتچی‌یه باشقه پاره ویروب اوایکیلکی آلمقدی...

بیلتچی مأیوسانه برتبسمله:

— وای افندم بونه تحفلق؟. چوق آیلر وارکه بن بیلتچی اولدم. بوترامواپده فقط بویله

آکلایه‌جق. نه‌وار؟ خانم سکا دمندن برچیل ایکیلك ویرمش. اوپاره چوجغك ایمش. شمدی کری ایسته‌یور. یسـبالی سکا باشقه پاره ویروب اونی آله‌جق...

بیلتجی برطور استغرابله اللرینی هوایه قالدیره‌رق:

— اما بویله قاریسق ایش اولماز؟.. بکا ویرمش بیپاره... بوپاره چوجغك پاره‌سیدر؟ قوصال روزدر؟ بن نه‌بیله‌جك؟ بن‌ده اوایکیلك آلمه مشتری‌یه ویرمشم!

شرف خانم — آیول نه‌چابق ویردك؟ سکا ایکیلکی ویرر کن نه‌چوجغك اولدیغنی آکلاتدمدی. ناقفا!.. لاقیردیه دقت ایتدیکك یوق که!..

بیلتجی — اما بوقدر چوق لاقیردی بن هانکیسنه دقت اوله‌جایم؟..

شرف خانم — (تلاشله) پرده‌یی بر آز آره‌لق ایتده چوجغك ایکیلکنی ویردیکك آدمی بکا اوزاقدن کوستر باقه‌یم...

بیلتجی کوستردی. شرف خانم دقتله باقه‌رق:

— هاکالی فللی برمسلمان آدم. باقکز

قومبـاره‌سندن آلدم دییورم . بوحالده آکلامـاز آدمسك سن . . .

— یك آیلا بن بمزك چوجق قومبـاروز طانیورم .

— آمان جانم ایسـتر طانی ایستر طانیه . (آقدار) لك صـاتدیغی اون پاره‌لق طوپراق قومبـاره‌لردن . شمدی بکا او لازم دکل . . . چوجقلیغی آکلایورده الا ایکیاکیمده ایکیلیکیم فریادلر باشلیه کوزلری قوپاروسه دییه قورقیورم . بن آناسی صفیه‌یه اوغلانه هیچ بر شی آکلاتمه دییه صیق صیق یه تنبیه ایتدم . هانی شایددییورم چوجق طویاجق اولورسـه اوزیلور . بزده تیز ألدن بلکه اویله برایکیلك دها تدارك ایدەمیز . . .

بیلتجی دیکر قادینلره طوغری بر نظر استفسـار طولاشدیره طولاشـدیره چوجغی اوموزینه یاقلاشدیروب دودقلرینی قیپیردق :

— بوخانم نه دییور ؟ نه آکلادیکز ؟ قومباروز موماروز . . . چیل ایکی غروش . . .

دیکر برقادین کوله‌رك بیلتجی‌یه :

— آسن ده نه‌قالین‌قفالی حریفسك . بونده

زمانك اصنافيدى . اماپارهلك اوزمانك اصنافنى
نى اولا بر صويسز حريفه ويرديلر . احمدبى
اوندن طوغوردم . سزه آكلاتهمم قورقى پك بيحد . .

شرف خانم بردنبره جيبنى يوقلار اوكنسه
باقهرق پارهلريله برشيلر حسابلادقدن صوكره
اوكنكى طرفنى قاصل اولان برده لك اوجى
قالديرهرق :

— هو بيلتجى . . . بيلتجى بورايه كل .

بيلتجى كلهرك :

— نه وار خانوم افندى ؟

— سن بنى طانيديكمى آيول . . .

— (تعجبله) يوق طانيمامسم . . .

— آليق سن ده . . نيچون طانيميورسك ؟
بن دهندن سكاجيل ايكيالسو پردن خانمدكى بيلا . .

— ها اوت . . .

— بن او ايكيلكى طوره لك قومپارلاسدن
چيقاردهده آلدم . . .

— (حيرتله) قومپاروز چيقاردك ! . . .

— قومپاره . . جانم قومپاره . . بزلركى ده
ردن اويدردك ! . . . او ايكيلكى بزه جوجقلك

قاذیه اللرینی اوتاره طوغری صاللایه صاللایه
سوزنده دوام ایدر:

— هرمزك اسكی میزمیزلغی ... قیز قردشمك قیزیدر . آناسی اولدی . اوكا دنیاده بندن یاقین كیمسه قالمدی . اییدر ، خوشدر ، قوجه‌سنی چوق سور . حریفك اوسته (خیال فنر) در . اوزرینه توز قوندرماز . بیلك بیلیرسكز صالح افندی . عنبری زاده‌لردن . نور كبی بر پدری واردی . سزلر باقی وفات ایتدی . نه حب اویولك یوجه‌سی یز . آز یاشا چوق یاشا عاقبت كلیر باشه ... بودنیا كیمه قالمش ... سوزم نره‌ده ایدی ها هرمزی آكلاتیوردم . قوجه‌لك كشی زاده ایسه الحمدلله بزم ده صویمز صوپمز بللی ... خوبلر طرفلرنده بن روحیه‌جی قیزی شرف خانم دیه بر آكیلیرم . روحیه‌جی اولوب ده اه رحمت ایلسون آنام بابام روحیه‌یه اوقومازلرمش . روحلری غایت خفیف‌مش ده اونك ایچون بزه بو (لاغاب) ی ویرمشلر ... آغا بابام حوزه‌كیلر قپوسنده اوطوروردی . او

اوغلانك . . . طوروني مجتك قوجباره سندن
چيقاردم . ايكنه‌نك اوجيله تماماً بر ساعت
اوغراشدم ، بن حاضرجه‌حق يازدن آل حالطه كه
آت اوچ نه املا . . . اوغلانك طويسه قيامت
قوپار. اولكى كبى يايان يورويه‌ميورم. كيتمه‌سه‌لك
اولماز. هرمز خسته‌لانمش. ايكى الى قيزيل قانده
اولسه‌يزمم (صانكه بنم ايچون) بر قصون‌يادين
صباح كلسون ديه باغيرولتك فرياسيله ايركندن
خبر كوندرمش ... نه كه قالدمه‌لر اولديسه اولدى
قاليه‌قالدى ... اولدى يتمزكه ... اوده قيزلرم
كلينلرم وار غلبه‌لق. شمديكى تازه‌لر... سويلتمه
بنى آرتق ... يرلرندن قالقامسى‌جانلرى ايستمز،
ساده سير سيران اوللدى اوللره قوشارلر.

ايش كورمزلر . هپ بنى ياپسون ديه
باقارلر ... برلر ايشلى بن قانله اونلره طعامى
چيقارتيرم.

بيلتجى‌يوسوزلرلقدرت كلمسى ديكمه‌كسزين
ديكر طرفه كيدر . لكن قادينده بر دفعه چكه
آچيلمه، قارشيسنده‌كى يبانجى قديلارى خاطب

کیدیکز ، نره‌ده اولورسه اولسون مطلقا بیلت
آلمالیسکز. بزم قومپانیه قاعده بویله...

— آ آ آل بوندن ده اون پاره‌لق. بو حریفی
لاتیردیلرده اکلامیور. بن سکا بیلت آلمیه‌جغم
دییورم. تولدم براز طور. اولا براز نفس
آله‌یم ده صوکره بیلت آلیرم دییورم. هوسن بکا
دیقتلی باق. بنی اوته بری قادینلره‌می بکزتدك؟
بنم صویم یدی کوبکه قدر حلالزاده‌در. هیچ
فرنکك آرابه‌سنه بداوه بینرمی‌یم بن؟.. البته
بیلت آله‌جغم. هم بیلتمی آلیرم همده حیوانلرك
حق اوستمده قالماسون دیه طقسان طقوز
باخیرته‌جکرم. بن حق حوقوق طانیرم آیول.
سن شویله برطولاش‌ده صوکره کل باقه‌یم؟..

— بیله چارنداقلی ضعیفجه، یاشلی برقادین
بیلتجی‌یه برایکیلك اوزاته‌رق:

— کوریورمیسك بیلتجی ایکیلکم نه‌قدر
چیل؟ بن بونی سکا ویرمزدم اما انسانلق حالی.
بر... بر کون باشقه بوزوقلی بولنمدی، سکا هر
عشقی بویله چیل پاره ویررمی؟ باری اوزون
کیتسه‌ده بوره‌کا اناز لازم نه‌دایه جکم... بوایکیلکی

— سز طانمازسکز اما بن نه یاپه‌جق : هر کون بو بویله ... سزلك کبی چوق افندیلر بکا غوغه یاپیورلر. قومپانیه بویله دیمش بویله اوله‌جق ... بکا بر قباحت واردر بونده ؟..

زواللی بیلتجی او (قیط) ترکجه‌سیله مشتری‌ی اقناع ایدنجه‌یه قدر آق ایله قره‌یی سجر. برقاچ کشیله‌ده سیلیك پاره غوغاسی اولور. لاله‌لیدن‌ده خانملر بینرلر.

قادینلر طرفی آیاق آیاق اوستنده برله‌حاله کلیر. بیلتجی — خانم افندیلر بیله‌طو ...

نداسیله قادینلر طرفنه کچر . صیجاقدن ترلمش ، صاچلری تل تل شقاقلرینه یاپشمش شیشمانجه بر خانم بو زینات ترنی بیلمدیکه اوقدر الشیر او فکه ایله :

— حریتمی ایطالیه‌ده‌یا ! انسان بو زمانده آدیمی آنار آتمازمش بیلتجی دیه تعبیر ایتدیکم طور نه اولیورسك بابام : سلطان احمده کیده‌جکم . اوزمانه قدر بیك دفعه بیلت آلنیر ...

بیلتجی برطور جدیتله :

— سلطان احمده کیدیکز . باشقه طرفده

— بونه اعلی شی بویله... دیمك سز ترجیحی تراموای اداره‌سنده او کره‌نیورسکز؟

بیلتجی — نه‌ نه یاپه‌جق افندی؟ بنم چوجقلری واره. اکمك پاره‌سی قزانه‌جق. او کره‌نمه‌دن اولماز...

پاره بوزدیران افندی:

— هایدی شو بنم اونلغی ویر...

بیلتجی — اما سزه حساب سویله‌دم افندی:
آلتمس پاره (بیله‌طو) اوچ غروش اون پاره کیری ویرمه‌م.

— اوت ایدر درت اوتوز پاره هانی اونلق؟ انسانی کوره کوره آلداته‌جق به... هر کس خمیامی بوراده؟

— اما دیمشم افندی چیره‌ك اوزوندن غائب ایدرسکز اون پاره؟.. چیره‌ك اکسیکدر اون پاره...

— نیچون اکسیك اولیور؟ چیره‌ك سیلکمی؟

— یوق دکلدر سیلیك. فقط بزم قومپانیه بویله نظام قویدی.

— بن قومپانیه مومپانیه طانیمام...

— بك آيلا افندم ...

— سن بكا آلتمش پاره‌لق بر بيلته اوچ غروش اون پاره اعاده ايتدڭ ...

— قالا ...

— نره‌يه قالا؟ بنم اوناق سكامی قاله؟

— يوق افندم جنابكزه اكلاتديره‌مدم. چونكه بويله تورقجه پك كوزل بيلمم ...

— عذری قباحتندن بيوك.. قومپانيه تركجه بيلير خدمه استخدامنه مجبوردر.

— يوق افندم آكلاتدره‌ميورم تورقجه بيليرم... فقط خدمه استخدامه بويله اينجه كاتب لاقيردی بيلميورم. واردر بوترامواى اداره ايچنده مجانس ياپان او آدملر هيچ تورقجه بيلميورلر اما كيمسه سس چيقارماسن بن طانيورم اوچ دانه، آناسطاس، يورغوس، نيقولاس بونلر بيلميورلردی نصل ديسونلر لاقيردی تورقجه‌س ... اما صوكره مشتريلرله غوغا ياپه غوغا ياپه اوكرنمشلر... بنم كبی ...

— سنك كبی اوكرنمشلرسه دييه‌جك يوق...

اوته‌دن ديكر بر افندی:

بیلتجی برقاچ کشی طولاشدیر . بوبیلتجی برگون برتیمیتی یوكلك

بری سیغاره‌سنی صیقجه صیقجه برقاچ دفعه

چکوب دومانی اوفوره‌رك الندەکی بوزوق پاره‌لر

ایله بیلتی دقتلیجه معاینه و حساب ایتدكدن صوکره

اوفکه‌لی براشمئزازاستیصاحله پاره‌لری بیلتجی‌یه

اوزاتوب :

— باق سکا بورایه هانی بزم چاریکك اون

پاره‌سی ؟

بیلتجی بوسؤاله قارشی ویریله‌جك جوابی

اقشامه‌قدر برچوق کشی‌یه تکرار ایدن اوصانمشدر.

لکن چاره وارمی؛ مشتری‌یی اقناع ایچون ایجاب

ایدن سوزلره باشلار :

— بر « بیله‌تو » آلتمش پاره.. اون پاره‌جیره‌دن

اوزرندن غائب ایدرسکز اوتوز یتمش پاره.. بن

سزه ویرمسم اوچ غروش اون پاره ایدر بش

غروش.. طوغری دکل سمدی ؟

مشتری حدتی آرتدیره‌رق :

— طوغری دکل‌یا!..

— نه ایچون طوغری دکل ؟

— چونکه بن ویردم برچیره‌لك.

قهوه‌جی باشی ... آرسلانم ... جواب ایده.
نه‌مدی قبورمی اولدق؟ ضرری یوق ... حلال
اولسون حلال آنامك آق سودی کبی حلال
اولسون. دکانی اونوتمایکز .. ینه بویوریکز
انشاالله ... پازار ایرتسی پرشنبه کونلری مزیکه‌لره
کوفته طاغته‌جم ... هفته‌یه اوسقومری اسقره‌ی
تل قطائفده وار ... قونویه قومشویه خبر
ویریکز ...

ترامووای برازاوزاقلاشدقدن صوکره جرنو
صادق:

— اوسته ... اوسته ... ترامووایدن برسس
کلیور طویيورمیسك؟

— نه‌سسی او؟

— غالبا آچ کوزلو قیز کوفته دیه ینه
طوتدردی.

— قادینلر چوجق اغلادقجه کوفته‌نك
کله‌جکنه قناعت کتیردیلرده ظن ایدرم که اولوتمق
ایچون تیزه جیمه‌لیك باصیورلر ... شواسقره‌نك
مانقالی اوستندن کوفته‌لرله برابر آلده (کنفارتی
بوده) دیه ترامووایك آرقه‌سندن فیرلاتدی ...

* * *

کوفته دها قویوب دیلیمی الله آنیر بانی اوزرندن برقاچ دفعه چویردکدن صوکره :

— بوده تکمیل ییلریمك کفارتی ... مازیقه‌نك تك کوزینك سلامتی . . . اوغرینه کیتسون . . .

چراق کوفته‌یی ترامواییه اوزاتیر . . . محله قاریلرنده برسوخ کوروننیسیدر باشلار ..

قادینك بری — آنه‌شن قنبور بو !.. ارتق خوواردالغی اله آلدی . غالبا تکمیل کوفته‌لری بوکون بزه یدیره‌جك ..

اساس طلب اغلایان چوجق ایچون اولدیغی حالده دزلو شاقه‌لرله کوفته‌ یی توزیعه اوغرار . دسه سنه اصابت ایدن بر عشر کوفته حسنه‌نك دیشنلك قووغنه بیله کیتمز ... برکت ویرسون قیزلر بر ایکنجی اولومه طوتدیرمه‌سنه وقت قالمه‌دن یوقاریدن ترامووای کلیر ... بو بکمین حرکت ایدر . قادینلر هپ بردن قنبور طرفه خطاباً :

— قنبور کوفته‌جی حقکی حلال ایت قردش .. کوفته‌کدن هیمز طاتدق ...

قنبور — قنبور کوفته‌جی‌می ؟ هانیا دمندن

ترامواید‌ه‌کی قیز چوجغی کوفته طانیدیغی اصرارینی درجه درجه آرتدیره‌رق نه عربك کوستردیکی قاره شیمارد‌ن بیلغینلق کتیرینه‌دووالد‌ه‌سنك چقولاته، فستق آله‌جغی قیبادن ایتدیکی مواعدد‌ن متسلی اوله‌بیلیر. عادتا اولور کبی براغلامه طوتدیرر.

قهوه‌جی تابعی صادق قنبور اوسته‌سنه:

— «مومو»یی طویورمیسك اغلایور...

کوفته ایچون ماتم ایدییور...

— اوغلان اوناصل چوجق او؟.. کویك یاوروسی کبی اولویور... هایدی بر دینی اکلك دها کل... ایشته اوته‌کی ترامواید‌ه یوقوشدن کوزوکدی. بر کوفته دها ویره‌نده قیزطویمازسه شمدی آرابه قالقه‌جق اغلایه کیتسون..

بزم حاجی افندی‌یه سویله‌یه‌م... قندیل کیجه‌لرنده قره قولاقدر دییه قوجی قوجی یاغور صونی سبیل ایتدیره‌جکنه کوفته طاغتسون کوفته.. بونك اشتاهلیسی چوق. ثوابی‌ده البته صود‌ن بیوك اولور...

چراق اکمکی کتیریر. قنبور اوسته‌سنه بر

منها بو تمارشه‌دن ایکی چیره‌که صاری آلا برجاد گوز آلمشلر نازلی‌مه طاقمشلر. بومسئله آفتوسمه‌نك تك گوزیله برابر قاپانمش بیتمش... شمدی‌قاریه بعضاً آره‌مزده شویله محاوره گچر:

قاری — بن‌سنی نیچون سودم بیلیرمیسك؟

بن — نیچون؟

قاری — قنبورسك دیه... بگندم..

بن — اوغلان قنبورلق بگه‌نیلیرمی؟

قاری — سببی وار...

بن — نه‌در؟

قاری — اوفکرلندیکك زمان صورا تمه‌قدر اوزانه‌بیلوب‌ده او بر گوزیکی‌ده سن یاخلاشمه سك دیه...

او، بر گوزلو، بن تومسکلی کیمك کیمی بگنمامکه حق وار؟ اوتك آینه‌لی اولدیغی ایچون قنبوریمی دائما یاریم یوزمیون کوردور. بن‌ده اونك صوراتنه دیکیزایدرکن هور کوچوجی مقطعلرنده طوغری سیرله‌یوب صاغلام جهتنی تماشا ایدرم.

آفتوسمه آدله صانله یك چشم ماریقـه دیرلر. اوال آردمره خماشیرده بنی ایکی گوزه دیه سودر.

طاشیورمده ینه زوکورتلکدن اولیورم. بوکون ناصلسه انجه بر آووج قیمه کچدی. اوکاده شکسان اورتاق چیقدی .

قنبورم سیغورطه‌لی

سوکیلم طاطاوله‌لی

بو بیتی ایشته بن دوزدم . شاعره اوقودم . بونك وزنسی قافله‌سنه اویمامش دیدی . بن آفتوسله اویوشدمدن صوکره لافك وزنه‌سنه قافوله‌سنه کیم باقار ایمانم ؟. بز بربرمزه اویدق آ بتشیره بن قنبورسه‌م سوکیلدتك کوزلو ... بحرینك بری قورطه‌دن پاطلامش . آفتوسك بندن اولکی سوکیلیسی محبتنك شدتندن صوراتنه بر طوقات عشق اتمش . کوزینك بری آقمش ... سودا اولورسه‌ده بویله اولسون .. الله ایچون حریف قاری‌یی سویورمش . صوکره محکمه‌یه مراجعت اولنمش ... « تعطیل عضویه سببیت ویردیکی جهتله » لافله حریفی ایچری‌یه یازبالالامشلر .. غالبا برقاچ غروشده جزا آلمشلر ... قارینك طالعی‌ده کندی کبی بختسز ... اسکی قاپانلیده بن کبی دانکیز طوقماز ایمش . شمدی

قهوه خانه‌نك يانىنده‌كى پينرجى دكاندن باشنى اوزاته‌رق (روب‌دوشامبر) كبى آرقه‌سنه كيديكى حدذاتنده بياض ايكن شمدى بوكا برنك ويره‌بيلمك ايچون انسانى عجزه دوشيرەن او كيرلى اوربه‌سى ايچنده كوله‌ كوله :

— يوق .. يوق عارفك قنبورينه طوقو - نمسونلر .. او ، اونك سمريدر .. ياراشيغيدر .. صوكره بتون تخفانجى قنبورله برابر كيدر . بزم عارف قنبورى اولمايانجاق قاچ پاره ايدركه :

قنبور عارف زيبك اويونى اويناركبى منغل باشندن برفيرلادى . ماشه‌لى النى هوايه قالديروب باغى قويره‌رق :

— ايشته باق بوكا قيزارم . كوفتەم عافيت اولسون . ايكن پيس بوغازلغك لزومى يوق . قنبوريمه صولاتمسونلر . اونم باباءمدن قالمه آلتون چكمجه‌مدر . خرسزلردن قورتارمق ايچون او يبك ليرايه سيغورطه‌يه قويدم . فقط سحرليدر . انمسونليدر . بزم موروق بكا بوميراثى براقيركن ايچندن برآلتونى بوزديروب خرج ايده‌مسون ديه بددعاده بولنمش .. صرتمده برصنديق ليرا

صوكره ايسته‌كى اولوب اولمادقلرى اكلامق ايچون اطرافه شويله‌جه خفيف مختصر بر نظر استفسار كزديردكدن صوكره ديكر يازيسنده كنديسى اغزينه آلويرر. قادينك بو اويورلرى ديكر خانملرجه تبسملرى، قهقهه‌لرى، خوخولتيلرى بادى اولور. چوجق كوفته‌يى چيكنه‌مه‌دن يوتوب درحال والده‌سنك اتكنه صاريلدق:

— آنه بن كوفته ايسته‌رم... هيچ طويمدم كه...

قارشيدن زنجى قادين چوجغه ينه طوقات اشارتى ايدرك كنديسنه مخصوص اوطولامباچ تلفظيله:

— سنى الله طويورسون... بن بوحسنه قيزلك طويمايغنه هيچ غورمدم.. كوتنه بينك آرقه‌سنده‌كى اوقبورينى يسه بوقيز، ينه طويماز ينه طويماز... وسيله خانم شمارى اوراغزينه‌ده صوصسون؛ بويمورجاق..

چراق اوسته‌سنه باغيردق.

— اوسته.. چابق... چابق.. دكانه قاچ... خانملر طويمامش سنك قبوريكى يه‌جكلرمش...

وارسه كوفته‌يي انكن سورتسونلر سورتسونلرده

آت نيتنه يسونلر ... كوفته بيتدى طاته‌ميانلر

آوجلرينى يالاسونلر. ديدى.

قادين — هوشت كويك ... اوسته‌ك اويله

شى سويله‌مدى سن اويدرييورسك ...

چراق اوسته‌سنه باغيره‌رق :

— اوسته.. سلامكى سويله‌دم.. آوجلرينى

يالاسونلرى اكلاتدم . خانم اينانميور . چاقار

آغزلندن كليور... كوفته‌نى كندى ييورده بزه

« هوشت » ديور ...

قبور — اويله‌ايسه قصابه‌سويله براييكى اوقه

ايده‌يى به قيمه‌لق كوندرسون.. ايشته هر كس

كوريور كه پاره ايله صاتميورز. فى سبيل‌الله

طاغيديورز ... مولودلرده شكر ... قنديل

كيجه‌لرنده سو طاغيديرز شيميدى ده بويله قيوه‌دن

كوفته سبيل ايده ايلكى صدقه‌ى بوقدر كيم كورمش !؟

چراق صادق ترامواىك ايچنده بر كوفته‌نك

التى يدى قاتينه صورت توزيعنى مراق ايدرك

اوراده آيرلمازه بحرده‌ن ايچرى ديكيز ايدرده

قادين كوفته‌نك ياريسنى چوجقا ويره‌ركن

چوجغه‌یی برمكه اونوتدق . شمدی بزدیزلانیور...

شویله یاریم دانه‌جك اولسون دها ویرر ایسه‌ك

بیوك ثوابه كیررسك ...

قنبور قهوه‌جی بودفعه براز قاشلرینی

چاته‌رق دكانده‌كی چراغنه خطاباً :

— اوغلان صادق بردیم اكمك كی ...

پاره‌سز مشتریلرك اشتهالری آرتدی . كندیلری

ییشلر چوجغه طاتدرمغه اونوتمشلر ... بالاده‌جك

شمدی میزمیزلانیورمش ... باق خانملره صور .

كوفته‌نك اوسته‌قنبوره نار كولنده ایسته‌یورلرمی .

لالهلیدن ترامواى بر آیاق اولى امداده یتیشه‌جك .

بوراده‌كی قالقمازسه قباحه براوقه كوفته‌لك قیمه

دها اصمارلامه‌لی ... بویتشمیه‌جك ...

قادینك بری — باقسه‌كز آ زوزك قنبور نه‌لر

سویلیور :

كوفته ایسته‌ین خانم — باقمه قردشم اواویله

سویلر ... زوزكدر اما قلبی یك ایی بر آدمدر —

بردیلم اكمك اوستنده كوفته كلیر .. چراق

صادق دیمی اوزاته‌رق :

— اوسته سلام ایتدی بركی كلیرلرمش

— آنه قوقدی ایسته‌رم ...

قیزك بویله عارسزلاندیغنی قارشیدن کورن غریب، اوجی اوستندن آنجیلی اولان انی چوجقه طوغری اوزاتدرق :

— اق طوقاته ... عارسز قیز نه قیم قیم لانیورسك ! .. سنده می امزیکلیسك آیو !.. قبورك کوفته‌سنه ایره‌نیلیرمی هیچ !..

قادینك بری تلاشله :

— آباق قرده‌ش .. هپمز طاتدقده چوجغی اونوتدق ...

— آصاحی ... نه اولور بر دها ایسته‌رم . قبورجوقلرده بکزییور ... (قهوه‌جی‌یه خطاباً) باقسه‌که جوانم ...

قبور — بیورك آلمیه ...

قادینك بری دیکرینه :

— باقسه‌که شو مصیبته .. بر لقمه اکمکه بر کوفته‌جك ویردی . شمدی توبه‌سنه توبه‌سنه عارسزلانیور ..

کوفته استه‌ین قادین :

— قهوه‌جی برادر . کوفته‌کی هپمز یدکده

میدر ؟ چکیمیدر ؟ نه‌در ؟ قبوراك كبیرلی الیله یاپدیغی بر كوفته‌یی سكسان پارچه ایدوبده بن یرمی‌یم هیچ !..

قادینك بری یواشجه یاننده‌كنه :

— آ آ ! باقسه‌كه قوزوم بو عربك غوغورزغندن بیوكده كبری وار... كوفته‌لری بكنمه‌دكدن باشقه بنلری ده تحقیر ایدیور. یوق ماریا ایمش.. یوق بیلمم نه‌ایمش... الكلی كورو...

— صوص... صوص... عرب اطرافه بولاشمق ایچون چناق طوتیور. بهانه آرایور... آشچی قادینمیدر نه‌در ؟.. چالوب چیپه چیپه آته طوتمش خالباده اونك ایچون نازلانیور...

سینه‌یه غیر متناسب برصورتده مفرطه‌ده سوسالنمش اولان خانمك یانندكی صولوق یوزلی قیز چوجغی دالمزجه صومورتوب دودا قلارینی قیوره‌قیوره والده‌سنك اتكندن چكه‌رك :

— آننه بن كوفته ایسته‌رم... قوقدی..

والده‌سی یواشجه چوجغك قولاغنه :

— بن سكا شمدی چقولاته آله‌جغم.. نه یاپه‌جقسك اوپیس كوفته‌یی ؟..

— ایچگزده قاچ امزیکلی؛ قاچ [illegible]
آلیه شکر کوفته چوق... قاچ دانه ایسترسه‌کز
من غیر حدٍ تقدیم ایده‌یم...

قادینـك بری — آدلینك زورینه باق .
قرین طویوره‌جق دکلز آیول...

قادین کوفته‌یی آلوب دورتده بر قسم قدرینی
بوله‌رك بر پارچـه اکمكك اوزرنده امزیکلی‌یه
اوزاتیر... [illegible]

— آل زهرا قوقـدی . (دیکر قادینلره
خطاباً) ایمره‌نن وار ایسه صیقلماسین ، سویله‌سین..
بونه [illegible] امزیکلیلر [illegible] ... امزیکلیلرده
جانی [illegible]

اطرافدن ایمرنمك ایما ایدن محجوبانه تبسم
کوستره‌نلره‌ده برر نبذه‌جك توزیعاتده بولندقدن
صوکره قادین متباقیسنی‌ده کندی اغزینه آتاره
خانمك بری سیاه قادینی کوستره‌رك :

— آقالفه‌یه ویرمکه اونوتدق ...

[illegible]
[illegible]

— یوق... [illegible]

— چشنیسی بلدیکو .. ایتره زبده ایسته
میه‌نك کنارنی بیورسه .. شانی اولسونده ده ز
اولسون .. کوفته‌م اقسرایه نام ویردی ..
کیدلر .. امریکالیلره حلال وعافیت اولسون ..
آل شیمدی .. سودك قاچاسون ...

قادین آلنی کوفته‌یه طوغری اولاصالدیروب
بعده کیری چکه‌رك :

— آ کوزه‌لم .. سنك باشه ایله طوتدیغك
او صیجاق کوفته‌یی بر الله ناصل آلیورده اقعده
اککجمك بولدك ؟ اوسته قوریده زیده بر شی
ایستیورسك باری تمام ایت...

قهوه‌جی — کوچجمه‌ئز ... اکلنده‌وار ..
...یمده .. ایسترسه‌کز قهوه، چای، لیموناطه‌ده
اکرام ایده‌یم .

ترامواین قادینلر برى :

— باقیکز حریف نه‌لر ایچیور .

دیکرلری — دها بزه کوزمکدر ا ...
اونك اویله یاغیاغنه یوغورولغنه باقایکز . ایکی
قاری بوشادی . قیز آرقه‌شی طانیرم ...

قهوه‌جی الرجحیم ؟ اککنك اوزرنده کوفته‌یی
ترامواییه اوزاته‌رق :

قوللر دیرسکلره قدر دەقولته . . باش آچیق ، صاچلر غیر منتظم ، چکەسی کوکس طرفندەکی چیقنتی‌یه تماس ایدر صورتده وجودنی یان‌برو ، جغانوز واری اسقارایه طوغری ویرمش . . الندە ماشه . . آتش اوزرنده اطرافنه قوقولو بر دومان نشر ایدن کوفتەلری ، کوزلرینی نیم سوزەرك ، دوداقلرینك منتهالرنده بریکن صالیانی یوته یوته بر اعتنای فوق‌العاده ، بر ادای مخصوصله آزەصره آلت اوست ایدییور . قارشیسنده یاریم دوزینه‌قدر ایریلی اوفاقلی کوپك ، کوفتەلرەقارشی صوصته دورور کبی برر وضعیت احترامکارانه آلمشلر . ماشەنك اسقارەیه هر اوزانیشنده قبورلت غیرمأمول براکرامه‌نومیدانه انتظاراً کوبکلرده کوزلرینی بایغین بایغین یومەوب آچەرق برر یوتغونوش وار . . .

کوفتەلرك رایحـهٔ اشتها آوری سـایەسنده قادینلر طرفندن قهوه‌جی باشی ، آرسـلانم کبی ایکی خطاب تمدیح وتقدیرکارانه‌یه مظهر اولان قهوه‌جی بر غرور مکرمانه‌ایله همان کوفتەنك برینی ماشەایله‌قاورایوب جازیرداید . جازیردایه تراموایه طوغری اوزاتەرق :

بكا قوقانده بالقدی . ایسته‌مکه اوتاندم . ایرتسی کونی ممه‌م اوقوردی هود طاغی کبی شیشی ویردی . (ایله کوکسنی کوسترهرك) طاش اوجاغه خانم قوجه قوجه فیتللر ایشله‌دی . اوچ آی پایه‌پای هکیم خواجه کزدم . الله صوکره محاسنز برشیدر . کچدی یاشمه‌دی اونیده اکلاتمسی اوزون . سوتمده قاچدی ... اه رحمت ایله‌سین ، نورلر ایچنده یاتسین اوزمانلر بنم اوغلانی .. سامانتی قومشومز حاجی فوزی افندینك كاینی صافیناز خانم امزردی . نه‌لرچکدم نه‌لر ؟..

اوته‌کی قادین — آی اویله ایسه حریفدن برپارچه کوفته‌جك ایسته‌رم . خانونه کناه دکلمی :

قادین ترامواینك پنجره‌سندن قنبور قهوه‌جی‌یه سسلنه‌رك :

— هو قهوه‌جی باشی ... قهوه‌جی باشی .. باقسه‌که آرسلانم .. بوراده امزیکلی وار . کوفته‌نك مسك کبی قوقدی . شویله برچیمدیك ... بر تادیملق ویره‌رمیسك ؟

قنبور قهوه‌جی آرقه‌سنده اوموزدن ایلکنه‌نی . یاردن آیرلدم بیچمده چاقه‌لی بر (میتان) ..

— های یتشمسین پیشیرمکه . . سوقاق
اورته‌سنده بویله شیمی اولور ؟ . . قوصقوجه
جاده بو .. فقراسی وار . . کبه‌سی وار ... آش
یره‌نی وار ... امریکالیسی وار ... قوقوته‌قوقوته
عالی بویله ایمرندیره‌جکنه تا دکانک ایچنده
پیشیرسه‌ده کیزلیجه زیفتلنسه اولمازمی ؟

قادینک بری امریکالی‌یه خطاباً :

— ایچك چکدیکی قاردەش ؟ ..

امریکالی صیقیله‌رق اوکنه باقار . دیکر بر
قادین اونك طرفندن جواب ویروب :

— آنه دیمه‌ك هیچ امریکالی اولورده
ایمرنمزمی ؟ بس‌ویله قیزم ... سویله ... ایچك
چکدیمی ؟..

امریکالی براز قزاره‌رق :

— نه‌یالان سویله‌یه‌یم چکدی .. سویله‌مسی
قبالق بویله کوبکمه قدر برازتی طویدم ...

— واه .. واه ایشته کوردکی ؟ زواللی
تازه‌نك شمدی سوتی چکیلیرسه ؟..

دیکر برقادین — چکیلیر قردەش چکیلیر .
سابانی امریرکن طبق بویله بنمده باشمه‌کلدی .

عرب — عربمی ؟ . افندیك طوپلاغی . . بچه آدینی سنمی قویدی اوپله ؟ . بن پهلهلی زاده خانم افندینك قالفه‌یی یم بکنه‌مدیمی ؟ . .

دیکر برقادین — کهله‌لی زاده‌می دییور ؟ اوناصل آد اوپله . . . اودیدیککندن عربك اوستنده وارســه وای حالمزه . . . برطوپالی یدی محله‌یی طولاشیرمش . .

بردیکری — صوص قرداش صوص . . .

عرب اوفکه‌جی . . . باباجیلر نه‌در ؟

— بابالیمی ؟ . . اوبابالی ایسه بزده بابالی یز . . . دنیاده هیچ باباسز انسان اولورمی ایمش ؟ .

قوجاغنده قونداقده‌کی چوجغی امزیرن قادین کندی کبی اطرافی قوقلایه‌رق :

— آی قرداش بورنمه مسك کبی برشی قوقدی . . نه‌در او ؟ قادینلر چجردن دیشاری باقوب :

— آ . . شی باق . . . باق . . . شورده قنبور قهوه‌جی منقالی دکانك اوکنده قویمش اسقاره‌ده جیزبیز کوفته‌سی پیشیرییور .

قادینلرك بری برقاچ دفعه یوتقوندقدن صوکره :

بك زياده مواده يه تبعيت مراقيله تزيني غرابت
مرتبه‌سنده آشيره‌جق كوانج برحاله كتيرمش
برتازه... برروم خدمتجي مادموازه‌ل، بزه‌نمكه
اوزنمش لكن شيق اولمقدن زياده تحف اولمش
غوغوروقلي برزنجي قادين.. لكه‌لنمش، طراز-
لانمش وجودينه كوچولمش بنبه اطلاس البسه‌لي درت
بش ياشنده برقيزي چوجغي، اللرنده بوغچه‌لر،
قوطولر، پاكتلرله ترامواية چيقديلر. بونلر بينوب
اللرنده كيلري اورايه بورايه يرلشديردكدن صوكره
ديشاريدن، بكك ردنغوتي وجودينه اوزونجه
كلمش، معلوليت سربني اونوتمك ايچون قولاقلر-
ينه قدر قوجه برفس كيمش سونه‌به بر اوشاق
خانملره برطاقم اشيا دها ويردي. ترامواي‌ده‌كي
قادينلردن بري:

— آ آ قوزوم بونه‌قدر اشيا بونلر نره‌يه
صيغه‌جق؟

عرب حدتله: — البته برطرفه صيغه‌جه!
بو قوجه تراموايي سنك كبي ايچون‌مي ياپديلر
آيو؟..

قادين — اي سوزيمي كيري آلدم.. نه
اوفكه‌لي عرب بو! اويله‌ايسه شيمدي اوله‌جق...

اولسون نه وار؟ صانکه بن بنم قیزی میزه و یرده‌مده نه اولدی؟ سنه‌ده درت دفعه آلدیغی آیاغی طراش پاره‌سیله فوطیننك لوسترەسنه یتشمیور. بز مپاشالر بو ترامواى دیرو کتورلری قدر اوله‌میورلر. باق او ناصل ایدییورسه ایدییور هپ بو چالیشانلرك آیاقلرینی زماننده ویرییور ... خانم طویدکی؟ بزی اداره ایتمك ایچون بورایه فرنك کتیره‌جکلرمش.

— امان صوص قرداش ... قیامته علامت ... دجال چیقه‌جق دیورلردی. صاقین بو ایشه او کله‌جك فرنك اولماسین ...

— یوق جانم دجال مجال دکل ... بحکمةالله تعالی بزمکیلرك عقلی ایشه بر درلو فرنکلر قدر ایره‌میورمش ...

برینك قوجاغنده قونداق ایکی قادین دها بیندی. بو دجال بحثنه اشتراك ایتدیلر. بش دقیقه‌ده سوز سکزاون قالبه کیردی. هیچ بری دیکله‌میور هپسی سویلیوردی.

اورته یاشلی فقط نسبت سنیه‌جه اوله‌جق یاراشیغی تجاوز ایدر درجه‌ده سوسلو بر خانم،

مرام اکلاته‌جق . زواللی بیلتجی هر سفرده اوجه عددینی تعیین قابل اولمیان غریب مشربلی مرام اکلامازبرچوق آدملره سوز دیکلته‌جك ، نفس توکته‌جك .

اسپیر قهوه‌سنی ایچمکله ، بیلتجی حسابنی ویرمکله مشغول ایکن حیوانلرك افرازاتندن تشکل ایدن بخیره‌لردن قالقان تعفناتك ، سینکلرك ایچنده ، کونشك آلتنده دیکلنیور کبی طوران تراموایه تك تولك مشتری بنمکه باشلادی . اولا ایکی قادین بیندی . بونلردن بری ارککلرله قادینلر طرفنی فارق تحته بولمه‌نك کیرلی کتن پرده‌سنی ایندیره‌رك :

— هر زمانده بو پرده‌یی بویله آچیق براقیرلر . نه‌زمان تراموایه بینسه‌م مطلق الله بن قاپارم . بو تراموایجیلر نه تنبل آدملردر . یالکز طریقق ، طریقق پاره آلمسنی بیلیرلر . ایش کورمسنی دکل . . . بونلر مالیه کتبه‌سی کبی ویرده‌سی‌یه چالیشمازلرمش ، آیاقلرینی پشین آلیرلرمش . بزم محله‌ده بر بیلتجی وار ، قاریسنه برکاتبدن دها ای باقیور . اوجکزی بیلسین ، کتیرسین کوتورسونده وارسین بیلتجی

چالیشدقاری حالده اوكون طیبانی نیچون قضایه
یدكارینك حكمتنی اكلایه‌مازلر . عقل و درایتجه
كندی مادوننده كوردیكی بعض ذواتك نصل
اولوب‌ده مساعدهٔ طالعله رفاهه دوشدكارینك
سببی‌ده اسپیر اكلایه‌مازه .

اسپر بوبش اون دقیقه‌لق فاصلهٔ استراحته
نائلیتدن طولایی ینه مختیاردر . زوالی بیلنجی
ایچون هیچ نفس آله‌جق وقت یوقدر . او بیچاره
ترامـوای طوروئجه طوغری اداره شعبه‌سنه
حساب مأمورینك قارشیسنه كیدر . بوحساب
آخرت حسابندن دها مشكلدر . چونكه اونه
قدر دقیق اولورسه‌اولسون بردفعه صوریله‌جقدر .
بو ، هر كون همده مكرراً صوریلور . چانطه‌نك
نقود موجوده‌سی صاتیلان بیلتلرك عددیله
قارشیلاشدیریله‌جق . بو ایچه حساب ، قونتورول
مأمورلرینك جدوله آل ، مور حاشی رنك آمیز
قلملرله ایتدكاری اشارات تفتیشیه ایله‌ده تطبیق
اولنه‌جق . . . ظهور ایده‌جك نقصانی كیسه‌دن
تأدیه ایتمه‌دن باشقه چاره یوق .

اسپیر یالكز زمامداری اولدیغی حیوانلره

برخانهٔ سیازه بکزه‌ین اوقوجه آرابه‌یی ایچون اقشامه قدر بر محل معینه کتیروب کوتودکاری‌نی بیلیورلرمی ؟ بو حیوانلری براقه‌یده کندیمزی دوشونه‌لم . ابتداسندن انتهاسنه قدر بومشاق حیاتی ایچون چکدیکمزی بز بیلیورمی‌یز ؟ وارلغمزی یوقلغمزی سراپا احاطه‌ده ایدن الغاز مشکلهٔ خلقتدن هانکی برینی حل ایده‌بیلیورز . درجهٔ تحملمزی صورمقسزین بزی بلادن بلایه سوق ایدن نصیبی اسیره ، دوش ضعیفمزده‌کی بار حیاتی ترامواییه بکزه‌تیر ایسه‌ك بزمده او حیوانلردن هیچ فرقمز قالماز .

انسانلر برنکبته ، بر یأسه اوغرادقلری وقت اولانجه اوفکه‌لرینی مادونلرنده‌کی ضعفادن چیقارمق ، کوچلری ایردیکی مخلوقاتی اوغیظ وحدتله بی انصافانه ازمك جبلتنده‌درلر .

اسیرك دیشی ، باشی آغریدیغی ، برشیئه جانی صیقلدیغی . معناً مادةً مضطرب اولدیغی کونلر قدرینه قارشی اولان انفعالنی بکیرلردن چیقارمق ایستر ، اوکون قامچی‌یی زیاده اورور . زواللی حیوانلر وظیفه جریه‌لرینی هرکونکی غیرتله ایفایه

آلـه آلير . قولاغی قوندورقتورك چالاجغی دودوك كسه‌در . اوقوجه اوطه قدر آرابه‌او كه‌دكی دورت حيوانك غيرتی بو آدمك تازيانهٔ همتيله اويو قوشـلری چيقوب اينه‌جكدر . بوبش مخلوق بيكديكريله اومرتبه هم حالدركه بينلرنده‌اصوات واشارات مخصوصه‌دن مرتب برنوع لسان پيدا اولمشدر . ايچلرنده قامچينك اوشاقيرتيلی اوجی بليغ ومؤثر جمله‌لری متكلمدر . دقت ايدلسـه حيوانلرده‌ده عيناً آرابه‌جی كبی حركت ايچـون اوتديريله‌جك دودوك صداسنه انتظاراً قولاق قابارتدقلری كوريلور .

دودوك اوتجه بشی بردن مقدمانه ايفـای وظيفه‌يه كريشيرلر . دردمعيشت او آدمی بو حيوانلرك سركارداره‌سنه چكيرمش . بری سوره‌جك اوته كيلر چكه‌جكلر . حكمت قدر بونلری مساعده‌مشارك بولنديريور . اسير ياشامق بلكه برقاچ جوجغی ده ياشـاتمق ايچون قرباجی انه آلمش اومحكوم اسـارت حيوانلری يوريتيور . اكمك پاره‌سی تدارك ايتمك اوغراشيور . دودوك اوتجه بونك يوريدكی آمر اولديغی بشی ده بيليورلر . فقط بيكيرلر

بك انصافسزلق اولور دكلمی ؟ اما حربك
[illegible]
[illegible]
نه عذاب نه یورغونلق چكیورلر ؟ كرا حیوانلری
هپ بو نعمت لذیذه‌یی اكل خولیاسیله نعل پاره‌-
لایورلرده بیچاره‌لرك ایچنده صاحبلرینك
آووجلرندن بونی قوقلایه بیلنلر بین الاقران
بختیار عد اولنیورلر .

آرابه‌جی اوچ بش یارانیله برایكی سوز
ایدوب برقاچ سیننك یوتحه‌یه قدر نوبت حركتده
[illegible]
[illegible]
[illegible]
تشكیل ایدر بیلسه‌كز ؟ .. زواللی آیاغه قالقار
دیرسكلرینی قیویروب قوللرینی اوزاته‌رق برایكی
كرینیر . اوموكث جزئی واو آجی قهوه ایله یكی
برسفرك مشاقنه كوكس ویرمك ایچون قوای
لازمه‌یی اكتساب ایدر . آغیر ، نوعما مغرورانه
[illegible] ...
[illegible]

دفعه‌سینکجنز ایلك نفسده حلقومه ایره اوراده
اوغورلر اولمیون ایکنجی استاسیونده [illegible]
بولور . نادراً آراجمی قهوه یوروی اچنده
برجسم اجنبی حس ایدر . دینلك اوجیله مغروقی
دیشاری چیقاریر . بارماغنه آلیر . قندازده سیاه
یاخود یالدیزلی پارلاق وضعده [illegible] : ماقوزغه‌دیه
نه‌در ؟ تحقیق هویتنی هیچ مراق ایتمکسزین
بر فیسکه ایله بی‌چاره‌یی قارشی‌یه فیرلاتیر . فقط
اوسینکدن‌ده ارتق خبر قالماز .

بو حادثهٔ مغروقیت بر فنجـانده بعضاً ایکی
اوچ دفعه تکرر ایدر . فنجانلری [illegible]
سینکلری ایله تاریاجیقاردر . اوقدر کوچك بر
استکراهه دوشمك مناسبتسزلکنده بولنماز .
بو حالی یالکز [illegible] کورور . ایکرنجک [illegible]
[illegible] کیمی [illegible] طوتلی [illegible]
[illegible] اوقهوه‌لی [illegible] عمل ایتمك
لازم کلسه شرب قهوه‌دن صرف نظر ایلمه‌دن
باشقه چاره قالماز . [illegible]
جسـامتنده فنجانلرله قهوه ایچوب‌ده هرسینك
[illegible] فنجانلرله تجدید محتویاته قالیشدیق

اولور جوپ ایچنه دوشرلر . بونك قضا اولدیغنه کیمسه‌نك شبهه‌سی یوق . چونکه بیزاری حیاته انتحاره جرأت ایده‌جك قدر سینکلرده هنوز افکار عالیه اولمدیغنی هر کس بیلیر . انتحار اکثریا ضیق معیشت یاخود یأس سودا یوزندن ایلری کلیر . اوروپاده علی الخصوص انکلتره‌ده بعض لوردلر قونتلر کثرت واردتلرینه قارشی بر محل صرف بوله‌مامق صیقنتیسیله انتحار ایدرلرمش ... بو روایات بزه یالان حتی رؤیا کبی کلیر . چونکه شرق جهتلرنده قضیه بتون بتون برعکسدر .

زواللی سینك، درونده قهوه‌دن زیاده آریه متوعی بولنان اوقویو زنکنی صیجاق حوضه دوشنجه امید استخلاصله ویز ویز انی کسکین نعره استمدادینی آتمغه باشلادی . مع التأسف ، بو وسیله نزاکت معدن کندنده اثر قالمامش اولان تراموای اسیری بو وزلتی‌یی دویمادی ، قضازده صوك غیرت نومیدانه‌سیله دبلنه دبلنه خلاص جانه چالیشیر کن برخیدن بیوك برایکنجی قضایه اوغراره اسپرفنجانی هو بوردقن ، جوق

قوندوقتورلری ، قلاغوزلرندن عبارتدر . بونلر
اوقوجه جثه‌لی آیاقلری یاریم آرشین اولدیغی
اوزون اوزون بر بوغورن کاسه‌سی جسامتنده‌کی
اوقدر آقهوه فنجانلرینی هوپوردمقده‌لك کبی
یتشدیرورلر ، اونلر قهوه‌جی اولان حتی بش باره‌یه
بویله کاسه کاسه قهوه صاتار . فقط بونك نره‌سندن
وه‌مقدار که ایدر بیلمم .

سینکلر بواغالرك اوراسنه بوراسنه قونار . لکن
بونلرك اللری اوقدر ناصورلاتمش ، یوزلری او
مزاحم معیشتنك هوای کرم وسردیله او مرتبه
سرتلاشمشدر که سینك کزینتیسی بونلره ویز کلیره
برشی حس ایتمزلر . سینکلر ، او کوسه‌له‌لشمش
اکسیلمه‌مش ، بیتمکی اشتمیش اولانرده ، او آیا
لانغمش پارمقلرده دامچیجی ورق اولمغی اولدره
برایکی قولاجنی ایدرلر . فقط هیچ بردر اعتبی
ضرار . چونکه تراه‌وای ادامی بولنمق
عصارهٔ حیاتی اومشاق دوزمره‌سیله قوروتمش
کیلی . سینکلر هیچ بر جهته خرطوم ایتلمه‌یجه
قهوه فنجانه عارسزلانمغه باشلارلر . کنارنده
برایکی پیاسه فلان دیرکن آیاقلرینی قیلرینی

[illegible]
اولدیغی قدر کثیر الوقوع دکل.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ایچون اطرافی کشت و کذار ایله جمع و ادخار ارزاقه
اوغراشدقلری یعنی بر درجه‌یه قدر درد معیشتله
مقید اولدقلری حالده مقروبلر بولندقلری
[illegible]
[illegible]
تعالی بویله اوشوشوب مأکل ایدندکلری یردن
ارتق خیرقالمازمش... جناب حق عبادینی بونلرك
شرلرندن محفوظ بیورسون آمین.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
سویلدکیا... او لطافت موقعیه‌نك سرینلکندن،
[illegible]

[illegible]
ینه برشی غائب ایتمز . غایت اوستەلقلی اکل
[illegible]
حاصل اولدیغی زمان بر ایکی دفعه سینکلك
[illegible]
مقیاسده بر تناقص کورلمیور اما بو قنادلی حشرات
[illegible]
قونه‌رق بعض امراضه واسطهٔ سرایت اولیورلر.
[illegible]
[illegible]القدن اصنافك خبری یوق. بو نوع مخلوقاتك
[illegible]
هرطرفده طولاشیرلر طوروورلر . بعضاً قاینار
چوربا تجره‌سنده، جان ویررلر، کلاب اغزینه
[illegible]

کوسترمك ایچون یانندن کچن اوغول تلك سینکلره
قارشی اصلا عدم تنزل طورنده بولنماز. هپ آغزی
آچه‌رق طوتمغه صالدیرر، فقط قسمت بو هرزمان
سهولتله اله کچمز. بوشنه چکه صاللادیغی ده
چوق اولور...

کوچکلرك دنمان اشتهالرندن قورتولان سینکلر
ینه اسقاره‌لر طرفنه ویوه‌لرا باغچه‌لرده قهوه‌جی
مشتریلره داغیلیرلر. طبیعت سینکلره، میقروبلره
سهولت رزق یوزندن بخش ایلدیکی مسعودیتی
دیکر مخلوقاتدن پك آزینه نصیب ایتمشدر.
بشریتك سرقت حقنده موقع مرعیته قویدیغی
قوانین شدیده‌دن بو حشرات معافدر.

چونکه عقلادن هیچ بری قوانین مرعیه‌نك
بونلره امکان تشمیل و تطبیقنی کشف ایده‌مامشدر.
بو مخلوقات منتاره ایچون بتون آشجی، سوتجی،
طاتلیجی، عطار دکانلرندن رزق علی الاطلاق مباح
کبیدر. مشتریلرك کوکلرینی بولاندرماسی ایچون
بو اصنافدن بعضلری تخته قاپلی، اینجه کاغدلی
توزلر بوغندن وسائط احتیاطیه ایله بونلرك اتلافی
طریقنی دوشونورلر ایسه‌ده، چوغنده بو خصوصده

ییلنمقده ایدی . نصب ایتدکلری یمك صاحبلرینه کیدر
چیقار . بوقره بوغوظ بر اوغولتی ایله هوالانیر ،
برقسمی دکانك طاوانه ، جوانب سائرەسنه
داغیلیر . برمقداری ده قپودن چیقارلردن سوقاغه
اوغرار . قپونك دیشنده ، آشجینك آزه‌صره
فرلاته‌جغی کمیکاره وقف انظار اشتیاقله الك
آزیلیسندن الك عاجزینه قدر علی مراتبهم
دیزلمش کوپکلر واردر . بوسینك آلایلك
اوکلرندن اثنای مرورنده کلاب بیونلرینی
اوزاتیرلر . اغزلرینی قاپان کبی آچوب قاپیوروق
یانلرندن بك قریب کچنلری آولاملرینه جقه
یاپارلر . کوپکلرینك تمه‌سی نه کارایدی ؟ بو اوجاقی
اونلر دانسانلرك ، قاریدەسی ، آی چیچکی ، قباقی
جکردکی ، کل ایلری قبیلندن کوچك بر کنجه‌در .
کوپك آوینی در دهان ایتدکدن صوکره قسمنك
کوچکلکی ، دیشلرینه هیچ بریشی طوقنمدیغی
ایماءً براشمئزاز استصغار ایله کوزلرینی کوچو-
لترك چیکنر . آو نه قدر کوچك اولورسه اولسون
دکل داخل بنیۀ حکمتك مروجی ، وبولدیغی
ایله کندی نفسنه آلیشقین بر فیلسوف اولدیغی

[illegible]

شايان ترحم اولانلر صيجاق چوربا تجربه‌سنه
[illegible]
چابوق خاشلانيرلر . آشجي مشتري‌يه چوربا
ويرمك ايچون كفچه‌يي دالديرنجه اوقاينار
[illegible]
اولورلر . زواللي‌لر آرتق [illegible]
[illegible] آرامش اولسه‌لر
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
آرهده بردکانلردن دوکولن چرکابلر ، تاز کوله
[illegible]
تیله یاشاروب تازه‌لندکجه اورته‌لغی تحملفرسـ
[illegible]
ایریلی اوفاقلی برسینك آلاتی استیلا ایدر
استاره‌نك یانندن بر انسان ویاحیوان چکنجه بال
واشاك آریلری‌ده داخل اولمق اوزره تاتارجق ،
[illegible]
[illegible]
قالینلی درلو ویزلتیلر ایله برکره برهوا اولور .
برقاچ قسمه آیریلیر . برطاقی بر آز اوته‌ده‌کی
[illegible]
[illegible]
[illegible]
چوروکلرینه اوشوشورلر . آشجی دکانه هجوم

عادتا بلبلبای سنبلی، رایحه‌لی بر حوض تفرجیدر، یاز کونی حشرات طیارونك هر نوعی بورالرده نغمه‌ساز اولور. رطوبتدن اطرافلرنده یوصونلر، چمنلر، بیتشیر. بو خاص باغچه‌لرك اك زیاده مستفید اولانی اولانلر ترامووای خدامیدر. یازك اوطاقشکن حار کونلرنده‌اینن ارکندن اقشاملی سفرینی اتمام ایدنجه اوبش آلتی دقیقه‌لك فصله خدمت اثناسنده ترامووای اجیرلری بو سقوردل سوقاقلرك باشلرنده‌کی صره اغاجلرك سایه‌سنه ویا چشمه‌نك ظل قمیرینه‌سیننه‌ورلی چقیر حوضلرله همان یاننه اسکمله‌یی آتوب عجله بر استراحت قهوه‌سی ایچرلر . . .

اقشام‌طوغری بو سوقاقلرك اغزلری باقجی طابله‌لری یشیلی سبزه‌جی کوفه‌لریله بر بازار، بر مشهوراً کولات حالنی آلیر.

بو اسقوره‌لرك اك بیوك یارارلقی اوراده‌کی بتون اصنافه عادتا جسیم بر وطاق طوقه خدمتی کورملریدر. بونلرك بر سبیل سوزنجی اولدقلری اونودیله‌رق تنظیفات آرابه‌لرینك براز اوزونجه سوزدن ورودلرینی بکلیه‌میه‌جك قدر

١

[١] اقسرای جاده‌سنده‌کی سیل اسقاردلری حقنده بر روایت قدیمه ، عادتا برقاچ سنه‌ده بر بیوك فورطنه‌و یاغمورلرله برابر تجدد ایدر بر (لژاند) واردر . وقتیله یاغمورك سیلك شدتله خروشان اولدیغی بر کونده بو سیل باجالرینك بری راکبیله برلکده برمرکب یوتمش . بو حوادث غزته‌لرده قدر ضخیم انداز اولدی . سانسور مدرکه اناسی تذلیل ایده‌جك بو کبی بابها قربانه حوادثه مساعد بولنوردی . راویلرك بو خصوصده مدار استنادلری اولان وثائق نه‌در ؟ قوجه مرکب سوواریسیله برابر اسقاره آره‌لقلرندن نصل سوزیلوب کچمش ؟ بونك ایچون بر صراحت مقنعه یوق . یالکز اقسرای تراموای موقفنده نعلنجی وشکرجی سوقاقلرینك باشلرنده‌کی اسقاردلر یاغمورصولرینی جلب ودفعدن باشقه کوردکلری دیکر خدمتلرله‌ده جالب نظردر . بو باجا آغزلری فقرای اهالینك

[١] آلافرنغه رومانك ایلك نشرنده سانسور بوراده‌کی حشرات ومیقروب تعبیرلرندن خفیه‌لر حقنده برایما استنباط ایدرك بو ایکی قسمی تماماً طی ایلمشدی .

بو حكايه‌يى بر فرانسزك Fantaisie (فانتزى) ديدكلرى آثار كيفيه و خياليه‌دن كيمسه بولندى كيمسه‌يه بر حصه‌ٔ تزييف قيرلاماز.

سوزى بوراده نه‌اوزاته‌لم . صحائف آتيه‌ٔ حكايه‌مز بومير غرابت سميرك تصوير ذاتنه حصر ايدلمشدر.

مفتونى دالالارغ و محبه غلاه غيرليدر خيره كورمجكلرى اوده دكل ... بعض محللرده زمانلرده هوشيارى آنلرى كورولمسنه نظراً سيرك نوبتلى ايصتمه كى عقلى كايركيدر طاقدن اولمسى اقوادر.

١٣ كانون اول سنه ١٣٢٤ المرى

حسين رحمى

[illegible]

[illegible]

[illegible]
يوزوك نوعندن حتى كوملك يلكلك دوكمه‌لرينه
[illegible]
[illegible]
صنـاعى برخاطره‌يى براهميت مخصوصه‌يى حائز
[illegible]

[illegible]
قدر طاشلى، طاشسز، اويمه‌لى، حرفلى حلقه‌لرله
[illegible]
دلداده‌لرى يالكز اوپارماغنه طـاقامسى شرطيله
بونلرى برهديهٔ محبت اوله‌رق ويرمش اولدقلرينى
[illegible]

شكل وقيافتجه بلكه مثتونك برقاچ نظيرى
بولنه‌بيلسـون . فقط غرابت اخلاق ، عادات
واطوارجه برمشابهى بولمق همان محالدر. شواليه
لكده (سروانته‌س) لك (دون كيشـوت) ى
[illegible]
[illegible]

منحصر موداده تفرده هوسكار برشيداى زمانه
اولديغنى كوستريز .

اوزرنده‌داولغه‌، بوبلغه، قيصه‌لغه‌داوزونلغه
ايجه‌لكه، قالينلغه داڭر اولنجه نسبتى موداية
تعلق ايدر بونلر واريسه حب ذوق سليمجه وعادتا
هرنوع مساحهٔ عقليه‌دن طاشقين ويرزندر.

او، بوكسك ياقه‌نڭ آلتنده كاليا بلاستروك
بيون باغنڭ اوزرنده‌كى موقع منتخبى ساعتلرله
تعيين ايديله‌بيلمش ايرى ايكنه، انسده ارق،
چيلاق برعشـق تمثالى قبلندن ميتولوژيق
برسوژه‌در. يا كيلوبده بوايكنه‌نڭ طرافندن
Mon cher voulez-vous écouter بحث ايتمه‌كز
l'histoire de mon épingle? (عزيزم ايكنه‌مك
حكايه‌سنى ديكلمك ايسترميسكز؟) جوابى حاضردر؛
بوايكنه سيوزى اوجيله يازسه‌ده‌كى فتوحات عاشقانه .
سنڭ حب بزر خاطرهٔ مهمه‌سنى آشه‌لى چيقاريه
سوز، سامعك درجهٔ تحملنه كوره اوزانير كيدر.

اطرافى خرده‌لى، اوكى آچيقجه قوتا البسه
ايله متباين بريلك .. اوست جيبنده درجه‌عيارى

ثروتنه كوره بو وسيله ايله ديار اجنبيه قوجه قوجه پاره‌لر آقار. موازنهٔ اقتصاديه‌مز بوندن‌ده رخنه‌دار اولور. اوروپادن بورايه پاره چكمه‌نك يولنى بولانلر تقديره سزا وطن پرور عد اولنورلر. بوراده بز بيزلك ديشمزى، طرناغمزى سوكه‌رك قازانديغمزى اورايه كوندرنلر دكل.

اوچنجى نوع آلافرانقه‌لق

حكايه‌مزك قهرمانى مفتون بك ايشته بو جنس جنونه كيرر. بو اوچنجى نوع تيپ اكثريا بزده مبذول دكلسه اندرده دكلدر. مساعد هوالرده سوقاقلرده دوكولن بك اوفاق مخرجيني ايچنده كوريلور. علامت فارقه‌سى ياقه‌لغنك فوق العاده ارتفاعيدر ديه بيليرم.

مغلوب خفتى اولوب‌ده بعضاً «قير» ديه دونديكى زمان فستانى كى آچيلان آرابه‌جيلرينه «اوزون و آن‌قلوش» اتكلى ردينغوتى، دار پانطالونى، سيورى پوطينلرى، باستونى ايله كندى ظريف شخصيتى كنديلك نوعى عالى دانه

شرائط عفاف و اجتماعیه‌مزك ارسنده خلاف
نوعی چاره‌لر بیه‌جکدر . آنلردن ده بونلرك
[illegible]
مشکلاتنه [illegible]

مملکتمزده‌کی [illegible]
[illegible]
(پیه‌رلوتی) [illegible] حیرت آمیز
موضوعلر چیقـار . طبیعتدن مستنسخ لوحه‌لر
کوریلور .

— معاذاه رجال مملکتمز تصالب عرق [illegible]
مدنیتپروورانه‌سیله همی بویله نسوان افرنجله تأهله
راغب اولورلرسـه شرقلك لطـافت و عصمت
[illegible]
صفوت وعفت اولان اولریمزده‌کی او ، نور کی
[illegible]
ویره‌جکز ؟

(پیه‌رلوتی) یی او برجهت دوشوندیررسه
[illegible]

مادامك اوروپاده اقربا و تعلقـاتی وارسـه
هرسنه ایده‌جکی صلهٔ رحمده زوجنك بوراده‌کی

چوجقلر والدەلرندن داءُ استقاخ ایلە بالا
پروازانە بر ادای تلطف کوردکلرندن طبعاً وحساً
اوطرفە متمایلدرلر . بر تورکلە بر اوروپالی قادیندن
محصول چوجقلر میاننده حالتکی اعتیف مذبح
مسموعاتلری بولندیغی قابل انکار اولماقلە برابر
(تصالب عرق) ترکیبندەکی فضیلت فیزیە [illegible]
چیرکین ، صیسقە ، طیق نفس ، ایرین رنکلی
صغولجان کیبلری دە کورولمکدەدر .

بو اطفالك وجودلرندە علی الاکثر ایکی مختلف
عرقك علائم جنسیهٔ متضادەسی واردر . تکرر
آنادن ، بوزبابادن طوغان آلاجەلی کچی یاوروەلری
کبی بوری آنە قولاغی تورك بکزرلر .

آنالری فرنکجە ، بابالری تورکجە دائما
رومجە قونوشدقلرندن بو تبلبل السنە ایچندە
چوجق یاوروجقلر اوچ یاشندە ایکن اوچ درت
لساندن متکلم کورینورلر . فقط اون یاشنە
کلیرلردە هنوز باشلیجە بر لساندن برادای صمیمیتلە
قدرت تکلم کوسترەمزلر . بومعصوملر ثابت ،
[illegible] حالت دکلدرلر ، آنالری [illegible]
[illegible] آتالری ([illegible]) دیەمیورلر ، ایکی [illegible]

برقاشدر . ينه تكرار ايدەيم كه شو سطرلرده
كيمسه ايچون بر قصد تعريض يوقدر . عبد انسانك
بشره بر فايده‌ويرادن داخل اولييدر .

عنصراً ذوالوجهين اولان بوعائله‌لردن رجالى
طرفى تورك اولانى تدقيق ايدەلم :

بويله Sélection ايله تصالب عرق و اصلاح
جنسمزه اوغراشمقده‌كى همتك درجهٔ اهميتنى
تدقيق جهتنى اونوتمه‌ ترك ايله بومسئله‌نك يالكز
حيات اجتماعيه‌مزجه كوستره‌جكى تأثيراتدن بحث
ايتمك ايسترم .

مادام يابر فرانسز ، يابر انكليز ، يا آلمان
اوله‌جغندن تورك زوجنه قارشى دائما بر غرور
عرق و تفوق مليت اظهارندن كيرى طورمماز .

مادام مدنيه‌ً كندنجه فرض ايتديكى بوتقدم
نسبت فضائلدن دولايى بر ذات اكملدر . زوجى
ايسه اونك يانندە دائما انسانلغندن مهم شيلر
اكسيك بر مخلوق ناقص و حقيردر . زوجى ايچون
هر امر وهر حقارته قارشى دائما خضوع ، دائما خشوع ،
دائما حمول بولنمقدن باشقه چاره يوقدر . يوقسه
Espèce de turc , : الك عادى وسيله‌لر ايله
Tète de turc حقارتلرى حاضردر .

شیلی یاکیلر اولر (پولن) لر (ترجمان) لر (قونسولوس) لر دکلدر . بعضی تقلید اطوارده دیمولرده بیله استعداد کوریلیور . بونلردن هیچ بر واسطهٔ ترقی عد اولنمازه .

شو بحث ایتدیکمز ذواتك بوتقلیدلری اورکنمك ایچون اوروپاده اسراف ایتدکلری عثمانلی ملیونلری مملکتك آبادیسنه صرف ایدیلسه جیدی طالبه یتشدیرمکه صرف ایدیله یدی بو کون بلکه بزنه ساینده قلمز ایدك .

آلافرانغه لغك ایشته بومبحثنده وطن ایچون موجب انتباه عبرت بر درجه لازم التقیید بر چوق احوالی واردر بونلر ایچون براچ جلد طولدیره جق مهم معلومات بزم یانمزده واردر . فقط بو حکایه ده آلافرانغه نك بو نوعندن بحث ایتمدك .

ایکنجی نوع آلافرانغه : اهالی اوروپالی قادینله بالتأهل بك اوغلنده اقامت ایدن نیم (لوانتن) لردر.

بونلر بر مورخ و بر (فیزیولوژیست) و بر (پسیقولوغ) بر حکایه نویس ایچون جدا شایان تدقیق بر طرفی اوروپالی دیکری عثمانلی ایکی بودنه

کذلک بیوك معرفتمز دیپلومالقمزدر . چونکه
دون آلت استبداد اولان دماغلر بوکون خادم
مشروطیت کسیلدی . بو ایکی ضد ماهیتك برندن
دیکرینه انتقالده چارچابق اسکی سوء اعتیاددن
قورتوله‌بیلمك قابل دکلدر . مادامکه موهوبات [illegible]
اتباعیدر اولدی . بو قیصه قومدیلرده [illegible] زمان
هرشیئك قولسنی عیانله حیقار [illegible] حاکمدر .
اوت شاعرلکمز ده بیلکمز کبی دیپلوماتلغمزده
موهوبدر . [illegible] نقط [illegible] حیفکه بوکون
اوروپا [illegible] سیاسیه‌سنده موهوباتله جواب
ویره‌بیلمیور . وطنی موهوباتله مدافعه اولنه‌مییور .
برملت موهوباتله ثروت ، قوت صاحبی اوله‌مییور .
بوزادکان صنفندن آلافرانغه‌لریمز اوروپادن
مالکمزه [illegible] قادر [illegible] ناطقه [illegible] کبی
صالون هنرلرندن باشقه برشی کتیرمدیلر . دیکر
صورتله برخاصهٔ ممیزه کوسترمدیلر . معرفتخانهٔ
ملیمزك تکمیل شعباتی ایشته‌طامطاقرطور یور . .
اوده معارفدن نشانهٔ تتبع ، مساعی و ذکالری
اولان [illegible] حقیقی [illegible] کتیردیلر
کوسترلسون . . . آلافرانغه‌دن [illegible]

والی‌لرده اورادن سیقاردی . متصرفلرده
قائمقاملرده . ادیبلرده . شاعرلرده . قیمتسـ
زلرده کیمیا گرلرده ... اوت بونلرك هپسنده
هر علم وصنعت بزه موهوبدر . بز بریمزه ادیب
ویا شاعر دادرنلـ دیرلر . هر شی بزه بخشا داده
کبی جهتلریمز بلکه شعرمز . امتحانه تشبثه
تدقیقه کلمز . خالدی ادیبلکده . شاعرلکده .
هنرلکده استادکیلوب یکدیگرمزی آلداتیر .
نقطه جدیات فنونده فن اقتصادده . اصول مالیه‌ده
سیاسیاتده نه یاپه‌جغز . اوروپاده بر چوق طرفده
بوفنون متنوعه‌یه دائر تحریر ایدیلن اثارلری انسان
کورسه بو برکت حرفنه یازلان اثرلره قاچه .
اولیای امور افندیلریمز آنجا بونلره بر نورسانی
اولسون کوره بیلیورلرمی ؟ کورسه‌لرده اکلایه
بیله‌جکلر ایچلرنده قاچ کشی وار ؟ اونلرك یرینه
بوندن زیاده اشعه‌یارله بزده مکتب سیاسی عدلی
افندیلکی ومکتوبجیلکدر . دها کندیمزه بولارین
کنارده واریا سوزی اوزاتمق ایچون اولاری
بجاه قاچیوردی .

منافع خصوصیه قیدی ، ریاء مداهنه خلوص

صورتيله بونه‌رق توسيع وقوف ايتمش اولانلر كه
بونلر مملكتمزده‌كى آلاقرانغه سالكيننك الك
اصيل وسرفراز قسمى عد اولنه‌بيليرلر. بونلرك
اوروپاده‌كى بادئ نظرلرى حضرت [illegible] لرندن
زياده حيثيت عائله‌لريدر. ايچلرنده فصيح فرانسزجه
قونوشانلر آز دكلدر. آثارده مهارت كوسترنلر
يعنى متوسط درجه‌ده برصالون آدمى اولمق اوصافنى
ابراز ايده‌نلر وار. فقط بومعلومات آراسنده
برقونغره‌ده منافعمزى حقيله ادراك ومدافعه
ايتمك لياقتنى كوستره‌بيله‌جك بر قدر يوقدر
دائما بويوزدن پك بيوك ومهم ضررلره اوغرا-
مشدر. فرانسزجه على العاده قونوشمق باشقه
علم وفضيلت يه باشقه اولديغى آرتق تبيّن ايتمشدر.

ديپلوماسى فنى اغزدن ، بالعمل اوكره‌نوب
سياسى كتابلرنك آرتق زمانى كچمشدر ، شمدى
بونلرك فلسفه عسكريات وسائره كبى خصوصى
مكتبى ومدت تحصيله‌سى وار.

اوروپاده اولديغى كبى بزده [illegible]
برمكتب ومكتب خصوصى يوقدر. اوتوز سنه
اول برخارجيه اقلامى واردى، صكره‌ده مكتب
ملكيه‌مز اولدى.

باش دونمسنه طوتولمامق قابل اولمیور. بو جیوك ماتلر بزی برقاچ صورتله بلع ایتمك استعداددهدر.

بو حقیقتلری مع التأسف هنوز چوغمز ادراك بیله دكلز. بعض سیوری عقللیلریمزده فرانسز، انكلیز، آلمان قادینلریله تأهل ایدرك مهلكه‌یه قارشی بسبالی قسماً اولسون بو صورتله چاره جولق كوسترییورلر. بو ماتلر یواش یواش بزم الیمزده‌كی شیلرك هپسنی غصب ایدییورلر. باری فرصت دوشدكجه بزده اونلرك قادینلرینی آلهلم دییورلر. همتلری وار اولسون. فقط اوالان مدنیته بو صورتله دخالتك منافی قدرده محذوری واردر. آشاغیده بوندن برنبذه بحث ایده‌جكز.

قوزو بر فكر تزییف خسیسانه سریعه حكایه اتخاذ اولنمش ظن ایدیلن «آلافرانغه» لفظندن باقكز نه مهم حقایق چیقیور.

* * *

آلافرانغه‌لق سالكینك بزده برقاچ نوعی وار:

تصادف طالعه مقبل برعائله‌دن كله‌رك فرانسزجه‌یی زمان صباوتلرنده اوكرنمش، رفعه پرورده اولمش صوكره اوروپاده مأموراً ویا دیكر

[illegible]
[illegible]
دوستلغیله دیکرینك خصومتنی قازاندیغمز خلو-
[illegible]
یاشامق بر ملت ایچون بر حیات سیاسیه دکل بر عاردر .

وسعت مملکتجه یکرمی‌ده اوتوزده بر قسممزه مساوی اولیان بلغارستان « بن بویله ایسته‌رم » [illegible] « بن بونی بویله یاپدم » اشـاعه‌سنده بولنیور . یارب عجبـا بزده نه وقت « خایر بـن اونی اویله [illegible] [illegible]مزی مدافعه ایده‌بیله‌جك بر قوته ، بر شوکته صاحب بولنه‌جغز ؟

کوزی طویمـازلرك ، آمال خسیسه‌لرینه ، [illegible] قوته قوتله ، تجارته تجارتله ، اقتصاده اقتصادله ، [illegible] متحابه ایله آره‌مزده‌کی نسبت اوقدر آچیقدر که [illegible] ایدن زمان ، مساعی وغیرتی دوشوندکجه یأسدن

ترقی و استقبالی بواشایه ویره جك جوابلرده
منحصردر .

بو قیصه حکایه ده بولنان [illegible] سؤالیه جواب
ویرمك [۱] فضولی [illegible] . بو [illegible]
[illegible] عقلك قدرت و صلاحیتی در
[illegible] مستحق [illegible]
هر خطوهٔ ترقیلرنی حیات سرمدیه‌لرینه فیض
وقوت ویره جك اوزان و آنلك احتیاجاته تبعاً
آلات [illegible] تمام زماننده کندینی حس
[illegible]
سنه تعلق ایدن هر کارده دائما تقدیر عقلا ایله
[illegible] مستحق [illegible] .

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] .

بوسنه انکلتره‌نك ، که‌جك سنه روسیه‌نك ،

---

[۱] بزم «فضول» یاخود « فودول » تعبیرمزی
فرنکلرك Pédant کلمه‌سنه مقابل بولیورم .

بورومانده‌کی قهرمانمز ایشته بو امنیه‌یی زدوزه‌کلمکی، زوپه‌لکی، هوپه‌لقلی، جهالتله قارشدیروب کمالات غربیه‌دن صورت حقیقیه‌ده هان هیچ برنصیبی یوق ایکن فرنکلرک کندیلرینکده بک نفرت استحسانله کوره‌مدکلری برطاقم تکلفات وغرائب عاداتک بوراده مروجی کسیلنلردن، جهالتی، افراط پرستلکی حسبیله آلافرانغه‌نک منافعنی‌ده مضر طاتمغه سبب اولانلردن، حتی آلافرانغه‌ده وجودی اولمیان تحمقلری‌ده بوراده ایجاده یلتنلردن بریدر. بو اثر آلافرانغه‌یی تزییف دکل بالعکس اونی سوء تفهمدن قورتارمغه خدمت ایده‌جکدر. دها طوغریسی بورومان هرمقصده خدمتدن زیاده خلقی کولدرمک ایچون یازلمشدر.

*
* *

آلافرانغه‌لق نه‌در؟ بزم ایچون بونک اقسام مستحسنه ومدخوله‌سی وارمیدر؟ بونک عادات ملیه‌مز اوزرنده‌کی تأثیراتی نه اولمش؟ نه اولیور؟ ونه اوله‌جق؟ ونه اولمسی ارزو اولنور؟

ایشته بوندن صوکره حیات اجتماعیه‌مزله روابط قویه‌سی بولنه‌جق برقاچ سؤال ده سرعت

بحث ایتدکلرینی کوردکجه فوق‌الحد منشرح اولوردم . ترقی وسعادت وطنیه نامنه تجیلاً استقبال کندیلرینک اولدیغنی بوکنجلره تبشیر ایدرم .

بو حکایه‌ده‌کی آلافرانقه‌دن مقصد بوغیر تووران اذکیانک مفتونیت ترقی پروانه‌لرینی تنقید دکلدر . زمان استبداده شعلهٔ مفکره وادراکمز بتون بتون سوکمک اوزره ایکن بونی کمالات غربیه‌دن بورایه سیچرایان قغلجملر ادامه ایتمشدی . بوکون ای دوشونن ، یازان ، حریتی مدافعه ایدن قلملر ایشته غربک بو قغلجملریله تنویر ایتمش دماغلردر .

اومظلم لیال ادبار و بدبختیمزده بزه یار شفیق ، مدرس ، او خزائن فکریه ، او کتابلر اولدی . دوشونمکی ، بویله رومان موضوعلرنده کزمکی ، سودای حریتی اونلردن اوکرندک . طرز تفکریمزده نثرمزده ، شعرمزده‌کی صوک تقلبات ادبیه‌مز غربدن اسن روزکار سحر ومعرفتله حصول بولدی . بوکون مملکتمزده جدی خدمات قلمیه ، علمیه وفنیه‌ده بولنمق ایسته‌ین هیچ بر فرد اوروپا لسانلرندن برینه بلکه‌ده بر قاچنه شدتله وقوف احتیاجندن وارسته قالهماز .

اطفالك انظار رغبتی اجنبی مكتبلرینه دوندیكی كبی شبابمزك اشتهای تتبعیده اوجهته میل ایتدی . اوروپانك حكماسی ، فضلاسی ، مورخلری ، ادباسی ، شعراسی بزم ملی ارباب قلممزدن زیاده طانینیور اوقونیور ، غربده‌كی بركت مطبوعات [illegible] توركجه لسان شعر وادبك صحائف مطبوعاتده ممنوعیت استعمالنه مبنی لسان مادر زادینی اهمال [illegible] فرانسویه‌ده اقتدار كوسترن كنجلره مصادف [illegible]

[illegible] [illegible] قلیل انجق برقسم كزبدهٔ شبابمز اوزرنده تأثیرات مهمه كوستردی . (اسپنسر) لرك (ویبو) لرك (ریشه) لرك (پوانقاره) لرك (لوبون) لرك آثارینی بونلرك كتبخانه‌لرنده حتی برر یار غیر [illegible] [illegible] اولمشدی . چتین ، مغلق مسئله‌لردن وضوحله

[illegible]

برو وورتپارهٔ اکاذب شکانه صوقدی . هپ

بوزدی . تخریب ، تغریب ایتدی . بو دست قهر

وتدمیره قارشی یالکز برشی تامیله مغلوب اولمیور ،

[illegible]

رغماً برچوق خصوصی کتبخانه‌لرده برو موقع

احترام واختفا بولیور ، رفته ، رفته حلولیله اذهان

شبابی تقویه ایدییوردی که بوده آثار اجنبیه

ایدی . برشیئه دقت ایدییوردم . «اقبال» «تفیض»

« شفق » کبی پارلاق نامل ، قوجه قوجه بویالی

[illegible]

رسمیه ایله منتشر یالدیزلی قاپلردن عبارت زیوف

کتب قارشیسنده سینك آولارلر ، بی چاره

آرا کل افندی کی اك معتبر اك ناموسلیلری

[illegible]

ایکن کتب اجنبیه صاتان دکانلر قارنجه

[illegible]

جوارنده بونلرك عددی بر ایکن ایکی ، اوچ ایکن

[illegible]

ایدنجه امداده معارف اجنبیه یتشدی . اولیای

حیات اجتماعیه‌مز

و

آلافرانغه

...

بعضـلرنجه بورومانی آلافرانغه‌لغی تزییف مقصدیله یازدیغم ظن اولنیورمش. بوبیوك بر سوء ذهاب وخطای محضدر. آلافرانغه‌لغه تبعیتده‌کی زوپه‌لکله حقیقت وترقی پرستلکی بربرندن آییرمق لازم کلیر. تورکلکمز، عثمانلیلغمزجه مدار شرف واعتلا اوله‌بیله‌جك شیلری تزییف حاشا آل حمیته یاراشیرکه بوکا بن جرأت ایده‌یم .

غرب مدنیتی بزده بر مشعلهٔ اتقاد اولمادی. بوندن صوکره‌ده پیشوای ترقیمز اوله‌مقده‌در، استبداد بزده قاچ سنه‌در کتبخانه‌لری سد ایتدی. قلوب اطفاله محبت وطنیه القاء ایدن، اعتلای فکره خدمت ایدن اثرلری قالدیردی. انتظام تدریسی بوزدی. بتون مکتبلری برر ملعب صبیان حالنه قویدی . بر ملتك غدای معنویسی ، انسانك موجودیت وترقیسی اولان هرنوع نشریاتی منع

ایتدی . بتون محرر ارقداشلرمله دلده یاره ،
ألده خامه اویله دمبسته قالدق .

« آلافرانغه » صباحلین بزم غزته‌نك ، وقت ظهورده زوره مطبعه‌سنك دستگاه [illegible] چیقیور و ایکی ساعت صوکره [illegible] صاحب ثروت و معلومات عطوفتلو بك افندی حضرتلری نامه فورمه‌لر توزیع ایدیلیوردی .

بو حیدودلق . بو کشمکش الیم ایچنده اثر برقاچ نفره نشر ایدلدی . نهایت [illegible] محرره کان [illegible] ([illegible]) [illegible] اعدامی اولان بر کشیدهٔ سرخ ایله سراپا جریحه‌دار کوردیکی . [illegible] دوام [illegible] اکلادق . پك متأثر اولدق . فقط قضایه رضادن باشقه چاره [illegible] فرط تأثر [illegible] برقاچ کوننك [illegible] آخرنه [illegible] آلافرانغه‌یی کومدك .

بوکون سکز سنه‌لك غبار مدفنی سیلکه‌رك « شیب سودی » صورتنده تجلی ایدن شو اثر نفخهٔ [illegible] تازه روح بولمش اسکی آلافرانغه ، ایشته اوشهید استعداددر .

حکایه‌مك حکایه‌سی

بو زواللی اثریمك زمان استبداده عائد بر
تاریخچهٔ بدبختانه‌سی واردر. او دور یغماگر-
لرندن بری آثار قلمیهٔ آخره قصور عملك ادعای
خصوصیله مبدأ چیقمش، بتون محررین عثمانیه‌یی
بونده خراجگذار ایتمشدی.

بو زواللی ماقب گوناگون حرابه خلقه
طاتلر، بالخصوص اسلری بلا کونده برقاچ
دفعه یلدیز بارینی طرماغق ایچون آرابه
بارگیرلری تواما بولونلر، باش کاتب تحسین
پاشانك حضورینه دخول امرنده دستوری بوك
اولانلر افعالندن غیر مسئول صاحبقران زمانه
عد اولنورلردی.

بو غاصب مطبوعانه قارشی محررین عثمانیه
طغیان ایتمش، حق گوسترمك ایسته‌دیلر، سوق
آلو آلیرکن ... قلم شکسته‌گی
اوصول سیف قاتلی بوسترمك سکوت امر

LIBRARY
UNIVERSITY OF TORONTO

TEHRAN

[illegible]

[illegible]

«صباح» غزته‌سنه تفرقه ایدلدکدن صکره [illegible]

[illegible]

[illegible]

استانبول

[illegible]

[illegible]